

OPETUS- JA KOULUTUSSANASTO (OKSA)

Undervisnings- och utbildningsordlista

Vocabulary of Education

luonnos 23.3.2022

Sisällysluettelo

Käsittekaavioluettelo.....	5
Kuvaluettelo.....	7
1 Yleisiä käsitteitä.....	11
1.1 Oppiminen.....	20
2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....	27
3 Toimijat.....	39
3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat.....	39
3.2 Koulutustoimijat.....	45
3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä.....	57
3.3 Koulutusorganisaatiot.....	62
3.4 Koulutuksen toimielimiä.....	72
3.5 Henkilöstö.....	73
3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa.....	103
3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	126
4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit.....	132
4.1 Normatiivinen ohjaus.....	132
4.1.1 Säädökset.....	132
4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat.....	136
4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	139
4.2 Tutkintorakenne (1).....	142
4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä.....	147
4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	159
4.2.3 Lukio-opintojen rakenne.....	165
4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	165
4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	170
4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne.....	174
4.3 Oppiaine.....	180
4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta.....	183
4.4.1 Opetussuunnitelma.....	183
4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä.....	193
4.4.2 Koulutustarjonta.....	198
4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	209
4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus.....	217
5 Haku ja valinta.....	222
5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	222
5.2 Haku.....	226
5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi.....	226
5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	232
5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä.....	234
5.2.4 Hakukelpoisuus.....	240
5.2.5 Muita hakukäsitteitä.....	244
5.3 Valinta.....	247
5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	247
5.3.2 Valintatyyppiä.....	254
5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	259
5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä.....	265
5.3.4.1 Hakukohde.....	265
5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi.....	269
5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	272
5.4 Peruskoulun määrättyminen tai valinta.....	279
6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit.....	281
6.1 Varhaiskasvatus.....	281
6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.....	281
6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	287
6.2 Opetus (1).....	293
6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä.....	305
6.3 Koulutus (1).....	315

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....	315
6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....	326
6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	329
6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä.....	334
6.3.5 Perusopetuksen lajeja.....	341
6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti.....	343
6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämisuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa.....	353
6.4 Koulutus (2).....	356
6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2).....	362
6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2).....	367
6.5 Opiskelu oikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	370
6.6 Ilmoittautuminen.....	377
6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen.....	383
6.7.1 Opiskelun keskeytyminen.....	383
6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen.....	384
6.8 Ohjaus.....	387
6.9 Opiskelun tuki.....	388
6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus.....	389
6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	390
6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia.....	394
6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut.....	396
6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	396
6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet.....	406
6.9.5.1 Kurinpito.....	406
6.9.5.2 Kurinpitekeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa.....	410
6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	418
6.11 Opiskelijaliikkuvuus.....	422
6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	426
6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt.....	431
6.13.1 Todistus.....	431
6.13.2 Tutkinto.....	451
6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot.....	458
6.13.2.2 Korkeakoulututkinto.....	463
6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto.....	471
6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	473
6.13.3 Opintosuorituksia.....	475
6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	478
6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi.....	483
6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2).....	496
6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	502
6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen.....	505
6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	522
6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä.....	529
7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi.....	533
7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä.....	533
7.2 Laatu.....	552
8 Muutoksenhaku.....	557
9 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä.....	559
10 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi.....	570
10.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider).....	570
10.2 Koulutus (Learning Opportunity).....	574
11 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä.....	578
12 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.....	580
12.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä.....	588

Englanninkielinen hakemisto / English index.....	591
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	604
Suomenkielinen hakemisto.....	614

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.....	13
Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.....	28
Käsitekaavio 3. Oppiminen.....	35
Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.....	45
Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.....	49
Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.....	56
Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.....	67
Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.....	79
Käsitekaavio 9. Koulutusorganisaatiot.....	99
Käsitekaavio 10. Koulutuksen henkilöstö.....	110
Käsitekaavio 11. Muu koulutuksen henkilöstö.....	116
Käsitekaavio 12. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.....	124
Käsitekaavio 13. Opettaja.....	133
Käsitekaavio 14. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.....	163
Käsitekaavio 15. Opiskelijan rooleja.....	164
Käsitekaavio 16. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.....	165
Käsitekaavio 17. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.....	173
Käsitekaavio 18. Varhaiskasvatussuunnitelmat.....	182
Käsitekaavio 19. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	188
Käsitekaavio 20. Tutkintorakenne.....	190
Käsitekaavio 21. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).....	193
Käsitekaavio 22. Osaamiskokonaisuuksia.....	207
Käsitekaavio 23. Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	217
Käsitekaavio 24. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	222
Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	228
Käsitekaavio 26. Opintokokonaisuus ja opintojakso.....	235
Käsitekaavio 27. Oppiaine.....	239
Käsitekaavio 28. Opetussuunnitelma.....	253
Käsitekaavio 29. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.....	277
Käsitekaavio 30. Osaamistavoitteet.....	278
Käsitekaavio 31. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	287
Käsitekaavio 32. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.....	294
Käsitekaavio 33. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	298
Käsitekaavio 34. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.....	307
Käsitekaavio 35. Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	310
Käsitekaavio 36. Hakutapoja ja -tyyppejä.....	322
Käsitekaavio 37. Hakukelpoisuus.....	327
Käsitekaavio 38. Muita hakukäsitteitä.....	331
Käsitekaavio 39. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	343
Käsitekaavio 40. Valintatypit.....	348
Käsitekaavio 41. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	356
Käsitekaavio 42. Hakukohde.....	361
Käsitekaavio 43. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.....	364
Käsitekaavio 44. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	377
Käsitekaavio 45. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	380
Käsitekaavio 46. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....	386
Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	393
Käsitekaavio 48. Opetus (1).....	409
Käsitekaavio 49. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.....	421
Käsitekaavio 50. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.....	435
Käsitekaavio 51. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....	440
Käsitekaavio 52. Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuuluminen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	448
Käsitekaavio 53. Työpaikalla järjestettävä koulutus.....	460
Käsitekaavio 54. Perusopetuksen lajeja.....	462
Käsitekaavio 55. Ammatillisen koulutuksen lajeja.....	474
Käsitekaavio 56. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.....	477
Käsitekaavio 57. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.....	484
Käsitekaavio 58. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).....	490
Käsitekaavio 59. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	507
Käsitekaavio 60. Ilmoittautumiskäsitteitä.....	513

Käsittekaavio 61. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.....	517
Käsittekaavio 62. Opiskelun keskeytyminen.....	518
Käsittekaavio 63. Opiskelun keskeyttäminen.....	521
Käsittekaavio 64. Ohjaukäsäitteitä.....	522
Käsittekaavio 65. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	534
Käsittekaavio 66. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	537
Käsittekaavio 67. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	548
Käsittekaavio 68. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.....	563
Käsittekaavio 69. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	569
Käsittekaavio 70. Opiskelijaliikkuvuus.....	575
Käsittekaavio 71. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	580
Käsittekaavio 72. Todistus.....	594
Käsittekaavio 73. Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.....	601
Käsittekaavio 74. Tutkintotodistus.....	605
Käsittekaavio 75. Tutkinto.....	615
Käsittekaavio 76. Toisen asteen tutkinnot.....	624
Käsittekaavio 77. Korkeakoulututkinto.....	635
Käsittekaavio 78. Ulkomainen tutkinto.....	637
Käsittekaavio 79. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	640
Käsittekaavio 80. Opintosuorituksia.....	644
Käsittekaavio 81. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	650
Käsittekaavio 82. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.....	665
Käsittekaavio 83. Muutoksenhaku arviointiin (2).....	674
Käsittekaavio 84. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	680
Käsittekaavio 85. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	701
Käsittekaavio 86. Tunnustaminen.....	702
Käsittekaavio 87. Varhaiskasvatuksen maksut.....	704
Käsittekaavio 88. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	711
Käsittekaavio 89. Arviointi.....	735
Käsittekaavio 90. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.....	741
Käsittekaavio 91. Laatuksäitteitä.....	746
Käsittekaavio 92. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.....	783
Käsittekaavio 93. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.....	784

Kuvaluettelo

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.....	37
---	----

Yleisiä kommentteja

OKSA-jaos 16.6.2017: Uutta keskustelua OKSAn rajauksesta, linjauksista ja käyttötarkoituksista tarvitaan. Otetaan tälle aikaa (viimeistään) sanaston ensimmäisen julkaisun jälkeen.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä marraskuu 2016: Kaikki (ainakin korkeakoulujen käsitteiden) englannin vastineet pitäisi laittaa kommentteille avoimeen AMK:iin. Mutta ensimmäinen julkaisu voidaan tehdä näillä (ilman avoimia AMKeja tehdyillä) termeillä. Näihin (mm. tarkistusasioihin) voidaan palata vuoden 2017 puolella ennen seuraavaa OKSA-julkaisua.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä 9.12.2016: Tulisiko OKSA-sanastossa merkitä, kun kyseessä on pelkästään tietotekninen/hallinnollinen termi (vs. kun näkyy viestinnässä hakijoille/opiskelijoille/ulospäin). Esim. käsitteet [haku- ja valintajärjestelmä](#) (ID377) ja [valinnan tila](#) (ID389).

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 14.9.2018: Kumpaan lukiolakiin halutaan huomautuksissa viitata, 629/1998 vai 714/2018, vai kumpaankin? Pohdittava läpi sanaston.

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: Hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi [esim. käsitteen [opintosuorituksen hyväksilukeminen](#) kohdalla] olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia... Mutta ei ehkä avata tätä nyt.

Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava.

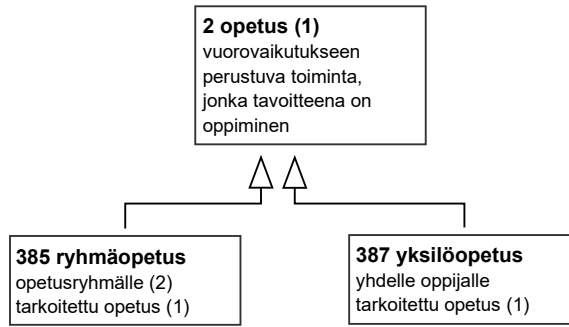
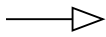
OKSA-jaos 21.5.2021: Käsittekaaviot tulee vielä käydä systemaattisesti läpi oppivelvollisuuden laajentumisen näkökulmasta. Tero ja Riina tekevät tämän.

Riina-terminologi 11.6.2021: 1.8.2022 jälkeen merkittävä vanhentuneiksi käsitteiksi (<vanhentunut>) oppivelvollisuuslain (1214/2020) myötä 1.8.2022 vanhentuvat käsitteet perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, valmentavan koulutuksen perusteet, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet, koulunkäynnin keskeyttäminen. Nämä täytyy tällöin poistaa myös kaavioista.

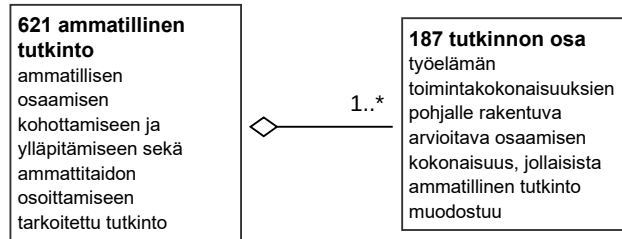
Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä 14.6.2021: Pitäisikö OKSAn luokkiin (koulutusasteisiin) lisätä uusi luokka "oppivelvollisuuskoulutus"? Tähän luokkaan kuuluisivat perusopetus, oppivelvollisuuteen kuuluva osa lukiosta ja ammatillisesta, TUVA, TELMA, kansanopistojen pitkät linjat (= kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu koulutus), saamelaisen koulutuskeskuksen tietyt opinnot

(saamen kielen ja kulttuurin opinnot) ja aikuisten perusopetus. -> **OKSA-jaos 13.8.2021**: Tällainen aineistoa rikastava luokka voitaisiin lisätä, tai ainakin harkita sen lisäämistä. Käytännössä tapahtuisi (viimeistään) seuraavan julkaisun (OKSAn kolmas laitos) yhteydessä; otetaan puheeksi lähempänä tuota ajankohtaa. Kaikki käsitteet tulee käydä läpi ja tarvittaessa merkitä oppivelvollisuuskoulutukseen kuuluviksi tunnisteella <oppivelvollisuuskoulutus>.

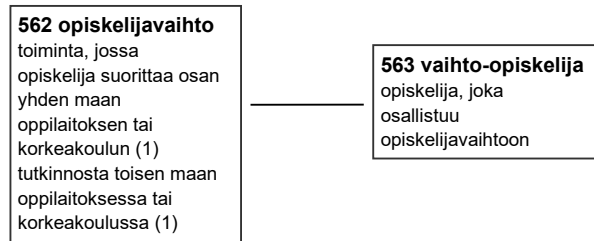
HIERARKKINEN SUHDE

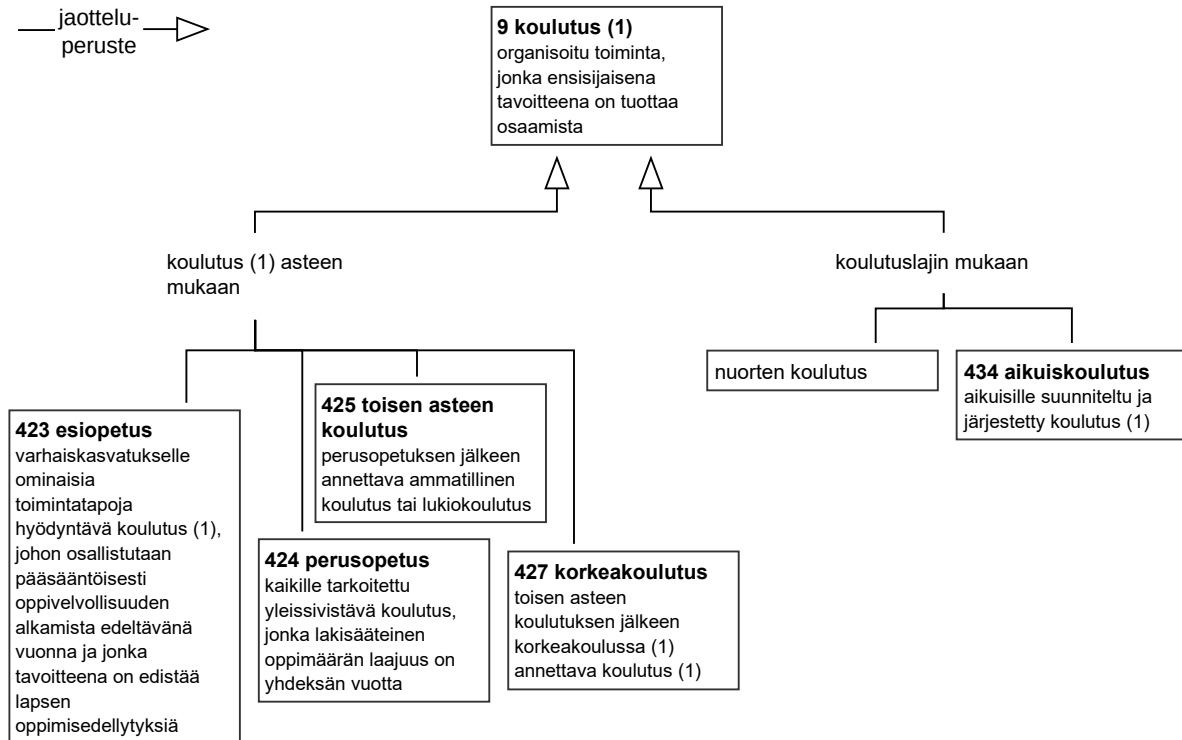
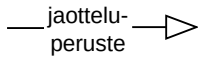
KOOSTUMUSSUHDE

ASSOSIATIIVINEN SUHDE

MONIULOTTEINEN KÄSITEJÄRJESTELMÄ

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.

1 Yleisiä käsitteitä

1

kasvatus

sv fostran

en < education (1); upbringing

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on kehittää yksilöstä eettisesti vastuukykyinen yhteiskunnan jäsen

huomautus

Kasvatuksen myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät ja muovautuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle, mutta kasvatuksen avulla halutaan myös uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Kasvatuksen sivistystehtävänä on tietoisesti ohjata yksilöllisen identiteetin muotoutumista ja huolehtia, että muotoutuminen tapahtuu sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

[Varhaiskasvatuksella](#) tarkoitetaan varhaiskasvatustavan (540/2018) mukaan [lapsen](#) suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, [opetuksen \(1\)](#) ja [hoidon](#) muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka.

[Perusopetuksella](#) on opetustavoitteiden lisäksi kasvatustavoitteita. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella pyritään kasvattamaan oppilaita ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antamaan heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Yliopistolain (558/2009) mukaan [yliopistojen](#) tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä [opetusta \(1\)](#) sekä kasvattaa [opiskelijoita](#) palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen kasvatus, niin että termillä education viitataan kasvatukseen lisäksi muun muassa [opetukseen \(1\)](#), [koulutukseen \(1\)](#) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c116

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

2

opetus (1)

sv undervisning (1)

en teaching (1); instruction (1); < education (2)

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on *oppiminen*

huomautus

Opetuksella (1) ja *kasvatuksella* on osin yhteneväisiä tavoitteita.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus (1), niin että termillä education viitataan opetuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *koulutukseen (1)* ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c117

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Oppiminen, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Opetus (1)*, *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä ja Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiolaki>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? --

Terminologin kysymys 30.12.2021: Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Nyt kun OKSA-sanastossa ollaan määrittelemässä *ohjaus*-käsitettä, opetus (1) -käsitteen määritelmä pistää silmään, vaikka sitä aikanaan paljon viilattiinkin. Opetus (1) -käsitteen määritelmää olisi syytä sopivassa kohtaa tarkastella uudelleen ja tarkentaa.

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Perusopetuksessa opetus liittyisi tavoitteiden saavuttamiseen.

Perusopetuslaki 628/1998, 2 §: Opetuksen tavoitteet: Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.9.2019: Millä tavalla määritelmä on puutteellinen, mihin suuntaan sitä kannattaisi kehittää jne.? Erittely auttaa määritelmän korjaamisessa.

3

<varhaiskasvatus>

hoito

sv vård

en care

määritelmä

toiminta, jonka tavoitteena on huolenpito *lapsesta* sekä lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen edistäminen

huomautus

Hoito kuuluu osana *varhaiskasvatukseen*. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista *kasvatuksen, opetuksen (1)* ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus- ja opetustilanteita, joissa opitaan laaja-alaisesti erilaisia tietoja ja taitoja.

Käsitteen tunnus: c399

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: *Kasvatus, opetus ja koulutus*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

4

opettaminen; opetus (2)

sv undervisning (2); ~ lära ut *verb*

en teaching (2); instruction (2); tuition (1); ~ facilitation

määritelmä

opetuksen (1) osa, jossa henkilö auttaa tai ohjaa toista henkilöä oppimaan (ks. [oppiminen](#))

huomautus

Englannin sanalla facilitation viitataan esimerkiksi erityistarpeisen (kuten vammaisen) oppilaan tai opiskelijan avustajan toimintaan, jonka tavoitteena on auttaa [oppilasta](#) tai [opiskelijaa](#) osallistumaan opetukseen (1). Lisäksi sanalla facilitation viitataan esimerkiksi vertaisopetukseen, jossa edistyneemmät opiskelijat auttavat varhaisemmassa vaiheessa olevia opiskelijoita [opiskelussa](#).

Ks. [ohjaus](#), [opettaja](#).

Käsitteen tunnus: c119

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Oppiminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen tai opettaminen -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? -- **Terminologin kysymys 30.12.2021:** Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite [ohjaus](#), jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

5

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

ohjaus; > opintojen ohjaus <lukiokoulutus>

sv handledning

en guidance <varhaiskasvatus, lukiokoulutus>; guidance for studies (2) <lukiokoulutuksen opintojen ohjaus>

määritelmä

varhaiskasvatuksen ja *koulutuksen (1)* yhteydessä tapahtuva, vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jossa *oppijan* lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, *palautetta* ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi

huomautus

Ohjausta voidaan antaa eri *oppimisympäristöissä*. Ohjaus voi olla toteutettu ajasta ja paikasta riippumatta.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan *lasten* tulee saada *oppimiseensa varhaiskasvatushenkilöstön* ohjausta ja tukea.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan jokaisen *opettajan* tehtävänä on ohjata tukea tarvitsevaa *oppilasta* koulunkäynnissä ja eri *oppiaineiden opiskelussa*.

Perusopetuksessa ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että tukea tarvitsevan oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat.

opintojen ohjaus: *Lukiokoulutuksessa* käytetään termiä opintojen ohjaus. Sillä tarkoitetaan lukiokoulutuksen *oppimäärää* suorittavalle *opiskelijalle opinto-ohjauksen (1)* lisäksi annettavaa henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin *hakeutumiseen* liittyvää ohjausta.

Opintojen ohjausta (samoin kuin opinto-ohjausta (1)) voivat antaa *opinto-ohjaajan* lisäksi muun muassa *aineenopettajat* ja *ryhmänohjaaja*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *opiskelijalla* on oikeus saada *opetusta (1)* ja ohjausta.

Ohjausta voidaan toteuttaa myös vertaisoppijoiden eli keskenään samassa tilanteessa olevien oppijoiden toimesta (nk. vertaisohjaus).

Vrt. *oppilaanohjaus, opinto-ohjaus*.

Ks. myös *työpaikalla järjestettävä ohjaus*.

Käsitteen tunnus: c1637

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus* ja *Ohjauskäsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

6

opiskelu

sv < studier *pl*

en study (4)

määritelmä

toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen

huomautus

Ruotsin termi studier viittaa myös suomen opinnot-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c120

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (studying)

7

osaamisen hankkiminen

sv förvärvande *n* av kunnande

en acquisition of competence; acquiring competence

määritelmä

[ammattillisen koulutuksen opiskelijan](#) toiminta, jossa opiskelija pyrkii saavuttamaan [henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa](#) mukaista osaamista

huomautus

Osaamisen kertyminen on osaamisen hankkimistavasta riippumatonta.

Yleiskielessä käytetään usein ilmaisuja puuttuva osaaminen ja puuttuvan osaamisen hankkiminen, mutta on suositettavaa käyttää niiden sijaan ilmaisuja hankittava osaaminen ja osaamisen hankkiminen.

Käsitteen tunnus: c1691

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

8

koulutus (1)

sv utbildning (1)

inte: skolning

en < education (3); training

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa *tutkintoon* johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulustustoiminta*, *Varhaiskasvatuksessa*, *opetuksessa (1)*, *koulutuksessa (1)*, *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan*, *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaos 2.10.2020: tarvitaanko erikseen lakisääteinen koulutus ja ei-lakisääteinen koulutus?

OKSA-jaos 2.10.2020: tällä hetkellä koulutus (1):n alla on kyllä myös ei-lakisääteisiä, kuten henkilöstökoulutus

OKSA-jaos 2.10.2020: OKSA on ajateltu koulutusjärjestelmän kuvaukseksi, jolloin OKSAn koulutukset olisivat lähinnä lakisääteisiä koulutuksia

OKSA-jaos 2.10.2020: Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSAssa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

9

koulutus (2)

sv utbildning (2)

en studies (1); learning opportunity (1); > study programme (1); > degree programme (1); > education programme (1) <ammattillinen koulutus>; ~ learning opportunity specification <koulutuksen (2) kuvauksesta; SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet *tutkinnon* tai muun kokonaisuuden suorittamiseen

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta (1)*.

Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat *korkeakoulun (1) opintokokonaisuus (2)*, *ammattillisen koulutuksen tutkinnon osa*, *avoimena yliopisto-opetuksena* tarjottava *opintojakso*, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*.

learning opportunity specification: Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan *opetussuunnitelmassa (2)* määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta.

learning opportunity specification: Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa.

Käsitteen tunnus: c122

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Tutkintorakenne](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Osaamistavoitteet](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

CSC:n koulutustarjonta-arkkitehtuurin valmistelijan kysymykset syyskuu 2019: Voiko opintojakso olla koulutus (2)? Tai jos ei, niin voiko koulutus (2) koostua vain yhdestä opintojaksosta? ("[Tätä] kautta päätetään, että onko tässä koulutustarjonta-arkkitehtuurissa tarvetta mennä opetussuunnitelmatasolle vai riittääkö koulutustarjontatiedot.")

OKSA-jaos 20.9.2019: Em. kysymykset käytännössä: Tuleeko esim. avoimen yliopiston koulutustarjonnassa näkyä koulutuksina yksittäiset tarjotut opintojaksot?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.9.2020: Tämän alakäsitteitä olivat aiemmin seuraavat:

OKSA-jaos 2.10.2020: Tomi K.: "Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutus (TELMA-koulutus) antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta ja ohjausta. Koulutuksen tavoitteena on pääsääntöisesti muu opiskelijan jatkosuunnitelma kuin ammatillisen tutkinnon suorittaminen. Tavoitteena on, että opiskelija löytää työn ja toimeentulon, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja toimintakyvyn mukaiseen itsenäiseen elämään."

OKSA-jaos 2.10.2020: Totti: voisiko jaotteluperusteena (koulutus (1) ja koulutus (2)) olla ollut se, onko opiskelijalla vapautta valita sisältöjä (koulutus (1)) vai onko suunniteltu kiinteä kokonaisuus (koulutus (2))?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021 / Keha-keskus: "suunniteltu kokonaisuus"? Ensimmäisessä huomautuksessa mainitaan kuitenkin, että termillä tarkoitetaan "tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa koulutusta (1)". Eikö määritelmä voisi olla siis "koulutus 1:n toteutus", jos tämä on käytännössä se koulutus, johon haetaan ja tulee valituksi? Vai onko tälle jokin toinen termi? --

Terminologin kommentti 18.3.2021: Hyvä kysymys/kommentti, tämänsuuntaista on pohdittu myös OKSA-jaoksessa, eli että pitäisikö koulutus (2):n määritelmässä olla mainittuna koulutus (1) (esim. "koulutuksen (1) toteuttamistapa, joka muodostuu suunnitellusta --"). Voin viedä tämän kommentin OKSA-jaoksen käsiteltäväksi.

10

koulutuksen toteutus; koulutus (3)

sv utbildning (3); > utbildningstillfälle

en organisation of studies; studies (2); learning opportunity (2); > study programme (2); > degree programme (2); > education programme (2) <ammattillinen koulutus>; learning opportunity instance <SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

koulutustoimijan organisoima, tiettyyn aikaan ja paikkaan sijoittuva *koulutus (2)*

huomautus

Määritelmässä mainitulla ”paikalla” voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tietoverkkoa. Koulutuksen toteutus voi myös sijoittua kahteen tai useampaan eri paikkaan (esimerkiksi jos suomalaisen *oppilaitokseen* sijoittuvaan koulutustoteutukseen sisältyy ulkomailta suoritettava harjoittelu).

Varsinaisen *opiskelun* ja *opettamisen* voidaan katsoa tapahtuvan koulutuksen toteutuksessa. Koulutuksen toteutuksessa syntyvät myös *opintosuoritukset*.

Koulutuksen toteutus voi olla esimerkiksi Aalto-yliopistossa toteutettava tuotantotalouden diplomi-insinöörin koulutus, jonka laajuus on 120 *opintopistettä (2)* ja joka alkaa syksyllä 2015.

learning opportunity instance: Standardeissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) ja European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity instance (lyhenne LOI).

utbildningstillfälle: Ruotsin termi utbildningstillfälle viittaa tässä määriteltyä koulutuksen toteutus -käsitettä suppeampaan käsitteeseen; esimerkiksi yhteen luentokertaan tai seminaarin yksittäiseen päivään.

Käsitteen tunnus: c123

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Hakukohde](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

11

<standardi ”Metadata for Learning Opportunities, Advertising”>

koulutusmahdollisuus; koulutus (4)

sv utbildningsmöjlighet

en learning opportunity (3)

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksesta (2)* ja siihen liittyvästä tarjolla olevasta mahdollisuudesta osallistua *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Koulutusmahdollisuudet kuvataan *koulutustarjonnassa*.

Yleiskielessä sana koulutusmahdollisuus on merkitykseltään tässä määriteltyä laajempi ja liittyy usein koulutuspolitiikkaan (esim. ”eri maiden tarjoamat koulutusmahdollisuudet”).

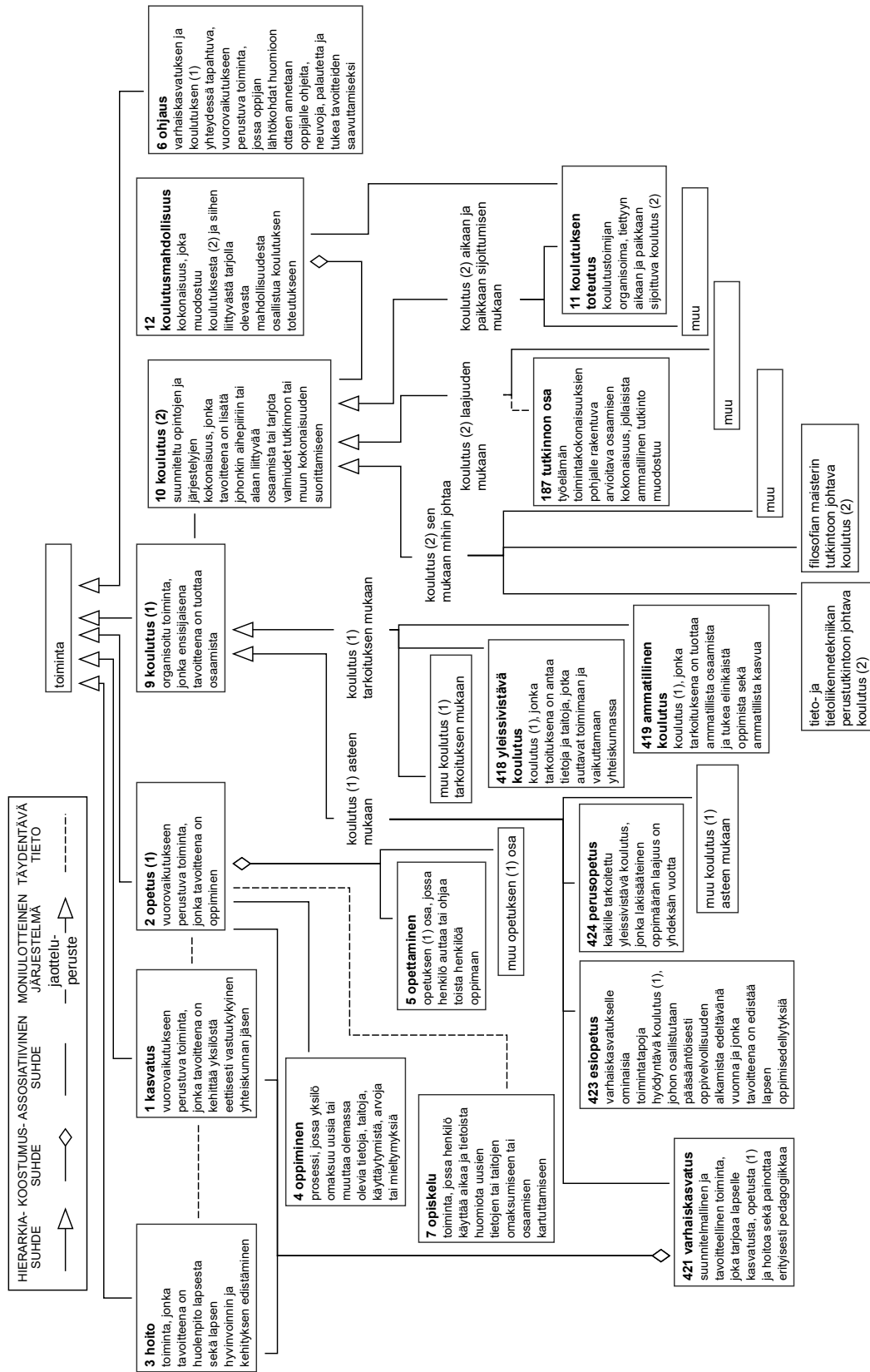
Tässä määritelty käsite esiintyy lähinnä standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en). Ko. standardissa tätä käsitettä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity.

Käsitteen tunnus: c124

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.

1.1 Oppiminen

12

oppiminen

sv lärande; inläring; ~ lära sig *verb*

en learning

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja *perusopetuksessa* painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä.

Käsitteen tunnus: c118

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Oppiminen](#) ja [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

13

elinikäinen oppiminen; ~ elämänlevyinen oppiminen (?)

sv livslångt lärande *n*

en lifelong learning; lifewide learning

määritelmä

oppiminen, joka jatkuu ihmisen koko eliniän

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi **perusopetuksen** aikana tai henkilön ensimmäiseen **tutkintoon** tähtäävässä **koulutuksessa (1)**. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen **oppivelvollisuutta** ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka.

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa **koulutuksissa (2)**, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa.

Vertaa käsite jatkuva oppiminen, jonka määrittely tapahtuu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisessä sanastohankkeessa (2020–2021).

Käsitteen tunnus: c753

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti tarkistettava> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.4.2019: Hyvin usein puhutaan myös jatkuvasta oppimisesta (engl. continuous learning). Onko tämä sama vai eri käsite kuin elinikäinen oppiminen?

Lukion englannin kielityöryhmä 1.4.2019: Myöhemmin, kun OKSA-jaokselta saadaan tieto, pitääkö suomeksi olla myös käsite (jatkuva oppiminen tm.), niin voidaan pohtia, pitäisikö elinikäisen oppimisen / jatkuvan oppimisen vastine englanniksi olla (myös) continuous learning.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, kun sanastoon lisätään käsite **jatkuva oppiminen**?

Totti Tuhkanen, TY, 8/2020: Vrt. <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisen-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

OKSA-jaos 2.10.2020: keskustelua: Onko niin, että elinikäinen oppiminen on optio, jatkuvaan oppimiseen on velvollisuus tai sitä edellytetään?

OKSA-jaos 2.10.2020: Jätetään sanaston 2. laitoksesta pois käsite jatkuva oppiminen, palautetaan se sanastoon, kun käsite on määritelty Jatkuvan oppimisen sanastossa (2020-2021). Lisätään tästä maininta huomautukseen (tehty, RK 20.10.2020).

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 15.10.2021: Otetaan tällä käsitteelle englannin synonyymiksi Aalto-yliopiston esiintuoma termi lifewide learning. Siihen liitetään Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän syksyllä 2021 laatima huomautus: "Englannin termi lifelong learning kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikissa elämänkaaren vaiheissa alusta loppuun. Termi lifewide learning puolestaan kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikilla elämän osa-alueilla ja niin muodollisessa koulutuksessa kuin myös epämuodollisena ja informaalina oppimisena."

Terminologin kommentti 12.1.2022: Jyri Mannisen blogissa esiintyi termi elämänlevyinen oppiminen, olisiko se sopiva/tarpeellinen vastaavaan merkitykseen kuin englannin lifewide learning?

14

elinikäisen oppimisen avaintaidot

sv nyckelkompetenser *pl* för livslångt lärande

en key competences for lifelong learning

määritelmä

niiden tietojen, taitojen, asenteiden ja arvojen kokonaisuus, jollaisia yksilöt tarvitsevat [elinikäisessä oppimisessa](#)

huomautus

Tämän käsitte kuvauksen lähde on Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01). Suosituksen mukaiset kahdeksan avaintaitoa ovat 1) lukutaito, 2) monikielitaito, 3) matematiikan taidot sekä luonnontieteiden, teknologian ja insinööritieteiden alan taidot, 4) digitaalitaidot, 5) henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, 6) kansalaistaidot, 7) yrittäjyystaidot ja 8) kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot.

Ks. myös [elinikäinen oppiminen](#).

Käsitteen tunnus: c622

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (nyckelkompetenser för livslångt lärande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (key competences for lifelong learning)

15

jatkuva oppiminen

sv kontinuerligt lärande *n*; livslångt lärande *n*; livslång inläring
en continuous learning

määritelmä

oppiminen, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa

huomautus

Jatkovaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa.

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhaallinnan tueksi.

Käsitteen tunnus: c1639

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 30.8.2019: Onko yläkäsite **oppiminen** (prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä) vai **opiskelu** (toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen)?

OKSA-jaos 30.8.2019: elinikäinen oppiminen vs. jatkuva oppiminen, eroja:

- subjektin aktiivisuus

- yksilön kyky hankkia osaamista

- työelämässä tarvittava osaaminen vs. (myös) yleissivistävyys?

OKM:n määritelmä (verkkosivuilta): Jatkuvalle oppimisella tarkoitetaan osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Sillä vastataan mm. uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeisiin, joita teknologian kehitys ja työn murros tuo.

Sitra: <https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

Seija Rasku 9.9.2019: Alla on tämänhetkisen luonnosversion määritelmää [EU-kontekstista]. Mitään lopullista ja hyväksyttyä ei vielä ole: "*Continuous learning complements and updates the concept of life-long learning by emphasizing continuity, permeability, accumulation, multiple and seamless transitions in education and training as with an aim to ensure continuous learning paths throughout the lifespan. Concept of continuous learning urges more proactive roles from individual learners, society and employers, with an aim to empower, guide and motivate people to reach their potentials both in employment and as citizens throughout their lives. Systemic and strategic policymaking is required to ensure that education and training systems are open, future-oriented and consistent with the aims of continuous learning. Continuous learning approaches should cover all levels and forms of education from early childhood to post-retirement age, support individual choices, skills anticipation, aim to empower and generate motivation to learn. Coordination with other relevant policy sectors is imperative for successful continuous learning systems.*"

Kirsi-Marja Putkonen 12.9.2019: Jos elinikäinen oppiminen on yksilön prosessi, niin millä vastaavalla käsitteellä kuvataan yksilöiden muodostamien yhteisöjen oppimista? Oppivasta organisaatiosta puhuttiin viime vuosikymmeninä, ennen globaalia käsitystä yhteisestä maapallosta. Kun "noustaen tarpeeksi ylös" ja havainnoidaan koululuokkia, työyhteisöjä, kuntia ja kaupunkeja, valtioneuvostoa, Suomea ja maapalloa niin voisiko yhteisöjen oppimista kuvata käsitteellä jatkuva oppiminen? Se olisi siis oppivien yksilöiden yhdessä yhteisön tasolla tuottamaa. Ja kun tähän yhtälöön lisätään vielä tekoäly, niin saadaan kuvattua jotain sellaista, jota ei ole vielä määritetty. Ja tarpeeksi kokonaisvaltaisesti.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, jotta saadaan tehtyä riittävä ero käsitteeseen elinikäinen oppiminen (jos ero on tarpeen tehdä)?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tämän käsitteen määritelmälle olisi tarvetta, mutta aikataulusyistä jätetään pois OKSAn 2. laitoksesta; kerrotaan julkaisua koskevassa viestinnässä. Palataan käsitteen määrittelyyn jatkuvan oppimisen sanastotyössä ja sen jälkeen tarpeen mukaan OKSAssa.

Aalto-yliopisto 5.3.2021: Aalto on ottanut käyttöön termin "lifewide learning" kuvaamaan jatkuvaa oppimista (organisaation näkökulmasta). Tätä termiä ei ole OKSA-sanastossa, ja kysymmekin nyt, olisiko se mahdollista ottaa sinne?

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 19.3.2021 (Aalto-yliopiston kommenttiin liittyen): lifelong learning ja lifewide learning ovat pari, joista toinen korostaa muodollista koulutusta elämän eri vaiheissa ja toinen nonformaalin ja informaalin oppimisen tunnistamista ja tunnustamista

16

vertaisoppiminen

en peer learning

määritelmä

oppiminen / opetusmenetelmä / opiskelumenetelmä / ??, jossa oppija vuorovaikuttaa toisen oppijan tai toisten oppijoiden kanssa, jotta kaikki osallistujat saavuttaisivat oppimisen tavoitteita

huomautus

Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: oppija voi olla yksilö, organisaatio tai verkosto.

Esimerkiksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan perusopetuksessa vertaisoppimista eli parin ja ryhmän kanssa työskentelyä ja oppimiseen tähtäävää vuorovaikutusta käytetään monipuolisesti.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2019: lukio-opiskelussa saadaan kokemuksia tavoitteellisesta toiminnasta ja vertaisoppimisesta tiimeissä ja projekteissa.

Käsitteen tunnus: c1684

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: [Oppiminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

terminologi Seija Suonuuti 29.5.2020: [OKSAn arviointisanastotyöryhmässä] vertaisarvioinnin ja vertaispalautteen kohdalla tuli esille käsite vertaisoppiminen, jota työryhmä ehdotti lisättäväksi. Heidän kuvauksissaan yksilötaso ei näy, mutta se on kuitenkin myöhemmin mainittu.

Seija-terminologin kommentti 12.5.2020: Korkeakouluissa on käytössä lähikäsite vertaisoppiminen, jolla tarkoitetaan yhteisöllistä työtapaa, jossa oleellista on toiselta yhteisöltä oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen. Vertaisoppiminen on parhaimmillaan osa pitkäkestoista kehittämiskumppanuutta. (Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019 - 2024, Karvi Julkaisut 19:2019). Vastavuoroinen oppimisprosessi, jossa organisaatiot tai yhteisöt jakavat tietoa, osaamista ja kokemuksia. Vertaisoppimisessa organisaatio voi saada vertaispalautetta omasta toiminnastaan sekä uusia ideoita ja ideoita oman organisaation ja sen toiminnan kehittämiseen. Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: yksilö, organisaatio tai verkostot. (Karvi.fi: Arvioinnin ja laadunhallinnan tuen käsitteet). Vertaisoppiminen lisätään sanastoon, jos OKSA-työryhmä niin päättää. Ei kuulu arviointiryhmän rajaukseen.

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.1.22: Terminologi hahmotellut määritelmäluonnosta, kommentoitteko? Miten muokataan?

OKSA-jaos 28.1.2022: mikä on tämän vieruskäsite: itsenäisesti/yksin suoritettava oppiminen?

OKSA-jaos 28.1.2022: Erotettava oppiminen (kognitiivista toimintaa) ja opiskelu (joka aktiivisempaa)

OKSA-jaos 28.1.2022: mikä on vertaisoppimisen yläkäsite: oppiminen vai menetelmä?

OKSA-jaos 28.1.2022: eri koulutusasteilla ehkä eri painotuksia, näitä voisi avata esim. huomautuksissa

OKSA-jaos 28.1.2022: Riina tekee käsitteekaavion; muut tekevät tiedonkeruuta: mikä on yläkäsite (oppiminen vai menetelmä) ja mitä käsitteitä tarvitaan mukaan jos tämä otetaan

OKSA-jaos 28.1.2022: huom. myös [vertaisarvioinnissa](#) (käsite jonka käsittelyn yhteydessä tätä käsitettä oli ehdotettu OKSAan) tapahtuu vertaisoppimista, tämä on rajatumpi käsite

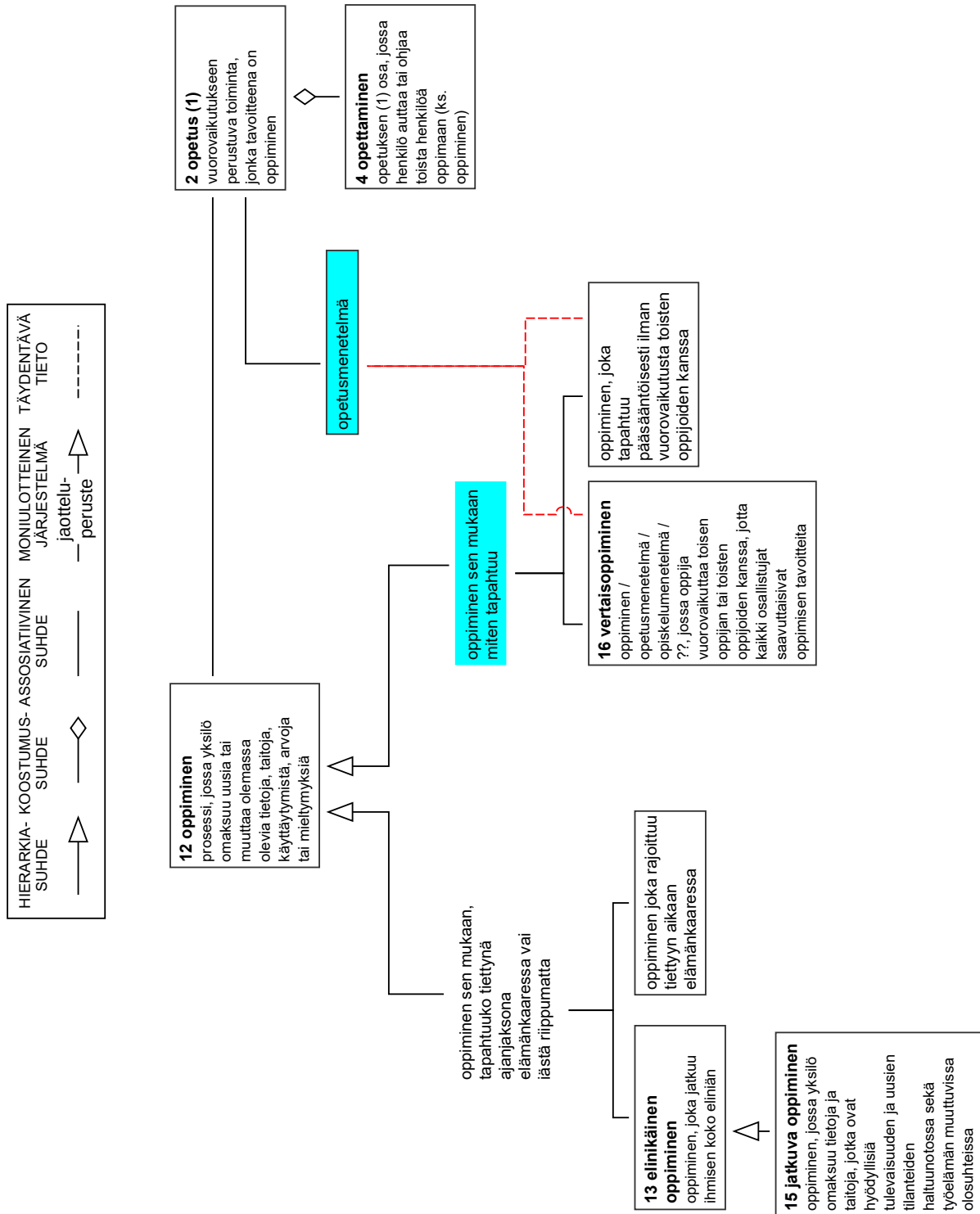
OKSA-jaos 28.1.2022: palataan tähän käsitteeseen myöhemmin keväällä

OKSA-jaos 28.1.2022: <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Nimitys:vertaisoppiminen>

OKSA-jaos 28.1.2022: jos vertaisoppiminen on menetelmä, mitä muita menetelmiä tulisi lisäksi ottaa tarkasteluun?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2022: Käsitteekaavioon hahmoteltu vertaisoppimista yhtäältä oppimisen alakäsitteeksi ja toisaalta opetusmenetelmä-käsitteen alakäsitteeksi (opetusmenetelmä-käsitettä ei ole OKSAssa määritelty). Kumpi vaikuttaa sopivammalta, vai olisiko jokin muu näkökulma asiaan vielä toimivampi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2022: Perusopetuksen opetusuunnitelman perusteissa vertaisoppiminen vaikuttaa opetus- tai opiskelumenetelmältä ja lukion opsin perusteissa taas ehkä enemmän oppimisen alakäsitteeltä...?

Käsitekaavio 3. Oppiminen.

2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

17

<Suomi>

koulutusjärjestelmä

sv utbildningssystem *n*

en education system

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonnaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu varhaiskasvatuksesta, [esiopetuksesta](#), yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä [perusopetuksesta](#) ja perusopetuksen jälkeisestä [koulutuksesta \(1\)](#), johon kuuluvat [ammattillinen koulutus](#), [lukiokoulutus](#) sekä [ammattikorkeakouluissa](#) ja [yliopistoissa](#) annettava [korkeakoulutus](#). Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös [vapaan sivistystyön koulutus](#) ja [taiteen perusopetus](#).

Ks. myös [oppivelvollisuus](#).

Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutusjärjestelmä](#)

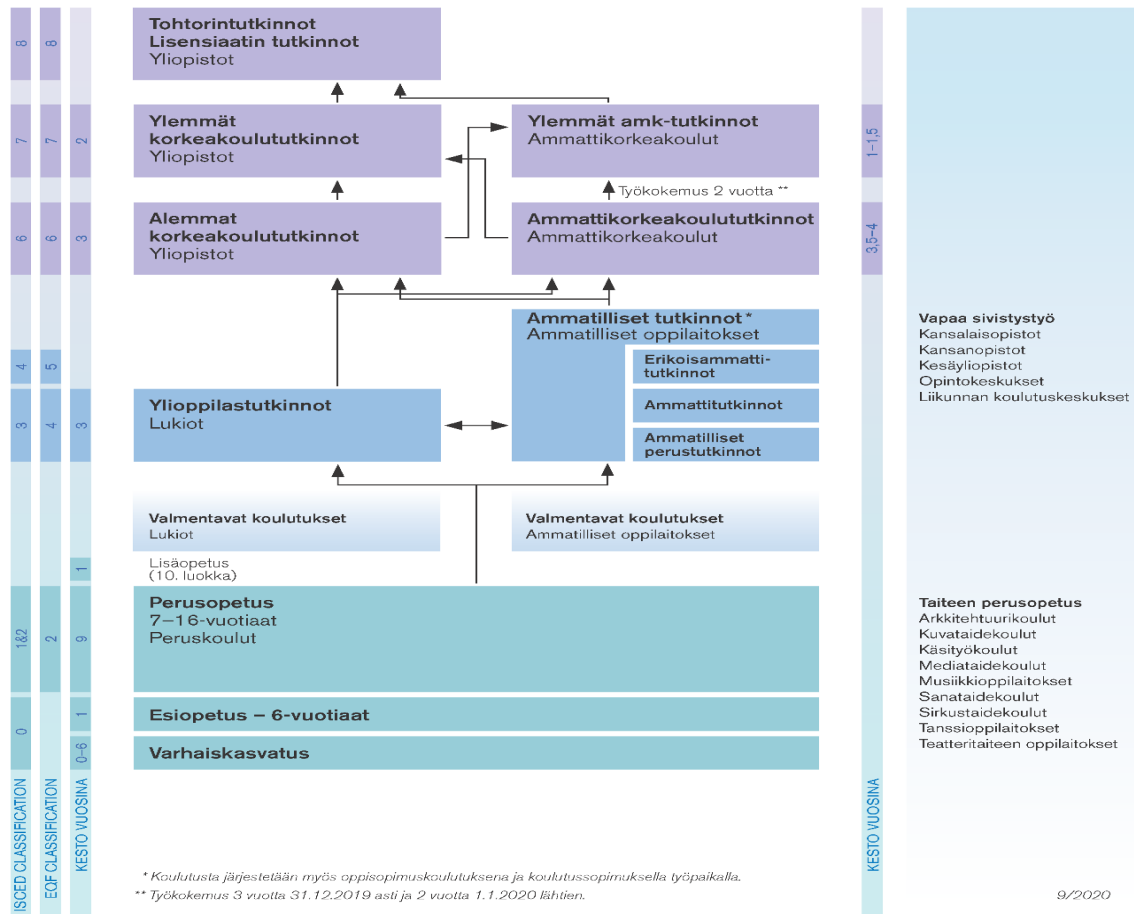
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastotyössä todettu, että on tarpeen määritellä "koulutusjärjestelmä" laajempaan kuin OKSAssa toistaiseksi on tehty.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Esim. OKM:n verkkosivuilta löytyvä kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan kaikesta Suomessa mahdollisesta formaalista oppimisesta/koulutuksesta.

OKSA-jaos 11.6.2021: koulutusjärjestelmä-käsitteen rajat pidettävä selvinä

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

18

koulutustoiminta

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämisellä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla *opetusta (1)* oman henkilökuntansa työnä. Vrt. *julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen*.

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin *koulutusmuotoa (1)* koskevissa säädöksissä määrättyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi *korkeakoulu (1)* voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1).

Koulutusjärjestelmän mukaisesta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen *esiopetuksesta* alkaen; *varhaiskasvatuksen* järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmän mukaisen opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen.

Ks. myös *varhaiskasvatus*, jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisestikin. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsitekaavio Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

Ks. myös *koulutustoimija*.

Käsitteen tunnus: c1805

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

19

julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen; julkisena hankintana toteutettava koulutuksen hankkiminen (?)

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksesta (1)* vastuussa oleva julkisen hallinnon organisaatio, joka ei itse järjestä koulutusta (1), hankkii koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalakea (*1397/2016*) noudattaen

huomautus

Julkista hankintatoimintaa harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan *työvoimakoulutusta* ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan *koulutusta (1)*.

Julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluvaa koulutuksen hankkimista säädellään lainsäädännöllä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (*916/2012*) säädetään työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta. Laissa kotoutumisen edistämisestä (*1386/2010*) säädetään ouolestaan työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta.

Koulutuksen hankkimista julkisena hankintatoimintana ei ole esimerkiksi ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen *tutkintojen* osia tai niihin *valmistavaa koulutusta* vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä lasketaan *koulutustoiminnaksi*.

Käsitteen tunnus: c1809

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2022: Viime kokouksessa pohdittiin tämän käsitteen termiä eli nimitystä; esillä olivat ainakin

- toiminta, jossa koulutusta hankitaan julkisena hankintana
- koulutuksen hankintatoiminta julkisena hankintana
- koulutuksen hankkiminen julkisena hankintatoimintana

Entä mitä mieltä oltaisiin ehdotuksesta "julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen"? Tai "julkisena hankintana toteutettava koulutuksen hankkiminen"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2022: Vielä kysymys määritelmästä. Määritelmässä on yhtenä piirteenä, että koulutusta hankkiva taho toimii "hankintalakea noudattaen". Varmistus: onko hankintalain noudattaminen olennainen piirre, eli onko tosiaan niin, että toiminta kuuluu tässä määriteltävän käsitteen piiriin vain siinä tapauksessa, että toimija noudattaa lakia? Eli jos esim. ELY hankkisi saman koulutuksen vaikkapa rikkoen hankintaan liittyviä kilpailutussäännöksiä, niin eikö toiminta silloin kuuluisi tämän käsitteen piiriin?

Mietin, riittäisikö tämän käsitteen määritelmäksi siis "toiminta, jossa koulutuksesta vastuussa oleva julkisen hallinnon organisaatio, joka ei itse järjestä koulutusta, hankkii koulutuksen soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta"? Ja sitten huomautukseen voisi laittaa, että tällaista toimintaa säännellään hankintalainsäädännöllä?

20

koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä

huomautus

Koulutustoimintaa, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi se, että yksityinen oppilaitos tarjoaa säätelemätöntä *koulutusta (1)* ja se, että yksityinen yritys myy IT-koulutusta.

Käsitteen tunnus: c1820

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

21

koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutustoimintaan liittyy koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1).

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutustoiminnan toteuttamista tuetaan julkisin varoin.

Ks. myös *opetuksen järjestämislupa*.

Käsitteen tunnus: c1806

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

22

koulutuslainsäädäntö

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä *varhaiskasvatuksesta*, *koulutuksesta (1)* tai *koulutuksesta (2)* ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön.

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt.

Käsitteen tunnus: c1831

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

23

opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään opetushallinnon alan *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö.

tunnus: c1824

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

24

muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

määritelmä

koulutustoiminta, josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö.

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta
- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)
- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta (1164/2013) ja laki Pelastusopistosta (607/2006) ja
- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta (1316/2006).

Käsitteen tunnus: c1825

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

25

säädösperustaisesti julkisesti rahoitettu koulutustoiminta

määritelmä

koulutustoiminta, jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella

huomautus

Säädösperustaisesti julkisesti rahoitettua koulutustoimintaa ovat

- **valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta**, johon liittyvästä valtion rahoitusosuudesta säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)
- **ammattikorkeakoulujen koulutustoiminta**, johon liittyvästä valtion rahoitusosuudesta säädetään ammattikorkeakoululaissa (932/2014) ja
- **yliopistojen koulutustoiminta**, johon liittyvästä valtion rahoitusosuudesta säädetään yliopistolaissa (558/2009).

Julkinen hallinto (?) voi olla julkisesti rahoitetun koulutustoiminnan ainoa rahoittajataho tai koulutustoiminta voi saada rahoitusta julkisen hallinnon rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta.

Esimerkki koulutustoiminnasta, jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat *avoin korkeakouluopetus* ja *vapaa sivistystyö*; näistä voidaan periä maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä.

Käsitteen tunnus: c1837

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Kaksi viimeistä huomautusta jäivät terminologin muokattaviksi; tarkistattekko ja muokkaattekko tarvittaessa?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Entä ovatko kaaviossa olevat apukäsitteet "säädösperustaisesti julkisesti rahoitettu koulutustoiminta jossa julkinen hallinto on ainoa rahoittaja" ja "säädösperustaisesti julkisesti rahoitettu koulutustoiminta jossa on julkisen hallinnon lisäksi muita rahoittajatahoja" ok?

26

valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta

määritelmä

säädosperustaisesti julkisesti rahoitettu koulutustoiminta, jossa yhtenä rahoituslähteenä on *koulutuksen järjestäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

huomautus

Valtionosuusrahoitettua koulutustoimintaa ovat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä toisen asteen koulutus (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus).

Esi- ja perusopetuksen osalta valtionosuus kattaa suunnilleen neljäsosan opetuksen järjestämisen kustannuksista; tarkka osuus määräytyy vuosittain. Kuntien järjestämä esi- ja perusopetus saa lisäksi rahoitusta kunnallisverotuksen kautta; kuntien rahoitus kattaa valtaosan opetuksen järjestämisen kustannuksista. Myös yksityiset esi- ja perusopetuksen järjestäjät saavat valtionosuutta; sen käyttökohteita määritellään järjestämisluvissa.

Käsitteen tunnus: c1835

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

OKSA-jaos 18.2.2022: Selvitetään ja tarkennetaan, minkä koulutusasteiden osalta valtionosuus on pääasiallinen lähde ja minkä ei: varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, ammatillinen, lukio?

Tero Huttunen 4.3.2022: Pyysin tarkennusta siihen valtionosuuden suuruuteen ja se on n. 25 %. Laitan siihen liittyvän viestin tiedoksi mutta siis määrittelyihinhän tuota tarkkaa summaa ei kannata laittaa sillä se määräytyy vuosittain. Esimerkiksi esi- ja perusopetuksen osalta kunnallisverotuksen kautta rahoitus kattaa valtaosan opetuksen järjestämisen kustannuksista. Yksityiset opetuksen järjestäjät saavat toki myös valtionosuutta, sen käyttökohteita määritellään järjestämisluvissa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Onko määritelmä nykyiseen muotoon muokattuna ok?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Tero, katsotko esi- ja perusopetuksen huomautuksen; miten muokataan? Ja Mervi, Tomi ja Tuula sekä Mikko, muotoillaanko jonkinlaiset huomautukset vakasta, ammatillisesta ja lukiosta?

27

koulutusta markkinahintaan myymällä rahoitettava koulutustoiminta

määritelmä

koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että *koulutustoimija* myy järjestämänsä tai tuottamansa *koulutuksen (1)* markkinahintaan toiselle taholle

huomautus

Koulutusta markkinahintaan myymällä rahoitettavassa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea.

Myytävän koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä koulutus (2)) tai olla siitä riippumatonta.

Julkinen toimija voi järjestää koulutuksen ja myydä sen toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitos* voi myydä *kotoutumiskoulutusta* markkinahintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY).

Julkinen toimija voi järjestää koulutuksen ja myydä sen yksityiselle toimijalle: esimerkiksi *yliopisto* voi myydä *täydennyskoulutusta* markkinahintaan yritykselle.

Yritys voi tuottaa koulutuksen ja myydä sen julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön henkilöstökoulutukseksi.

Vrt. markkinaehtoinen koulutustoiminta.

Käsitteen tunnus: c1838

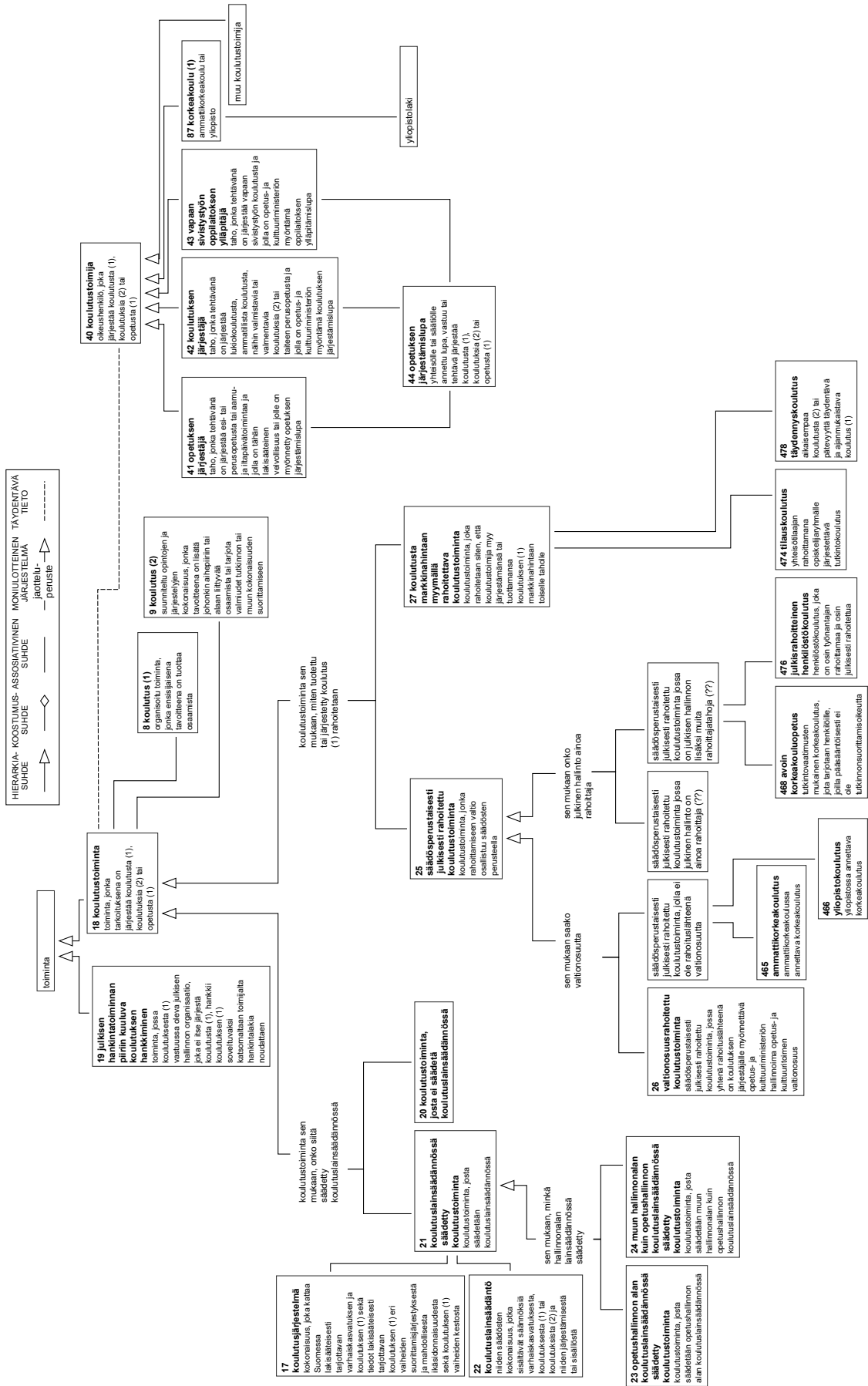
Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

OKSA-jaos 18.2.22: 'järjestämisessä' koulutustoimija "pääosin tekee itse", joten jätetään määritelmään ja yrityksiä koskevaan huomautukseen myös terminologin luonnosteleva 'tuottaminen'

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Jos yritykset voivat saada koulutusta aikaan myös muuten kuin järjestämällä eli tekemällä itse kädet savessa, niin eikö myös yläkäsitteen eli koulutustoiminnan määritelmässä pitäisi ottaa tämä sama huomioon? Eli täytyisikö *koulutustoiminnan* määritelmän olla siis "toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *tai tuottaa* koulutusta¹, koulutuksia² tai opetusta¹"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Jos koulutustoiminnan määritelmään lisätään tuottaminen, niin kannattaisiko sen merkitystä avata huomautuksella?

Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.

28

koulutusaste

sv utbildningsnivå; utbildningsstadium

en level of education; educational level

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan vaativuutensa perusteella

huomautus

Koulutusasteluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Usein tietyn koulutusasteen koulutukseen (2) valituksi tuleminen edellyttää alemman koulutusasteen koulutuksen (2) suorittamista.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusaste 2016 -luokitusta.

Esimerkkejä koulutusasteista (Kansallinen koulutusaste 2016 -luokittelun mukaan) ovat alempi ja ylempi perusaste, toinen aste sekä alempi ja ylempi korkeakouluaste.

Ruotsin termi utbildningsstadium on vanhahtavaa kieltä.

Käsitteen tunnus: c127

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

29

koulutusala

sv utbildningsområde *n*

en field of education (1); field of study (1); > field of vocational education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Kansallinen koulutusala 2016 -luokituksen mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi yleissivistävä koulutus, tekniikan alat ja palvelualat.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusala 2016 -luokitusta.

Käsitteen tunnus: c128

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

30

(vanhentunut)

<koulutustarjonta>

opintoala

sv < studieområde *n*

en field of education (2) <yleiskielessä>; field of study (2) <yleiskielessä>; subfield <opintohallinnon täsmällisissä jaotteluissa>; area of study

määritelmä

alaluokka, jollaisiin yhdelle *koulutusalueelle* kuuluvat *koulutukset* (2) voidaan jaotella sisältöjensä samansuuntaisuuden perusteella

huomautus

Esimerkiksi opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelussa tekniikan ja liikenteen koulutusalan opintoaloja olivat mm. kone-, metalli- ja energiatekniikka sekä tekstiili- ja vaateustekniikka. Kansallinen koulutusala 2016 -luokitteluun ei ole enää sisällytetty opintoala-tasoa.

Koulutusalan alaluokitteluja on muitakin kuin opintoalaluokittelu, esimerkiksi pääaineluokittelu.

studieområde: Ruotsin termiä studieområde käytetään paitsi tilastollisen opintoala-käsitteen vastineena, myös yleiskielisesti viitattaessa *pääaineeseen* tai *koulutusohjelmaan* (2).

Käsitteen tunnus: c129

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

31

tutkintorakenne (2) <ammattillinen koulutus, korkeakoulut>; **ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne** <ammattillinen koulutus>; **tutkintojärjestelmä** <korkeakoulut>

sv examenssystem

en degree system; qualification structure (2) <ammattillinen koulutus>

määritelmä

tietyille *koulutusasteelle* tai muuhun vastaavaan luokitteluyksikköön kuuluvien *tutkintojen* kokonaisuus

huomautus

ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne: *Ammatillisessa koulutuksessa* suoritettavissa olevat *ammattilliset tutkinnot* säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (835/2014).

tutkintojärjestelmä: *Korkeakoulujen* (1) tutkintojärjestelmään kuuluvia tutkintoja ovat esimerkiksi *ammattikorkeakouluissa* suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* sekä *yliopistoissa* suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot*, *ylemmät korkeakoulututkinnot* ja *jatkotutkinnot*.

tutkintojärjestelmä: Ammatillisessa koulutuksessa termillä tutkintojärjestelmä viitataan tässä määritelyä laajempaan käsitteeseen, joka pitää sisällään tutkintorakenteen (2) lisäksi mm. tutkintotyyppit, tutkintojen muodostumissäännöt ja *tutkinnon perusteet*.

Käsitteen tunnus: c130

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

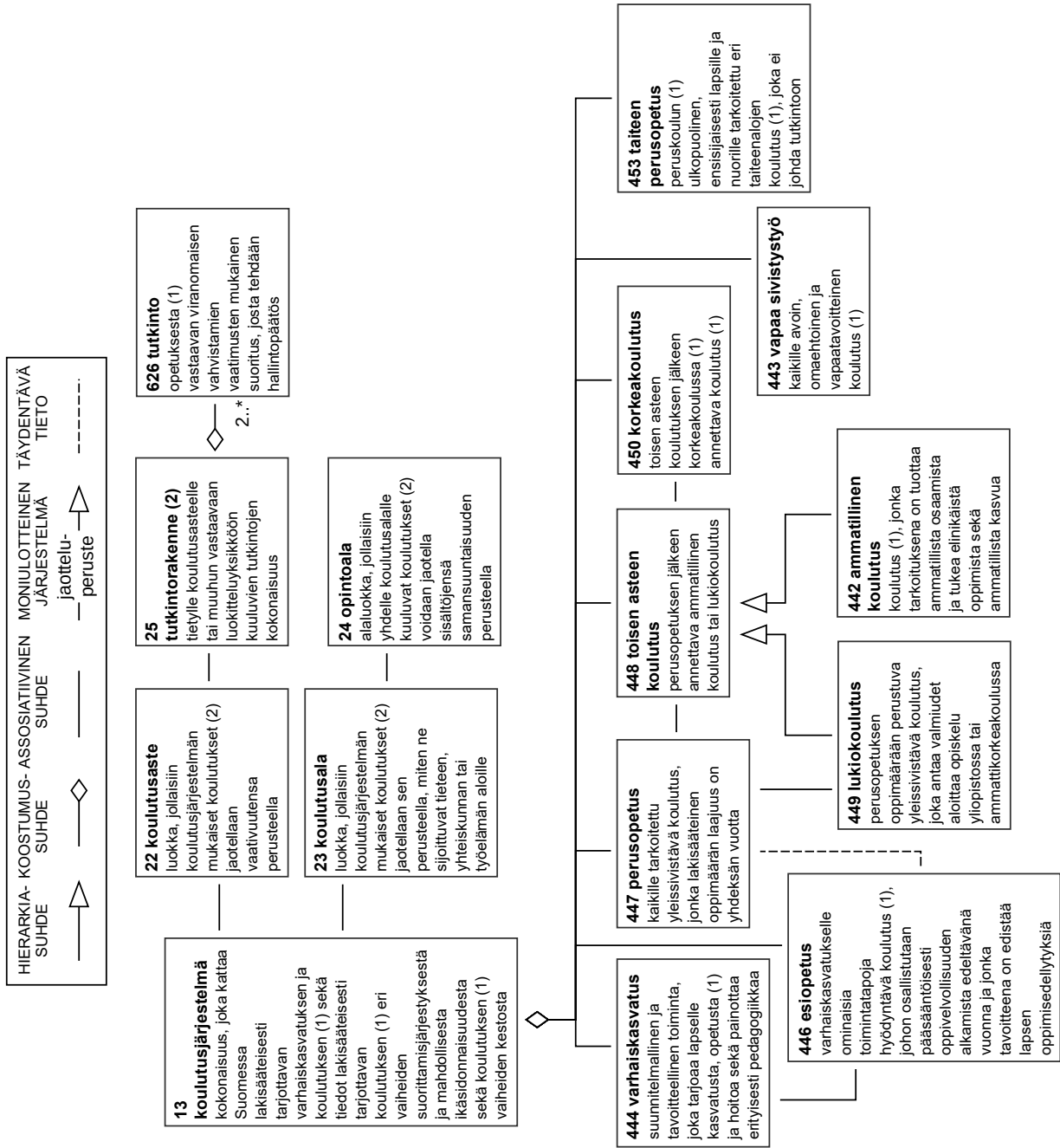
Käsittekaavio: [Koulutusjärjestelmä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti 18.6.2017: Kuuluuko tämä muihin kaavioihin kuin tähän koulutusjärjestelmäkaavioon? (JA kuuluuko koulutusjärjestelmäkaavioon...)

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: VET qualification structure?

Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.

3 Toimijat

3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat

32

varhaiskasvatustoimija

sv aktör inom småbarnspedagogik

en legal entity for early childhood education and care

määritelmä

organisaatio tai henkilö, joka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatuslain mukaista [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta, vertaa [varhaiskasvatuksen järjestäjä](#).

Varhaiskasvatustoimija voi olla kunta, kuntayhtymä, yksityinen kunnan sopimustoimittaja, palvelusetelillä toimiva varhaiskasvatuksen palveluntuottaja, perhepäivähoitaja tai muu yksityinen rekisteröity varhaiskasvatustoimija. Yksityisistä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajista päiväkodit](#) rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään rekisteriin.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta eivätkä palkatut henkilöt ole varhaiskasvatustoimijoita.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa käsite [koulutustoimija](#).

Käsitteen tunnus: c978

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 2, 18.10.2021

33

varhaiskasvatuksen järjestäjä

sv anordnare av småbarnspedagogik

en organiser of early childhood education and care; early childhood education and care service organiser; ECEC service organiser

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka järjestää varhaiskasvatusta lain mukaista *varhaiskasvatusta*

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta (540/2018, 5 §). Kunta voi järjestää *varhaiskasvatuspalvelut* itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä *varhaiskasvatuksen palveluntuottajalta* esimerkiksi palvelusetelillä. Kunta voi kuntalain (410/2015) mukaan myös siirtää järjestämistä vastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia varhaiskasvatuksen järjestäjänä silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* toiminnasta.

Tietojärjestelmissä kerätään tietoa *varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta*, joka liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjään ja rahoitusmuotoon. Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus, kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja *yksityinen varhaiskasvatus* ilman yksityisen hoidon tukea.

Opetus- ja koulutuspuolella käsitettä varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa käsite *koulutuksen järjestäjä*.

ECEC service organiser: Varhaiskasvatuksen järjestäjän englanninkielinen vastine on ECEC service organiser; *opetuksen järjestäjän* ja *koulutuksen järjestäjän* englanninkielinen vastine puolestaan education provider. Termeillä on eri pääsanat (organiser vs. provider), sillä koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti *varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan*.

Käsitteen tunnus: c948

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 2, 18.10.2021

34

varhaiskasvatuksen palveluntuottaja

ei: päivähoitopalvelun tuottaja (vanhentunut)

sv serviceproducent av småbarnspedagogik

en early childhood education and care service provider; ECEC service provider

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka tarjoaa *varhaiskasvatuspalveluja*

huomautus

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi olla esimerkiksi kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisön perustama liikeyritys tai yksityinen yritys tai yhteisö.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia *varhaiskasvatuksen järjestäjänä* silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista *varhaiskasvatusta* eikä kotiin työsuhteeseen palkattu hoitaja ole varhaiskasvatuksen palveluntuottaja.

ECEC service provider: Varhaiskasvatuksen palveluntuottajan englanninkielinen vastine on ECEC service provider; opetuksen ja koulutuksen puolella puolestaan termi education provider viittaa *opetuksen järjestäjään* tai *koulutuksen järjestäjään*. Tämä johtuu siitä, että koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan.

Käsitteen tunnus: c992

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 2, 18.10.2021

35

varhaiskasvatuksen toimipaikka

sv verksamhetsställe inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care unit; ECEC unit; early education setting

<varhaiskasvatusjärjestelmää kuvattaessa esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä>; ~ early childhood education premises <fyysinen tila tai fyysiset tilat, joissa toiminta tapahtuu>

not: early childhood education and care site; site of early childhood education and care

määritelmä

fyysinen kokonaisuus, jossa *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* harjoittaa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista toimintaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimipaikka on esimerkiksi *päiväkoti*, *perhepäiväkoti* tai *ryhmäperhepäiväkoti*, joka sijaitsee yhdessä katuosoitteessa. Esimerkiksi päiväkodin sivutoimipaikat ovat kukin omia toimipaikkojansa. *Avoimella varhaiskasvatustoiminnalla* voi myös olla oma toimipaikkansa.

Yhdessä toimipaikassa voi olla useampi *varhaiskasvatuksen lapsiryhmä*.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatuksen toimipaikka vastaa käsite *toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c1554

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

36

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä; varhaiskasvatuksen ryhmä

sv barngrupp inom småbarnspedagogik; grupp inom småbarnspedagogik

en group in early childhood education and care; group in ECEC

määritelmä

ryhmä *varhaiskasvatuksessa* olevia *lapsia*, joista vastaa siitä vastuussa oleva *henkilöstö*

huomautus

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän koosta ja muodostamisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 34 ja 35 §) ja varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018, 1 ja 2 §).

Käsitteen tunnus: c916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

37

päiväkoti

sv daghem

en early education centre; early childhood education and care centre; ECEC centre

not: daycare centre (obsolete); kindergarten (2) (obsolete); playschool (2); preschool (2)

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* (540/2018, 26–32 §)

huomautus

Päiväkodilla on *päiväkodin johtaja*.

daycare centre: Termin daycare centre käyttöä ei suositeta päiväkotikäsitteen englannin vastineena, koska se assosioituu vanhentuneeseen päivähoito-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c870

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

38

perhepäiväkoti

sv familjedaghem

en family daycare (2); family daycare premises *pl* <fyysinen tila jossa toiminta tapahtuu>

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava henkilö ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 4,5 *lasta* (540/2018, 38 §)

huomautus

Perhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa yksi *perhepäivähoitaja*.

Käsitteen tunnus: c1556

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

39

ryhmäperhepäiväkoti

sv gruppfamiljedaghem

en group family daycare (2); group family daycare premises

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* tarkoitukseen hyväksytyssä tilassa ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 12 *lasta*

huomautus

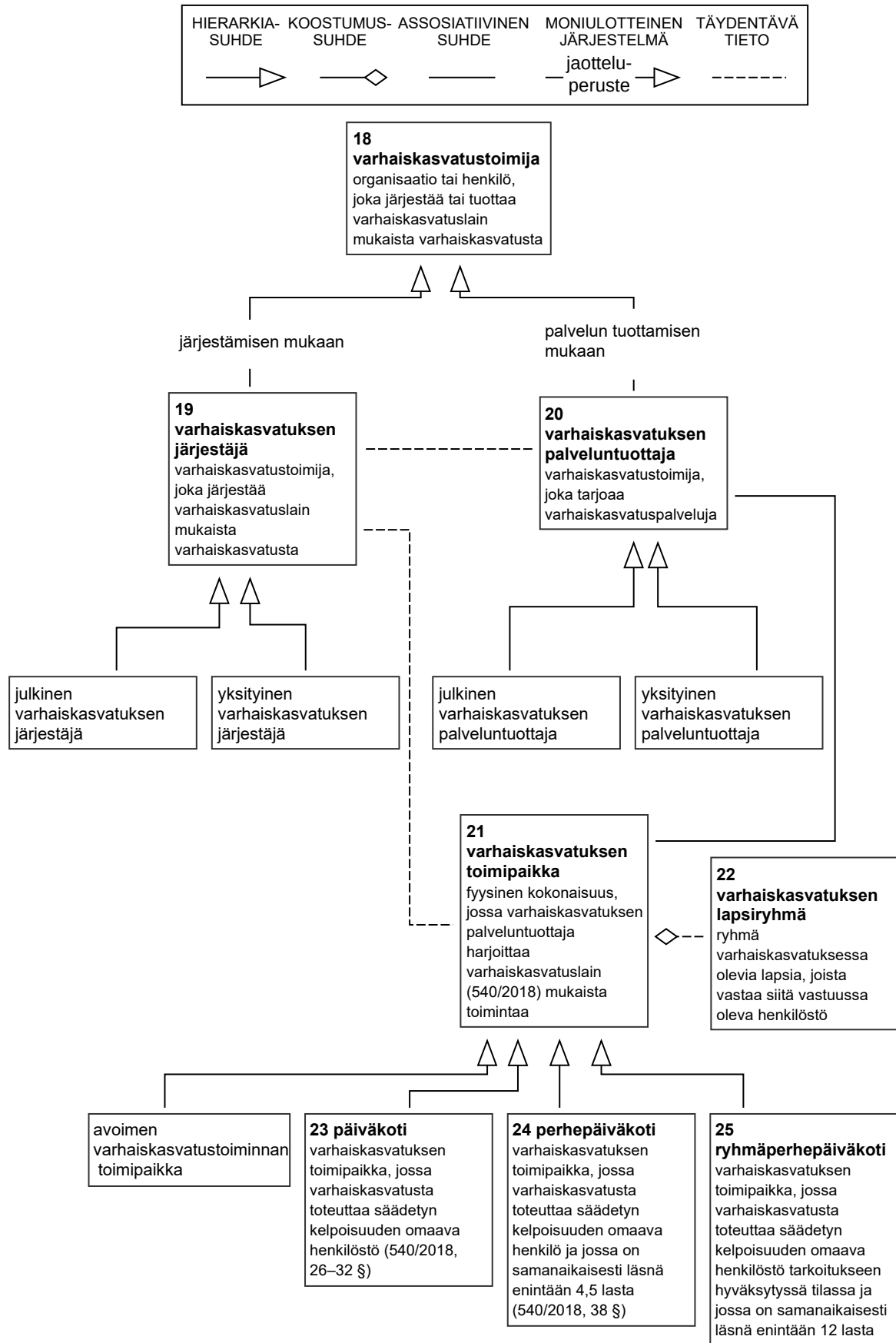
Ryhmäperhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa kaksi tai useampi *perhepäivähoitaja* tai muuta ammatilliseen *varhaiskasvatushenkilöstöön* kuuluvaa henkilöä. Jos perhepäivähoitajia on enemmän kuin kaksi, tulee yhdellä olla säädetyn kelpoisuuden mukainen *koulutus (2)* (540/2018, 38 § ja 753/2018, 2 §).

Käsitteen tunnus: c1557

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

3.2 Koulutustoimijat

40

koulutustoimija (uudistermi)

sv utbildningsaktör

en legal entity for education <tietomalli>

määritelmä

oikeushenkilö, joka järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Käsite koulutustoimija on otettu käyttöön Opintopolku-palvelussa kokoavana yläkäsitteenä käsitteille *opetuksen järjestäjä*, *koulutuksen järjestäjä* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*. Myös *korkeakoulut (1)* ovat tässä ajattelussa koulutustoimijoita.

Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity provider. Standardin määritelmä käsitteelle: "an agent (person or organisation) that provides learning opportunities".

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa käsite *varhaiskasvatustoimija*.

Käsitteen tunnus: c131

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

41

opetuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (1); < anordnare av utbildning (1)

en < education provider (1); > education provider offering comprehensive education <perusopetuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *esi-* tai *perusopetusta* tai *aamu- ja iltapäivätoimintaa* ja jolla on tähän lakisääteinen velvollisuus tai jolle on myönnetty *opetuksen järjestämislupa*

huomautus

Opetuksen järjestäjinä voivat toimia esimerkiksi kunnat, joilla on toimintaan lakisääteinen velvollisuus, sekä valtio ja *yliopistojen* harjoittelukoulut. Muut tahot, esimerkiksi rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, tarvitsevat toimintaan *opetuksen järjestämisluvan*.

Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi koulutuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c132

Luokka: <yleinen/yhteinen> <esiopetus> <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018: Tarkistettava perusopetuksen järjestäjän termi, kun perusopetus-käsitteen ensisijainen en-vastine päätetty.

42

koulutuksen järjestäjä; > lukiokoulutuksen järjestäjä; > ammatillisen koulutuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (2); < anordnare av utbildning (2); > anordnare av gymnasieutbildning
<lukiokoulutuksen järjestäjä>; > yrkesutbildningsanordnare <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>;
> anordnare av yrkesutbildning <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

en < education provider (2) <lyhyempi muoto>; > education provider offering general upper secondary
education <lukiokoulutuksen järjestäjä>; > vocational education and training provider <ammattillisen
koulutuksen järjestäjä>; > VET provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia tai valmentavia *koulutuksia (2)* tai *taiteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa*

huomautus

Koulutuksen järjestäjinä voivat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi toimia esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Koulutuksen järjestäjiin voidaan rinnastaa *ammattikorkeakoulut* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät*, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu *lupa*an. *Yliopistojen* toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, ammattikorkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien lisäksi yliopistot. Ks. koulutuksen järjestäjä (Vipunen-tilastopalvelu).

Koulutuksen järjestäjä on myös yleiskielen ilmaus, ja yleiskielessä sillä voidaan viitata myös tahoon, jolla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää *koulutuksen järjestämislupaa*.

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutuksen järjestäjä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen järjestäjä*.

utbildningsanordnare, anordnare av utbildning: Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi opetuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c133

Luokka: <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat*, *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.10.2021: Määritelmässä puhutaan lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen valmistavien ja valmentavien koulutusten järjestämisestä. Tulisiko tämä päivittää oppivelvollisuuslain myötä?

43

vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä

sv huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete

en maintainer of liberal adult education institution

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *vapaan sivistystyön koulutusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *oppilaitoksen ylläpitämislupa*

huomautus

Ks. *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Käsitteen tunnus: c135

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin vst>

44

opetuksen järjestämislupa <esi- ja perusopetus>; **koulutuksen järjestämislupa** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa** <ammattillinen koulutus>; **oppilaitoksen ylläpitämislupa** <vapaa sivistystyö>; **ammattikorkeakoulun toimilupa** <ammattikorkeakoulut>

sv tillstånd *n* att ordna undervisning <opetuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna utbildning <koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att driva läroanstalt <oppilaitoksen ylläpitämislupa>
 en authorisation to provide education; authorisation to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
 rather than: education licence; licence to provide education; licence to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
 not: operating licence <ammattikorkeakoulut>

määritelmä

yhteisölle tai säätiölle annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Luvan myöntää hakemuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tai (*perusopetuksen ja ammattikorkeakoulujen* tapauksessa) valtioneuvosto.

Kunnilla on velvollisuus järjestää perusopetusta, joten ne eivät tarvitse perusopetuksen järjestämiseen lupaa.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on lupa *ammattillisten tutkintojen* ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta voidaan järjestää myös valtion *oppilaitoksissa* tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä.

Yliopistoille ei myönnetä erikseen toimilupaa, vaan ne on lueteltu yliopistolaisissa (558/2009).

authorisation/licence: Koulutuksen järjestämisluvasta käytetään englanniksi toisinaan myös esimerkiksi vastinetta "education licence" ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta vastinetta "licence to award a qualification and to provide education". Licence-sanan sisältävien termimuotojen käyttöä ei kuitenkaan suositella. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää termiä authorisation, ja tämä termi myös kuvaa käsitettä paremmin kuin licence.

Käsitteen tunnus: c137

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutustoimijat](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
 <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018 ja 6.7.2018: OKM käyttää termiä authorisation. Licence-sanan sisältävät englannin vastineet eivät hyviä, sillä tuovat mieleen toisentyypiset luvat, kuten kalastuslupa tai driving licence (yksittäiseen asiaan, yksittäiselle henkilölle myönnettävä lupa). Authorisation kuulostaa tässä mielessä sopivammalta, kuvaavammalta.

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OPH:n ammatillisen koulutuksen asiantuntijoille (Anu Halvarin kautta?) 5.3.2020: OPH:n ammatillisen koulutuksen reformisanastossa on annettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalla englanninkielinen vastine "licence to award a qualification and to provide education". Se on nyt merkitty OKSAssa epäsuositettavaksi, ja suositettavaksi termiksi on merkitty muoto "authorisation to award a qualification and to provide VET". Authorisation on OKM:n käyttämä termimuoto, ja lisäksi ammatillisen koulutuksen englannin työryhmä on halunnut käyttää "education" in sijaan täsmällisempää termiä "VET".

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 15.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämä (authorisation to award a qualification and to provide VET) ei toimi – pitää olla monikossa kuten suomessakin.

45

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestäjä; tutkinnon järjestäjä

sv anordnare av fristående examen; examensarrangör

en organiser of competence-based qualification; organiser of competence test

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjä tai muu säätiö tai yhteisö, joka on sopinut *tutkintotoimikunnan* kanssa *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestäjä tekee kunkin näyttötutkinnon järjestämisestä tutkintotoimikunnan kanssa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c136

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

46

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissopimus

sv avtal *n* om anordnande av fristående examen

en contract for arranging competence-based qualifications

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän ja *tutkintotoimikunnan* välinen sopimus *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestämissopimus on oikeudellisesti sitova asiakirja.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c138

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

47

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma

sv plan för anordnande av fristående examen

en plan for arranging competence tests

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän laatima suunnitelma solmimansa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen* piiriin kuuluvan *näyttötutkinnon* järjestämisestä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c139

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

48

opetuksen järjestämismuoto <perusopetus>; **koulutuksen järjestämismuoto** <lukiokoulutus>

sv form i vilken utbildningen ordnas; form för ordnande av utbildning; utbildningsform

en form of education (3) <perusopetus>

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)*, *koulutus (1)* tai *koulutus (2)* on järjestetty

huomautus

Perusopetuksessa opetuksen järjestämismuodolla viitataan opetuksen (1) järjestämiseen *lähiopetuksena* tai *monimuoto-* tai *etäopetuksena* taikka sisäoppilaitosmuotoisesti. Monimuoto- ja etäopetus tulee kysymykseen muille kuin *oppivelvollisille* järjestettävässä opetuksessa (1).

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen järjestämismuodosta *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyin ehdoin. Lähiopetusta pidetään lähtökohtaisena järjestämismuotona. Opetusta (1) voidaan antaa *koulutuksen järjestäjän* päättämällä tavalla myös esimerkiksi etä- tai monimuoto-opetuksena.

Myös *ammattillisessa koulutuksessa* oli ennen vuonna 2018 voimaan tullutta lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) käsite koulutuksen järjestämismuoto (engl. form of vocational education and training). Vuodesta 1998 vuoteen 2015 – eli ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) – koulutuksen järjestämismuodolla viitattiin koulutuksen järjestämiseen lähiopetuksena, etäopetuksena tai monimuoto-opetuksena, oppisopimuskoulutuksena tai muutoin käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvana opetuksena. 1.8.2015 voimaan tullessa laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) järjestämismuodolla puolestaan viitattiin ainoastaan koulutuksen järjestämiseen oppilaitosmuotoisesti tai oppisopimusmuotoisesti (ks. *oppisopimuskoulutus*).

Käsitteen tunnus: c140

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

49

(vanhentunut)

ammattillisen koulutuksen järjestämistapa

sv sätter *n* på vilket yrkesutbildningen ordnas

en method of vocational education and training (2)

huomautus

Termillä ammatillisen koulutuksen järjestämistapa viitataan *koulutuksen (1)* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen opetussuunnitelmaperusteisesti tai *näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c141

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

50

koulutusmuoto (1); koulumuoto

sv utbildningsform

en form of education (1)

huomautus

Opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan koulutusmuotoina (1) pidetään *esiopetusta*, *perusopetusta*, *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, *ammattillista aikuiskoulutusta*, *vapaata sivistystyötä* ja *taiteen perusopetusta*.

Termiä koulutusmuoto käytetään myös tilastoissa, jolloin sillä on eri merkitys; vrt.

koulutusmuoto (2).

Käsitteen tunnus: c869

51

<tilastointi>

koulutusmuoto (2)

sv utbildningsform

en form of education (2)

huomautus

Tilastokeskuksen luokittelun mukaan koulutusmuotoja (2) ovat *koulutuksen järjestämismuotojen* ja *ammattillisen koulutuksen järjestämistapojen* yhdistelmät eli 1) oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus, 2) oppilaitosmuotoinen *näyttötutkintoon valmistava koulutus*, 3) oppisopimusmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus ja 4) oppisopimusmuotoinen näyttötutkintoon valmistava koulutus.

Käsitteen tunnus: c142

52

omistajatyyppi

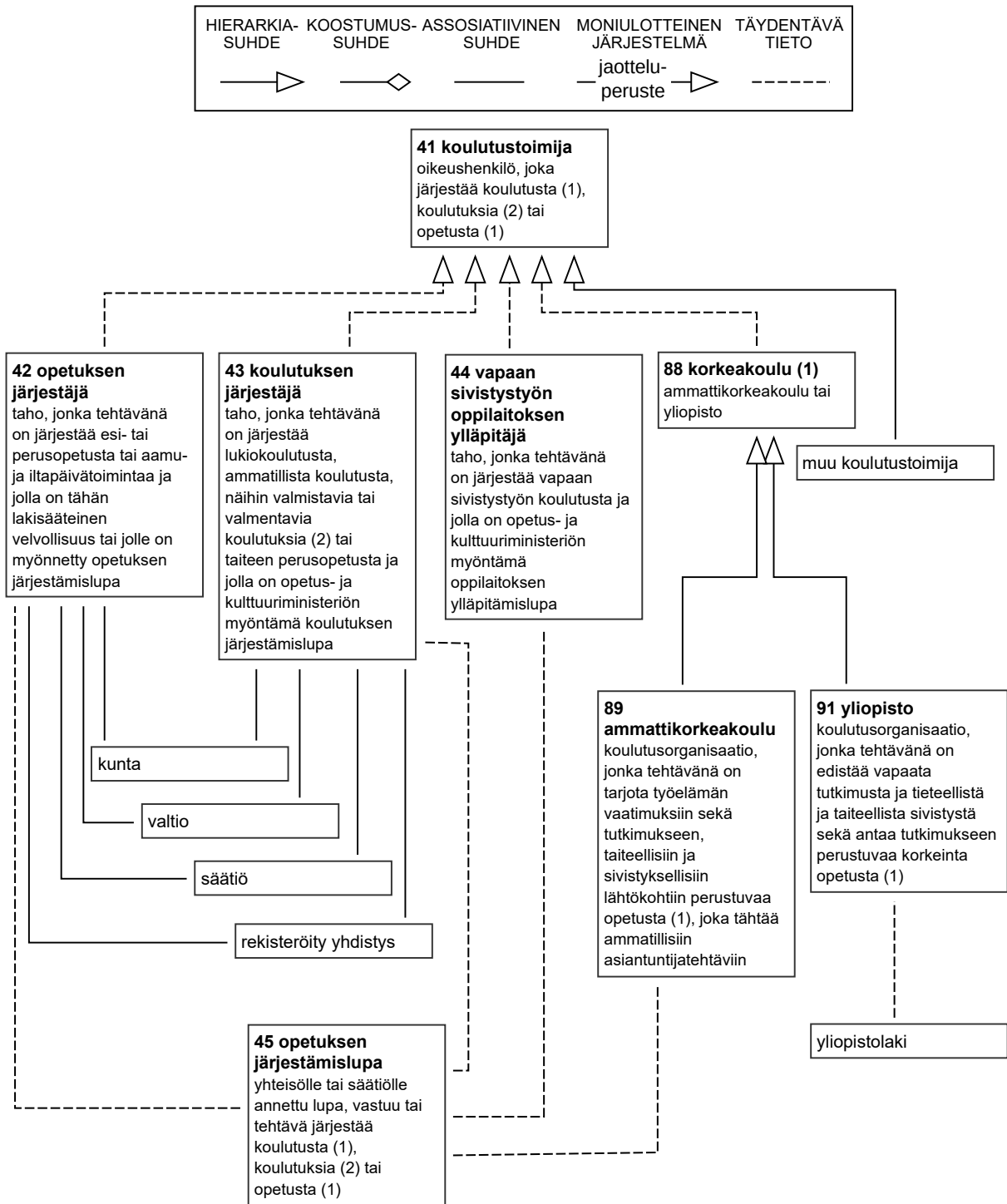
sv ägartyp

en type of ownership

huomautus

Termillä omistajatyyppi viitataan *koulutuksen järjestäjään* tai *oppilaitoksen* omistajaan (yksityinen, valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, muu). Tilastokeskus pitää yllä omistajatyypiluokitusta.

Käsitteen tunnus: c146

Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.

53

koulutusorganisaatio

sv utbildningsorganisation; utbildningsinstitution
 en educational institution (1); educational establishment (1); educational institute (1)
 not: < educational organisation

määritelmä

organisaatio tai hallinnollinen yksikkö, jossa annetaan *opetusta (1)* ja jolla on johtaja

huomautus

Esimerkkejä koulutusorganisaatioista ovat *peruskoulu (1)*, *lukio (1)*, *ammattillinen oppilaitos*, *ammattikorkeakoulu*, *yliopisto* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Yksi *koulutuksen järjestäjä* voi organisoida toimintansa usean koulutusorganisaation kautta (esim. kunta usean peruskoulun (1) kautta).

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä koulutusorganisaatio ja oppilaitos, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen koulutusorganisaatio-käsitteestä että sen alakäsitteestä *oppilaitos*.

educational organisation: Termiä educational organisation ei tulisi käyttää käsitteen koulutusorganisaatio englanninkielisenä vastineena, koska englannissa termiä educational organisation käytetään monessa eri merkityksessä. Sillä voidaan viitata Suomen koulutusorganisaatiota vastaavaan käsitteeseen, mutta myös mm. koulutusjärjestelmän toimintaan ja opetus- ja koulutusalan hallintoon.

Käsitteen tunnus: c147

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka, Koulutusorganisaatiot, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opiskeluoikeyteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
 <kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin vst>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionia käytetään huomattavasti harvemmin kuin organisationia

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: organisation siis selvästi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionin kohtaloa jäätiin vielä miettimään, otetaanko mukaan toissijaisena synonyymina vai jätetäänkö kokonaan pois

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Nike selvittää vielä ja välittää tietoa Matsin kautta

OKSA-jaos 24.5.2019: Onko ok, että määritelmä on niin geneerinen, että kattaa esim. Jedi-akatemia? ☹ Pitäisikö tarkentaa, esim. ”lakiin/määräykseen perustuva”, ”luvan saanut” tai ”ilmoituksen tehnyt”?

OKSA-jaos 24.5.2019: Entä olisiko tarpeen tehdä rajaus, että opetuksen tai koulutuksen pitää olla organisaation ensisijainen tarkoitus (vs. yritys)? -> ei, tämä ei kuulosta oikealta rajaukselta

OKSA-jaos 24.5.2019: Eikö kuitenkin ole tarpeen, että sanastossa on määritelty (myös) geneerisempi koulutusorganisaatio-käsite eikä vain ”luvan saanut koulutusorganisaatio” tms.?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tehdään toisen laitoksen julkaisu nykymääritelmää käyttäen; odotetaan mahd. keskustelua mm. TEMin hallinnonalan kanssa jatkuvan oppimisen sanastotyössä.

54

oppilaitos

sv läroanstalt; läroinrättning

en < educational institution (2); < education institution (2); < educational establishment (2); < educational institute (2); > school (1)

määritelmä

muu *koulutusorganisaatio* kuin *korkeakoulu* (1)

huomautus

Termiä oppilaitos käytetään myös termin koulutusorganisaatio synonyymina, mutta yleensä oppilaitoksina pidetään vain muita koulutusorganisaatioita kuin korkeakouluja (1).

Oppilaitoksia ovat esimerkiksi *peruskoulu* (1), *lukio* (1), *ammattillinen oppilaitos* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä oppilaitos ja koulutusorganisaatio, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen oppilaitos-käsitteestä että sitä laajemmasta käsitteestä koulutusorganisaatio.

school: Englanniksi on usein luontevaa käyttää oppilaitoksesta termiä school (1), kun kyse on esimerkiksi peruskoulusta (1), lukiosta (1) tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Silloin puolestaan, kun kyse on oppilaitoksesta, joka tarjoaa vapaatavoitteista *opetusta* (1), jonka sisältöjä ei säännellä lainsäädännöllä (esim. *kansalaisopisto*), voi olla luontevampaa käyttää jotain muuta termiä kuin school (1).

Vrt. *päiväkoti*, jossa voidaan antaa *esiopetusta*, mutta jota ei kuitenkaan pidetä oppilaitoksena.

Käsitteen tunnus: c1071

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin vst>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englantia kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

55

koulutusorganisaation toimipiste

sv verksamhetsställe *n* (1); verksamhetsenhet; verksamhetspunkt; ~ campus <korkeakoulutus>

en educational premises; ~ campus <korkeakoulutus>

määritelmä

fyysinen paikka, jossa *koulutusorganisaation* tai jonkin sen osan toiminta tapahtuu

huomautus

Toimipiste on kokonaisuus, jossa toiminta tapahtuu samassa tai läheisissä katuosoitteissa ja jossa rakennusten etäisyys toisistaan on enintään satoja metrejä. Toimipisteellä ei tarkoiteta organisaatorakenteeseen perustuvaa toimintayksikköä vaan lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus.

Koulutusorganisaation toimipisteessä tapahtuva toiminta voi olla esimerkiksi hallintoa tai *opetusta* (1) (vrt. aiempi käsite *opetuspiste*).

Käsitteen tunnus: c148

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

56

perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu

sv 1–6-skola

en primary school; elementary school /US/

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien 1–6 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 1–6 ovat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 7–12 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen (ruots. lågstadium) ja yläasteeseen siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite ala-aste on näin ollen vanhentunut. Termi ala-aste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi alakoulu, jota eräessä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa ala-asteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c144

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

57

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu

sv 7–9-skola

en lower secondary school

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien 7–9 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 7–9 ovat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 13–16 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen ja yläasteeseen (ruots. högstadium) siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite yläaste on näin ollen vanhentunut. Termi yläaste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. Termi yläkoulu, jota eräessä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa yläasteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*.

Käsitteen tunnus: c145

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

58

(vanhentunut)

opetuspiste

sv undervisningsställe *n*

en teaching premises

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste, jossa järjestetään *opetusta (1)* tai *koulutuksen toteutuksia*

huomautus

Koulutusorganisaatiolla voi olla useita opetuspisteitä. Opetuspiste voi olla esimerkiksi sivukoulu tai yksikkö. Koulutusorganisaatio voi jakautua opetuspisteisiin myös *koulutusorganisaation opetuskielen* perusteella, jolloin saman organisaation suomen- ja ruotsinkielistä *koulutusta (1)* järjestävät osat muodostavat omat opetuspisteensä.

Käsite opetuspiste oli käytössä Kouluta-tietojärjestelmässä.

Käsitteen tunnus: c149

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

59

<opetus ja koulutus>

toimipaikka

sv verksamhetsställe *n* (2); kontor; avdelning <korkeakoulut>

en < unit (1); operational unit; place of activity <mm. tilastoissa, tietojärjestelmissä>

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste tai *toimipisteen* osa, jossa harjoitetaan pääasiassa yhdentyypistä toimintaa

huomautus

Vertaa Julkisen hallinnon suositus Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (JHS 195), jossa käsite toimipaikka on määritelty hallinnonalojen välisesti.

Opetushallinnon alalla esimerkki toimipaikasta on Ounasvaaran kampuksella (toimipiste) sijaitseva Ounaskirjasto.

Toimipaikan englanninkielisenä vastineena on juoksevassa tekstissä sujuvaa käyttää termiä unit tai operational unit. Termi place of activity on ilmauksena kömpelömpi, mutta sitä voidaan käyttää esimerkiksi esitettäessä rakenteista tietoa (kuten tilastoissa ja tietojärjestelmissä).

Varhaiskasvatuksessa käsitettä toimipaikka vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c150

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

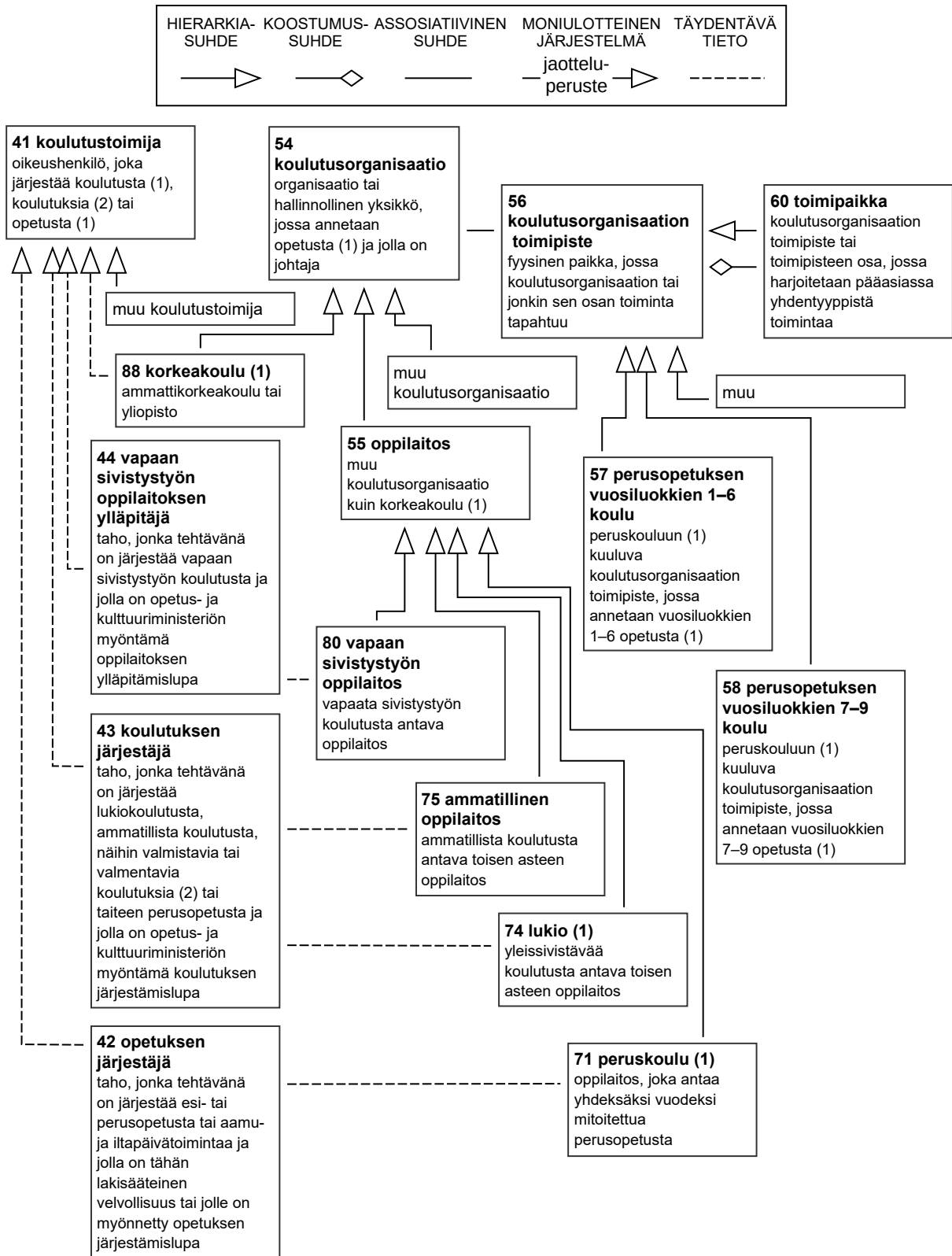
Käsitekaavio: [Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.

3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä

60

erityinen koulutustehtävä

sv särskild utbildningsuppgift
en specific educational mission
not: special educational mission

määritelmä

koulutuksen tai opetuksen järjestämisluvassa määritelty tehtävä painottaa *kasvatus*, *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tietylle osa-alueelle tai tiettyyn *oppiaineeseen*

huomautus

Erityisiä koulutustehtäviä voi olla esimerkiksi *perusopetuksessa* ja *toisen asteen koulutuksessa*.

Esimerkkejä perusopetuksen erityisestä koulutustehtävästä ovat opettajankoulutukseen kuuluvaan *opetusharjoitteluun* ja *vieraskieliseen opetukseen* perustuvat erityiset koulutustehtävät.

Esimerkki *lukiokoulutuksen* erityisestä koulutustehtävästä on *lukiolle (1)* annettava lupa järjestää englanninkielistä IB-opetusta tai esimerkiksi urheilupainotteista opetusta (1).

Esimerkki *kansanopiston* erityisestä koulutustehtävästä on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus (1).

Käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi suositetaan termiä specific educational mission.

Toisinaan nähtävää special-alkuista termimuotoa ei tule käyttää, sillä englannin sana special assosioituu helposti *oppimisen tukeen* liittyviin asioihin, eikä erityisessä koulutustehtävässä ole kyse tästä.

Käsitteen tunnus: c181

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

61

työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta

sv utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet
en development and service activities for working life

määritelmä

ammattillisen koulutuksen yhteydessä suoritettava toiminta, jossa tuotetaan osaamisen kehittämispalveluja pienyrityksille, muille yrityksille ja julkisyhteisöille

huomautus

Käsitteen tunnus: c183

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

62

(vanhentunut)

työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä

sv utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet

määritelmä

ammattillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle annettu tehtävä *työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan* toteuttamiseksi

huomautus

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä myönnetään *koulutuksen järjestämisluvan* myöntämisen yhteydessä. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen voidaan myöntää hanke- ja kehittämisavustusta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c182

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

63

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttöjen toimitin

sv organ *n* som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimitin, jonka tehtävänä on *ammattiosaamisen näyttöjen* suunnittelu, toteuttaminen ja *seuranta*

huomautus

Toimitin mm. hyväksyy koulutuksen järjestäjän suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja *arviointista (2)*, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja valvoo näyttötoimintaa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c184

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

64

koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin

sv kollegialt organ *n* hos utbildningsanordnaren
en multi-member governing body of the education provider

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, joka päättää *opiskeluoikeuden peruuttamisesta* ja *palauttamisesta*, *määräaikaisesta erottamisesta*, *asuntolasta erottamisesta* sekä *opiskeluoikeuden* pidättämisestä

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, *opiskelijahuollon*, *opettajien*, työelämän ja *opiskelijoiden* edustus.

Perusopetuksessa on säännös vastaavasta toimielimestä: perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* asianomainen monijäseninen toimielin päättää määräaikaisesta erottamisesta.

Termi koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ei ole tässä määriteltyä käsitettä täsmällisesti kuvaava, mutta ilmausta käytetään lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), kun viitataan tähän käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c1228

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

65

<ammattillinen koulutus>

koulutuksen järjestäjän toiminta-alue; toiminta-alue

sv utbildningsanordnarens verksamhetsområde *n*
en geographical area of operation of a vocational education and training provider

määritelmä

tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa määrätty maantieteellinen alue, jonka osaamistarpeisiin *ammattillisen koulutuksen järjestäjän* toiminta ensisijaisesti vastaa ja jolla koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti *ammattillisia tutkintoja* ja *ammattillista koulutusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1227

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne mukaan laissa 531/2017 toiminta-alue käännetään englanniksi ”geographical area of operation”. Kysymys: onko ”koulutuksen järjestäjän toiminta-alue” englanniksi ”geographical area of operation of a vocational education and training provider”?

66

laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä

sv utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning

määritelmä

koulutuksen järjestämislupaan sisältyvä tehtävä, jonka mukaan *koulutuksen järjestäjällä* on oikeus järjestää *koulutuksen hankinnan* kautta *oppisopimuskoulutuksena* myös muita kuin koulutuksen järjestäjän omassa järjestämisluvassa määrättyjä *tutkintoja* ja *koulutusta (1)*

huomautus

Mikäli koulutuksen järjestäjällä ei ole laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää, sillä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta vain oman järjestämislupansa mukaisissa tutkinnoissa.

Ks. myös *koulutuksen hankinta*.

Käsitteen tunnus: c1692

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

67

koulutuksen hankinta

sv anskaffning av utbildning

en procurement of education

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* ei tuota kaikkea *koulutusta (1)*, *tutkinnon osia* tai tukitoimia itse, vaan hankkii osan niistä toiselta taholta

huomautus

Lukiolain 714/2018 mukaan *lukiokoulutuksen järjestäjä* voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla *opetusta (1)* ja muita palveluja toiselta lukiokoulutuksen tai muun koulutuksen järjestäjältä, *korkeakoululta (1)*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta koulutuksen hankinta on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 30 §) mukaista toimintaa. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* voi hankkia *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjen *ammatillisten tutkintojen* osia, niihin valmistavaa *ammatillista tutkintokoulutusta*, järjestämisluvan mukaista muuta koulutusta (1) tai *oppisopimuskoulutusta*.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi *opiskelijan* yksilöllisten valintojen mahdollistamiseksi hankkia myös muita kuin *koulutuksen järjestämisluvan* mukaisia ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen osia sekä *osaamisen hankkimisen* tukitoimia.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutusta (1) toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, muulta *koulutuksen järjestäjältä*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Yliopistolaisissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaisissa (932/2014) säädetään koulutuksen (1) hankkimisesta toiselta *korkeakoululta (1)*.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1229

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

68

<koulutus>

maksullinen palvelutoiminta

sv avgiftsbelagd serviceverksamhet

en fee-paying service

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen järjestäjä* perii järjestämistään palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta

huomautus

Ulkopuolinen palveluiden hankkija voi olla esimerkiksi toinen koulutuksen järjestäjä tai julkinen tai yksityinen yhteisö.

Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi myydä toiselle koulutuksen järjestäjälle *koulutusta (1)*, *tutkintoja*, osia tutkinnosta tai (ammattillisessa koulutuksessa) *tutkinnon osia*.

Esimerkiksi *ammattillisen koulutuksen järjestäjä* voi myydä toiselle ammattillisen koulutuksen järjestäjälle *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia*, niihin valmistavaa ammattillista *tutkintokoulutusta* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Vrt. *koulutuksen hankinta*.

Käsitteen tunnus: c1230

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

69

opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta

sv service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen

en service and production supporting tuition; service and production supporting instruction

määritelmä

koulutukseen (2) sisältyvä toiminta, jonka tavoitteena on tarjota *opiskelijalle* työelämän toimintaympäristöjä mahdollisimman hyvin vastaava *oppimisympäristö*

huomautus

Ammattillisessa koulutuksessa opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee liittyä *koulutuksen järjestäjän koulutuksen järjestämisluvan* mukaiseen koulutustehtävään.

Opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa voi olla esimerkiksi *oppilaitoksen* ravintolassa, kahvilassa, kampaamossa, rakennustyömaalla, autokorjaamossa, osuuskunnassa tai erilaisissa opiskelijoiden perustamissa harjoitusyrityksissä.

Opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa.

Myös *lukiokoulutuksessa* voi olla palvelu- ja tuotantotoimintaa, mutta toiminnasta ei ole mainintaa lukiokoulutuksen säädöksissä eikä *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

3.3 Koulutusorganisaatiot

70

peruskoulu (1); koulu

sv grundskola (1)

en comprehensive school

määritelmä

oppilaitos, joka antaa yhdeksäksi vuodeksi mitoitettua *perusopetusta*

huomautus

Suomessa peruskoulujen (1) ylläpitäjiä ovat kunnat, kuntayhtymät, valtio ja yksityiset tahot.

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen lisäksi peruskouluissa (1) voidaan antaa *esiopetusta* ja maahanmuuttajien *perusopetukseen* valmistavaa *opetusta (1)*.

Perusopetusta antavista oppilaitoksista käytetään usein myös lyhyempää termiä koulu.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c156

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot ja Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

71

72

toisen asteen oppilaitos

sv läroanstalt på andra stadiet

en upper secondary school (1); secondary education institution

rather than: secondary education establishment

not: secondary educational establishment

määritelmä

toisen asteen koulutusta antava *oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c157

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmältä kannattaa varmistaa, että "school" on ok myös ammatillisille oppilaitoksille.

73

lukio (1)

sv gymnasium *n*

en general upper secondary school

rather than: upper secondary school (2) <epävirallinen lyhyempi muoto>

not: upper secondary general school <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; < high school /US, GB/; ~ senior high school /US/; ~ sixth form /GB/

määritelmä

yleissivistävää koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Lukio (1) antaa yleissivistävää *opetusta (1)* noin 16–19-vuotiaille *opiskelijoille* ja aikuisopiskelijoille.

Lukio (1) voi *lukiokoulutuksen* lisäksi antaa *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*.

upper secondary general school: Lukio (1)-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary school vs. upper secondary general school. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden käsitteiden englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary school ja general upper secondary education.

high school: Termiä high school näkee toisinaan käytettävän Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Tätä ei kuitenkaan suositella: sekä Yhdysvalloissa että nyttemmin myös Isossa-Britanniassa on käsite high school, eikä kummankaan maan käsite vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä. High schooliin ei esimerkiksi välttämättä ole osaamiseen liittyviä *pääsyvaatimuksia*, toisin kuin Suomen lukiioon (1). Myös ikävuodet, joina high schoolia käydään, poikkeavat lukiosta (1).

high school /US/: Yhdysvalloissa high school on yleensä nelivuotinen ja käsittää 12-vuotisen oppivelvollisuuden *vuosiluokat* 9–12, joten Yhdysvaltojen high schooliin *opetukseen (1)* osallistuu myös Suomen *perusopetuksen* yhdeksännen *vuosiluokan* ikäluokka.

high school /GB/: Myös Ison-Britannian high school -käsite on Suomen lukio (1) -käsitettä laajempi: Isossa-Britanniassa high schooliin *opetukseen (1)* osallistutaan noin ikävuosina 11–18, eli high school kattaa Suomen lukiokoulutuksen lisäksi suunnilleen perusopetuksen vuosiluokat 7–9.

senior high school: Myöskään termiä senior high school ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Käsite senior high school on Suomen lukion (1) lähikäsite; senior high schoolissa opiskelijat ovat yleensä noin 15–18-vuotiaita.

sixth form: Ison-Britannian käsite sixth form osin vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä (on *toisen asteen koulutusta*, joka antaa valmiudet *korkeakouluun (1)* pyrkimiseen), mutta osin poikkeaa siitä (esimerkiksi opetussisältöjen ja keston puolesta: sixth form on kaksivuotinen). Termiä sixth form ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena.

Käsitteen tunnus: c158

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#) <kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

OKSA-jaos 15.10.2021: Konsultoidaan em. kysymyksessä lukiokoulutuksen asiantuntijaa. Tomi Kytölä toimittaa tiedon, kuka on oikea yhteyshenkilö.

74

ammattillinen oppilaitos

sv yrkesläroanstalt

en vocational institution; vocational school

määritelmä

ammattillista koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c159

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 6.7.2018: Muualla maailmassa ”vocational school” saattaa viitata toisen asteen koulutusta alemman tason oppilaitokseen. Tarkistettava ammatillisen koulutuksen asiantuntijoilta.

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 9.7.2018: Onko vocational school sopiva vastine Suomen ammatillinen oppilaitos -käsitteelle? Vai onko vocational school esim. toisen asteen koulutusta alemmantasoinen oppilaitos?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesläroanstalt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational institution)

75

ammattillinen erityisoppilaitos

sv specialyrkesläroanstalt

en vocational special education institution

määritelmä

ammattillinen oppilaitos, jonka *koulutus (1)* on tarkoitettu *oppijoille*, joilla on todettu tarve saada opinnoissaan ja jatkosijoittumisessaan erityistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea ja joiden *opetus (1)* annetaan erityisopetuksena

huomautus

Syynä ammatillisen erityisoppilaitoksen oppijan *erityisen tuen (2)* tarpeeseen voi olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, vamma tai sairaus.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisopetus sisältää *opiskelijan* henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä *erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä*.

Käsitteen tunnus: c160

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Koulutusorganisaatiot*

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialyrkesläroanstalt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational special education institution)

76

Eurooppa-koulu

sv Europaskola
en European School
not: European Schooling

määritelmä

Euroopan unionin valtioiden hallitusten yhteisesti hallinnoimaan kouluverkostoon kuuluva *oppilaitos*, joka tarjoaa *esi-* ja *perusopetusta* sekä *yleissivistävää toisen asteen koulutusta* ensi sijassa Euroopan unioniin kuuluvien organisaatioiden *henkilöstön* lapsille

huomautus

Eurooppa-koulujen antama *opetus (1)* noudattaa niiden omaa opetussuunnitelmaa (vrt. *opetussuunnitelma (1)*).

Käsitteen tunnus: c436

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

77

vieraskielinen oppilaitos

sv läroanstalt med undervisning på främmande språk
en foreign language educational institution

määritelmä

oppilaitos, jonka *koulutusorganisaation opetuskieli* on muu kuin maan kansalliskieli

huomautus

Käsitteen tunnus: c168

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

78

kaksikielinen oppilaitos

sv tvåspråkig läroanstalt
en bilingual educational institution

määritelmä

oppilaitos, jossa lainsäädännön tai viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti käytetään kahta *koulutusorganisaation opetuskieltä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c169

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

79

vapaan sivistystyön oppilaitos

sv läroanstalt för fritt bildningsarbete
en liberal adult education institution

määritelmä

vapaata sivistystyön koulutusta antava *oppilaitos*

huomautus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat *kansanopistot*, *kesäyliopistot*, *kansalaisopistot*, *opintokeskukset* ja *liikunnan koulutuskeskukset*.

Käsitteen tunnus: c170

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

80

kansanopisto

sv folkhögskola
en folk high school

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii sisäoppilaitosmuotoisesti ja antaa kokopäiväistä *opetusta (1)*

huomautus

Kansanopisto tarjoaa *lukukauden* tai *lukuvuoden* kestäväää opetusta (1) sekä lyhyempiä *kursseja (2)*. Kansanopisto tarjoaa opetusta (1) sekä nuorille että aikuisille. Kukin kansanopisto voi painottaa arvo- tai aatetaustansa ja kasvatustavoitteitaan. Eräissä kansanopistoissa annetaan myös mm. *perusopetusta*, *lukiokoulutusta* ja *ammattillista koulutusta* viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c171

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (folkhögskola)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (folk high school)

81

kesäyliopisto

sv sommaruniversitet *n*
en summer university

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tarjonnassa painotetaan *avointa korkeakouluopetusta* ja alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaamista ja otetaan huomioon myös alueen korkeakoulutettu väestö

huomautus

Avoimen yliopisto-opetuksen tarjoaminen perustuu aina sopimukseen jonkin *yliopiston* kanssa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c172

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

82

kansalaisopisto; työväenopisto

sv medborgarinstitut *n*
en adult education centre

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tarjonnassa painotetaan paikallisia ja alueellisia sivistystarpeita ja joka antaa pääasiassa ilta-aikaan sijoittuvaa *opetusta (1)* ja tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle *oppimiselle* ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi

huomautus

Eräiden kansalaisopistojen nimessä esiintyy sana työväenopisto. Lainsäädännön näkökulmasta kansalaisopistoilla ja työväenopistoilla ei kuitenkaan ole eroa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c173

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (medborgarinstitut)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (adult education centre)

83

opintokeskus

sv studiecentral

en study centre

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa [elinikäisen oppimisen](#), hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c174

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studiecentral)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (study centre)

84

liikunnan koulutuskeskus

sv idrottsutbildningscenter

en sports institute

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää [koulutusta \(1\)](#) koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta (1) ja valmennustoimintaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1076

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (idrottsutbildningscenter)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sports institute)

85

ammatillinen erikoisoppilaitos

sv särskild yrkesläroanstalt

en specialised vocational institution

määritelmä

teollisuuden tai palvelualan yrityksen [oppilaitos](#), joka tarjoaa yrityksen omiin tarpeisiin pohjautuvaa [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c175

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

86

erityiskoulu

sv specialskola

en special school; special needs school

määritelmä

[oppilaitos](#), jonka [opetus \(1\)](#) on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai muun vastaavan syyn vuoksi [erityistä tukea \(1\)](#) tarvitsevalle [oppijalle](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c176

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

87

korkeakoulu (1)

sv högskola (1)

en higher education institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulu](#) tai [yliopisto](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c161

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Opetussuunnitelma](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

88

ammattikorkeakoulu

sv yrkeshögskola

en university of applied sciences; UAS

not: polytechnic (obsolete)

määritelmä

[koulutusorganisaatio](#), jonka tehtävänä on tarjota työelämän vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa [opetusta \(1\)](#), joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin

huomautus

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Suomen [koulutusjärjestelmän](#) ammattikorkeakouluja ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvat ammattikorkeakoulut, joilla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa, ja sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Ahvenanmaalla toimii ammattikorkeakoulu Högskolan på Åland.

[Ammattikorkeakoulujen toimiluvat](#) myöntää valtioneuvosto.

Käsitteen tunnus: c163

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Palaute OKSasta Kelan sanaston opiskeluterveydenhuollon asiantuntijoilta 5.11.2020: "Kysymys ammattikorkeakoulun huomautuksesta: Pitäisikö myös Maanpuolustuskorkeakoulu mainita yhtenä Suomen ammattikorkeakouluna? Se ei kai ole OKM:n alainen. MPKK mainitaan Kelan sanastossa."

89

amatillinen opettajakorkeakoulu

sv yrkespedagogisk lärarhögskola

en tertiary-level institution for occupational teacher training

not: vocational teacher training institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulun](#) yksikkö, joka tarjoaa opettajankoulutusta [amatillisten oppilaitosten](#) ja ammattikorkeakoulujen [opettajille](#) ja opettajiksi aikoville

huomautus

Englannin termi "vocational teacher training institution" ammatillisen opettajakorkeakoulun vastineena on virheellinen, sillä se viittaa [toisen asteen oppilaitokseen](#).

Käsitteen tunnus: c164

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

90

yliopisto

sv universitet *n*

en university; ~ college /US/

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta ja tieteellistä ja taiteellista sivistystä sekä antaa tutkimukseen perustuvaa korkeinta **opetusta (1)**

huomautus

Suomen korkeakoulutusjärjestelmän yliopistoja ovat yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä luetellut yliopistot ja puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva Maanpuolustuskorkeakoulu. Esimerkiksi Suomessa toimiva Estonian Business School ei ole yliopistolain tarkoittama yliopisto.

Yhdysvalloissa Suomen yliopisto-käsitettä vastaa käsite university ja osin myös käsite college. Collegessa suoritetaan ainoastaan **tutkintoja**, jotka vastaavat Suomen **alempaa korkeakoulututkintoa** (Bachelor's degree). Universityssä puolestaan suoritetaan sekä tutkintoja, jotka vastaavat Suomen alempia korkeakoulututkintoja (Bachelor's degree) että tutkintoja, jotka vastaavat Suomen **ylempiä korkeakoulututkintoja** (Master's degree).

Käsitteen tunnus: c162

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

91

tiedekunta; korkeakoulu (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; **akatemia**

<Taideyliopisto>

sv fakultet; högskola (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akademi <Taideyliopisto>

en faculty (1) /GB/; school (2) /US/; academy <Taideyliopisto>

huomautus

Yliopistolain (558/2009, 27 §) mukaan **yliopisto** voi tutkimuksen ja **opetuksen (1)** järjestämistä varten jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään.

Eräissä yliopistoissa edelläkuvatun kaltaisista yksiköistä käytetään termiä korkeakoulu; esimerkiksi Aalto-yliopiston muodostaa kuusi korkeakouluksi nimettyä yksikköä (Insinööritieteiden korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu, Kemian tekniikan korkeakoulu, Perustieteiden korkeakoulu, Sähkötekniikan korkeakoulu ja Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu), ja yksi Turun yliopiston tiedekunnista on nimeltään kauppakorkeakoulu.

Taideyliopisto puolestaan koostuu kolmesta akatemiaksi kutsutusta yksiköstä: Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia.

Tiedekunta-käsitteen määrittelemisen yleispätevästi on vaikeaa.

Tiedekunta-käsitteen englanninkielisenä vastineena käytetään termiä faculty, joka kuitenkin amerikanenglannissa viittaa **henkilöstöön**. Eri yliopistojen tiedekunta-termin englanninkieliset vastineet vaihtelevat; käytäntö on tarkistettava kustakin yliopistosta. Esimerkiksi Aalto-yliopiston tiedekunnista (korkeakouluista) käytetään termiä school.

Käsitteen tunnus: c151

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

92

yliopistokeskus

sv universitetscenter

en university consortium

määritelmä

yksikkö, joka kokoaa kahden tai useamman alueellaan olevan *yliopiston* toiminnan niin, että yksikön osat toimivat alueen näkökulmasta yhtenäisenä kokonaisuutena

huomautus

Käsitteen tunnus: c177

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

93

avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos

sv samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning

en partner institution for open university instruction

määritelmä

koulutusorganisaatio, joka on tehnyt *yliopiston* kanssa sopimuksen *avoimen yliopisto-opetuksen* järjestämisestä

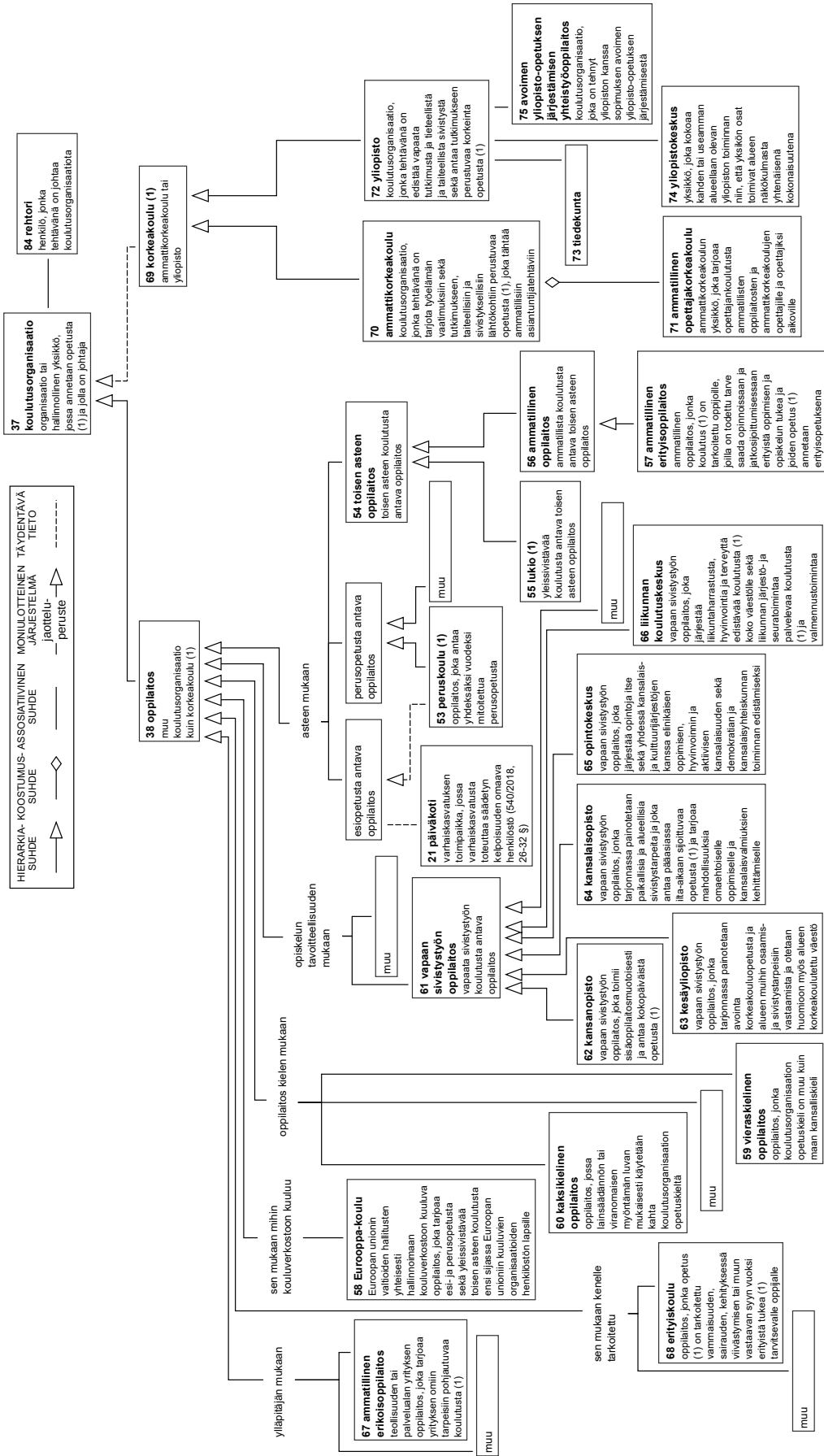
huomautus

Käsitteen tunnus: c178

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

hyväksytty

Käsittekaavio 9. Koulutusorganisaatiot.

3.4 Koulutuksen toimielimiä

94

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

koulutustoimikunta

sv utbildningskommission

en national education and training committee

määritelmä

ammattillisesti suuntautuneen *koulutuksen (1)* asiantuntijaelin, jollaisen opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kullekin alalle seuraamaan, arvioimaan ja ennakoimaan *koulutuksen (1)* ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *työelämätoimikunta*.

Käsitteen tunnus: c179

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

95

(vanhentunut)

tutkintotoimikunta

sv examenskommission

en qualification committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka tehtävänä on omalla alallaan johtaa *näyttötutkintojen* järjestämistä ja antaa niihin liittyvät *tutkintotodistukset*

huomautus

Tutkintotoimikunnassa ovat edustettuina työnantajat, työntekijät, *opettajat* ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c180

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

96

työelämätoimikunta

sv arbetslivskommission

en business and industry committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva valtakunnallinen alakohtainen toimielin, joka osallistuu *näyttöjen* toteutuksen ja *osaamisen arvioinnin (2)* laadun varmistamiseen, *ammattillisen koulutuksen tutkintorakenteen* sekä *ammattillisten tutkintojen* ja *tutkintojen perusteiden* kehittämiseen ja käsittelee *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointia (2)* koskevat oikaisupyynnöt

huomautus

Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen asettamia ja toimivat Opetushallituksen yhteydessä, mutta ovat riippumattomia toimielimiä.

Käsitteen tunnus: c1234

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetslivskommission)

97

oppisopimustoimija

sv aktör inom läroavtalsutbildning

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava taho, joka hoitaa koulutuksen järjestäjän *oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä

huomautus

Oppisopimustoimijan tehtävänä on järjestää *oppisopimukseen* liittyvät sopimusasiat, maksaa työnantajalle *koulutuskorvausta*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa *opiskelijalle* taloudellisia etuuksia.

Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän omaavan koulutuksen järjestäjän oppisopimustoimija voi ostaa koulutusta (1) ja *arviointeja (2)* toiselta *koulutuksen järjestämisluvan* omaavalta koulutuksen järjestäjältä, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Käsitteen tunnus: c1693

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen englanti kesken>

3.5 Henkilöstö

Sanastojaoston kokous 26.2.2016: Sovittiin, että Henkilöstö-lukuun sisällytetään myös varhaiskasvatuksen henkilöstö (varhaiskasvatuksen käsitteistöä aletaan työstää keväällä 2016). Lukuun ei mahdollisesti tule lainkaan alalukuja (jos jaottelu varhaiskasvatuksen ja muun opepuksen ja koulutuksen henkilöstöön on vaikea toteuttaa), mutta kylläkin useita käsitteekaavioita (ainakin opettaja-kaavio ja varhaiskasvatuksen henkilöstö -kaavio).

98

henkilöstö

sv personal; anställda *pl*

en staff; personnel

määritelmä

organisaation palveluksessa olevat henkilöt

huomautus

Koulutusorganisaatioiden henkilöstössä on erotettavissa *opetushenkilöstö* ja muu henkilöstö lukuun ottamatta *korkeakouluja (1)*, joiden henkilöstössä voidaan erottaa *opetus- ja tutkimushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstössä on erotettavissa *varhaiskasvatushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

Käsitteen tunnus: c185

Käsitteekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<vaka2021>

99

varhaiskasvatushenkilöstö

ei: varhaiskasvattajat *pl*

sv personal inom småbarnspedagogik; anställda inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care staff; ECEC staff; early childhood education and care personnel; ECEC personnel

määritelmä

henkilöstö, joka toimii *varhaiskasvatuksessa*

huomautus

Varhaiskasvatushenkilöstö koostuu varhaiskasvatuksen johto-, kehittämis-, kasvatusta-, opetus-, ja hoito- ja avustajatehtävissä olevista henkilöistä. Siihen ei lasketa esimerkiksi toimisto- tai keittiö- ja siivoushenkilökuntaa.

varhaiskasvattaja; varhaiskasvattajat: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan varhaiskasvatuksen henkilöstön jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Sanan epätarkkuuden vuoksi sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatustehostukseen. Sitä ei tule käyttää myöskään viitattaessa *varhaiskasvatuksen työntekijään*, kuten *varhaiskasvatuksen opettajaan*, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* tai *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa otetaan huomioon *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö*.

Käsitteen tunnus: c1558

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: käsitelty 8.11.2021 VAKA-kokouksessa 3

100

kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö; kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö; henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö

ei: kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö

sv personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter

en staff members taken into account in the staff-child ratio

määritelmä

se osa *varhaiskasvatushenkilöstöstä*, joka otetaan huomioon *päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa

huomautus

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa henkilöstöstä otetaan huomioon *varhaiskasvatuksen opettajat*, *varhaiskasvatuksen erityisopettajat*, *sosionomit* ja *lastenhoitajat* sekä *päiväkodin johtaja*, jos hän toimii *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Perhepäivähoitajat eivät ole osa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa henkilöstöä.

Perhepäiväkodissa tulee olla *varhaiskasvatuksessa* olevien *lasten* määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä.

Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1842

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: käsitelty 8.11.2021 VAKA-kokouksessa 3

Uusi käsite!

101

varhaiskasvatuksen työntekijä

sv arbetstagare inom småbarnspedagogik; anställd inom småbarnspedagogik
en ECEC staff member; ECEC employee

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* osana *varhaiskasvatushenkilöstöä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1843

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: käsitelty 8.11.2021 VAKA-kokouksessa 3

Uusi käsite!

Terminologin kommentti varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 8.3.2022: Pitäisikö tälle(kin) ottaa hylättäväksi synonymiksi varhaiskasvattaja? Vrt. varhaiskasvatushenkilöstö.

102

opetushenkilöstö

sv undervisningspersonal
en teaching staff; training staff

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa

huomautus

Ks. *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c186

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

103

opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal
en teaching and research staff; academic staff; faculty (2) /US/

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa tai tutkia

huomautus

Korkeakoulujen (1) henkilöstö voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja muuhun henkilöstöön. Muuhun henkilöstöön kuuluu hallinnon, *opetuksen (1)* tukipalveluiden ja muiden tukipalveluiden tehtävistä vastaavia henkilöitä.

Ks. *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c187

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

104

rehtori

sv rektor

en principal <perusasteen oppilaitokset, toisen asteen oppilaitokset>; rector /GB/ <erit. korkeakoulut>; president /US/ <erit. korkeakoulut>; ~ school head

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on johtaa *koulutusorganisaatiota*

huomautus

Rehtorin tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista on säädelty eri *koulutusasteita* koskevassa lainsäädännössä.

Perusasteen ja *toisen asteen oppilaitoksissa* sekä *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* rehtori osallistuu usein myös opetustyöhön.

Englannin termi school head ei ole virkanimike vaan kuvaava nimitys *oppilaitoksen* ylimmälle johtajalle.

Käsitteen tunnus: c192

Käsittekaaviot: [Koulutusorganisaatiot](#) ja [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

105

<korkeakoulut>

vastuuhenkilö (1)

sv examiner; ansvarsperson; ansvarig lärare (2)

en person in charge; authority; designated person

määritelmä

korkeakoulun (1) henkilöstön jäsen, joka vastaa *tutkintoon*, *koulutusohjelmaan (2)* tai *opintojaksoon* liittyvän *opetuksen (1)* järjestämisestä

huomautus

Esimerkiksi koulutusohjelman (2) vastuuhenkilönä (1) voi toimia dekaani.

Englanniksi vastuuhenkilöstä (1) voidaan käyttää termiä person in charge, authority tai designated person; vastineen valinta riippuu kontekstista.

Käsitteen tunnus: c210

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

106

opintoneuvoja

sv studierådgivare

en student advisor

määritelmä

korkeakoulun (1) nk. muun *henkilöstön* jäsen, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opinto-ohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1544

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

107

aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja

sv ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet
en morning and afternoon activities instructor

määritelmä

henkilö, joka ohjaa [aamu- ja iltapäivätoimintaa](#)

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty.

Vrt. [koulunkäyntiavustaja](#).

Käsitteen tunnus: c216

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

108

ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på första nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett; undervisnings- och forskningspersonal på första steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1

en teaching and research staff on the first level of their career path; teaching and research staff on the 1st level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävänä on valmistaa oma väitöskirjatyönsä ja jonka tehtäviin saattaa tutkimuksen lisäksi kuulua [opettaminen](#)

huomautus

Ensimmäisen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstöltä](#) edellytetään [ylempää korkeakoulututkintoa](#) ja hyväksytyä tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään kykyä ja motivoitumista jatko-opintoihin ja [tohtorin tutkinnon](#) suorittamiseen. Ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat tohtorikoulutettava, tohtoriopiskelija, tutkija, nuorempi tutkija, assistentti, projektitutkija ja doktorand.

Käsitteen tunnus: c188

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

109

toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på andra nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå två; undervisnings- och forskningspersonal på andra steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2

en teaching and research staff on the second level of their career path; teaching and research staff on the 2nd level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävät ovat luonteeltaan itsenäisiä tutkimus- ja/tai opetustehtäviä, joissa henkilö toimii vastuullisena suunnittelijana ja toteuttajana

huomautus

Toisen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) virkoihin edellytetään pääsääntöisesti [tohtorin tutkintoa](#).

Toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat esimerkiksi yliopisto-opettaja, tutkijatohtori ja erikoistutkija.

Käsitteen tunnus: c189

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

110

kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre; undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3

en teaching and research staff on the third level of their career path; teaching and research staff on the 3rd level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät sisältävät *toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviä enemmän johtamis- ja organisointivastuita ja taloudellista vastuuta ja tehtävissä vastataan myös muiden henkilöiden toiminnasta

huomautus

Kolmannen portaan tehtävissä edellytetään pääsääntöisesti tohtorintutkintoa. Lisäksi tehtäviin haettaessa katsotaan eduksi kokemus kansainvälisistä tehtävistä ja/tai työskentelykokemus oman organisaation ulkopuolella.

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviin verrattuna kolmannen portaan tehtävät ovat itsenäisempiä ja vastuullisempia. Niissä on myös monipuolisempaa yhteistyötä oman organisaation ulkopuolisten tahojen kanssa ja vahvempi yhteys muuhun innovaatioympäristöön.

Kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeistä yleisimmät ovat yliopistonlehtori ja yliopistotutkija ja lääketieteen alalla kliininen opettaja. Käytössä ovat myös nimikkeet vanhempi tutkija, tutkijaopettaja ja erikoistutkija. Helsingin yliopistossa kolmannelle portaalle sijoittuvat myös tutkimuskoordinaattori ja intendenti.

Käsitteen tunnus: c190

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

111

neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra; undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4

en teaching and research staff on the fourth level of their career path; teaching and research staff on the 4th level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan erittäin laajoja kokonaisuuksia, tehtäviin sisältyy kokonaisvaltaista vastuuta organisaation toiminnasta ja taloudesta sekä kansallisen tai kansainvälisen tason kehittämistehtävistä ja tehtävissä vaikutetaan huomattavasti koko tutkimusjärjestelmään

huomautus

Laajat kokonaisuudet, joissa neljännen portaan tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan, ovat esimerkiksi huomattavia kansainvälisiä tutkimushankkeita.

Neljännen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöön* valittavalta edellytetään *tohtorin tutkintoa*, korkeatasoista tieteellistä *pätevyyttä*, kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa *opetusta (2)* ja ohjata *opinnäytetöitä* sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä.

Neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön päänimike on *professori*, ja lisäksi käytössä ovat nimikkeet tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori.

Käsitteen tunnus: c191

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

112

professori

sv professor

en professor

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) jäsen, jonka tehtävänä on harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa [opetusta \(1\)](#) ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

huomautus

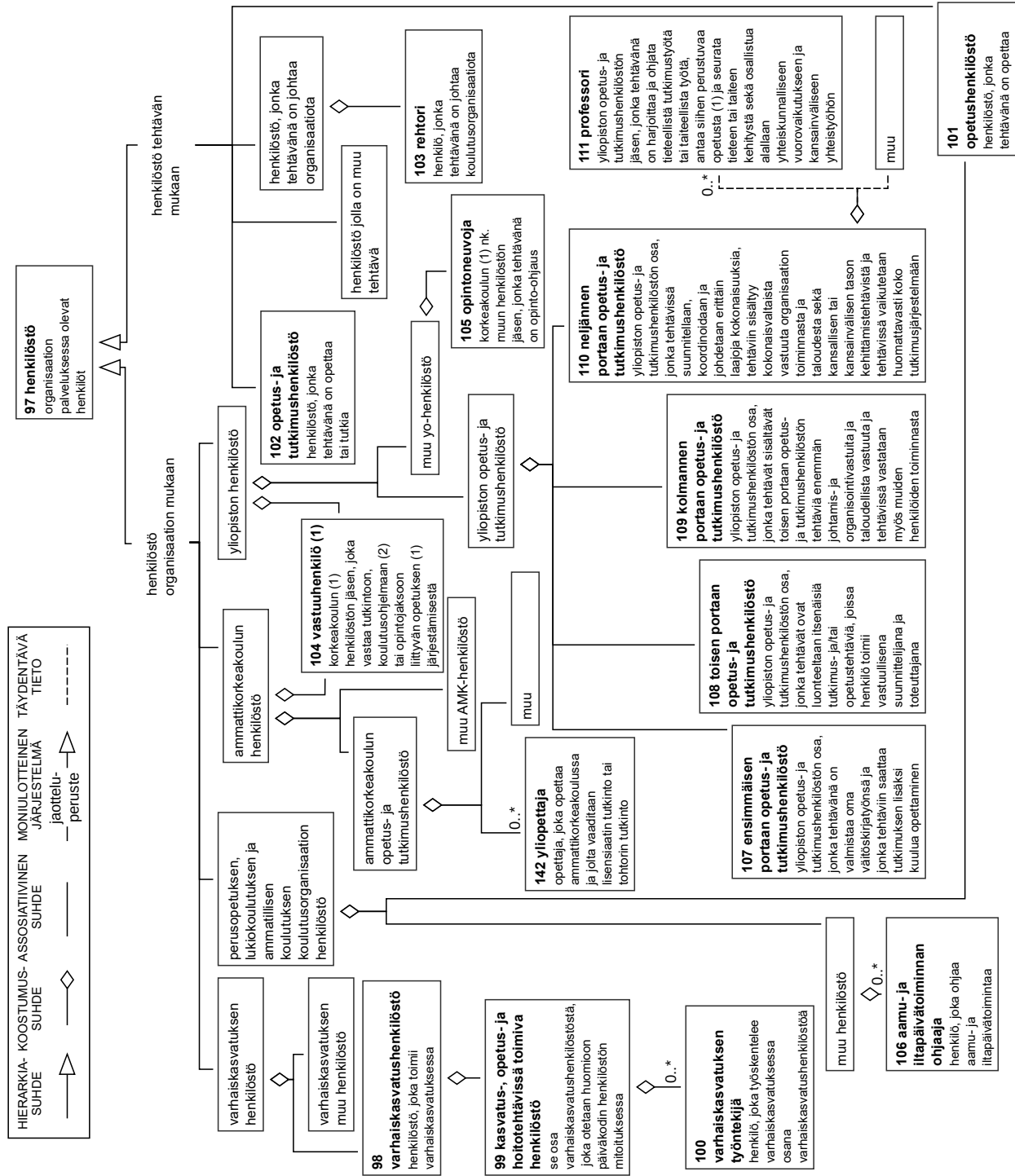
Professorin tehtäviin voi kuulua [opettajana](#) toimiminen yliopistossa.

Ks. myös [neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö](#).

Käsitteen tunnus: c219

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 10. Koulutuksen henkilöstö.

Seija-terminologin kommentti 16.1.2017: VAKAssa keskusteltiin siitä, onko tämä koostumus vai hierarkia. Henkilöstö ihmisinä voidaan jakaa osiin ja joukkoihin, mutta ovatko käsitteet silti enemmän hierarkiassa? VAKAssa noudatettiin nyt samaa kuin OKSAssa, mutta asiaa voisi miettiä myöhemmin.

Riina-terminologi 17.1.2017: Ok. Ei ole tullut mieleen, mutta kyllä hierarkiakin varmaan toimisi. Palataan kun yhdistetään VAKAa OKSAan.

Terminologin kysymys 16.1.2017: Tulisiko kaavioon lisätä *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*?

113

koulupsykologi <esiopetus, perusopetus>; **psykologi** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintopsykologi** <korkeakoulut>

sv skolpsykolog <esiopetus, perusopetus>; psykolog <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; studiepsykolog <korkeakoulut>

en school psychologist <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, *opiskeluun* ja *oppimiseen* liittyvien asioiden parissa *esiopetusta*, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa* (1)

huomautus

Koulupsykologi voi auttaa *oppilasta*, *opiskelijaa* tai *esiopetuksessa* olevaa lasta esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmissa, tunne-elämän kehityksen solmukohdissa, kriiseissä, vuorovaikutusongelmissa tai kun on tarvetta opetusjärjestelyille. Koulupsykologi osallistuu myös yhteisöllisen *oppilas- ja opiskelijahuollon* kehittämiseen.

Koulupsykologi tekee psykologisia arviointeja, konsultoi ja antaa neuvontaa. Koulupsykologi myös kirjoittaa tarvittavat lausunnot opetusjärjestelyjä tai jatkotutkimuksia ja hoitoja varten.

Esiopetuksen osalta kunnat ovat jakaneet käytännöt niin, että *peruskoulussa* (1) järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset saattavat käyttää koulupsykologin palveluita, kun taas *varhaiskasvatuksen* yhteydessä järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset käyttävät neuvolan palveluita.

Korkeakouluissa (1) opintopsykologit tarjoavat yksilöohjausta ja ryhmiä *perustutkinto-opiskelijoille*, jotka kaipaavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen, jännittämiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä.

Käsitteen tunnus: c193

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Muu koulutuksen henkilöstö* ja *Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut*

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

114

koulukuraattori <esiopetus, perusopetus>; **kuraattori** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulutus>

sv skolkurator <esiopetus, perusopetus>; kurator <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en school social worker <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

sosiaali-alan ammattilainen, joka työskentelee *esiopetuksen* opetusyksikössä, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* taikka *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Kuraattori auttaa *esiopetuksessa* olevia *lapsia*, perusopetuksen *oppilaita* ja *toisen asteen koulutuksen opiskelijoita*, joilla on koulunkäyntiin tai ihmissuhteisiin liittyviä vaikeuksia tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia tai pulmatilanteita. Kuraattorin tehtäväkuvaan kuuluu myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä *kotien ja oppilaitoksen yhteistyön* tukeminen.

Kuraattorin työn tarkoituksena on järjestää *oppijoille* riittävä tuki ja *ohjaus* sekä muut tarpeelliset toimet koulunkäyntiin ja oppijoiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi sekä opetusyksikön tai oppilaitoksen ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Kuraattoria voidaan tarvita esimerkiksi *luokan* työilmapiiriin ja työrauhan ylläpitämiseen liittyvissä asioissa, *opettajan* ja oppilaan välisissä ristiriitatilanteissa, koulupinnauksessa, kiusaamisessa, kotiongelmassa ja *oppilaitoksen* tai luokan vaihtumisesta johtuvissa siirtymävaiheissa.

Huom. *Yliopistoissa* termiä kuraattori käytetään eri käsitteestä. Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa, joiden osakunnat on kirjattu yliopistolakiin (558/2009), kuraattori toimii osakunnan luottamustehtävässä: kuraattorin tehtävänä on johtaa osakunnan toimintaa. Tämä perinne juontaa Turun Akatemiasta 1600-luvulta.

Käsitteen tunnus: c194

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

115

koulunkäyntiavustaja <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus>

sv skolgångsbiträde *n*

en teaching assistant; classroom assistant; education assistant; teaching aide /US/; teacher's aide /US/; instructor; > special needs assistant <perusopetuksessa, erityisen tuen oppilaan avustaja>

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on koulunkäynnin tai *opiskelun* yhteydessä auttaa ja tukea *oppijaa* tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse

huomautus

Koulunkäyntiavustaja voi työskennellä esimerkiksi *esiopetuksessa, perusopetuksessa, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa* (ks. *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*) tai *ammattillisessa koulutuksessa*.

Englannin termiä special needs assistant voidaan käyttää *erityisen tuen (1) oppilaan* avustajasta.

Vrt. henkilökohtainen avustaja, jonka tehtävänä on antaa vammaiselle henkilölle tälle välttämätöntä apua tavanomaiseen elämään liittyvissä toiminna. Esimerkiksi *lukioskouluksessa* ei ole koulunkäyntiavustajia, mutta vaikkapa kuulovammaisella *opiskelijalla* on oikeus henkilökohtaiseen avustajaan, tulkkiin.

Käsitteen tunnus: c195

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 21.9.2018: Tomi selvittää tätä ammatillisen osalta. Mitä termiä tästä käytetään? Onko määritelmä ym. kuvaus ammatillisen koulutuksen näkökulmasta ok?

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 valinnut nämä vastineet: classroom assistant, teaching assistant, instructor. Käsite koulunkäyntiavustaja on yhteinen esiopetukselle ja perusopetukselle. Osaatteko sanoa, käytetäänkö noita mainitseminen englannin vastineita sekä esi- että perusopetuksen puolella? Entä muut tässä mainitut vastineet, kuten education assistant ja teacher's aide, ovatko edelleen ok (esi- ja perusopetuksen kannalta)? Ne ovat lukion englannin työryhmän käsialaa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (skolgångsbiträde)

116

kouluterveydenhoitaja <perusopetus>; **opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **terveydenhoitaja** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolhälsovårdare <perusopetus>

en school nurse <perusopetus, lukiokoulutus>; public health nurse <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

määritelmä

terveydenhoitaja, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhoitajan ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtävät voivat liittyä koulu- tai opiskeluyhteisöön tai -ympäristöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhoitaja vastaa *perusopetuksen oppilaiden* vuosittaisista terveystarkastuksista, ja yhteistyössä *koululääkärin* kanssa laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8.

Terveydenhoitaja tarjoaa tukea lisäkynneillä ja pitää päivittäin avointa vastaanottoa, jonne oppilaat voivat itse hakeutua, ohjaa oppilaita tarvittaessa koululääkärin tai muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä vastaa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä *peruskoulussa (1)*. Terveydenhoitaja osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamiseen.

Esiopetuksessa terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c196

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Onko lukiokoulutuksessakin käytettävä termi kouluterveydenhoitaja, vai esim. pelkkä terveydenhoitaja? (Ruotsiksi termiä skolhälsovårdare käytetään ainakin perusopetuksessa.) -- **OKSA-jaoksen vastaus lukion ruotsin kielityöryhmälle:** lukiokoulutuksessa käytetään suomeksi termiä "terveydenhoitaja" (ja STM:n asiantuntijan mukaan myös "opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja").

117

koululääkäri <perusopetus>; **kouluterveydenhuollon lääkäri** <perusopetus>;
opiskeluterveydenhuollon lääkäri <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **lääkäri**
<perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolläkare <perusopetus>; läkare inom studerandehälsövård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

en school doctor <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lääkäri, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä oppilaitosyhteisöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä *kouluterveydenhoitajan* kanssa *perusopetuksen oppilaiden* laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8. ja kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Kouluterveydenhuollon lääkäri tukee oppilaita yksilöllisissä tarpeissa, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa koulutyöhön liittyvistä lääkärintlausunnoista.

Opiskeluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan kanssa *toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden* määräaikaista terveystarkastuksista ja oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tukee opiskelijoita yksilöllisissä tarpeissa, hoitaa heidän sairauksiaan, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa *opiskeluun* liittyvistä lääkärintlausunnoista.

Esiopetuksessa yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina neuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c197

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

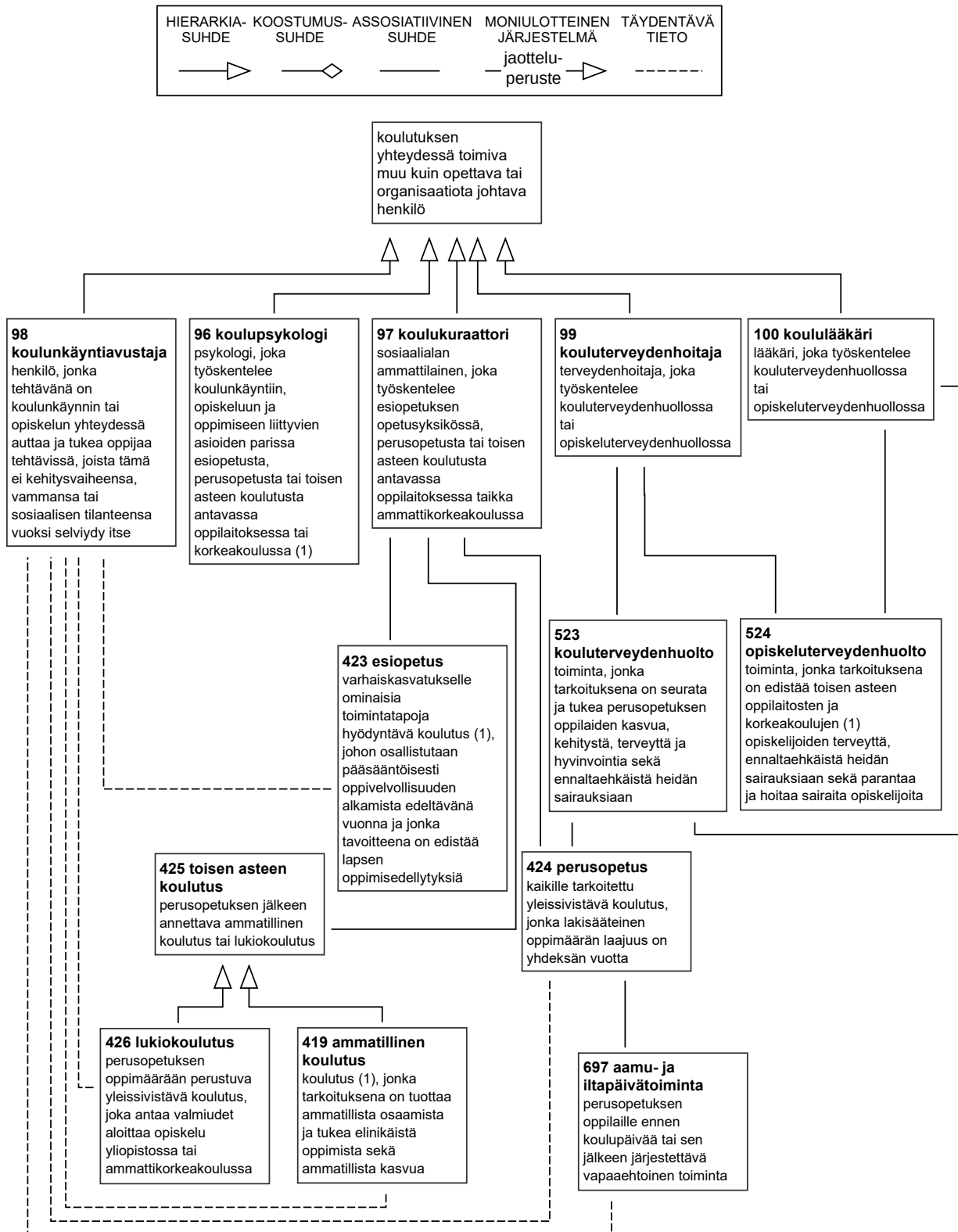
Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken><ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Käsitekaavio 11. Muu koulutuksen henkilöstö.

118

varhaiskasvatusjohtaja

sv direktör för småbarnspedagogik
en director of early childhood education and care; ECEC director
not: head of early childhood education and care

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa kunnan *varhaiskasvatusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1004

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

119

päiväkodin johtaja

sv daghemsföreståndare; daghemschef
en head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtä tai useampaa *päiväkotia* tai *varhaiskasvatuksen* eri *toimintamuotoa*

huomautus

Päiväkodin johtaja voi toimia myös *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi olla myös päiväkodin sivutoimipisteitä ja *esiopetusta*.

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi toimia myös *perhepäivähoitajia*.

Päiväkodin johtajan *kelpoisuudesta* on säädetty (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1564

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3, 8.11.2021

120

päiväkodin varajohtaja

sv biträdande daghemsföreståndare; vice daghemsföreståndare; biträdande daghemschef; vice daghemschef
en deputy head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on *päiväkodin johtajan* kanssa johtaa yhtä tai useampaa *päiväkotia* tai *varhaiskasvatuksen* eri *toimintamuotoa*

huomautus

Päiväkodin varajohtaja toimii tarvittaessa päiväkodin johtajan sijaisena. Päiväkodin varajohtaja voi toimia myös *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Päiväkodin varajohtajan *kelpoisuudesta* ei ole säädetty. Jos päiväkodin varajohtajan tehtävät vastaavat päiväkodin johtajan tehtäviä, sovelletaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksia (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1844

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 4, 24.11.2021

121

perhepäivähoidon johtaja; perhepäivähoidon ohjaaja

sv familjedagvårdsföreståndare; familjedagvårdschef; familjedagvårdsledare

en head of family daycare; head of family-based daycare

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa [perhepäivähoitoa](#)

huomautus

Perhepäivähoidon johtajana voi toimia myös [päiväkodin johtaja](#). Perhepäivähoidon johtajan nimike voi olla perhepäivähoidon ohjaaja.

Laissa ei säädetä perhepäivähoidon johtajan [kelpoisuudesta](#).

Käsitteen tunnus: c1565

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

122

varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö; vastuuhenkilö (2)

sv ansvarig person inom småbarnspedagogik; ansvarsperson inom småbarnspedagogik
en person in charge in early childhood education and care

määritelmä

yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* nimeämä henkilö, joka vastaa siitä, että *varhaiskasvatuksen toimipaikka* ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset

huomautus

Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilönä voi toimia *päiväkodin johtaja*.

Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilöstä on säädetty (540/2018, 45 §).

Käsitteen tunnus: c1566

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3, 8.11.2021

Seija-terminologi 7.12.2021: Termeiksi ehdotettu "palveluntuottajan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatuksen palveluntuottajan vastuuhenkilö". Tämä käsite saattaa muuttua uuden lakiehdotuksen myötä. **Päätettiin olla muuttamatta termejä tässä vaiheessa.** Muutoksessa päiväkodin johtaja vastaa muuten ja vain perhepäiväkodilla olisi vastuuhenkilö.

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "person in charge in early childhood education and care" on ehdotus. Lain käännöksessä on "person in charge".

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielinen termi kuulostaa kunnan tason virkamieheltä

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielisessä työryhmässä keskustellaan fi-termin muuttamisesta

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: Pohdittiin voisiko termiä muuttaa esim. muotoon "varhaiskasvatuksen toimipaikan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatustoiminnasta vastaava henkilö", mutta näihin kumpaankaan nopeasti syntyneeseen ehdotukseen ei oltu tyytyväisiä. (Ekassa pulmana, että vastuuhenkilöllä voi kaiketi olla vastuullaan useita toimipaikkoja (?). Ja toisessa, että sekin kuulostaa lähinnä kunnan tason virkahenkilöltä.)

Terminologin ehdotus "palveluntuottajan varhaiskasvatusvastuuhenkilö", mutta tämä voi olla liian pitkä ja kömpelö, ja meneekö edes asiallisesti oikein?

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: palataan englannin termiin suomenkielistä termiä koskevan keskustelun jälkeen.

Seija Suonuuti / suomenkielinen vaka-sanastotyöryhmä 7.12.2021: Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö: Termeiksi ehdotettu "palveluntuottajan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatuksen palveluntuottajan vastuuhenkilö". Tämä käsite saattaa muuttua uuden lakiehdotuksen myötä. Päätettiin olla muuttamatta termejä tässä vaiheessa. Muutoksessa päiväkodin johtaja vastaa muuten toiminnasta ja vain perhepäiväkodilla olisi vastuuhenkilö. Tämä tieto on kirjattu myös VAKAn xml-ylläpitotiedostoon.

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: nykypykälien mukainen käsite, joten pidetään tässä vaiheessa samana

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: palataan kun käsitellään HE:n käsitteet EK:n käsittelyn jälkeen: ensin suomi ja sen jälkeen kieliversiointi

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Nykyinen englannin vastine on englannin kielen kannalta ok: prepositio "in" kertoo, ettei ole kunnan virkamies, kunnan virkamies olisi "for". Englannin kannalta nykyisen vastineen ainut pulma on se, että ei ole termimäinen.

123

varhaiskasvatuksen opettaja; lastentarhanopettaja (vanhentunut)

ei: < varhaiskasvattaja (1)

sv lärare inom småbarnspedagogik; barnträdgårdslärare (föråldrad)

en teacher in early childhood education and care; teacher (ECEC)

not: kindergarten teacher; preschool teacher (1); playschool teacher; < early childhood educator (1)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja [arviointi](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen opettajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#), 26 § ja 75 §, 1 ja 2 mom.).

varhaiskasvatuksen opettaja vs. lastentarhanopettaja: Nykyisin henkilöistä, jotka suorittaneet varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovan [tutkinnon](#), käytetään pääosin termiä varhaiskasvatuksen opettaja. Kuitenkin tapauksissa, joissa on kyse ennen varhaiskasvatuslain ([540/2018](#)) voimaantuloa suoritetuista varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovista tutkinnoista, käytössä voi olla myös termi lastentarhanopettaja (englanniksi kindergarten teacher tai preschool teacher).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen opettajaan, [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä [varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan](#).

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella käsitteiden varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja englannin vastineena.

early years teacher: Kansainvälisissä yhteyksissä esiintyy myös englanninkielistä termiä early years teacher, mutta tämä käsite poikkeaa suomalaisesta varhaiskasvatuksen opettaja - käsitteestä. Early years teacher voi toimia [varhaiskasvatuksen](#) lisäksi tai sen sijaan [esiopetusta](#) tai alkuopetusta vastaavan toiminnan piirissä.

Ks. myös [pedagogisen toiminnan arviointi](#).

Käsitteen tunnus: c202

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

Kirsi Alila, OKM, 22.1.2021: vakaopettajan määritelmä voisi olla seuraavanlainen (muokkasin sitä vähän): "opettaja, joka työskentelee varhaiskasvatuksessa ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (sekä kehittäminen)? Jos haluaa lisätä tuon kehittämisen niin koko toiminnallisuuden täyskäksi olisi määritelmässä! J

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 29.11.2021: Riina selvittää TK:n ammattiluokituksissa käytetyt termit. Mia Kokkinen, TK, kääntäjä ja ryhmäpäällikkö(?): häneltä voi kysyä jos ei selviä

Tilastokeskus, ammattiluokitus:

<https://www2.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/?code=2342&name=Lastentarhanopettajat> -> lastentarhanopettaja, varhaiskasvattaja ym.

<https://www2.tilastokeskus.fi/en/luokitukset/ammatti/?code=2342&name=Early%20childhood%20educators>

Terminologi 18.2.2022: Tilastokeskuksen ammattiluokituksessa luokka 2342 on "lastentarhanopettajat", ja luokkaan liittyviä hakusanoja ovat mm. "erityislastentarhanopettaja" ja "varhaiskasvattaja". Luokka 2342 on englanniksi "early childhood educators". Näistä tulisi siis laittaa viestiä ja korjauspyyntöä Tilastokeskukseen. Aiemmassa kokouksessa todettiin, että Liisi on yhteydessä Tilastokeskukseen muissakin asioissa, joten hän välittää myös tämän viestin/pyynnön TK:lle. Riina on yhteydessä Tilastokeskuksen kääntäjiin Mia Kokkisen kautta.

124

varhaiskasvatuksen erityisopettaja; erityislastentarhanopettaja (vanhentunut)

sv speciallärare inom småbarnspedagogik; specialbarnträdgårdslärare (föräldrad)

en special education teacher in early childhood education and care; special education teacher (ECEC)

not: special needs teacher in ECEC (obsolete); special needs early education teacher (obsolete); kindergarten special teacher <erityislastentarhanopettaja> (obsolete); preschool special teacher; playschool special teacher; special needs early childhood educator; special early childhood educator

määritelmä

varhaiskasvatuksen opettaja, joka on erikoistunut *erityisopetukseen (1)* ja työskentelee *lapsen oppimisen* ja tuen tehtävissä

huomautus

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee yksittäisten lasten, lapsiryhmien, vanhempien, *varhaiskasvatuksen henkilöstön* ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi henkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 30 § ja 75 §). Varhaiskasvatuksen erityisopettajasta on aikaisemmin käytetty termiä erityislastentarhanopettaja.

Käsitteen tunnus: c203

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

125

varhaiskasvatuksen sosionomi

ei: varhaiskasvattaja (3)

sv socionom inom småbarnspedagogik

en social pedagogue in early childhood education and care; social pedagogue (ECEC)

not: < early childhood educator (3)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* ja jonka tehtävissä painottuvat moniammatillinen yhteistyö, perheiden palveluohjaus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen sosionomin *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 27 § ja 75 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan *varhaiskasvatuksen henkilöstön* jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa *varhaiskasvatuksen opettajaan*, varhaiskasvatuksen sosionomiin eikä *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen sosionomi -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1568

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

126

varhaiskasvatuksen lastenhoitaja; lastenhoitaja

ei: < varhaiskasvattaja (2)

sv barnskötare inom småbarnspedagogik; barnskötare

en childcare in early childhood education and care; childcare (ECEC)

not: < early childhood educator (2)

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuu [lapsen hoito](#), [kasvatus](#) ja [ohjaus](#) sekä mahdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 28 § ja 75 § sekä [753/2018](#), 3 § ja 4 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen lastenhoitaja -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1008

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

127

perhepäivähoitaja

sv familjedagvårdare

en family daycare childminder; childminder in family daycare

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) omissa kodissaan, [lapsen](#) kodissa tai [ryhmäperhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 29 §).

Käsitteen tunnus: c1009

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

128

varhaiskasvatuksen avustaja

sv assistent inom småbarnspedagogik

inte: biträde *n* inom småbarnspedagogik (föräldrad)

en assistant in early childhood education and care; assistant (ECEC)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) yhden tai useamman tukea tarvitsevan [lapsen](#) kanssa

huomautus

Varhaiskasvatuksen avustaja voi olla lapsi- tai ryhmäkohtainen avustaja.

Varhaiskasvatuksen avustajia ei lueta hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaan [henkilöstöön](#).

Avustajan [kelpoisuudesta](#) ja työnkuvasta ei ole säädetty.

Ruotsin termiä biträde inom småbarnspedagogik käytetään lainsäädännössä ja assistent inom småbarnspedagogik on tavallisempi käytännön työssä.

Käsitteen tunnus: c1013

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

129

steinerpedagoginen varhaiskasvattaja

sv steinerpedagog inom småbarnspedagogik

en educator in early childhood Steiner education; educator in early childhood Steiner education and care

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) steinerpedagogisessa päiväkodissa [varhaiskasvatuksen opettajan](#) tehtäviä vastaavissa tehtävissä

huomautus

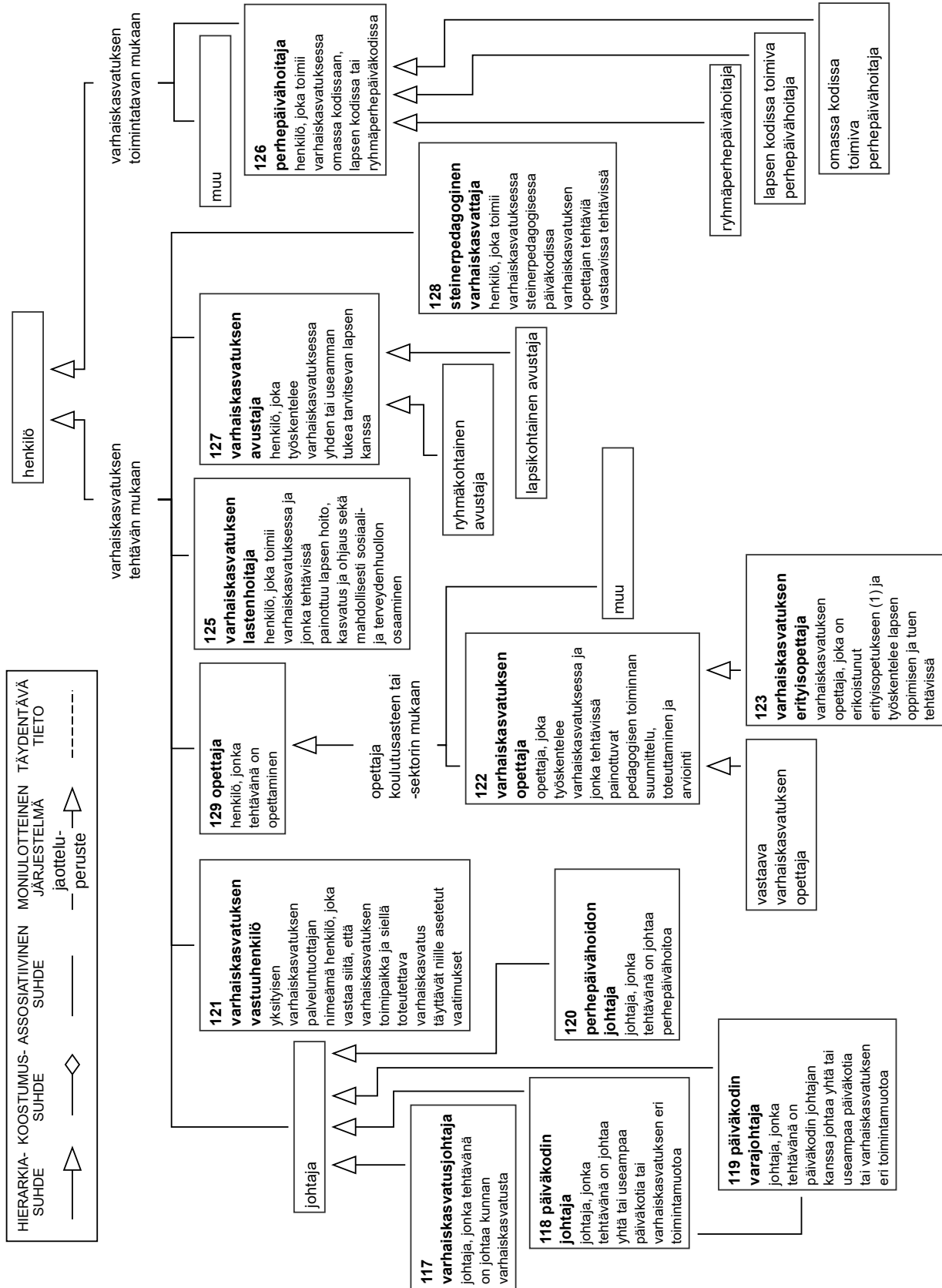
Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan [pätevydestä](#) on säädetty ([540/2018](#), 32 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1662

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 12. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.

130

opettaja

sv lärare

en teacher; instructor

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on *opettaminen*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* opettajille asetetaan erilaisia kelpoisuusvaatimuksia (vrt. *kelpoisuus*).

Julkisessa *koulutusjärjestelmässä* opettajat toimivat virkavastuulla.

Käsitteen tunnus: c200

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

131

lehtori

sv lektor

en lecturer

not: full-time teacher

huomautus

Lehtori on *opettajan* virkanimike.

Käsitteen tunnus: c201

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

132

esiopetuksen opettaja

sv lärare inom förskoleundervisning

en teacher in pre-primary education; pre-primary teacher

not: preschool teacher (2)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee *esiopetuksessa*

huomautus

Esiopetuksen opettajana voi toimia *luokanopettaja* tai soveltuvan *tutkinnon* suorittanut opettaja.

Esiopetuksen opettaja voi toimia *päiväkodissa* annettavassa esiopetuksessa tai *peruskoulun (1)* esiopetusryhmässä.

Esiopetuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Käsitteen tunnus: c204

Luokka: <esiopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken> <varhaiskasvatus englanti kesken>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Allila, Kahiluoto oli vuonna 2018 työstänyt nämä englannin vastineet (kaksi ensimmäistä). Entä muoto "pre-school teacher", pidetäänkö mukana, merkitäänkö epäsuositettavaksi?

133

luokanvalvoja <perusopetus>; **luokanohjaaja** <perusopetus, lukiokoulutus>; **ryhmänohjaaja** <lukiokoulutus>

sv klassföreståndare; grupphandledare

en > class teacher <perusopetus>; > homeroom teacher <lukiokoulutus>; > form teacher /GB/; tutor
not: class supervisor; group supervisor; group tutor

määritelmä

opettaja, joka on vastuussa *peruskoulun (1) luokasta* tai *lukiokoulutuksen opiskelijaryhmästä*

huomautus

homeroom teacher: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. "Homeroom teacher" on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjaajan vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

form teacher: Brittienglannin termi form teacher viittaa suppeampaan käsitteeseen kuin suomen luokanvalvoja, sillä form teacher -nimikkeellä olevia opettajia on Isossa-Britanniassa ainoastaan tiettytyyppisissä oppilaitoksissa (ei Suomen *perusopetusta* vastaavissa *oppilaitoksissa*).

class supervisor, group supervisor: Supervisor-loppuisia englannin vastineita ei suositella käytettäväksi luokanvalvojan vastineina, sillä supervisor-sanana konnotaatiot liittyvät erityyppiseen valvojaan tai tarkastajaan kuin luokanvalvoja; esimerkiksi prosessin tai toiminnan valvoja.

group tutor: Termiä group tutor ei suositeta käyttämään tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena sen vuoksi, että sana tutor assosioituu ainakin Suomessa helposti virheellisesti *oppilaaseen* tai *opiskelijaan*, vaikka kyse on opettajasta.

Vrt. *luokanopettaja*.

Käsitteen tunnus: c205

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022>

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin työryhmä 21.4.20120: Termiä form teacher koskevat tarkemmat tiedot Merjalta.

Lukion sanastotyöryhmän kysymys ammatilliselle 21.5.2019: Onko ammatillisessa koulutuksessa "kotiryhmiä" ja niistä vastaavia?

OKSA-jaos 24.5.2019: Tarkistetaan vielä TES-lähteet, Tero ja Marjaana tarkistelevat. Kaikki kolme termiä tarvitaan mukaan, mutta mietitään järjestys ja se, mitä mistäkin termivariantista sanotaan.

OKSA-jaos 14.6.2019: Katsotaan jaoksen kokousten välillä kokonaisuus: yhtäältä luokat/opetusryhmät ja toisaalta opettajat ja heidän vastuunsa. Tero, Marjaana, Erja katsovat.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grupphandledare)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (tutor)

134

luokanopettaja

sv klasslärare

en class teacher; classroom teacher

määritelmä

perusopetuksen opettaja, joka opettaa suurinta osaa *oppiaineista* ja pääasiassa itselleen nimettyä *luokkaa*

huomautus

Luokanopettaja työskentelee yleensä *perusopetuksen vuosiluokilla* 1–6.

Luokanopetusta antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Vrt. *luokanvalvoja*.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c206

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

135

aineenopettaja

sv ämneslärare

en subject teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *perusopetuksessa* tai *lukiokoulutuksessa* yhtä tai muutamaa *oppiainetta*, joissa on suorittanut yliopistotason *tutkinnon*

huomautus

Aineenopetusta perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c207

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

136

erityisopettaja

sv speciallärare

en special education teacher; special educational needs teacher; SEN teacher <lyhenne special educational needs teacher -termistä>
not: special needs teacher (obsolete)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on antaa *perusopetuksen erityisopetusta (1)* tai *lukiokoulutuksen erityisopetusta (2)*

huomautus

Erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty niin *perusopetuksen* kuin *lukiokoulutuksenkin* osalta.

Käsitteen tunnus: c208

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 4.2.2022: "special needs teacher" on vanhentunut. (Ko. termiä on kyllä käytetty esiopetuksen perusteiden englannin käännöksessä, mutta käännös on tehty kauan aikaa sitten.)

Perusopetuksen englannin termeistä (Liisi Hakaliston kautta, helmikuu 2022): "'Special education teacher' näyttää olevan ainakin kasvatusalan tutkimusartikkeleiden otsikoissa viimeisen viiden vuoden ajalta selkeästi määrällisesti eniten käytetty termi (haku ERIC-tietokannasta). Mutta kyllä 'special needs education(al) teacher' -termejä myös käytetään, samoin 'special needs teacher' -termiä tai jopa 'inclusion teacher' -käsitettä erityisopettajaan viitattaessa. Oppilaisiin viitataan usein termillä 'students with special educational needs' ja siitä muokattuna special educational needs teacher ja sen lyhennyksestä SEN teacher. Toisin sanoen termeissä on vähän ehkä sävyeroja sen suhteen, korostetaanko ammattinimikkeessä lasten erityistarpeita vai erityisopetusta alana vai sitten erityisopettajan työnkuvaa inklusiivisessa koulussa. Yleisimmin on käytetty tuota 'special education teacher' -termiä ja koettu se neutraaleimmaksi. Mutta kaikki mainitut käännökset voidaan hyvin hyväksyä rinnakkaisiksi termeiksi, joita käytetään kansainvälisestikin sekä koulukentällä että tutkimuksessa."

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs teacher)

137

vastuuopettaja

sv ansvarig lärare (1); tentator

en coordinating teacher; teacher-in-charge; > course coordinator <kurssin vastuuopettaja>

määritelmä

opintojaksoa tai *tutkinnonosaa* varten nimetty *opettaja*, joka vastaa opintojakson tai tutkinnonosan sisällöstä, toimii sen sisällöllisenä asiantuntijana, opettaa sillä itse ja voi vastata sen *opetuksen (1)* organisoinnista

huomautus

Vastuuopettajan vastuulla voi olla esimerkiksi opintojakson tai tutkinnonosan *opetustilojen*, aikataulujen ja työnjaon organisointi.

Vastuuopettaja toimii usein opintojakson *opintosuoritusten* hyväksyjänä.

Käsitteen tunnus: c209

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

138

oppilaanohjaaja

sv elevhandledare
en guidance counsellor (1)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on *oppilaanohjaus*

huomautus

Oppilaanohjaaja työskentelee *perusopetuksessa*.

Vrt. *opinto-ohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c211

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

139

opinto-ohjaaja

sv studiehandedare
en guidance counsellor (2) <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; student counsellor <lukiokoulutus>
not: careers adviser; study counsellor

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

careers adviser: Englannin termi careers adviser on muilta kulttuurialueilta kuin Suomesta peräisin oleva termi, joka viittaa eri käsitteeseen kuin Suomen opinto-ohjaaja, eikä sitä tule käyttää Suomen opinto-ohjaajan vastineena. Suomessa opinto-ohjaajat kuitenkin hoitavat osana omaa työtään myös vastaavia tehtäviä kuin muiden maiden careers adviser -nimikkeellä toimivat henkilöt.

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opintoneuvoja*.

Käsitteen tunnus: c212

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

140

ammatillisten opintojen opettaja

sv lärare i yrkesämnen
en vocational studies teacher; vocational school teacher; vocational teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammatillisessa oppilaitoksessa* ammatillisia opintoja

huomautus

Esimerkkejä ammatillisten opintojen opettajista ovat koneistuksen ja asennuksen opettaja ja hoitotyön opettaja.

Vrt. *yhteisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opettaja*

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

141

yhteisten opintojen opettaja

sv lärare i gemensamma ämnen
en teacher of common studies

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* yhteisiä opintoja

huomautus

Esimerkkejä yhteisten opintojen opettajista ovat kielten opettaja ja matematiikan opettaja.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Vrt. *ammattillisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c214

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

142

tuntiopettaja

sv timlärare
en untenured teacher <korkeakoulut>; part-time teacher; hourly-paid teacher; fee-paid teacher

määritelmä

opettaja, jonka kanssa *koulutusorganisaatio* on sopinut tietyn opetustuntimäärän pitämisestä tietyinä ajanjaksona

huomautus

Se, onko henkilö tuntiopettaja vai muu opettaja, ei riipu henkilön opetustuntimäärästä vaan virka- tai työsuhteen tyypistä.

Tuntiopettajat voivat olla pää- tai sivutoimisia.

Tuntiopettajia työskentelee esimerkiksi *korkeakouluissa (1)* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Käsitteen tunnus: c215

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

143

toisen asteen opettaja

sv lärare på andra stadiet
en upper secondary school teacher

määritelmä

toisen asteen oppilaitoksessa opettava *opettaja*

huomautus

Käsitteen tunnus: c217

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

144

yliopettaja

sv överlärare

en principal lecturer

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattikorkeakoulussa* ja jolta vaaditaan *lisansiaatin tutkinto* tai *tohtorin tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c218

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

145

vapaan sivistystyön opettaja

sv lärare i fritt bildningsarbete

en liberal adult education teacher

määritelmä

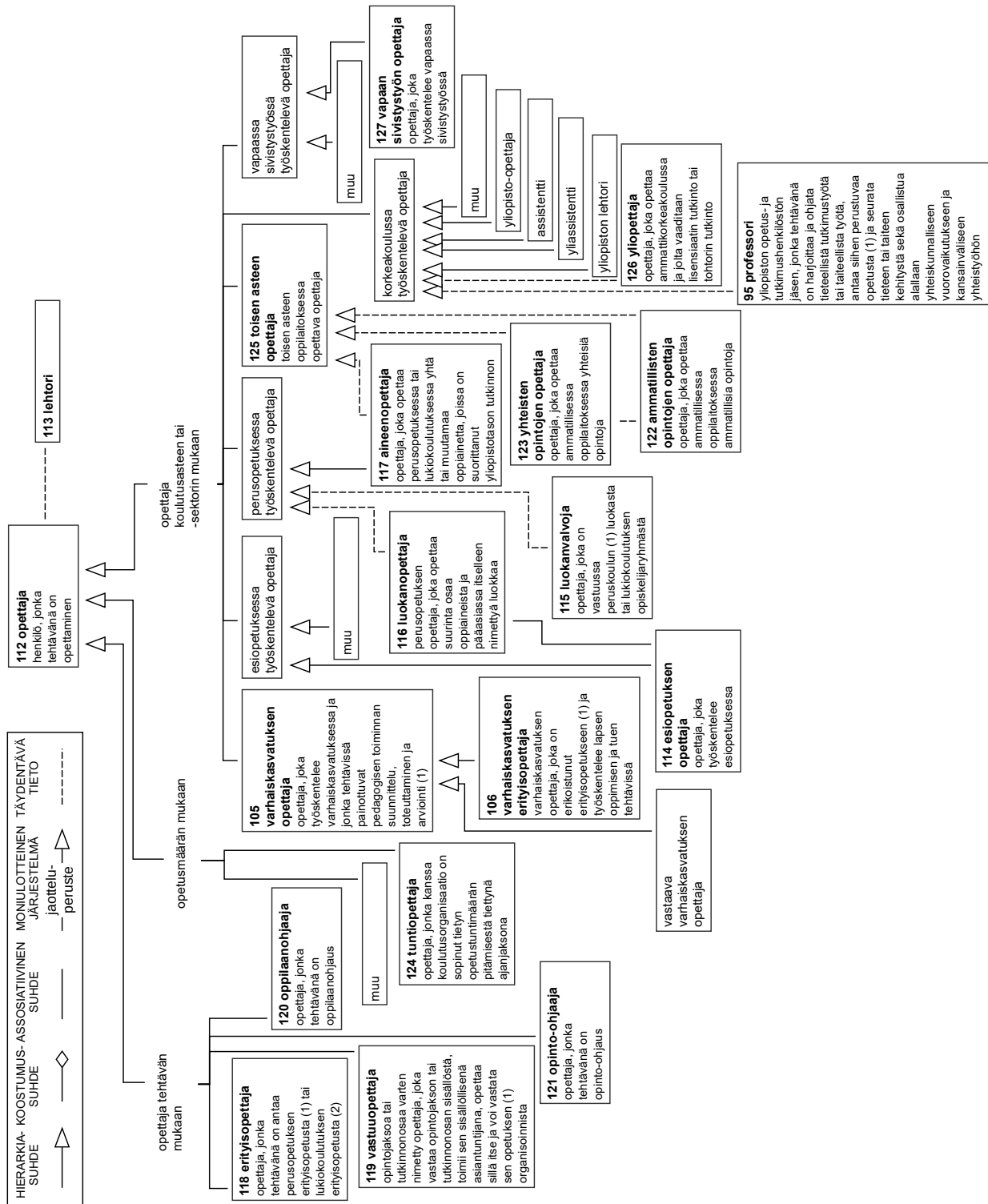
opettaja, joka työskentelee *vapaassa sivistystyössä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c220

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

Käsitekaavio 13. Opettaja.

3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa

146

oppija

sv inlärare <henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai koulutukseen>; > sökande *n* (3) <hakeutuja ja hakija>
en learner

määritelmä

henkilö, joka osallistuu *varhaiskasvatukseen* tai *koulutukseen* (1) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva *lapsi*, *oppilas*, *opiskelija* ja *hakija*.

Ruotsin inlärare on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi (ruots. barn inom småbarnspedagogik), oppilas (ruots. elev) ja opiskelija (ruots. student). Mikäli oppija-termillä viitataan *koulutukseen* (2) hakeutuvaan tai hakevaan henkilöön, ruotsin vastineena käytetään termiä sökande (3).

Ks. myös *hakeutuminen*, *esiopetukseen ilmoittautuminen*, *kouluun ilmoittautuminen*, *haku painotettuun opetukseen*, *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c221

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

Terminologin kommentti 30.1.2017: Tämän käsitteen alakäsitteet tulisi käydä läpi. Eikö pitäisi olla niin, että oppija merkitään yläkäsitteeksi, jos yläkäsitteenä voi olla oppilas tai opiskelija. Mutta jos yläkäsitteeksi sopii vain joko oppilas tai opiskelija, silloin merkitään se (tarkin yläkäsite).

147

hakeutuja

sv sökande *n* (2)
en potential applicant

määritelmä

sopivaa *koulutusta* (1) etsivä ja *koulutukseen hakemista* suunnitteleva *oppija*

huomautus

Ruotsissa ei ole tarkkaa yksisanaista vastinetta termille hakeutuja (tässä tietueessa määritellyssä merkityksessä). Joidenkin säädösten ruotsinkielisissä versioissa suomen termin "hakeutuja" vastineena on käytetty sanaa "sökande", jota kuitenkin käytetään myös termin *hakija* vastineena.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c222

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

148

opiskelun aloittaja

sv person som inlett studier; person som börjat studera; person som påbörjat studier
en entrant; ~ admitted student (2)
not: fresher /GB/; freshman /US/

määritelmä

hyväksytty hakija, joka on ottanut *opiskelupaikan* vastaan ja aloittanut *opiskelun*

huomautus

Aloittamista voidaan tarkastella esimerkiksi suhteessa tiettyyn *koulutukseen (2)*, *koulutusorganisaatioon* tai *koulutusasteeseen*.

Englannin kielen termit fresher ja freshman ovat kulttuurisidonnaisia (Iso-Britannia ja Yhdysvallat) eikä niitä tule käyttää Suomen kontekstissa.

Ks. *opiskelupaikan vastaanotto*.

Käsitteen tunnus: c223

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

149

<varhaiskasvatus>

lapsi

sv barn *n*

en child

määritelmä

varhaiskasvatukseen tai *esiopetukseen* osallistuva *oppija*

huomautus

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta lapsi on pääsääntöisesti alle oppivelvollisuusikäinen, ks. *oppivelvollisuus*. Esiopetuksessa oleva lapsi on myös *oppilas*.

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi on alle 18-vuotias.

Käsitteen tunnus: c1574

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

150

huoltaja

sv vårdnadshavare; målsman; försörjare
 en person who has custody of a child; person having custody; parent or other person who has custody of a student <selittävä ilmaus>; parent and carer; ~ parent or guardian; ~ guardian; ~ caregiver; > parent
 not: custodian

määritelmä

henkilö, joka vastaa alaikäisen lapsen huollosta kokonaan tai osittain

huomautus

Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen *hoidon*, *kasvatuksen*, valvonnan ja huolenpidon muodostamaa kokonaisuutta.

Huoltaja on määritelty laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983, 3 §). Usein huoltaja on lapsen vanhempi.

parent or other person who has custody of a student: Suomessa huoltaja-käsite sisältää implisiittisesti alaikäisen vanhemmat, mutta englannin kielessä ilmaus "person who has custody of a child" ei assosioitu vanhempiin ("parents"). Tämän vuoksi englanniksi voi olla tarpeen käyttää pidempää termimuotoa, jossa "parent" on mainittu eksplisiittisesti. Ilmausta "parent or other person who has custody of a student" on käytetty muun muassa lukiolain 714/2018 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c712

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (vårdnadshavare; målsman; försörjare)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (parent and carer)

151

oppilas; ~ koululainen

sv elev
 en student; pupil

määritelmä

esi- tai *perusopetuksessa* opiskeleva *oppija*

huomautus

Oppilaaksi kutsutaan tyypillisesti esi- tai perusopetuksen piirissä opiskelevaa lasta tai nuorta, mutta oppilas voi olla myös muussa *oppilaitoksessa* (esimerkiksi musiikkikoulu) tai esimerkiksi yksityisopettajalta *opetusta (2)* saava henkilö.

Sana koululainen on yleiskielessä oppilaan lähisynonyymi; sillä viitataan *peruskoulua (1)* tai muuta koulua käyvään oppilaaseen.

Käsitteen tunnus: c225

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (elev; studerande)

152

opiskelija

sv studerande *n*; > student (1) <korkeakouluopiskelija>

en student

määritelmä

oppija, joka opiskelee muun kuin *esi-* tai *perusopetuksen* piirissä

huomautus

Opiskelijoita ovat esimerkiksi *lukiossa (1)*, toisen asteen *ammattillisessa koulutuksessa*, *korkeakoulussa (1)* ja *vapaan sivistystyön* piirissä opiskelevat henkilöt.

Myös perusopetuksen piirissä opiskelevia aikuisia kutsutaan opiskelijoiksi.

student: Ruotsin sana student viittaa korkeakouluopiskelijaan, mutta sitä käytetään myös muista opiskelijoista yhdyssanoissa.

Käsitteen tunnus: c227

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Opiskelijan rooleja](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

153

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt

määritelmä

oppivelvollinen, joka on saanut oikeuden keskeyttää *oppivelvollisuuden* suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi. Keskeyttäminen voidaan tehdä toistaiseksi, jos opiskelun estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää *opetuksen* tai *koulutuksen järjestäjä* tai asuinkunta.

Oppivelvollisuuteen kuulumattoman *lukiokoulutuksen* ja *ammattillisen koulutuksen* osalta tässä määritelyä vastaava käsite on *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Ks. myös *oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen*.

Käsitteen tunnus: c1796

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

154

väliaikaisesti keskeyttänyt <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **keskeyttänyt** <amatillinen koulutus>; **poissaoleva opiskelija** <korkeakoulut>

sv studerande som har tillfälligt avbrutit studierna <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; frånvaroa nmäld studerande <korkeakoulut>

en non-attending student <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

lukiokoulutuksen tai *amatillisen koulutuksen opiskelija*, joka on saanut oikeuden väliaikaisesti keskeyttää *opiskeluoikeutensa*, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on *lukukausi-ilmoittautumisella* ilmoittanut olevansa *lukukauden* tai *lukuvuoden* poissa

huomautus

Lukiokoulutuksen opiskelijan oikeudesta *opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen* säädetään lukiolaissa (714/2018, 23 §). Ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään puolestaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 96 §). Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus keskeyttää opiskeluoikeutensa väliaikaisesti esimerkiksi siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuttaan.

Korkeakoulussa (1) opiskelijan tulee yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ilmoittautua joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi.

Ks. myös *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*, *poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Vrt. *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Käsitteen tunnus: c864

Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

155

eronneeksi katsottu oppivelvollinen; > **oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu oppivelvollinen**

määritelmä

oppivelvollinen, joka on luopunut tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta ja jonka *koulutuksen järjestäjä* toteaa näin ollen eronneen

huomautus

Jos oppivelvollinen luopuu suorittamasta tiettyjä oppivelvollisuuteen kuuluvia opintojaan ja aloittaa toiset oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot (eli esimerkiksi vaihtaa *oppilaitosta* oppivelvollisuuteen kuuluvassa *toisen asteen koulutuksessa*), koulutuksen järjestäjä voi katsoa hänet eronneeksi oman ilmoituksen perusteella.

Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta mutta ei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Ks. myös *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1793

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

156

oppivelvollisen eronneeksi katsominen

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa oppivelvollisen luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta

huomautus

Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

Ks. myös *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*.

Käsitteen tunnus: c1794

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

157

eronnut <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; yleis- ja puhekielessä>; **eroamisesta ilmoittanut** <lukiokoulutus>; **oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu** <ammattillinen>; **opiskeluoikeudesta luopunut** <korkeakoulut>; **luopunut** <korkeakoulut>

sv > den som avgått <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>; > den som avstått <lukiokoulutus, korkeakoulut>
 en student who has waived the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; student who has relinquished the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>
 not: student who has resigned

määritelmä

lukiokoulutuksen opiskelija, joka on itse ilmoittanut *koulutuksen järjestäjälle* eroamisestaan, tai *ammattillisen koulutuksen* opiskelija, joka on katsottu eronneeksi sillä perusteella, että hän on itse ilmoittanut koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on luopunut *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

eronnut (lukiokoulutuksessa): Lukiolain (714/2018) mukaan jos opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhemmän ajankohtana. Itse eroamisestaan ilmoittavasta opiskelijasta käytetään yleis- ja puhekielessä termiä *eronnut* (säädöstekstiä mukaillen termi olisi ”eroamisesta ilmoittanut”).

eronnut (ammattillisessa koulutuksessa): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään ilmaisua *eronneeksi katsottu*. Opiskelija katsotaan eronneeksi (ks. *eronneeksi katsominen*), jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädetyssä ajassa. Lisäksi opiskelija katsotaan eronneeksi silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Yleis- ja puhekielessä eroamisestaan itse ilmoittaneesta opiskelijasta käytetään termiä *eronnut*.

student who has resigned: Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”student who has resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eroamisesta ilmoittaminen* (eli *opiskeluoikeudesta luopuminen*) ja *opiskeluoikeuden päättäminen*.

Käsitteen tunnus: c1630

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti tarkistettava>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kommentti 13.4.2017: Termit ”keskeyttänyt” ja ”eronnut” eivät toimi laajemmassa kontekstissa (esim. keskeyttänyt voi olla myös hoidon keskeyttänyt tms.) Voisiko näille termeille antaa (myös?) pidemmät, täsmällisemmät muodot ”keskeyttänyt opiskelija” ja ”eronnut opiskelija”? (Ammattillisen reformisanastossa termi olikin muutettu muotoon ”eronnut opiskelija”.)

Kata Repo 24.1.2017: Ehdottaisin, että c864 ja c224 olisi opiskeluoikeuden tiloja. Tuon ensinmainitun käsitteen termi poissaoleva opiskelija on ainut termi, joka ei ole ”tilamainen” termi.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (ammattillinen) 7.5.2019: Onko määritelmä ammatillisen näkökulmasta ok, miten sitä pitää muokata?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (ammattillinen) 7.5.2019: Käytetäänkö lukiossa ja ammatillisessa tästä käsitteestä termiä *eronnut*? Entä termiä *luopunut* / *opiskeluoikeudesta luopunut*? (Vai onko ”(opiskeluoikeudesta) luopunut” vain korkeakoulujen käyttämä termi?)

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt' ja 'opiskeluoikeudesta luopunut').

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt' ja 'opiskeluoikeudesta luopunut').

Tim Lamminranta 23.5.2019: Opiskelijaksi ottaminen ammatillisessa koulutuksessa on käytännössä ottamista suorittamaan tiettyä tutkintoa, tiettyjä tutkinnon osia tai tiettyä valmentavaa koulutusta. Opiskelija saa opiskeluoikeuden tiettyyn tutkintoon, tiettyihin tutkinnon osiin tai tiettyyn koulutukseen. Arkikielessä "eroaminen" usein mielletään oppilaitoksesta eroamiseen, mistä siis opiskeluoikeudesta luopumisesta ei varsinaisesti ole kyse: voi erota/luopua yhden tutkinnon suorittamisesta, mutta tulla samalla otetuksi suorittamaan samaan oppilaitokseen toista tutkintoa jne.

Tim L. 23.5.2019: Opiskelijan katsominen eronneeksi oman ilmoituksen perusteella on lakiin perustuva toimi, jonka perusteella voisi muotoilla näinkin kankeasti: "oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu". Asiallisesti kyseessä on opiskeluoikeudesta luopumisesta ja arkisesti puhutaan yleensä eronneesta.

Lukion sanastotyöryhmä 27.8.2019: Kysytään tästä Matti Sillanmäeltä, 1) näkeekö hän että korkeakoulujen opiskeluoikeudesta luopuminen ja lukiolain eroamisesta ilmoittaminen ovat sama käsite ja 2) tarvitaanko lukiopuolelle (tai toisaalta voidaanko ottaa käyttöön) termi opiskeluoikeudesta luopunut vai puhutaanko eronneesta. Taustaksi HE:n perustelumuuksio 23 § ja 24 §.

Matti Sillanmäki 10.9.2019: Hei, kollegan kanssa pohdimme, että korkeakoulujen "opiskeluoikeudesta luopuminen" ja lukiolain "eroamisesta ilmoittaminen" ovat asiallisesti sama asia, joista näissä eri koulutusmuodoissa käytetään eri termiä. Ajatuksellisesti voi hyvinkin sanoa että siinä on kyse opiskeluoikeudesta luopumisesta, mutta lainsäädännössä ei kuitenkaan tätä käytetä. Tällöin "eronnut" lienee asianmukainen sana kuvaamaan tällaista henkilöä lukiokoulutuksessa. Muissa tapauksissa sitten kyseessä on tuo "opiskeluoikeuden menettänyt".

Lukion englannin kielityöryhmä 27.2.2020: student who has discontinued studies ei ole aivan täsmällinen

Lukion englannin kielityöryhmä 27.2.2020: Merja keskustelee terminologin kanssa (relinquish/waive)

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Sopiiko korkeakouluille lukiokoulutuksen hyväksymä termi (joka tulee olemaan joko waive tai relinquish; Merja Fleming keskustelee VNK:n terminologien kanssa).

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Lukion kannalta enkku ok, mutta harmonisointi korkeakoulujen kanssa auki; palataan jos tästä tulee uutta.

OKSA-jaos 23.4.2021 / Petra: Onko harkittu ratkaisu, että eronnut-käsitteen määritelmässä ei ole mukana tutkintoon valmentavaa koulutusta ja sen kesken lopettamista? -- **OKSA-jaos 23.4.2021:** Pohditaan myöhemmin, tulisiko määritelmää laajentaa näin vai onko perusteltua pitää nykyinen rajaus.

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Kysyttävä Piritta Sirviolta, päteekö huomautukseen jäljelle jäävä tieto myös TUVA-koulutukseen. Onko kaksi erilaista mallia: toisilla velvollisuus käydä ja toisilla oma päätös? Sama asia koskee siis sekä ammatillista että lukiota (oppivelvollisuuden piirissä oleva vs. ei oppivelvollisuuden piirissä oleva).

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Onko tutkintoon valmentavassa koulutuksessa samoin kuin ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa, että itse eroamisestaan ilmoittavaa voidaan ainakin yleis- ja puhekielessä kutsua "eronneeksi"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Pitäisikö tämän käsitteen "luokkiin" eli käyttöaloihin lisätä ammatillisen, lukion ja korkeakoulujen lisäksi muuta? esim. TUVA-koulutus? Tai "oppivelvollisuuskoulutus"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Ja miten tarkalla tasolla halutaan kirjata eri koulutusten käsitteiden käyttöä, esim. voivatko TUVA-koulutuksen piirissä käytettävät käsitteet poiketa TELMA-koulutuksen käsitteistöstä jne.? Minkä kaikkien koulutusten käsitteet on tarpeen käydä läpi?

158

opiskeluoikeuden menettänyt <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < **eronneeksi katsottu** <ammattillinen, tutkintokoulutuksen valmentava koulutus(?)>

sv > den som anses ha avgått <lukiokoulutus, ammatillinen>; > den som har förlorat sin studierätt <lukiokoulutus, korkeakoulut>

en student who has forfeited the right to study <lukiokoulutus>; student who has discontinued studies; > dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>; > school dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>

määritelmä

lukiokoulutuksen tai *korkeakoulun (1) opiskelija*, joka on menettänyt *opiskeluoikeutensa*, tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi*, tai *ammattillisen koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi* muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa.

Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)* ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Aiemmassa lukiolaissa (629/1998) käytettiin ilmaisua eronneeksi katsominen; tätä ilmaisua ei käytetä nykyisessä lukiolaissa (714/2018).

eronneeksi katsottu (ammattillinen koulutus): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. ”Eronneeksi katsottu” on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* käytettävä käsite opiskeluoikeuden menettänyt. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai jos hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädettyssä ajassa. Lisäksi ammatillisen koulutuksen käsite ”eronneeksi katsottu” pitää sisällään tapauksen, jossa opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan.

eronneeksi katsottu (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus): Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös, jos hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä suoritusajassa.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettäminen*.

Käsitteen tunnus: c224

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 17.9.2018: Onko tässä otettava ensisijaiseksi ruotsin termiksi ”den som har förlorat sin studierätt” myös lukiokoulutuksen osalta (eikä vain korkeakoulujen)? Lukiolain 714/2018 käännöksessä on näemmä käytetty tuota ilmaisua: ”En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. eller inom den extra tid som beviljats och en studerande som inte har beviljats extra tid för att slutföra studierna, förlorar sin studierätt.”

629/1998, 24 §: Opiskelija, joka ei ole suorittanut lukion oppimäärää 1 momentissa mainitussa ajassa, katsotaan eronneeksi. Eronneeksi katsotaan myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

714/2018 (HE): Pykälän 1 momentin mukaan opiskelija, joka ei ole suorittanut lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintojaan 24 §:n 2 momentissa säädetyssä ajassa tai hänelle myönnetyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettäisi opiskeluoikeutensa. Opiskeluoikeutensa menettäisi myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. Tällaisissa tilanteissa koulutuksen järjestäjän tulisi ottaa yhteyttä opiskelijaan hänen opiskelutarkoituksensa selvittämiseksi. Jos henkilö ei vastaa yhteydenottoon taikka ei yhteydenoton jälkeenkään osallistu opetukseen, esitä perusteltua syytä poissaololleen tai muutoin sovi koulutuksen järjestäjän kanssa koulutuksen jatkamisesta, hän menettäisi opiskeluoikeutensa. Pykälän 1 momentin säännös vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan lukiolain 24 §:n 2 momentin säännöstä eronneeksi katsottavasta opiskelijasta.

714/2018 (HE): Jos opiskelija ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan, pykälän [24 §] 2 momentin mukaan hänen opiskeluoikeutensa päättyisi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhemmänä ajankohtana.

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt' ja 'opiskeluoikeudesta luopunut').

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 27.2.2020:

Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt' ja 'opiskeluoikeudesta luopunut'). Aiemmat englannin vastineet olivat **student who has discontinued studies; dropout** (opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluoikeutensa eikä jatka opintoja myöskään muualla) ja **> school dropout** (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluoikeutensa eikä jatka opintoja myöskään muualla). Onko englannin osalta ok käyttää lukiokoulutuksen hyväksymää termiä "student who has forfeited the right to study"?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 27.2.2020: Mitä termiä tai termejä ammatillisessa halutaan/tarvitaan "eronneeksi katsotun" englannin vastineiksi? Lukion osalta päätettiin OKSasta jättää pois dropout ja school dropout -termit. Mutta miten ammatillinen, onko siellä eronneeksi katsotun vastineina "student who has discontinued studies" ja kenties myös dropout-termit?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 31.3.2020 / Merja: "student who has discontinued studies" ei sopiva ammatilliselle, sillä sitä on käytetty keskeyttämisestä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Jos TUVA-koulutuksen opiskelija itse ilmoittaa eroamisestaan, niin onko hän silloin "eronneeksi katsottu"? Vai kenties "eronnut"? Tai "oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu"? (Ja nyt ehkä mietitään lähinnä oppivelvollisuuden kuulumatonta TUVA-koulutusta, jos oppivelvollisuuden kuuluvan TUVA-koulutuksen osalta ovat käytössä käsitteet *oppivelvollisen eronneeksi katsominen* ja *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*?) Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen puolella näitä on jouduttu miettimään tarkkaan ja niissä asia on keskenään hiukan eri tavalla (lukiossa ei ole eronneeksi katsomista mutta on "eronnut / eroamisesta ilmoittanut" ja "opiskeluoikeuden menettänyt"; ja ammatillisessa jos itse ilmoittaa eroamisestaan, niin yleiskielessä käytetään termiä "eronnut", mutta säädöksissä on terminä "eronneeksi katsottu" riippumatta siitä onko ilmoittanut itse vai vain lakannut osallistumasta).

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Onko tutkintoon valmentavassa koulutuksessa samoin kuin ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa, että itse eroamisestaan ilmoittavaa voidaan ainakin yleis- ja puhekielessä kutsua "eronneeksi"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Pitäisikö tämän käsitteen "luokkiin" eli käyttöaloihin lisätä ammatillisen, lukion ja korkeakoulujen lisäksi muuta? esim. TUVA-koulutus?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Ja miten tarkalla tasolla halutaan kirjata eri koulutusten käsitteiden käyttöä, esim. voivatko TUVA-koulutuksen piirissä käytettävät käsitteet poiketa TELMA-koulutuksen käsitteistöstä jne.? Minkä kaikkien koulutusten käsitteet on tarpeen käydä läpi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Jos ymmärrän oikein, tämä käsite koskee ainoastaan oppivelvollisuuden kuulumatonta koulutusta, koska olemme lisänneet erikseen käsitteen *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*. Onko siis ok merkitä tämän käsitteen kohdalle näkökulmarajaukseksi "oppivelvollisuuden kuulumaton koulutus" (vai mikä olisi sopiva ilmaus)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Ja/tai olisiko hyvä lisätä määritelmään: "*oppivelvollisuuteen kuulumattoman* lukiokoulutuksen tai korkeakoulun (1) opiskelija, joka on menettänyt opiskeluoikeutensa, tai *oppivelvollisuuteen kuulumattoman* tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija, joka on katsottu eronneeksi, tai *oppivelvollisuuteen kuulumattoman* ammatillisen koulutuksen opiskelija, joka on katsottu eronneeksi muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan"?

159

eronneeksi katsominen

sv ~ anses ha avgått *verb*

en ~ deem to have discontinued studies *verb*; > deem to have dropped out *verb* <tilanteesta jossa opiskelija on katsottu eronneeksi eikä hän jatka opintojaan muualla>
not: deem to have resigned *verb*

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *opiskelijan* luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *ammattillisen koulutuksen* opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädettyssä ajassa.

Ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse kirjallisesti ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan.

Kun ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, hänen *opiskeluoikeutensa* päättyy.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös, jos hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä suoritusajassa.

Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite *opiskeluoikeuden menettäminen*.

Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”deem a student to have resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eronneeksi katsottu* ja *eronnut*.

Oppivelvollisuuden kuuluvan koulutuksen osalta vrt. *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1237

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan* ja *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: oppivelvollisen eronneeksi katsominen - Onko termi ja määrittely tarpeen?

Terminologin kysymys 1.3.2021: OKSAssa on käsite eronneeksi katsominen (c1237). Tulisiko sen määritelmää ja huomautuksia muokata kattamaan myös oppivelvollisen eronneeksi katsominen? Vai onko tarpeen muodostaa eri käsite, ovatko käsitepiirteet niin erilaisia?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Tämän käsitteen kohdalle on nyt lisätty tieto TUVA-koulutuksen eronneeksi katsominen -käsitteestä. Tulisiko käsitteen ”luokka”-tietoa eli käyttöalaa laajentaa, tällä hetkellä on vain <ammattillinen>? Ja miten tarkalle tasolle halutaan mennä eri koulutusten käsitteistön avaamisessa OKSAssa: jos lisätään TUVA-koulutuksen käsitteet, tulisiko lisätä myös esim. TELMA-koulutuksen tai aikuisten perusopetuksen käsitteet?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Jos ymmärrän oikein, tämä käsite koskee ainoastaan oppivelvollisuuden kuulumatonta ammatillista koulutusta (ja nyttemmin oppivelvollisuuden kuulumatonta TUVA-koulutusta), koska olemme lisänneet erikseen käsitteen oppivelvollisen eronneeksi katsominen. Onko siis ok merkitä tämän käsitteen kohdalle näkökulmarajaukseksi ”oppivelvollisuuden kuulumatonta koulutusta” (vai mikä olisi sopiva ilmaus)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Ja/tai olisiko hyvä lisätä määritelmään: "toimenpide, jossa koulutuksen järjestäjä toteaa *oppivelvollisuuteen kuulumattoman koulutuksen* opiskelijan TAI *oppivelvollisuuden suorittaneen* opiskelijan luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella"?

160

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus / näyttötutkinnot>

tutkinnon suorittaja

sv examinand

en adult student; candidate

määritelmä

opiskelija tai muu henkilö, joka on suorittamassa *ammattillista tutkintoa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 531/2017 voimaan tultua käsite näyttötutkinto poistui.

Käsitteen tunnus: c231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examinand)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (candidate)

161

tutkinto-opiskelija; tutkintokoulutuksen opiskelija <ammattillinen koulutus>

sv studerande i examensutbildning; studerande som deltar i examensutbildning

en student taking part in a program leading to an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; student studying for an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; degree student <korkeakoulutus>

määritelmä

opiskelija, jolla on *opiskelu-oikeus tutkintokoulutuksessa*

huomautus

Esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* käytetään termimuotoa "tutkintokoulutuksen opiskelija". Ammatillisessa koulutuksessa tällä tarkoitetaan opiskelijaa, joka opiskelee suorittaakseen *ammattillisen tutkinnon* taikka yhden tai useamman ammatillisen *tutkinnon osan*. Ammatillisessa koulutuksessa *tutkintokoulutuksen* opiskelija voi osallistua *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai hän voi suorittaa *tutkinnon* ilman tutkintokoulutusta, jos hänen aiemmin hankkimansa osaaminen riittää *osaamisen osoittamiseen näytöissä* tai muulla tavoin. Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen opiskelija*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat voivat olla tutkinto-opiskelijoita tai *aineopiskelijoita*.

Aineopiskelijalla tarkoitetaan yhden tai useamman lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvan *oppiaineen* opintoja suorittavaa opiskelijaa.

Käsitteen tunnus: c1622

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

162

perustutkinto-opiskelija

sv grundexamensstuderande

en undergraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskelu-oikeus ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tai ylemmän korkeakoulututkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1623

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

163

jatko-opiskelija

sv forskarstuderande

en postgraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskelu-oikeus jatkotutkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1624

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

Terminologin kysymys korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmälle 25.6.2019: Onko määritelmä ok, tarvitaanko huomautusta?

164

tilauskoulutusopiskelija

sv studerande som deltar i uppdragsutbildning; uppdragsutbildningsstuderande

en person participating in commissioned education; commissioned education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *tilauskoulutuksessa*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1653

Luokka: <ammattillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

165

aineopiskelija

sv ämnesstuderande *n*

en subject student

not: syllabus student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee yksittäistä *peruskoulun (1)* tai *lukion (1) opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvaa *oppiainetta*, ei koko *oppimäärää*

huomautus

Käsitteen tunnus: c229

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

166

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen opiskelija

sv studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa*

huomautus

Ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautuu tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta voi kuitenkin suorittaa myös ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Vrt. *tutkintokoulutuksen opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1666

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Määritelmässä mainitaan ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; miten muokataan? Jääkö tähän vain TELMA? Vrt. *valmentava koulutus*, c1221. Vai merkitäänkö tämä käsite valmentavan koulutuksen opiskelija kokonaan vanhenevaksi?

OKSA-jaos 10.9.2021: Määritelmästä pitäisi ehkä vain poistaa "ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai", eli määritelmäksi jäisi "opiskelija, joka opiskelee työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa"?

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Mutta täytyy kuitenkin ensin pohtia, millä nimityksellä kutsutaan TUVA-koulutuksen opiskelijoita. Eli viittaako ilmaus "valmentavan koulutuksen opiskelija" vain TELMA-opiskelijoihin vai muuttuuko viittaamaan TUVA-koulutuksen opiskelijoihin vai miten?

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Tästä kohdasta syytä kysyä TUVA-koulutuksen valmisteluun osallistuneilta: OKM:stä N.N ja OPH:sta Katri Kuukka ja Riia Palmqvist. Tomi selvittää OKM:n puolelta. Palataan tähän käsitteeseen.

Piritta Sirvio, OKM, 26.11.2021: tätä on aiemmin käytetty kattokäsitteenä lakiteknisistä syistä. Kuitenkin TUVA ja TELMA ovat varsin eriluonteisia, joten vaikka kummankin nimessä on valmentava koulutus, niin ehkei tarvita niputtaa niitä yhteen (sekoittaa enemmän kuin selventää). Tämän käsitteen voisi poistaa, ts. merkitä vanhentuneeksi.

Terminologin kysymys Piritta Sirviolle 26.11.2021: Tarvitaanko määritellä erikseen TUVA-koulutuksen opiskelija ja TELMA-koulutuksen opiskelija? -- **Piritta:** Ei kai, eihän meillä ole määritelty erikseen lukiokoulutuksen opiskelijaakaan?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Piritta Sirvio OKM:stä oli sitä mieltä, että tämän käsitteen voisi merkitä vanhentuneeksi. Kysymys tällöin vain kaaviosta "Opiskelijan rooleja": Olisiko tarpeen, että kun valmentavan koulutuksen opiskelija poistetaan käsitteen "opiskelija, jolla ei ole opiskeluoikeutta tutkintokoulutuksessa" alta, tulisiko sinne laittaa nk. apukäsitteiksi esim. "TUVA-koulutuksen opiskelija" ja/tai "työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelija" (siis ilman määritelmiä)?

167

erillisopiskelija

sv fristående studerande

en non-degree student

määritelmä

opiskelija, jolla on oikeus suorittaa opintoja *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c1621

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

168

avoimen korkeakoulutuksen opiskelija

sv studerande i öppen högskoleundervisning

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *ammattikorkeakoulun* tai *yliopiston avoimeen korkeakouluopetukseen*

huomautus

Ks. myös *avoin ammattikorkeakouluopetus* ja *avoin yliopisto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1652

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

169

täydennysopiskelija

määritelmä

opiskelija, joka on suorittanut *korkeakoulututkinnon* ja valmistumisensa jälkeen käyttää oikeuttaan suorittaa samassa *korkeakoulussa (1)* opintoja ilmaiseksi korkeakoulun (1) sisäisten ohjeiden ja tutkintojohtosäännön mahdollistamalla tavalla

huomautus

Lainsäädännön näkökulmasta täydennysopiskelija opiskelee *erillisellä opiskeluoikeudella*.

Käsitteen tunnus: c1650

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

170

täydennyskoulutuksen opiskelija

määritelmä

opiskelija, joka ei ole tullut *korkeakoulun (1)* opiskelijaksi *yhteishaun* eikä *erillisvalinnan* kautta eikä ole *tutkinto-opiskelija*, vaan opiskelee *täydennyskoulutuksessa* tai sellaiseen vertautuvassa *opintokokonaisuudessa (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1616

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

171

siirto-opiskelija

sv överflyttande studerande *n*

en transfer student; migrant student

määritelmä

korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettu *opiskelija*, jonka *opiskeluoikeus* siirtyy *korkeakoulusta (1)* toiseen, tai *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, taikka *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Ammattikorkeakoulu tai yliopisto päättää siirtymisen edellytyksistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi siirtoa hakevan opiskelijan *opintosuorituksiin* tai opintomenestykseen. Siirtyminen edellyttää voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta luopumista*.

Ks. myös *siirtohaku*.

Käsitteen tunnus: c230

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

172

ristiinopiskelija

en cross-institutional student

määritelmä

opiskelija, joka suorittaa opintoja toisessa *korkeakoulussa (1)* kotikorkeakoulunsa *opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Korkeakoulujen (1) opetusyhteistyön verkostosopimuksessa sovitaan, mitä opiskelijaryhmiä ristiinopiskeluoikeus koskee. Näitä ryhmiä voivat olla *tutkinto-opiskelijat*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opiskelijat, *vaihto-opiskelijat* sekä muut sopimuksessa määriteltävät opiskelijaryhmät.

Verkostosopimuksen perusteella suoritettavat opinnot hyväksytään yleensä ilman erillistä hyväksilukumenettelyä (ks. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*) osaksi suoritettavaa *tutkintoa* tai opintoja. Verkostosopimus määrittelee toisesta korkeakoulusta (1) saatavan *opintopisteen (2)* korvaushinnan korkeakoulujen (1) välillä.

Käsitteen tunnus: c1656

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

173

väyläopiskelija

määritelmä

opiskelija, joka *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella hakee *avoimen väylän* kautta *tutkinto-opiskelijaksi*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c1658

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

174

koulutulokas

sv barn *n* som ska börja skolan

määritelmä

oppija, joka on aloittamassa *perusopetukseen* osallistumisen

huomautus

Käsitteen tunnus: c226

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

175

alumni

sv alumn

en alumnus *m*; alumna *f*; alumni *m pl*; alumnae *f pl*

määritelmä

oppilaitoksessa tai *korkeakoulussa (1)* aiemmin opiskellut *oppija*

huomautus

Englannin kielessä termiä alumnus/alumna/alumni/alumnae käytetään kuten latinassa.

Monikkomuotoa alumni käytetään miespuolisten henkilöiden joukosta tai joukosta, jossa on kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Monikkomuotoa alumnae käytetään naispuolisten henkilöiden joukosta.

Käsitteen tunnus: c233

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

176

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas <esiopetus, perusopetus>; **erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija** <ammattillinen koulutus>; **erityisopetukseen oikeutettu opiskelija** <lukiokoulutus>

ei: erityisoppilas <esiopetus, perusopetus> (vanhentunut); erityisopiskelija <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> (vanhentunut)

sv specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd; specialstuderande *n*

en pupil with special needs; student with special needs; student entitled to special needs education <lukiokoulutus>; student entitled to special needs support (?) <ammattillinen koulutus>

määritelmä

perusopetuksen oppija, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (1)*, *ammattillisen koulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (2)* tai *lukiokoulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityisopetukseen (2)*

huomautus

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas / erityisoppilas: Vuonna 2011 voimaan tulleet perusopetuslain (628/1998) muutokset toivat mukanaan muun muassa käsitteet *erityinen tuki (1)* ja erityisen tuen päätös. Uusien käsitteiden myötä ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisoppilas, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityisen tuen päätöksen saanut oppilas. Erityisen tuen tarve voi muun muassa olla lyhytaikainen.

erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija / erityisopiskelija: Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 64 §) säädetään *opiskelijan* oikeudesta erityiseen tukeen (2). Tämän myötä *toisen asteen koulutuksessa* ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisopiskelija, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija.

erityisopetukseen oikeutettu opiskelija: Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada *erityisopetusta (2)* ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c228

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 10.7.2018: Pitääkö esi- ja perusopetuksen kannalta englannin vastineena olla myös "pupil with special needs"?

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.9.2019: Tämän käsitteen ruotsin ja englannin vastineet oli jo kertaalleen mietitty, mutta nyt suomenkielisiä termisuosituksia muutettiin ja niiden perustelut kirjattiin huomautuksiin. Vaikuttaako tämä ruotsin ja englannin vastinetermeihin?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 27.2.2020: ammatillisen koulutuksen erityinen tuki: special support vai special needs support? Merja suosittaa jälkimmäistä. Varmistetaan ammatillisen koulutuksen enkkutyöryhmältä.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialstuderande; specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil with special needs; student with special needs)

177

ylioppilas

sv student (2)

en secondary school graduate

määritelmä

ylioppilastutkinnon suorittanut *oppija*

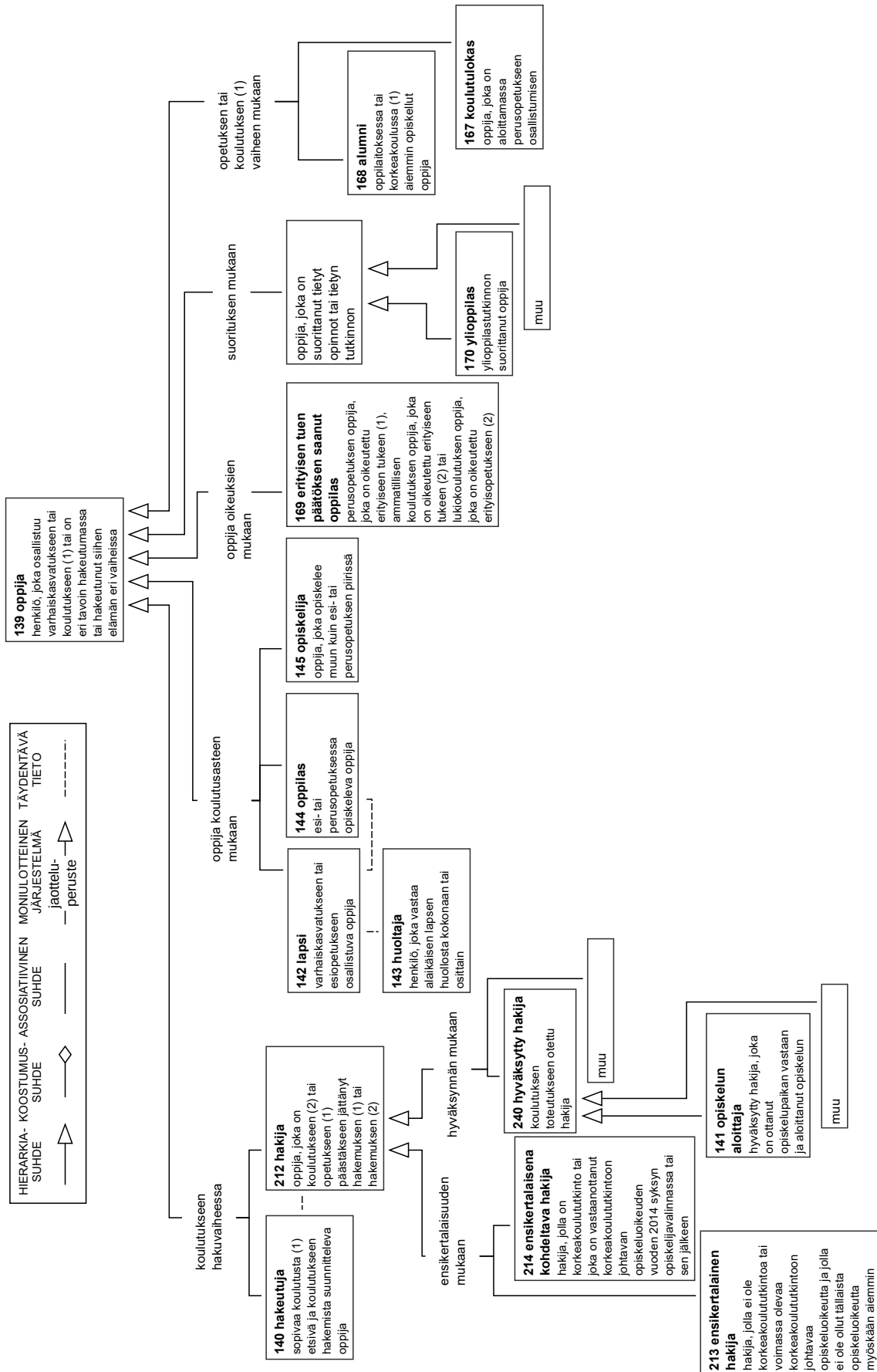
huomautus

Ylioppilaalta edellytetään myös *lukiokoulutuksen oppimäärän* tai *ammattillisen perustutkinnon* suorittamista.

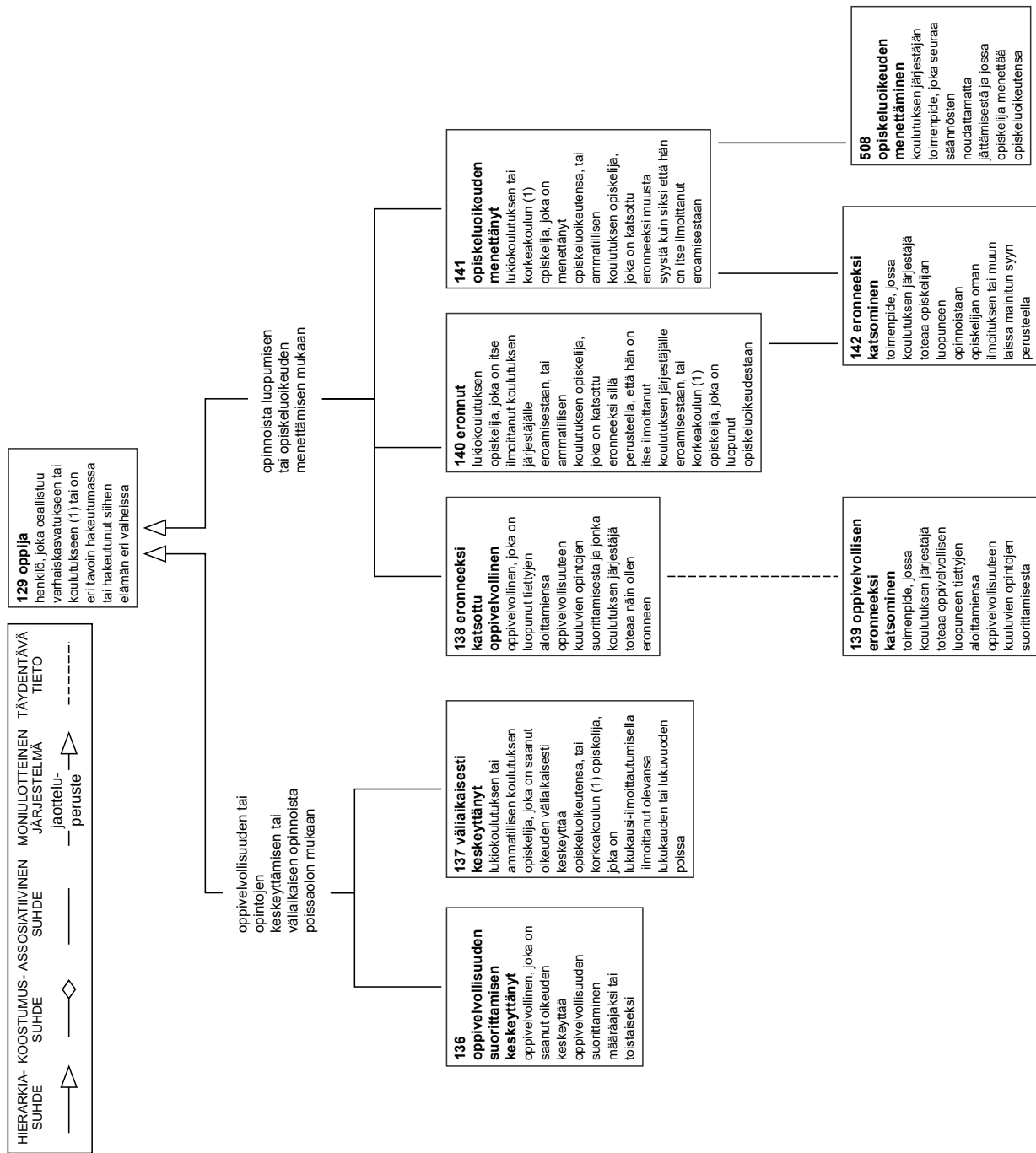
Käsitteen tunnus: c232

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 14. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.

Käsitekaavio 16. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.

3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

178

työpaikkaohjaaja; vastuullinen työpaikkaohjaaja <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017>

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut)

sv arbetsplatshandledare; ansvarig arbetsplatshandledare <laissa 531/2017>

inte: arbetsplatsutbildare (föråldrad)

en workplace instructor; principal workplace instructor <vastuullinen työpaikkaohjaaja>

määritelmä

koulutussopimuksessa tai **oppisopimuksessa** sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa **opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta**

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan **henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa**, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen.

Työpaikkaohjaajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai **työkokemukseltaan** pätevä, eli hänellä tulee olla nk. ohjausosaamista. Myös muut työpaikan henkilöt voivat ohjata opiskelijaa **osaamisen hankkimisessa**, mutta tehtävään nimetyllä nk. vastuullisella työpaikkaohjaajalla on sovittuja vastuutehtäviä.

Työpaikkaohjaajan tehtävänä voi olla esimerkiksi huolehtia opiskelijan perehdytyksestä, osallistua koulutussopimuksen tai oppisopimuksen ja näytön suunnitteluun, toteutukseen ja **arviointiin (2)**, ohjata opiskelijaa tavoitteellisesti henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaan sekä antaa **palautetta** opiskelijan osaamisen kehittymisestä.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat **työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa** toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1695

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

179

<ammattillinen koulutus>

mentori

sv mentor

en mentor

määritelmä

henkilö, joka toimii **työpaikkaohjaajan** tehtävässä **yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa**

huomautus

Oppisopimuskoulutusta saavan yrittäjän mentori voi olla kyseisen yrityksen tai jonkin toisen työnantajan palveluksessa. Mentorina voi toimia myös muu tehtävään soveltuva henkilö.

Käsitteen tunnus: c1696

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

180

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava (uudistermi);

> koulutussopimusvastaava; > oppisopimusvastaava

sv ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats; > ansvarsperson för utbildningsavtal
<koulutussopimusvastaava>; > ansvarsperson för läroavtal <oppisopimusvastaava>

en > person responsible for training agreement

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka vastaa *koulutussopimuksessa* tai *oppisopimuksessa* siitä, että *työpaikalla järjestettävä koulutus* täyttää lainsäädännöstä tulevat vaatimukset ja *opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjatut tavoitteet

huomautus

Termi ”työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava” on ehdotus koulutussopimusvastaavan ja oppisopimusvastaavan yhteisen yläkäsitteen nimitykseksi.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1699

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Ville, Sanastokeskus: en-termivastine-ehdotus lähempänä ”koulutussopimusvastaavaa”

181

koulutuksen hankintasopimusvastaava (uudistermi)

sv avtalsansvarig för anskaffning av utbildning (termförslag)

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka hoitaa *koulutuksen hankintaa* koskevaan sopimukseen liittyvät asiat ja toimii koulutuksen hankintaan liittyvissä asioissa *koulutuksen järjestäjän* yhteyshenkilönä

huomautus

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1700

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

182

oppilaitosohjaaja (uudistermi)

sv ~ ansvarig handledare; ~ handledande lärare; ~ ansvarig lärare (3)

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka antaa *oppijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Oppilaitosohjaajan roolissa voi *ammattillisesta koulutuksesta* annetun asetuksen (673/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja* tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

oppilaitosohjaaja-termi: "Oppilaitosohjaaja" on työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastoprojektissa luotu termi (eli nimitys). Termi tarvittiin luoda, koska tietojärjestelmiä ja tiedonsiirtoa varten oli tarpeen saada nimitys *työpaikkaohjaaja*-käsitteen vastinparille. Oppilaitosohjaaja-termi ei siis välttämättä ole käytössä *oppilaitosten* arjessa, sillä tässä roolissa voi toimia opettaja tai muulla nimikkeellä oleva koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

ansvarig handledare, handledande lärare, ansvarig lärare: Ruotsin kielellä termille oppilaitosohjaaja ei löydy täydellistä vastinetta (esimerkiksi termi "läroanstaltshandledare" olisi kömpelö), joten tässä kohtaa on annettu eräitä ruotsinkielisiä tehtävänimikkeitä, joilla oppilaitosohjaajan roolissa voidaan toimia.

Käsitteen tunnus: c1704

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

183

oppisopimusasiatuntija; oppisopimuskoordinoija

sv sakkunnig inom läroavtalsutbildning; läroavtalskoordinator

inte: läroavtalsexpert

en apprenticeship training coordinator (new term)

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava, joka hoitaa *koulutuksen järjestäjän oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä ja voi suorittaa *opiskelijalle tehtävän henkilökohtaistamisen* alkuvaiheen

huomautus

Oppisopimusasiatuntijan tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää oppisopimuskoulutukseen liittyvät sopimusasiat, huolehtia *koulutuskorvauksista* ja tapauskohtaisesti *opintososiaalisista eduista*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa opiskelijalle taloudellisia etuuksia.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1705

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

184

HOKS-ohjaaja

sv PUK-handledare

en PCDP instructor (new term)

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, jonka vastuulla on yhdessä *opiskelijan* kanssa laatia ja päivittää *ammattilliseen koulutukseen* osallistuvan opiskelijan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*

huomautus

HOKS-ohjaajana voi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja*, *opinto-ohjaaja* tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1706

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

185

<ammatillinen koulutus>

osaamisen arvioija

sv bedömare av kunnandet

en assessor of competence

määritelmä

henkilö, jonka ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* on nimennyt suorittamaan *osaamisen arvioinnin (2)*

huomautus

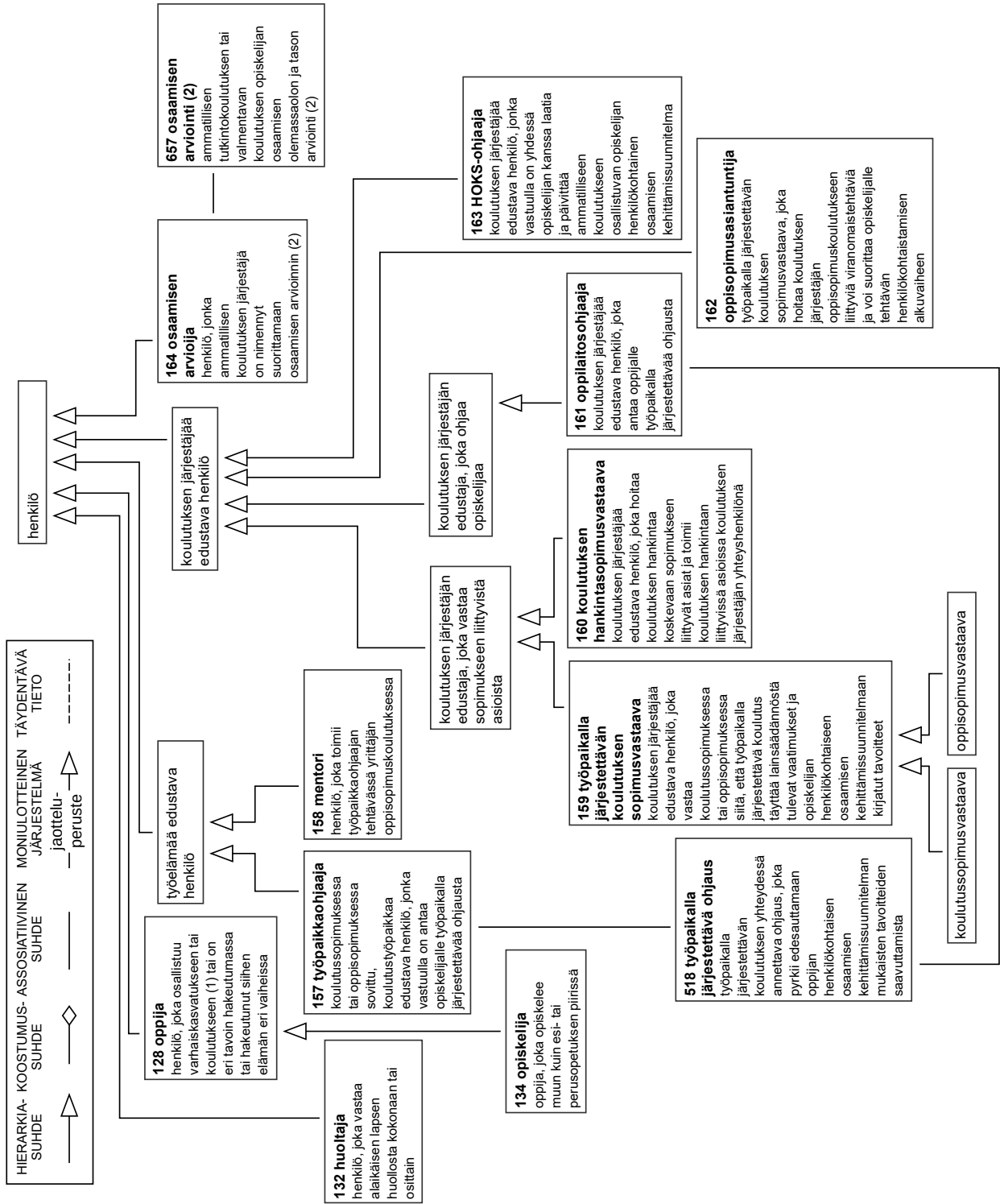
Käsitteen tunnus: c1312

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 17. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.

4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit

4.1 Normatiivinen ohjaus

4.1.1 Säädökset

186

varhaiskasvatusoikeus; oikeus varhaiskasvatukseen

sv rätt till småbarnspedagogik

en right to early childhood education and care

määritelmä

lapsen oikeus saada *varhaiskasvatusta*

huomautus

Varhaiskasvatusoikeudesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 12 §). Jokaisella alle oppivelvollisuusikäisellä *lapsella* on oikeus saada varhaiskasvatusta. *Esiopetuksessa* olevalla lapsella on oikeus *täydentävään varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c953

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

187

tuntijako <perusopetus>; lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot <lukiokoulutus>

sv timfördelning

en distribution of lesson hours <perusopetus, lukiokoulutus>; distribution of study hours <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

valtioneuvoston asetuksella säädetty *opetukseen (1)* käytettävän ajan jakaminen eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien* opetukseen (1) sekä *oppilaanohjaukseen* tai *opinto-ohjaukseen*

huomautus

Perusopetuksen tuntijako on säädetty valtioneuvoston asetuksessa perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (422/2012).

Lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta (810/2018).

Käsitteen tunnus: c278

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (timfördelning)

188

oppimäärä; > perusopetuksen oppimäärä; > lukiokoulutuksen oppimäärä; > oppiaineen oppimäärä; > oppimäärän laajuus (1) <perusopetus>

sv lärokurs; > den grundläggande utbildningens lärokurs <perusopetuksen oppimäärä>; > gymnasiets lärokurs <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > ämneslärokurs <oppiaineen oppimäärä>; > omfattning av lärokurs <oppimäärän laajuus>

en > syllabus <kokonaisen koulutuksen oppimäärä>; > basic education syllabus <perusopetuksen oppimäärä>; > general upper secondary education syllabus <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > subject syllabus <yksittäisen oppiaineen oppimäärä>; > scope of syllabus <oppimäärän laajuus>
not: course (3)

määritelmä

perusopetukseen, lukiokoulutukseen tai niiden *oppiaineeseen* kuuluvien opintojen laajuus ja sisältö huomautus

perusopetuksen oppimäärä, lukiokoulutuksen oppimäärä, oppiaineen oppimäärä:

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* on määritelty sekä koko *koulutuksen (2)* oppimäärä että yksittäisten *oppiaineiden* oppimäärät. Perusopetuksen oppimäärästä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Lukiokoulutuksen oppimäärästä on säädetty lukiolaissa (714/2018) ja kumotussa lukiolaissa (629/1998). Esimerkki yksittäisen oppiaineen oppimäärästä on matematiikan pitkä oppimäärä lukiokoulutuksessa.

oppimäärän laajuus: Perusopetuslain (628/1998) mukaan *perusopetuksen* oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvän kunkin oppiaineen ja *aineryhmän* oppimäärän laajuus ilmaistaan *vuosiviikkotunteina* (ks. valtioneuvoston asetus 422/2012).

Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen ”oppimäärä” lisäksi myös käsitettä *opintojen laajuus*.

Ammatillisessa koulutuksessa oppimäärä-käsitettä vastaa käsite *osaamisen laajuus* ja *korkeakouluissa (1)* käsite *opintojen laajuus*.

Course (3): Course-termiä ei tulisi käyttää oppiaineen oppimäärän englanninkielisenä vastineena. Esim. ”matematiikan pitkä oppimäärä” ilmaistaan englanniksi ”advanced mathematics syllabus” mieluummin kuin ”advanced mathematics course”.

Käsitteen tunnus: c238

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia, Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

Anu Halvari 31.3.2020: lukion englanti ok?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (den grundläggande utbildningens lärokurs)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (gymnasiets lärokurs)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lärokurs)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education syllabus)

189

oppivelvollisuus

sv läroplikt /FI/; skolplikt /SE/

en ~ compulsory education; ~ compulsory schooling

määritelmä

velvollisuus suorittaa kaikilta Suomessa vakituisesti asuivilta alle 18-vuotiailta henkilöiltä edellytettävää [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan henkilön tulee oppivelvollisuuden suorittamiseksi suorittaa [perusopetuksen oppimäärä](#) ja siirtyä sen jälkeen suorittamaan [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävää [koulutusta \(2\)](#) tai muuta kyseisessä laissa tarkoitettua koulutusta (2).

Toisen asteen tutkintoon tähtäävän koulutuksen (2) sijaan oppivelvollisuutta voi lain 1214/2020 mukaan suorittaa opiskelemalla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa](#), [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa](#) tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetuksessa](#).

Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen koulutuksen (2).

Vrt. [pidennetty oppivelvollisuus](#).

Käsitteen tunnus: c239

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaoksen kommentti perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 19.3.2021: sv-termi edelleen sama lain 1214/2020 sv-versiossa

OKSA-jaoksen kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 19.3.2021: en-ryhmälle taustaksi, että education ja schooling ovat käytössä hiukan eri konteksteissa, eroa olisi hyvä mahdollisuuksien mukaan tarkentaa

190

oppivelvollinen

sv läropliktig /FI/; skolpliktig /SE/

en person within the scope of compulsory education; person of compulsory school age; > pupil in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>; > student in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>

määritelmä

henkilö, jolla on *oppivelvollisuus*

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva 7–17-vuotias lapsi tai nuori, joka ei ole vielä suorittanut *perusopetuksen oppimäärää*.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva henkilö siitä vuodesta lähtien, jona hän täyttää seitsemän vuotta, siihen saakka kun hän täyttää 18 vuotta tai on sitä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun *tutkinnon* taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen *koulutuksen (2)*.

Käsitteen tunnus: c240

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läropliktig)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (child of compulsory education age)

191

esiopetusvelvollisuus (1)

sv plikt att delta i förskoleundervisningen

en preschool education obligation

määritelmä

lapsen velvollisuus osallistua *esiopetukseen*

huomautus

Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavaan toimintaan *oppivelvollisuutta* edeltävänä vuonna.

Perusopetuslain (628/1998, 6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös *varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c1066

Luokka: <esiopetus>

192

esiopetusvelvollisuus (2)

sv skyldighet att ordna förskoleundervisning

en statutory duty to arrange pre-primary education; obligation to arrange pre-primary education

määritelmä

kunnan velvollisuus järjestää sen alueella asuville *lapsille esiopetusta*

huomautus

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta lasten *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta myös *pidennetyn oppivelvollisuuden* piirissä oleville lapsille sekä vuotta myöhemmin *perusopetuksensa* aloittaville lapsille.

Kunta voi järjestää esiopetuspalvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Käsitteen tunnus: c957

Luokka: <esiopetus>

193

koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen

sv tidigareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year earlier than enacted *verb*

määritelmä

[perusopetuksen](#) aloittamisen siirtäminen lakisääteistä [oppivelvollisuuden](#) alkamisikää aikaisemmaksi huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua [opiskelusta](#).

Käsitteen tunnus: c241

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

194

koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen; koululykkäys

sv senareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year later than enacted *verb*

määritelmä

[perusopetuksen](#) aloittamisen siirtäminen lakisääteistä [oppivelvollisuuden](#) alkamisikää myöhemmäksi huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan [opetuksen järjestäjä](#) voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Käsitteen tunnus: c242

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat

195

varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

sv grunderna för planen för småbarnspedagogik

en national core curriculum for early childhood education and care; national core curriculum for ECEC <lyhenteen sisältävä muoto, voi käyttää kun termi toistuu juoksevassa tekstissä>
not: national curriculum guidelines on early childhood education and care (obsolete)

määritelmä

Opetushallituksen antama [valtakunnallinen määräys varhaiskasvatuksen](#) yhdenvertaisesta toteuttamisesta

huomautus

Opetushallituksella on lain määräämä velvoite laatia varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (540/2018, 21 §).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä sisällöistä, [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) ja [lapsen huoltajien](#) välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä [lapsen varhaiskasvatussuunnitelman](#) sisällöstä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen paikallista toteuttamista ja kehittämistä.

Käsitteen tunnus: c984

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#) ja [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

196

paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

sv lokal plan för småbarnspedagogik

en local curriculum for early childhood education and care; local curriculum for ECEC

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, joka tukee ja ohjaa *varhaiskasvatuksen* toteuttamista ja kehittämistä *varhaiskasvatuksen järjestäjän* toimialueella

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestäjä laatii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu valtakunnalliseen *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin* ja täydentää niitä alueellisilla ominaispiirteillä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi myös laatia *varhaiskasvatuksen toimintamuoto-*, *toimipaikka-* tai *lapsiryhmä*kohtaisia suunnitelmia. Yksityinen *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Käsitteen tunnus: c920

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> Linkki lisätty.

197

lapsen varhaiskasvatussuunnitelma; lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma

sv barnets plan för småbarnspedagogik; barnets individuella plan för småbarnspedagogik

en individual early childhood education and care plan for a child; child's individual early childhood education and care plan; individual ECEC plan

not: personal early childhood education and care plan (obsolete); personal ECEC plan (obsolete); personalised early childhood education and care plan; personalised ECEC plan

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan *lapsen* yksilöllinen *varhaiskasvatuksen* toteuttaminen *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen*, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

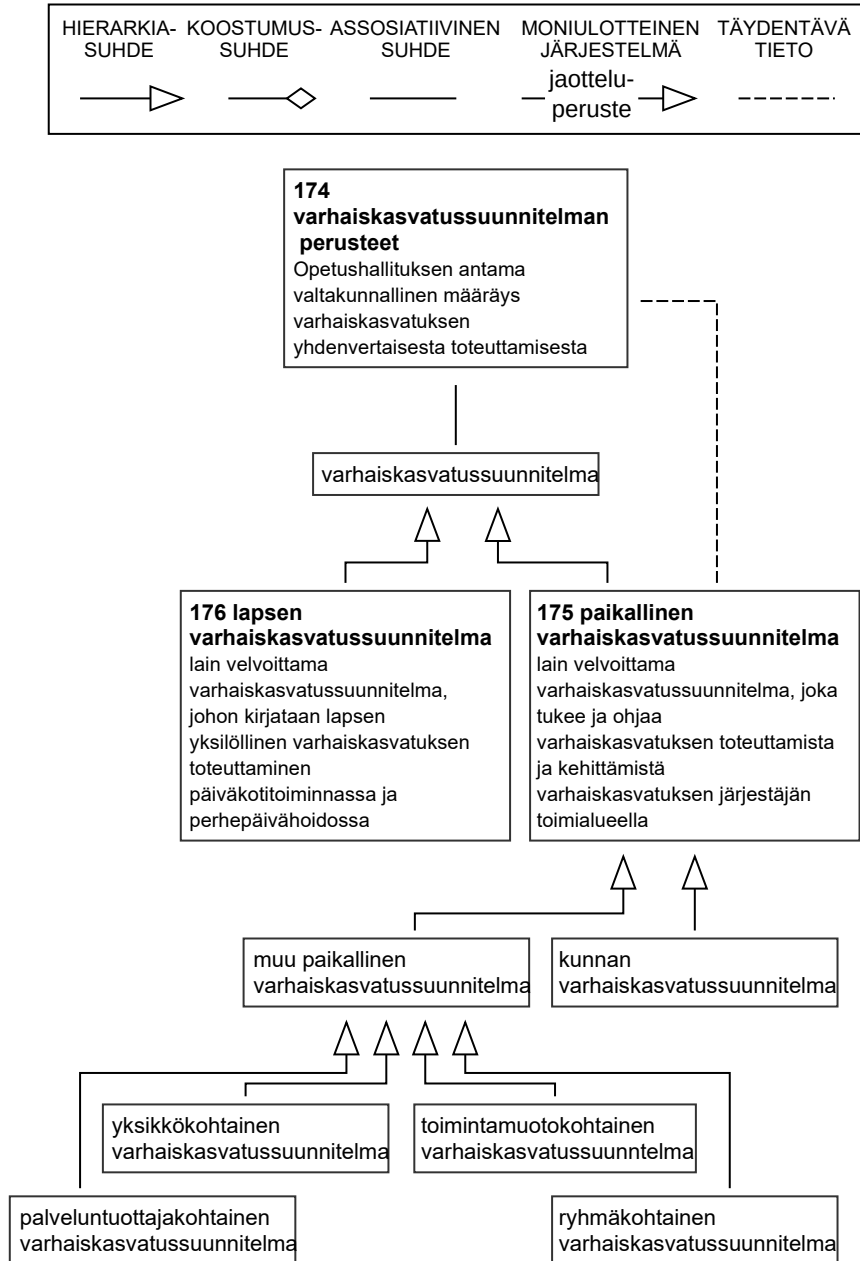
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä *varhaiskasvatushenkilöstön* ja lapsen *huoltajan* sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Käsitteen tunnus: c921

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 18. Varhaiskasvatussuunnitelmat.

4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet

198

opetussuunnitelman perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för läroplanen; läroplansgrunderna *pl*

en national core curriculum; core curriculum <lyhyempi, epätäsmällisempi muoto>

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys *koulutuksen (1)* rakenteesta, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä

huomautus

Opetussuunnitelman perusteita ovat esimerkiksi *esiopetuksen* opetussuunnitelman perusteet, *perusopetuksen* opetussuunnitelman perusteet ja *lukiokoulutuksen* opetussuunnitelman perusteet. Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi *taiteen perusopetukselle*, *perusopetukseen valmistavalle opetukselle*, *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukselle* ja *aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle*.

Korkeakoulutuksessa ei määritellä opetussuunnitelman perusteita.

Ammatillisessa koulutuksessa opetussuunnitelman perusteita vastaavaa määräästä kutsutaan *tutkinnon perusteiksi*.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaditaan *opetuksen järjestäjän ja koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmat (2)*.

Käsitteen tunnus: c234

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

OKSA-jaos 10.9.2021: Poistetaan huomautuksesta "[Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi]lukiokoulutukseen valmistavalle koulutukselle."

199

lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet

sv grunderna *pl* för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning; grunderna *pl* för gymnasieförberedande utbildning

en national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education

määritelmä

opetussuunnitelman perusteet, joka koskee *lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta*

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteissa määritellään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen muodostuminen, eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien opetuksen (1)* tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä *oppilaitoksen* ja kodin yhteistyön ja *opiskelijahuollon* keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet

Käsite lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet oppivelvollisuuslain voimaantulon myötä 1.8.2022 alkaen, jolloin *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* toteuttaminen alkaa.

Käsitteen tunnus: c1327

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

200

tutkinnon perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för examen; examensgrunder *pl*

en national qualification requirements

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys*, joka koskee *ammattillisia tutkintoja* ja jossa määrätään ammatillisten tutkintojen *tutkintonimikkeet*, *osaamisalat*, *tutkinnon* muodostuminen *pakollisista tutkinnon osista* ja *valinnaisista tutkinnon osista*, *tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)*, *osaamisen laajuus osaamispisteinä* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen perusteissa Opetushallitus määrää myös *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueiden laajuuden osaamispisteinä sekä sen, miltä osin *osaamisen arvioinnin (2)* *mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen* ei ole mahdollista.

Tutkinnon perusteet -niminen määräys koski aiemmin vain ammatillista perustutkintoa; *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* puolestaan koski *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys. Nämä määräykset yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi tutkinnon perusteet -nimiseksi määräykseksi.

Käsitteen tunnus: c235

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

201

(vanhentunut)

näyttötutkinnon perusteet

sv grunderna *pl* för fristående examen

en requirements of competence-based qualification

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka koskee *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* ja jossa määritellään *näyttötutkinnon* osat, *tutkinrossa* vaadittava ammattitaito, *ammattitaidon osoittamistavat* sekä tutkinnon yleiset *arviointikriteerit*

huomautus

Aiempi tutkinnon perusteet -niminen määräys, joka koski *ammattillista perustutkintoa*, sekä näyttötutkinnon perusteet -niminen määräys yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi *tutkinnon perusteet* -nimiseksi määräykseksi. Tässä yhteydessä näyttötutkinnon perusteet poistui käytöstä.

Käsitteen tunnus: c236

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

202

tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tavoitteet, muodostuminen, koulutuksen järjestäminen sekä [oppijalle annettava palaute ja osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1815

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Ensinnäkin kysymys, mitä merkitään tämän käsitteen "luokaksi", siis koulutusasteeksi/-asteiksi, joilla käsite on käytössä? OKM:n juristit ehdottivat, että OKSAan lisättäisiin uusi luokka, "oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus".

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Kuuluisiko käsite tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet muihin luokkiin kuin "oppivelvollisuuteen kuuluvaan koulutukseen"? Voiko se osalle oppijoista olla muutakin kuin oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Terminologi laatinut käsitteelle määritelmäluonnosta; tarkistattekko ja muokkaatte?

203

työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1172

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

204

<ammattillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen perusteet

sv grunderna för handledande utbildning <ammattillinen koulutus>; grunderna för förberedande utbildning <lukiokoulutus>

en requirements for preparatory education and training

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tai [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsite valmentavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet](#) 1.8.2022 alkaen.

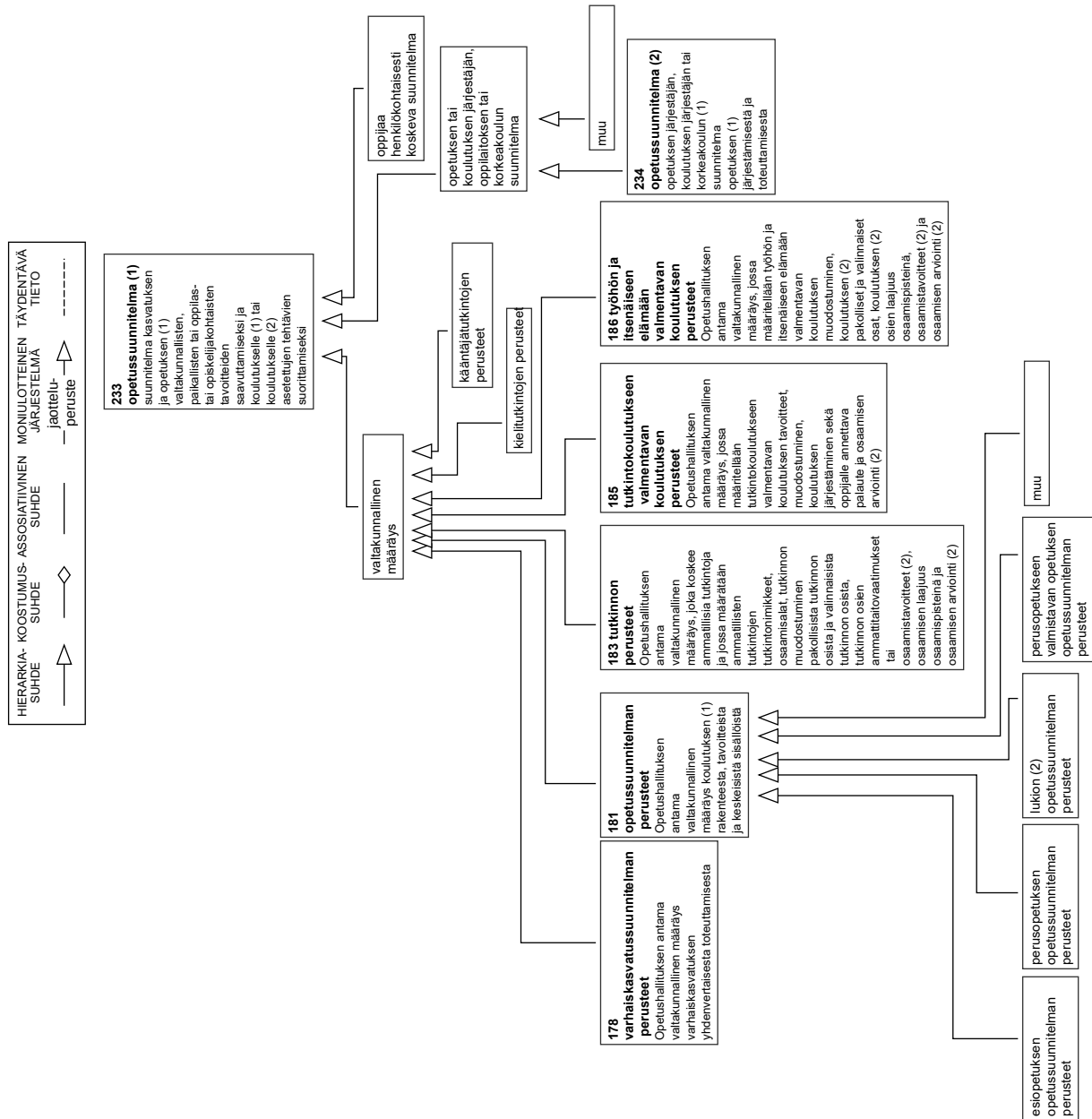
Käsitteen tunnus: c878

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Huom. VET-lain 50 § sisältää termin "koulutuksen perusteet" (ilman sanaa valmentavan). Pitäisi varmaan ottaa sanastoon?

Käsittekaavio 19. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.

4.2 Tutkintorakenne (1)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.5.2021: Miten tämän luvun alla olevat käsitteet kannattaisi jaotella lukuihin ja alalukuihin? Kysymys koskee ehkä lähinnä käsitteitä osaamiskokonaisuus (1), osaamiskokonaisuus (2), pieni osaamiskokonaisuus ja moduuli (2). Nämä eivät taida olla (ainakaan pelkästään) tutkintorakenteeseen liittyviä käsitteitä. Millaisen otsikon alle ne kannattaisi OKSassa sijoittaa (luultavasti täytyy luoda uusi otsikko)? Pitäisikö esim. ennen lukua Tutkintorakenne (1) olla uusi sen kanssa samantasoinen otsikko "Osaamiskokonaisuuksia"? Sopsisiko tällainen otsikko ylätitsin "Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit" alle?

205

**tutkintorakenne (1); tutkinnon rakenne; tutkinnon muodostuminen <ammatillinen koulutus>;
koulutuksen rakenne**

sv examensstruktur; uppbyggnad av examen

en degree structure <korkeakoulut>; qualification structure (1) <ammatilliset tutkinnot ja korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset>; composition of qualification <tutkinnon muodostuminen>

määritelmä

osat, joista tiettyyn *tutkintoon* johtavat tai tiettyyn *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat

huomautus

Esimerkiksi *yliopistossa* suoritettavaan *korkeakoulututkintoon* johtavat opinnot voivat koostua seuraavista osista: pääaineopinnot, yleisopinnot, yhteiset opinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sivuaineopinnot ja harjoittelu.

Käsitteen tunnus: c247

Luokka: <ammatillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkintorakenne](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

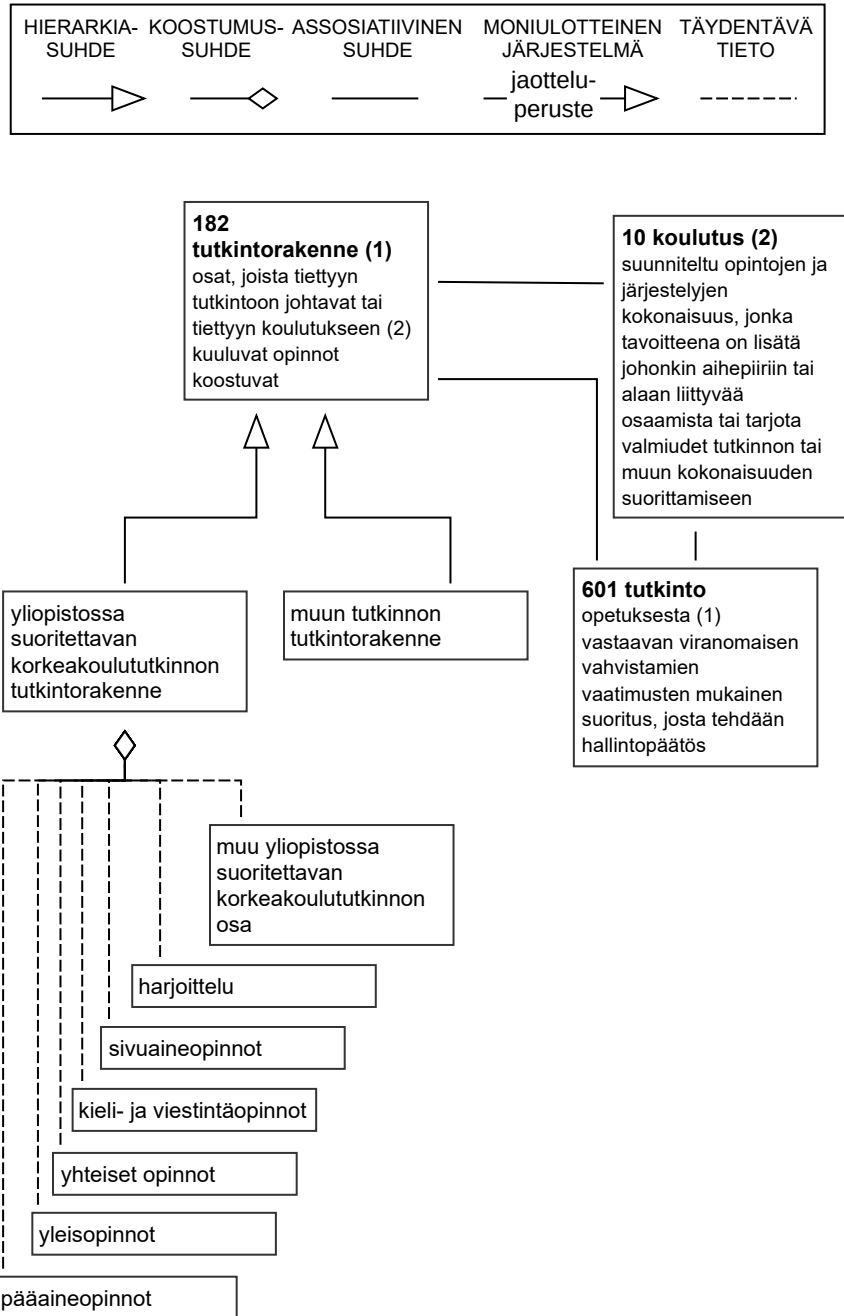
<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: OKSAssa ”tutkinnon muodostuminen” on synonyymina tutkintorakenteelle. Onko tämä näkemys ok? Ja pitääkö siis englannin termi ”composition of qualification” ottaa termien degree structure ja qualification structure synonyymiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (uppbyggnad av examen)

Käsitekaavio 20. Tutkintorakenne.

206

pakollinen tutkinnon osa; tutkinnon pakollinen osa

sv obligatorisk examensdel

en obligatory module; compulsory studies; compulsory unit

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, joka kaikkien kyseistä tutkintoa suorittavien *oppijoiden* on suoritettava suorittaakseen tutkinnon

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammattillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole pakollinen (tai valinnainen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla pakollinen ja toisessa valinnainen.

Käsitteen tunnus: c248

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatorisk examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory unit)

207

valinnainen tutkinnon osa; tutkinnon valinnainen osa

sv valfri examensdel; valbar examensdel

en optional module

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, jollaisia *oppijan* on valittava suoritettaviksi tietty määrä tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammattillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole valinnainen (tai pakollinen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla valinnainen ja toisessa pakollinen.

Käsitteen tunnus: c249

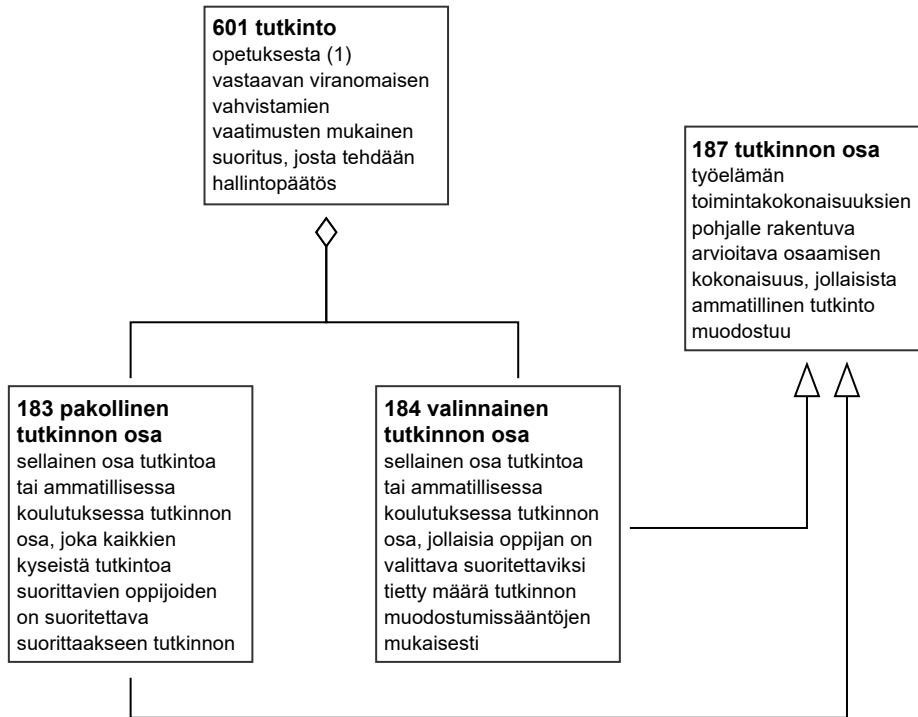
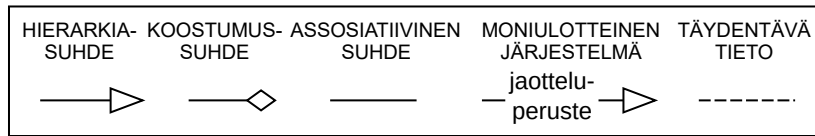
Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Käsitekaavio 21. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).

4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä

208

yhdistelmäopinnot <opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekieli>

sv kombinationsstudier

en combination studies

määritelmä

toisen asteen koulutuksen opinnot, joissa *opiskelija* suorittaa sekä *ammattilliseen koulutukseen* että *lukiokoulutukseen* sisältyviä opintoja

huomautus

Yhdistelmäopinnot voivat olla tutkintotavoitteisia; opiskelijan tavoitteena voi olla suorittaa esimerkiksi sekä *ammattillinen perustutkinto* että *ylioppilastutkinto* (ks. *kaksoistutkinto*) tai nk. kolmoistutkinto eli yhdistelmä, johon kuuluu *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* lisäksi lukiokoulutuksen *oppimäärä*.

Yhdistelmäopintoja voi kuitenkin suorittaa myös opiskelija, jonka tavoitteena on vain yhden *tutkinnon*, esimerkiksi ammattillisen perustutkinnon, suorittaminen. Ammattilliseen perustutkintoon sisältyvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman *opintojakson* verran lukiokoulutukseen sisältyviä opintoja.

termi yhdistelmäopinnot: Lukiokoulutuksen ja ammattillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa tässä tarkoitettujen opintojen suorittamisen, mutta termiä yhdistelmäopinnot ei ole lainsäädännössä käytetty. Termi yhdistelmäopinnot on käytössä opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekielessä.

Käsitteen tunnus: c1518

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

209

osaamiskokonaisuus (1)

määritelmä

opinnoista tai hankituista osaamisista muodostuva kokonaisuus

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla; opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla sovelletaan useammin kansalliseen tutkintojen viitekehykseen liittyvää käsitettä *osaamiskokonaisuus (2)*.

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *opintokokonaisuus (2)*, *opintojakso* ja *moduuli (2)*; ja esimerkiksi sellaiset vakiintumattomat kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri *korkeakoulun (1)* tarjoamien opintokokonaisuuksien (2) osista.

Käsitteen tunnus: c648

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.8.2021: Tämä Jatkuvan oppimisen sanastossa määritelty käsite sovittiin lisättäväksi OKSAan. Terminologi luonnostellut käsitteelle määritelmää ja huomautuksia, ja osaamiskokonaisuudet-työryhmä kommentoi näitä kesäkuussa. Ovatko nyt ok?

210

<tutkintojärjestelmä>

osaamiskokonaisuus (2)

määritelmä

tutkinto, *koulutuksen (1) oppimäärä* taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja *osaamiskokonaisuus (1)*, jonka *osaamistavoitteista (1)* säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia (93/2017) sovelletaan tutkintoihin, *oppimääriin* ja niihin rinnastettaviin laajoihin osaamiskokonaisuuksiin (1), joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa:

- 1) perusopetuslaki (628/1998);
- 2) lukiolaki (714/2018);
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017);
- 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020);
- 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014);
- 6) yliopistolaki (558/2009);
- 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008);
- 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006);
- 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja
- 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006).

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet (1) jaotellaan niiden edellyttämän *osaamisen* perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutamia muita tutkintojärjestelmän ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat *tutkintokoulutukseen* tai työelämään.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia (1) siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 *osaamispistettä* tai *opintopistettä (2)*. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamis- tai opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen.

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.9.2021: Ovatko käsitteen tiedot nyt ok OKSA-jaoksen puolesta?

211

opintojakso <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; **oppimisjakso** <vapaa sivistystyön oppijan näkökulma>; **opetusjakso** <vapaa sivistystyön opettajan näkökulma>; **kurssi (2)** <vapaa sivistystyö>; ~ **kurssi (3)** <korkeakoulut>

sv studieavsnitt *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; studieperiod; studiekurs; ~ kurs (2)

en study unit <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < course (1) <korkeakoulut; sekä opintojaksosta että opintojakson toteutuksesta>

määritelmä

tiettyä opiskeltavaa kokonaisuutta, osaamisen alaa, aihetta tai sisältöä käsittelevä, erikseen suoritettavissa oleva opintojen osa

huomautus

Yhden opintojakson voi usein suorittaa eri tavoilla (esim. luennoille osallistuminen, kirjatentti, [työharjoittelu](#), osaamisen tunnustaminen).

Opintojaksojen laajuus vaihtelee. Kuitenkin esimerkiksi korkeakouluopinnot rakentuvat useimmiten niin, että opiskelija suorittaa muutamaa opintojaksoa rinnakkain, ja kunkin opintojakson laajuus on vaikkapa 2–7 opintopistettä.

[Koulutuksen järjestäjän](#) tai [korkeakoulun \(1\)](#) näkökulmasta opintojakso on opintojen järjestämisen yksikkö.

Opintojakso voidaan muodostaa pienemmistä osista, [moduuleista \(2\)](#): esimerkiksi aloittava moduuli (kuten aloitusluento), ydinsisältömoduuli, syventävästi käsittelevä moduuli ja päättävä moduuli (kuten lopputentti).

opintojakso / kurssi lukiokoulutuksessa: [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2019](#) mukaisesti lukiokoulutuksen [pakolliset opinnot](#) ja [valtakunnalliset valinnaiset opinnot](#) on jäsennelly entisten [kurssien \(1\)](#) sijaan opintopistemäärältään eri laajuisiksi [moduuleiksi](#), joista paikallisesti rakennetaan [oppiaineiden](#) omia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja.

- Lukiolain ([714/2018](#)) mukaisesti lukio-opinnot myös arvioidaan (ks. [arviointi \(2\)](#)) opintojaksoittain.

- Lukiokoulutuksessa [koulutuksen järjestäjä](#) päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan [opiskelijalle](#). Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin tarjota opiskelijalle mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia valinnaisia opintoja kahden [opintopisteen \(1\)](#) laajuisina opintojaksoina. Opintojaksoina voidaan tarjota myös [lukiodiplomeja](#) ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän [opetussuunnitelmassaan \(2\)](#) päättämällä tavalla.

opintojakso / kurssi yliopistoissa: Useissa [yliopistoissa](#) käsitteiden opintojakso ja kurssi välille tehdään ero, ja lisäksi käsite kurssi voidaan määritellä kahdella eri tavalla:

- Yleensä 'opintojakso' ajatellaan abstraktimmaksi rakennekäsitteeksi, johon liittyvät pysyväluonteiset tiedot, kuten laajuus, sisältö ja [osaamistavoitteet \(1\)](#).

- 'Kurssilla' puolestaan tarkoitetaan yleensä opintojakson toteutusta, johon liittyvät vaihtuvaluonteiset tiedot, kuten aika ja paikka sekä mahdollisesti [opetusmuoto](#) ja suoritustapa. Yhdestä opintojaksosta voi siis olla eri vuosina samanlaisia tai toisistaan hiukan poikkeavia toteutuksia, kursseja.

- Joissakin yliopistoissa 'kurssilla' viitataan rajatun vain niihin 'opintojakson' suoritustapoihin, joissa [opiskelija](#) osallistuu [lähiopetukseen](#) (kuten luennoille tai harjoituksiin). Muita opintojakson suoritustapoja voivat tällöin olla esimerkiksi itsenäinen opiskelu, esseen kirjoittaminen ja kirjatenttiin osallistuminen.

study unit / course (1): Englanniksi korkeakoulujen (1) opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course.

Vrt. [opintokokonaisuus \(1\)](#), [opintokokonaisuus \(2\)](#), [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c264

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#), [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle (erityisesti korkeakouluille?) 8.12.2017: Pitäisikö OKSAssa olla ”opintojakson toteutus” (engl. mahdollisesti ”course unit”) omana käsitteenään? Vrt. käsitteet *koulutus (2)* ja *koulutuksen toteutus*.

Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 24.5.2021: Lisätty huomautus, jossa puhutaan mahdollisuudesta muodostaa opintojakso moduuleista. Onko ok näin, miten muokataan?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studieperiod; studiekurs; studieavsnitt)

212

pieni osaamiskokonaisuus; mikrosuoritus

ei: mikromeriitti; mikrotutkinto

sv micro merit

en micro credential (1)

määritelmä

todistettu pieni määrä *oppimista*

huomautus

Yllä oleva määritelmä pohjautuu eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) MICROBOL-projektissa (Micro-credentials linked to the Bologna key commitments; käynnissä v. 2020–2022) tuotettuun kuvaukseen.

Määritelmä on yhteensovitettavissa myös Euroopan komission kuvaukseen, joka on annettu Euroopan komission ehdotuksessa neuvoston suositukseksi eurooppalaisesta lähestymistavasta mikrotutkintoihin elinikäisen oppimisen ja työllistävyyden tukemiseksi (COM/2021/770). Komission ehdotuksen mukaan termillä micro-credential viitataan kuitenkin tarkkaan ottaen *todisteeseen* oppimistuloksista, jotka oppija on saavuttanut pienen oppimismäärän kautta. Ks. *todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta*.

Sekä EHEAn että komission mukaan pienelle osaamiskokonaisuudelle on olennaista sekä itse pieni oppimismäärä että siitä annettu todistus.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienet osaamiskokonaisuudet ovat *korkeakoulujen (1)* tarjoamia tai niiden tunnustamia.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienen osaamiskokonaisuuden laajuuden täytyy olla välillä 1–59 *opintopistettä (2)* (ECTS-mitoituksen mukaista).

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehykseen perustuvassa kansallisessa viitekehyksessä (QF-EHEA) määritellyt *osaamistavoitteet (1)* sekä ECTS-järjestelmän mukaisina *opintopisteinä* määritellyt mitoitukset, niiden tulee olla arvioituja (ks. *arviointi (2)*) ja niiden laadunvarmistuksen tulee olla eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaista.

Suomessa *korkeakoulujen (1)* tarjoamia pieniä osaamiskokonaisuuksia ovat esimerkiksi *tutkintokoulutukseen* kuuluvat *opintokokonaisuudet (2)* ja *opintojaksot* sekä *erikoistumiskoulutukset*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opinnot, *täydennyskoulutuksena* suoritettavat opintokokonaisuudet (2) sekä maksullinen täydennyskoulutus.

Kaikkia *korkeakoulujen (1)* pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää *moduuleina (2)*, mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Komission näkökulmasta pieniä osaamiskokonaisuuksia voi tarjota mikä hyvänsä toimija: koulutusalan toimija, työmarkkinajärjestö, elinkeinoelämän organisaatio, kansalaisjärjestö, kansalliset viranomaiset.

Käsitteen tunnus: c1795

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: yläkäsite: todiste (komissiolla: "proof"). Tämä on siis erihenkainen käsite kuin "osaamiskokonaisuus" (jonka määritelmäluonnos Jatkuvan oppimisen sanaston luonnoksesta: "tutkinto, koulutuksen (2) oppimäärä tai niihin rinnastettava laaja opintojen kokonaisuus")

OKSA-jaos 23.4.2021: mahdoll. pieni osaamiskokonaisuus on jotain lisää normaaliin opintosuoritusmerkintään opintorekisterissä

OKSA-jaos 23.4.2021: tuottaako osaamisen tunnustaminen pieniä osaamiskokonaisuuksia?

OKSA-jaos 23.4.2021: myös opetushallinnon ulkopuoliset tahot tulevat tuottamaan näitä, siinä mielessä jatkuvan oppimisen sanasto olisi oikea paikka tämän työstämiselle – tosin tämä käsite on toistaiseksi rajattu pois jatkuvan oppimisen sanastosta. Voidaan valmistella myös OKSAn puolella ja pyytää sitten kommentit jatkuvan oppimisen sanastosta.

OKSA-jaos 23.4.2021: valmistellaan tätä käsitettä OKSA-jaoksen kokousten välillä. Ilmari kutsuu koolle kokouksen, johon voisivat osallistua ainakin Jenna Korhonen, Annika Bussman, Kirsi Heinivirta, Riina Kosunen.

OKSA-jaos 23.4.2021: komission konsultaatio kesken parhaillaan, määrittely ei kannata ennen sitä? Komission tiekartta tähtää vuoteen 2024.

OKSA-jaos 23.4.2021: liittyvä käsite: osaamismerkki

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021: KOM-näkökulma on kaikki koulutusasteet ja myös yksityiset koulutuksen järjestäjät kattava. EHEA-määritelmä korkeakoulujen OKSAssa (ainakin aluksi) lähtökohtana EHEA-määritelmä; KOM-näkökulma huomautuksiin (mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa).

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021: käsitellään (korkeakoulunäkökulmaa edustava) ehdotus seuraavassa OKSA-jaoston kokouksessa 11.6. muiden koulutusasteiden kanssa ja myöhemmin opetushallintoa laajemmasta näkökulmasta jatkuvan oppimisen ryhmässä

OKSA-jaos 11.6.2021: komission lausuntokierros edelleen kesken, päättyy 13.7.2021

https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials_en

<https://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/microcredentials-are-they-here-stay>

OKSA-jaos 11.6.2021: Määritelmän korkeakoulunäkökulmaa tulee laajentaa. Kun pientyöryhmä saanut ehdotuksensa valmiiksi, pyydetään kommentit muilta koulutusasteilta.

OKSA-jaos 11.6.2021: huomautuksissa ei näy esim. jatkuvan oppimisen näkökulma, joten kommenttipyyntöön olisi hyvä saada saatesanat, jotka liittävät käsitteet siihen. Aikataulu olisi pientyöryhmän seuraavan kokouksen jälkeen eli mahdollisesti elokuussa/syyskuussa.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021: Määritelmän ja huomautusten näkökulma (korkeakoulut) vaikuttaa suppealta; toivottavasti sitä laajennetaan.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021: Voitaisiinko huomautusteksteissä antaa esimerkkejä, millainen/minkäniminen määritelmässä mainittu "todistus" voi olla: sertifikaatti, lupa (ajolupa), kortti (tulityö), passi (hygieniä), todistus, diplomi, osaamismerkki...?

Totti T. osaamiskokonaisuudet-työryhmälle 18.6.2021: Jospa pyrimme ensin tuottamaan pienestä osaamiskokonaisuudesta suht' ilmaisuvoimaisen ja selvärajaisen korkeakoulukäsitteen. Myöhemmin sitä voidaan säätää geneerisemmäksi tai sen rinnalle voidaan perustaa pieni osaamiskokonaisuus (2), joka on ei-tutkintotavoitteisen ja ei-lakisäätteen koulutustoiminnan tarpeisiin soveltuva.

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Komission ja EHEA-määritelmän pitäisi olla yhteensopivia. Myös komissiolla on esim. laadunvarmistusasia.

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Pienen osaamiskokonaisuuden laajuudesta on EHEAssa erimielisyyttä: 1-5 ECTS tai sitten kaikki kokonaista tutkintoa suppeampi. (Tutkinnon laajuus voi olla 60 ECTS-opintopistettä.)

OKSA-jaos 15.10.2021: Komission määritelmä valmistuu vuoden 2022 puolella, ja koska se liittyy myös muihin koulutusasteisiin kuin korkeakouluihin, palataan muiden koulutusasteiden kuin korkeakoulujen näkökulmaan vuoden 2022 alussa. Sitä ennen joulukuussa 2021 tarkistetaan tilanne (mihin suuntaan komissio ja EHEA mahdollisesti menossa) Jonna Korhoselta ja OKSA-jaoksessa.

Komission aloite:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10118&furtherNews=yes>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0770>

Definitions 5.

For the purposes of this Recommendation, the following definitions apply:

(a) 'Micro-credential' means the record of the learning outcomes that a learner has acquired following a small volume of learning. These learning outcomes have been assessed against transparent and clearly defined standards. Courses leading to micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared and are portable. They may be standalone or combined into larger credentials. They are underpinned by quality assurance following agreed standards in the relevant sector or area of activity.

(b) 'Providers of micro-credentials' means any actor, including education and training institutions and organisations, social partners (i.e. organisations representing workers and employers), employers and industry, civil society organisations and national authorities, designing, delivering and issuing microcredentials for formal, non-formal and informal learning.

Totti Tuhkanen 9.3.2022: lopulta tuli päivitys myös MICROBOLin frameworkiin! Nyt on symmetrinen tilanne Komission linjauksen ja Microbolin linjauksen ajantaisuukselta.

EHEA/MICROBOL 3/2022: A micro-credential is a certified small volume of learning. Micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills, and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Credentials are owned by the learner, are portable and may be combined into larger credentials or qualifications. Micro-credentials can be earned before, during and after higher education degree programmes and as a new way to certify competences acquired earlier in life

https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials_Framework_final-1.pdf

Totti 17.3.22: tämä ("Pitäisikö EHEAn ja komission micro credential -käsitteet esittää eri käsitteinä? Nyt niissä on eroa jo yläkäsitteessä: EHEAlla "oppimistulokset" ja komissiolla "kirjaus oppimistuloksista"...") lienee ydinkysymys. Sen ratkaisusta seuraa koko määrittelyn jatkokäsitteistö. Juuri siksi olen kysynyt OKM:n kantaa näiden pää-frameworkien keskinäisestä asemasta ja ohjausvaikutuksesta koulutusjärjestelmässämme. Tästä asiasta siis tarvitaan linjaus. Muuten olemme haarautuvan kehityspolun alussa. Linjaamisen haasteellisuutta lisää se, että korkeakoulutuksen tarvenäkökulma asiaan voi painottua toisin kuin koko koulutuskentän tarvenäkökulma. Totti 17.3.22: toivon, että voisimme sitoutua yhteen määrittelmään, jossa sisältö vs. muoto/todiste -lähtöiset näkökulmat voitaisiin selittää yhdeksi. Se olisi suuri helpotus kaikkien tarjonta- ja rekisteripalveluiden käyttöliittymäsuunnittelijoille. Totti 17.3.22: Mutta voi olla, että kyllä/ei-opintopistevastaavuus johtaa kahden määrittelyn tarpeeseen. Kynnys tähän ratkaisuun on kuitenkin pidettävä korkeana. Ja kyllä: jos todistus täyttää EHEA:n tietomäärittelykriteerit, on suoritus käytännössä arvioitu avointen ja selkeästi määriteltyjen standardien pohjalta. - sen tosin olen huomannut, miten vaikeata on löytää osoite, johon linkaten voisi todistukseen tuoda läpinäkyvän kytköksen korkeakoulun po. standardeihin/normatiiviseen toiminnanohjauskehikseen. Tutkintosääntö kyllä sisältää sidokset säädöskehikseen ja linjaukset myös jatkuvaan oppimiseen (vrt. TUNI:n tutkintosääntö § 6)"

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 23.3.2022: Viime kokouksessa päätettiin (kokeilla) yhdistää EHEAn ja komission kuvaukset saman määrittelyn alle. Se onnistuu vain, jos ei välitetä siitä että komission mukaan micro-credential on todiste pienestä oppimismäärästä ja EHEAn mukaan itse pieni oppimismäärä (josta annetaan todiste). En tiedä, onko ero harkittu komissiossa ja EHEAssa. Mutta onko ok näin?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 23.3.2022: Määrittelmässä sanotaan "todistettu". Pitäisikö tuosta EHEAn mukaisesta todistuksesta tai todisteesta tai todistamisesta sanoa huomautuksissa jotain tarkempaa? (Jos sanotaan, niin kirjataan se erillisen käsitteen "todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta" kohdalle?)

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 23.3.2022: Kirjoitettu tuonne loppuun huomautus, jotka liittyy nimenomaan komission käsitteen kuvaukseen. Pitäisikö komission näkemystä kuvata huomautuksissa tarkemmin? Tehdä vaikka vertailua: mikä on EHEAlle ja komissiolle yhteistä, mikä poikkeaa?

213

todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta; mikrotodiste

sv micro merit

en micro credential (2)

määritelmä

asiakirja, joka todistaa, että *oppija* on suorittanut *pienen osaamiskokonaisuuden*

huomautus

MICROBOL-projektin määrittelyn mukaisesti todisteen tulee sisältää mm. seuraavat tiedot:

-oppija

- pieni osaamiskokonaisuus (nimi, päivämäärä, aitoustodiste)

- taso, jolle osaamiskokonaisuus kuuluu tutkintojen viitekehysessä

- pääsyvaatimukset

- myöntäjä

- tieto oppimisesta (oppimistulokset, työmäärä, arviointi, laadunvarmistus)

-osallistumuoto,

Komission ehdotuksen mukaisesti todisteesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot: (1) oppijan tunnistetiedot, (2) pienen osaamiskokonaisuuden nimi, (3) myöntäjän maa/alue, (4) myöntävä elin, (5) myöntämispäivä, (6) oppimistulokset, (7) oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä (mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa opintasuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmässä) (8) pieneen osaamiskokonaisuuteen johtavan oppimiskokemuksen taso (ja tarvittaessa sykli) (eurooppalainen tutkintojen viitekehys, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys) tapauksen mukaan (9) arvioinnin tyyppi (10) oppimiseen osallistumisen muoto (11) pienen osaamiskokonaisuuden perustana käytetyn laadunvarmistuksen tyyppi.

Käsitteen tunnus: c1816

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Todistus](#)

Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 1.7.2021: Pohdin, kannattaisiko tämä käsite määritellä erillään *pieni osaamiskokonaisuus* -käsitteestä. --

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Pohdittiin, kannattaako tätä pitää erillisenä käsitteenään vai yhdistää käsitteeseen pieni osaamiskokonaisuus. Kumpaakin näkökulmaa käsitteeseen on kyllä tarvittu, mutta olisi myös mahdollista sisällyttää tämän käsitteen tiedot vain pienen osaamiskokonaisuuden huomautukseen (joskin huomautusteksteistä tulisi tällöin hyvin pitkät). Pidetään erillisinä käsitteinä toistaiseksi, voidaan tarvittaessa yhdistää myöhemmin.

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 23.3.2022: Erotetaanko pienestä osaamiskokonaisuudesta tämä todistuspuoli erilliseksi käsitteeksi? Komissio tuntuu omissa teksteissään ajattelevan, että micro-credential on nimenomaan tämä todistuspuoli.

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Tästä käsitteestä on Suomessa (jotkin organisaatiot) alettu käyttää myös termiä mikrotodiste. Pidetäänkö tämä termi OKSAssa sallittavana synonyymina?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021: Entä mitä mieltä olette sanasta todiste? Onko se ok, vai pitäisikö olla esim. todistus?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022: Onko tämä käsite oikeassa kohdassa todistus-käsitteekaaviossa, kun se on muiden "koulutustodistusten" joukossa? (Vrt. osaamistodistus ja osaamismerkki, jotka eivät ainakaan toistaiseksi ole "koulutustodistusten" joukossa.)

214

osaamistodistus

en certificate of competence (?)

määritelmä

asiakirja, joka osoittaa todeksi lyhytkestoisen *koulutuksen (2)* avulla tai työelämässä tai vapaa-ajan toiminnassa saavutetun *osaamisen*

huomautus

Osaamistodistuksena voi toimia lyhytkestoisen *koulutuksen (2)*, kuten *opintojakson* tai opintojakson osan, suorittamisesta myönnetty todistus, tai työtodistus. Myös pätevyystodistus voi samalla toimia osaamistodistuksena.

Esimerkki osaamistodistuksesta voi olla *ammattikorkeakoulussa* verstastilan työkonoiden käyttöön perehdyttävän *opintojakson* suorittamisesta myönnettävä todistus.

Osaamistodistuksia on eriluonteisia. Esimerkiksi monet luvat, kuten ajolupa tai lupa henkilönostimen käyttöön rakennustyömaalla, toimivat samalla myös osaamistodistuksina.

Osaamistodistuksina toimivien asiakirjojen nimitykset vaihtelevat; nimityksiä voivat olla esimerkiksi todistus, diplomi, sertifikaatti, kortti (kuten tulityökortti), passi (kuten hygieniapassi) ja *osaamismerkki*.

Käsitteen tunnus: c1829

Luokka:

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Liittyy myös micro credentials -käsitteeseen, joka on myös todiste osaamisesta. Esim. rakentamisessa todistus, joka ilmaisee että osaa tehdä tiettyä vaihetta.

KMP maaliskuu 2021: todistus, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021: Määritelmä on terminologin luonnos. Miten muokataan? Onko kyseessä mikä hyvänsä osaaminen, vai liittyykö osaamistodistus nimenomaan tiettyssä oppimisympäristössä saavutettuun osaamiseen?

Sanastotyöryhmä 15.6.2021: osaamistodistuksen ja pätevyystodistuksen ero? Jos lainsäädännössä edellytetään tiettyä pätevyyttä, nimetään todistus pätevyystodistukseksi.

KMP elokuu 2021: edelleen mietin tuota maaliskuussa laatimaani määritelmää - henkilön koulutuksessa (2) hankkiman tai muuten ansiotyön vaatimukset täyttävän osaamisen oikeaksi todistava asiakirja

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 27.9.2021: Onko niin, että osaamistodistus on tavallaan roolikäsite: koulutukseen liittyvät todistukset, työtodistukset ja pätevyystodistukset (tai muun muassa nämä) voivat toimia osaamistodistuksen roolissa? Käsitteen tietoja muokattu nyt tämänsuuntaisesti. Kommentoitteko käsitteen tietoja (määritelmä, huomautukset)?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: lukion päättötodistus ei ole osaamistodistus

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: osaamistodistus liittyy pieniin osaamiskokonaisuuksiin (tutkinnon osaa pienempää osaamista) (eri koulutusasteiden yhteinen käsite)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: työpajatoiminnassa osaamistodistuksia

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: VST:n puolella myös alettu puhua osaamistodistuksista

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: entä työnantajan antama suositus, onko osaamistodistus?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: Riina vie tämän käsitteen OKSAan ja pienen osaamiskokonaisuuden määrittelytyöryhmälle. Jatkuvan oppimisen sanaston todistuskäsitteisiin vain maininta osaamistodistuksesta.

OKSA-jaos 15.10.2021: Millainen käsitesuhde on käsitteiden osaamistodistus ja osaamismerkki välillä? Onko esim. osaamismerkki yhdyntyyppinen osaamistodistus?

OKSA-jaos 15.10.2021: käsitellään pienten osaamiskokonaisuuksien yhteydessä

Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 11.1.22: Onko teidän nähdäksenne tarpeen tarkastella tai valmistella seuraavia kahta käsitettä korkeakoulunäkökulmasta (eli meidän työryhmällämme): osaamistodistus ja osaamismerkki? Vai kannattaako ne käsitellä alusta saakka laajemmassa (= usean koulutusasteen yhteisessä) työryhmässä?

Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 2.2.22: Tuleeko osaamistodistus OKSAn käsitteen *todistus* vieruskäsitteeksi? Koska osaamistodistushan ei välttämättä todista "koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta", joten ei ehkä käy OKSAssa määritellyn todistus-käsitteen alakäsitteeksi - vai käykö?? (Käy ainakin, jos todistus-käsitteen määritelmää muokataan.) Pitäisikö todistus-käsittekaaviossa olla siis yhtäältä koulutukseen, opiskeluun, oppimiseen ym. liittyvät todistukset ja toisaalta koulutuksen ulkopuolella hankittuun osaamiseen liittyvät todistukset?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022: Onko tarpeen/mahdollista tarkentaa, millaisista opintojaksoista voi saada osaamistodistuksia? Entä tulisiko mainita jotain käsitteiden osaamistodistus ja *moduuli (2)* tai osaamistodistus ja *pieni osaamiskokonaisuus* välisestä suhteesta?

215

osaamismerkki

en competence badge (?); open badge

määritelmä

sähköisessä, kuvallisessa/visuaalisessa(?) muodossa oleva merkki/todistus/*osaamistodistus*/??, jolla myöntäjätaho todistaa, että henkilö on osallistunut tietoa, taitoa tai *osaamista* tuottavaan toimintaan tai saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän *osaamisen*

vanha: sähköisessä muodossa oleva, visuaalinen dokumentti, jolla jokin taho todistaa, että henkilö on saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän osaamisen

huomautus

Osaaminen voi liittyä esimerkiksi tietoon, taitoon, pätevyyteen, rooliin, tehtävään tai asenteeseen.

Osaamismerkki koostuu kuvasta ja siihen liitetystä metatiedoista. Metatiedoista selviää mm. merkin nimi, merkin myöntäjän tiedot ja osaamiskriteerit.

Osaamismerkkejä on otettu käyttöön ja voidaan hyödyntää monella eri sektorilla, esimerkiksi työelämässä työntekijöiden perehdyttämisessä sekä yhdistys- ja järjestötoiminnan toimijoiden osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Käsitteen tunnus: c1818

Luokka:

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

OKSA-jaos 23.4.2021: Tarvitaanko OKSAan? On mm. käsitteeseen *pieni osaamiskokonaisuus* liittyvä käsite.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021: Voitaisiinko esim. käsitteen pieni osaamiskokonaisuus huomautusteksteissä antaa esimerkkejä, millainen/minkäniminen määritelmässä mainittu "todistus" voi olla: sertifikaatti, lupa (ajolupa), kortti (tulityö), passi (hygieniä), todistus, diplomi, osaamismerkki...?

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 29.6.2021: Suomessa osaamismerkkejä myöntää esim. TIEKE

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 29.6.2021: Onko osaamismerkeillä laajuus? Vrt. pienille osaamiskokonaisuuksille määriteltävä laajuus.

OKSA-jaos 15.10.2021: Vakiintumatonta: miten myönnetään, kuka myöntää, merkin sisältö. Moni järjestelmä myöntää näitä, mutta mikään ei virallinen; tällä ei ole julkisesti tunnustettua leimaa. Onko niin, ettei erilaisia osaamismerkkejä edes haluta yhtenäistää?

OKSA-jaos 15.10.2021: kuitenkin merkin funktio on ymmärretty melko yhtenäisesti

OKSA-jaos 15.10.2021: vaikea suhde opintopistepohjaiseen ajattelutapaan

OKSA-jaos 15.10.2021: Tälle voi tehdä yleispätevän määritelmän, mutta onko tarvetta määritellä käsite OKSAssa?

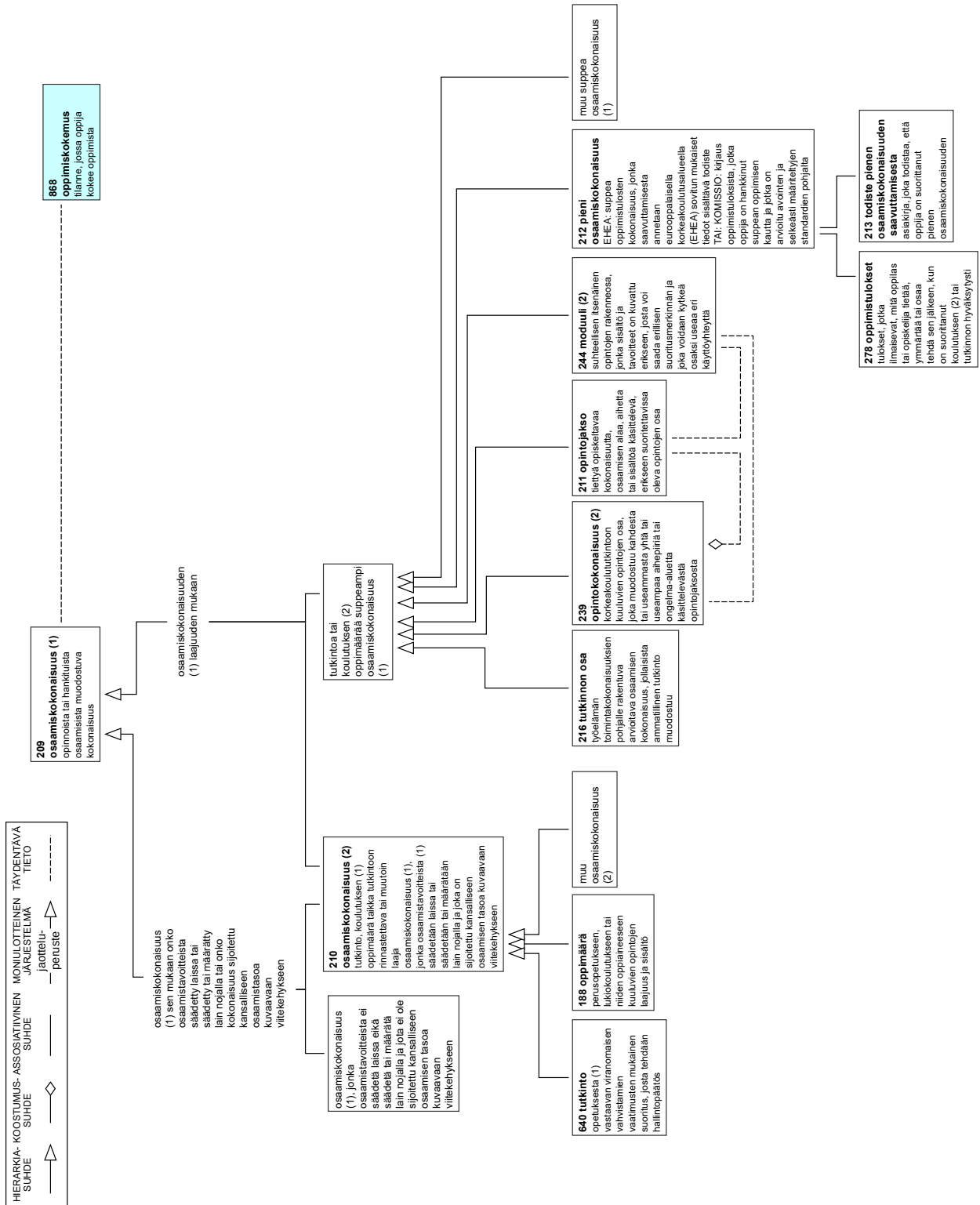
OKSA-jaos 15.10.2021: Osaamismerkki liittyy pieneen osaamiskokonaisuuteen, joten käsitellään sen yhteydessä: katsotaan silloin sisällytetäänkö OKSAan geneerisellä määritelmällä tai ainakin käsitekaavioon.

Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 11.1.22: Onko teidän nähdäksenne tarpeen tarkastella tai valmistella seuraavia kahta käsitettä korkeakoulunäkökulmasta (eli meidän työryhmällämme): osaamistodistus ja osaamismerkki? Vai kannattaako ne käsitellä alusta saakka laajemmassa (= usean koulutusasteen yhteisessä) työryhmässä?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022: Olisiko tarpeen antaa esimerkkejä korkeakoulujen käytöstä tälle käsitteelle? Mikähän olisi mahdollisimman yleispätevä esimerkki?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022: Onko osaamismerkki yhdentyypinen todistus, kuvamuotoinen todistus? Vai onko osaamismerkki yhdentyypinen merkki? Erotetaanko käsitteistössämme merkit (kuvamuotoisista) todistuksista? (Ainakin uintimerkin voi varmaan erottaa todistuksista, mutta onko osaamismerkki samalla tavalla merkki kuin uintimerkki?) Joillakin korkeakouluilla oliko ajatus, että osaamismerkki on yhdentyypinen osaamistodistus, osaamistodistuksen alalaji?

Terminologin kysymys (Jonna, Ilmari, Totti) 14.3.22: Totin korkeakouluilta saamissa kommentteissa todetaan, että osaamismerkki on osaamistodistuksen erityistapaus. Yksi mahdollisuus on siis laittaa osaamismerkin yläkäsitteeksi osaamistodistus... Mutta päteeekö tämä aina?

Käsitekaavio 22. Osaamiskokonaisuuksia.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021: Kaavio muokattu osaamiskokonaisuudet-työryhmän ja jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän keskustelujen pohjalta. Onko ok OKSAan vai tuleeko mieleen muokkautarvetta?

4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne

216

<ammatillinen koulutus>

tutkinnon osa

sv del av examen; examensdel

en qualification unit; unit (2) <lyhyempi muoto ja EU-yhteyksissä käytettävä termi>; module (1) <koulutuksen alan yleiskielessä>
not: subunit

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *ammatillinen tutkinto* muodostuu

huomautus

Sanaliittoa ”tutkinnon osa” käytetään eri koulutussektoreilla, mutta *ammatillisessa koulutuksessa* termi esiintyy *tutkinnon perusteissa* ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat *ammatillinen tutkinnon osa* ja *yhteinen tutkinnon osa*. Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat *pakollisiin tutkinnon osiin* ja *valinnaisiin tutkinnon osiin*.

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että *opiskelija* osoittaa osaamisen (ks. *osaamisen osoittaminen*) *näytössä* tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla.

Korkeakouluissa (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen (1) opintokokonaisuuksia (2) pidetään yhdentyyppisinä *koulutuksina* (2).

Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa (1) tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä *opintojaksoa*.

Ks. *arviointi* (1).

Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c250

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan)*, *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä* ja *Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 8.1.2020: OKSassa on ”tutkinnon osan” alakäsitteiden (”ammatillinen tutkinnon osa”, ”yhteinen tutkinnon osa”) englannin vastineissa on käytetty sanaa ”unit”. Tulisiko myös tutkinnon osa -yläkäsitteen kohdalla käyttää pelkästään tuota unit-termimuotoa? OKSassa on tutkinnon osan kohdalla ollut synonyymeina myös ”module” ja ”subunit”. Poistetaanko nämä, vai merkitään epäsuositettaviksi tms.? Viittaavatko module ja subunit samaan vai eri käsitteeseen kuin unit; onko esim. subunit ”tutkinnon osan osa”?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitää mielestäni lisätä sana preparatory. Ei toimi lain käänöksessä ilman sitä. ks esim. 50 § VET-laissa, ehdotus: Valmentavan koulutuksen osa on suoritettu... A unit of preparatory education and training is considered completed...

Terminologin kysymys 6.3.2020: Tulisiko siis ehdottaa OKSA-jaokselle, että lisättäisiin sanastoon käsite *valmentavan koulutuksen osa*?

217

ammattillinen tutkinnon osa

sv yrkesinriktad examensdel

en vocational unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c251

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa ammatillinen tutkinnon osa = vocational qualification unit? Entä pidetäänkö vocational unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesinriktad examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational qualification unit)

218

yhteinen tutkinnon osa

ei: ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa (vanhentunut)

sv gemensam examensdel

inte: examensdel som kompletterar yrkeskompetensen (föråldrad)

en common unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää yleissivistävää ja muuta työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista

huomautus

Yhteiset tutkinnon osat ovat *ammattillisen perustutkinnon* osia. Yhteisiä tutkinnon osia on kolme: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunta ja työelämäosaaminen.

Käsitteen tunnus: c252

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa yhteinen tutkinnon osa = common qualification unit? Entä pidetäänkö common unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

219

(vanhentunut)

vapaasti valittava tutkinnon osa

sv fritt valbar examensdel

en free choice studies (?)

määritelmä

tutkinnon osa, jollaisia *oppija* voi valita suoritettaviksi osana *tutkintoaan* oman kiinnostuksensa mukaan

huomautus

Vapaasti valittavat tutkinnon osat ovat *ammattillisten perustutkintojen* osia. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla oppijan opintojen tai harrastusten parista.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c254

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Kielenkääntäjä Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: ENG vastine mietintään, merkitään ainakin kysymysmerkillä.

220

paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

ei: paikallisesti tarjottava tutkinnon osa (vanhentunut)

sv examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet

inte: examensdel som erbjuds lokalt (föräldrad)

en vocational unit based on local competence needs

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa, joka perustuu työelämän alueellisiin tai paikallisiin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *opiskelijan* ammattitaidon syventämistarpeisiin ja jonka *koulutuksen järjestäjä* sisällyttää *opetussuunnitelmaansa (2)*

huomautus

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä *tutkinnon osat* nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat ovat *valinnaisia tutkinnon osia*.

Käsitteen tunnus: c255

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational unit based on local competence needs)

221

(vanhentunut)

tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa

ei: ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa (vanhentunut)

sv examensdel som individuellt breddar examen

inte: examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen (föråldrad)

en unit promoting individual vocational competence

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa tai *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa*, jonka *oppija* voi yksilöllisesti sisällyttää *tutkintoonsa* yli tutkinnon laajuuden silloin, kun se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten taikka oppijan ammattitaidon syventämisen kannalta

huomautus

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa tutkintoa yksilöllisesti laajentavia tutkinnon osia sisältyi sekä *ammattillisena peruskoulutuksena* että *näyttötutkintona* suoritettaviin *ammattillisiin perustutkintoihin*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c253

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (unit promoting individual vocational competence)

222

ammattitaitovaatimus; ~ ammattitaitovaatimukset *pl*

sv krav *n* på yrkesskicklighet; krav *n* på yrkeskunskap

en vocational competence requirement

not: vocational skills requirement (obsolete)

määritelmä

työelämän tehtävä- ja taitoalueiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *ammattillisen tutkinnon osan* osalta ilmaisee, mitä *ammattillisen koulutuksen* opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Ammattitaitovaatimukset on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen järjestäjän vahvistamissa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvissa tutkinnon osissa*.

Kuhunkin *ammattilliseen tutkinnon osaan* liittyy yleensä useita ammattitaitovaatimuksia.

Ammattitaitovaatimukset määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä* ja kuvataan konkreettisenä työn tekemisenä.

Käsitettä ammattitaitovaatimus käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. Vrt. käsite *osaamistavoite (2)*, jota käytetään ammatilliseen perustutkintoon kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*.

ammattitaitovaatimukset (monikko): Monikkomuotoinen ammattitaitovaatimukset-termi viittaa kokoelmaan ammattitaitovaatimuksia; yleensä termillä viitataan yhden *ammattillisen tutkinnon osan* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen tutkinnon* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen.

Vrt. myös *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c621

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

223

osaamistavoite (2); ~ osaamistavoitteet pl (2)

sv mål *n* för kunnandet (2)

en key competence requirement

määritelmä

yleissivistykseen liittyvien sekä yhteiskunnan ja työelämän yleisten osaamistarpeiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin [yhteisen tutkinnon osan](#) osalta tai kunkin [valmentavan koulutuksen osan](#) osalta ilmaisee, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Osaamistavoitteet (2) on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa [tutkinnon perusteissa](#) tai [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa](#).

Kuhunkin [yhteiseen tutkinnon osaan](#) ja kuhunkin työhön ja itsenäiseen elämään [valmentavan koulutuksen osaan](#) liittyy yleensä useita osaamistavoitteita (2).

Osaamistavoitteet (2) määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja [pätevyytenä](#).

Käsitettä osaamistavoite (2) käytetään [ammattilliseen perustutkintoon](#) kuuluvissa [yhteisissä tutkinnon osissa](#) sekä [valmentavan koulutuksen osissa](#); vrt. käsite ammattitaitovaatimus, jota käytetään [ammattillisissa tutkinnon osissa](#).

Osaamistavoitteet on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa [tutkinnon perusteissa](#).

[Yhteisten tutkinnon osien](#) valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös ammattillisen [koulutuksen järjestäjän](#) päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita.

osaamistavoitteet (monikko): Monikkomuotoinen osaamistavoitteet-termi viittaa kokoelmaan osaamistavoitteita; yleensä termillä viitataan yhden [yhteisen tutkinnon osan](#) tai yhden [valmentavan koulutuksen osan](#) osaamistavoitteiden kokonaisuuteen tai kokonaisen [ammattillisen perustutkinnon](#) tai [valmentavan koulutuksen](#) osaamistavoitteiden kokonaisuuteen.

Vrt. [osaamistavoitteet \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c1648

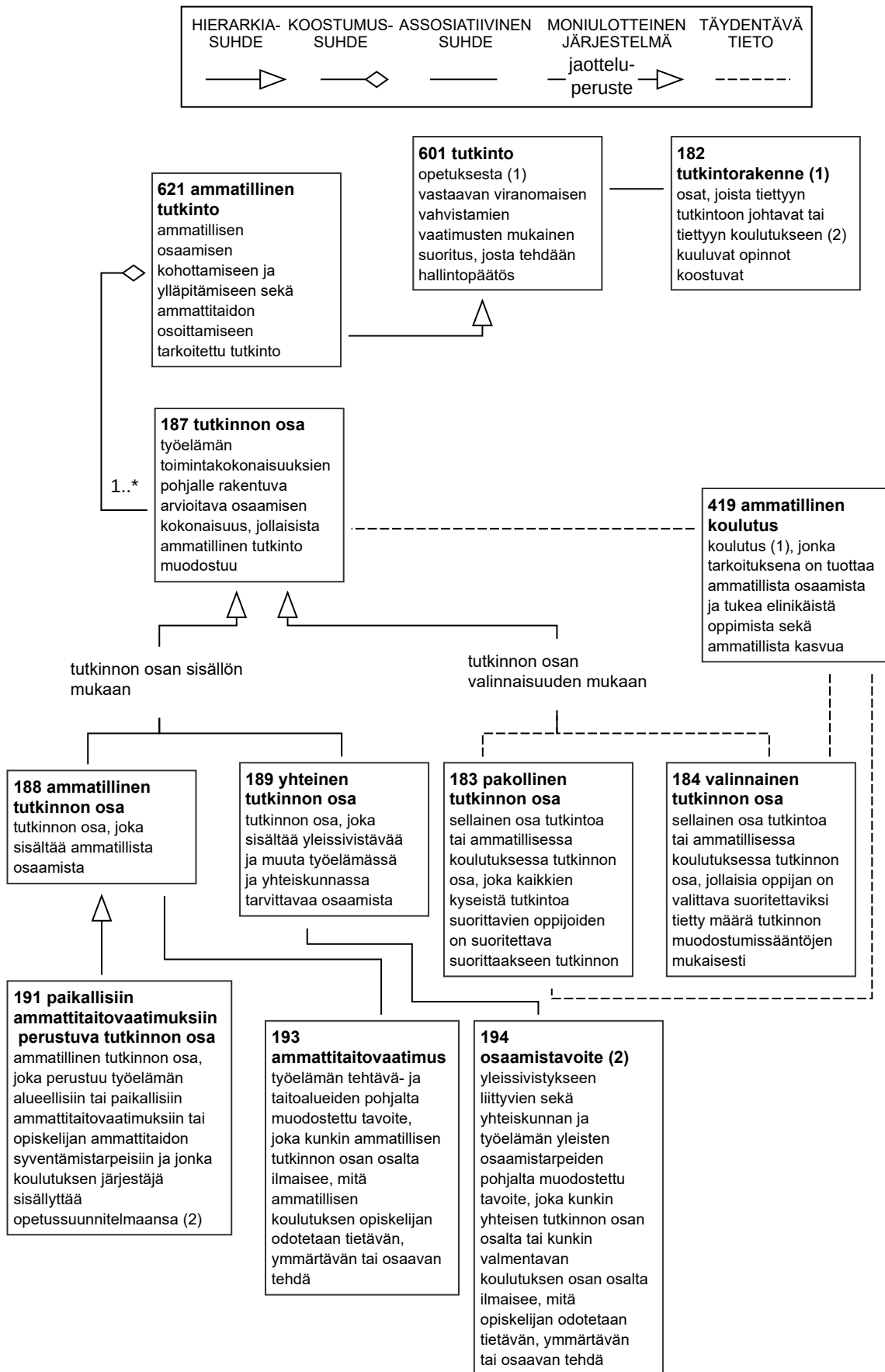
Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys itselleen 11.12.2021: Mitä tehdään huomautuksessa olevalle valmentavan koulutuksen osa -viittaukselle? Muutetaanko viittaamaan käsitteeseen koulutuksen osa vai säilyykö käsite valmentavan koulutuksen osa vai...?

Käsitekaavio 23. Ammatillisten tutkintojen rakenne.

4.2.3 Lukio-opintojen rakenne

tarkistettava / käsittelyyn luk 2019

Sillanmäki Matti / OKM lukiokoulutus 28.8.2018: Tämä osio on mietittävä kokonaan uusiksi. Lukio-opintojen rakenne muuttuu kurssimuotoisesta opintopistemitoitukseen perustuvaksi. Opintojen järjestämisen perusyksikkö on opintojakso, jotka voivat olla eri laajuisia koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Jakoa syventäviin ja soveltaviin opintoihin ei jatkossa enää ole. Valtakunnallisia syventäviä kursseja vastaavat jatkossa lukioasetuksen liitteissä säädetyt valinnaiset opinnot. Muut ovat ns. "paikallisia valinnaisia opintoja".

4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti

Lukion sanastotyöryhmä 12.4.2019: OPH:laiset (Anu ja Mikko) pyrkivät hahmottelemaan kaavioluonnoksen, joka sisältää tarpeelliset käsitteet niin säädöksistä kuin LOPSistakin.

Terminologin kysymys lukion sanastotyöryhmälle 10.8.2020: Onko tässä luvussa jo kaikki tarvittavat käsitteet, vai puuttuuko vielä jotakin?

224

moduuli (1)

en study module (1)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvien opintojen rakenneosa, jollaisina *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* vuonna 2019 annetuissa lukion *opetussuunnitelman perusteissa* tarjotaan

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisten opintojen moduulit ovat 1–3 *opintopisteen (1)* laajuisia ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen moduulit kahden opintopisteen (1) laajuisia. Moduulit ovat rakenneosia, joista *koulutuksen järjestäjä* muodostaa paikallisessa *opetussuunnitelmassa (2)* päätettävät *opintojaksot*.

Käsitteen tunnus: c1613

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin muistutus itselleen 26.2.2019: Muista lisätä käsite moduuli tarvittaviin käsitteekaavioihin (mitkä ne ovat?).

Totti Tuhkanen 20.9.2019: M-määrittelyssä todettiin kategorisesti: "Opintojaksoja ei voi pilkkoa eli ne ovat atomisia." Rakennepuussa opintojakso palautui koulutuksen alarakenteeksi, joka mahdollisti puhumisen siitä koulutuksena. OKSAn käsitteekaavioista ei yhtä selkeää tulkintaa löytyne, jos kohta ei estettäköän tuolle tulkinnalle.

Nykytilannetta hämärtää myös amk-puolen tapa käyttää opintojaksotason sijaan *moduuli*-käsitettä, esim. HAMK: <https://blog.hamk.fi/ohjeet/tutkintojen-osaamiskuvaukset/> "Koulutuksen moduulirakenne muodostuu ammattialan vaatimusten ja tutkinnon osaamistavoitteiden pohjalta. Tutkinnon osaamiskuvauksessa kuvataan moduulirakenne ja kunkin moduulin osaamistavoitteet. Moduuli on pienin toteutettava yksikkö."

Totti Tuhkanen 20.9.2019: OKSAssa ei moduulia ole määritelty kk-käsitteenä.

OKSA-jaos 17.12.2019: Mietitään, tarvitaanko "moduuli" myös korkeakoulujen käsitteenä. Tai tarvitaanko (moduulin sijaan tai lisäksi) määritellä käsite modulaarisuus?

OKSA-jaos 17.12.2019: Totti ja Ilmari selvittävät kk-kentän näkemystä/tarvetta/ehdotusta.

OKSA-jaos 30.10.2020: kk-näkökulmaa ei ehditä OKSAn toiseen laitokseen, mutta Totti ja Ilmari aloittavat käsitte kuvauksen laatimisen, ja asiaan palataan OKSAn 2. laitoksen julkaisemisen jälkeen.

225

opintokokonaisuus (1)

sv studiehelhet

en > study entity <opintojakson laajuinen tai sitä suppeampi opintojen kokonaisuus>; > set of study units <usean opintojakson muodostama kokonaisuus>

huomautus

Termillä opintokokonaisuus viitataan *lukiokoulutusta* koskevassa lainsäädännössä ja määräyksissä sekä *lukioissa (1)* useimmiten *opintojakson* laajuiseen opintojen kokonaisuuteen. Lisäksi termillä opintokokonaisuus voidaan viitata opintojaksoa laajempaan tai suppeampaan lukio-opintojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c1629

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

226

pakolliset opinnot

sv obligatoriska studier

en compulsory studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja jotka *opiskelijan* tulee suorittaa suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä. Pakollisissa opinnoissa on tietty määrä variaatiota; esimerkiksi jostakin oppiaineesta voi pakollisina opintoina olla valittavana vaikkapa kaksi eri laajuista oppimäärää.

Käsitteen tunnus: c1667

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatoriska studier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory studies)

227

valtakunnalliset valinnaiset opinnot

sv riksomfattande valfria studier

en national optional studies

määritelmä

opinnot, jotka *lukiokoulutuksen järjestäjän* tulee tarjota ja joita *opiskelijan* tulee valita ja suorittaa tietty määrä suorittaakseen lukiokoulutuksen *oppimäärän*

huomautus

Lukiokoulutuksen valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä.

Käsitteen tunnus: c1626

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

eri oppiaineiden oppimääriä syventävät valtakunnalliset valinnaiset opinnot

228

temaattiset opinnot

sv tematiska studier *pl*

en thematic studies *pl*

määritelmä

lukiokoulutuksen valtakunnalliset valinnaiset opinnot, joiden pääasiallisena tavoitteena on kehittää *opiskelijan laaja-alaista osaamista*

huomautus

Koulutuksen järjestäjän tulee tarjota temaattisia opintoja sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksessa lukioasetuksessa (810/2018) säädetyssä laajuudessa. Temaattisten opintojen tavoitteista ja sisällöstä päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)*.

Vrt. aiemmat käsitteet *teemaopinnot* ja *aihekokonaisuus*.

Käsitteen tunnus: c1505

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

229

paikalliset valinnaiset opinnot

sv lokala valfria studier

en local optional studies

määritelmä

opinnot, joiden tarjoamisesta päätetään *lukiokoulutuksen järjestäjän* hyväksymässä *opetussuunnitelmassa (2)* ja joita *opiskelija* voi sisällyttää suorittamaansa lukiokoulutuksen *oppimäärään*

huomautus

Paikalliset valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi yhteen tai useampaan valtakunnalliseen *oppiaineryhmään* tai *oppiaineeseen* liittyviä opintoja, jotka syventävät *pakollisia opintoja* ja *valtakunnallisia valinnaisia opintoja*. Ne voivat olla myös muita *lukiokoulutuksen tehtävään* soveltuvia opintoja.

Käsitteen tunnus: c1627

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

230

lukiodiplomi

sv gymnasiediplom *n*

en general upper secondary school diploma

määritelmä

tapa, jolla *lukiokoulutuksen opiskelija* voi osana lukio-opintojaan suorittaa eri *oppiaineryhmissä* tai *oppiaineissa* erityistä osaamista tai harrastuneisuutta osoittavan näytön

huomautus

Lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa.

Lukiodiplomeja voi tällä hetkellä (helmikuu 2019) suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa.

Esimerkiksi musiikin lukiodiplomi perustuu lukiokoulutuksen musiikinopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa musiikkiprojektina (esimerkiksi konsertti) tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä (esimerkiksi soittamisesta tai sävellystyöstä).

Valtioneuvoston asetuksen *942/2014* mukaisesti lukiodiplomin suorittamiseksi järjestetään lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomikurssi on säännösten mukaan valtakunnallinen *soveltava kurssi*.

Opetushallitus on laatinut lukiodiplomeille 1.8.2016 alkaen valtakunnalliset *opetussuunnitelman perusteet*.

Lukioasetuksen *810/2018* mukaan lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* kahden *opintopisteen (1)* laajuisia *moduuleja (1)*. Lukiokoulutuksen

opetussuunnitelman perusteiden (LOPS 2019) mukaan lukiodiplomeja voi *koulutuksen järjestäjän* päätöksellä suorittaa yhdessä tai useammassa oppiaineryhmässä tai oppiaineessa.

Lukiodiplomi voi koulutuksen järjestäjän *paikallisessa opetussuunnitelmassa* päättämällä tavalla sisältyä tietyn oppiaineen *paikallisiin valinnaisiin opintoihin*.

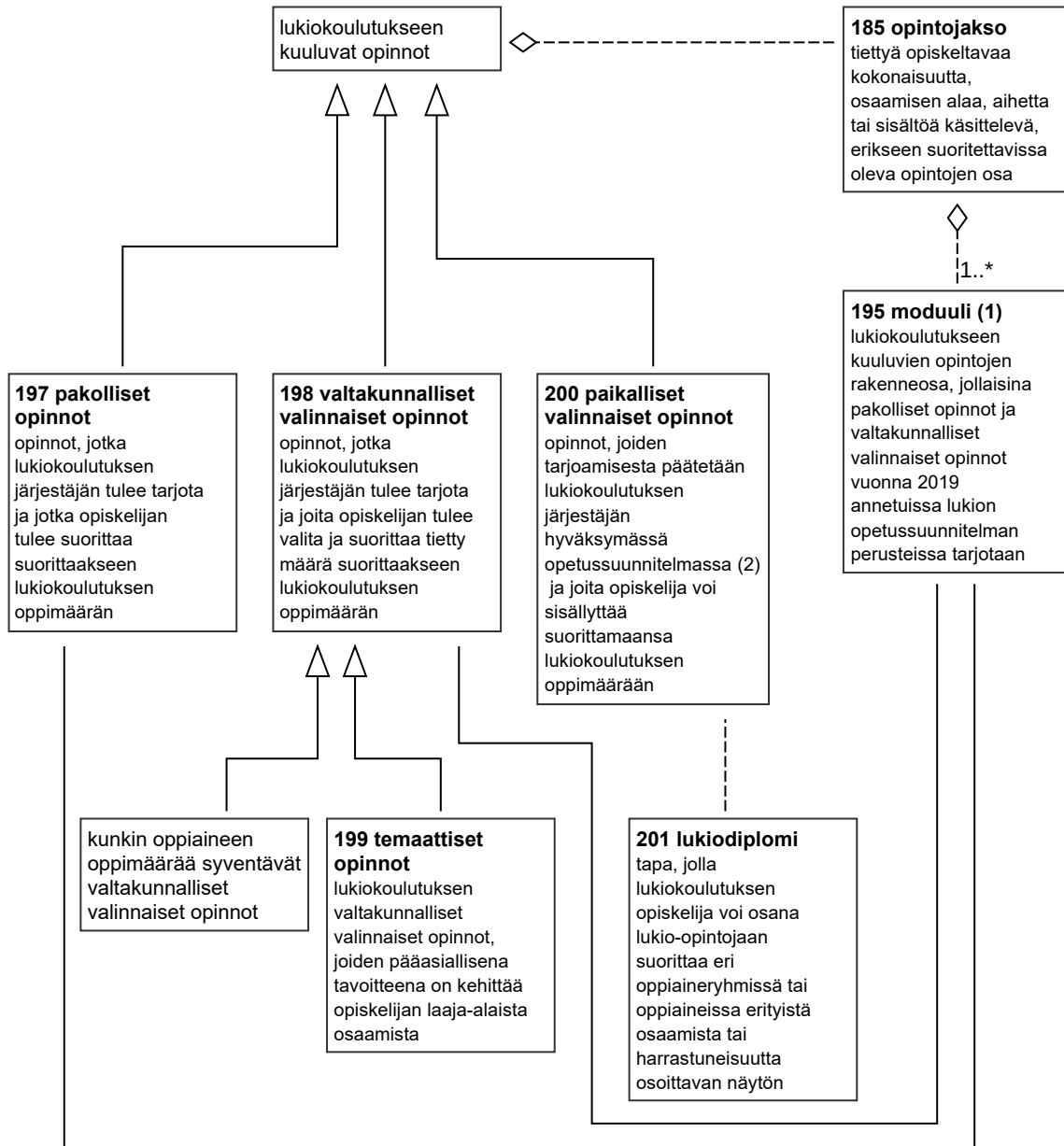
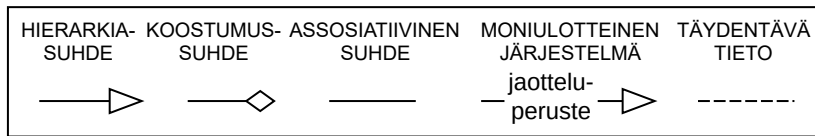
Lukio (1) antaa suoritetusta lukiodiplomista *lukiodiplomitodistuksen*, joka on *lukion päättötodistuksen* liite.

Käsitteen tunnus: c274

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Lukio-opintojen rakenne* lukiolain 714/2018 mukaisesti ja *Lukio-opintojen rakenne* lukiolain 629/1998 mukaisesti

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Käsitekaavio 24. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.

4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti

231

kurssi (1)

sv kurs (1)

en course (2)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva opiskeltava kokonaisuus, joka käsittelee tiettyä *oppiainetta* tai muuta aihepiiriä ja joka toimii lukiokoulutuksen opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä

huomautus

Lukioasetuksen (810/1998) mukaan kurssi (1) kestää nuorten lukiokoulutuksessa keskimäärin 38 tuntia ja aikuisille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa keskimäärin 28 tuntia.

Kurssi (1) on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Aiemman lukiolain (629/1998) ja lukioasetuksen (810/1998) mukaisesti kurssia (1) käytettiin opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä. Tällaisena yksikkönä kurssi (1) -käsite korvautuu käsitteellä *opintojakso*. Lisäksi kurssia (1) käytettiin *opintojen mitoitussyksikkönä* (ks. yllä lukioasetuksessa 810/1998 kurssille (1) säädetty laajuus). Uudemmassa lukiolaissa 714/2018 ja lukioasetuksessa 810/2018 opintojen mitoitussyksiköksi on säädetty *opintopiste (1)*.

Käsitteen tunnus: c873

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

232

<lukiokoulutus>

pakollinen kurssi

sv obligatorisk kurs (2)

en compulsory course (2); compulsory studies *pl*; mandatory course (2); mandatory studies *pl*
rather than: obligatory course (2); obligatory studies *pl*

määritelmä

kurssi (1), jonka suorittaminen on edellytys *lukiokoulutuksen oppimäärän* suorittamiselle

huomautus

Lukiokoulutuksen *tuntijaossa* pakollisista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014 (9 §).

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Pakollinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c271

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

233

<lukiokoulutus>

syventävä kurssi

sv fördjupad kurs

en specialisation course

not: in-depth course

määritelmä

kurssi (1), joka pääasiallisesti välittömästi liittyy aiempaan **pakolliseen kurssiin** ja lisää ja syventää sen tietoa ja jollaisia **opiskelijan** on valittava ja suoritettava säädetty määrä **lukiokoulutuksen oppimäärän** suorittamiseksi

huomautus

Syventävät kurssit voivat olla valtakunnallisia tai koulukohtaisia. Valtioneuvoston asetuksen **942/2014** mukaan valtakunnallisilla syventävillä kurseilla on valtakunnalliset, lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** määritellyt tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Koulukohtaisten syventävien sisällöstä päättävät **lukiot (1)** itse.

Kaikki syventävät kurssit eivät välittömästi liity pakolliseen kurssiin ja lisää tai syvennä sellaisen tietoja; esimerkiksi lukiokoulutuksessa alkavan B3-kielen kurssit (1) – B3-kielessä ei ole pakollisia kursseja (1).

Syventävä kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c272

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

234

<lukiokoulutus>

soveltava kurssi; > valtakunnallinen soveltava kurssi; > paikallinen soveltava kurssi

sv tillämpad kurs

en applied course

määritelmä

lukiokoulutuksen opiskelijalle vapaaehtoinen **kurssi (1)**, jollaisia **koulutuksen järjestäjä** voi tarjota valittaviksi ja joka voi olla menetelmäkurssi, eri **oppiaineiden** aineksia sisältävä eheyttävä kurssi taikka saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja tai muita **lukiokoulutuksen tehtävään** soveltuvia opintoja

huomautus

valtakunnallinen soveltava kurssi, paikallinen soveltava kurssi: Lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** (2015) mukaisesti soveltavat kurssit jaetaan valtakunnallisiin soveltaviin kurseihin ja paikallisiin soveltaviin kurseihin. Valtakunnallisia soveltavia kursseja ovat eri **oppiaineissa** ja **aineryhmissä** suoritettavat **koulutuksen järjestäjän** tarjoamat valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset **lukiodiplomit** sekä ne taideopintokurssit, joille Opetushallitus on laatinut valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa Taiteiden väliset kurssit.

Lukiokoulutuksen soveltavista kurseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa **942/2014**.

Soveltava kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c273

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

235

taiteiden välinen kurssi

sv ämnesövergripande kurser i konststudier

määritelmä

valtakunnallinen *soveltava kurssi*, joka muodostuu taiteenaloja yhdistävistä opinnoista

huomautus

Taiteiden välinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c1640

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

236

teemaopinnot

sv temastudier

en theme studies

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvat opinnot, jotka muodostuvat kolmesta valtakunnallisesta *syventävästä kurssista*, joiden tavoitteena on eheyttää *opetusta (1)*, vahvistaa *opiskelijoiden* yksittäistä *oppiainetta* laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisätä oppiaineiden välistä yhteistyötä

huomautus

Teemaopinnot on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

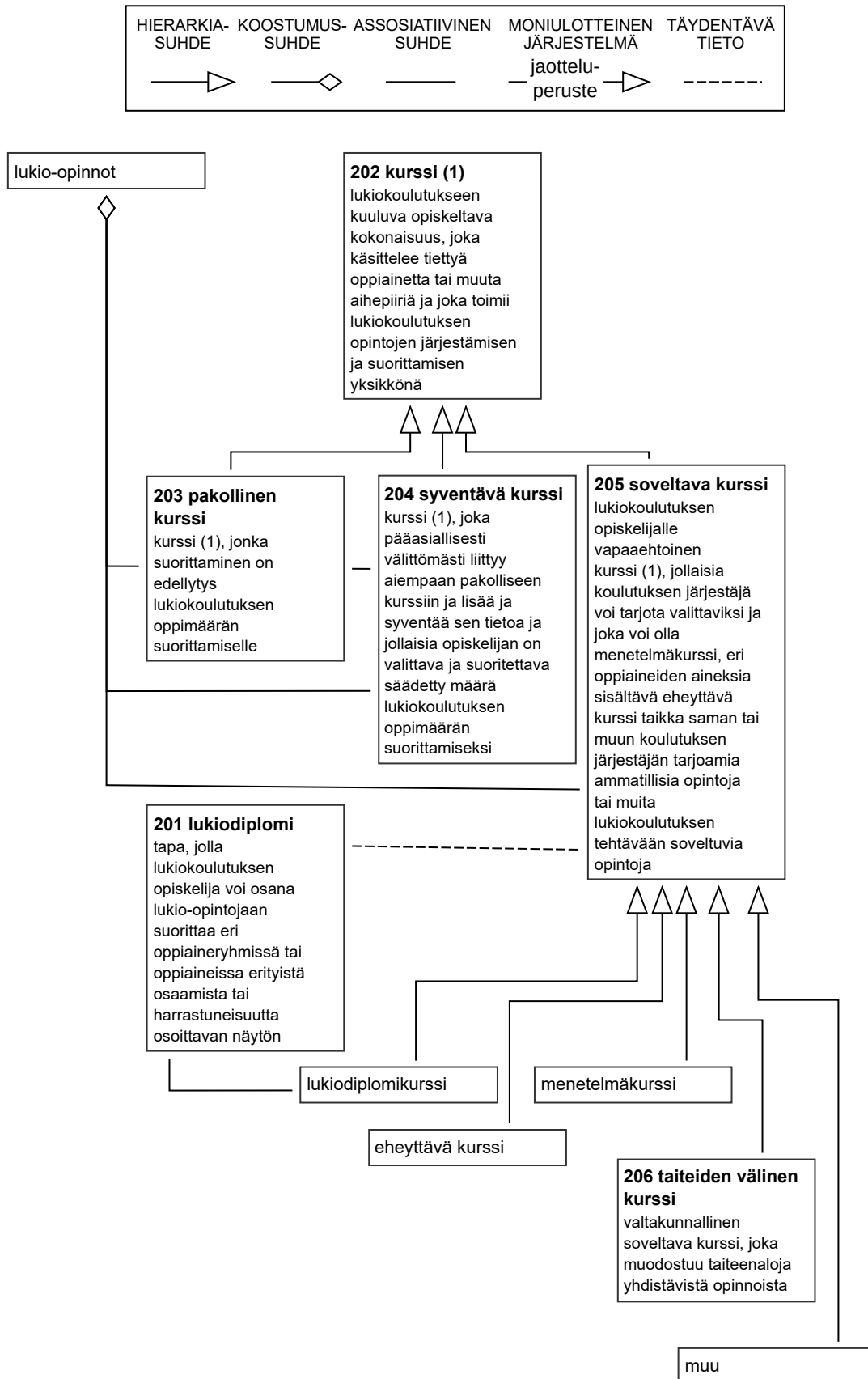
Vrt. *temaattiset opinnot*.

Käsitteen tunnus: c1642

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Käsittekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.

4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne

237

<yliopisto>

pääaine

sv huvudämne *n*

en major; major subject

määritelmä

yliopistossa suoritettavan *korkeakoulututkinnon* pääasiallinen *oppiaine*, josta edellytetään eniten *opintosuorituksia tutkintoa* suoritettaessa ja jota opiskelemaan *hakija opiskelijavalinnassa* hyväksytään tai jonka *opiskelija* myöhemmin valitsee

huomautus

Alemmassa korkeakoulututkinnossa pääaineesta edellytetään suoritettavaksi *perusopinnot* ja *aineopinnot* sekä kandidaatin tutkinto. *Ylemmässä korkeakoulututkinnossa* suoritetaan *syventävät opinnot* sekä pro gradu -tutkielma.

Käsitteen tunnus: c265

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

238

<yliopisto>

sivuaine

sv biämne *n*

en minor; minor subject

määritelmä

oppiaine, jonka *opiskelija* voi valita *pääaineen* ohella opiskeltavaksi *korkeakoulututkinnon* suorittamiseksi

huomautus

Sivuaineita voi valita yhden tai useamman.

Käsitteen tunnus: c266

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys 16.1.2017: Onko niin, että jonkinlainen sivuaine on pakollinen - pelkällä pääaineella ei voi valmistua? Siitä ei tässä mainita. Jos sivuaine on pakollinen, olisiko tarpeen mainita siitä huomautuksessa?

239

<korkeakoulut>

opintokokonaisuus (2)

sv studiehelhet (2)

en study module (2)

määritelmä

korkeakoulututkintoon kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä *opintojaksosta*

huomautus

Yliopistoissa opintokokonaisuuksia (2) ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset *perusopinnot*, *aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Ammatillisessa koulutuksessa puhutaan opintokokonaisuuksien (2) sijaan *tutkinnon osista*.

Tietojärjestelmissä sekä *korkeakoulujen (1)* opintokokonaisuuksia (2) että tutkinnon osia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina (2)*.

Laaja opintokokonaisuus (2) voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia (2).

Ks. myös *moduuli (2)*.

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsite *opintokokonaisuus (1)*.

Käsitteen tunnus: c263

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia, Opintokokonaisuus ja opintojakso, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus (2)* -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

240

perusopinnot pl

sv grundstudier pl

en core studies pl

not: basic studies pl (obsolete)

määritelmä

yliopiston tai *ammattikorkeakoulun oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden ensimmäisenä suoritettava *opintokokonaisuus (2)*

huomautus

Perusopintojen laajuus on vähintään 25 *opintopistettä (2)*.

Käsitteen tunnus: c267

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

241

aineopinnot

sv ämnesstudier pl

en intermediate studies pl

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *perusopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c268

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

242

syventävät opinnot *pl*

sv fördjupade studier *pl*

en advanced studies *pl*; specialisation studies

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *aineopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c269

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (specialisation studies)

243

pakollinen opintojakso

sv obligatoriskt studieavsnitt *n*; obligatorisk studieperiod; obligatorisk kurs (1)

en compulsory course (1); required course; mandatory course (1); compulsory study unit
<tietojärjestelmissä, tilastoissa>; required study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa>; mandatory study unit
<tietojärjestelmissä, tilastoissa>

rather than: obligatory course (1); obligatory study unit

määritelmä

opintojakso, joka *opiskelijan* on suoritettava suorittaakseen tietyn *opintokokonaisuuden (2)* tai *tutkinnon*

huomautus

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Käsitteen tunnus: c270

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

244

<korkeakoulut>

moduuli (2)

en module (2)

määritelmä

suhteellisen itsenäinen opintojen rakenneosa, jonka sisältö ja tavoitteet on kuvattu erikseen, josta voi saada erillisen suoritusmerkinnän ja joka voidaan kytkeä osaksi useaa eri käyttöyhteyttä

huomautus

Määritelmässä mainitulla "käyttöyhteydellä" viitataan esimerkiksi erilaisiin [korkeakoulun \(1\) opintokokonaisuuksiin \(2\)](#) ja [opintojaksoihin](#), joiden osaksi kyseinen moduuli (2) sopii.

Moduuli (2) voi olla hyvin suppea ja lyhytkestoinen rakenneosa (esimerkiksi [opintojakso](#) tai opintojakson osa) tai laajempi, pienemmistä osista koostuva rakenneosa (esimerkiksi [opintokokonaisuus \(2\)](#)).

Moduuliin (2) voi liittyä yhdistelyehtoja, kuten esitietovaatimuksia ja täydentävyyksiä, ja tämän vuoksi määritelmässä todetaan moduuleiden (2) olevan "suhteellisen" itsenäisiä.

Määritelmässä todetaan, että moduuleista "voi saada" erillisen suoritusmerkinnän. Poikkeuksena on esimerkiksi [korkeakoulujen \(1\) tutkintokoulutus](#), jossa ei ainakaan toistaiseksi anneta opintosuoritusrekisteriin vietävää [arvosanaa](#) opintojaksoa pienemmistä moduuleista.

Opintojen jakaminen moduuleihin (2) perustuu sisältöön (eikä esimerkiksi ajalliseen keston): moduuli (2) on tiettyä sisältöteemaa käsittelevä kokonaisuus.

Sanaa moduuli esiintyy myös [ammattillisen koulutuksen](#) piirissä, mutta ei säädösteksteissä. Ammatillinen koulutus voidaan järjestää modulaarisesti, ja jotkut ammatillisen [koulutuksen järjestäjät](#) jakavat tarjoamansa [koulutuksen \(2\)](#) moduuleiksi nimittämiinsä osiin.

Vrt. [pieni osaamiskokonaisuus](#). Esimerkiksi kaikkia [korkeakoulujen \(1\)](#) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää moduuleina (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Ks. myös. [modulaarisuus](#).

Käsitteen tunnus: c1788

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.3.2021: Merkitäänkö, että käsite moduuli (2) on nimenomaan korkeakoulujen käsite? Vai millä koulutusasteilla moduuli (2) -käsite on käytössä? (Tunnistaako lukiokoulutus tällaisen moduuli-käsitteen; siellähän moduuli on käytössä eri käsitteeseen viittaavana terminä?) Onko perusteltua esittää moduuli (2)- käsite ja modulaarisuus-käsite korkeakoulujen opintojen rakennetta käsittelevässä sanastoluvussa vai olisiko niille jokin muu paikka sanastossa? -- **OKSA-jaos 9.5.2021:** kotoutumiskoulutuksessa ollut käytössä moduuli-käsite

Terminologin kysymys ammatilliselle 20.8.2021: Onko se, mitä moduulista on sanottu ammatillisen koulutuksen osalta, ok?

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmän kommentti englannin kielityöryhmälle

24.5.2021: Huom. sekä [opintokokonaisuuden \(2\)](#) että moduulin (2) englannin vastine on "module", mikä voi osaltaan sekoittaa asioita. Kannattaisiko asiaa selvittää jonkinlaisella huomautuksella?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.9.2021: Moduuli-käsite määritelty ja kuvattu ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta on yksi huomautus. Käsitteen tiedot lienevät ok näin ainakin toistaiseksi?

245

modulaarisuus

määritelmä

periaate, jonka mukaan opinnot rakentuvat porrasteisesti [moduuleista \(2\)](#)

huomautus

Määritelmässä mainittu porrasteisuus (tai hierarkkisuus) viittaa siihen, että päästäkseen suorittamaan jotakin moduulia (2) opiskelijan on mahdollisesti suoritettava määrättyjä esitietoina vaadittavia moduuleita (2).

Suomen korkeakouluissa (2) yleinen tutkintojen ”modulaarinen rakenne” on, että [tutkinto](#) koostuu opintopistemitoituista [opintokokonaisuuksista \(2\)](#), jotka koostuvat edelleen [opintojaksoista](#).

Moduuli-termiä käytetään joskus opintokokonaisuuksista (2), mutta joskus myös pienistä opintojakson osista (ks. [moduuli \(2\)](#)). Erityisesti työelämässä oleville suunnatusta [koulutuksesta \(1\)](#) puhuttaessa modulaarisuudella tarkoitetaan usein opintojen jaottelua hyvin lyhyisiin, esimerkiksi viikossa opiskeltaviin osiin. Myös englanninkielinen tutkimuskirjallisuus käsittelee modulaarisuutta useimmiten tässä merkityksessä.

Modulaarisuudesta puhuttaessa voidaan painottaa:

- Tutkintojen koostumista osista ja sitä, että osille on kuvattu itsenäisesti tavoitteet ja sisältö.
- [Opiskelijan](#) valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta yksilön kannalta (esimerkiksi opintokokonaisuudessa (2) suoritettavat opintojaksot ovat valinnaisia; tutkinnossa suoritettavat opintokokonaisuudet (2) ovat valinnaisia; valinnanmahdollisuuksia on yli korkeakoulurajojen).
- Samojen kokonaisuuksien tarjoamista eri tarkoituksiin (esimerkiksi osana tutkintoja, avoimena korkeakoulutuksena ja täydennyskoulutuksena).
- Opintojen (esimerkiksi [opintojaksojen](#)) jakamista hyvin pieniin paloihin helpottamaan työssäkäyvien opiskelua.
- Esitietovaatimusten kuvaamista geneerisesti, ei oman korkeakoulun (2) opintojaksoina.

Myös [ammattillinen koulutus](#) voidaan järjestää modulaarisesti, vaikkakaan termiä moduuli tai modulaarisuus ei esiinny ammatillisen koulutuksen säädösteksteissä. Ks. [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c1789

Luokka: <korkeakoulut>

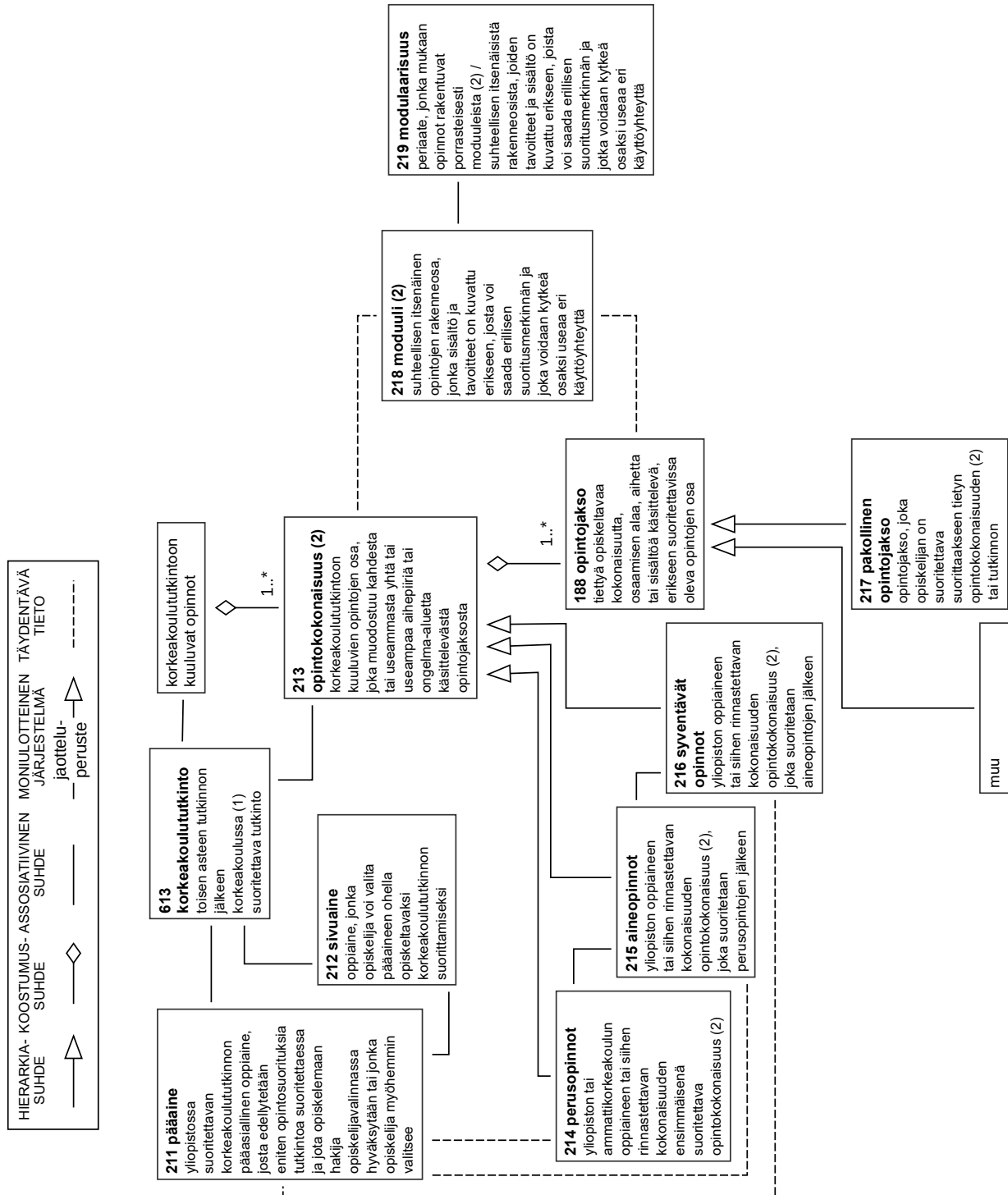
Käsitteekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021: Hyväksytäänkö käsitteen modulaarisuus kuvaus OKSAan tällaisenaan? Kuvaus on siis tehty ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta; ammatillista koskee vain yksi huomautus.

OKSA-jaos 11.6.2021: Käsite ei käytössä varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa eikä perusopetuksessa. Ammatillisessa sanaa esiintyy, mutta ei säädösteksteissä. (Ammatillinen koulutus voidaan järjestää esim. modulaarisesti; jotkut koulutuksen järjestäjät käyttävät sanaa moduuli tarjoamastaan koulutuksesta.) Vapaan sivistystyön osalta olisi hyvä pyytää kommentteja käsitteekaavioon; Annika Bussmanin voisi pyytää jaoksen kokoukseen tai käydä keskustelun erikseen.

Käsitekaavio 26. Opintokokonaisuus ja opintojakso.

4.3 Oppiaine

246

oppiaine; yhteisen tutkinnon osan osa-alue <ammattillinen koulutus>; **YTO** <ammattillinen koulutus>

sv läroämne *n*; ämne *n*

en subject; subject of common unit <yhteisen tutkinnon osan osa-alue>

määritelmä

opiskeltava tiedonala tai aihealue

huomautus

Määritelmässä sanalla aihealue ei tarkoiteta samaa kuin *esiopetuksessa*.

Käsitteen tunnus: c256

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

247

yhteinen oppiaine

sv gemensamt ämne *n*

en common subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine*, jota kaikki *oppilaat* opiskelevat

huomautus

Perusopetuksen yhteiset oppiaineet on säädetty perusopetuslaissa 628/1998 ja niiden *tuntijako* valtioneuvoston asetuksessa 422/2012 (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta).

Käsitteen tunnus: c257

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

248

valinnainen aine

sv valfritt ämne *n*; valbart ämne *n*
inte: tillvalsämne *n*
en optional subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine* tai opintokokonaisuus, jonka *oppilas* voi valita *opetustarjonnasta*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* valinnaisten opintojen käsitteet vaihtelevat hiukan. Perusopetuksessa käytettävä käsite on valinnainen aine. *Lukiokoulutuksessa* käytettävät käsitteet ovat *syventävä kurssi*, *soveltava kurssi*, *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* ja *paikalliset valinnaiset opinnot*. *Ammatillisessa koulutuksessa* käytetään käsitettä *vapaasti valittava tutkinnon osa*.

Käsitteen tunnus: c258

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (tillvalsämne; valbart ämne)

Riinan kysymys perusopetuksen ruotsin ryhmälle 21.3.2022: Opetushallinnon sanastossa on ollut vastineena myös tillvalsämne, mutta OPH:n Karlsson ja Westerholm kommentoivat olikohan vuonna 2016, että se korvattaisiin valfritt ämnellä. Merkitäänkö tillvalsämne hylättäväksi synonyymiksi?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (optional subject)

249

ainevalinta; > kielivalinta

sv ämnesval *n*; > språkval *n*
en subject selection

määritelmä

tapahtuma, jossa *opiskelija* tai perusasteen *oppilaan huoltaja* valitsee opiskeltavan kielen tai muun *oppiaineen opetussuunnitelman (2)* mukaisesta tarjonnasta

huomautus

Käsitteen tunnus: c259

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

250

aineryhmä <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppiainekokonaisuus** <perusopetus>; **ainekokonaisuus** <perusopetus>; **oppiaineryhmä** <lukiokoulutus>

sv ämnesgrupp; läroämnesgrupp <lukiokoulutus>; ämneshelhet (1)

en subject group <lukiokoulutus>

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta tai useammasta *oppiaineesta*

huomautus

Perusopetuksen aineryhmiä ovat esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieteet sekä taito- ja taideaineet.

Perusopetuksessa termiä oppiainekokonaisuus käytetään epävirallisena synonyymina termille aineryhmä.

Lukiokoulutuksessa oppiaineryhmiä ovat esimerkiksi humanistis-yhteiskunnalliset opinnot ja matemaattis-luonnontieteelliset opinnot.

Käsitteen tunnus: c260

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

251

katsomusaine

sv religion och livsåskådningkunskap

en religion and worldview studies

huomautus

Katsomusaineiksi kutsutaan *peruskoulun (1)* ja *lukiokoulutuksen oppiaineista* uskontoa ja elämäntutkimustietoa.

Käsitteen tunnus: c261

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

252

kieliohjelma

sv språkprogram *n*

en language programme

huomautus

Termillä kieliohjelma viitataan *peruskoulun (1)* ja *lukion (1) opetuksen järjestäjän tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman (2)* mukaiseen kielitarjontaan. Kieliohjelmasta ilmenee esimerkiksi, mitä kieliä peruskoulussa (1) tai lukiossa (1) voi opiskella ja kuinka laajasti (esimerkiksi miltä luokka-asteelta alkaen).

Käsitteen tunnus: c262

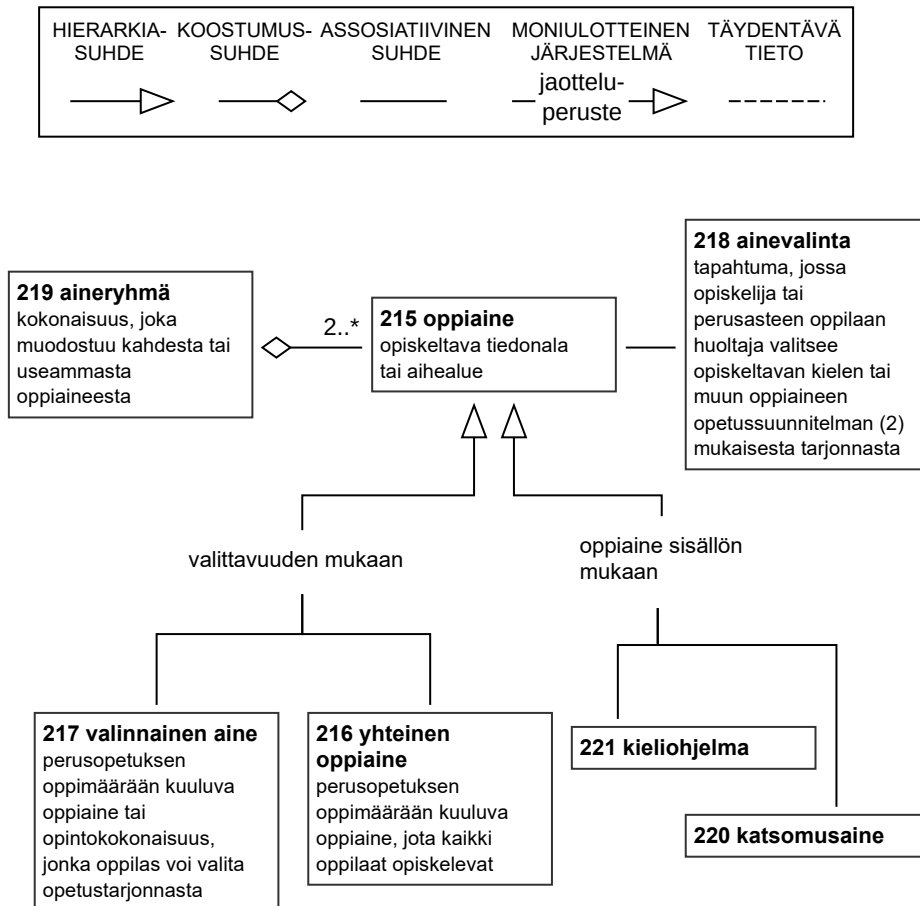
Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Käsitekaavio 27. Oppiaine.

4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta

4.4.1 Opetussuunnitelma

253

opetussuunnitelma (1)

sv läroplan

en curriculum

määritelmä

suunnitelma *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* valtakunnallisten, paikallisten tai oppilas- tai opiskelijakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja *koulutukselle (1)* tai *koulutukselle (2)* asetettujen tehtävien suorittamiseksi

huomautus

Opetussuunnitelmassa (1) kuvataan myös opetuksen (1) järjestämistavat.

Käsitteen tunnus: c275

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

254

opetussuunnitelma (2); opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma <perusopetus>; koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

sv lokal läroplan; undervisningsplan <korkeakoulut>; utbildningsanordnarens läroplan
en local curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; education provider-specific curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; institute-specific curriculum <korkeakoulut>

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai *korkeakoulun (1)* suunnitelma *opetuksen (1)* järjestämisestä ja toteuttamisesta

huomautus

Esiopetuksen ja *perusopetuksen* opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa ja *lukiokoulutuksen* koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa noudatetaan *opetussuunnitelman perusteita*.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa noudatetaan *ammattillisen perustutkinnon* perusteita.

Perusopetuksen opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa voi olla koulukohtainen osio.

Perusopetuksen opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kasvatusta* ja *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä* ja *opiskelijahuoltoa*.

Kansanopistojen ja *liikunnan koulutuskeskusten* tulee laatia opetussuunnitelma (2) *koulutukselle (2)*, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää *etäopetusta* tai *työssäoppimista*.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmassa (2) kuvataan mm. opintojen rakenne, opintojen *osaamistavoitteet (1)* sekä *opetuksen (1)* järjestämistavat.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmaa (2) ei välttämättä ole olemassa yhtenä dokumenttina, vaan se voi koostua osista, joista päätetään eri aikoina.

Käsitteen tunnus: c276

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildningsanordnarens läroplan)

255

lukuvuosisuunnitelma <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppilaitoksen työsuunnitelma** <ammattillinen koulutus>; **vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma** <lukiokoulutus>; **vuosisuunnitelma** <lukiokoulutus>; ~ **opetusohjelma** <korkeakoulut>

sv läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret <lukiokoulutus>; läsårsplan

en school-specific annual plan <perusopetus, lukiokoulutus>; annual plan for the implementation of the local curriculum

määritelmä

opetuksen järjestäjän tai *koulutuksen järjestäjän* laatima suunnitelma *lukuvuoden opetustarjonnasta*, *opetuksen (1)* järjestämisestä ja muusta toiminnasta sekä *oppilaitoksen* työajoista

huomautus

Tässä määritelty suunnitelma on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*.

Perusopetusasetuksessa (852/1998) ja lukioasetuksessa (810/1998) lukuvuosisuunnitelma on säädetty opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tehtäväksi. Suunnitelmassa päätetään kuitenkin oppilaitoskohtaisista asioista, ja käytännössä suunnitelman laatiminen on delegoitu *koulutusorganisaatioille (peruskouluille (1))* ja oppilaitoksille).

Korkeakouluissa (1) vastaavansisältöistä asiakirjaa kutsutaan opetusohjelmaksi.

Korkeakouluissa (1) *tutkintovaatimukset* ja kutakin lukuvuotta koskeva opetusohjelma muodostavat yhdessä *opetussuunnitelman (2)*.

Käsitteen tunnus: c277

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läsårsplan)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (annual plan for the implementation of the local curriculum)

256

<korkeakoulut>

tutkintovaatimukset

sv examensfordringar *pl*

en degree requirements *pl*

määritelmä

korkeakoulun (1) opetussuunnitelman (2) osa, jossa kuvataan *tutkinnon* suorittamisen edellyttämät tiedot ja osaaminen

huomautus

Tutkintovaatimuksia ei välttämättä kuvata erillisenä asiakirjana.

Käsitteen tunnus: c1034

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

257

<esiopetus, perusopetus>

oppimissuunnitelma

sv plan för elevens lärande

en learning plan

määritelmä

esiopetuksessa olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle* laadittava kirjallinen, pedagoginen suunnitelma *oppimisen* ja/tai koulunkäynnin etenemisestä, opetusjärjestelyistä ja tarvittavasta tuesta

huomautus

Oppimissuunnitelmaa voidaan tarvittaessa käyttää osana *yleistä tukea*, ja sitä tulee käyttää *tehostetun tuen* aikana. Oppimissuunnitelma tehdään myös, jos perusopetuksen oppilaalla on päätös oman *opinto-ohjelman* mukaan etenemisestä, *erityisistä opetusjärjestelyistä* tai hänet on otettu *joustavan perusopetuksen* toimintaan. *Eriyistä tukea (1)* saavalle perusopetuksen oppilaalle tehdään oppimissuunnitelman sijaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c280

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

258

henkilökohtainen opintosuunnitelma <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **HOPS** <lukiokoulutus, korkeakoulut>;
oma opinto-ohjelma <perusopetukseen valmistava opetus>

sv individuell studieplan <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; ISP <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; personlig studieprogram

en personal study plan; PSP
rather than: personalised study plan; individual study plan

määritelmä

oppijan omaan käyttöön tarkoitettu suunnitelma opintojen suorittamisesta

huomautus

Lukiokoulutuksessa henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta.

rajattu HOPS: Termiä rajattu HOPS (sv begränsad; en narrow) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka sisältää esimerkiksi opintojen aikataulutukseen, valinnaisiin opintoihin ja korvaavuuksiin liittyvät valinnat.

avoin HOPS: Termiä avoin HOPS (sv öppen; en open-ended) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka liittyy laajemmin yksilöllisen opintopolun suunnitteluun osana henkilökohtaista kehittymistä.

personal study plan / personalised study plan: Englannin vastine personal study plan on tämän käsitteen kohdalla suositettavampi kuin personalised study plan, sillä oppija laatii suunnitelman itse. (Sana personalised viittaisi prosessiin, jossa suunnitelma henkilökohtaistetaan oppijalle.)

individual study plan: Englannin sana "individual" voi viitata 'henkilökohtaisen' lisäksi myös 'yksittäiseen'. Monitulkintaisuuden vuoksi termin "individual study plan" käyttöä ei suositella henkilökohtaisen opiskelu- tai opintosuunnitelman vastineena.

Käsitteen tunnus: c279

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Mielestämme "personlig studieplan" ei ehkä kuulosta oikein hyvältä, voisiko sen merkitä epäsuositettavaksi/hylättäväksi? Sitä on käytetty ammatillisen koulutuksen laissa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021: Termin "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" todettiin olevan käytössä lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa. Tämä tieto on poistettu, koska oppivelvollisuuslain myötä lukiokoulutukseen valmistava koulutus poistuu. Mutta entä TUVA, onko siellä tällaista henkilökohtaista opintosuunnitelmaa? Pitäisikö TUVA lisätä tämän käsitteen käyttökonteksteihin?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021:

TUVA: henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

- Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §14).

- Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n15 mukaisesti.

- Riina laatii määritelmäluonnoksen ja pyytää kommentit Katrilla (Kuukka)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (personlig studieprogram)

Riinan kysymys perusopetuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022: Opetushallinnon sanastossa on "oppilaan oma opinto-ohjelma" = "personlig studieprogram". OKSAn mukaan "oma opinto-ohjelma" liittyy (vain) perusopetukseen valmistavaan koulutukseen. Koskeeko sama ruotsin termiä? (Ja onko program en- vai ett-sukuinen?)

259

(vanhentunut)

henkilökohtainen opiskeluohjelma

sv personligt studieprogram *n*

en individual study programme

määritelmä

oppisopimus *koulutuksessa* tehtävä suunnitelma, johon kirjataan ammattitaito, johon *opiskelija* pyrkii, ja tapa, jolla opiskelija osoittaa saavuttamansa ammattitaidon

huomautus

Henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan voidaan kirjata myös *näyttötutkinnon henkilökohtaistamista* koskevat tiedot.

Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laativat opiskelija, työnantaja ja *koulutuksen järjestäjä*.

Vrt. *henkilökohtaistamista koskeva asiakirja*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c935

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

260

<perusopetus>

opinto-ohjelma

sv studieprogram *n* <perusopetus>

en study programme; course catalogue

määritelmä

ohjelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä opintoja ja missä laajuudessa *oppilaan* on tarkoitus tietynä ajanjaksona suorittaa

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998, 10 §) mukaan *perusopetuksen* oppilaalle tulee kunkin *lukuvuoden* päättyessä antaa *todistus*, johon merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain tai aineryhmittäin arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet, sekä arvio oppilaan käyttäytymisestä.

Lisäksi käsite opinto-ohjelma liittyy perusopetuksen nk. vuosiluokkiin sitomattomaan *opiskeluun*. Perusopetusasetuksen (852/1998, 11 §) mukaan *opetussuunnitelmassa (1)* voidaan määrätä, että eri *oppiaineiden* opinnoissa voidaan edetä *vuosiluokkiin* jaetun *oppimäärän* sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c243

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

261

henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma; HOKS

sv personlig utvecklingsplan för kunnandet; PUK

en personal competence development plan

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma, joka sisältää *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* tehtävää *henkilökohtaistamista* koskevat tiedot

huomautus

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan opiskelijan yksilölliset *osaamisen tunnistamista*, *osaamisen tunnustamista*, osaamisen hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan tietoja mm. opiskelijan *ammattillisen tutkinnon* suorittamiseen tai *oppimiseen* liittyvistä tavoitteista, valinnoista, *opetuksesta (1)* ja *oppimisympäristöistä* sekä esimerkiksi mahdollisesta.

Henkilökohtainen osaaminen kehittämissuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana tarvittaessa.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimiseen, päivittämiseen ja hyväksymiseen osallistuvista tahoista on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

Käsitteen tunnus: c1240

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelma](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

262

henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma; HOJKS

sv individuell plan för hur undervisning skall ordnas; IP

en individual educational plan; individualised curriculum; personalised educational plan (?); IEP

määritelmä

[erityisen tuen \(1\)](#) päätökseen perustuva suunnitelma [oppilaan oppimiseen](#) ja koulunkäyntiin liittyvistä tavoitteista sekä [opetuksen \(1\)](#) sisällöistä, tukimuodoista, pedagogisista menetelmistä ja [oppimisympäristöön](#) liittyvistä tukitoimista

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaisesti erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Kaikki erityistä tukea saavan oppilaan tuki kirjataan HOJKSiin. HOJKS on kirjallinen suunnitelma, jossa määritellään mm. [opiskelun](#) erityiset painoalueet, oppilaan edistymisen [seuranta](#) ja [arviointi \(2\)](#), oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin, arviointitavat ja ajankohdat, oppilaan [itsearviointi \(2\)](#) sekä muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja [oppimateriaalit](#).

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa [ammatillisen peruskoulutuksen koulutuksen järjestäjän](#) tuli erityisopetuksen toteuttamiseksi laatia [opiskelijalle](#) henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS:n sisällöstä säädettiin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta peruskoulutuksesta (811/1998, 8 §). Suunnitelma mainittiin myös laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998, 20 §). Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c281

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 19.10.2018: Ehdotimme tämän vastineeksi myös termiä ”personalised educational plan” (”individual” viittaa myös ’yksittäiseen’, ei aina pelkästään ’henkilökohtaiseen’). Kun perusopetuksen työryhmä on miettimässä tämän käsitteen englanninkielisiä vastineita, kannattaa kysyä kommentteja OPH:sta Kristiina Laitiselta.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (individuell plan för hur undervisningen skall ordnas)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (individual educational plan)

263

(vanhentunut)

henkilökohtainen näyttösuunnitelma; HENSU

sv individuell plan för fristående examen

en individual plan for completing competence-based qualification

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma [näyttötutkinnon](#) osien suorittamisesta

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c282

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

264

henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma; HOVS

sv individuell studie- och träningsplan

en individual study and training plan

määritelmä

suunnitelma, jossa yhdistyy *opiskelijan* henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja hänen urheilulajinsa valmennussuunnitelma

huomautus

Käsitteen tunnus: c283

Luokka: <ammattillinen koulutus>?

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Työryhmä 24.10.2014: englannin termi selvitetävä (coaching?)

Terminologin kysymys Tuula Sumkinille ja Tomi Kytölälle 13.12.2021: Onko määritelmässä käytetty termi "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" ok ja mihin OKSAn käsitteeseen se tulisi linkittää? Se on ollut vahingossa linkitetty vanhentuneeseen käsitteeseen henkilökohtainen opiskeluohjelma, mutta tämä lienee täysin väärin. OKSAssa on/oli määritelty henkilökohtainen opiskelusuunnitelma vain lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen käsitteenä, ja HOVS ei kai liity mitenkään entiseen LUVA-koulutukseen. Pitäisikö määritelmässä kenties viitata ammatillisen koulutuksen HOKS (henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma) -käsitteeseen?

265

(vanhentunut)

henkilökohtaistamista koskeva asiakirja

sv dokument om personlig tillämpning

en personalisation documentation

määritelmä

ammattillisessa aikuiskoulutuksessa käytettävä asiakirja, johon kirjataan tiedot *näyttötutkintoon* liittyvästä *henkilökohtaistamisesta*

huomautus

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan laatii *koulutuksen järjestäjä* yhdessä *tutkinnon suorittajan* kanssa.

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (25.6.2015) ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvästä henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan merkitään muun muassa tutkinnon suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, tiedot niistä *tutkinnon osista*, jotka on ilmoitettu *tutkintotoimikunnalle* niiden liittämiseksi tutkintosuoritukseen, tiedot niistä tutkinnon osista, joista on tehty tutkintotoimikunnalle esitys *osaamisen tunnustamista* varten; *näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen* ja muun ammattitaidon hankkimisen tarve; tarvittava *ohjaus* ja tuki; mahdollisesti tarvittavat opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot.

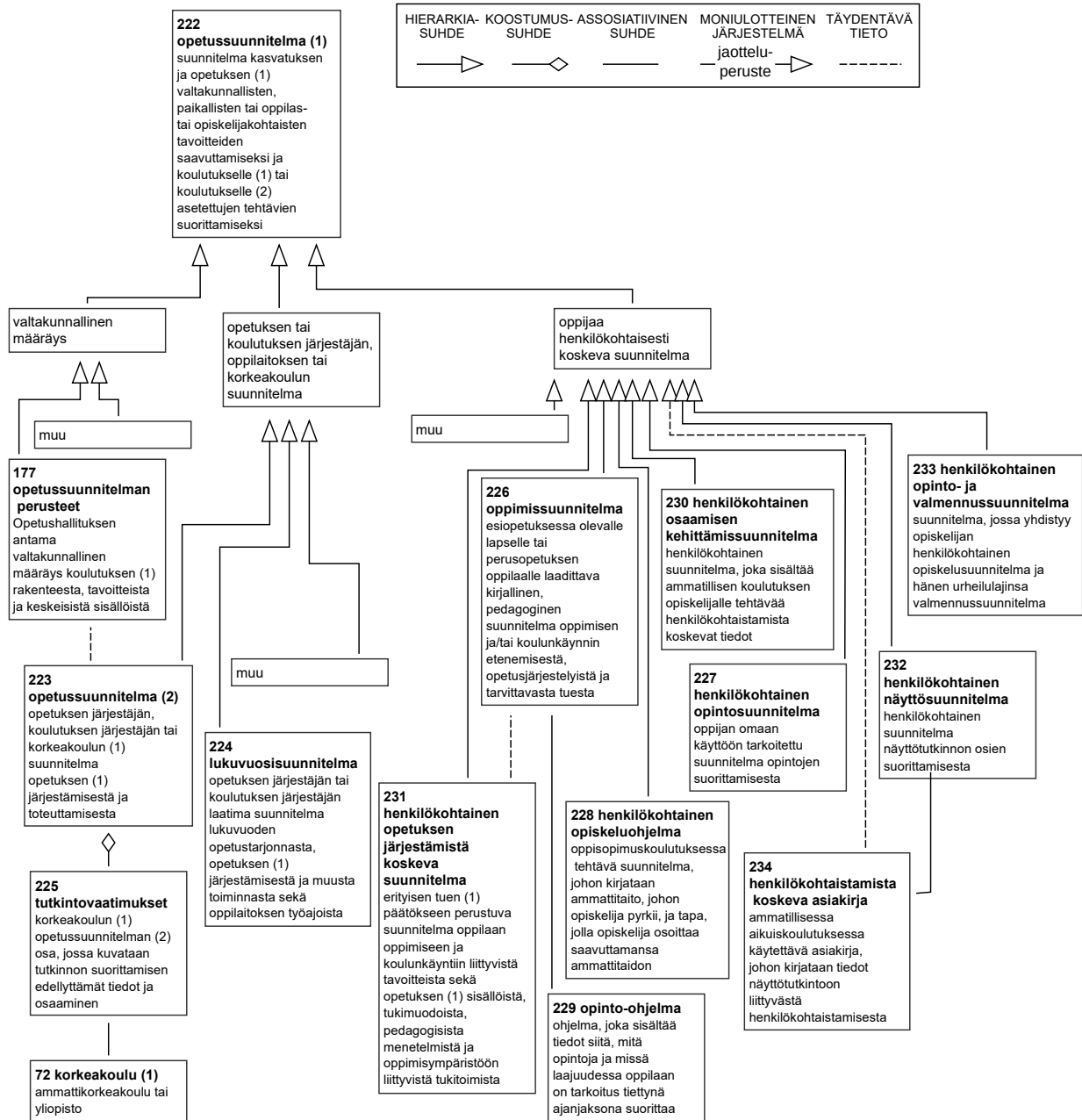
Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c934

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsittekaavio 28. Opetussuunnitelma.

4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä

266

<lukiokoulutus>

aihekokonaisuus

sv temaområde; ämneshelhet (2); genomgående tema; ämnesområde

en cross-curricular theme

määritelmä

lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (1) annettu, *opetuksen (1)* eheyttämiseen pyrkivä teema, jolla on liittymäkohtia useisiin *oppiaineisiin* ja jota käsitellään eri oppiaineiden yhteydessä ja *oppilaitoksen* muussa toiminnassa

huomautus

Esimerkkejä *lukiokoulutuksen* vuoden 2015 opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaisista aihekokonaisuuksista ovat ”ihmisenä kasvaminen”, ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” sekä ”osallistuva kansalaisuus”.

Aihekokonaisuus on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteellä aihekokonaisuus, samoin kuin lukiolain 714/2018 myötä tulleilla käsitteillä *laaja-alainen osaaminen* ja *temaattiset opinnot*, on *opetusta (1)* eheyttävä tehtävä.

Käsite aihekokonaisuus on mainittu myös perusopetuslaissa (628/1998). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Käsitteen tunnus: c285

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti perusopetukselle, 11.1.2019:

Onko tässä määritelty ”aihekokonaisuus” sama kuin asetuksessa 422/2012 (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta) mainittu käsite ”ainekokonaisuus”? (ruotsiksi ”helheter som bildas av flera läroämnen”)? Vai ovatko nämä eri käsitteitä? -> **OKSA-jaos 24.5.2019:** Käsite oppiainekokonaisuus/ainekokonaisuus on eri käsite kuin tämä. Oppiainekokonaisuus on perusopetuksen käsite, aihekokonaisuus taas lukion. (POPS käyttää termiä oppiainekokonaisuus.)

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: laissa 629/1998 (vanha lukiolaki) puhutaan suomeksi aihekokonaisuuksista; ruotsiksi ämneshelhet

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Tämä käsite saattaa olla vanhentunut (tai korvattu uudella), joten voisi ehkä jättää ruotsiksikin vain vanhan vastineen ”ämneshelhet”?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Palataan tämän käsitteen ruotsin vastineisiin, kun OKSA-jaoksen lukiotyöryhmä ottanut kantaa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä ”temahelhet”? Tämä voisi olla uudempi termi, ja sitä on käytetty perusopetuksen puolella

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä ”temastudier”? LOPS 2015

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: ”ämnesövergripande studier”?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: myös temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot ovat läheisesti liittyviä käsitteitä

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.1.2019: Voisiko OKSAn lisätä myös käsitteet temaattiset opinnot [on OKSAssa] ja ilmiöpohjaiset opinnot ja tuoda esiin sitä, että käsitteissä aihekokonaisuus, temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot on kyseessä pohjimmiltaan sama käsite, mutta nimitykset ovat vaihdelleet. Tai jos näiden käsitteiden välillä on jotain sisällöllistä/pedagogista eroa, niin voisi olla hyvä selventää sitä...? -- **OKSAn lukiosanastotyöryhmä 12.3.2020:** ilmiöpohjaiset opinnot: ei säädöksissä eikä LOPSissa. Esim. Helsingin kaupunki kyllä käyttänyt, mutta vaihtelua koulutuksenjärjestäjittäin. Jätetään määrittelemättä.

Lukion sanastotyöryhmä 12.3.2020: Temaattisilla opinnoilla on laajuus, aihekokonaisuudella ei, aihekokonaisuuksille ei ole varattu opetusaikaa. Näillä kaikilla, aihekokonaisuus, laaja-alainen osaaminen ja temaattiset opinnot, on sinällään opetusta eheyttävä tehtävä.

OKSA-jaos 30.10.2020: ei vakan käsite

OKSA-jaos 30.10.2020: esiopetus(?), perusopetus: näillä asteilla tämä käsite ollut aiemmin. Pitäisikö käsitteen kuvausta muokata sopivaksi myös näille asteille?

OKSA-jaos 30.10.2020: Erja palaa tähän vielä ennen OKSAn toisen laitoksen julkaisemista

Erja Vitikka 23.11.2020: Aihekokonaisuus-käsite on edelleen perusopetuslaissa (628/1998) kyllä, ja sen on ollut käytössä perusopetuksessa opetussuunnitelman perusteissa (2004). Nykyisissä (2014) opetussuunnitelman perusteissa aihekokonaisuus-käsite ei ole käytössä. Esiopetuksessa käsite ei ole ollut käytössä aiemminkaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. perusopetus, 23.11.2020: Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös perusopetukseen (vai tehdäänkö perusopetukselle eri käsite, aihekokonaisuus (2), jos käsitteet ovat hyvin erilaiset?)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Temaområde; genomgående tema; ämnesområde)

267

<lukiokoulutus>

laaja-alainen osaaminen

sv mångsidig kompetens

en transversal competence

määritelmä

osaaminen, joka rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta, jotka tarvitaan [lukiokoulutuksen opiskelijan](#) hyvää yleissivistystä ja hyväksi ihmiseksi kasvamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia varten

huomautus

Laaja-alaisella osaamisella on lukiokoulutusta eheyttävä tehtävä. [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa](#) 2019 laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukiokoulutuksen [oppiaineiden](#) yhteiset tavoitteet.

Laaja-alaisen osaamisen kuusi osa-alueita ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Käsite laaja-alainen osaaminen on käytössä lukiokoulutuksen lisäksi myös [varhaiskasvatuksessa](#), [esiopetuksessa](#) ja [perusopetuksessa](#). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Vrt. [temaattiset opinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1638

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. vaka, esi- ja perusopetus, 23.11.2020: Käsite on käytössä myös varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös näihin?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään työlistalle laajentaa käsitteen määritelmä kattamaan tai ottamaan huomioon perusopetus

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (mångsidig kompetens)

268

opetuksen eriyttäminen

sv differentiering av undervisningen

en differentiation of teaching

määritelmä

toiminta, jossa samaan *opetusryhmään (2)* kuuluville *oppilaille* tai *opiskelijoille* annetaan *opetusta (1)* heidän toisistaan poikkeavien tarpeidensa mukaisesti

huomautus

Eriyttämisessä voidaan tarpeiden mukaan vaihdella *opiskelun* laajuutta, syvyyttä ja etenemisnopeutta. Eriyttäminen voi tapahtua esimerkiksi opetuksen (1) sisältöjä, käytettäviä *opetusmateriaaleja* ja menetelmiä, työtapoja, kotitehtävien määrää ja käytettävissä olevaa aikaa vaihtelemalla.

Käsitteen tunnus: c286

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

269

koulutuksen tavoitteet *pl*; > **esiopetuksen tavoitteet** *pl*; > **perusopetuksen tavoitteet** *pl*;
> **lukiokoulutuksen tavoitteet** *pl* <valtionneuvoston asetus 942/2014>; > **lukiokoulutuksen tehtävät** *pl*
<lukion opetussuunnitelman perusteet 2015>; > **lukiokoulutuksen tarkoitus** <lukiolaki 714/2018>
mieluummin kuin: opetuksen tavoitteet *pl* <esiopetus, perusopetus>

sv utbildningens mål *n pl*; > mål *n pl* för förskoleundervisningen; > mål *n pl* för den grundläggande utbildningen; > gymnasieutbildningens mål *n pl*
hellre än: mål *n pl* för undervisningen

en mission of education; > mission of general upper secondary education <lukiokoulutuksen tavoitteet>

määritelmä

niiden päämäärien kokonaisuus, joihin *koulutuksella (1)* pyritään

huomautus

Esiopetuksen ja *perusopetuksen* tavoitteista on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja valtionneuvoston asetuksessa perusopetuslaissa tarkoitettuna opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen *tuntijaosta* (422/2012).

Lukiokoulutuksen tavoitteista on säädetty lukiolaissa (629/1998) sekä valtionneuvoston asetuksessa lukiolaissa tarkoitettuna koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (942/2014).

Perusopetuksen tavoitteita ovat esimerkiksi tukea *oppilaan* kasvamista ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen, tarjota elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja, lisätä sivistystä ja tasa-arvoa ja turvata yhdenvertaisuutta.

Lukiokoulutuksen tavoitteita ovat lain 942/2014 mukaan esimerkiksi tukea *opiskelijan* tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittamista.

Esi- ja perusopetuksella on yleis- ja erityistavoitteet. Valtionneuvoston asetuksessa 422/2012 säädetään perusopetuksen yleiset tavoitteet ja asetuksen 5 §:ssä lisäksi muille kuin *oppivelvollisuuttaan* suorittaville oppilaille annettavan *opetuksen (1)* erityiset tavoitteet.

opetuksen tavoitteet: Säädöksissä (esim. perusopetuslaki 628/1998 ja valtionneuvoston asetus 422/2012) käytetään lyhyttä termimuotoa "opetuksen tavoitteet", jolla viitataan sekä käsitteeseen esiopetuksen tavoitteet ja että käsitteeseen perusopetuksen tavoitteet. Termin opetuksen tavoitteet käyttäminen koulutuksen (1) tavoitteista ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä termillä opetuksen tavoitteet viitataan myös yksittäisten *oppiaineiden* tavoitteisiin. Esimerkiksi perusopetuksen osalta oppiaineiden tavoitteista on säädetty *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c287

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / varhaiskasvatukselle 19.10.2018: varhaiskasvatussuunnitelman perusteet käyttää termejä "varhaiskasvatuksen tehtävä" ja "varhaiskasvatuksen yleiset tavoitteet". Englanniksi nämä lienevät "mission". Riina, selvitä OKSA-jaokselta, miten nämä vakaa koskevat tiedot lisätään OKSAan.

OKSA-jaos 18.1.2019: Kirsi selvittää vaka-lain englannin käännöksestä, mitä termejä siellä käytetty. --
Kirsi Alila, OKM, helmikuu 2019: Englanniksi käytetään tavoitteista käsitettä "aims".

270

opetustunti

sv undervisningstimme; lektion

en lesson

not: teaching hour

määritelmä

yksikkö, joka ilmaisee *opetukseen (1)* käytettävää aikamäärää tuntia kohti

huomautus

Opetustuntia käytetään aikayksikkönä opetuksessa (1), opetuksen (1) suunnittelussa ja hallinnossa.

Käsitteen tunnus: c288

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Onko lukion ruotsin työryhmän ehdottama vastine undervisningstimme ok perusopetuksen kannalta? Entä Opetushallinnon sanaston lektion?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lektion)

4.4.2 Koulutustarjonta

271

koulutustarjonta

sv utbildningsutbud *n*

en study opportunities available; provision of study opportunities; education and training provision

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyssä aikana tarjottavista [koulutusmahdollisuuksista](#), tarjolla olevia [aloituspaiikkoja](#) koskevista tiedoista sekä muista koulutusmahdollisuuksiin liittyvistä tiedoista

huomautus

Tarjottavista koulutusmahdollisuuksista voidaan antaa tietoa esimerkiksi verkkopalveluissa tai opinto-oppaissa.

Käsite koulutustarjonta voidaan ymmärtää myös muilla tavoilla. Esimerkiksi [hakijan](#) kannalta koulutustarjonta on kokonaisuus, joka muodostuu [koulutustoimijoiden](#) tarjoamista koulutusmahdollisuuksista yhteensä. Yksittäisen koulutustoimijan näkökulmasta koulutustarjonta voidaan ymmärtää toimijan itsensä tarjoamien [koulutuksen toteutusten](#) kokonaisuudeksi.

Käsitteen tunnus: c289

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Digivisio / Matti Riihimäki, Aalto, 1.12.2021: Digivisioissa yritetään noudattaa jatkuvan oppimisen sanastoa

https://www.tsk.fi/tiedostot/luonnokset/jatkuvaoppiminen/jatkuvan_oppimisen_sanasto_lausunlounno_s.pdf Koulutus on tosin vähän haastava :) Em. luonnoksessa sitä käsitellään ansiokkaasti erilaisilla ryhmittelyillä.

Tiedoksi että Digivisiossa (tai tarkemmin sen arkkitehtuuryössä ja RRF-projektihakemuksessa) koulutusta/koulutustarjontaa on toistaiseksi rakennettu ao standardin mukaisesti ottamalla lähtökohdaksi koulutuksen formaalisuuden...

Totti Tuhkanen 3.12.2021: Koulutus-käsitettä ei saada kattavasti haltuun ilman koulutus 1..n rinnakkaismäärittelyä. Koulutustarjonta ja opetustarjonta ovat näille alisteisia.

Digivision kuvauksessa koulutustarjonta ja opetustarjonta näyttävät käsitteimerkityksinä hieman sekoittuvan.

Ja on huomattava, että kv-koulutustarjontaankin voi sisältyä sekä formaaleja että ei-formaaleja opetustarjonnan muotoja, eli se ei ole rinnasteisessa vaan hierarkkisessa suhteessa edellisiin. Jotenkin tuntuu, että formaalisuuden astevaihtelu on johdettu jostain sellaisesta piirremäärittelymallista, joka ei ole suoraan yhteensopiva OKSA:n määrittelylogiikan kanssa. Asia pitää siis avata ja arvioida.

Lienee tarvetta tehdä attribuuttitaso käsitteiden tarkennuksia.

Esim. seminaari, jos se on gradu-seminaari, on lähtökohtaisesti formaalia opetussuunnitelmaperustaista opetusta, joka sisältyy tutkintotavoitteeseen opiskeluun.

Vapaasti valittava seminaari joka on tyypiltään vaikka konferenssi, voidaan taas mieltää joksikin muuksi kuin formaaliksi koulutustarjonnaksi.

Näyttäisi siltä, että tässä on OKSALLE työmaata/paimennettavaa. Matin kommentit alla ovat hyvää pohdintaa.

272

opetustarjonta <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **opintotarjotin** <lukiokoulutus>;

opintojaksotarjotin <lukiokoulutus>

ei: > kurssitarjotin <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv undervisningsutbud *n*

en teaching on offer; available courses and modules; > course selection <lukiokoulutuksen opintojaksoista>; > courses on offer <opintojaksoista>; > available courses <opintojaksoista> rather than: available teaching; available instruction

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu yksittäisistä *opintojaksoista*, *opintokokonaisuuksista (1)*, *opintokokonaisuuksista (2)* tai *tutkinnon osista*, joiden suorittamismahdollisuutta tietyssä aikana tarjotaan, tai (*perusopetuksen* osalta) *oppiaineiden oppimääristä*, joita tietyssä aikana on tarkoitus suorittaa

huomautus

Ero *koulutustarjonnan* ja opetustarjonnan välillä on, että koulutustarjonta on suunnattu henkilöille, jotka eivät toistaiseksi opiskele kyseisessä *koulutusorganisaatiossa* tai *koulutuksessa (2)*; opetustarjonta puolestaan on tarkoitettu tarjoavan koulutusorganisaation *oppilaille* tai *opiskelijoille*.

Käsitteen tunnus: c290

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 24.9.2018: Course selection on nykytilan mukainen termi; uuden lukiolainsäädännön ja lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset englannin termit varmistettava myöhemmin. (Jatkossakin pääsanana varmaankin selection, mutta mikä selection?)

273

koulutustarjonnan koulutuslaji; koulutuslaji

sv typ av utbildning inom utbildningsutbud

en type of education
not: form of education (2)

huomautus

Koulutuksen hakumenettelyn ja *opiskelijavalinnan* yhteydessä *hakijoille* näytettävät koulutuslajivaihtoehdot ovat tällä hetkellä (tammikuu 2018) nuorten koulutus ja *aikuiskoulutus*. Esimerkiksi nuorten ja aikuisten *lukiokoulutus*; aikuisten *perusopetus*.

Termi (koulutustarjonnan) koulutuslaji ei näy *hakijalle* (esim. Opintopolussa tai muussa viestinnässä), vaan se on käytössä lähinnä opintohallinnon puolella.

Käsitteen tunnus: c291

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (sv- ja en-kielityöryhmät)

OPH / Ruotsinkielinen koulutus / Karlsson, Westerholm ym.: Sv typ av utbildning

Terminologin kysymys 14.9.2015: Mikä valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi? OKSA-työryhmä päätyi 13.6.2014 termiin "utbildningsslag", kun taas OPH:n ruotsinkielisestä yksiköstä esitettiin kommenttikierroksella "typ av utbildning". Vipusessa koulutuslaji on "utbildningsslag".

Ruotsin kielityöryhmän kommentti 1.12.2015: slag on hieman epämääräinen

Terminologin kysymys 7.12.2015: Jos ja kun sv-termi muutetaan erilaiseksi kuin Vipusessa (ks.), mitä tehdään Vipusen nykyiselle termille? -> **OKSA-työryhmä 29.1.2016:** kysytään tästä Karilta ja Mariannelta -> **Terminologi 5.2.2016:** Kysytty Karilta ja Mariannelta, onko ok muuttaa Vipusen puolellekin "typ av utbildning".

Marianne Portin 8.2.2016: -- OKSAn kokouksessa 13.6.2014 hyväksytyt koulutuksen järjestämiseen liittyvien käsitteiden ruotsin- ja englanninkieliset käännökset. Siellä "typ av utbildning" = "koulutustyyppi" ja "koulutuslaji" = "utbildningsslag". Termi "typ av utbildning" on siis jo varattuna.

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 10.2.2016: Täytyykö tosiaan ottaa huomioon, että Vipusen puolella on myös käsitteet ja, joiden vastineet ovat vastaavassa järjestyksessä "typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning" ja "typ av utbildning inom yrkesutbildning". (Pelkkä *koulutustyyppi* on käsitteenä OKSasta kokonaan poistettu. Vipusessakin termiä on tarkennettu yllä olevalla tavalla eli "ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi" ja "ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi".)

Englannin kielityöryhmän kommentti: range of X / selection of X

Englannin kielityöryhmän kommentti 21.6.2016: Vipunen käyttää koulutuslajista vastinetta form of education, mutta eikö mene tällöin sekaisin *koulutusmuoto (2):n* kanssa? Näillä nyt molemmilla sama termi englanniksi.

Englannin kielityöryhmän kysymys 21.6.2016 OKSA-jaostolle: Onko OPH:lla englanninkielinen käännos koulutuslajille?

Ruotsin kielityöryhmä 5.9.2016: Tarkastetaan Vipusen ja Opintopolun termit -> pyritään yhtenäisyyteen käytettyjen termien kesken. Määritelmä tulee myös tarkastaa ja tarvittaessa päivittää.

Vipunen/Anssi Pänkäläinen 16.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslajia ei ole muistaakseni käytetty haku ja opiskelijavalinnan yhteydessä. Mutta esim. amk-opiskelijatilastoissa "nuorten/aikuisten koulutus" on suomeksi koulutustyyppi ja se on käännetty ruotsiksi "typ av utbildning" ja englanniksi "type of education".

Tilastokeskus/Anna Loukkola 19.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslaji-käsitettä on meillä käytetty lukiokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulutuksessa juuri jaottelulla nuorten koulutus ja aikuiskoulutus. Ammatillisessa koulutuksessa koulutuslajeja on ollut enemmän ks. http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__kou__aop/?tablelist=true
Koulutuslaji on meillä käännetty "utbildningsslag" ja "type of education"

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji () olisi ruotsiksi utbildningsslag, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi ruotsiksi "typ av utbildning", koska se on suppeammin määritelty? (Jos ruotsin "slag" on epämääräisempi kuin "typ", kuten yllä on kommentoitu?)

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji () olisi englanniksi "form of education and training", koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi englanniksi "type of education" (tai jotain muuta, mitä englannin kielityöryhmä ehdottaa), koska se on suppeammin määritelty?

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 28.11.2016: "" Vipusen termeissä on sisällöltään hieman laajempi kuin koulutustarjonnan koulutuslaji OKSA:ssa (vain nuorten ja aikuiskoulutus). Kysymys OKSA-sanastojaostolle: tulisiko näitä määritelmiä yhtenäistää jotenkin?

KK-valmisteluryhmä (Totti, Outi) 2.12.2016: Pohdintaa: Käyttöalan merkitseminen selkeästi (koulutustarjonnan koulutuslaji, ID291 ja koulutustyyppi, ID653)? Koulutustyyppi liittyy vain ammatilliseen puoleen; koulutustyyppiä ei tulisi käyttää ilman määrettä....? Mihin käsitteisiin tämä on suhteessa OKSA:ssa rinnakkaiskäsitteenä? Huomautuksiin selkeästi käyttöala ja ero toiseen termiin?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv- ja en-kielityöryhmille: voisiko sv- ja en-termeihin jotenkin lisätä termin "koulutustarjonta" (niin saisi eron Vipusen koulutuslaji-käsitteeseen)? Siis esim. ruotsiksi koulutustarjonnan koulutuslaji = "typ av utbildning inom utbildningsutbud"?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv-kielityöryhmille: Olisiko kovin huono ratkaisu, jos sekä koulutuslaji- että koulutustyyppi-käsitteet olisivat ruotsiksi typ av utbildning (jotenkin tarkennettuina)? Siis

- koulutustarjonnan koulutuslaji = typ av utbildning inom utbildningsutbud
- koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning
- ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning ja
- ammatillisen koulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkesutbildning? -- **Terminologin kommentti 27.3.2017:** Tämä ei ilmeisesti käy, sillä Vipusessa koulutuslajilla ilmaistaan eri asiaa kuin koulutustyyppillä, ja jos ruotsin vastineet olisivat kaikissa kohdissa muotoa "typ av utbildning (+ tarkenne)", niin tästä saisi virheellisen mielikuvan.

Ruotsin kielityöryhmä 27.9.2017: Pohdittiin, että mahdollista olisi tehdä ratkaisu, että koulutustarjonnan koulutuslaji ja Vipusen koulutuslaji olisivat kumpikin "utbildningsslag" ja koulutustyyppit olisivat "typ av utbildning". Tälle perusteluna olisi, että Tilastokeskus käyttää "utbildningsslag"-termiä koulutuslajista. Kuitenkaan kaikki työryhmässä eivät pitäneet tätä ratkaisua kovinkaan hyvänä. Palataan myöhemmässä kokouksessa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: "utbildningsslag" (OKSAn koulutustarjonnan koulutuslajille ja Vipusen koulutuslajille) olisi hyväksyttävä, jos katsotaan, ettei Vipusen ruotsin vastinetta (utbildningsslag) voi muuttaa. Selvitettävä, voidaanko Vipusen termiä muuttaa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: Ruotsin kielessä ei juuri ole yhdyssanoja (kuten "utbildningstyp" tai "utbildningsslag"), vaan yhdyssanat ovat heijastumaa suomen kielestä. Enemmän ruotsin kielen mukaista olisikin, että koulutuslaji- ja koulutustyyppi-termit olisivat kaikki ruotsiksi "typ av utbildning" (+ mahdollinen tarkenne, kuten "inom utbildningsutbud", "inom yrkeshögskoleutbildning" tai "inom yrkesutbildning").

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 13.10.2017: Voidaanko Vipusen ruotsin termiä (utbildningsslag) muuttaa (tai sen muuttamisesta keskustella) ja jos, miten se tapahtuisi? Jos on hankalaa, niin ruotsin kielityöryhmä voinee elää sen kanssa, että koulutuslaji olisi utbildningsslag.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Termi koulutuslaji ei näy Opintopolussa hakijalle, on virkailijapuolen käsite jolla erotetaan nuorten koulutus ja aikuiskoulutus.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Koska Vipusen käsitteet jätetään pois OKSAn 1. julkaisusta, kielityöryhmien ei tarvitse tässä vaiheessa välittää siitä, mitkä vastineet Vipusessa on. Palataan asiaan, kun Vipunen käydään läpi ja yhdistetään OKSAn.

274

opintojen laajuus <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **osaamisen laajuus** <ammattillinen koulutus>;
> **oppimäärän laajuus (2)** <lukiokoulutus>

sv studiernas omfattning; omfattning av studierna
en scope of studies; scope of competence (??) <ammattillinen>
rather than: range of studies; extent of studies

määritelmä

ominaisuus, joka liittyy suoritettavaan opintojen osaan tai kokonaisuuteen ja joka kuvaa kyseiseen yksikköön liittyvää *opiskelijan* työmäärää, annettavan *opetuksen (2)* määrää tai yksikköön sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä

huomautus

Opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy

- *ammattillisessa koulutuksessa: tutkintoon, tutkinnon osaan* tai *opintojaksoon*

- *lukiokoulutuksessa: lukiokoulutuksen koko oppimäärään*, yksittäisen *oppiaineen* oppimäärään, *moduuliin* ja *opintojaksoon*

- *korkeakouluissa (1): tutkintoon, opintojaksoon* ja *opintokokonaisuuteen (1)*

ja kuvaa

- *ammattillisessa koulutuksessa: osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä* suhteessa *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*

- *lukiokoulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) määrää* ja

- *korkeakouluissa (1): suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää.*

Ammatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuus ilmaistaan *osaamispisteinä*.

Lukiokoulutuksessa pakollisten opintojen ja *valtakunnallisten valinnaisten opintojen* laajuudesta säädetään lukioasetuksella (810/2018). Lukiokoulutuksen oppimääriin kuuluvien opintojen laajuus ilmaistaan opintojen keston mukaan *opintopisteinä (1)*. Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen opintojen laajuus lisäksi käsitettä *oppimäärä*.

Korkeakouluissa (1) opintojen laajuus ilmaistaan *opintopisteinä (2)*.

Perusopetuksessa käsitettä opintojen laajuus vastaa käsite *oppimäärä*.

Ks. myös *opintojen laajuusyksikkö*.

Käsitteen tunnus: c293

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä *rahoitukseen vaikuttava yksikkö* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

275

<ammattillinen koulutus>

osaamisala

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut)

sv kompetensområde; utbildningsprogram *n* (1); kunskapsområde

en competence area
not: training programme

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen *ammattillisen tutkinnon* sisällä

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan *ammattillisessa perustutkinnossa* osaamisalana voi olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala.

Käsitteen tunnus: c299

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kunskapsområde)

276

suuntautumisvaihtoehto <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **erikoistumisala** <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **opintosuunta** <yliopisto>; **linja**

sv studieinriktning; inriktningsalternativ; studieriktning

en specialisation; specialist option <yliopisto>

määritelmä

opintokokonaisuuksien (2) tai *tutkinnon osien* joukko, jonka valitseminen ja suorittaminen suuntaa *koulutuksen* (2) sisältöä tiettyyn aihepiiriin tai tietylle alalle

huomautus

Suuntautumisvaihtoehto-termillä viitataan keskenään vaihtoehtoihin valintoihin, joilla on merkitystä myös *opiskeluoikeuden* suhteen. Kun *opiskelijan* opiskeluoikeuteen täsmennetään yksi suuntautumisvaihtoehto, muut vaihtoehtoiset suuntautumisvaihtoehdot opintoineen eivät ole opiskelijalle mahdollisia ilman eri menettelyä.

Yliopistossa suuntautumisvaihtoehdon valitseminen voi tulla kyseeseen *tutkintoon* johtavassa koulutuksessa (2).

Käsitteen tunnus: c302

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

277

osaamistavoitteet *pl* (1); **osaamisen tavoitteet** *pl*

sv lärandemål *n pl* <korkeakoulut>; mål *n pl* för kunnandet (1) <ammattillinen koulutus>

en learning outcomes *pl* (1); intended learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); defined learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning objectives

määritelmä

tavoitteet, jotka ilmaisevat, mitä *opiskelijan* odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Koulutuksen (1) alan eurooppalaisen yhteistyön avulla on otettu laajasti käyttöön osaamistavoitteiden (1) kuvaaminen. Osaamista voidaan kuvata sekä koulutuksellisenä että ammatillisena tavoitteena.

Vertaa käsitettä osaamistavoitteet (1) lähikäsitteeseen *oppimistulokset*. Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. *Oppimistuloksilla* taas tarkoitetaan samaa kuin termillä *saavutetut osaamistavoitteet* eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään *yhteisten tutkinnon osien* ja *valmentavan koulutuksen osien* kohdalla geneerisen käsitteen osaamistavoitteet (1) sijaan käsitettä *osaamistavoite* (2). *Ammatillisten tutkinnon osien* kohdalla vastaava käsite on *ammattitaitovaatimus*.

lärandemål: Ruotsin käsitteen lärandemål voidaan hahmottaa koostuvan suppeammista käsitteistä, kuten kunskapsmål, färdighetsmål ja attitydmål.

learning outcomes (1), intended learning outcomes, defined learning outcomes: Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä osaamistavoitteet (1) ja toisaalta *oppimistulokset*. (Sanan outcome(s) peruserkitys englannin kielessä on 'tulos', 'tulokset'.) Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: osaamistavoitteista (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja *oppimistuloksista* vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c303

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä* <kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 19.11.2018: Onko tarpeen harkita osaamistavoitteille ruotsinkieliseksi vastineeksi myös termiä *kompetensmål*? Tämä on Merja Flemingin mukaan VNK:n termipankista löytyvä vastine termille oppimistulokset.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen enkun ryhmälle 22.10.2020: Onko ammatillisen koulutuksen kannalta tarpeen lisätä englannin synonyymeihin "learning targets" (jolle mahdollisesti laitettaisiin jokin käyttöalatarkenne)?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (targeted learning outcome)

278

oppimistulokset *pl* <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **saavutetut osaamistavoitteet** *pl* (uudistermi); ~ **todennettu osaaminen** <ammattillinen koulutus>

sv inlärningsresultat

en learning outcomes (2); achieved learning outcomes <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning achievements *pl*; learning attainments *pl*; ~ validated learning <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>; ~ validated competence <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>
rather than: learning outcomes (2)

määritelmä

tulokset, jotka ilmaisevat, mitä *oppilas* tai *opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Vertaa käsitettä oppimistulokset lähikäsitteeseen *osaamistavoitteet* (1). Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. Oppimistuloksilla taas tarkoitetaan samaa kuin ilmaisulla ”saavutetut osaamistavoitteet” eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

learning outcomes (2): Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä *osaamistavoitteet* (1) ja toisaalta oppimistulokset. Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: *osaamistavoitteista* (1) vastinetta ”intended learning outcomes” tai ”defined learning outcomes” ja oppimistuloksista vastinetta ”achieved learning outcomes”.

Käsitteen tunnus: c1631

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (inlärningsresultat)

279

tutkinnon vaativuustaso

sv examens kvalifikationsnivå; examens kravnivå

en qualifications level <EQF-viitekehysten yhteydessä>

määritelmä

luokka, jollaisiin *tutkinnot* jaotellaan niiden edellyttämän tai tuottaman osaamisen perusteella

huomautus

Suomessa tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) pohjalle. Viitekehysten ja tutkinnon vaativuustasojen tarkoituksena on lisätä tutkintojen kansainvälistä vertailtavuutta. Viitekehysten mukaan kuhunkin tutkinnon vaativuustasoon liittyvä osaaminen ilmaistaan tietoina, taitoina ja pätevyysinä.

Viitekehysten mukaisia tutkinnon vaativuustasoja on kahdeksan. Esimerkiksi *perusopetuksen oppimäärä* sijoittuu tasolle 2, *ylioppilastutkinto*, *lukiokoulutuksen oppimäärä*, *ammattilliset perustutkinnot* ja *ammattitutkinnot* sijoittuvat tasolle 4, *erikoisammattitutkinnot* tasolle 5, *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *alemmat korkeakoulututkinnot* tasolle 6, *ylemmät korkeakoulututkinnot* tasolle 7 ja *korkeakoulujen (1) jatkotutkinnot* tasolle 8.

Käsitteen tunnus: c305

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

<korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kommentti 19.9.2016: Aiemmin OKSAssa terminä olikin "tutkinnon taso", mutta se on muutettu muotoon "tutkinnon vaativuustaso". Kumpi parempi? Vai jokin muu?

Terminologin kysymys OKSA-työryhmälle 6.10.2016: Ks. englannin kielityöryhmän kysymys alla. Onko termi "tutkinnon vaativuustaso" käyttökelpoinen tässä yhteydessä?

Englannin kielityöryhmän kommentti: Suvi googlaa EQF-vastineen

- Reference level? (CERF)

- Level of competence?

- Qualification level?

Suvi Remes / kysymys, kesä 2016: Onkohan Suomi jo vahvistanut EQF:n käyttöönoton? (erityisesti englannin) vastinetta on ajateltu haettavan EQF-luokituksesta, mutta joku heitti epäilyn, että Suomi ei olisi ratifioinut sitä. Nyt määritelmän huomautus viittaisi suoraan viitekehysten sisältöön. Asian valmistelusta kertova ministeriön sivu on aika vanhaa vuosikertaa:

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen_tutkintojen_ja_osaamisen_viitekehys_xEQFx.html Kansallinen viitekehys on lausunnolla. -> **Tre3-koulutuksen koordinaatioryhmä eli Tampereen korkeakoulujen yhdistämishankkeen toimijat:** "qualifications level" on hyvä termi. Kansainvälisesti puhumme "qualifications frameworkista", jossa on nämä levelit.

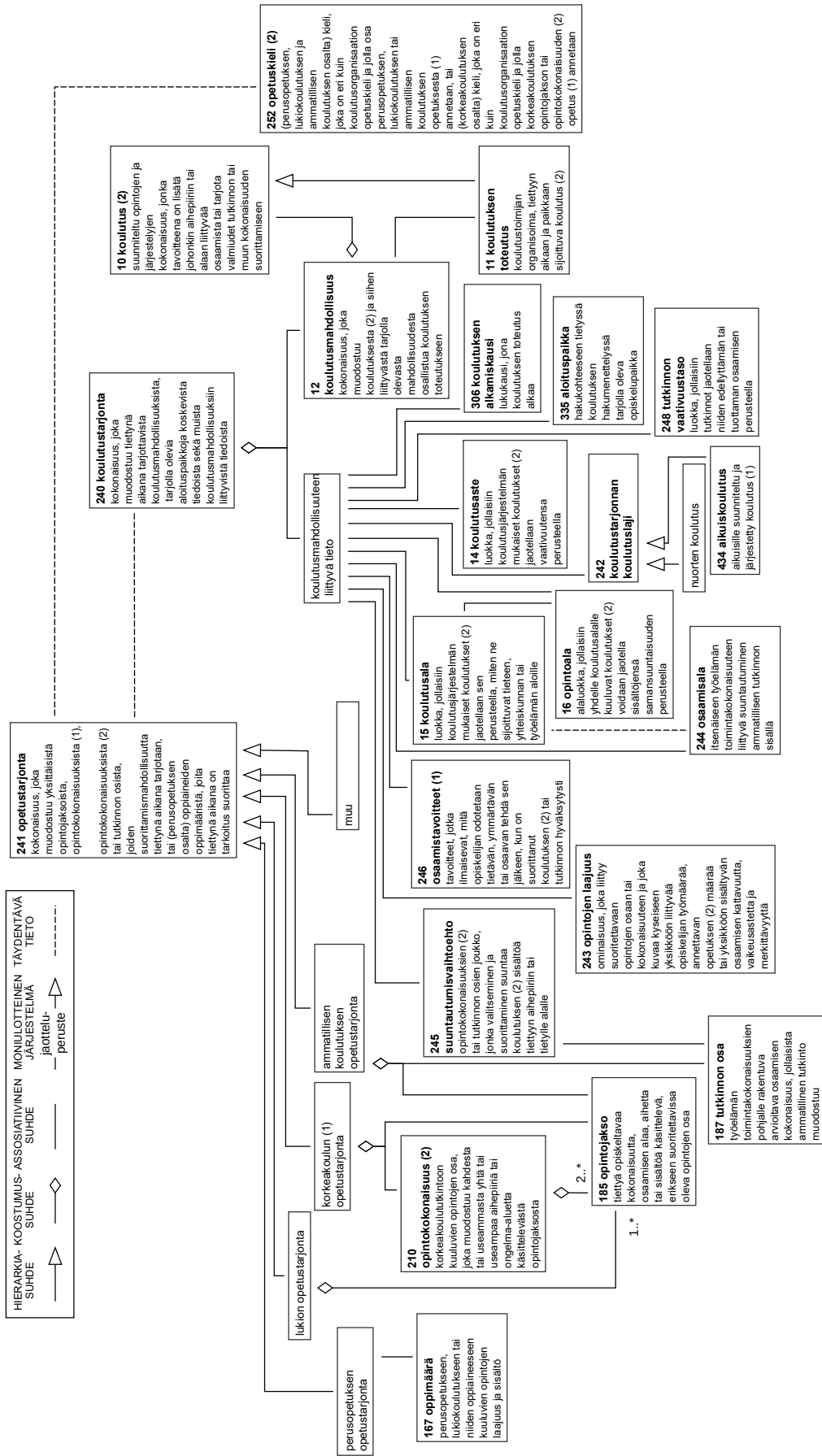
Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.8.2016: EQF-asiakirjan kääntäminen suomeksi, kuka tekee? On tarpeen arvioida suomenkielisen termin ("tutkinnon vaativuustaso") käyttökelpoisuus tässä yhteydessä.

OKSA-jaoston kokous englannin kielityöryhmälle 21.10.2016: kansallinen viitekehys on ollut lausunnolla, sitä ei ole vielä ratifioitu; kääntäminen on tulevaisuutta.

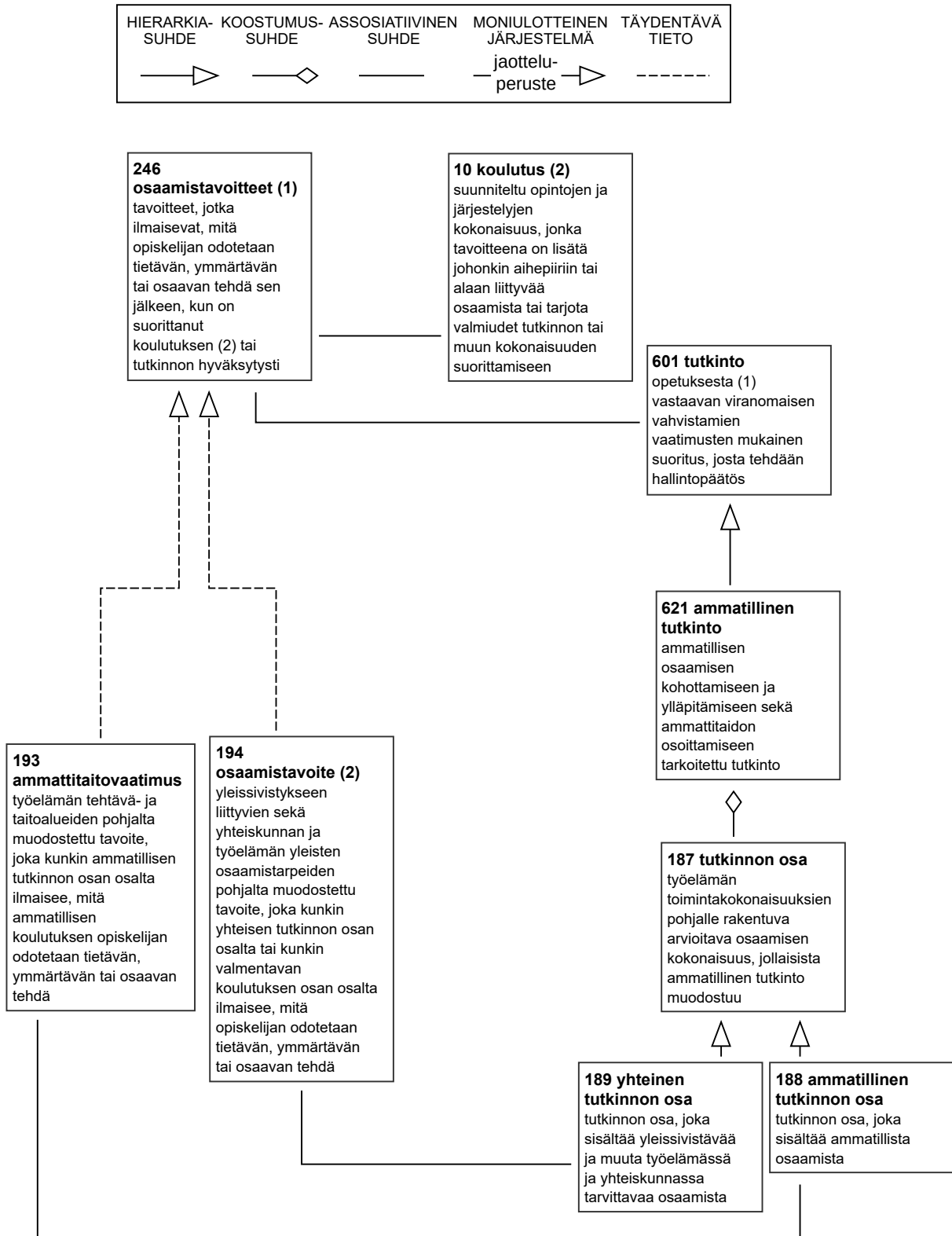
Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Tutkinnon vaatimustasosta monta eri määritettä. Nykyisen määritelmän mukaan on laajempi käsite kuin vain EQF. -- **Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 29.12.2016:** Onko muokattava huomautusta, jossa puhutaan EQF:stä?

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: termi "vaativuustaso" on laissa 93/2017 (Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä) käytetty termi

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle tiedoksi: [https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff\[0\]=im_field_entity_type%3A97](https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff[0]=im_field_entity_type%3A97) ja lisäksi taulukko: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

Käsitemaavio 29. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.

Käsitekaavio 30. Osaamistavoitteet.

4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

280

asiointikieli

sv kontaktspråk; kommunikationsspråk

en communication language

määritelmä

asiakkaan tarjolla olevista kielistä valitsema kieli, jota viranomaisen halutaan käyttävän vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa

huomautus

Käsitteen tiedot perustuvat Julkisen hallinnon yhteisessä sanastossa julkaistuihin tietoihin, ks. [asiointikieli](#).

Käsitteen tunnus: c1612

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

281

varhaiskasvatuksen toimintakieli

sv verksamhetspråk inom småbarnspedagogik; språk inom småbarnspedagogik

en language used in early childhood education and care; language used in ECEC

määritelmä

kieli, jota käytetään [varhaiskasvatuksessa lapsen](#) ja [varhaiskasvatushenkilöstön](#) kesken

huomautus

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 8 §) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen, ruotsin tai saamen kielellä.

Varhaiskasvatusta voidaan antaa myös muilla kielillä.

Käsitteen tunnus: c1610

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

282

koulutusorganisaation opetuskieli; opetuskieli (1); koulun opetuskieli <perusopetus>; **perusopetuslain mukainen opetuskieli** <perusopetus>; **oppilaitoksen opetuskieli** <lukiokoulutus>; **ammattillisen koulutuksen opetuskieli** <ammattillinen koulutus>; **korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli** <korkeakoulut>

sv undervisningsspråk *n* (1); undervisnings- och examensspråk *n*

en language of instruction (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; language of instruction, examinations and degrees <korkeakoulut>

rather than: language of instruction and degrees <korkeakoulut>

not: language of instruction and examination <yliopistolain 558/2009 käännöksessä>

määritelmä

kieli, jolla *koulutuksen järjestäjällä* tai *koulutusorganisaatiolla* on velvollisuus antaa *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tai *tutkinnon* ja tutkintoon sisältyvien opintojen suorittamismahdollisuus

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan *peruskoulun (1)* opetuskieli (1) ja muualla kuin *peruskoulussa (1)* järjestettävässä *perusopetuksessa* käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden ohella opetuskielenä (1) voi olla saame, romani tai *viittomakieli*. Lisäksi erillisessä *opetusryhmässä (2)* tai *oppilaitoksessa* koulutusorganisaation opetuskieli voi olla muu kuin jokin näistä kielistä.

Ammattillisen koulutuksen opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen koulutuksen opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielinä ovat suomi ja ruotsi. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen (1) lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa *opetusta (1)* toisella kotimaisella kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä (vrt. *opetuskieli (2)*).

Lukiolain (714/2018) mukaan *lukiokoulutuksessa* koulutusorganisaation opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Koulutusorganisaation opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden lisäksi koulutusorganisaation opetuskielenä voi olla saame, romani tai viittomakieli taikka muu *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätty kieli.

Ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun toimiluvassa*.

Yliopistojen opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolaissa (558/2009). Lain mukaan esimerkiksi Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi ja Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Useiden muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on lain mukaan suomi. Yliopisto voi lisäksi päättää muun kielen kuin lain mukaisen opetus- ja tutkintokielenä käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja *opintosuorituksissa* (ks. *opintosuorituksen kieli*).

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämisluvissa on määritelty opetuskieli (1), suomi tai ruotsi; saamelaisalueilla yhdellä vapaan sivistystyön oppilaitoksella saamen kieli.

Käsitteen tunnus: c308

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: language of instruction and language of qualifications

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: OKSAssa on käsitteen ”koulutusorganisaation opetuskieli” kohdalla ammatillisen koulutuksen suomen termeissä ainoastaan ”opetuskieli”, mutta pitäisikö lisätä myös ”tutkintokieli”? Ainakin lain 531/2017 pykälän 24 teksti vaikuttaisi siltä, että OKSAn ”koulutusorganisaation opetuskieli”-käsitteen määritelmä kattaisi ammatillisen osalta niin opetuskielen kuin tutkintokielenkin.

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Jos lisätään ammatillisen termeihin myös ”tutkintokieli”, niin pitäisikö englanninkielisten vastineiden osalta tarkentaa, että opetuskieli = language of instruction ja tutkintokieli = language of qualifications?

283

opetuskieli (2)

sv undervisningsspråk *n* (2)

en language of instruction (2)

määritelmä

(perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla osa *perusopetuksen*, *lukiokoulutuksen* tai *ammatillisen koulutuksen opetuksesta* (1) annetaan, tai (korkeakoulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla *korkeakoulutuksen opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) *opetus* (1) annetaan

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan perusopetuksessa erillisessä *opetusryhmässä* (2) tai *peruskoulussa* (1) opetus (1) voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin *koulun opetuskielellä*. Esimerkiksi saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien *oppilaiden* opetus (1) tulee antaa pääosin saamen kielellä. Tällaisessa tapauksessa perusopetuslain mukainen *koulun opetuskieli* voi olla suomi tai ruotsi ja opetuskielenä (2) käytetään saamen kieltä.

Lukiolain (714/2018) mukaan osa *lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta* (1) voidaan antaa myös muulla kuin koulutusorganisaation opetuskielellä, jos tämä ei vaaranna *opiskelijan* mahdollisuutta seurata opetusta (1) ja suorittaa oppimäärä ja *ylioppilastutkinto*.

Opetuskielestä (2) voidaan päättää *lukion* (1) paikallisessa *opetussuunnitelmassa* (2).

Esimerkkinä voidaan mainita suomenkielisessä *lukiossa* (1) englannin kielellä annettava matematiikan *opetus* (1).

Korkeakouluissa (1) opetuskielellä (2) viitataan kieleen, jota opetustilanteessa käytetään, ei *opintosuorituksen kieleen* (esimerkiksi *opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) suorituskielem).

Käsitteen tunnus: c865

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

284

kohdekieli

sv målspråk

en target language

määritelmä

kaksikielisessä *perusopetuksessa* käytettävä *opetuskieli (2)*, joka on eri kuin *koulun opetuskieli* ja jolla osa kaksikielisestä *opetuksesta (1)* annetaan

huomautus

Esimerkiksi *peruskoulun (1) opetuskieli (1)* voi olla suomi, mutta peruskoulussa voidaan antaa myös suomi–englanti-opetusta, jossa englanti on nk. kohdekieli.

Huom.: Kääntämisen ja tulkkauksen erikoisalalla termillä kohdekieli viitataan eri käsitteeseen: kieleen, jolle käännetään tai tulkataan (vs. lähtökieli, joka on kieli, josta käännetään tai tulkataan (lähde: Tieteen termipankki, viitattu 22.2.2019)). Tätä toista kohdekieli-käsitettä käytetään muun muassa asioimistulkkauksen *ammattitutkinnon tutkinnon perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1614

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

285

ammattillisen koulutuksen tutkintokieli <ammattillinen tutkintokoulutus>; opintosuorituksen kieli

<lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv studiespråk *n*

en language of qualification <ammattillisen koulutuksen tutkintokieli>; language of learning <lukiokoulutuksen ja korkeakoulun opintosuorituksen kieli>

määritelmä

kieli, jolla *oppija* suorittaa *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* tai tekee *lukiokoulutukseen* tai *korkeakoulutukseen* kuuluvan *opintosuorituksen*

huomautus

Ammattillisen koulutuksen tutkintokielellä *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelija* osoittaa *tutkinnon* edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen. *Ammatillisessa koulutuksessa todistukset* annetaan tutkintokielellä. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* tutkintokieliä ovat *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyt *ammattillisen koulutuksen opetuskielet* sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain määrätyt muut kielet.

Lukiokoulutuksessa opintosuorituksen kieli voi olla *koulutusorganisaation opetuskieli*, *opetuskieli (2)* tai muu kieli.

Yliopistojen osalta esimerkkinä opintosuorituksen kieli -käsitteestä voidaan mainita tapaus, jossa *opiskelija* suorittaa *opintojakson* kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla kysymyksiin suomeksi. OKM:n tekemän yliopistojen opintopistetiedonkeruun mukaan opintosuorituksen kieli on tässä tapauksessa suomi.

Käsitteen tunnus: c309

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Onko ehdotettu ruotsin vastine ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Lukion sanastotyöryhmän kommentti ammatillisen ja korkeakoulujen englannin kielityöryhmille 14.5.2019: Mielestämme "language of learning" kuulostaa kovin samalta kuin "language of instruction" (joka on opetuskieli (2) -käsitteen vastine). Sopisiko "language of studies" tai "study language"?

286

vieraskielinen opetus

sv undervisning på främmande språk

en teaching provided in a foreign language

määritelmä

muulla kielellä kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä annettu *opetus (1)*

huomautus

Termillä vieraskielinen opetus ei tarkoiteta opetusta (1), joka annetaan muulla kuin *koulutusorganisaation opetuskielellä* tai henkilön äidinkielellä.

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c306

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opetus (1)*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

287

vieraskielinen koulutus

sv utbildning på främmande språk

en education provided in a foreign language

määritelmä

koulutus (1), jossa *opetus (1)* annetaan pääosin muulla kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä

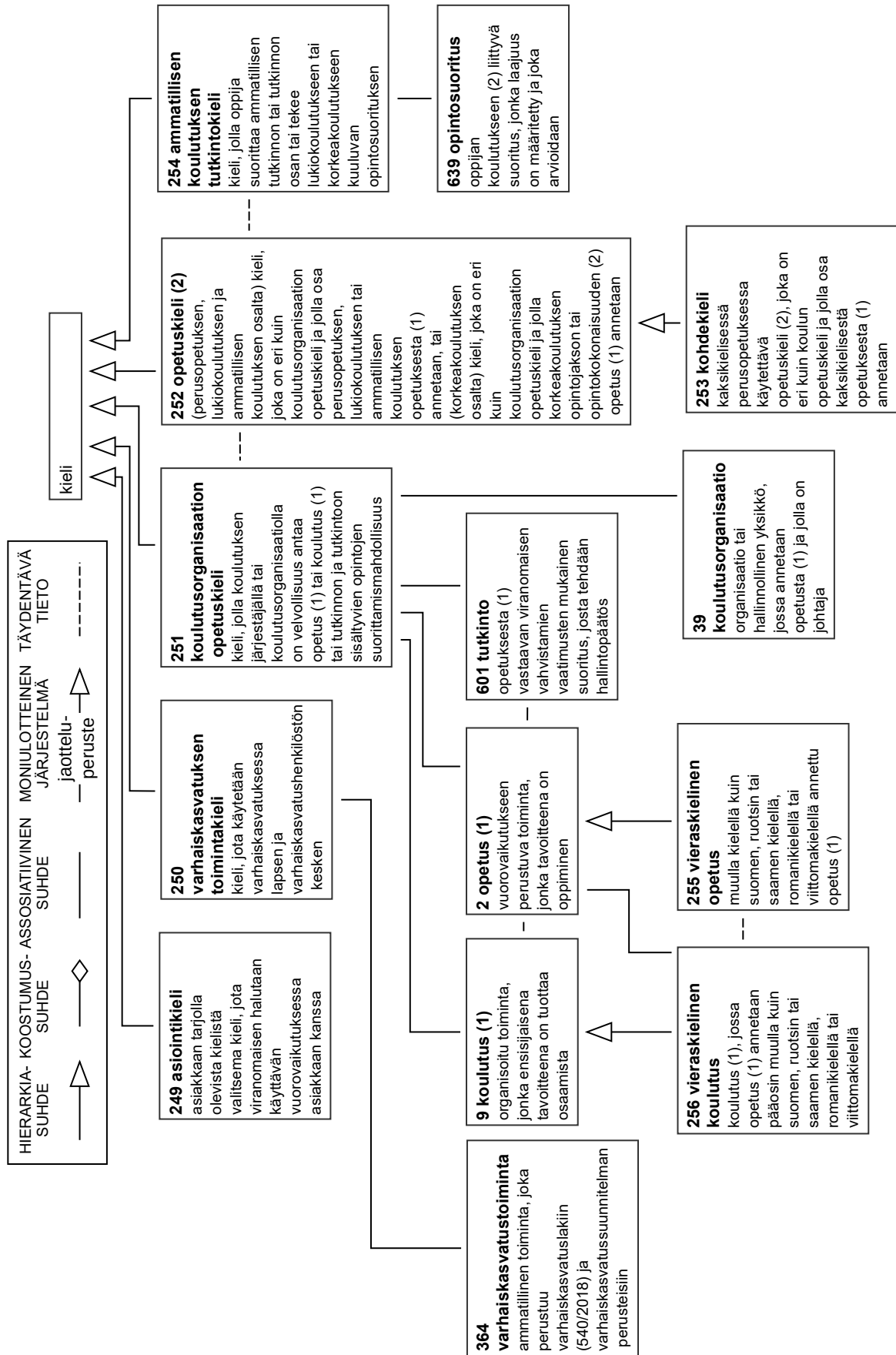
huomautus

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen opetus*.

Käsitteen tunnus: c307

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 31. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Sanastoon ja tähän kaavioon on tullut mukaan käsite varhaiskasvatuksen toimintakieli, joten kaavion otsikkoa on muutettu.

-- Aiempi otsikko: Opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

-- Nykyinen otsikko: Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Onko uusi otsikko ok?

odottaa käsittelyä

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitust ja laajuus

288

opintojen laajuusyksikkö; opintojen mitoitussyksikkö; osaamisen laajuusyksikkö <ammattillinen koulutus>

sv enhet för studiernas omfattning

en unit of scope; unit of the scope of studies

määritelmä

yksikkö, jolla ilmaistaan *perusopetuksen* tai siihen kuuluvan *oppiaineen oppimäärän* laajuutta, *ammattillisen koulutuksen osaamisen laajuutta* taikka *lukiokoulutuksen* tai *korkeakoulujen (1) opintojen laajuutta*

huomautus

Perusopetuksessa opintojen laajuusyksikkö on *vuosiviikkotunti*, lukiokoulutuksessa opintojen mitoitussyksikkö on *opintopiste (1)*, ammatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuusyksikkö on *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) opintojen laajuusyksikkö on *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c294

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAssa ei opintopisteitä vaan laajuus on viikkoja

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: yksikkö on "koulutuksen osa", ja niiden kestot määritellään viikkoina

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: "viikko" on kalenteriviikko

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: oikeus saada opetusta ja ohjausta 28 tuntia viikkoa kohti

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §5). Opiske-lijä voi osallistua valmentavaan koulutukseen myös lyhyemmän ajanjakson omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti ja siirtyä joustavasti tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Opiskelijan opinnot rakentuvat kaikille tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutukseen osallis-tuville yhteisestä Opinto- ja uraohjaus -koulutuksen osasta sekä vähintään kahdesta valinnaisesta koulutuksen osasta. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakennetaan opiskelijan tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Näettekö, että OKSAssa olisi tarpeen määritellä "viikko" (tai "TUVAssa-koulutuksen viikko" tai jotain) opintojen laajuusyksikkönä? Meillä on määritelty VST:n "*opiskelijaviikko*", joka on määritelty "kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden opiskelijan sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua opetusta (1) keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä". Samaa tapaan voisi kai määritellä "TUVAssa-viikon": "*tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen* liittyvä, joka muodostuu kalenteriviikon pituisesta opiskelujaksosta, jota kohti opiskelija saa 28 tuntia opetusta tai ohjausta".

289

vuosiviikkotunti

sv årsveckotimme

en weekly lesson per year; average weekly instruction time per year <selittävä käännös>

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka ilmaisee *opetuksen (1)* määrää siten, että yksi viikoittainen oppitunti *lukuvuoden* ajan vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Perusopetuksessa lukuvuosi sisältää 38 viikkoa, joten yksi vuosiviikkotunti vastaa 38 oppituntia.

Käsitteen tunnus: c298

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

290

opintopiste (1)

sv studiepoäng *n* (1)

en credit (1)

määritelmä

opintojen mitoituksyksikkö, joka kuvaa *lukiokoulutuksessa* annettavan *opetuksen (1)* määrää

huomautus

Opintopiste (1) on lukiokoulutuksen *oppimäärien* ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste.

Lukiokoulutuksen opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 op, aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 88 op ja lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen oppimäärän laajuus on 50 op.

Opetusta (1) annetaan nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 min opintopistettä (1) kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 h 20 min opintopistettä (1) kohden. Lisäksi opintoihin kuuluu niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja *opiskelijan* kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omatoimista työskentelyä.

Käsitteen tunnus: c1647

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

291

osaamispiste

sv kompetenspoäng *n*

en competence point

määritelmä

osaamisen laajuusyksikkö, joka kuvaa *ammattillisen tutkinnon, työhön ja itsenäiseen valmentavan koulutuksen* tai niiden osan laajuutta ja syvyyttä

huomautus

Ammattillisen tutkinnon *tutkinnon osien* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osien* osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko ammattillisen tutkinnon tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*.

Käsitteen tunnus: c297

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: jos TUVA-opiskelija suorittaa ammattillisen koulutuksen osia (ammattillisia perustutkintojen tutkinnon osia, tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osaalueita), ne arvioidaan ammattillisen koulutuksen tutkinnon perusteiden mukaisesti ja laajuus tulee osaamispisteinä

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko mielestänne osaamispisteen määritelmässä tai huomautuksessa näkyä, että osaamispiste liittyy myös TUVA-koulutukseen sikäli kuin TUVAssa suoritetaan ammattillisen koulutuksen osia?

292

opintopiste (2)

sv studiepoäng *n* (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>

en credit (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; cr; > ECTS credit; > ECTS cr

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *korkeakoulun (1) koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että yhden *lukuvuoden* opintojen suorittamiseen *opiskelijalta* keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 tällaista yksikköä

huomautus

Suomen korkeakoulujen (1) opintopisteen (2) laajuus on ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer System) mukainen, minkä vuoksi termin englanninkielisenä vastineena voidaan käyttää myös termiä ECTS credit.

Käsitteen tunnus: c295

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

tarkistettava / käsitteeseen yht 2019

Terminologin kommentti lukion englannin kielityöryhmälle 4.2.2018: Korkeakoulujen englannin työryhmä antanut englannin vastineet. Mikä englannin vastine tulee olemaan lukiokoulutuksessa?

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 4.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

293

(vanhentunut)

opintoviikko

sv studievecka

en credit unit

rather than: study week

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseen vaadittavan työn määrää siten, että *opiskelijan* noin 40 tunnin työ vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Käsite opintoviikko oli käytössä *ammattillisessa peruskoulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*.

Ammattillisessa peruskoulutuksessa käsite korvautui käsitteellä *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) puolestaan käsitteellä *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c296

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

294

opiskelijaviikko

sv studerandevecka

en student instruction week

määritelmä

kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden *opiskelijan* sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua *opetusta (1)* keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä

huomautus

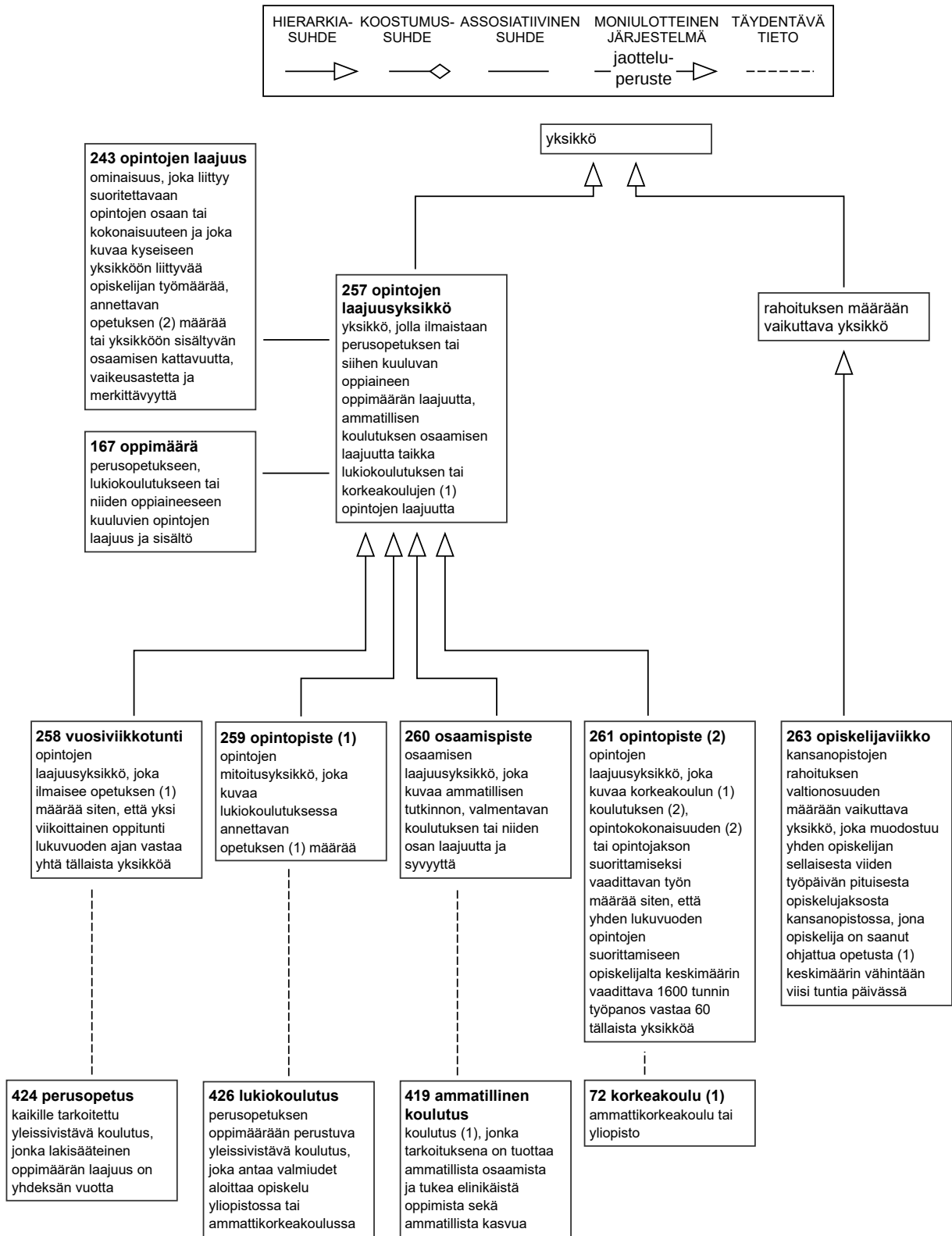
Kansanopistojen *lähiopetusta* korvaavassa *etäopetuksessa* ja *työssäoppimisessa* opiskelijaviikolla tarkoitetaan *opetussuunnitelman (1)* perusteella arvioitua 40 tunnin ohjattua työmäärää.

Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Käsitteen tunnus: c875

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö

Käsitekaavio 32. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.

5 Haku ja valinta

5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta

295

varhaiskasvatukseen hakeminen

sv ansökan till småbarnspedagogik

en applying for early childhood education; application procedure for early childhood education

määritelmä

toimenpide, jolla *lapsen huoltaja* hakee lapselle *varhaiskasvatuspaikkaa*

huomautus

Kunnan järjestämään *varhaiskasvatukseen* voi hakea ympäri vuoden, kuitenkin viimeistään 4 kuukautta ennen tarpeen alkamista. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta työllistymisestä, *koulutuksesta (2)* tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia, haetaan paikkaa niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen tarpeen alkamista.

Käsitteen tunnus: c958

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 23.8.2021: "application procedure" on OKSAssa muiden koulutusasteiden kohdalla ollut vastineena käsitteelle "koulutukseen hakumenettely" = menettely, jolla koulutustoimija mahdollistaa henkilöille pyrkimisen koulutuksen toteutuksiin ja jolla se valitsee ja ottaa opiskelijat koulutuksen toteutuksiin. Tämä käsite "varhaiskasvatukseen hakeminen" on kuitenkin määriteltä huoltajan toimenpiteenä, joten "application procedure" ei ehkä käy? Sitten puolestaan "*koulutukseen hakeminen*" on OKSAssa englanniksi "applying for education", joten "applying" varmaan käy myös varhaiskasvatukseen hakemiseen?

296

varhaiskasvatukseen hakija

sv sökande till småbarnspedagogik

en applicant for early childhood education and care; ECEC applicant

määritelmä

huoltaja, joka hakee *varhaiskasvatuspaikkaa lapselleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c959

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka20221>

297

varhaiskasvatuspäätös

ei: päätös päivähoidosta (vanhentunut)

sv beslut *n* om anordnande av småbarnspedagogik

en decision on the admission to early childhood education and care; administrative decision on the admission to early childhood education and care <kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; early childhood education decision

not: decision on the organisation of early childhood education and care

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *lapselle* annettavasta *varhaiskasvatuksesta*

huomautus

Varhaiskasvatuspäätökseen voi sisältyä myös tieto *varhaiskasvatuksen toimipaikasta* ja aloituspäivästä.

Yksityinen varhaiskasvatus perustuu yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* ja asiakkaan väliseen sopimukseen.

Ks. myös *varhaiskasvatuspaikka*.

Käsitteen tunnus: c955

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

298

varhaiskasvatuspaikka

ei: päivähoitopaikka (vanhentunut)

sv plats inom småbarnspedagogik

inte: dagvårdsplats (föräldrad)

en place in early childhood education and care; early childhood education and care place; place in ECEC; ECEC place

määritelmä

lapselle varattu paikka tietyssä *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Yhtä varhaiskasvatuspaikkaa voi käyttää eri aikoina useampi lapsi. *Varhaiskasvatuspaikkojen määrään* lasketaan niiden lasten lukumäärä, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*. Toimipaikassa kirjoilla olevien lasten lukumäärä voi olla suurempi. Vertaa *varhaiskasvatuspaikkojen määrä*.

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) on säädetty varhaiskasvatuspaikan säilymisestä isyysraajaksojen aikana.

Käsitteen tunnus: c954

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

299

varhaiskasvatuspaikkojen määrä

sv antal *n* platser inom småbarnspedagogik

en number of ECEC places; number of ECEC places available; ~ ECEC intake (tilastoissa)

määritelmä

lapsien laskennallinen lukumäärä, joka voi maksimissaan olla samanaikaisesti *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Varhaiskasvatuspaikkojen määrää voi poiketa toimipaikassa kirjoilla olevista lapsista. Yksi *varhaiskasvatuspaikka* voi olla jaettu esimerkiksi kahdelle osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle.

Varhaiskasvatuspaikkojen määrään vaikuttavat myös *varhaiskasvatuksessa* olevien lasten ikä sekä toimipaikassa *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön* määrä tai *perhepäivähoitajien* määrä. Lasten ja henkilökunnan välisestä suhdeluvusta säädetään varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1845

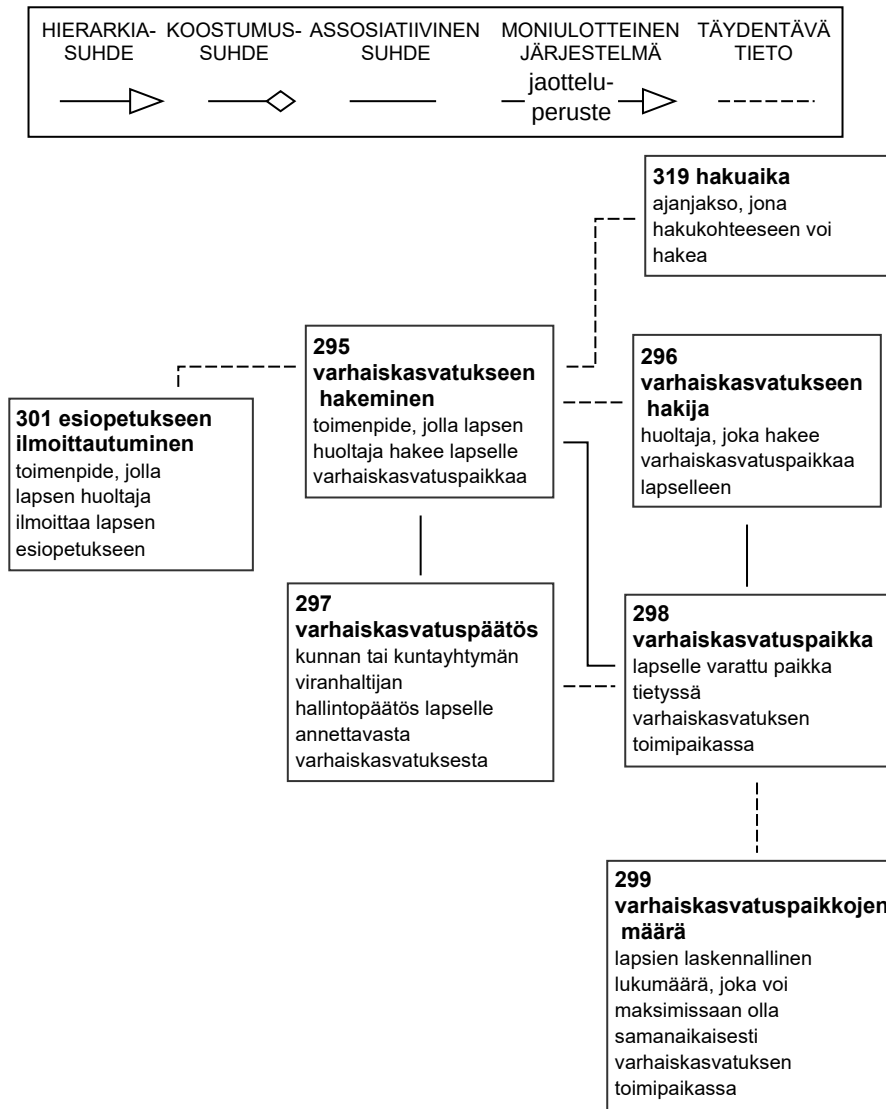
Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 29.11.2021.

Käsitekaavio 33. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.

5.2 Haku

5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi

300

hakeutuminen

sv söka sig till utbildning *verb*

hellre än: ~ söka information om utbildningar *verb*; ~ söka utbildning *verb*

en screening of application opportunities; ~ pre-application stage

määritelmä

toiminta, jossa henkilö pohtii osaamistarpeitaan ja etsii itselleen sopivaa tutkinto- tai *koulutustarjontaa*

huomautus

Ks. myös *hakeutuja*.

Käsitteen tunnus: c310

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

301

esiopetukseen ilmoittautuminen

sv inskrivning till förskolan; anmälan till förskolan

en pre-primary education enrolment; early childhood education enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c313

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

Seija Suonuuti / vakan ruotsin kokous 7.12.2021: esiopetukseen ilmoittautuminen: Charlotta Rehnin mukaan inskrivning on vanhentunut termi. Hänen ehdotuksensa on anmälan till förskoleundervisning.

302

oppivelvollisuusilmoitus

sv meddelande *n* om läroplikt

en education note

määritelmä

ilmoitus, jolla asuinkunta tiedottaa *huoltajalle* lapsen *oppivelvollisuuden* alkamisesta

huomautus

Oppivelvollisuusilmoitus lähetetään sinä vuonna, jona *lapsi* tulee oppivelvollisuusikänsä.

Käsitteen tunnus: c312

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

303

kouluun ilmoittautuminen; peruskouluun ilmoittautuminen; perusopetukseen ilmoittautuminen

sv anmälan till skolan; anmälan till grundläggande utbildning

en school enrolment; comprehensive school enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *perusopetukseen ensisijaiseen kouluun*

huomautus

Kouluun ilmoittautumisella lapsen huoltaja vastaanottaa kunnan osoittaman koulupaikan.

Vrt. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*.

Käsitteen tunnus: c314

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

304

opetukseen ilmoittautuminen; opintoihin ilmoittautuminen <lukiokoulutus>; opiskelijaksi ilmoittautuminen (2) <vapaa sivistystyö>; koulutukseen ilmoittautuminen <ammattillinen koulutus>; > kurssi-ilmoittautuminen <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>;

~ opintojaksovalinnat pl <lukiokoulutus>; ~ kurssivalinnat pl <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv anmälan till undervisning; > kursanmälan <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>

en registration (1); > course registration <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>; ~ decide which courses to take *verb* <lukiokoulutus: kurssivalinnat>

määritelmä

toimenpide, jolla henkilö ilmaisee haluavansa osallistua *opintojaksoon* tai (*korkeakouluissa (1)* myös) *opintokokonaisuuteen (2)*

huomautus

Ilmoittautumiseen voi – koulutussektorin mukaan – kuulua osallistumismaksun maksaminen tai sitoutuminen sen maksamiseen.

Termiä opetukseen ilmoittautuminen käytetään esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ja maahanmuuttajien *perusopetuksessa*.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään termiä koulutukseen ilmoittautuminen esimerkiksi kenelle tahansa tarkoitettuun kurssimuotoiseen tilityökorttikoulutukseen ilmoittautumisesta.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat tekevät opintojaksovalintansa sähköisesti, yleensä koko *lukuvuodeksi* samalla kertaa. Opintojaksovalintojen tekeminen toimii tavallaan samalla ilmoittautumisena opintojaksolle; erillistä opintojaksoilmoittautumista ei lukiokoulutuksessa *lukion (1)* itse tarjoamille opintojaksoille ole. Sen sijaan ilmoittautumista voidaan vaatia *lukion (1) opetustarjontaan* kuuluvan, mutta ulkopuoliselle taholle tentittävän suorituksen kohdalla (esimerkiksi hygieniapassin suorittaminen).

Käsitteen tunnus: c317

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<vapaa sivistystyö ruotsi kesken> <vapaa sivistystyö englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin kielityöryhmälle 17.9.2018: Se osa tästä tietueesta, joka koskee lukiokoulutusta, lienee ”kurssi-ilmoittautuminen”. Eli mitä olisi kurssi-ilmoittautuminen (tai mikä se tulee jatkossa olemaan, opintojaksolle ilmoittautuminen) englanniksi?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 24.9.2018:

Tarkistettava tämän käsitteen tiedot lukiouudistuksen näkökulman mukaisiksi (tässä ainakin puhutaan kurseista).

305

kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun

sv ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada oppivelvolliselle koulupaikka muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Kouluun hakeutumista muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun voi olla esimerkiksi *haku painotettuun opetukseen*.

Vrt. *kouluun ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c315

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

306

haku painotettuun opetukseen

sv ansökan till undervisning med särskild betoning

en applying to weighted-curriculum education

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada *oppivelvolliselle* koulupaikka *painotettuun opetukseen*

huomautus

Painotettuun opetukseen voi hakea muuhun kuin *ensisijaiseen kouluun* (ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*) tai, mikäli ensisijainen koulu tarjoaa painotettua opetusta, ensisijaiseen kouluun.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c318

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

307

koulutukseen hakeminen; koulutukseen haku (2)

sv ansökning till utbildning; ansökan till utbildning (1)

en applying for education; > applying for education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

hakijan toiminta *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c316

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

308

siirtohaku

sv ansökan om överflyttning; ansökan för överflyttande studerande
en transfer application procedure

määritelmä

koulutukseen hakeminen, jossa *korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija* hakee *opiskeluoikeutensa* siirtämistä *korkeakoulusta (1)* toiseen, *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, tai *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Opiskelijaa, joka siirtohaun kautta siirtyy korkeakoulusta (1) tai koulutuksen toteutuksesta toiseen, kutsutaan *siirto-opiskelijaksi*.

Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä *nivelvaiheessa* tapahtuvaa siirtymistä.

Käsitteen tunnus: c327

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

309

hakija; koulutukseen hakija

sv sökande *n* (1)
en applicant

määritelmä

oppija, joka on *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* päästäkseen jättänyt *hakemuksen (1)* tai *hakemuksen (2)*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakija": "henkilö tai oikeushenkilö, joka on pannut asian vireille hakemuksella".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c311

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

310

ensikertalainen hakija; ensikertalainen; ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija

sv förstagångssökande *n*
en first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla ei ole *korkeakoulututkintoa* tai voimassa olevaa korkeakoulututkintoon johtavaa *opiskeluoikeutta* ja jolla ei ole ollut tällaista opiskeluoikeutta myöskään aiemmin

huomautus

Käsitteen tunnus: c879

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

311

ensikertalaisena kohdeltava hakija; ensikertalaisena kohdeltava

sv person som behandlas som förstagångssökande

en person who qualifies as a first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla on *korkeakoulututkinto* tai joka on vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavan *opiskeluoikeuden* vuoden 2014 syksyn *opiskelijavalinnassa* tai sen jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c880

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa ja Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

312

hakemus (1); hakemus koulutukseen

sv ansökan till utbildning (2); ansökan (2)

en application

määritelmä

asiakirja, jolla pyydetään *opiskeluoikeutta* yhteen tai useampaan *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakemus": "asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla pyydetään tai vaaditaan etuutta, oikeutta tai toimenpidettä".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c346

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

313

hakemus (2); hakemus kouluun; > hakemus painotettuun opetukseen; > hakemus toissijaiseen kouluun

sv ansökan (3); ansökan till skolan; > ansökan till betonad undervisning <haku painotettuun opetukseen>;

> ansökan till sekundär skola <haku toissijaiseen kouluun>

määritelmä

asiakirja, jolla *oppivelvollisen huoltaja* pyytää oppivelvolliselle koulupaikkaa *painotettuun opetukseen* tai muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Perusopetuksessa termiä hakemus käytetään ainoastaan määritelmässä mainituissa tapauksissa; muuten puhutaan ilmoittautumisesta.

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun* ja *haku painotettuun opetukseen*.

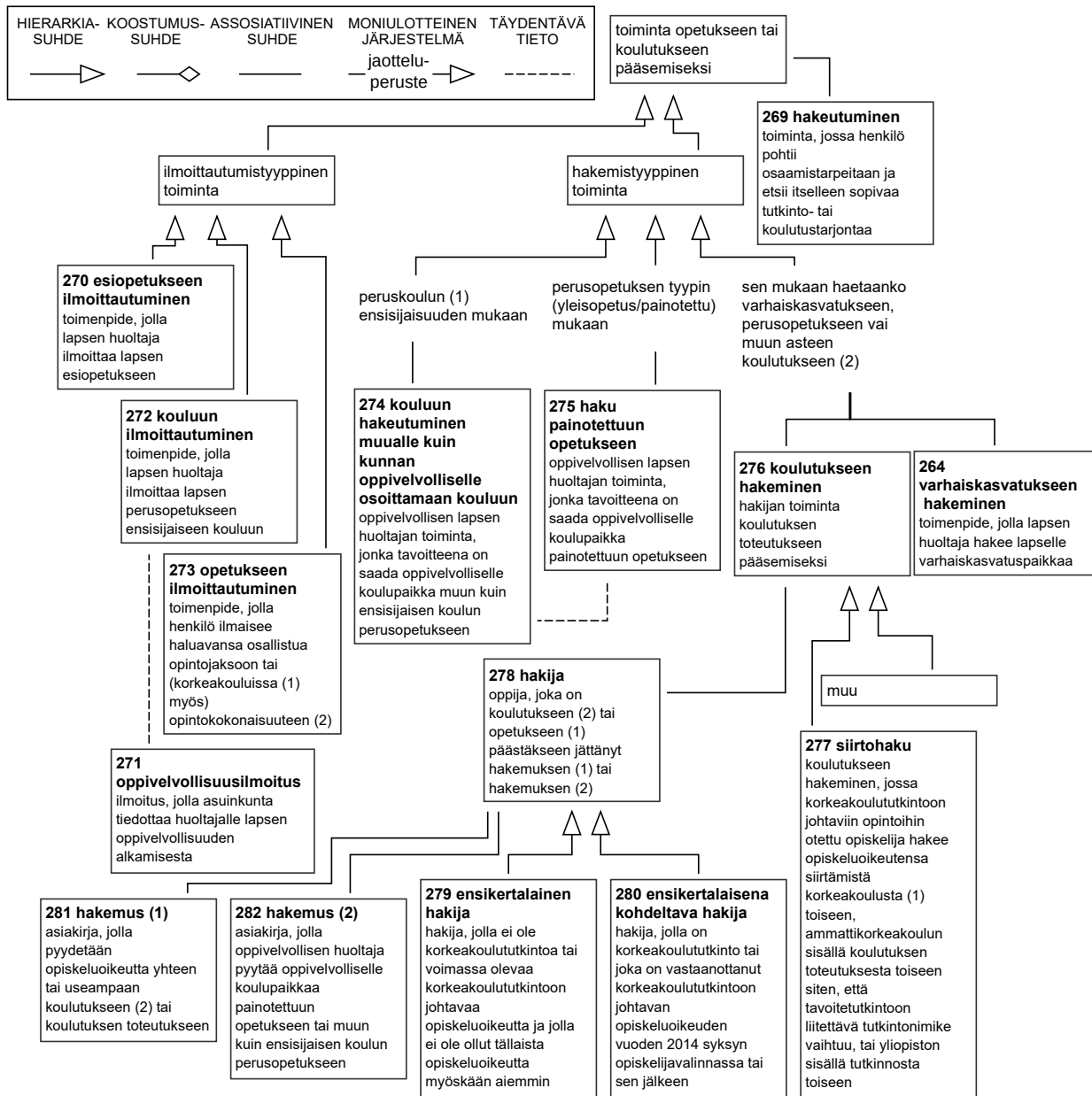
Käsitteen tunnus: c347

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 34. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.

5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita

314

opiskelupaikan vastaanotto

sv mottagande *n* av studieplats

en accepting a student place; accepting an offered student place; accepting an offer of admission

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa, ottaako hän *opiskelupaikan* vastaan huomautus

Korkeakouluissa (1) on *opiskelupaikan* vastaanottamisen lisäksi tehtävä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* -toimenpidettä, vaan opiskelupaikan vastaanotto kattaa myös *oppilaitoksen opiskelijaksi* ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

Ks. myös *aloituspaikka*, *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*.

Käsitteen tunnus: c345

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

315

opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto

ei: jonotus (vanhentunut)

sv ta emot studieplatsen villkorligt *verb*; villkorligt mottagande *n* av studieplats

en conditional acceptance of student place; conditional acceptance of an offer of admission

määritelmä

opiskelupaikan vastaanotto, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa ottavansa *opiskelupaikan* vastaan sillä ehdolla, ettei tule hyväksytyksi ylempään *hakutoiveeseensa varasijalta*

huomautus

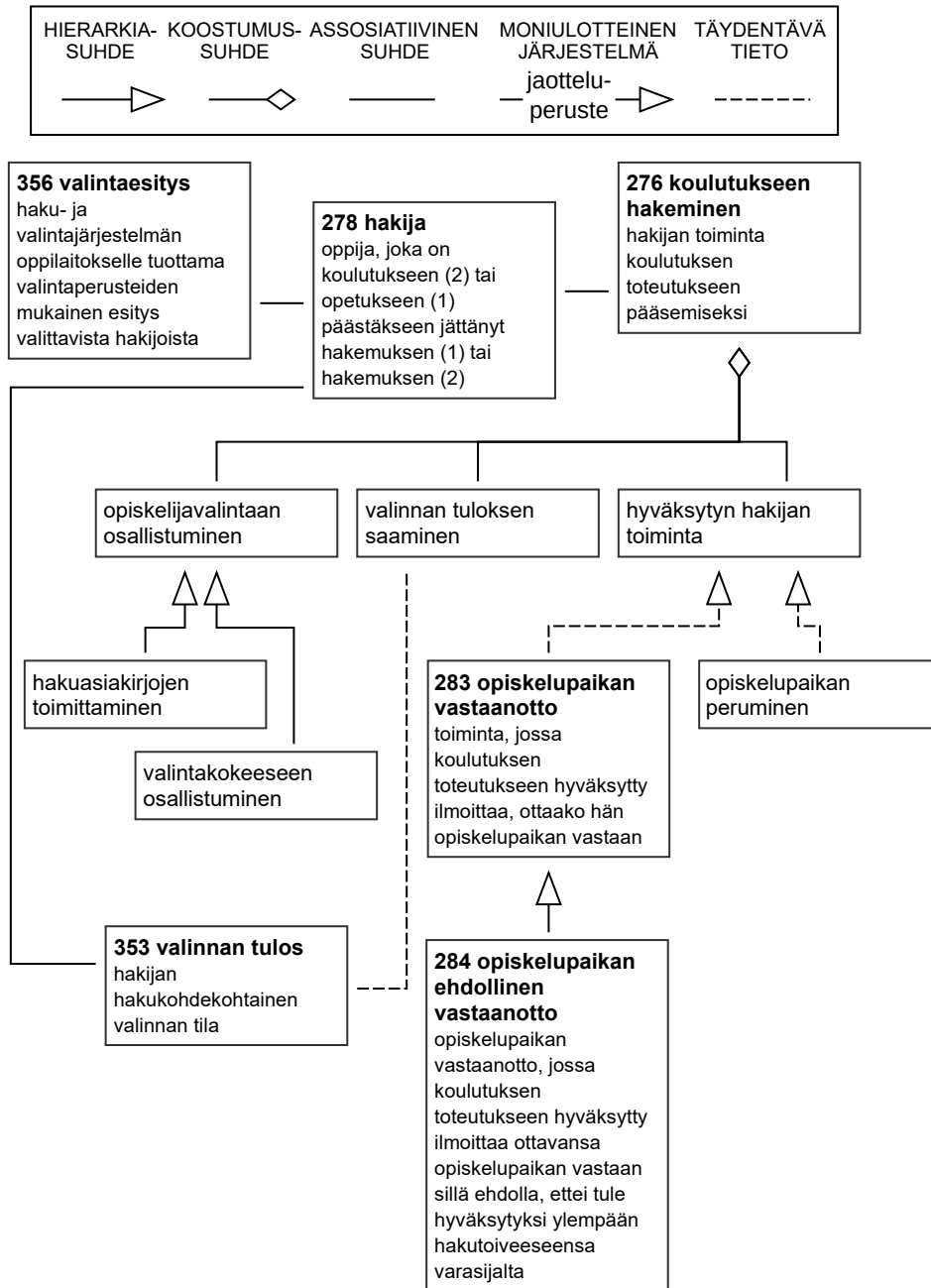
Termi opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto on ainoastaan haun ja valinnan ammattilaisten käytössä. *Hakijalle* näkyvä ilmaus on ”ottanut paikan vastaan ja jonottaa ylempään”.

Käsitteen tunnus: c344

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsittekaavio 35. Koulutukseen hakemisen vaiheita.

5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä

316

koulutuksen hakumenettely; koulutukseen haku (1); haku (1); > ammatillisen koulutuksen hakumenettely

sv ansökningsförfarande *n* till utbildning
en application procedure; admissions procedure (1)

määritelmä

menettely, jolla *koulutustoimija* mahdollistaa henkilöille pyrkimisen *koulutuksen toteutuksiin* ja jolla se valitsee ja ottaa *opiskelijat* koulutuksen toteutuksiin

huomautus

Koulutuksen hakumenettely sisältää *opiskelijavalinnan* sekä sitä edeltäviä muita osia, jotka liittyvät *koulutukseen hakemisen* mahdollistamiseen, kuten *koulutustarjonnan* julkaisemisen sekä hakumenettelyn ohjeistamisen *hakeutujille*.

Koulutuksen hakumenettelyllä on mm. *hakutapa* ja *hakutyyppejä*.

Ammatillisen koulutuksen hakumenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jolla *ammattillisen koulutuksen* järjestäjä mahdollistaa henkilölle *hakeutumisen* tai *hakemisen koulutuksen toteutukseen* tai suorittamaan *ammattillista tutkintoa* ja jolla se ottaa tämän opiskelijaksi.

Englanniksi koulutukseen hakumenettelystä suositetaan käytettäväksi vastinetta application procedure, jotta pystytään tekemään ero koulutukseen hakumenettelyn ja siihen sisältyvän opiskelijavalinnan (engl. student admissions) välille. Kansainvälisesti kuitenkin usein käytetään termiä admissions kokonaisuudesta, joka muodostuu hausta ja valinnasta; sen vuoksi application procedure -termin synonyymiksi on otettu myös admissions procedure (1).

Lisäksi englannin termissä application näkökulma on enemmän opiskelijan, termissä admissions taas *korkeakoulun* (1).

Käsitteen tunnus: c890

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

317

hakutapa

sv ansökningsätt
en type of application procedure

määritelmä

koulutuksen hakumenettelyn toteuttamistavan kertova tieto

huomautus

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapoja ovat *yhteishaku* ja *erillishaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapa, *hakutyyppejä* ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku* (2)-käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c329

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

318

hakutyyppi

sv ansökningstyp; typ av ansökan
inte: ansökningssomgång (2)

en type of application round

määritelmä

hakutavan tyyppin kertova tieto

huomautus

Hakutyyppejä ovat *varsinainen haku* ja *lisähaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä *hakutapa*, hakutyyppi ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)* -käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c328

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

319

hakuaika

sv ansökningstid

en application period

määritelmä

ajanjakso, jona *hakukohteeseen* voi hakea

huomautus

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä on määritellyt hakuaika-käsitteen yleisemmin "ajanjakso, jonka aikana asian saa vireille *hakemuksella (2)*."

Varhaiskasvatukseen voi hakea ympäri vuoden ja hakuaika määräytyy varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisen mukaan, kuten varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 17 §) on säädetty.

Käsitteen tunnus: c330

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>, <varhaiskasvatus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#), [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 18.10.2021: Muilla koulutusasteilla "application period", sopiiko varhaiskasvatukseen?

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021: Varhaiskasvatuksessa asian saa vireille koska tahansa, mutta paikan saa 2 vkossa tai viimeistään 4 kuukaudessa. Tämä ei kuulosta samalta käsitteeltä kuin muiden koulutusasteiden hakuaika.

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021: Varhaiskasvatukseen hakeminen vastaa koulutuspuolen jatkuvaa hakua, jossa määritelmän mukaan "ei ole määrättyä hakuaikaa"

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 20.12.2021: Lisätään tämä käsite suomenkielisen vaka-sanastotyön listalle! Eli tarvitaanko varhaiskasvatukseen käsitettä hakuaika; sanaa ei esiinny laissa?

320

yhteinen haku

sv ansökan till flera mål samtidigt (termförslag)

inte: gemensam ansökan (2)

en shared application procedure

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea usean *koulutusorganisaation* useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhdellä hakulomakkeella voi hakea *erityisopetuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c319

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppjä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

321

yhteishaku

sv gemensam ansökan (1)

en joint application procedure

määritelmä

valtakunnallinen, lainsäädännössä määritelty *ammatillista koulutusta*, *lukiokoulutusta* ja *korkeakouluja (1)* koskeva *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhteishaussa *hakija* voi hakea tiettyyn määrään *koulutuksen toteutuksia*. Osassa yhteishauista hakijan tulee asettaa koulutuksen toteutukset ensisijaisuusjärjestykseen.

Yhteishaku on *ajallisesti määritelty* eli siihen liittyy *hakuaika* (vrt. *erillishaku*, joka voi olla ajallisesti määritelty tai *jatkuva*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa* voidaan käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä (engl. national application procedure), kuten yhteishakua. Näissä hakumenettelyissä hakuaika ja mahdollisesti *valintaperusteet* on määrätty valtakunnallisesti (vrt. *jatkuva haku*, jolla ei ole valtakunnallisesti määrättyä hakuaikaa).

Kun puhutaan yhteishakujärjestelmästä, englanniksi käytetään yleisesti vastinetta ”joint application system”.

Käsitteen tunnus: c320

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppjä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: Muutetaan valmentava koulutus -> työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAAan voi myös hakea sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko OKSAAan lisätä yhteishaku-käsitteen kohdalle myös TUVAA-koulutuksen näkökulma? Pitäisikö asian näkyä jo määritelmätasolla? Vai vain huomautuksessa? Vai eikö tarvita lisätä TUVAA-näkökulmaa?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (joint application system)

322

erillishaku; erillisvalinta

mieluummin kuin: suorahaku

sv separat ansökan
hellre än: direkt ansökan

en separate application procedure; separate admissions procedure <korkeakoulujen erillisvalinta-termin vastineena>

määritelmä

yhden tai usean *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* hakee suoraan kyseisen koulutusorganisaation tiettyyn *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Erillishaku voidaan toteuttaa *ajallisesti määriteltynä hakuna* tai *jatkuvana hakuna*.

Termiä erillishaku käytetään, jotta voidaan tehdä ero *yhteishakuun*. Koulutusorganisaatiot, jotka eivät osallistu yhteishakuun, käyttävät (erillishaun tyyppisestä) *haustaan (1)* yksinkertaisesti termiä "haku" (tai, jos haulla (1) ei ole määrättyä *hakuaikaa*, termiä "jatkuva haku").

Yliopistojen erillishausta on säädetty yliopistolaissa (558/2009, 36 a §) ja *ammattikorkeakoulujen* erillishausta ammattikorkeakoululaissa (932/2014, 28 a §). Näissä laeissa käytetään erillishaun sijaan termiä erillisvalinta.

Vertaa *yhteinen haku* ja *yhteishaku*.

Käsitteen tunnus: c321

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

323

jatkuva haku

sv kontinuerlig ansökan; fortgående ansökan

en rolling application procedure; rolling admissions

määritelmä

koulutustoimijan tai *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jolla ei ole määrättyä *hakuaikaa*

huomautus

Jatkuva haku muistuttaa *erillishakua* siinä mielessä, että myös jatkuvassa haussa haetaan usein suoraan tiettyyn *koulutusorganisaatioon*.

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa haetaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjälle* tai *ammattilliseen oppilaitokseen*.

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa ei ole valtakunnallisesti määriteltyä hakuaikaa, mutta koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa asettaa erillisen hakuajan.

Lukiokoulutuksessa pääsääntöinen tapa ottaa *opiskelijoita* on valtakunnallinen *yhteishaku*. Tämän lisäksi *koulutuksen järjestäjä* voi ottaa opiskelijoita jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän itse päättämällä tavalla.

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c325

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (continuous admission)

324

ajallisesti määritelty haku

sv ansökan med ansökningstid

en time-restricted application procedure; time-restricted admissions

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jolla on määrätty *hakuaika*

huomautus

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c326

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

325

varsinainen haku

sv egentlig ansökan

en primary application round

määritelmä

yhteishakuun kuuluvan *hakukierroksen* ensimmäinen *koulutuksen hakumenettely*, jossa ovat tarjolla seuraavana *lukukautena* alkavien *koulutuksen toteutusten* kaikki *hakukohteet*

huomautus

Yhteishaun jakaminen varsinaisen haun vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Käsitteen tunnus: c322

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

326

lisähaku

sv tilläggsansökan

en supplementary application round

rather than: additional application round

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla aiemmin täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Lisähaku voidaan toteuttaa *erillishakuna*.

Yhteishaun jakaminen *varsinaisen haun* vaiheeseen ja lisähaun vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Englannin termin additional application round käyttöä lisähaun vastineena ei suositella, sillä termistä voi saada mielikuvan, että haussa olisi ylimääräisiä aloituspaikkoja (eikä varsinaisessa haussa täyttämättä jääneitä).

Käsitteen tunnus: c324

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

327

(vanhentunut)

täydennyshaku

sv kompletteringsansökan

en secondary application round

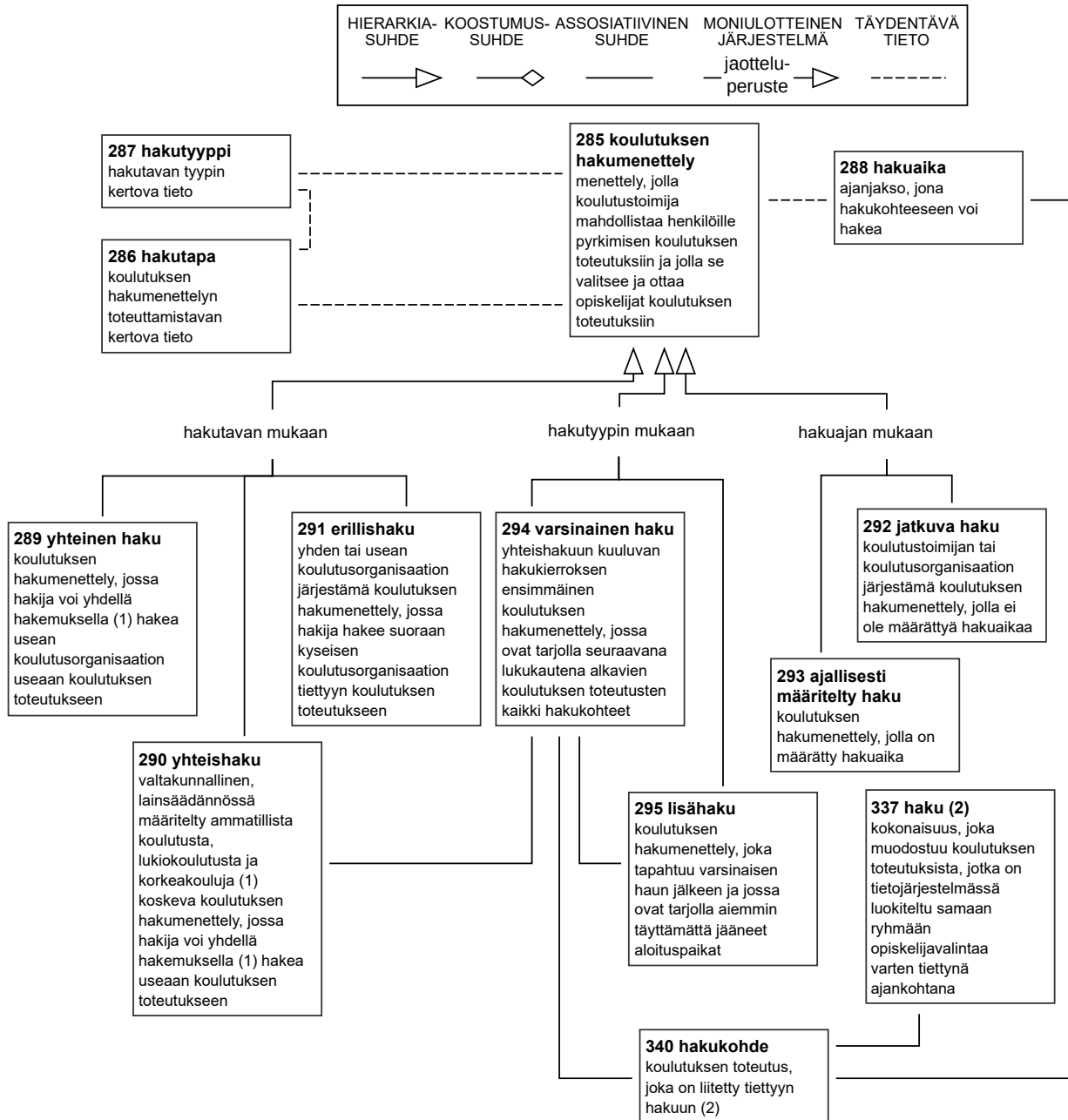
määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla varsinaisessa haussa täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Käsitteen tunnus: c323

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 36. Hakutapoja ja -tyyppjä.

5.2.4 Hakukelpoisuus

328

hakukelpoisuus; valintakelpoisuus (uudistermi); > **kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin** <korkeakoulut; lait 932/2014 ja 558/2009>; ~ **opiskelijaksi ottamisen edellytykset** <lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

sv ansökningsbehörighet; behörighet att ansöka; behörighet för viss utbildning; behörighet till viss utbildning; antagningsbehörighet <valintakelpoisuus; koulutusorganisaation näkökulma>

en eligibility (1); ~ prerequisites for admission of a student <opiskelijaksi ottamisen edellytykset>

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että *hakija* täyttää *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Termiä hakukelpoisuus käytetään laajasti, esimerkiksi Opintopolku-palvelussa, vaikka termiä voidaan pitää harhaanjohtavana – *koulutukseen hakeminenhan* on sallittua kaikille. Tässä määriteltä käsitettä paremmin kuvaava termi olisi valintakelpoisuus, joka on käytössä useissa *korkeakouluissa (1)*.

Vrt. laajempi käsite *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c338

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

329

pohjakoulutusvaatimus

sv krav *n* på tidigare utbildning; krav *n* på grundutbildning

en required prior studies

määritelmä

koulutukselle (2) määritelty vaatimus, jonka mukaan *hakijalla* on oltava tietty *pohjakoulutus* voidakseen tulla valituksi kyseiseen koulutukseen (2)

huomautus

Pohjakoulutusvaatimuksen täyttäminen on yksi *hakukelpoisuuden* edellytyksistä.

Koulutuksen järjestäjät ja *korkeakoulut (1)* voivat valita hakijoita (1) *opiskelijoiksi* myös ilman pohjakoulutusvaatimusta, ks. *harkinnanvarainen valinta*.

Käsitteen tunnus: c339

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic educational requirements)

330

pohjakoulutus; ~ koulutustausta

sv tidigare utbildning; grundutbildning (1); > grundutbildning (2) <korkeakoulut>; > skolunderbyggnad <perusaste>; ~ utbildningsbakgrund <koulutustausta>

en previous qualifications; previous degree <korkeakoulut>; prior degree <korkeakoulut>; ~ educational background <koulutustausta>

määritelmä

koulutus (2) tai *tutkinto*, jonka *hakija* on suorittanut ennen toiseen koulutukseen (2) hakemista

huomautus

grundutbildning: Ruotsin yleiskielessä termiä grundutbildning käytetään samassa merkityksessä kuin suomen termiä pohjakoulutus (määritelty yllä). Kuitenkin *korkeakoulujen (1)* sisäisessä kielenkäytössä termillä grundutbildning viitataan suppeampaan käsitteeseen: korkeakoulun (1) perustutkintoon eli opintoihin, jotka *opiskelija* on suorittanut korkeakoulussa (1) ennen jatko-opintoja. Korkeakouluissa (1) onkin käytössä termipari grundutbildning ja forskarutbildning (joista jälkimmäinen viittaa *lisansiaatin tutkintoon* ja *tohtorin tutkintoon* tähtäävään koulutukseen).

Käsitteen tunnus: c340

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

331

jatko-opintokelpoisuus (1)

sv behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt)

en eligibility for further studies

määritelmä

tutkinnon tai opintojen henkilölle antama *hakukelpoisuus*, joka koskee suoritettujen opintojen jälkeiseen *koulutukseen (2)* valituksi tulemista

huomautus

Vrt. esivaatimukset

Käsitteen tunnus: c341

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

332

jatko-opintokelpoisuus (2)

sv behörighet för påbyggnadsstudier; behörighet för forskarutbildning; behörighet för doktorsutbildning; behörighet för doktorandstudier

en eligibility for third-cycle studies; > eligibility for doctoral studies

rather than: eligibility for postgraduate studies

määritelmä

korkeakoulututkinnon tai -opintojen *opiskelijalle* antama *jatko-opintokelpoisuus (1)*, joka koskee *yliopiston jatkotutkintoon* valituksi tulemista

huomautus

Englannin termi eligibility for doctoral studies on suppeampi kuin suomen jatko-opintokelpoisuus (2), sillä doctoral studies ei kata *lisansiaatin tutkintoa*.

Englannin termin eligibility for postgraduate studies käyttöä ei suositella, sillä termi postgraduate studies saattaa viitata myös *ylempään korkeakoulututkintoon* (esim. maisterin tutkinto) johtaviin opintoihin.

Käsitteen tunnus: c905

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

333

tutkintokohtainen terveydentilavaatimus

sv examensspecifikt krav *n* på hälsotillståndet
en qualification-specific health requirement

määritelmä

tutkinnolle määritelty vaatimus, jonka mukaan *opiskelijaksi* hakeutuvan ja valitun henkilön terveydentilan on oltava sellainen, että hän voi selviytyä tutkintoon johtavasta *koulutuksesta (2)*, koulutukseen (2) sisältyvästä työpaikalla tapahtuvasta *oppimisesta* ja alan tehtävissä toimimisesta

huomautus

Terveydentilavaatimukset on määritelty tutkintokohtaisesti säädöksissä.

Tutkintokohtaisilla terveydentilavaatimuksilla ei tarkoiteta pelkästään nk. SORA-lainsäädännössä (1.1.2012 voimaan tullut "soveltumattomuuteen ratkaisuja"-lainsäädäntö, joka liittyy opiskelijoiden soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksiin) tarkoitettuja potilas- tai asiakasturvallisuuteen liittyviä rajoituksia, vaan myös muita terveydentilaan liittyviä vaatimuksia.

Käsitteen tunnus: c342

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

334

<koulutus>

hakuperuste

sv grund för ansökning
en demonstration of eligibility

määritelmä

hakukelpoisuuden täyttämistapa, jonka *hakija* on valinnut perusteeksi hakiessaan *koulutukseen (2)*

huomautus

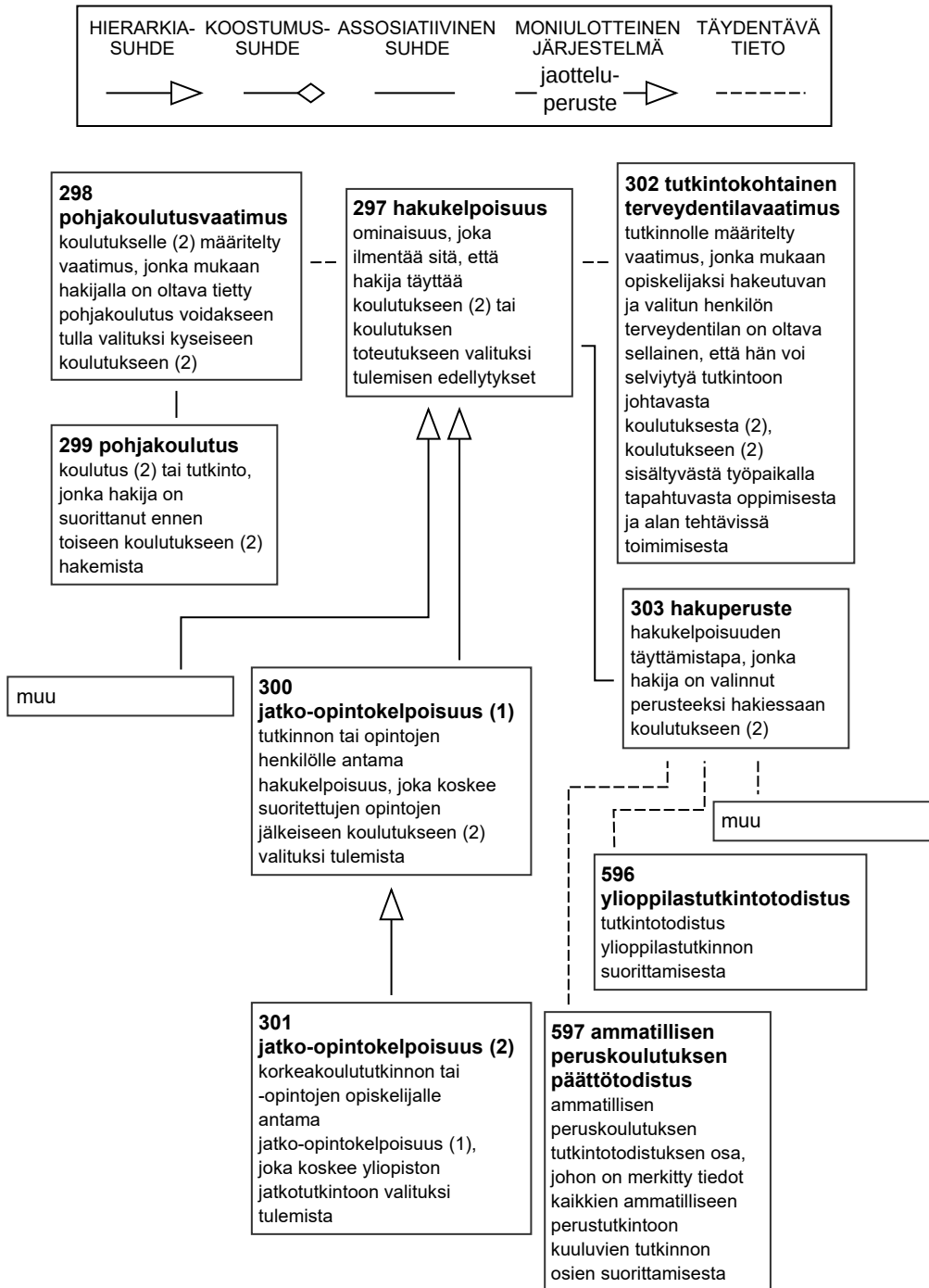
Hakija voi valita hakuperusteeksi esimerkiksi *ylioppilastutkintotodistuksen* tai *ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistuksen*.

Käsitteen tunnus: c343

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 37. Hakukelpoisuus.

5.2.5 Muita hakukäsitteitä

335

hakukausi

sv ansökningstermin
inte: ansökningsperiod

en application term; application semester /US/

määritelmä

lukukausi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea ilmoitettujen *hakuaikojen* mukaisesti

huomautus

Käsitteen tunnus: c348

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

336

hakuvuosi

sv ansökningsår *n*

en application year

määritelmä

kalenterivuosi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea

huomautus

Käsitteen tunnus: c349

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

337

koulutuksen alkamiskausi

sv starttermin för utbildningen; inledningstermin för utbildningen; ~ utbildningen inleds
inte: begynnelsetermin för utbildningen (föräldrad); begynnelseperiod (föräldrad)

en first term of studies; first semester of studies; first term of school <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lukukausi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Koulutuksen alkamiskausi voi olla syys- tai kevätlukukausi.

Ruotsiksi on useassa kontekstissa luontevampaa ilmaista koulutuksen alkamiskausi lauseella, kuten "Utbildningen inleds hösten 2016", kuin substantiivimuotoisella termillä.

Käsitteen tunnus: c350

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

338

koulutuksen alkamisvuosi

sv begynnelseår *n* för utbildningen

en first calendar year of educational programme

määritelmä

kalenterivuosi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c351

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

339

lukukausi

sv termin

en term; semester

määritelmä

opetuksen (1) järjestämistä jaksottava osa *lukuvuotta*

huomautus

Lukukausia ovat syys-, kevät- ja joissakin tapauksissa kesälukukausi.

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa lukuvuosi jakautuu kolmeen lukukauteen, ja niistä käytetään englanniksi termiä "term". Suomessa lukuvuodessa on ainakin tällä hetkellä vain kaksi lukukautta, ja niistä käytetään englanniksi sekä termiä "term" että termiä "semester".

Uudet *opiskelijat* aloittavat *opiskelun* yleensä lukukauden alussa.

Käsitteen tunnus: c352

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

340

lukuvuosi

sv läsar *n*

en academic year <korkeakoulut>; school year

not: study year

määritelmä

vuoden mittainen jakso, jollaisiin *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* toiminta ja työskentely jaetaan

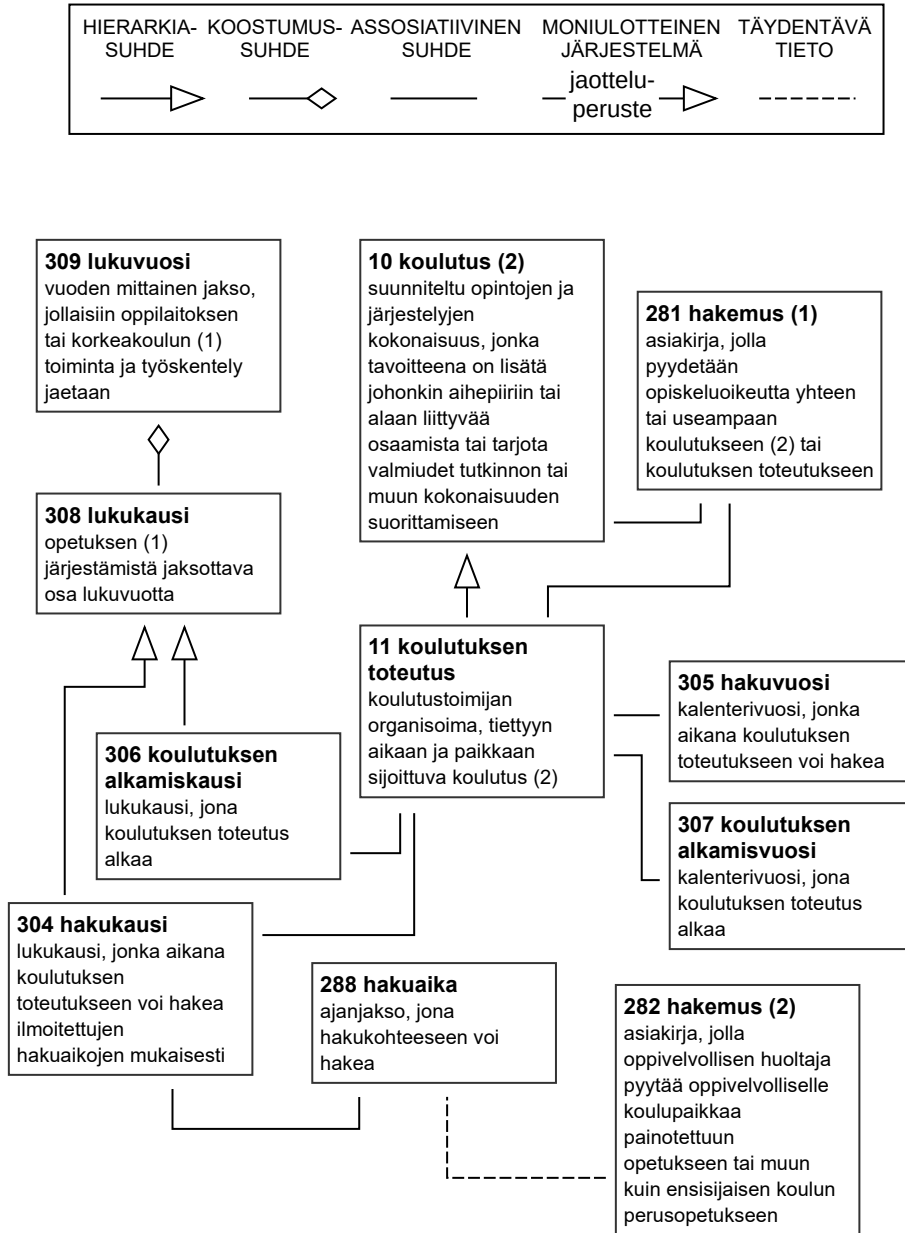
huomautus

Lukuvuosi alkaa useimmiten 1.8. ja päättyy 31.7. seuraavana kalenterivuonna.

Käsitteen tunnus: c353

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 38. Muita hakukäsitteitä.

5.3 Valinta

5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi

341

hakukierros

sv ansökningsomgång (1)

en application cycle

rather than: application round

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa, kun *koulutustoimija* tai muu taho päättää *koulutustarjonnasta* ja *valintaperusteista*, ja joka päättyy, kun *opiskelupaikan vastaanottoon* ja *opiskelijaksi ilmoittautumiseen (1)* liittyvät tiedot ovat *haku- ja valintajärjestelmässä*

huomautus

Yhteishakuun kuuluvan *koulutuksen (1)* osalta hakukierrokseen liittyvistä asioista säädetään asetuksessa.

Englannin termin application round käyttöä hakukierroksen vastineena ei suositella, sillä termi ei sisällä viittausta niihin hakukierroksen vaiheisiin, jotka edeltävät sitä, että *hakija* voi toimia eli hakea *koulutuksen toteutuksiin*. Vrt. *hakutyyppi*.

Käsitteen tunnus: c354

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

342

opiskelijavalinta

sv antagning av studerande (1); studentantagning

inte: urval *n*; intagning av studerande (föråldrad)

en student admissions <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; student selection <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>; ~ select students *verb* <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *koulutustoimija* valitsee ja/tai ottaa *hakijan opiskelijaksi koulutuksen toteutukseen hakemuksen (1)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Lainsäädännössä *lukiokoulutuksen*, *ammattillisen koulutuksen* ja *korkeakoulujen (1)*

opiskelijavalinnasta käytetään termiä ”opiskelijaksi ottaminen”. Tässä sanastossa on kuitenkin tehty ero käsitteiden opiskelijavalinta ja opiskelijaksi ottaminen välillä: *opiskelijaksi ottaminen* on opiskelijavalinnan yksi vaihe.

urval: Ruotsin sanaa urval ei tule käyttää opiskelijavalinnan vastineena muun muassa siksi, että se on monimerkityksinen ja viittaa valinnan lisäksi muun muassa valikoimaan, otantaan ja otokseen. Joissakin yhdyssanoissa sanaa urval kuitenkin käytetään, esimerkiksi urvalsprov (valintakoe).

student admissions: Termi student admissions on suositettava englannin vastine opiskelijavalinta-käsitteelle niin *toisen asteen koulutuksen* kuin korkeakoulujenkin (1) osalta.

student selection: Opiskelijavalinnasta näkee käytettävän englanniksi myös vastinetta student selection; näin etenkin *toisen asteen koulutuksen* osalta. Myös korkeakouluissa (1) käytetään joissakin tapauksissa termiä student selection (tai ilmausta to select students). Esimerkiksi Taideyliopistossa opiskelijavalinnan yhteydessä voi toimia arviointiraateja, jotka valitsevat hakijoista (1) koulutuksen toteutukseen pääsevät, ja niiden toiminnasta voidaan käyttää select-verbä. Myös jatko-opintoihin voidaan valita opiskelijat sopivan opintomenestyksen ja tutkimussuunnitelman perusteella, jolloin select saattaa olla sopiva verbi. Myös korkeakoulun (1) perustutkintoon jo valittujen opiskelijoiden valitsemisesta tietyille erikoiskursseille esim. opintomenestyksen perusteella voi olla sopivaa käyttää verbiä select.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c359

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyytit*, *Hakukohde* ja *Ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen ruotsin asiantuntijoille 14.10.2016: Mikä ruotsin termi on käytössä ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa?

Seija-terminologi 20.1.2017: määritelmää voisi muokata niin, että esim. valintaperusteiden määrittelemisen kuuluisi paremmin tähän sisälle. Esim. ”koulutustoimijan toimenpiteiden kokonaisuus, joka tähtää siihen, että koulutustoimija pystyy ottamaan hakijoita (1) opiskelijoiksi koulutuksen toteutukseen --”

343

opiskelijaksi ottaminen

sv antagning som studerande; antagning av studerande (2)
en admission of a student

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* tai *koulutusorganisaatio* päättää *hakijan* ottamisesta *opiskelijaksi opiskelijavalinnan* lopputuloksena

huomautus

Opiskelijaksi ottaminen on opiskelijavalinnan viimeinen vaihe.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c947

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmän kommentti 28.11.2016: Termi ok korkeakoulujen osalta. Tätä on ehkä hyvä tiedustella vielä toiselta asteelta.

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

344

valintaperuste

sv antagningsgrund; antagningskriterium
hellre än: antagningsprincip (1)

en admissions criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; selection criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

lainsäädännön ja *koulutustoimijan* määrittämä peruste, jonka mukaan *hakijoita* valitaan *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2)*

huomautus

Valintaperusteita ovat esimerkiksi "*todistuksen* perusteella", "*valintakokeen* perusteella", "*soveltuvuuskokeen* perusteella" sekä näiden yhdistelmät.

selection criterion: Suositeltava englannin vastine valintaperusteelle on admissions criterion. Vastinetta selection criterion on kuitenkin johdonmukaista käyttää samoissa yhteyksissä, joissa opiskelijavalinnasta käytetään vastinetta student selection. Ks. tarkempi kuvaus käsitteen *opiskelijavalinta* kohdalla.

admissions criterion, selection criterion: Englannin sanan criterion monikkomuoto on criteria.

Käsitteen tunnus: c366

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

345

lisänäyttö

sv tilläggsprestation
en additional proof of competence

määritelmä

valintaperuste, jota voidaan käyttää *opiskelijavalinnassa todistuksen* ja mahdollisen *valintakokeen* tai *pääsy- ja soveltuvuuskokeen* lisäksi

huomautus

Lisänäyttö on käytössä *lukiokoulutuksessa*.

Lisänäytön voi muodostaa esimerkiksi todiste tai näyttö osaamisesta, aiemmasta *koulutuksesta (2)* tai harrastuneisuudesta.

Käsitteen tunnus: c373

Luokka: <lukiokoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

346

valintapiste

sv antagningspoäng
en admission point; ~ admission score

määritelmä

tietyn *valintaperusteen* mukaan *hakijalle* annettu piste

huomautus

Kunkin hakijan saamien valintapisteiden yhteenlaskettu summa määrittää hakijoiden (1) keskinäisen järjestyksen *opiskelijavalinnassa*.

Englannin termi admission score viittaa yhteispisteisiin.

Käsitteen tunnus: c361

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

347

hakijaryhmä

sv grupp av sökande
en applicant category

määritelmä

hakijoiden joukko, johon sovelletaan tiettyjä *valintaperusteita* tai jolle varataan tietty osa *aloituspaikoista*

huomautus

Perusteista, joilla hakijoita (1) voidaan jakaa hakijaryhmiin, säädetään lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c368

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

348

valintakiintiö

sv antagningskvot
en intake quota

määritelmä

opiskelijavalinnassa käytettävä kiintiö, jossa tietyille *hakijaryhmälle* on varattu tietty määrä *aloituspaikkoja*

huomautus

Valintakiintiön perusteena voi olla esimerkiksi *hakijan pohjakoulutus*.

Käsitteen tunnus: c369

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

349

valintakoe; pääsykoe

sv urvalsprov *n*; antagningsprov *n*; inträdesprov *n* <pääsykoe>
en entrance examination; entrance exam; entrance test

määritelmä

koe, joka järjestetään osana *oppilas-* tai *opiskelijavalintaa*

huomautus

Valintakokeita on erityyppisiä. Usein valintakokeella mitataan *hakijan* tietoja esimerkiksi tietystä aineistosta (vrt. *soveltuvuuskoe*, jolla selvitetään tietojen sijaan edellytyksiä ja soveltuvuutta). Valintakoe voi sisältää soveltuvuus- ja *kielikokeen (1)* tai jommankumman näistä.

Toisaalta termejä valintakoe ja pääsykoe käytetään joskus termin *soveltuvuuskoe* synonyymina kokeista, joissa mitataan kykyjä ja ominaisuuksia (kuten musikaalisuus, rytmitaju).

Valintakokeessa menestyminen voi (esimerkiksi *todistusten* sijaan) olla *valintaperuste*.

Käsitteen tunnus: c371

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019, OKSAn ruotsin kielityöryhmille: Lisäksi tiedoksi: Hankenilla olemme minimoineet termin "urvalsprov" käyttöä vaikka se onkin kansallisesti OKSA-määritelty termi valintakokeelle, koska "urvalsprov" sanaa ei valitettavasti käytetä Google-hauissa Suomessa, eikä myöskään Ruotsin korkeakouluissa (haulla site:se urvalsprov = 3 900, inträdesprov = 14 300). Myönnän, että olin itse aikoinaan "urvalsprov":in kannattaja, koska se on oikeampi käänös suomenkielisestä sanasta valintakoe, mutta nyt olemme huomanneet että hakijat eivät käytä termiä (Google Analytics todistaa sen), joten käytämme "inträdesprov" termiä.

350

soveltuvuuskoe; pääsy- ja soveltuvuuskoe <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv lämplighetsprov *n*; antagnings- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>; inträdes- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>

en aptitude test

määritelmä

koe, jolla selvitetään *hakijan* edellytykset ja soveltuvuus *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2) oppilas-* tai *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Edellytyksillä ja soveltuvuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi taitoja (kuten vuorovaikutustaidot tai jonkin instrumentin käsittelytaito), kykyjä (kuten fyysinen koordinaatiokyky) tai henkilön luonteen tai muiden ominaisuuksien sopivuutta.

Käsitteen tunnus: c372

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen näkökulmasta?

351

<opetushallinto>

kielikoe (1); opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe

sv språkprov *n*

en language proficiency test (1); language test

määritelmä

koe, jonka tarkoituksena on *opetuskielen (1)* tai *opetuskielen (2)* hallinnan osoittaminen

huomautus

Kielikokeita (1) voidaan järjestää esimerkiksi *opiskelijavalintojen* yhteydessä tai *oppilaitoksen* sisäisesti.

Opiskelijavalinnassa *koulutuksen järjestäjä* tai *korkeakoulu (1)* voi edellyttää *hakijan* suorittavan kielikokeen (1) silloin, kun järjestettävän *koulutuksen (2)* kieli on eri kuin hakijan äidinkieli.

Kielikoe (1) voi olla osa *valintakoetta*.

Vrt. *kielitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c374

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

352

päätös oppilaaksi ottamisesta <perusopetus>; päätös opiskelijaksi ottamisesta <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; valintapäätös

sv beslut *n* om antagning som studerande; antagningsbeslut *n*

en admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; administrative decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus; kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on student admission <lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>
rather than: selection decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen>

määritelmä

koulustuomijan tai *koulutusorganisaation opiskelijaksi ottamisesta* tai *oppilaaksi ottamisesta* tekemä hallintopäätös

huomautus

Opiskelijaksi ottamista tai oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä voidaan antaa *hakijalle* asiakirja tai muu ilmoitus. Myös tätä asiakirjaa tai ilmoitusta voidaan kutsua päätökseksi opiskelijaksi ottamisesta tai valintapäätökseksi.

Käsitteen tunnus: c375

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinta>

Käsitekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ja ammatillisen englannin työryhmille 12.2.2019: Sopiiko perusopetukselle ja ammatilliselle ”decision on admission”, kuten lukiolle ja korkeakouluille?

353

ennakkotehtävät *pl*; esitehtävät *pl*

sv förhandsuppgifter *pl*

en preliminary assignments *pl*; advance assignments *pl*

määritelmä

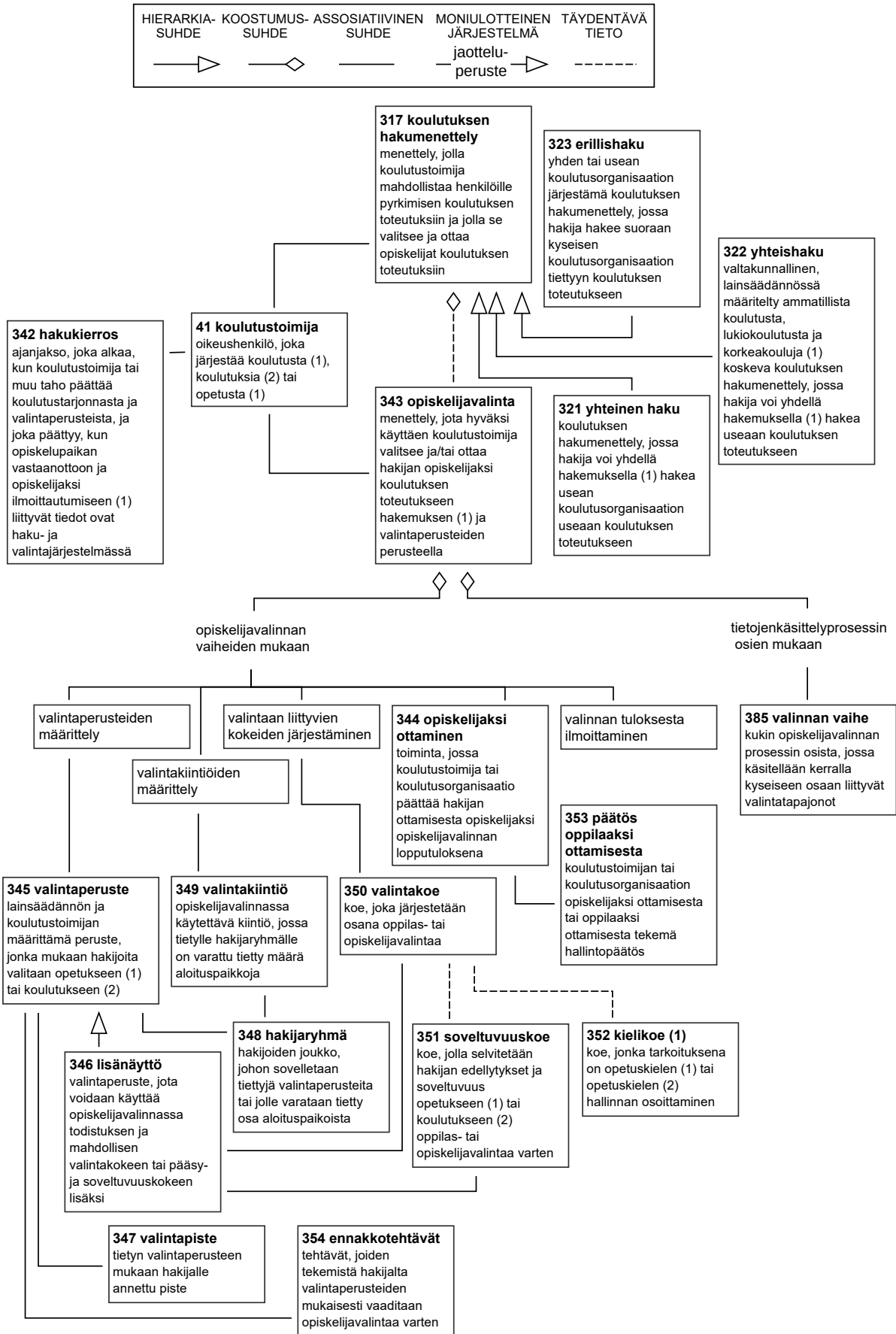
tehtävät, joiden tekemistä *hakijalta valintaperusteiden* mukaisesti vaaditaan *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c376

Käsitekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 39. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.

5.3.2 Valintatyyppiä

354

oppilaaksi ottaminen; oppilaaksiotto

sv antagning av elev (1); elevantagning (1)

en pupil admission (1); admission of pupils (1)

määritelmä

menettely, jolla *opetuksen järjestäjä* ottaa lapsen *esi-* tai *perusopetukseen*

huomautus

Oppilaaksi ottaminen suoritetaan viranhaltijan tekemällä päätöksellä.

Käsitteen tunnus: c357

Käsittekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin esiopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<esiopetus ruotsi kesken>

<esiopetus englanti kesken>

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Admissions ja application termien käyttö ja näiden ero ei täysin selvää: kerätään tähän liittyvät käsitteet yhteen dokumenttiin ja otetaan ENG kielityöryhmän käsittelyyn yhdessä kokouksessa.

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Ks. opiskelijaksi ottaminen, ID947

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 1.2.2017: Tapahtuu (pääsääntöisesti) koulupiiriin perusteella ja poikkeaa tässä opiskelijavalinnasta. Merja tarkastaa lukiolain ja perusopetuslain.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.10.2017: Ehdotetaan siirrettäväksi toisen asteen/alempien asteiden ryhmien tehtäväksi. OPH:n kommenttia toivotaan, ettei ristiriitaa.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen ja *oppilasvalinnan* (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero?

355

oppilasvalinta

sv antagning av elev (2); elevantagning (2)

en pupil admission (2); admission of pupils (2); pupil admission based on selection criteria (??); pupil selection

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *opetuksen järjestäjä* hyväksyy lapsen *esi-* tai *perusopetukseen hakemuksen (2)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Esimerkki oppilasvalintaa käyttävästä *perusopetuksesta* on *painotettu opetus*, kuten kuvataiteen, musiikin ja liikunnan erikoisluokat. Painotetun opetuksen oppilasvalintaan liittyy *soveltuvuuskoe*, haastattelu ja/tai arvonta.

Oppilasvalintaa käytetään myös haettaessa esimerkiksi *joustavan perusopetuksen opetusryhmään (2)* tai *taiteen perusopetukseen*.

Ks. myös *haku painotettuun opetukseen*.

Käsitteen tunnus: c358

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Valintatyytit](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys OPH:n Karlsson&Westerholmille 23.9.2015: Onko ruotsiksi eri vastineet suomen termeille oppilaaksi ottaminen ja oppilasvalinta? Edellinen viittaa viranhaltijan tekemällä päätöksellä suoritettavaan lapsen ottamiseen esi- tai perusopetukseen; jälkimmäisellä taas tarkoitetaan hakemuksen ja valintaperusteiden perusteella tapahtuvaa lapsen hyväksymistä esi- tai perusopetukseen.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen (ID357) ja oppilasvalinnan (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero? Jos "admission of pupils" / "pupil admission" sopii kumpaankin (ainakin tätä on käytetty perusopetuslain 628/1998 englanninkielisessä käännöksessä: "In the admission of pupils referred to in this subsection, the applicants shall be subject to equal selection criteria. If education is given according to a curriculum with special emphasis on one or several subjects, the admission of pupils may also be based on a test showing aptitude for said education"), niin voisiko oppilasvalintaa lisäksi tarkoittaa jotenkin ("pupil admission based on selection criteria" tms.)?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Vai onko "pupil selection" kenties sopivampi vastine oppilasvalinnalle kuin "pupil admission"? Espoon kaupunki käyttänyt termiä "pupil selection" omilla sivuillaan, kun puhuu esim. englanninkieliseen perusopetukseen valinnasta.

356

esivalinta

sv förurval; första urval

inte: förhandsantagning

en preliminary selection phase

määritelmä

opiskelijavalinnan mahdollinen osa, jossa osa tai kaikki *hakijoista* valitaan seuraavaan *valinnan vaiheeseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c364

Käsittekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

357

yhteisvalinta

sv gemensam antagning

en joint admissions

määritelmä

korkeakoulujen (1) yhteistyönä toteutettava *opiskelijavalinta*, jossa yhteistyöhön osallistuvilla *hakukohteilla* on yhteiset *valintaperusteet* ja/tai yhteinen *valintakoe*

huomautus

Yhteisvalinta on käytössä esimerkiksi kauppatieteen alalla.

Ks. *hakutoiveiden priorisointi*.

Käsitteen tunnus: c360

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

358

harkinnanvarainen valinta

ei: joustava valinta (vanhentunut)

sv antagning enligt prövning

en discretionary admission

määritelmä

opiskelijavalinta, joka tapahtuu henkilöön liittyvällä erityisellä perusteella *hakukelpoisuudesta* ja *valintaperusteista* riippumatta

huomautus

Koulutuksen järjestäjä tai *korkeakoulu (1)* voi käyttää harkinnanvaraista valintaa silloin, kun *hakijalla* ei ole hakukelpoisuutta. Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) voi valita esimerkiksi enintään 30 prosenttia hakijoista valintapistemääristä riippumatta hakijoiden (1) esittämien syiden perusteella.

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi tulla valituksi esim. henkilö, jolta puuttuu vaadittava *pohjakoulutus* tai *työkokemus*, mutta jolla *oppilaitos* tai korkeakoulu (1) katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Käsitteen tunnus: c362

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

359

todistusvalinta; ~ suoravalinta

sv antagning på basis av betyg; betygsbaserad antagning; ~ direktantagning <suoravalinnasta>
en certificate-based admission; < admission based on prior academic record; ~ direct admission <suoravalinnasta>

määritelmä

opiskelijavalinta, jossa *valintaperusteena* on erillisen *valintakokeen* sijaan *hakijan* aiemmasta *koulutuksesta (2)* saama *todistus*

huomautus

Esimerkki todistusvalinnasta on, että hakija valitaan *yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun koulutukseen (2)* *ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen* perusteella tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) *alemman korkeakoulututkinnon* todistuksen perusteella.

Joskus termiä suoravalinta käytetään rajatusti tarkoittamaan sellaista todistusvalintaa, jossa pääsyyntä takaavat kriteerit on kerrottu etukäteen. Esimerkiksi tapaus, jossa valituiksi tulevat *hakijat*, jotka ovat kirjoittaneet *ylioppilastutkinnon* ainereaalien kemian kokeessa arvosanan laudatur.

Muutoin suoravalinta on todistusvalinnan lähikäsite; hiukan todistusvalintaa väljempi siinä mielessä, että suoravalinnassa valituksi tulemisen perusteena ei ole välttämättä todistus aiemmasta koulutuksesta (2). Esimerkki suoravalinnasta on, että hakija valitaan yliopiston koulutukseen (2) matematiikkakilpailumenestyksen perusteella.

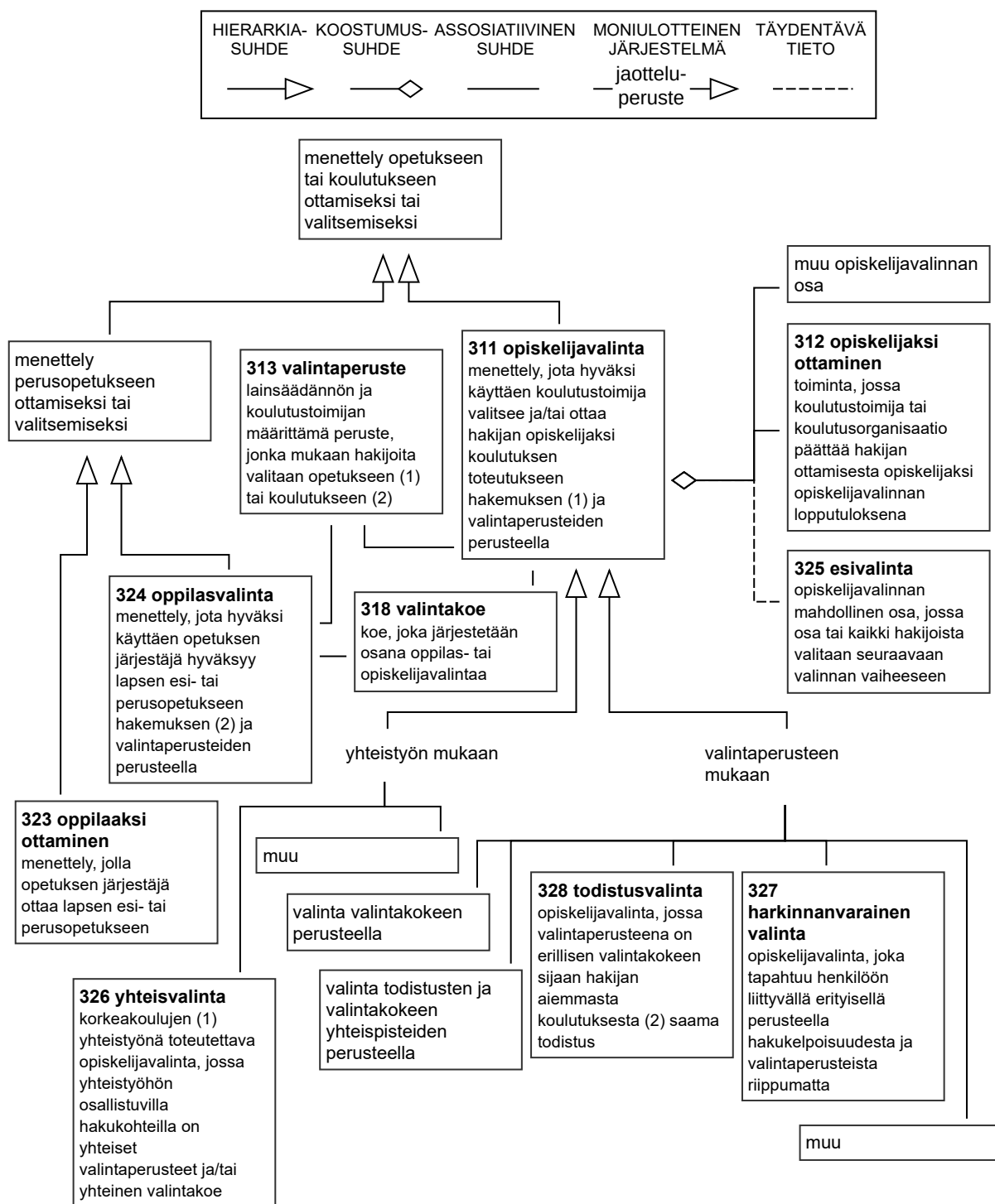
Käsitteen tunnus: c365

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Valintatyyppit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (selection based on school certificate)

Käsittekaavio 40. Valintatyypit.

5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä

360

hyväksytyt

sv antagen (2)

en admission offered

määritelmä

[hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1088

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

Englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 27.9.2017: Miksi hakijan rooleista on määritelty ainoastaan [hyväksytyt hakijat](#) (ID367) ja valinnan tiloista ainoastaan "hyväksytyt"? Kielivastineiden kannalta olisi hyödyllistä että sanastossa olisi määritelty myös esim. käsitteet "varasijalla oleva hakija" ja "hylätty hakija" ja näille annettaisiin vastineet ruotsiksi ja englanniksi. Mutta onko erikseen määritellyille käsitteille tarvetta tietojärjestelmien tai muun OKSAn kannalta?

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle ja englannin kielityöryhmälle 5.10.2017: Mikäli käsitteitä "varasijalta hyväksytyt hakijat", "varasijalla oleva hakija", "hylätty hakija" ym. ei jostain syystä määritellä, niin näillehän voitaisiin sanastossa esittää ainoastaan termit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Mutta käsitteiden määrittelyminen auttaisi kyllä myös kielivastineiden valinnassa. Lisätäänkö tulevien täydennysten listalle?

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.11.2017: Missä kontekstissa tämä käsite esiintyy? Onko ainoastaan tietojärjestelmässä virkailijalle?

Englannin kielityöryhmän kommentti 17.11.2017: Kontekstin tietäminen keskeistä tässä kohdassa – OKSA-jaoksen täsmennettävä tätä. Valittiin vastineeksi "admission offered". Voidaan tarkistaa vastineen toimivuus, mikäli "hylätty" ja muut valinnan tilat lisätään sanastoon.

Katarina Repo, OPH, 11/2017: Näitä tiloja voisi määritellä muitakin [esim. hylätty ja hyväksyttävissä oleva]

OKSA-jaos 26.4.2019: Lisätään tiloja

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

OKSA-jaos 22.11.2019: Lisätään sanastoon erillisinä käsitteinä myös valinnan tilat "hylätty" ja "varasijalla". Riina lisää.

361

ehdollinen valinta; ehdollisesti hyväksytyt

määritelmä

[ehdollisesti hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1075

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

362

hylätty

määritelmä

hylätylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1262

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

363

varasijalla

sv på reservplats

määritelmä

varasijalla olevalle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1264

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

364

hyväksytty hakija

sv sökande *n* som antagits; antagen (1); > nyantagen

en admitted student (1); admittee

not: admitted

määritelmä

koulutuksen toteutukseen otettu *hakija*

huomautus

Ruotsiksi käytetään termiä nyantagen hakijoista, jotka on otettu koulutuksen toteutukseen kyseisenä vuonna.

Englannin kielessä attribuutti admitted vaatii pääsanana, jota se määrittää (esim. "admitted student"). Mikäli esimerkiksi koodistossa halutaan käyttää lyhyempää muotoa, suositellaan sanaa "admittee".

Ks. myös [valinnan tila](#), [hyväksytty](#).

Käsitteen tunnus: c367

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

365

ehdollisesti hyväksytty hakija

määritelmä

hakija, joka on otettu *koulutuksen toteutukseen* sillä ehdolla, että *opiskelijaksi ottamiseen* vaikuttavien seikkojen, joista on valintahetkellä käytettävissä vain ennakkotietoa tai oletuksia, voidaan myöhemmin osoittaa pitävän paikkansa

huomautus

Hakija voidaan hyväksyä ehdollisesti *korkeakoulutukseen* esimerkiksi, jos hän on suorittanut *IB-* tai *EB-tutkinnon*, mutta valintamenettelyn hyväksymisvaiheessa tutkinnon valmistumisesta ei ole varmuutta ja arvosanoista on tiedossa vasta opettajan tekemät ennakoarviot, ei lopullisia arvosanoja. Tällöin *opiskelijavalinta* tehdään opettajan tekemien ennakoarvioiden perusteella, ja hakija hyväksytään sillä ehdolla, että tutkinto tulee suoritetuksi ja mahdollisesti ennakoarviosta poikkeavat lopulliset arvosanat eivät pudota hakijaa valittujen joukosta.

Ehdollisesti hyväksytyltä hakijalta voidaan edellyttää esimerkiksi virallisesti oikeaksi todistettuja asiakirjoja, kuten tutkintotodistusta lopullisine arvosanoineen, tai tietoa hakuajan jälkeen tapahtuneesta valmistumisesta.

Käsitteen tunnus: c1855

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken>, <korkeakoulut englanti kesken>

366

varasijalla oleva hakija

sv ~ på reservplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ on a waiting list <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka on *opiskelijavalinnassa varasijalla* tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Varasijalla olevan hakijan on mahdollista tulla valituksi koulutuksen toteutukseen, mikäli paikka vapautuu. Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. *Aloituspaiikka* voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Käsitteen tunnus: c1267

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

367

hylätty hakija

sv ~ du har inte fått en studieplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ you have not received a study place <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka ei *opiskelijavalinnassa* ole tullut otetuksi *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Hakija voi jäädä ottamatta koulutuksen toteutukseen eri syistä. Yleisimmin syynä on se, että vaikka hakija on hakukelpoinen (ks. *hakukelpoisuus*) ja hän täyttää muut kriteerit, hän jää koulutuksen toteutuksen aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Muita syitä ovat, että hakijalla ei ole hakukelpoisuutta tai ettei hän täytä muita *opiskelijavalinnan* kriteereitä, esimerkiksi kielitaitovaatimuksia, ja se, ettei hakijalle voida myöntää *opiskeluoikeutta* SORA-lainsäädännön perusteella.

Ks. myös *opiskelijaksi ottaminen*, *aloituspaikka*.

Käsitteen tunnus: c1268

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

368

aloituspaikka

sv nybörjarplats

en available student place; ~ initial intake; ~ available intake; ~ potential intake; ~ maximum intake

määritelmä

hakukohteeseen tietyssä *koulutuksen hakumenettelyssä* tarjolla oleva *opiskelupaikka*

huomautus

Aloituspaikkamäärä on määrä, joka *koulutustoimijalla* on oikeus ja suunnitelman mukaiset edellytykset ottaa *opiskelijoita*. Aloituspaikkamäärä on optio; se ei välttämättä toteudu.

Ilmaisulla ”aloituspaikat” viitataan *koulutuksen järjestäjän* tai *korkeakoulun (1)* ilmoittamaan tietoon siitä, kuinka monta opiskelupaikkaa hakukohteeseen on tietyssä koulutuksen hakumenettelyssä tarjolla.

Ilmaisulla ”päättökseen mukaiset aloituspaikat” (lyhenne ”palpa”) tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän, *oppilaitoksen* ylläpitäjän tai korkeakoulun (1) päättämää aloituspaikkojen lukumäärää.

Ilmaisulla ”valinnan aloituspaikat” (lyhenne ”valpa”) tarkoitetaan *opiskelijavalinnassa* käytettävää aloituspaikkamäärää, jossa on varauduttu peruutuksiin tai jossa osa päätökseen mukaisista aloituspaikoista on varattu opiskeluoikeuden aikaisemmin saaneille.

Englannin intake-loppuisilla vastineilla viitataan hakukohteeseen tarjolla olevien opiskelupaikkojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c370

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

369

varasija

sv reservplats (???)

määritelmä

ilman *aloituspaikkaa* jääneen *hakijan* asema, jossa hakijan on vielä mahdollista tulla valituksi *koulutuksen toteutukseen*, mikäli paikka vapautuu

huomautus

Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Aloituspaiikka voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytyt* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Ks. myös *varasijalla oleva hakija*.

Käsitteen tunnus: c882

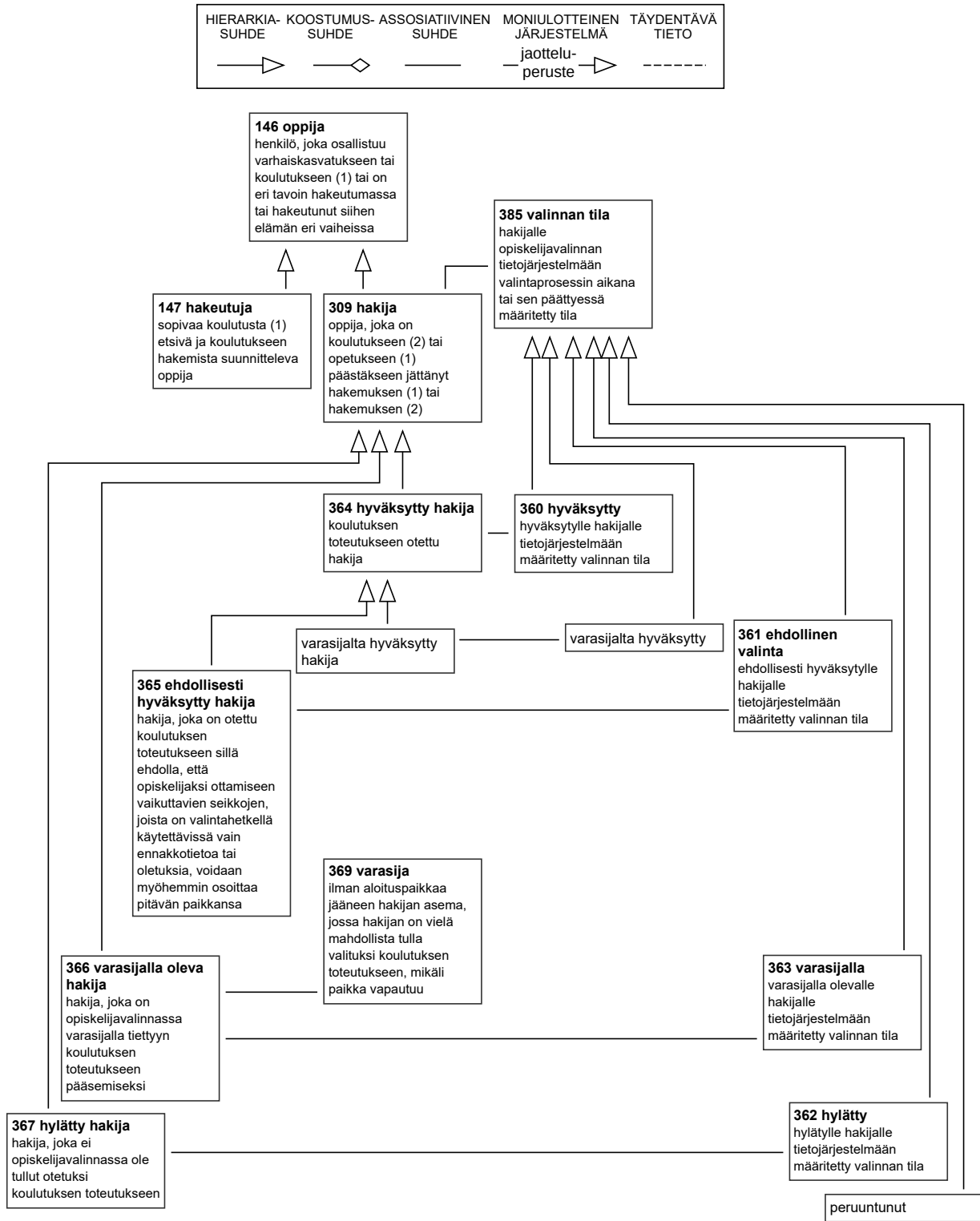
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsitteekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 41. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.

5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä

5.3.4.1 Hakukohde

370

<koulutukseen haun ja valinnan tietojärjestelmä>

haku (2)

sv ansökan (1); urvalsparti <Svenska handelshögskolan>

en application data

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksen toteutuksista*, jotka on tietojärjestelmässä luokiteltu samaan ryhmään *opiskelijavalintaa* varten tietyinä ajankohtana

huomautus

Tässä tarkoitettu haku (2) on tekninen käsite. Tietojärjestelmässä hakuun (2) kiinnitetään tiedot muun muassa *hakutavasta*, *hakutyypistä* ja *hakuajasta*.

Käsitteen tunnus: c336

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

371

hakukohdejoukko

sv grupp av ansökningsmål; grupp av ansökningsobjekt; grupp av ansökningsalternativ

en set of study options available for applicants

määritelmä

joukko *hakukohteita*, joita sitovat toisiinsa tietyt säännöt

huomautus

Hakukohdejoukkoa sitova sääntö voi koskea esimerkiksi sitä, mihin hakukohteisiin tulee hakea tai mihin ei saa hakea, jos hakee tiettyyn hakukohteeseen. Sääntö voi koskea myös esimerkiksi sitä, missä järjestyksessä tietyt hakukohteet tulee priorisoida.

Esimerkki hakukohdejoukosta ovat lääketieteen hakukohteet *korkeakoulujen (1) yhteishaussa*.

Käsitteen tunnus: c334

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

372

valintaryhmä

sv urvalsgrupp

määritelmä

hakukohdejoukko, joka käyttää *opiskelijavalinnassa* yhteisiä laskentakaavoja

huomautus

Valintaryhmä-käsitettä ei tule sekoittaa valintakoeryhmä-käsitteeseen. Valintaryhmä on tietojärjestelmiin liittyvä käsite; se on tapa ryhmitellä *hakukohteita valintaperusteiden* mallinnuksessa. Valintaryhmän hakukohteilla ei välttämättä ole minkäänlaista valintakoeyhteistyötä keskenään (vrt. *valintakoeryhmä*).

Käsitteen tunnus: c335

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

373

hakukohde

sv ansökningsmål *n* <Studieinfo.fi, Svenska handelshögskolan>; ansökningsobjekt *n* <Helsingfors universitet>;
ansökningsalternativ *n* <Aalto-universitetet>

en option available for application; study programme available for application

määritelmä

koulutuksen toteutus, joka on liitetty tiettyyn *hakuun* (2)

huomautus

Esimerkki *ammattillisen koulutuksen* hakukohteesta *yhteishaussa* on puualan perustutkinto (180 *osaamispistettä*) kevään 2015 yhteishaussa.

Esimerkki *korkeakoulutuksen* hakukohteesta yhteishaussa on yleinen kielitiede (180 *opintopistettä* (2)) kevään 2015 *korkeakoulujen* (1) yhteishaussa.

Käsitteen tunnus: c331

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Hakukohde](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Koulutus](#) (2) -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

374

hakutoive

sv ansökningsönskemål *n*

en preferred option for application; preferred study programme <lukiokoulutus, jossa linjoja; korkeakoulut>

määritelmä

hakukohde, jonne *hakija* hakee *opiskeluoikeutta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c332

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok ammatillisen näkökulmasta?

375

hakutoiveiden priorisointi

mieluummin kuin: hakukohteiden priorisointi

sv prioritering av ansökningsönskemål; rangordning av ansökningsönskemål

en ~ order of preference

määritelmä

hakijan tekemä *hakukohteiden* etusija- tai mieluisuusjärjestykseen asettaminen

huomautus

Käsitteen tunnus: c333

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

376

valintakoeryhmä

sv grupp för urvalsprovssamarbete
hellre än: urvalsprovgrupp
en entrance examination group

määritelmä

koulutuksen toteutukset, joissa käytetään yhteistä *valintakoetta*

huomautus

Valintakoeryhmäyhteistyössä olevat *koulutusorganisaatioilla* valintakoe voi olla kaikilla koulutuksen toteutuksilla sama tai osalla eri, mutta koulutusorganisaatiot hyväksyvät toisessa samaan yhteistyöryhmään kuuluvassa koulutusorganisaatiossa tehdyn valintakokeen tuloksen.

Käsitteen tunnus: c337

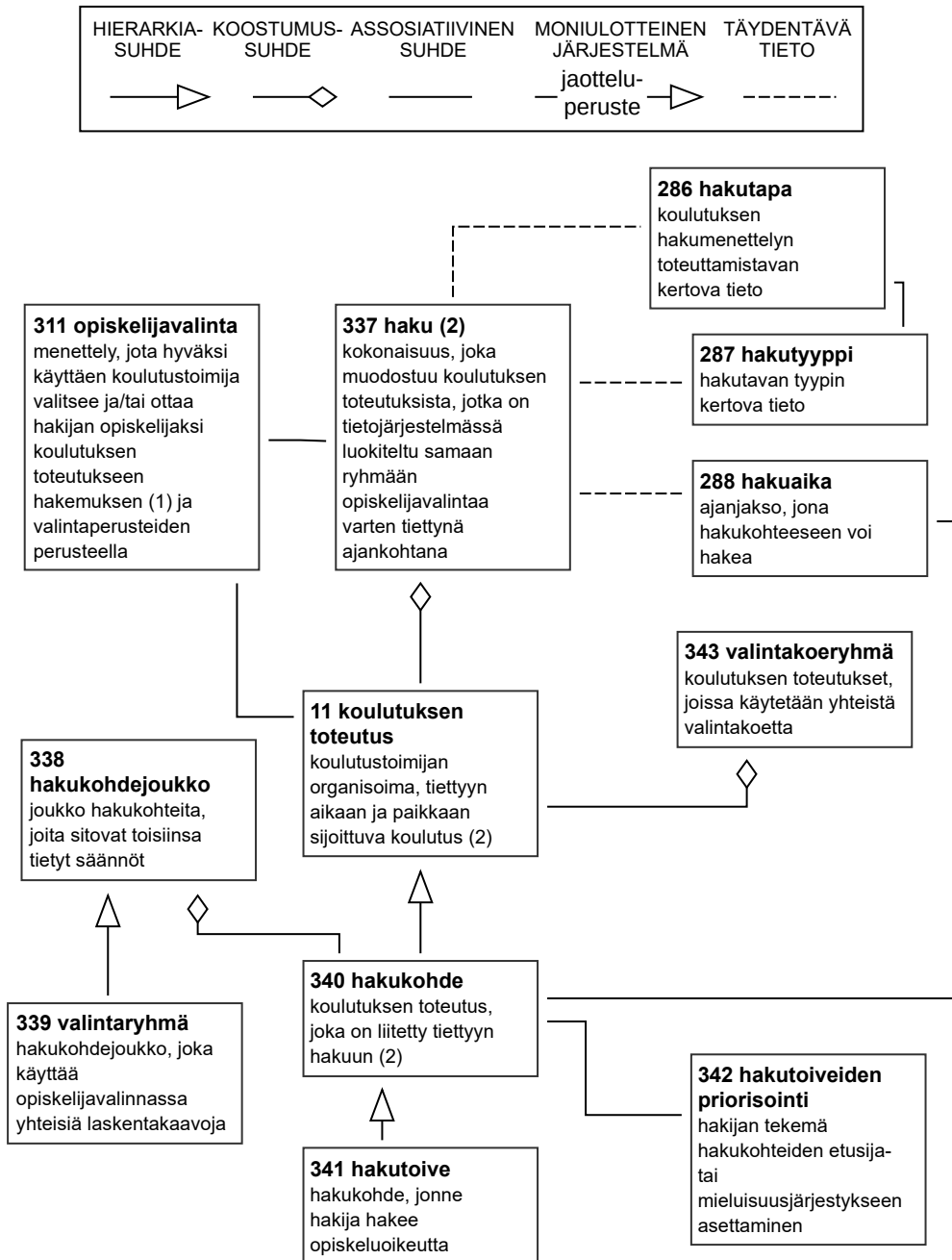
Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OPH / Katarina Repo sähköpostilla Outille 12.12.2016: Voi olla eri koe mutta sen tulos kelpaa valintakoeryhmän sisällä. Palaan tähän käsitteeseen vielä sen ruotsinnoksen osalta.

Käsittekaavio 42. Hakukohde.

5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi

377

haku- ja valintajärjestelmä

sv ansöknings- och antagningsystem *n*

en application and admissions system

määritelmä

opiskelijavalintarekisteriä hyödyntävä tietojärjestelmä, jonka avulla voi hakea ja tulla valituksi *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*, *opiskelijavalinta*.

Käsitteen tunnus: c377

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

378

valintalaskenta

sv urvalskörning; antagningskörning

en admission ranking phase

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jonka tuloksena *hakijat* ovat *valintaperusteiden* mukaan *valintatapajonoittain* keskinäisessä järjestyksessä ja kunkin *hakijan valinnan tila* on joko 'hyväksyttävissä oleva' tai 'hylätty'

huomautus

Käsitteen tunnus: c906

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

379

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

sijoittelu

sv placering

en placement

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jossa *hakija* valitaan *valintalaskennan* tuloksen perusteella ylimpään sellaiseen *hakutoiveeseensa*, johon hänen on *aloituspaikkojen* puitteissa mahdollisuus päästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c907

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

380

opiskelijavalintarekisteri

ei: hakijarekisteri (vanhentunut)

sv antagningsregister *n*

en student admissions register

rather than: student selection register

määritelmä

erityislailla säädetty rekisteri, joka sisältää tiedot *opiskelijavalinnan* toteuttamiseksi

huomautus

Opiskelijavalintarekisteristä on säädetty laissa 1058/1998.

Opiskelijavalintarekisteri voi sisältää tiedot *hakijoista*, *hakutoiveista*, *hakukohteista*, *valintaperusteista*, *opiskelijavalinnoista*, *opiskelupaikan vastaanotosta* ja *opiskelijaksi ilmoittautumisesta (1)*. Sitä käytetään myös opinnoista tiedottamiseen ja *arviointiin (2)*.

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä: 1) *korkeakoulujen (1)* hakurekisteri ja 2) *ammattillisen koulutuksen*, *lukiokoulutuksen* ja muun *perusopetuksen* jälkeisen *koulutuksen (1)* hakurekisteri.

Student selection register -termiä tavataan joissakin suomalaisissa lähteissä, mutta kansainvälisesti vakiintunut englanninkielinen termi on student admissions register.

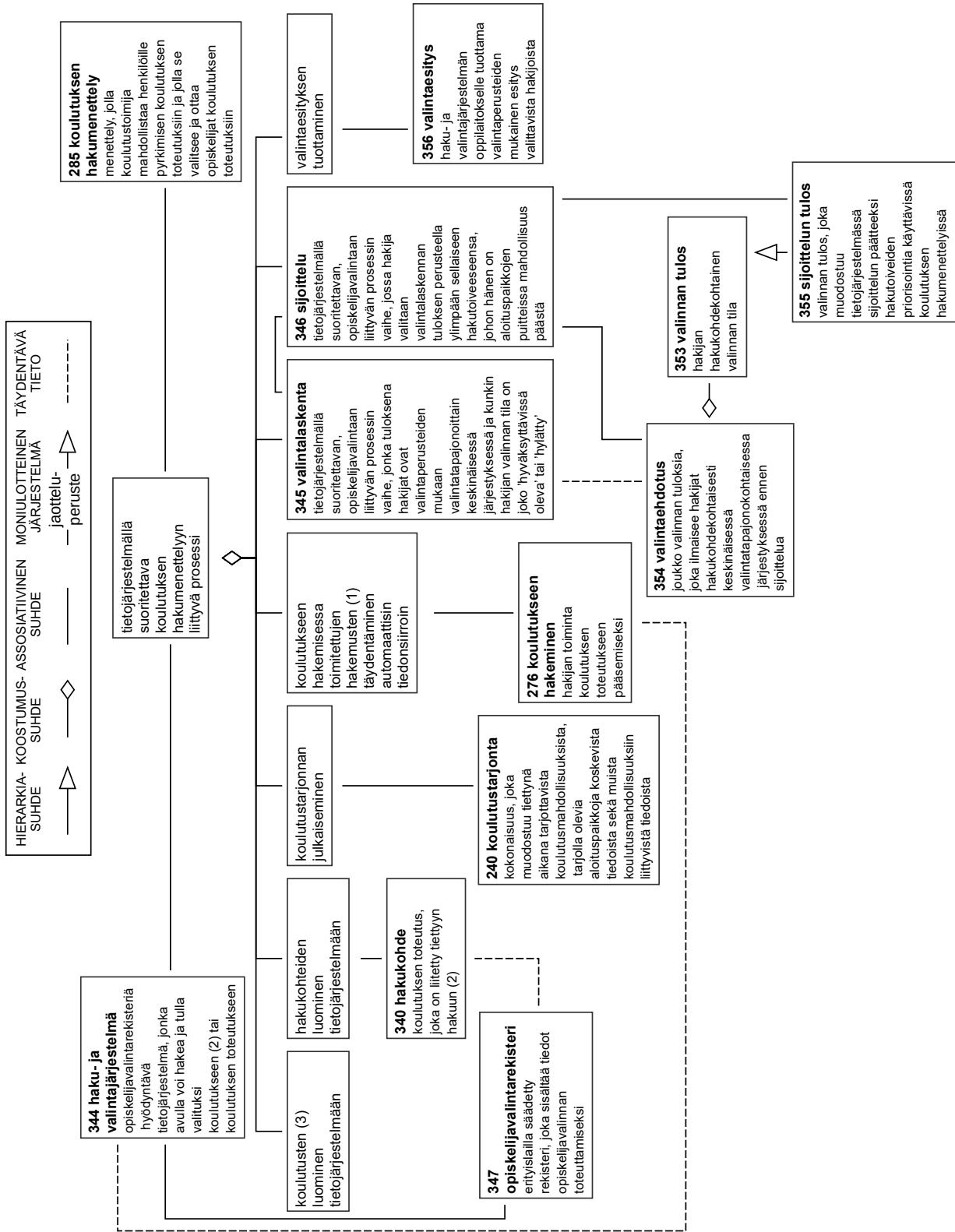
Käsitteen tunnus: c355

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 43. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.

5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot

381

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

valintatapa; valintamenettely

sv antagningsätt *n*; antagningsförfarande *n*; urvalsmetod <ammattikorkeakouluissa>
 hellre än: urvalssätt *n* <Svenska handelshögskolan>; urvalsförfarande *n*
 inte: antagningsprincip (2) <Helsingfors universitet> (föråldrad)

en selection procedure <perusaste, lukiokoulutus, ammatillinen>; admissions procedure (2) <korkeakoulut>
 rather than: selection method

määritelmä

tieto, joka ilmaisee, mitä *valintaperustetta* käytetään *hakijan* hyväksymisessä *koulutukseen* (2)

huomautus

Valintatapoja ovat esimerkiksi *todistuksen*, *valintakokeen* tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella. Samassa *hakukohteessa* hakijoita voidaan valita eri valintatavoilla.

antagningsprincip (2): Valintatavan ruotsinkielisenä vastineena käytettiin aiemmin esimerkiksi Helsingin yliopistossa termiä antagningsprincip. Nykyisin termiä antagningsprincip käytetään *valintaperusteen* ruotsinkielisenä vastineena, joten termin käyttöä valintatavan vastineena ei enää suositella.

selection method: *Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa käytetään termiä selection method. Tässä sanastossa termi selection on kuitenkin varattu *toisen asteen koulutuksen* käyttöön, ja tästä syystä myöskään termin selection method käyttöä ei suositella muuten kuin toisen asteen koulutuksen yhteydessä.

Ks. *todistusvalinta*.

Käsitteen tunnus: c378

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: lukiolaissa 714/2018 ei käytetä termiä valintatapa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä antagningsförfarande?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsmetod ja urvalsmetod kuulostavat oudoilta; Riina voisi varmistaa korkeakoulujen ruotsin ryhmältä, ovatko edelleen sitä mieltä että perusteltu. antagningsmetod-termillä ei tule myöskään yhtään google-osumaa.

Terminologin kommentti lukion ruotsin työryhmälle 22.2.2019: kysytty korkeakoulujen ruotsin työryhmältä termeistä antagningsmetod ja urvalsmetod

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsätt löytyy erään korkeakouluja koskevan lain perusteluista

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan asiaan, kun Pamela pääsee mukaan, hänellä saattaisi olla tietoa

Puck Sumelius 22.2.2019: Hei, Google-haku *antagningsmetod site:.se* antaa kyllä osumia. Vain kourallisen verran (36 kpl) ruotsalaisilta sivuilta, sen sijaan suomalaiset osumat (hakuehdolla *site:.fi* tai rajaamalla hakua vain Suomeen) liittyvät kaikki jollain tapaa OKSA-sanastotyöhön. Sen sijaan *ansökningsförfarande* esiintyy m.m. Finlexissä: Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§: Haku- ja valintamenettelyt, Ansöknings- och antagningsförfarande) Antagningsförfarande Google-hakuna antaa 87 .se –osumaa, 586 kpl .fi –osumaa, ja se tuntuu olevan yleisesti käytössä meillä korkeakoulukontekstissa. HY:n kääntäjät eivät enää aikoihin ole käyttäneet urval-alkuisia valinnoista puhuttaessa; ainoa käytössä oleva lienee *urvalspröv*, valintakoe. Toki on tilanteita joissa urval on osana antagning –prosessia. Toivottavasti tästä oli apua. Mitä mieltä muut ovat?

Lilian Sjöberg, Arcada, 25.2.2019: Ammattikorkeakoulut käyttävät käsitettä urvalsmetod.

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019: Olen ollut mukana OKSA-ryhmässä, ja muistaakseni olin mukana kyseisessä kokouksessa. Hankenilla käytetään eniten "antagningssätt" tässä yhteydessä, kun valitaan näistä termeistä: antagningssätt, antagningmetod, urvalsmetod. Ruotsissa tehdään toisin (kansallisella tasolla, en tiedä miten tämä näkyy yksittäisten yliopistojen sivuilla): Ruotsin opintopolku.fi- sivustolla antagning.se käytetään urval-sanaa ainakin mm. termissä "urvalsgrupp". esim. "När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund du har avgör i vilken urvalsgrupp du konkurrerar. [...] Alla platser till en utbildning på grundnivå fördelas så att minst 1/3 av platserna går till sökande med betyg (betygsurval) och minst 1/3 till sökande som gjort högskoleprovet (provurval). Utöver det får högst 1/3 av platserna tillsättas utifrån de förutsättningar eller urvalsgrunder som varje universitet eller högskola beslutat om, till exempel alternativt urval utifrån intervjuer." (<https://www.antagning.se/sv/Ta-reda-pa-mer-/Platsfordelning-och-urval/>)

Terminologi Riina Kosunen OKSAn korkeakoulujen ruotsin ryhmälle 15.4.2019: Vastaustenne perusteella vaikuttaa siltä, että

- antagningssätt kannattaa edelleen säilyttää (esim. Hanken käyttää sitä valintatavan ruotsin vastineena)
- urvalsmetod-termin voisi merkitä ammattikorkeakouluissa käytettäväksi termiksi
- antagningsmetod-termin voisi ehkä poistaa (Puckin mukaan kaikki .fi-osumat Google-haussa viittaavat OKSA-työhön).

1) Oletteko samaa mieltä noista yllä olevista kolmesta ratkaisusta?

2) Olisiko mielestänne järkevää lisätä valintatavan ruotsin vastineeksi Puckin mainitsema antagningsförfarande? Tuota ruotsin termiä on siis käytetty mm. valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§), jossa valintamenettely = antagningsförfarande. OKSAn mukaan valintatapa ja valintamenettely ovat synonyymeja, mutta itse en ole varma, onko tuossa ammattikorkeakoulujen yhteishausta annetussa asetuksessa tarkoitettu valintamenettelyllä nimenomaan tätä "todistuksen, valintakokeen tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella" - asiaa, johon OKSAssa valintatavalla viitataan. Onko sinulla näkemystä, Puck?

Sabina Eerola, Hanken, ja Maria Ljung, ÅA, 16.4.2019: Riina: understödes! Kohta 1: Ok, käy. Kohta 2: antagningsförfarande lisätään = OK. Mielestäni "tapa" = todistusvalinta tai valintakoe ja "menettely" = viittaa enemmänkin prosessiin/työtappoihin.

382

avoimen väylä

sv öppna universitetsleden; öpu-leden
en open university route
rather than: open university track

määritelmä

korkeakoulun (1) opiskelijavalinnassa hakijoille tarjottu mahdollisuus tulla valituksi *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella

huomautus

Avoimen väylä on yksi *valintatavoista*.

Käsitteen tunnus: c379

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

383

valintatapajono

sv antagningskö
en listing based on admissions type; admissions type listing
rather than: admission queue

määritelmä

jono, joka muodostuu *valintaperusteiden* mukaan järjestykseen asetetuista *hakijoista*

huomautus

Samassa *hakukohteessa* voi olla useita valintatapajonoja (esim. *todistusvalinta*, valintakoevalinta tai näiden yhdistelmä).

Ammattikorkeakoulujen valintaperustesuosituksessa valintatapajonosta käytetään englanniksi termiä admission queue. Termit listing based on admissions type ja admissions type listing kuvaavat kuitenkin käsitettä paremmin, ja tämän vuoksi termin admission queue käyttöä ei suositella.

Käsitteen tunnus: c380

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

384

valinnan vaihe

sv antagningsskede *n*
hellre än: > urvalsskede *n*
en stage of admissions procedure

määritelmä

kukin *opiskelijavalinnan* prosessin osista, jossa käsitellään kerralla kyseiseen osaan liittyvät *valintatapajonot*

huomautus

Valinnan vaiheita on useita, esimerkiksi hakukelpoisuusvaihe, lähtöpisteiden laskemisvaihe, koekutsuvaihe, esivalintavaihe ja varsinainen valinta. Kun kaikki valinnan vaiheet on suoritettu, *hakija* on joko hyväksyttävissä jatkoon tai *hylätty*.

Käsitteen tunnus: c381

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

385

valinnan tila; hakijan valinnan tila; valintatieto

sv antagningsstatus; urvalsstatus

en admission status

määritelmä

hakijalle opiskelijavalinnan tietojärjestelmään valintaprosessin aikana tai sen päättyessä määritetty tila

huomautus

Valinnan tiloja ovat muun muassa *hyväksytyt*, *hylätyt*, *varasijalta* hyväksytyt, *varasijalla* ja peruuntunut.

Valinnan tila on lähinnä *haku- ja valintajärjestelmässä* käytettävä tieto/käsite. *Hakijoille* suunnatussa viestinnässä näytettävä tieto on *valinnan tulos*.

Käsitteen tunnus: c389

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.5.2019: Onko tarpeen muuttaa huomautusta, jossa annetaan esimerkkejä valinnan tiloista?

386

valinnan tulos

sv antagningsresultat *n*

inte: urvalsresultat *n*

en admissions result

määritelmä

hakijan hakukohdekohtainen *valinnan tila*

huomautus

Ruotsiksi termin urvalsresultat käyttöä valinnan tulos -käsitteen vastineena ei suositella, sillä urvalsresultat assosioituu pikemminkin esimerkiksi *valintakokeen* (ruotsiksi urvalsprov) tulokseen.

Käsitteen tunnus: c383

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

387

valintaehdotus; valintalaskennan tulos

sv antagningsförslag *n*
hellre än: urvalsförslag

en proposal for placement phase

määritelmä

joukko *valinnan tuloksia*, joka ilmaisee *hakijat* hakukohdekohtaisesti keskinäisessä valintatapajonokohtaisessa järjestyksessä ennen *sijoittelua*

huomautus

Valintaehdotus syntyy *valintalaskennan* tuloksena.

Valinnan tulos on hakijakohtainen; valintaehdotus puolestaan on joukko valinnan tuloksia eli se muodostuu listasta hakijoita (1).

Ks. myös *hakukohde*.

Käsitteen tunnus: c382

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

388

sijoittelun tulos

sv resultat *n* av placeringen

en placement results *pl*

määritelmä

valinnan tulos, joka muodostuu tietojärjestelmässä *sijoittelun* päätteeksi *hakutoiveiden priorisointia* käytävissä *koulutuksen hakumenettelyissä*

huomautus

Sijoittelun tulosta käytetään *yhteishaussa* ja *sijoittelua* käytävissä *erillishauissa*.

Käsitteen tunnus: c384

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

389

valintaesitys

sv antagningsframställning

en admissions proposal

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän oppilaitokselle tuottama *valintaperusteiden* mukainen esitys valittavista *hakijoista*

huomautus

Valintaesityksen perusteella tehdään *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c385

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

390

valintaperustemalli

sv modell för antagningsgrunderna
en computation model for admissions
not: < data model for admissions

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmään](#) tallennettu laskentakaava, jolla lasketaan kunkin [valintaperusteen](#) perusteella [opiskelijavalinnassa](#) saatavat pisteet

huomautus

Valintaperustemalli voidaan liittää [hakukohteeseen](#) tai [valintaryhmään](#).

Käsitteen tunnus: c387

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

391

hakemusnumero

sv ansökningsnummer *n*; ansökans nummer *n*
en application ID
rather than: application number

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmän hakemukselle \(1\)](#) antama tunnus

huomautus

Hakemusnumero voi koostua numeroista ja kirjainmerkeistä.

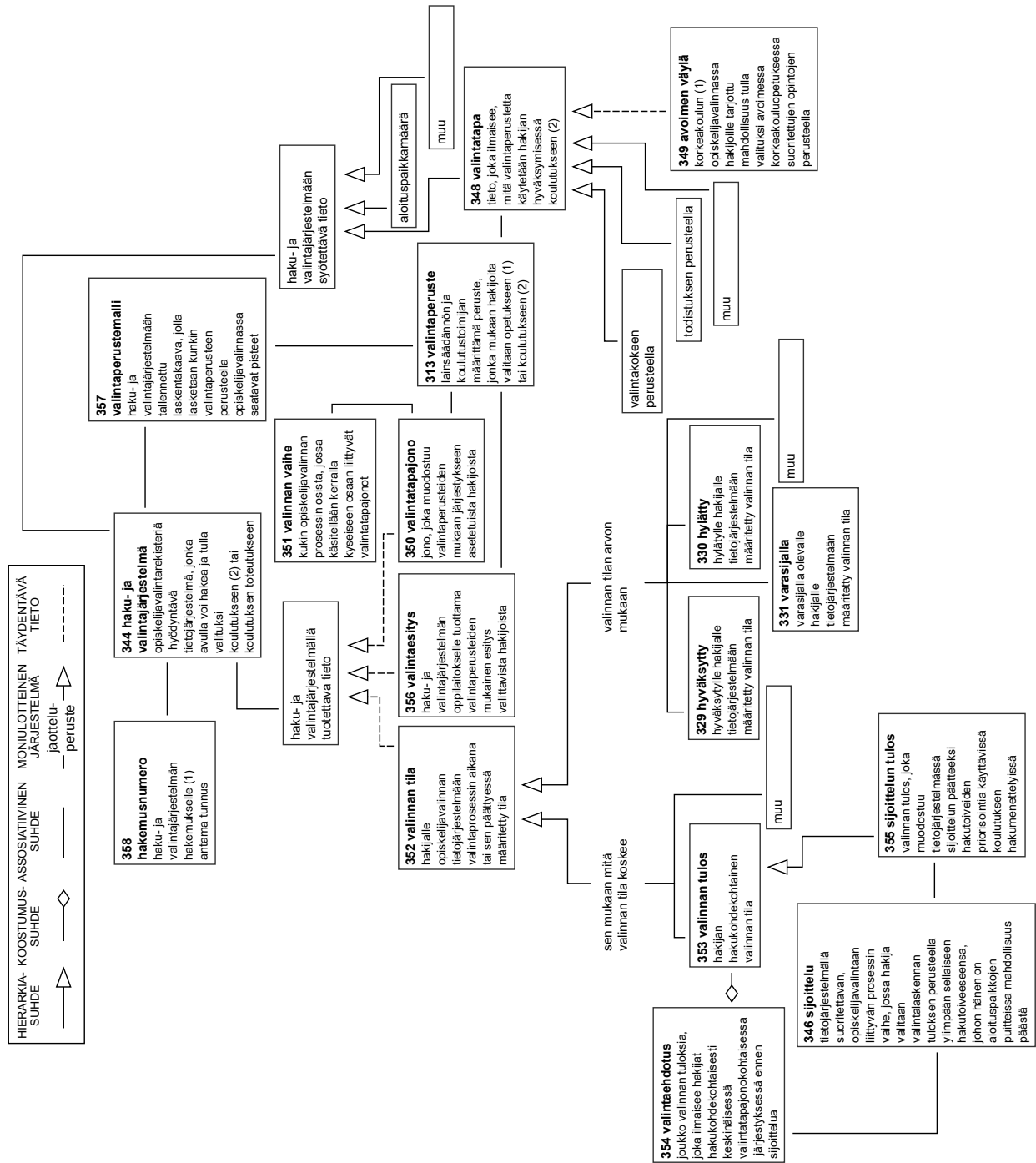
Englannin termin application number käyttöä hakemusnumeron vastineena ei suositella, koska hakemusnumero voi sisältää myös kirjainmerkkejä.

Käsitteen tunnus: c388

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

Käsittekaavio 44. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.

5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta

392

koulutarjonta; kouluverkko

sv skolutbud *n*; skolnät *n*

määritelmä

joukko, joka muodostuu kunnan tarjoamista [peruskouluista \(1\)](#) ja niiden [opetuspisteistä](#), joihin [oppilas](#) voidaan ilmoittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c390

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

393

ensisijainen koulu; lähikoulu

sv primär skola; närskola

en ; neighbourhood school; local school

määritelmä

kunnan [oppivelvolliselle](#) osoittama [peruskoulu \(1\)](#)

huomautus

Ensisijainen koulu osoitetaan [oppilaan](#) asuinpaikan mukaiselta [oppilaaksiottoalueelta](#).

Tässä määritelmästä käsitteestä käytetään perusopetuslaissa [628/1998](#) termiä lähikoulu.

Lähikoulu ei nimityksestään huolimatta välttämättä ole oppilaan asuinpaikkaa maantieteellisesti lähimpänä sijaitseva peruskoulu (1).

Käsitteen tunnus: c391

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

394

toissijainen koulu

sv sekundär skola

en secondary school

määritelmä

[peruskoulu \(1\)](#), joka ei ole kunnan/kaupungin [oppivelvolliselle](#) osoittama peruskoulu (1) ja josta [huoltaja](#) hakee oppivelvolliselle koulupaikkaa

huomautus

Toissijainen koulu voi olla esimerkiksi [painotettua opetusta](#) tarjoava koulu.

Termi toissijainen koulu ei ole käytössä kaikissa kunnissa.

Toissijaiseen kouluun hakevaa oppilasta kutsutaan toissijaiseksi hakijaksi.

Ks. [kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun, haku painotettuun opetukseen, hakemus \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c392

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

395

oppilaaksiottoalue

sv elevupptagningsområde *n*

en school admission area

määritelmä

maantieteellinen alue, jolta kukin *peruskoulu (1)* ottaa *oppilaansa*

huomautus

Se, mihin oppilaaksiottoalueeseen *oppivelvollinen* kuuluu, määräytyy hänen asuinpaikkansa mukaan. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun (1), jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu.

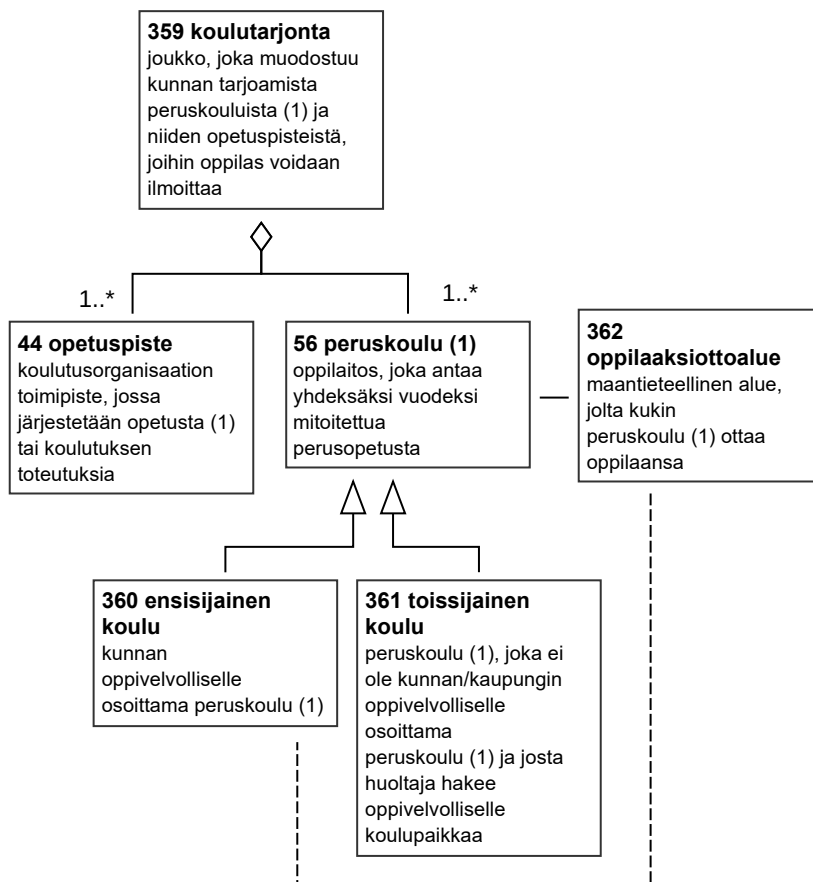
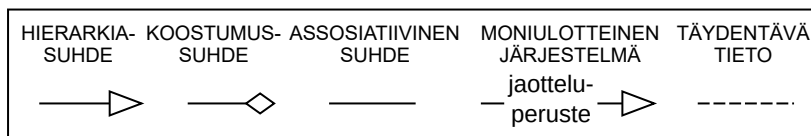
Joissakin kunnissa oppilaaksiottoalueella voi sijaita useampi kuin yksi peruskoulu (1). Esimerkiksi Helsingin kaupungissa oppilaaksiottoalueesta, jolla sijaitsee useampi kuin yksi peruskoulu (1), käytetään termiä laajennettu oppilaaksiottoalue.

Käsitteen tunnus: c394

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsittekaavio 45. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.

6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit

6.1 Varhaiskasvatus

6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja

396

varhaiskasvatuspalvelu

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk service; småbarnspedagogiska tjänster *pl*; tjänster *pl* inom småbarnspedagogik
inte: dagvårdsservice (föräldrad)

en early childhood education and care service; ECEC service

määritelmä

varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista *varhaiskasvatusta* tuottava palvelu

huomautus

Kunnalla tai kuntayhtymällä on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta riippuen kunta voi toimia myös *varhaiskasvatuksen palveluntuottajana*.

Yksityinen varhaiskasvatus on ilmoituksenvaraista toimintaa.

småbarnspedagogiska tjänster / tjänster inom småbarnspedagogik: Jos ruotsinkielisessä tekstissä käsitellään sekä virkoja (tjänst) että palveluja, suositellaan varhaiskasvatuksen viroista käytettäväksi muotoa tjänster inom småbarnspedagogik.

Käsitteen tunnus: c395

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Hyväksytty kokous 1 ja 4.

397

varhaiskasvatustoiminta

sv verksamhet inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (2)

en early childhood education and care activities; ECEC activities

määritelmä

ammattillinen toiminta, joka perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin*

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito*, mukaan lukien *ryhmäperhepäivähoito*, ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1582

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan ja Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3

398

varhaiskasvatuksen toimintamuoto

sv verksamhetsform inom småbarnspedagogik

en type of ECEC activity

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) toteutetaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat [päiväkotitoiminta](#), [perhepäivähoito](#), mukaan lukien [ryhmäperhepäivähoito](#), ja [avoin varhaiskasvatustoiminta](#).

Vertaa [opetusmuoto](#).

Käsitteen tunnus: c1848

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3

399

päiväkotitoiminta

sv daghemsverksamhet

en early education centre activities; centre-based early education activities

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [päiväkodissa](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1024

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "centre-based early education activity". Lain en-käännöksestä. Päiväkotikäsitteen käännös pitää sopia ennen tämän käsittelyä.

400

perhepäivähoito

sv familjedagvård

en family daycare (1); family-based daycare <rinnastettaessa perhepäivähoitoa päiväkotitoimintaan / as opposed to centre-based early education activities>

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimintamuoto, jota toteutetaan *perhepäiväkodissa*

huomautus

Perhepäivähoitoa järjestetään pääsääntöisesti *perhepäivähoitajan* kotona, mutta sitä voidaan antaa myös *lapsen* tai lasten kotona tai *ryhmäperhepäivähoitona*.

Käsitteen tunnus: c397

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 12.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 muotoillut omaan käänkösvastinelistaansa seuraavaa: "Jos joskus käytetään termiä perhepäivähoitotoiminta ja se rinnastetaan päiväkotitoimintaan, joka olisi centre-based early education activities, vastine voi olla family-based daycare activities." Muotoilin tietoa OKSAA varten, tarkistatteko että on ok? Onko termin "family-based daycare" jälkeen laitetussa käyttöalatatarkenteessa ilmaus "as opposed to centre-based early education activities" ok?

401

ryhmäperhepäivähoito

sv gruppfamiljedagvård

en group family daycare (1)

määritelmä

perhepäivähoito, jota antaa kaksi tai kolme *perhepäivähoitajaa* yhdessä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1584

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

402

avoin varhaiskasvatustoiminta

ei: muu varhaiskasvatus (vanhentunut); avoin päiväkotitoiminta (2) (vanhentunut)

sv öppen småbarnspedagogisk verksamhet

en open early childhood education and care activities; open activities in early childhood education and care; open ECEC activities; open activities in ECEC

määritelmä

kerholuonteinen [varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota tarjotaan [lapsille](#) tai lapsille yhdessä aikuisen kanssa

huomautus

Avoin varhaiskasvatustoiminta on pääsääntöisesti suunnattu lapsille, jotka eivät osallistu [osa-](#) tai [kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen](#). Toiminta voi olla kohdennettu tietyille ikäryhmille ja sen nimi voi vaihdella toiminnan painotuksen mukaan.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa ovat esimerkiksi leikkipuistotoiminta, lasten leikki- ja kerhotoiminta ja [avoin päiväkotitoiminta \(1\)](#).

Lainsäädännössä ei säädetä avoimen varhaiskasvatustoiminnan [henkilöstön](#) mitoituksesta tai kelpoisuusehdoista.

muu varhaiskasvatus: Termiä muu varhaiskasvatus käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

övrig småbarnspedagogik: Ruotsin termiä övrig småbarnspedagogik käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c398

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 3

403

avoin päiväkotitoiminta (1)

sv öppen daghemsverksamhet

en open centre-based early education activities

määritelmä

[avoin varhaiskasvatustoiminta](#), jota järjestetään sitä varten varatuissa tiloissa

huomautus

Avoimen päiväkotitoiminnan (1) toimintamuodot voivat vaihdella.

Käsitteen tunnus: c412

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

404

varhaiskasvatuksen järjestämismuoto

sv form för anordnandet av småbarnspedagogik

en form in which early childhood education and care is organised

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) on järjestetty

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä

[varhaiskasvatus](#), kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus,

palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja

[yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Käsitteen tunnus: c1849

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: Käsitelty VAKA-työryhmässä 3

405

yksityinen varhaiskasvatus

sv privat småbarnspedagogik; privat småbarnspedagogisk verksamhet

en private early childhood education and care; privately run early childhood education and care;

private ECEC

not: private daycare

määritelmä

ilmoituksenvarainen liike- tai ammattitoimintaan perustuva [varhaiskasvatustoiminta](#)

huomautus

Kunta, aluevalvontavirasto ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvovat yksityistä varhaiskasvatusta.

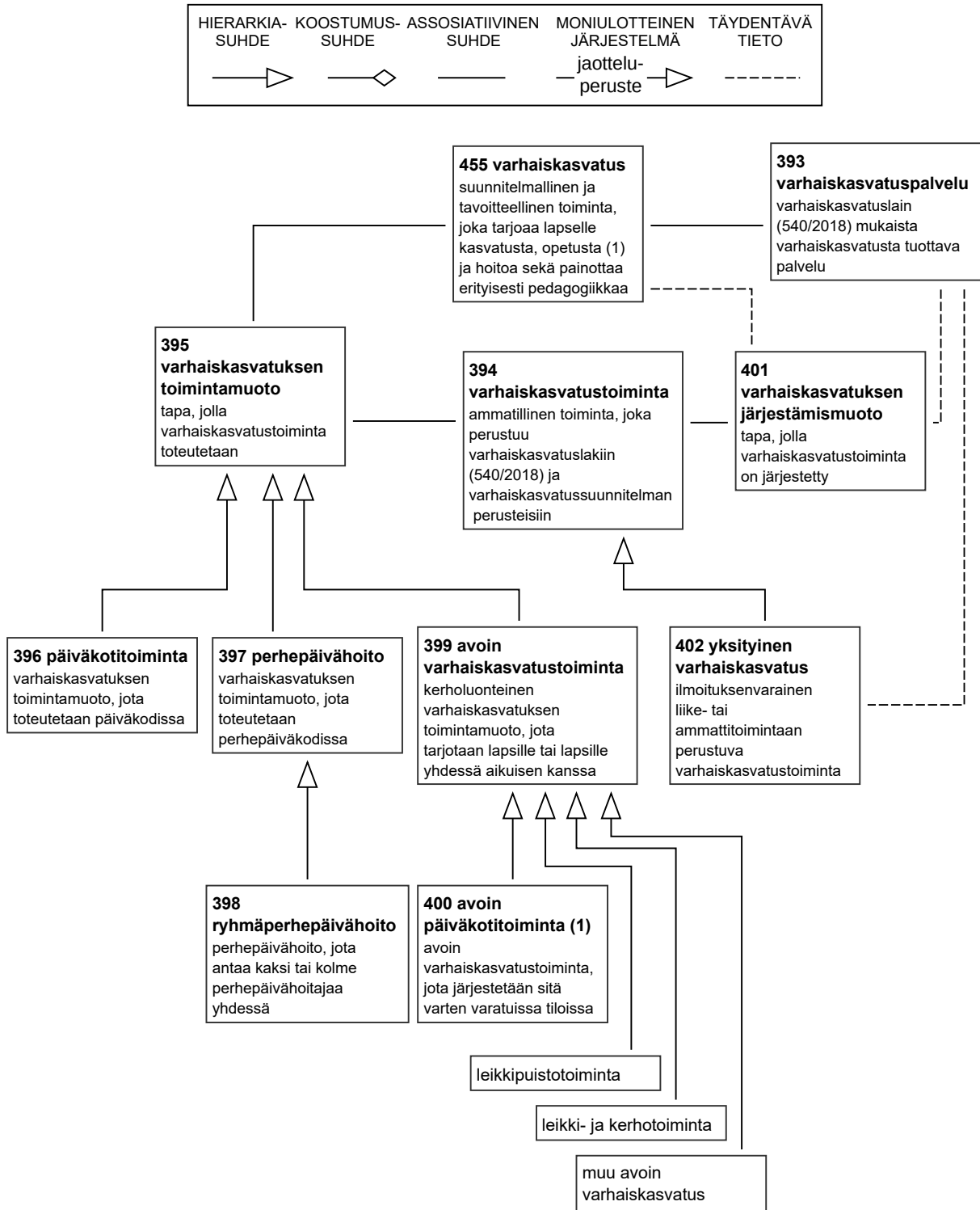
Käsitteen tunnus: c994

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Käsittekaavio 46. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.

6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja

406

varhaiskasvatuksen toimintavuosi

sv verksamhetsår *n* inom småbarnspedagogik

en working year in early childhood education and care; working year in ECEC; ECEC working year

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa elokuun alusta ja loppuu seuraavan vuoden heinäkuun loppuun

huomautus

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukuvuosi](#).

Käsitteen tunnus: c967

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

407

varhaiskasvatuksen toimintakausi

sv verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik

en working term in early childhood education and care; working term in ECEC; ECEC working term

määritelmä

[varhaiskasvatuksen](#) järjestämistä jaksottava osa [varhaiskasvatuksen toimintavuodesta](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi jakautuu syys- ja kevätkauteen.

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukukausi](#).

Käsitteen tunnus: c968

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

408

kokoaikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på heltid

en full-time early childhood education and care; full-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan 35 tuntia tai enemmän viikossa

huomautus

Kokoaikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c404

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

409

osa-aikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på deltid

en part-time early childhood education and care; part-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan alle 35 tuntia viikossa

huomautus

Osa-aikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c940

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

410

kokopäiväinen varhaiskasvatus; kokopäivähoito

sv heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik; heldagsvård

en full-day early childhood education and care; full-day ECEC

not: full-time early childhood education and care

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan yli 5 tuntia päivässä

huomautus

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen raja, yli viisi tuntia päivässä, perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti.

Käsitettä kokopäiväinen varhaiskasvatus käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus voi olla varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaan joko [kokoaikaista](#) tai [osa-aikaista varhaiskasvatusta](#).

full-day early childhood education and care vs. full-time early childhood education and care: Englannin termit full-day early childhood education and care ja full-time early childhood education and care voisivat periaatteessa viitata samaan käsitteeseen, ja varhaiskasvatuslain (540/2018) englanninkielisessä käännöksessä on käytetty kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta vastinetta full-time early childhood education and care. Lakikäännöksen julkaisemisen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriössä on kuitenkin linjattu, että termiä full-day early childhood education and care käytetään käsitteestä kokopäiväinen varhaiskasvatus ja termiä full-time early childhood education and care varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaisesta käsitteestä [kokoaikainen varhaiskasvatus](#).

Vertaa [kokoaikainen varhaiskasvatus](#).

Käsitteen tunnus: c1591

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Perustelu full-day- ja full-time -termiversioiden välillä on hyödyllinen, vaikka vaka-lakikäännös tullaan muuttamaan (eli lakikäännökseen tulee kokopäiväisen vastineeksi full-day). Muokataan huomautusta, kun lakikäännös on muutettu.

411

osapäiväinen varhaiskasvatus

ei: osapäivähoito

sv halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik; halvdagsvård

en part-day early childhood education and care; part-day ECEC; ~ half-day early childhood education and care; ~ half-day ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan 5 tuntia tai vähemmän päivässä

huomautus

Osapäiväisen varhaiskasvatuksen raja viisi tuntia tai vähemmän päivässä perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen. Käsitettä käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Termejä osapäivähoito ja halvdagsvård on käytetty aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c405

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

412

osaviikkoinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik under en del av veckan

en part-weekly early childhood education and care; part-weekly ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan vain tiettyinä viikonpäivinä

huomautus

Osaviikkoisen varhaiskasvatuksen viikonpäivät sovitaan asiakaskohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c941

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

413

päivittäinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik som ordnas dagligen

en daily early childhood education and care; daily ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan kaikkina arkipäivinä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1595

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

414

varhaiskasvatuspäivä

sv dag inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk dag
en day in early childhood education and care; early childhood education and care day; day in ECEC; ECEC day

määritelmä

päivä, jona *lapsen* on sovittu osallistuvan *varhaiskasvatukseen*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatuspäivät ja säännölliset poissaolopäivät sovitaan aina etukäteen.

Käsitteen tunnus: c943

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

415

varhaiskasvatuksen toimintapäivä

sv verksamhetsdag inom småbarnspedagogik
en operating day of the early childhood education and care unit

määritelmä

päivä, jona *varhaiskasvatuksen toimipaikka* tarjoaa *varhaiskasvatusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1596

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

416

varhaiskasvatuksen vuorohoito; vuorohoito

ei: vuoropäivähoito (vanhentunut)

sv skiftomsorg inom småbarnspedagogik; skiftomsorg; skiftesvård inom småbarnspedagogik; skiftesvård

en flexibly scheduled early childhood education and care; flexibly scheduled ECEC; non-standard hour early childhood education and care; non-standard hour ECEC; ~ extended hours in ECEC (1)

not: shift care in early childhood education and care; shift care in ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, jota järjestetään myös *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* normaalin aukioloajan lisäksi

huomautus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan myös illalla, yöllä, viikonloppuna tai arkipyhinä. Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen normaali aukioloaika on yleensä kello 6.00 ja 18.00 välinen aika maanantaista perjantaihin.

Varhaiskasvatuksen vuorohoidon muotoja ovat *ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus*, *varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito* ja *varhaiskasvatuksen iltahoito*.

Käsitteen tunnus: c406

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

417

ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus; ympäri vuorokautinen hoito

ei: ympäri vuorokautinen päivähoido (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk verksamhet dygnet runt; dygnet runt vård

en 24/7 early childhood education and care; 24/7 ECEC; ECEC services which operate 24/7; around-the-clock early childhood education and care

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina viikonpäivinä

huomautus

Tarpeen mukaan [lapsi](#) voi osallistua ympäri vuorokautiseen varhaiskasvatukseen myös useita vuorokausia peräkkäin.

Käsitteen tunnus: c407

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: Ehdotus: around-the-clock early childhood education and care. Käsitettä ei vakalaissa. Tässä käännosehdotus keskustelun pohjaksi ja paranneltavaksi.

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 14.3.2022: Riina kysy Liisiltä, käytetäänköhänen ehdottamaansa around-the-clock, jos käytetään, laitetaan sallittavaksi tai rather than; pohditaan Liisin tietojen pohjalta

418

varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito; viikonloppuhoito

sv småbarnspedagogik under veckoslut; vård under veckoslut

en weekend care in early childhood education and care; weekend care in ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään perjantai-illan ja maanantaiaamun välisenä aikana

huomautus

Käsitteen tunnus: c1598

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

419

varhaiskasvatuksen iltahoito; iltahoito; ~ varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo

sv kvällsvård inom småbarnspedagogik; kvällsvård

en evening care in early childhood education and care; evening care in ECEC; ~ extended hours in ECEC (2)

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuorohoito](#), jota järjestetään normaalin aukioloajan lisäksi myös kello 18.00 ja 22.00 välisenä aikana

huomautus

Ilmaus varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo viittaa toimintaan, jossa varhaiskasvatusta tarjotaan illasta pidennetyllä aukioloajalla maanantaista perjantaihin.

Käsitteen tunnus: c1599

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

6.2 Opetus (1)

420

ryhmäopetus

sv gruppundervisning

en team study

määritelmä

opetusryhmälle (2) tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Ryhmäopetusta ovat esimerkiksi pienryhmäopetus, seminaariopetus, ryhmässä suoritettavat harjoitukset, lukupiiri ja vertaisryhmäopetus.

Käsitteen tunnus: c413

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

421

luokkaopetus

sv klassundervisning

en class teaching

määritelmä

oppilaitoksen tiloissa annettava *ryhmäopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c414

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

422

yksilöopetus

sv individuell undervisning

määritelmä

yhdelle *oppijalle* tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c415

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

Ruotsi: Terminologi 28.12.2012: Tarkistettava onko ruotsin vastine ok

423

luento-opetus

sv föreläsningsundervisning; föreläsning

en lecture; lectures; instruction given in the form of lectures

määritelmä

luentoina järjestettävä *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c416

Luokka: <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

424

tukiopetus

sv stödundervisning

en remedial teaching

määritelmä

opetus (1), joka on tarkoitettu tilapäistä tai lyhytaikaista tukea opinnoissaan tarvitsevalle **oppilaalle**

huomautus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee **oppimisessaan** lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta heti, kun oppimiseen liittyvät vaikeudet on havaittu. Tukiopetuksella voidaan myös ehkäistä vaikeuksia ennakolta. Tukiopetus on **opetuksen eriyttämisen** muoto, jolle ovat ominaisia yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja **ohjaus**. Sitä voidaan antaa **yleistä**, **tehostettua** ja **erityistä tukea (1)** saavalle oppilaalle.

Tukiopetuksen antamiseen ei tarvita erityistä päätöstä kuten esimerkiksi **erityisopetuksen (1)** antamiseen.

Käsitteen tunnus: c417

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (stödundervisning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (remedial teaching)

425

osa-aikainen erityisopetus

sv specialundervisning på deltid; deltidsspecialundervisning

en part-time special needs education

määritelmä

opetus (1), jota annetaan **yleisen**, **tehostetun** tai **erityisen tuen (1)** piirissä olevalle, **oppimisessaan** tai koulunkäynnissään lieviä vaikeuksia omaavalle **oppilaalle** muun opetuksen (1) ohessa

huomautus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan esimerkiksi **oppijalle**, jolla on vaikeuksia yksittäisissä **oppiaineissa**, opiskelutaidoissa, sosiaalisissa taidoissa tai koulunkäynnissä. Sitä annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai **yksilöopetuksena**.

Käsitteen tunnus: c418

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

426

erityisopetus (1)

sv specialundervisning (1)

en special needs education (1)

määritelmä

opetus (1), jota annetaan erityisen tuen (1) piirissä olevalle *perusopetuksen oppilaalle* osana *erityistä tukea (1)*

huomautus

Perusopetuksessa erityisopetus on erityisen tuen (1) keskeinen pedagoginen osa-alue.

Sellaisen oppilaan, jolle on tehty erityisen tuen päätös, opetus (1) ja muu tuki annetaan hänelle laaditun *henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman* mukaisesti.

Perusopetuksen erityisopetuksessa (1) voidaan poiketa *oppiaineista* ja niitä koskevasta valtakunnallisesta *tuntijaosta* sen mukaan kuin erityistä tukea koskevassa päätöksessä määrätään. Perusopetuksen erityisopetus (1) voidaan järjestää joko muun opetuksen (1) yhteydessä tai osittain tai kokonaan *erityisluokalla* tai muussa soveltuvassa paikassa.

Käsitteen tunnus: c419

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: *Opetus (1)* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialundervisning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs education)

427

erityisopetus (2)

sv specialundervisning (2)
en special needs education (2)

määritelmä

opetus (1), jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta (2) ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Mahdollinen tuen tarve kirjataan opiskelijan *henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan* sisältyvään opiskelusuunnitelmaan. Tuen tarvetta seurataan opintojen ajan.

Ks. myös *erityisopettaja*.

Käsitteen tunnus: c1659

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Opetus (1)* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

428

starttiluokka; starttiopetus

sv startklass
en start class

määritelmä

koulunkäynnin aloittamisen lykkäämisen tapauksessa järjestettävä, *perusopetuksessa* tarvittavien valmiuksien kehittämiseen tähtäävä *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 27 §) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Ks. myös *oppivelvollisuus*.

Käsitteen tunnus: c451

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

VAKA-sanastotyöryhmän terminologin kommentti 4.7.2016: Tämäkin on kai vain tarkastettava VAKAssa. Laittaisın kysymyksen kuuluuko tämä esi- vai perusopetuksen puolelle. Jos kukaan on sitä miettinyt.

429

joustava perusopetus

sv flexibel grundläggande utbildning

en flexible basic education; flexible comprehensive education

määritelmä

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 yhteydessä järjestettävä *opetus (1)* ja *oppimisen* ja kasvun tuki, jonka tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä

huomautus

Joustava perusopetus järjestetään *opetussuunnitelman perusteiden* mukaan.

Joustava perusopetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa ja muissa *oppimisympäristöissä* moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c453

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

430

verkko-opetus

sv nätbaserad undervisning; nätundervisning; webbaserad undervisning; ~ webbkurs; ~ e-kurs;
~ kurs via Internet

en online teaching; web-based teaching; ~ e-teaching; ~ computer-aided teaching

määritelmä

tietoverkossa tai sen avulla toteutettu *opetus (1)*

huomautus

Yleisimmin verkko-opetus tapahtuu internetin kautta tai avulla.

Käsitteen tunnus: c427

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

431

aineenopetus

sv ämnesundervisning

en subject teaching

määritelmä

tiettyyn *oppiaineeseen* liittyvä, kyseiseen oppiaineeseen pätevöityneen *aineenopettajan* antama *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuksessa aineenopetusta on pääosin *vuosiluokilla 7–9*; tätä alemmilla vuosiluokilla lähes kaikkien oppiaineiden opetusta (1) antaa *luokanopettaja*. *Lukiokoulutuksessa* kaikkien oppiaineiden opetus (1) on aineenopetusta.

Käsitteen tunnus: c428

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

432

korvaava opetus

sv ersättande undervisning

määritelmä

perusopetuksen oppilaalle jonkin *oppiaineen* opetuksen (1) sijaan järjestettävä *opetus (1)* tai *ohjaus*

huomautus

Korvaavaa opetusta saava oppilas vapautuu korvatus oppiaineen opetuksesta (1).

Käsitteen tunnus: c429

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

433

kaksikielinen opetus

sv tvåspråkig undervisning; undervisning på två språk

en bilingual education; bilingual instruction

määritelmä

opetus (1), jossa käytetään kahta kieltä

huomautus

Perusopetuksen kaksikielisessä opetuksessa osa *opetuksesta (1)* annetaan jollain muulla kielellä kuin *koulun opetuskielellä*. Opetusta (1) voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä.

Ks. myös *opetuskieli (2)*.

Käsitteen tunnus: c438

Luokka: <perusopetus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (undervisnings på två språk)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (bilingual instruction)

434

kielikylpy

sv språkbad *n*

en language immersion

määritelmä

kielenopetusmenetelmä, jossa on tavoitteena opetella muuta kieltä kuin *oppijan* äidinkieltä siten, että kyseistä kieltä käytetään tarkoituksellisesti oppijan toimintaympäristössä

huomautus

Kielikylpyä voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* sekä *esi-* ja *perusopetuksessa*.

Perusopetuksessa järjestettävässä kielikylpyopetuksessa oppija oppii usein lukemaan ja kirjoittamaan suoraan opeteltavalla kielellä ja eri *oppiaineita* opetetaan opeteltavalla kielellä.

Ks. myös *kielisuihku*.

Käsitteen tunnus: c439

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

435

kielisuihku

sv språkdusch

en language shower

määritelmä

kielikylvyn kevyt muoto, jossa *oppijan* kosketukset opetettavaan kieleen ovat lyhyitä ja tapahtuvat muun toiminnan ohessa

huomautus

Kielisuihkussa kosketukset kieleen voivat tapahtua esimerkiksi laulujen, leikkien tai lorujen avulla.

Kielisuihku-käsitettä ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lainsäädännössä eikä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

Käsitteen tunnus: c1056

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

436

vuosiluokka <perusopetus>; **vuosikurssi (1)** <lukiokoulutus>; **vuositaso** <lukiokoulutus>

sv årskurs (1)

en grade (1) <perusopetus>; year <lukiokoulutus>

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista *oppilaista*

huomautus

Vuosiluokan muodostavat esimerkiksi tietyn *peruskoulun (1)* kuudensien *luokkien* oppilaat.

Perusopetuksen käsite vuosiluokka on määritelty perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä.

Termillä vuosiluokka viitataan perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* myös toiseen käsitteeseen eli *lukuvuoden* mittaiseen jaksoon, jollaisiin perusopetuksen *oppimäärän* suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”.

Käsitteen tunnus: c1049

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

437

luokka <perusopetus>; **opetusryhmä (1)** <perusopetus>; **ryhmänohjausryhmä** <lukiokoulutus>; **lähiohjausryhmä** <lukiokoulutus>; < **opiskelijaryhmä** <lukiokoulutus>; < **ryhmä** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv klass; > sammansatt klass <yhdysluokka>

en class <perusopetus>; homeroom group <lukiokoulutus>; < group <ammattillinen koulutus>; > multi-grade class <yhdysluokka>
not: tutor group

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista, hallinnollisesti saman *opettajan* valvontaan kuuluvista *oppilaista* tai *opiskelijoista*, tai *ammattillisessa koulutuksessa* joukko opiskelijoita jotka hankkivat samaa osaamista ja kuuluvat hallinnollisesti saman opettajan valvontaan

huomautus

Pienessä *peruskoulussa (1)* voi olla esimerkiksi vain yksi 3. luokka; suuremmissa oppilaat on jaettu esim. luokkiin 3A ja 3B. Yhden luokan oppilaat voivat muodostaa *opetusryhmän (2)*, tai luokan oppilaat voivat jakaantua eri *opetusryhmiin (2)* esimerkiksi valinnaisten kielten *opettamista* varten.

Yhdysluokalla tarkoitetaan *perusopetuksen opetusryhmää (2)*, joka muodostuu kahden tai useamman peräkkäisen *vuosiluokan* oppilaista, esimerkiksi pienen peruskoulun (1) yhdistetty viides ja kuudes luokka.

Lukiokoulutuksen osalta terminkäyttö vaihtelee. Lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* käytetään termiä *ryhmänohjaus*, ja siitä johdettu termi ryhmänohjausryhmä on suhteellisen yleinen.

homeroom group: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom group” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjausryhmän vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

group: Englannin termi group viittaa laajempaan käsitteeseen kuin suomen luokka; *koulutuksen (1)* alalla group viittaa mihin tahansa opetusryhmään.

Ks. myös *luokanvalvoja; ryhmänohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c445

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: *Opetus (1)*

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 21.4.2020: Onko ammatillisessa käytössä jokin täsmällisempi termi kuin ”group”? Meillä oli aluksi lukiokoulutuksessa vain tuo ”group”, mutta löysimme sitten tarkemman ilmaisun ”homeroom group”.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (sammansatt klass)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (multi-grade class)

438

opetusryhmä (2)

sv undervisningsgrupp
en teaching group
not: study group

määritelmä

joukko, joka muodostuu yhtä aikaa opetettavista *oppilaista* tai *opiskelijoista*

huomautus

Opetusryhmä (2) voi muodostua esimerkiksi yhden tai useamman *luokan* tai *oppilaitoksen* oppilaista tai tietyn *oppiaineen* valinneista oppilaista tai opiskelijoista.

study group: Englannin termin study group käyttöä opetusryhmä-käsitteen vastineena ei suositella, sillä se viittaa myös toiseen käsitteeseen, tiettyä aihetta opiskelemaan kokoontuvien, toisiaan tukevien henkilöiden ryhmään.

Käsitteen tunnus: c444

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

439

erityisluokka

sv specialklass
en special needs class

määritelmä

opetusryhmä (2), joka muodostuu *erityistä tukea (1)* tarvitsevista *oppilaista*

huomautus

Erityisluokan oppilaat voivat opiskella samalla *vuosiluokalla* tai erityisluokka voi muodostua useamman luokka-asteen oppilaista.

Käsitteen tunnus: c434

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

440

opetusryhmäkoko

sv undervisningsgruppens storlek
en teaching group size

määritelmä

yhteen *opetusryhmään (2)* kuuluvien *oppilaiden* tai *opiskelijoiden* määrä

huomautus

Käsitteen tunnus: c446

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

441

vuosikurssi (2)

sv årskurs (2)

en students who begin their studies in the same year; student year group

määritelmä

joukko *opiskelijoita*, jotka ovat aloittaneet opintonsa *koulutusorganisaatiossa* samana vuonna

huomautus

Esimerkiksi vuosikurssi 2002 eli vuonna 2002 aloittaneet.

Käsitteen tunnus: c1052

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

442

varhaiskasvatusympäristö

sv småbarnspedagogisk miljö

en early childhood education and care environment; ECEC environment

määritelmä

varhaiskasvatuksen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja digitaalisen ympäristön kokonaisuus, joka on kehittävä, *oppimista* edistävä sekä terveellinen ja turvallinen

huomautus

Varhaiskasvatusympäristössä tulee ottaa huomioon *lapsen* ikä, kehitys ja muut edellytykset ja sen tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.

Varhaiskasvatusympäristö kattaa myös piha-alueet ja muun lähiympäristön. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Vertaa *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c1600

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

443

oppimisympäristö; opiskeluympäristö

sv lärmiljö; lärandemiljö; inlärningsmiljö

en learning environment

määritelmä

fyysisen tai digitaalisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden, sosiaalisten suhteiden ja pedagogisten ratkaisujen kokonaisuus, jossa *opetus (1)*, *ohjaus*, *opiskelu* ja *oppiminen* tapahtuvat

huomautus

Oppimisympäristöjä voivat olla esimerkiksi *oppilaitos*, työpaikka ja erilaiset verkkoympäristöt.

Säädöksissä (kuten perusopetuslaki 628/1998 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) käytetään termiä opiskeluympäristö; esimerkiksi säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön.

Vrt. *opetustila*.

Käsitteen tunnus: c244

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

444

nivelvaihe; siirtymävaihe <varhaiskasvatus>

sv etappmål *n*; övergångsskede *n*; övergångsperiod (?)

en transition phase; transition

määritelmä

vaihe, jossa henkilö siirtyy *opetuksen (1)* vaiheesta toiseen niin että opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai *opiskelumuoto (1)* muuttuvat merkittävästi, tai jossa henkilö siirtyy *koulutusasteelta* toiselle tai *koulutuksesta (1)* työelämään

huomautus

Nivelvaiheina voidaan pitää esimerkiksi *varhaiskasvatukseen* kuuluvan *esiopetuksen* aloittamista sekä siirtymistä esiopetuksesta perusopetuksen alkuopetukseen, *perusopetuksen* toiselta *vuosiluokalta* kolmannelle, *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulusta perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 kouluun* ja perusopetuksesta sitä seuraavaan koulutukseen (1).

Käsitteen tunnus: c246

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Ruotsi: Terminologi 27.12.2012: Mikä ruotsin vastineista laitetaan ensisijaiseksi? Ovatko ruotsin termit sellaisia, että niistä kutakin käytetään vain jossakin tietyssä yhteydessä (esim. termiä etappmål kun siirrytään perusopetuksen toiselta vuosiluokalta kolmannelle ja termiä övergångsperiod kun siirrytään koulutusasteelta toiselle)? Ovatko jotkut termivaihtoehdoista sellaisia että ne pitäisi poistaa? Termiä övergångsperiod on käytetty Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2004 termin ”siirtymävaihe” käännöksenä (”Erlaisia kodin ja koulun vuoropuhelua tukevia yhteistyömuotoja tulee kehittää koko perusopetuksen ajan ja erityisesti siirryttäessä kouluasteelta toiselle tai muissa *siirtymävaiheissa.*” -> ”Olika samarbetsformer som stöder dialogen mellan hemmet och skolan skall utvecklas under hela den grundläggande utbildningen och speciellt vid övergången från en skolvivå till en annan eller under andra *övergångsperioder.*”)

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.1.2022: Käyttävätkö muut koulutusasteet nivelvaiheen synonyymina termiä siirtymävaihe? (Varhaiskasvatuksessa käytetään.)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (övergångsskede; etappmål)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transition phase; transition point)

445

<perusopetus, lukiokoulutus>

toimintakulttuuri

sv verksamhetskultur

en school ethos; school values, practices and procedures <selittävä vastine>; school culture
not: operating culture

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *oppilaitoksessa* vallitsevista ajattelu-, käyttäytymis- ja toimintamalleista ja joka on määritelty *opetussuunnitelman perusteissa*

huomautus

Toimintakulttuuriin sisältyvät myös oppilaitoksen työn laadun perustana olevat säännöt, arvot, periaatteet ja kriteerit.

Käsitteen tunnus: c447

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä

OKSA-jaos 29.3.2019: koulutustarjonnan uudistamisessa tulisi varmistaa, että koodistokäsitteistä käytetyt termit ovat ajan tasalla

OKSA-jaos 29.3.2019: Palataan OKSAn koodistokäsitteisiin (opetusmuoto, opiskelumuoto (2), opetustapa, opetusajankohta) myöhemmin koulutustarjontauudistuksen yhteydessä. Laila Purasen mukaan käsitteiden tulisi olla selvillä alkusyksystä 2019. Saisiko Laila myös käsitelistauksen nykyisin käytössä olevista käsitteistä?

OKSA-jaos 29.3.2019: Koodistokäsitteet tulevat esiin myös eHOKSin yhteydessä!

OKSA-jaos 28.8.2020: Koodistokäsitteistä ei ole varsinaisesti tullut palautetta, joten julkaistaan OKSAn 2. laitoksessa kuten nyt ovat. Koodistokäsitteiden omistajuus epäselvä!

446

<koodistot>

opetusmuoto; opiskelumuoto (1) <opiskelijan näkökulmasta tarkasteltaessa>

sv undervisningsform

en mode of teaching

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)* ja *opiskelu* järjestetään ja johon sisältyvät käytettävät toimintatavat, välineet, ajankohdat ja paikat

huomautus

Opetusmuotoa voidaan kuvata *opiskelumuodon (2)*, *opetustavan* ja *opetusajankohdan* yhdistelminä; esimerkiksi ohjattu opiskelu *lähiopetuksena* iltaisin.

Näkökulman mukaan (esim. opettaja/opiskelija) käsitteestä opetusmuoto käytetään myös termiä opiskelumuoto (1). Vrt. myös näkökulma yhtäältä termeissä päivä- ja iltaopetus sekä *monimuoto-opetus* ja toisaalta termeissä päivä- ja iltaopiskelu sekä monimuoto-opiskelu.

Varhaiskasvatuksen puolella tätä käsitettä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*, ks. myös käsitteen *varhaiskasvatus* kohdalla oleva huomautus.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*.

Käsitteen tunnus: c420

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Englannin kielityöryhmän kommentti: englanti ok, kun opiskelumuoto korjattu (erotettu eri käsitteeksi)

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Opetusmuoto ja opiskelumuoto ovat eri käsitteitä; tulee jakaa kahdeksi ja tehdä määritelmät sen mukaan. Kyseessä ei ole pelkkä näkökulmaero [opettaja/opiskelija].

OKSA-jaoksen kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 15.6.2018: Jos opetusmuoto- ja opiskelumuoto-termeillä/-käsitteillä on jokin muu kuin näkökulmaero, niin siitä tarvittaisiin lisäselvitystä tai esimerkkejä.

447

<koodistot>

opiskelumuoto (2)

sv studieform

en form of learning

määritelmä

koulutuksen (2) osaamistavoitteiden (1) saavuttamistapa, joka ilmaisee, onko *opiskelu* ohjattua vai itsenäistä

huomautus

Opiskelumuotoja (2) ovat ohjattu opiskelu ja itsenäinen opiskelu.

Käsitteen tunnus: c421

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

448

<koodistot>

opetustapa

sv undervisningssätt *n*

inte: undervisningsmetod

en form of instruction

määritelmä

opetuksen (1) muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä *opettaja* ja *oppija* ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun *opiskelun* aikana

huomautus

Opetustapoja ovat *lähi-* ja *etäopetus*.

Opetustapa-tiedon ruotsinkielisenä vastineena koodistoissa on suositeltavaa käyttää termiä undervisningssätt. Termiä undervisningsmetod ei tulisi tässä yhteydessä käyttää, sillä se kuuluu lähinnä pedagogiikan alaan ja viittaa opetusmetodiin.

Vrt. *verkko-opetus*.

Käsitteen tunnus: c422

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

449

<koodistot>

opetusajankohta

mieluummin kuin: opetusaika

sv undervisningstidpunkt

en time period when teaching takes place; > time period when instruction takes place

not: teaching time

määritelmä

ajankohta, jona *opetus (1)* tai *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opetusajankohta voi olla esimerkiksi päivä, ilta tai viikonloppu, jolloin kyseessä on vastaavasti päivä-, ilta- tai viikonloppuopetus.

Englanniksi voidaan käyttää termimuotoa "time of day or week day when *instruction* takes place", kun viitataan esimerkiksi *varhaiskasvatukseen*.

Englannin termi teaching time viittaa opetuksen (1) tai opettamisen keston, esim. kaksi tuntia.

Käsitteen tunnus: c423

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

450

lähiopetus

sv kontaktundervisning; närundervisning

en contact teaching

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat samassa tilassa

huomautus

Lähiopetus on yksi *opetustapa*.

Ks. myös *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c424

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

451

etäopetus; ~ etäyhteyksiä hyödyntävä opetus <perusopetus>

sv distansundervisning

en distance teaching; remote teaching

määritelmä

opetus (1), jossa **opettaja** ja **oppija** ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta (synkronisessa?) yhteydessä tietojen viestintäteknikan välityksellä

huomautus

Etäopetus on yksi **opetustapa**.

Etäopetus on lähtökohtaisesti synkronista opetusta: opettaja ja oppija ovat samanaikaisessa yhteydessä toisiinsa. Oppija voi siis valita etäyhteyksipaikan, mutta opetuksen (1) aika on opetusjärjestelyissä määrätty. Mikäli myös aika on oppijan valittavissa, kyseessä on **monimuoto-opetus**.

Toisinaan termillä etäopetus viitataan kaikkeen opetukseen, jossa opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa tietojen ja viestintäteknikan välityksellä riippumatta siitä onko tämä yhteys samanaikainen. Näin käytettynä käsite etäopetus toimii yläkäsitteenä muun muassa käsitteille **monimuoto-opetus** ja **verkko-opetus** (jonka piiriin puolestaan kuuluvat muun muassa kaikille avoimet verkkokurssit eli MOOCit).

etäyhteyksiä hyödyntävä opetus: Perusopetuksessa käytetään etäopetus-termin sijaan mieluummin termiä etäyhteyksiä hyödyntävä opetus. Tämä johtuu siitä, että perusopetuslaki (628/1998) edellyttää lasten ja nuorten perusopetuksen antamista lähiopetuksena eikä mahdollista opetuksen järjestämistä etäopetuksena, jossa oppilas itse voisi valita opiskelun ajan ja paikan. Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana opetusta voidaan kuitenkin järjestää osittain tai kokonaan etäopetuksena eli esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä, kunhan perusopetuksessa annettavaa opetusta koskevat kriteerit (opettajan antama opetus koulun osoittamassa turvallisessa opiskeluympäristössä työsuunnitelmassa määriteltynä työaikoina) täyttyvät.

Vrt. **opetuksen järjestämismuoto; koulutuksen järjestämismuoto**

Käsitteen tunnus: c425

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä**

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

OKSA-jaos 28.1.2022: Tarkistettava millä kaikilla koulutusasteilla tätä käsitettä käytetään.

Perusopetusta ei lain mukaan voi järjestää etäopetuksena, jossa oppilas voi valita opetuksen ajan ja paikan. Poikkeusolojen aikana on kuitenkin "etäyhteyksiä hyödyntävä opetus".

OKSA-jaos 28.1.2022: Etäopetus perusopetuksessa OPH.fi

<https://www.oph.fi/fi/usein-kysytty/etaopetus-perusopetuksessa>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.2.2022: Kuuluuko etäopetuksen määritelmään olennaisesti, että oppija voi itse valita opiskelun ajan ja paikan? Vai onko sellainenkin opetus etäopetusta, jossa kaikkien oppijoiden tulee olla läsnä samaan aikaan kuin opettaja? Nykyisessä määritelmässä ei oteta kantaa siihen, onko oppijalla vapaus valita opiskelun aika ja paikka; pitäisikö?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.2.2022: Opintopolussa sanotaan etä_opiskelusta_: "Etäopiskelu on hyvä vaihtoehto silloin, kun lähiopetukseen osallistuminen on hankalaa. Etäopiskelu tarkoittaa aikaan ja paikkaan sitomatonta opiskelua. Yleensä etäopiskelu on verkossa opiskelua." --

Totti T, helmikuu 2022: olisiko Opintopolun määritelmä on epätarkka? Jos opiskelu tapahtuu verkossa aikariippumattomasti, kyseessä on verkkokurssi, erikoistapauksenaan MOOC. Jos siihen liittyy aikataulutettua "zoomailua" tai puhelinkokousta ja oppimisaktiviteetteja, kyseessä on monimuoto-opiskelu tai sille synonyyminen hybridiopiskelu.

<https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/etaopiskelu-ja-verkko-opiskelu/>

Terminologin kysymys perusopetukselle 11.2.2022: Tarkistatteko huomautuksen tekstin?

Terminologille on jäänyt epäselväksi, voidaanko ajatella, että etäopetus on myös perusopetukseen sovellettava käsite (siis tietysti vain nimenomaan poikkeusolojen aikana) vai täytyykö ajatella, että perusopetuksessa ei edes poikkeusolojen aikana ole tässä määriteltyä etäopetusta (opetus1, jossa opettaja ja oppija ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tietojen ja viestintäteknikan välityksellä).

Totti T, helmikuu 2022: määritelmä "mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniikan välityksellä" kertonee olennaisen: kyse on lähtökohtaisesti synkronisesta opetuksesta. Opiskelija voi valita etäyhteyspaikan, mutta aika on määritelty, opetusjärjestelyn mukainen. Jos myös aika on opiskelijan valittavissa, kyseessä on monimuoto-opetuksen mukainen järjestely. (Tai HyFlex)

Totti T, helmikuu 2022: TOISAALTA etäopetus on yläkategoria, jonka alle (pääosin) sijoittuvat monimuoto-opetus, hybridiovetus, verkko-opetus, mooc, hyflex (Hybrid Flexible) jne.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Olisiko tarpeen määritellä etäopetus (1) ja etäopetus (2), joista ensimmäinen olisi synkronista opetusta ja jälkimmäinen ei ottaisi kantaa synkroniaan? (Jos tehtäisiin näin, niin etäopetus (1) olisi kaikei etäopetus (2):n alakäsite, erikoistapaus.) Tai jos määritellään vain yksi etäopetus-käsite, niin laitetaanko määritelmän tasolle, että opetus on synkronista vai jätetäänkö määritelmä avoimeksi tämän asian osalta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (distsundervisning; distansstudier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (distance learning)

452

monimuoto-opetus; > sulautuva opetus

sv flerformsundervisning

en blended teaching

not: multiform teaching (obsolete)

määritelmä

opetus (1), joka toteutetaan yhdistämällä *lähiopetusta* ja *etäopetusta* sekä ohjattua opiskelua ja *opiskelijoiden* itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opetukseen voi sisältyä eri *opetustapoja* (*lähi-* ja *etäopetus*) ja *opiskelumuotoja* (2) (ohjattua ja itsenäistä opiskelua).

sulautuva opetus: Sulautuva opetus -käsite on monimuoto-opetusta suppeampi. Sulautuvalla opetuksella tarkoitetaan *lähi-* ja *etäopetuksen* yhdistelmää (oppimisympäristöt ikäänkuin "sulautuvat").

Käsitteen tunnus: c426

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.2.2022: Onko sulautuva opetus täysi synonyymi monimuoto-opetukselle vai esim. suppeampi kuin monimuoto-opetus? Mitä eroja käsitteiden välillä nähdään?

Totti T, helmikuu 2022: About täysi synonyymi. Blended Learning -termi otettiin kuvaamaan mielikuvallisesti vahvemmin opetuksen ympäristöjen integroitumista uudeksi kokonaisuudeksi. Integroinnin kohteena voivat olla mm. "tiedon ja toiminnan eri muodot, opetuksen metodit, verkko- ja kasvokkainen opetus, koulutus ja työssä oppiminen, synkroninen ja asynkroninen opetus, yhdessä oppiminen ja itseohjautuva opiskelu". Sulautuva opetus korostaa opettajakeskeistä opetuksellista näkökulmaa. Sulautuva on kuitenkin sumeampi ja Suomessa edelleen vähemmän tunnettu termi kuin monimuoto-opetus. (Sari Ojalan sitaatti)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Tulisiko monimuoto-opetukselle merkitä synonyymiksi myös hybridiovetus?

453

monimuoto-opiskelu

sv ~ blandade lärmiljöer pl

en blended learning

määritelmä

opiskelu, jossa saman kokonaisuuden opiskelemisessa hyödynnetään yhdistellen [lähiopetusta](#) ja [etäopetusta](#) sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä eri [opetustapoja](#) ([lähi-](#) ja [etäopetus](#)) ja [opiskelumuotoja](#) (2) (ohjattua ja itsenäistä opiskelua).

Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä esimerkiksi opettajan luentoja luentosalissa ja opettajan tekemiä videoita verkossa, keskusteluja ja ryhmitöitä verkossa, tenttejä tenttisalissa ja verkossa, tuutorin ohjaamaa opintoryhmätyöskentelyä, tutustumiskäyntejä ja itsenäistä opiskelua (esimerkiksi esseen kirjoittamista ja tentteihin valmistautumista kotona).

Vrt. [monimuoto-opetus](#).

Käsitteen tunnus: c1059

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus?>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Suvi Remes 3.8.2016: Olen saanut toiveen, että seuraavat käsitteet määriteltäisiin ja lisättäisiin OKSA-sanastoon: monimuoto-opiskelu ja päiväopinnot (engl. daytime studies). Kata, onko teillä OPH:ssa näille olemassa olevia määritelmiä (kun esiintyvät ainakin Opintopolussa koodistoarvoina jo)? Jos ei, niin muotoillaan J.

Terminologin kysymys 19.8.2016: Monimuoto-opetus ja monimuoto-opiskelu on mainittu käsitteen opetusmuoto yhteydessä. Nämä ovat myös sanaston hakemistossa ja niistä on viittaus ”ks. opetusmuoto”. Tarvitaanko monimuoto-opiskelu kuitenkin määritellä myös erikseen?

OKSA-jaos 15.6.2018: Kysymys, lisätäänkö tämä käsite OKSAan, jäi vielä auki. Käsite liittyy [opetusmuoto](#)-käsitteeseen; tämän käsitteen OKSAan ottaminen riippuu siitä, mitä opetusmuoto-käsitteelle tehdään.

OKSA-jaos 10.9.2021: Viitearkkitehtuurissa opiskelumuotoja ovat lähi-, etä- ja hybridioiskelu. Viitearkkitehtuuri sanallistettu kuitenkin oppijälähtöisesti; keskustellaan OKSAn näkökulma. -- **Totti T, helmikuu 2022:** Yleispätevämpi ja selkeämpi ymmärretty olisi jako lähi-, etä- ja monimuoto-opiskelu.

OKSA-jaos 15.10.2021: Vertaa käsite hybridioisketus (hybrid learning), jolla tarkoitetaan ryhmä + verkko (=etäopetus, käy myös puhelin)

Blended learning: "Blended learning combines in-person teaching with asynchronous learning methods, where students work on online exercises and watch instructional videos during their own time."

Hybrid learning: "Hybrid learning is a teaching method where teachers instruct in-person and remote students at the same time. In hybrid learning models, asynchronous teaching methods can be used to supplement synchronous, face-to-face instruction."

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.11.2021: Käsitteelle on nyt kaksi vaihtoehtoista määritelmää. Ensimmäinen perustuu OKSAn käsitteen monimuoto-opetus määritelmään. Jälkimmäinen on tavallaan vain muotoiltu eri tavalla, käsitteiden opiskelumuoto (2) ja opetustapa avulla. Kumpi näistä vaihtoehtoista vaikuttaa toimivammalta? Monimuoto-opetuksen ja monimuoto-opiskelun määritelmien kannattaa varmaan muuten olla samanlaiset, mutta toinen on toimintana opetusta ja toinen opiskelua (näkökulmaero opettaja vs. opiskelija)?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: hybridioisketus tai -opiskelu olisi opetustapa; monimuoto-opetus tai -opiskelu tarkistettava: Opintopolussa monimuoto on sekä opiskelumuoto että opetustapa

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: ehdotetaan jaokselle, että pidetään sekä monimuoto-opetus että -opiskelu

<https://www.uhr.se/>: blandade lärmiljöer / blended learning: Definition: utbildningsform där fysiska moment varvas med digitala verktyg och moment (synkrona eller asynkrona) i avsikt att främja lärande genom att ta tillvara fördelar med de olika formaten

Anmärkning: Det kan till exempel handla om klassrumsundervisning och en digital lärplattform som inte behöver användas synkront. Den engelska termen används ibland även på svenska. Blandade lärmiljöer ska inte förväxlas med hybridundervisning.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021: Onko nykyinen määritelmä ok? Vrt. Ruotsin UHR:n määritelmä.

OKSA-jaos 28.1.2022: lukio: itsenäisesti suoritettavat opinnot, lähiopetuksessa suoritettavat opinnot, "etäopetus toteutetaan monimuoto-opetuksena" -- **Totti T, helmikuu 2022**: tarkoittaa että siihen sisältyy myös synkronista/kontaktiopiskelua jokin osa.

OKSA-jaos 28.1.2022: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/monimuoto-opiskelu/>

OKSA-jaos 28.1.2022: Totti, Tuula ja Mikko selvittävät monimuoto-opiskelua ja hybridiopiskelua (ja monipaikkaista opiskelua, onko synonyymi hybridiopiskelulle)

Terminologin kysymys lukiokoulutukselle 11.2.2022: Onko monimuoto-opiskelu myös lukiossa käytössä oleva käsite? Ainakin tähän suuntaan puhuttiin tammikuun kokouksessa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022:

454

hybridiopiskelu; monipaikkainen opiskelu (?)

sv ~ hybridundervisning

määritelmä

opiskelu, jossa osa samaa kokonaisuutta opiskelevista oppijoista osallistuu lähiopetukseen ja osa etäopetukseen / opiskelu, jossa osa tietyille opetuskerralle osallistuvista oppijoista osallistuu lähiopetukseen ja osa etäopetukseen (?)

huomautus

Hybridiopiskelussa opettaja voi opettaa lähiopetukseen ja etäopetukseen osallistuvia opiskelijoita samaan aikaan tai käyttää menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella *opetusajankohdasta* riippumattomasti ja käyttää eri opiskelumuotoa (2) (itsenäistä opiskelua) kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti).

Käsitteen tunnus: c1830

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus?>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

OKSA-jaos 15.10.2021: tällä hetkellä käytetyin termi on hybridiopetus ja hybridiopiskelu

OKSA-jaos 15.10.2021: ovatko monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu synonyymit vai eri käsitteet?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.10.2021: Kommentoitteko käsittekuvausta? Tulevatko käsitteiden monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu erot riittävästi näkyviin?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.10.2021: Tarvitaanko määritellä myös hybridiopetus (toiminta opettajan näkökulmasta)? -- **Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021:** ehdotetaan jaokselle, että pidetään sekä hybridiopetus että -opiskelu

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: hybridiopetus tai -opiskelu olisi opetustapa; monimuoto-opetus tai -opiskelu tarkistettava: Opintopolussa monimuoto on sekä opiskelumuoto että opetustapa

<https://www.uhr.se/>: hybridundervisning / hybrid teaching:

Definition: undervisningsform där vissa studenter deltar fysiskt på plats och andra digitalt på distans vid ett och samma undervisningstillfälle (synkront)

Anmärkning: Hybridundervisning kan till exempel innebära att vissa studenter sitter tillsammans i ett fysiskt rum, medan andra studenter går in i ett virtuellt mötesrum, där också läraren och en annan dator i det fysiska rummet är inloggade. Hybridundervisning ska inte förväxlas med blandade lärmiljöer.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021: Näettekö, että hybridiopiskelussa (tai -opetuksessa) on kyse aina eri opetustapojen (lähi- ja etäopetus) samanaikaisesta (synkronisesta) käytöstä? Tähän viittaisi Ruotsin UHR:n määritelmä "undervisningsform där vissa studenter deltar fysiskt på plats och andra digitalt på distans vid ett och samma undervisningstillfälle (synkront)"? Vai voiko olla, kuten huomautusluonnoksessa on hahmoteltu, eli että "Hybridiopiskelussa opettaja voi opettaa lähiopetukseen ja etäopetukseen osallistuvia opiskelijoita samaan aikaan tai käyttää menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella opetusajankohdasta riippumattomasti ja käyttää eri opiskelumuotoa2 (itsenäistä opiskelua) kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti)."

OKSA-jaos 28.1.2022: Ovatko hybridiopiskelu ja monipaikkainen opiskelu synonyymeja? Selvitetään. Jos ovat synonyymeja, voisiko omakielinen "monipaikkainen opiskelu" olla ensisijainen termi?

OKSA-jaos 28.1.2022: Onko hybridiopiskelu myös lukiokoulutuksen puolella käytettävä käsite? Mikko selvittää.

Totti T, helmikuu 2022: Piirremäärittelyn perusteella ne [monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu] ovat synonyymeja. Hybridiopetusta/opiskelua käytetään kuitenkin myös (ongelmallisella) tavalla, jossa korostuu logistiikka eikä pedagogiikka: että se on opettajajohtoista luennointia saliin ja verkon yli, siis lähiopetuksen jakamista saliin ja verkkoon.

Totti T, helmikuu 2022: Pedagogisesti perusteltu hybridiopetus tarkoittaa ohjelmallisesti läpisuunniteltua opintojaksoa, jossa läsnäolo ja etäosallistuminen vuorottelevat tarkoituksenmukaisella ja tasa-arvoistavalla tavalla, ja toiminnan aktiviteetit suunnitellaan läsnä olevan ja verkossa yksin/ryhminä toimivan opiskelumuodon vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen. Nämä ovat tunnuspiirteitä myös monimuoto-opetukselle.

Totti T, helmikuu 2022: Jos osallistumismuodon määrää lisätään, siirrytään HyFlex-opiskelumuotoon. Siihen voi sisältyä myös asynkronisen osallistumisen mahdollistavia osatoteutuksia. Kuten monimuoto-opetuksessakin. https://figshare.com/articles/figure/Modes_of_learning_FINAL/16624510

Totti T, helmikuu 2022: vaihtoehtoisista määritelmistä jälkimmäinen on täsmällisempi.

Totti T, helmikuu 2022: Huomautuksen jälkiosa "tai käyttää menetelmiä, joiden avulla etäopetuksessa olevat opiskelijat voivat opiskella opetusajankohdasta riippumattomasti ja käyttää eri opiskelumuotoa (2) (itsenäistä opiskelua) kuin lähiopetuksessa opiskelevat (jotka opiskelevat ohjatusti)" viitanee enempi HyFlex-opiskeluun.

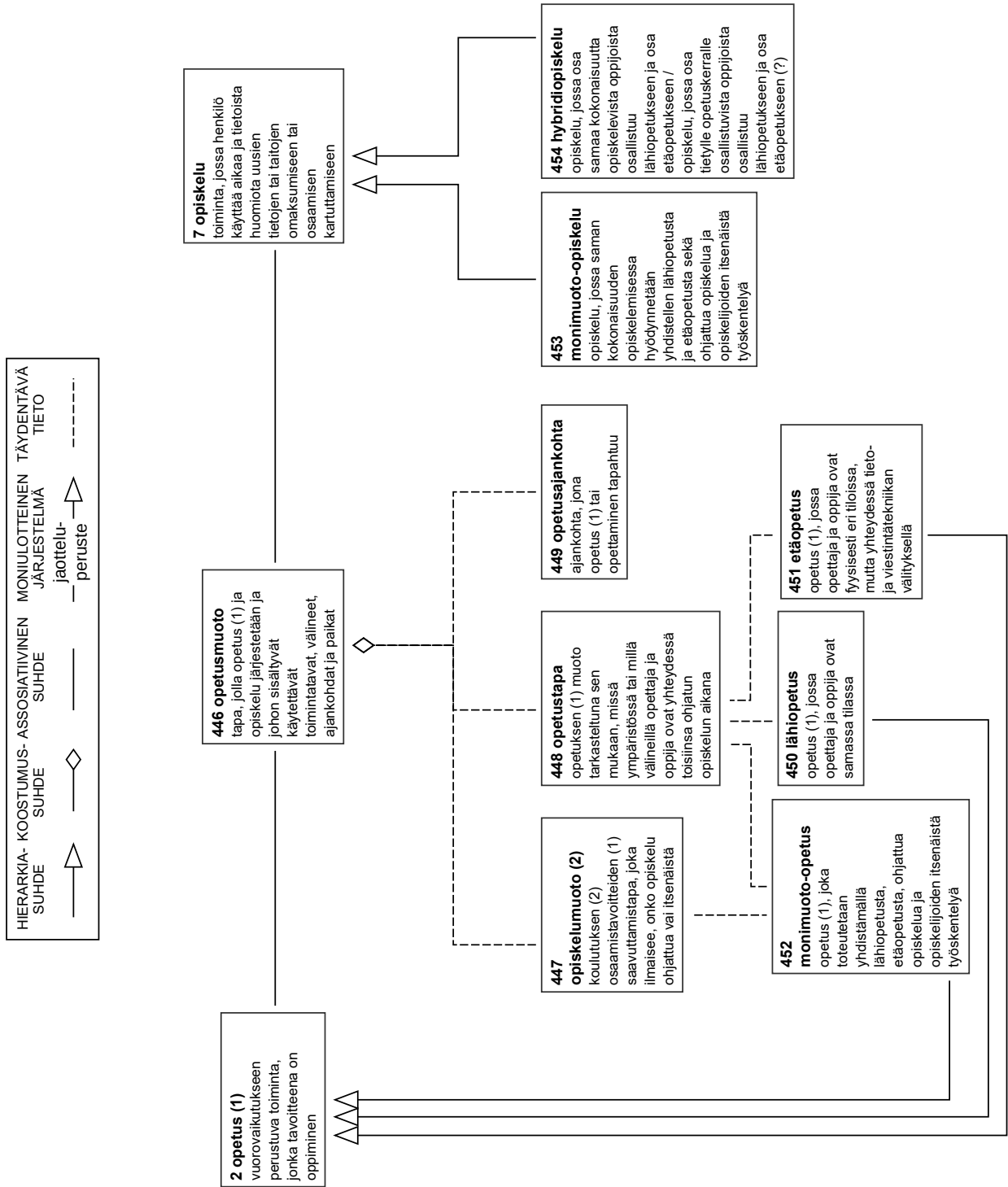
Totti T, helmikuu 2022: Monipaikkaisuus:

- on toteutuva piirre hybridi- ja monimuoto-opiskelussa. Mutta monipaikkaopetukselle ei tällä nimellä löydy hyvin määriteltyä merkitystä. Pelkkä logistinen näkökulma ei ehkä ole riittävä, vaikka suomalainen vastine on kuvaava?

- mainitaan kerran opiskelun yhteyssä Sitran selvityksessä
<https://media.sitra.fi/2017/02/27172901/SelvityksiC3A454-2.pdf>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Eri lähteiden ja kommenttien perusteella on vielä terminologille epäselvää, voidaanko käsitteitä monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu pitää niin synonyymisina että niille voidaan kirjoittaa yhteinen määritelmä. Ja jos voidaan, niin pitäisikö monimuoto-opetuksen ja monimuoto-opiskelun määritelmässä tällä hetkellä oleva piirre ohjatun opiskelun ja opiskelijoiden itsenäisen työskentelyn yhdistämisestä poistaa (jäisi vain lähiopetuksen ja etäopetuksen yhdistäminen)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Tulisiko OKSAssa määritellä myös hybridiopiskelun alakäsite HyFlex-opiskelu (Hybrid Flexible) erikseen? Mitä on HyFlex-opiskelu suomeksi, onko joku törmännyt? Joustava hybridiopiskelu?

Käsitekaavio 49. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.

6.3 Koulutus (1)

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

455

yleissivistävä koulutus

sv allmänbildande utbildning

en general education

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa

huomautus

Yleissivistävää koulutusta ovat *esiopetus*, *perusopetus*, *lukiokoulutus* ja muut ei-ammattilliset opinnot esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Vrt. *ammattillinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c448

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus* ja *Perusopetuksen lajeja*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

456

ammattillinen koulutus; ammattikoulutus

sv yrkesutbildning

en vocational education and training; vocational upper secondary education and training; VET
not: upper secondary vocational education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; technical vocational education and training <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>; TVET <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on tuottaa ammatillista osaamista ja tukea *elinikäistä oppimista* sekä ammatillista kasvua

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa *ammattillisia perustutkintoja* sekä *ammatti- ja erikoisammattitutkintoja*.

Ammatillisessa koulutuksessa voi *tutkinnon* suorittamisen lisäksi suorittaa *tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai työhön ja itsenäiseen elämään *valmentavan koulutuksen osia* sekä *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet on tarkemmin kuvattu ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

vocational education and training: Myös termi vocational education and training viittaa nimenomaan toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, vaikkei termissä ole eksplisiittisesti mukana koulutusastetta ("upper secondary"). Sana "vocational" assosioituu *toisen asteen koulutukseen; korkeakouluissa (1)* käytetään sanaa "professional".

upper secondary vocational education: Ammatillinen koulutus -käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja vocational upper secondary education ja general upper secondary education.

technical vocational education and training (TVET): Termiä technical vocational education and training käytetään ammatillisen koulutuksen englanninkielisenä vastineterminä erityisesti Euroopan ulkopuolella. Termillä tarkoitetaan (sanasta "technical" huolimatta) laajasti koko ammatillista koulutusta, ei pelkästään tekniikan alan *koulutusta (1)*.

Käsitteen tunnus: c449

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Muu koulutuksen henkilöstö, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö, Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan, Työpaikalla järjestettävä koulutus, Ammatillisen koulutuksen lajeja, Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 14.9.2020: Onko ok, että ammatillisen koulutuksen määritelmässä on mainittuna *elinikäinen oppiminen*? OKSA-jaos totesi 28.8.2020, että ammatillisen koulutuksen aiemmassa lainsäädännössä oli maininta elinikäisestä oppimisesta, mutta sitä ei ole enää nykyisessä laissa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentavan koulutuksen osa; miten muokataan?

Terminologin kysymys itselleen 11.12.2021: Mitä tehdään huomautuksessa olevalle valmentavan koulutuksen osa -viittaukselle? Muutetaanko viittaamaan käsitteeseen "koulutuksen osa" vai säilyykö käsite valmentavan koulutuksen osa vai...?

457

vapaa sivistystyö; vapaa sivistystyön koulutus

sv fritt bildningsarbete

en liberal adult education

määritelmä

kaikille avoin, omaehtoinen ja vapaatavoitteinen [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Vapaa sivistystyö on [tutkintoon](#) johtamatonta koulutusta (1). Vapaa sivistystyö voi olla luonteeltaan esimerkiksi harrastuspohjaista.

Vapaasta sivistystyöstä säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa ([632/1998](#)).

Vapaan sivistystyön järjestämiseen vaaditaan [oppilaitoksen ylläpitämislupa](#), ks. [vapaa sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä](#).

Käsitteen tunnus: c463

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#), [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan ja [Koulutus \(1\)](#) tutkintotavoitteisuuden mukaan

<lukiolaki>

Terminologin kysymys vapaan sivistystyön englannin työryhmälle 12.2.2019: Tämä käsite esiintyy lukiolaissa, ja lukion englannin työryhmä hyväksyi tämän vastineen, koska se on vakiintunut. Pulmana on, että eihän VST rajoitu vain aikuisiin. Onko teillä kantaa, tai parempaa ehdotusta englanninkieliseksi termiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (fritt bildningsarbete)

458

varhaiskasvatus

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (1); förskola /SE/
inte: dagvård (föräldrad)

en early childhood education and care; ECEC; < early years education <kansainvälisissä yhteyksissä käytetty termi; voi sisältää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta>
not: daycare (obsolete); kindergarten (1) (obsolete); playschool (1); preschool (1)

määritelmä

suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta, joka tarjoaa *lapselle kasvatusta, opetusta (1)* ja *hoitoa* sekä painottaa erityisesti pedagogiikkaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito* ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*. Opetuksen (1) ja *koulutuksen (1)* puolella käsitettä varhaiskasvatuksen toimintamuoto vastaa käsite *opetusmuoto*.

early years education: Englanninkielistä termiä early years education esiintyy kansainvälisissä yhteyksissä. Se on kuitenkin käsitteenä laajempi kuin Suomen varhaiskasvatus; early years education voi käsittää varhaiskasvatuksen lisäksi *esiopetusta* ja alkuopetusta (eli *perusopetuksen* ensimmäisen ja toisen vuosiluokan *opetusta (1)*) vastaavaa toimintaa.

Käsitteen tunnus: c125

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Varhaiskasvatuksen toimintamuodot, Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: englannin vastineiden kohdalle olisi hyvä jotenkin (esim. tähdellä??) merkitä, että kun käsitteestä puhutaan englanniksi, olisi hyvä mainita ikävuodet joihin tähän osallistutaan.

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Näin erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kohdalla; toinen aste ei niinkään, koska siellä on myös aikuisopiskelijoita.

<vaka021>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (småbarnsfostran)

Riinan kysymys varhaiskasvatuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022: Opetushallinnon sanastossa on vastineena småbarnsfostran, pitäisikö se merkitä vanhentuneeksi tai muuten hylättäväksi?

459

täydentävä varhaiskasvatus

sv kompletterande småbarnspedagogik

en supplementary early childhood education and care; supplementary ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsi* voi osallistua ennen oppivelvollisuusiä *esiopetuksen*, *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavan toiminnan tai *perusopetuksen* lisäksi

huomautus

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuslain (540/2018) perusteella.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuksen *oppilaille*.

Käsitteen tunnus: c1669

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

460

esiopetus

ei: esikouluopetus (vanhentunut)

sv förskoleundervisning

en pre-primary education; < preschool (3) <kansainvälisissä yhteyksissä käytettävä käsite, joka viittaa esiopetuksen lisäksi osaan varhaiskasvatuksesta>

määritelmä

varhaiskasvatukselle ominaisia toimintatapoja hyödyntävä *koulutus (1)*, johon osallistutaan pääsääntöisesti *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna ja jonka tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä

huomautus

Esiopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Perusopetuslain (6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös varhaiskasvatukseen.

Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Esiopetusta voi järjestää kunta tai yksityinen *perusopetuksen* järjestäjä, jolla on *opetuksen järjestämisluvan* myötä oikeus järjestää myös esiopetusta.

Esiopetusta voidaan antaa *päiväkodissa* tai *peruskoulussa (1)*.

Määritelmän sana ”pääsääntöisesti” viittaa siihen, että nk. *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä olevilla *oppilailta* esiopetus kuuluu oppivelvollisuuden alkuun.

pre-primary education: Esimerkiksi Britannian, Ranskan tai Yhdysvaltain *koulutusjärjestelmissä* ei ole Suomen esiopetusta vastaavaa, nimenomaan vuotta ennen oppivelvollisuuskäyttäytymistä annettavaa, koulutusta (1). Termi pre-primary education on luotu kuvaamaan Suomen esiopetus-käsitettä, mutta jotta termi ymmärrettäisiin oikein kansainvälisissä yhteyksissä, sen yhteydessä kannattaa mainita, että Suomessa esiopetukseen osallistutaan vuosi ennen oppivelvollisuuskäyttäytymistä ja oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää seitsemän vuotta. (Pelkkä termi pre-primary education saattaa kansainvälisissä yhteyksissä herättää mielikuvan esiopetuskäyttäytymisestä nuoremmille lapsille annettavasta *varhaiskasvatuksesta*.)

preschool: Kansainvälisissä yhteyksissä ja monien maiden koulutusjärjestelmissä käytetään käsitettä preschool, mutta preschool kattaa Suomen esiopetusta vastaavan koulutuksen (1) lisäksi 2,5- tai 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille annettavan varhaiskasvatuksen. Tämän vuoksi myös termi preschool Suomen esiopetuksen vastineena kaippaa usein tarkennusta siitä, missä iässä Suomessa esiopetukseen osallistutaan.

Käsitteen tunnus: c450

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä, Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Muu koulutuksen henkilöstö ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pre-primary education)

461

perusopetus; peruskoulu (2)

sv grundläggande utbildning; grundskola (2)

en primary and lower secondary education; basic education; comprehensive education; comprehensive school education <nimenomaan koulussa annettava perusopetus>

määritelmä

kaikille tarkoitettu [yleissivistävä koulutus](#), jonka lakisääteinen [oppimäärän](#) laajuus on yhdeksän vuotta huomautus

Perusopetusta annetaan [peruskouluissa \(1\)](#). Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös [kansanopistoissa](#), aikuislukioissa tai muissa [oppilaitoksissa](#). Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä.

Perusopetus antaa [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) toisen asteen koulutukseen](#).

primary and lower secondary education: Ilmaisua ”primary and lower secondary education” on suositettava englannin vastine Suomen perusopetus-käsitteelle, sillä se antaa oikean mielikuvan käsitteestä myös Suomen [koulutusjärjestelmää](#) tuntemattomalle vastaanottajalle. Tätä ilmaisua kannattaa kuitenkin tarpeen mukaan täydentää Suomessa usein käytetyllä perusopetuksen vastineella ”basic education”, jonka voi kirjoittaa esimerkiksi sulkuihin: ”primary and lower secondary education (basic education)”.

basic education: Perusopetuksesta käytetään monissa yhteyksissä englanniksi sanasanaista käännöstä basic education. Englannin yleiskielessä basic education -termillä viitataan kuitenkin [oppimisen](#) alkeisiin (esim. lukemaan oppiminen, yhteen- ja vähennyslaskun oppiminen), joten jos termiä käytetään kansainvälisissä yhteyksissä, kannattaa varmistaa, että käsitteen sisältö on vastaanottajalle selvä (esimerkiksi käyttämällä monissa maissa tunnettua ilmaisua ”primary and lower secondary education”).

comprehensive education: Suomessa perusopetukseen osallistutaan oppivelvollisuusikäisenä, ja [oppivelvollisuus](#) alkaa sinä vuonna, jona [lapsi](#) täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut kymmenen vuotta. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen perusopetus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa comprehensive education -tason [koulutukseen \(1\)](#) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

comprehensive school education: Englannin termillä comprehensive school education viitataan perusopetukseen, jota annetaan nimenomaan peruskouluissa (1) (vrt. esim. kotiopetus).

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu](#), [perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu](#).

Käsitteen tunnus: c452

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsitteekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Perusopetuksen lajeja ja Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

462

toisen asteen koulutus

sv utbildning på andra stadiet

en upper secondary education

määritelmä

perusopetuksen jälkeen annettava *ammattillinen koulutus* tai *lukiokoulutus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c455

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

463

lukiokoulutus; lukio (2)

sv gymnasieutbildning

en general upper secondary education

not: upper secondary general education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään perustuva *yleissivistävä koulutus*, joka antaa valmiudet aloittaa *opiskelu yliopistossa* tai *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Lukiokoulutus antaa myös valmiudet aloittaa opiskelu lukiokoulutuksen *oppimäärään* perustuvassa *ammattillisessa koulutuksessa*.

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan *ylioppilastutkinto*.

Lukiokoulutusta annetaan pääasiassa *lukioissa (1)*.

general upper secondary education: Suomessa suoraan *perusopetuksesta* lukiokoulutukseen jatkavat *opiskelijat* ovat lukiokoulutuksen aikana tyypillisesti 16–19 vuoden ikäisiä. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen lukiokoulutus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa upper secondary education -tason *koulutukseen (1)* osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

upper secondary general education: Lukiokoulutus-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary education vs. upper secondary general education. Myös *ammattillinen koulutus* -käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary education ja vocational upper secondary education.

Ks. myös *perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c456

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

464

korkeakoulutus

sv högskoleutbildning; utbildning på högskolenivå
en higher education; tertiary education

määritelmä

[toisen asteen koulutuksen](#) jälkeen [korkeakoulussa \(1\)](#) annettava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c457

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

465

ammattikorkeakoulutus

sv yrkeshögskoleutbildning
en university of applied sciences education; education provided by universities of applied sciences
not: polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c459

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

466

yliopistokoulutus

sv universitetsutbildning
en university education

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c458

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

467

taiteen perusopetus

sv grundläggande konstundervisning
en basic education in arts

määritelmä

[peruskoulun \(1\)](#) ulkopuolinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettu eri taiteenalojen [koulutus \(1\)](#), joka ei johda [tutkintoon](#)

huomautus

Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa.

Käsitteen tunnus: c462

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande konstundervisning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education in the arts)

468

avoin korkeakouluopetus

sv öppen högskoleundervisning

en open higher education studies

määritelmä

tutkintovaatimusten mukainen *korkeakoulutus*, jota tarjotaan henkilöille, joilla pääsääntöisesti ei ole tutkinnonsuorittamisoikeutta

huomautus

Käsitteen tunnus: c431

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

469

avoin yliopisto-opetus

sv öppen universitetsundervisning

en open university studies

määritelmä

yliopistossa annettava *avoin korkeakouluopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c432

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (open university instruction)

470

avoin ammattikorkeakouluopetus

sv öppen yrkeshögskoleundervisning

en open university of applied sciences studies; open UAS studies

not: open polytechnic education (obsolete)

määritelmä

ammattikorkeakoulussa annettava *avoin korkeakouluopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c433

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

471

aikuiskoulutus

sv vuxenutbildning

en adult education and training

määritelmä

aikuisille suunniteltu ja järjestetty *koulutus (1)*

huomautus

Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen (1) osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi *täydennyskoulutusta* tai *tutkintoon* johtavaa tai valmistavaa koulutusta (1). Aikuiskoulutus voi olla omaehtoista koulutusta (1), *henkilöstökoulutusta* tai *työvoimakoulutusta*.

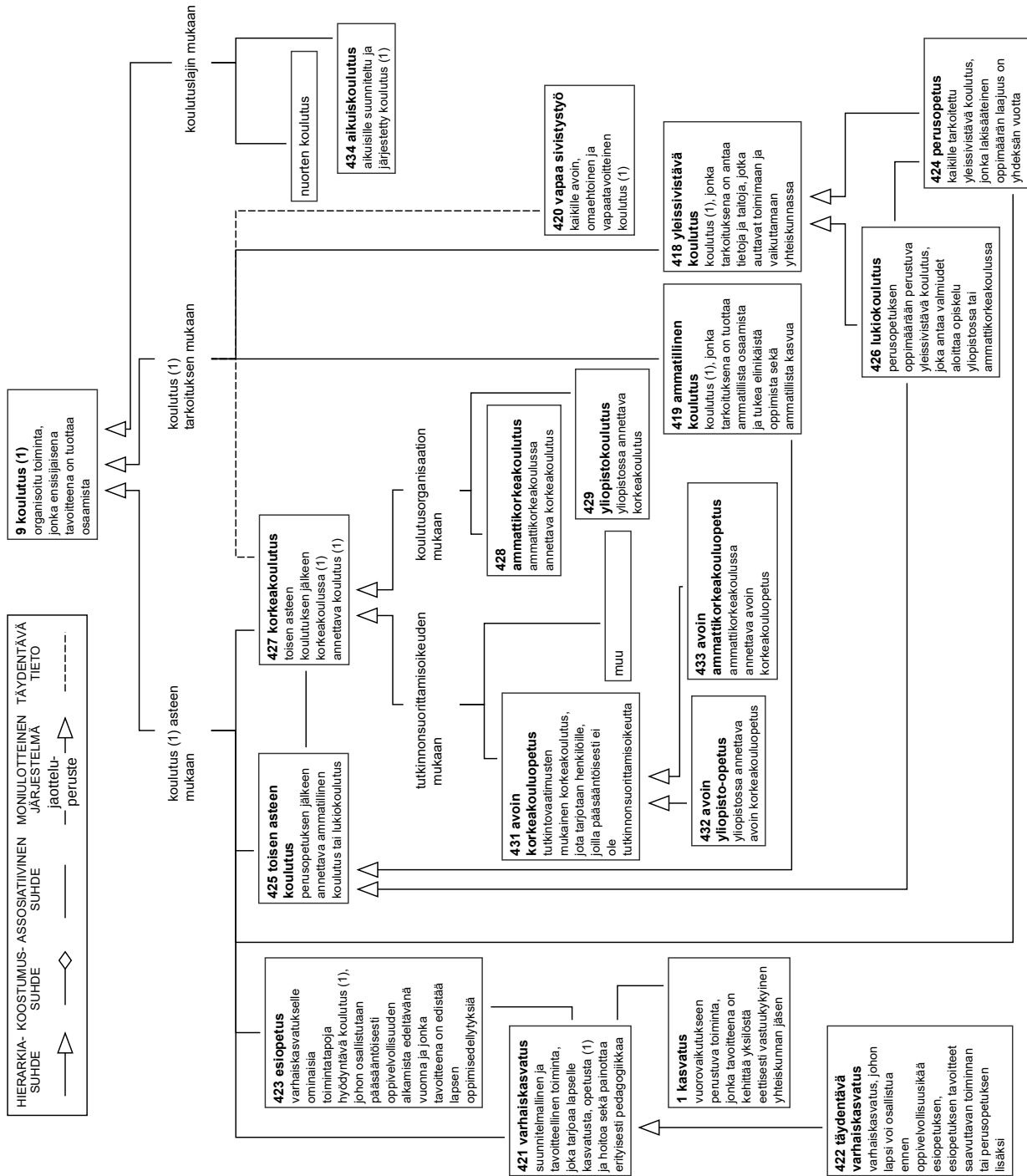
Käsite *ammattillinen aikuiskoulutus* poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c464

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 50. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.

6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

472

tutkintokoulutus; > tutkintoon johtava koulutus

sv examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen
 en > programme leading to a general upper secondary qualification <lukiokoulutus>; > education and training to complete a qualification <ammattillinen koulutus>; > degree programme (4) <korkeakoulutus>; > graduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>; > graduate studies <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtavat opinnot>; > postgraduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>

määritelmä

tutkintoon tai – *ammattillisessa koulutuksessa* myös – *tutkinnon osaan* johtava *koulutus (1)*

huomautus

programme / studies: Englannin sana programme viittaa määrämuotoiseen koulutukseen (1); studies voi olla vähemmän määrämuotoinen kokoelma opintoja.

graduate programme, graduate studies: Englannin termit graduate programme ja graduate studies viittaavat yleisesti ainoastaan *ylempään korkeakoulututkintoon* ja *jatkotutkintoihin* johtavaan koulutukseen (1) tai opintoihin, eivät muuhun tutkintokoulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1488

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Opiskelijan rooleja](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<korkeakoulutus englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsia kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsia kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kieliryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko vastine myös suppeammalle käsitteelle "tutkinnon osaan johtava koulutus"?

Päivi Creber, VNK, 3.4.2019: Andrew Carnegie-Brown on täällä englannin asiantuntijana EU-puheenjohtajuuden ajan. Kysäisin häneltä graduate studies -juttua. Kävimme yhdessä läpi monen eri maan yliopistojen graduate studies -ohjelmia/osastoja/henkilöstöä (Singapore, USA, Kanada, Etelä-Afrikka, Britannia). Kaikissa graduate studies viittasi ylempään korkeakoulututkintoon ja jatko-opintoihin sen jälkeen. Sitä näytetään käytettävänä lyhyempänä versiona sanasta postgraduate studies. Tätä tukee ainakin yksi sanakirjavastine. Substantiivin määritteenä graduate on Collins Cobuild -sanakirjan mukaan yksiselitteisesti sama kuin postgraduate, esimerkkeinä graduate students in the philosophy department ja the graduate prospectus.

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 3.5.2019: Lukion englannin työryhmä haki tälle käsitteelle vastinetta lukiokoulutuksen näkökulmasta, mutta törmäsi myös korkeakoulukontekstissa käytettäviin vastineisiin (graduate programme, graduate studies ja postgraduate programme). Mitä mieltä olette näistä vastineista, niiden suositeltavuusjärjestyksestä ja niitä koskevista huomautuksista?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 3.5.2019: Lukion ruotsin työryhmä haki tälle käsitteelle vastineita. Ovatko nämä löydetty vastineet (examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen) ok myös korkeakoulukontekstiin? Vrt. myös englannin vastineet, joissa on omat terminsä korkeakoulututkintoon johtavalle koulutukselle.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "valmistava tutkintokoulutus"? Esiityy VET-laissa pykälässä 33. -- **Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 9.3.2020:** Olisiko siis olennaista käyttää eri verbiä (johtaa vs. valmistaa)? Tulisiko ammatillisen koulutuksen osalta ottaa suomenkieliseksi termiksi "tutkintoon valmistava koulutus"?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: englannin termeissä on ammatillisen osalta "education and training to complete a qualification". Vrt. ammatillinen koulutus = vocational education and training. Miten saadaan ero näkyviin ja samalla säilytettyä VET-ajatus termin käännöksessä?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitäisikö tässä ("education and training to complete a qualification") olla myös "or a unit of a qualification", kun määritelmän mukaan voi olla tutkinnon osa...?

473

muuntokoulutus

sv examensinriktad fortbildning

en retraining and upgrading of qualifications

määritelmä

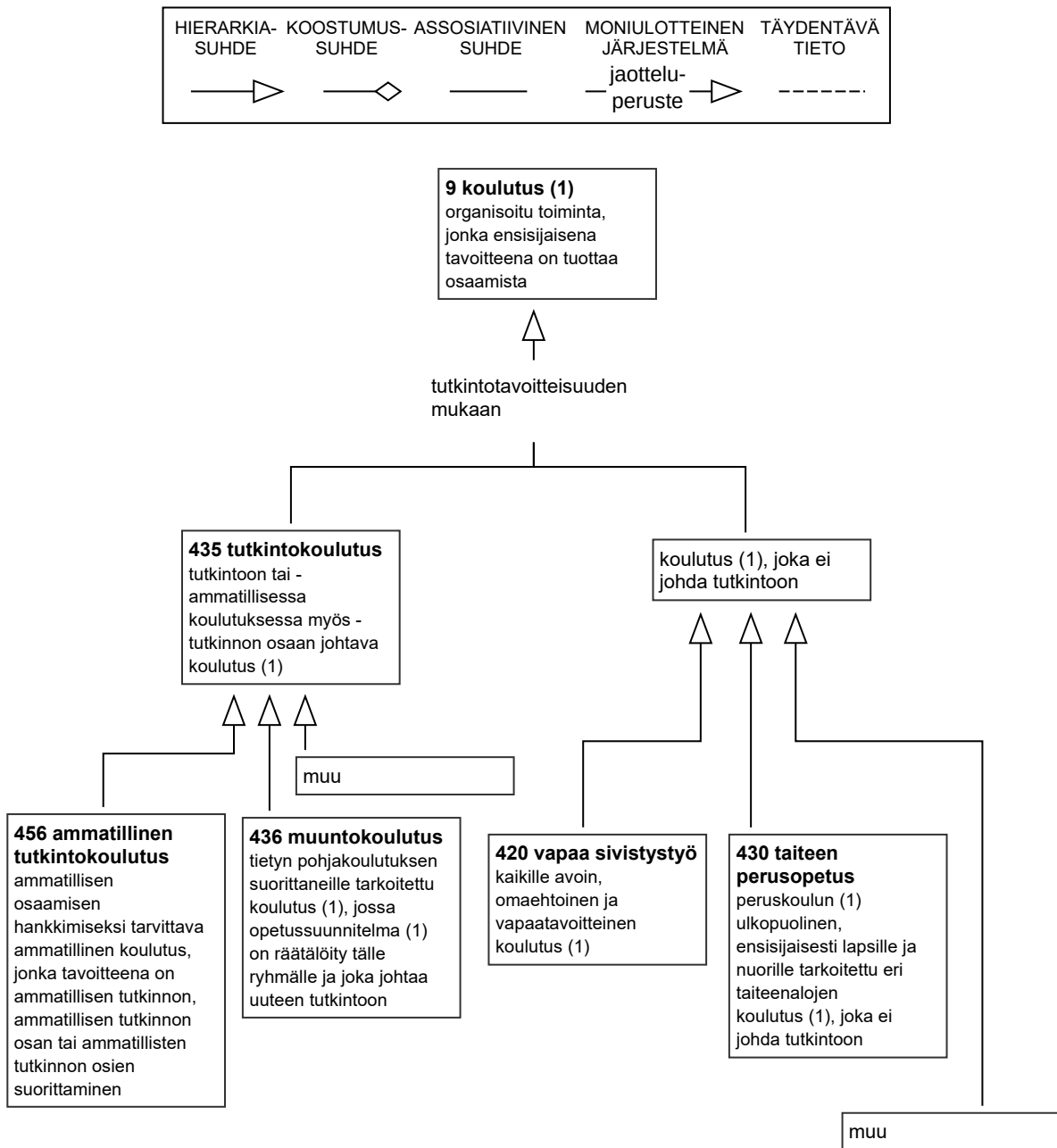
tietyn *pohjakoulutuksen* suorittaneille tarkoitettu *koulutus (1)*, jossa *opetussuunnitelma (1)* on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen *tutkintoon*

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta.

Käsitteen tunnus: c461

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Käsittekaavio 51. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

tarkistettava / käsitteeseen yht 2020

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitokseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus": muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

474

tilauskoulutus

sv uppdragsutbildning

en commissioned education

määritelmä

yhteisötilaajan rahoittamana opiskelijaryhmälle järjestettävä [tutkintokoulutus](#)

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan [ammattillisen koulutuksen](#) järjestäjä voi järjestää tilauskoulutuksena [koulutuksen järjestämisluvassa](#) määrättyjä [ammattillisia tutkintoja](#) ja [tutkinnon osia](#) sekä niihin valmistavaa [tutkintokoulutusta](#).

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan [yliopisto](#) ja [ammattikorkeakoulu](#) voivat järjestää tilauskoulutuksena [korkeakoulututkintoon](#) johtavaa [koulutusta \(1\)](#).

Tilauskoulutuksen tilaajan on oltava yhteisö (ei yksittäinen henkilö).

Yliopistolain (558/2009), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) säännösten mukaan tilauskoulutuksen voi tilata ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö.

[Lukiokoulutuksessa](#) tilauskoulutusta saa järjestää [koulutuksen järjestäjä](#), jonka [koulutuksen järjestämislupa](#)n sisältyy lupa järjestää [IB-tutkintoon](#) johtavaa koulutusta (1).

[Ammattikorkeakouluissa](#) tilauskoulutuksena annettavan [opetuksen \(1\)](#) on liityttävä [ammattikorkeakoulun toimiluvassa](#) määrättyyn koulutustehtävään.

[Yliopistoissa](#) tilauskoulutuksena annettavan opetuksen (1) on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus.

[Korkeakoulujen \(1\)](#) on perittävä tilauskoulutuksen tilaajalta koulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta [opiskelijoilta](#) koulutuksen sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja.

Käsitteen tunnus: c1299

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus englantia kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 3.12.2018: Onko korkeakoulujen puolesta uppdragsutbildning ok? Esiintyy myös yo-laissa 558/2009.

475

henkilöstökoulutus

sv personalutbildning

en personnel training

määritelmä

työnantajan [henkilöstölleen](#) järjestämä tai hankkima [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Henkilöstökoulutuksen voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta; vrt. [julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus](#).

Vrt. omaehtoinen koulutus, jonka sisällön [opiskelija](#) itse valitsee [koulutustarjonnasta](#).

Käsitteen tunnus: c1300

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 29.9.2020: pidetään mukana, katsotaan pitääkö OKSAn tietoja muuttaa

476

julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus

sv offentligfinansierade personalutbildning; offentligt finansierade personalutbildning; > statligt finansierade personalutbildning

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on osin työnantajan rahoittamaa ja osin julkisesti rahoitettua

huomautus

Käsitteen tunnus: c1095

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti ruotsin kielityöryhmille (kesä 2018):

”Statligt finansierade personalutbildning” vain siinä tapauksessa, että rahoitus tulee valtiolta.

477

oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus

määritelmä

koulutus (1), jossa henkilö suorittaa *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta (1) voivat olla *perusopetus* ja sen jälkeen suoritettava *toisen asteen tutkintoon* tähtäävä *koulutus (1)* tai viimeksimainitulle vaihtoehtoisesti esimerkiksi *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* tai tietyissä tapauksissa *aikuiden perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c1340

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

478

täydennyskoulutus

sv fortbildning (1)

en continuing education; continuing professional development; in-service training <toisen asteen koulutus>; further training <toisen asteen koulutus>
rather than: extension studies

määritelmä

aikaisempaa *koulutusta* (2) tai *pätevyyttä* täydentävä ja ajanmukaistava *koulutus* (1)

huomautus

Täydennyskoulutus on yleistermi, jolla voidaan viitata hyvin monenlaisiin, muun muassa *toisen asteen oppilaitoksissa*, *yliopistoissa* ja *ammattikorkeakouluissa* järjestettäviin *koulutuksiin* (2).

Täydennyskoulutuksella ei tarkoiteta *erillisiä opintoja*, esim. *aineenopettajaksi* pätevoittäviä erillisiä opintoja.

Englanninkielisellä termillä extension studies on eri maissa eri merkityksiä, minkä vuoksi sen käyttöä täydennyskoulutuksen vastineena ei suositella.

Vrt. *korkeakoulujen täydennyskoulutus*, *ammattillinen lisäkoulutus*.

Käsitteen tunnus: c460

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta* ja *Koulutus* (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon tämän käsitteen määritelmään lisättiin sana osaaminen: "aikaisempaa osaamista, koulutusta2 tai pätevyyttä täydentävä ja ajanmukaistava koulutus1". Onko muutos ok myös OKSAan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon huomautusta muokattiin seuraavasti: "Täydennyskoulutuksia voidaan järjestää toisen asteen oppilaitoksissa, yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä muissa viranomaisen hyväksymissä organisaatioissa. Täydennyskoulutuksina pidetään esimerkiksi työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettäviä lyhyitä koulutuksia (2)." Halutaanko OKSAssa tehdä vastaavat muokkaukset?

479

korkeakoulujen täydennyskoulutus

sv högskolornas fortbildning; fortbildning (2)

en academic continuing education

määritelmä

korkeakoulututkinnon suorittaneelle tarjottava, liiketaloudellisin perustein järjestettävä, asiakkaalle maksullinen *täydennyskoulutus*

huomautus

Täydennyskoulutuksen kesto vaihtelee yhden päivän mittaisesta *koulutuksesta* (2) usean *lukukauden* mittaiseen koulutukseen (2). Täydennyskoulutusta järjestetään avoimina ohjelmina sekä *henkilöstökoulutuksena*, joka suunnitellaan vastaamaan asiakkaan osaamistarpeisiin.

Käsitteen tunnus: c891

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Koulutus* (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

480

työvoimakoulutus

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut)

sv arbetskraftsutbildning

en labour market training

määritelmä

koulutus (1), jonka toteutus perustuu työ- ja elinkeinohallinnon ennakointitoimintaan sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtien tuotettuun suunnitelmaan

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla **ammattillista koulutusta** tai sitä voidaan järjestää **korkeakouluissa (1)**.

Työvoimakoulutuksen **opiskelijat** valitaan työ- ja elinkeinoviranomaisen toteaman koulutustarpeen perusteella. Työvoimakoulutusta järjestetään ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille.

Työvoimakoulutuksesta ja **opiskelijavalinnasta** säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012).

Käsitteen tunnus: c466

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken>

tarkistettava / käsittelyyn

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

Luonnos ehdotukseksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annettavaksi laiksi:

"Kasvupalvelukoulutuksena tarjottaisiin ammatillisesti suuntautunutta koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Lisäksi kasvupalvelukoulutuksena voitaisiin tarjota yrittäjyyskoulutusta ja kotoutumisen edistämistä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentista poiketen kasvupalvelukoulutuksena ei voitaisi järjestää koulutusta, jonka tavoitteena olisi ammatillisen tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä tutkintoon johtava ammatillinen koulutus esitetään siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alan järjestämisvastuulle. Tutkintoon johtavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin ammatillisesta koulutuksesta annettavassa laissa, jonka mukaan ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta järjestettäisiin työvoimakoulutuksena. Erotuksena ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työvoimakoulutuksesta maakunnan järjestämästä nykyistä työvoimakoulutusta vastaavasta koulutuksesta käytettäisiin nimitystä kasvupalvelukoulutus.

Terminologin kysymys 23.5.2017: Pitäisikö määritelmässä sanoa, että työvoimakoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta? (Onko näin tosiaan myös korkeakouluissa annettavassa työvoimakoulutuksessa?) Vrt. kasvupalvelukoulutus, joka ei johda tutkintoon.

Terminologi Mari Suhonen 31.8.2017: TEM:n TE digi -sanastotyöpajassa oltiin vahvasti sitä mieltä, että tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus on OKM:n/opetushallinnon käsite eikä TE-käsite. Tämä käsite liittyy näihin maakuntien ja kasvupalvelujen uudistuksiin.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetskraftsutbildning)

6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä

481

työpaikalla järjestettävä koulutus <sääöksissä>; työpaikalla opiskelu; ~ työelämässä oppiminen; ~ työpaikalla oppiminen

ei: ~ työssäoppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; ~ työssä oppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut)

sv utbildning som ordnas på en arbetsplats <sääöksissä>; UA (1); ~ lärande i arbetslivet <työelämässä oppiminen>

hellre än: ~ inläring i arbetslivet <työelämässä oppiminen>; ~ inläring i yrkeslivet <työelämässä oppiminen>

inte: ~ inläring i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ lärande i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ IA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ LIA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>

en workplace education and training

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa *ammattillisesta koulutuksesta* annetussa laissa (531/2017) säädettyt muodot eli *koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen* ja *oppisopimuskoulutuksen*. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan *koulutuksen järjestäjän* ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan*.

työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen: Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus (eli työpaikalla opiskelu). Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikkei kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta.

työssäoppiminen, työssä oppiminen: Termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ei suositella käytettäväksi *ammattillisen koulutuksen* yhteydessä, sillä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (mm. hallituksen esityksessä 93/2018 julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämisspalveluista annettavaksi laiksi) näitä termejä käytetään eri merkityksessä.

työharjoittelu: Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määritellyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä.

inläring / lärande: Ruotsin sana inläring assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, *opettajalta* opiskelijalle tapahtuvaan *opettamiseen*, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa *oppimiseen*, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tiettyssä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä.

Käsitteen tunnus: c1709

Käsitteekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Nimitys "työpaikalla järjestettävä koulutus" kuulostaa paljon laajemmalta kuin on tarkoitettu (koulutussopimuskoulutus ja oppisopimuskoulutus). Voidaanko termille tehdä jotain vielä tässä vaiheessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Tämänhetkiset määritelmät eivät tuo eroa työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja työvoimakoulutuksen välille: myös työvoimakoulutuksessa osaaminen hankitaan pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 30.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin tämän käsitteen tietoja. Pohdittava, ovatko muutokset tai osa niistä tarpeen myös OKSAssa.

1) Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin käsitteen määritelmää seuraavaan muotoon: "opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle kuuluva ammatillinen koulutus tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä". Tämä siksi, että saataisiin tarkennetuksi eroa käsitteiden työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn määritelmää seuraavasti: "ammatillinen koulutus, jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä"? Näin saataisiin näkyviin ero, että työharjoittelu on korkeakouluopintoihin liittyvää.

2) Muut muutokset koskevat termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ja niihin liittyvää huomautusta. Nämä termit on Jatkuvan oppimisen sanastossa merkitty sallittaviksi synonyymeiksi (eikä hylättäviksi termimuodoiksi, kuten OKSAssa). Niitä koskeva huomautusteksti kuuluu seuraavasti: "työssäoppiminen, työssä oppiminen: Työssäoppiminen ja työssä oppiminen ovat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus." Onko OKSAn termisuositusta tarpeen muuttaa? Ehkä riittäisi suositusmerkintä "mieluummin kuin", ja selitykseksi, että termejä ei suositella käytettäväksi OKM:n hallinnonalalla, sillä ne ovat TEMin hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.9.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite "työelämässä oppiminen" erotettiin käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus erilliseksi käsitteeksi. Toimitaanko OKSAssa niin vai pidetäänkö nämä käsitteet kuten ovat?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetslivsorienterad inläring)

Riinan kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Tämän käsitteen ruotsin vastineet on käyty läpi Parasta DigiTukea -hankkeen ruotsin työryhmässä, mutta tarkistattekko vielä, onko Opetushallinnon sanaston vastine "arbetslivsorienterad inläring" lainkaan tarpeen?

482

koulutussopimus

sv utbildningsavtal; UA (2)

en training agreement

määritelmä

koulutustoimijan ja työpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus *opiskelijan osaamisen hankkimisesta* työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutussopimukseen kuuluu, että opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ilman, että on työsuhteessa työpaikkaan.

Yliopistoissa koulutussopimuksia tehdään esimerkiksi lääkäreiden *erikoistumiskoulutuksen* suorittamiseksi kliinisessä ympäristössä. Yliopistojen sopimukseen kuuluu, että opiskelija solmii työnantajaansa normaalin työsuhteen.

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa ja *valmentavassa koulutuksessa* koulutussopimus sovitaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisesti *tutkinnonosa-* tai koulutuksenosakohtaisesti. Koulutussopimukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma siltä osin kuin se koskee koulutussopimukseen perustuvaa *koulutusta (2)*. Henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen.

Vrt. *oppisopimus*.

Käsitteen tunnus: c1232

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:

Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla? Vai onko TELMAssa koulutussopimusta?

483

koulutussopimukseen perustuva koulutus

sv utbildning som grundar sig på utbildningsavtal

en training based on a training agreement

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on *koulutustoimijan* ja työpaikan välinen *koulutussopimus*

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että *yliopistoissa*. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla *ammatillista koulutusta* tai *korkeakoulutusta*.

Käsitteen tunnus: c1710

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

484

oppisopimus

sv läroavtal; LA

en apprenticeship agreement

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijan ja työnantajan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus, jonka perusteella järjestetään *oppisopimuskoulutusta*

huomautus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika ja opiskelijan palkkauksen perusteet. Oppisopimukseen tulee myös liittää *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* siltä osin kuin suunnitelma koskee oppisopimuskoulutusta.

Joskus näkee käytettävän termiä yrittäjän oppisopimus, mutta termi on virheellinen, sillä yrittäjälle ei solmita varsinaista oppisopimusta, vaan tehdään ainoastaan sopimus *oppisopimuskoulutuksen* järjestämisestä. Ks. myös *yrittäjän oppisopimuskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1430

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

485

oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning

en apprenticeship training

määritelmä

[ammattillinen koulutus](#), jossa [opiskelijan osaamisen hankkiminen](#) järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa [oppimisympäristöissä](#), kuten [oppilaitoksessa](#), tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa [koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta](#).

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä).

Oppisopimuskoulutuksessa olevan [opiskelijan](#) viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa [oppimisympäristöissä](#) tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen [oppisopimukseen](#) sekä [koulutuksen järjestäjän](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä.

Vrt. [koulutussopimus](#).

Käsitteen tunnus: c483

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läroavtalsutbildning)

486

työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande

en apprenticeship training based on an employment relationship

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan työsopimussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1711

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

487

virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande
en apprenticeship training based on a public service relationship

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1712

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteinen" = "public service relationship"

488

virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande

en apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1713

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa" = "comparable service relationship in a public corporation"

489

yrittäjän oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning för företagare; företagarens läroavtalsutbildning

en entrepreneur's apprenticeship training

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) toimii yrittäjänä ja työpaikkana on opiskelijan yritys

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) opiskelijalle, joka toimii yrittäjänä, voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat. Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toisessa yrityksessä tai organisaatiossa toimiva kokenut yrittäjä tai työntekijä toimii opiskelijan [mentorina](#).

Käsitteen tunnus: c1714

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

490

osaamisperusteisuus

sv ~ kompetensbaserat lärande *n*

en ~ competence-based

määritelmä

pedagogista toimintaa ohjaava periaate, jonka mukaan *koulutuksessa (1)* tärkeintä on se, että *oppija* saavuttaa hänelle tavoitteeksi asetetun osaamisen, ei se, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa osaaminen on hankittu

huomautus

Osaamisperusteisen pedagogiikan mukaan koulutuksessa (1) ei pyritä opiskelemaan tiettyjä *oppiaineita* ja suorittamaan vakiomäärää opintoja, vaan tärkeintä on, että oppijalle tavoitteeksi asetettu osaaminen tulee *koulutuksen (2)* aikana hankittua. Lähtökohtana on oppijan aikaisemmin hankittu *tutkinnon* kannalta olennainen osaaminen, jonka päälle kerrytetään tarvittavin osin uutta osaamista. Oppijat voivat saavuttaa osaamisensa erilaisissa *oppimisympäristöissä* (ei esimerkiksi pelkästään oppilaitoksessa), keskenään eri tavoin ja eri tahdissa.

Ammatillinen osaaminen on kokonaisuus, joka muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista ja niiden soveltamisesta käytännön työtehtäviin.

Käsitteen tunnus: c1715

Luokka: <ammatillinen koulutus>

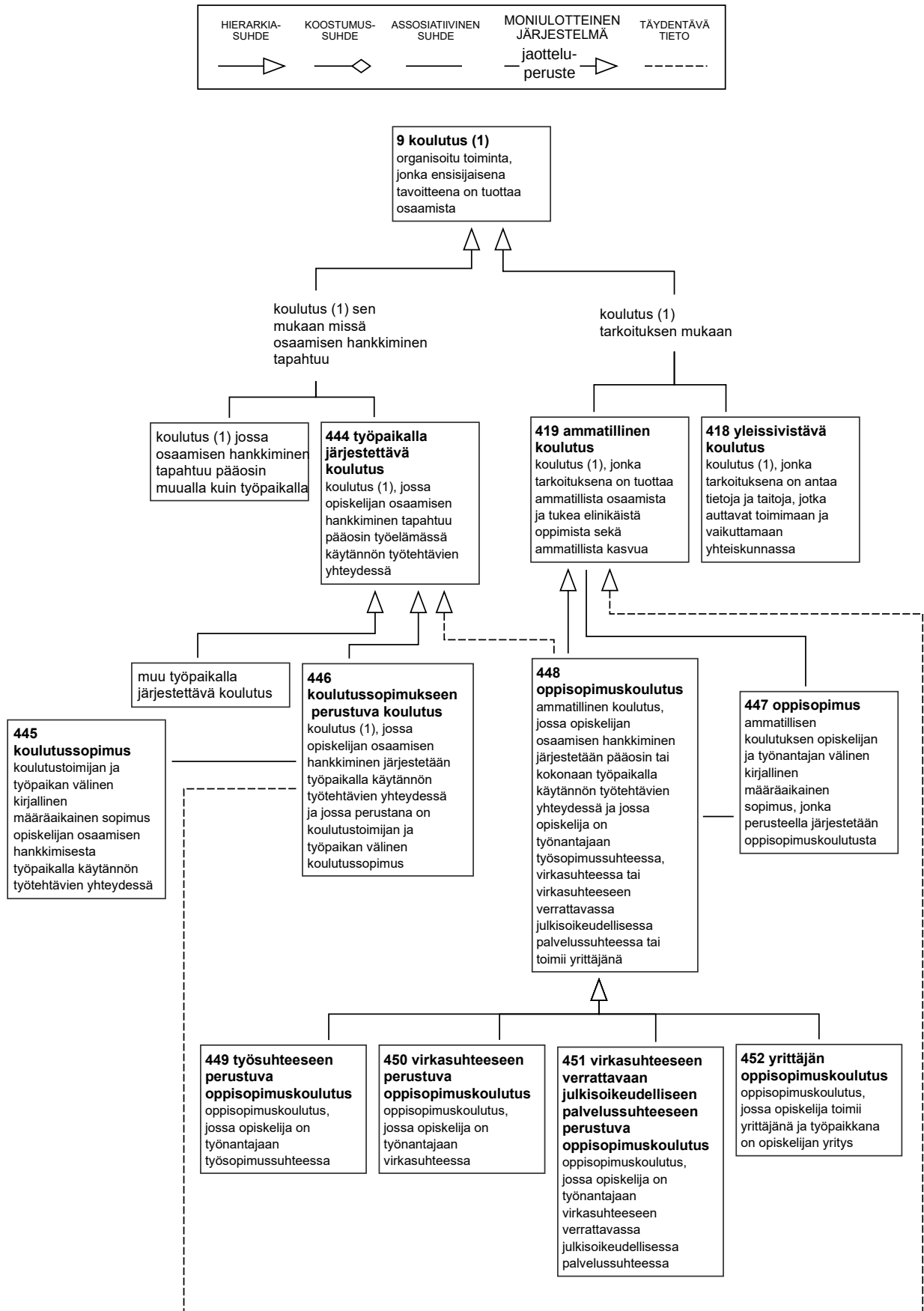
Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kompetensbaserings)

Käsitekaavio 53. Työpaikalla järjestettävä koulutus.

6.3.5 Perusopetuksen lajeja

491

painotettu opetus

sv betonad undervisning

en ~ weighted-curriculum

määritelmä

perusopetus, jossa jonkin *oppiaineen*, *aineryhmän* tai muun sisältöalueen *opetusta (2)* annetaan enemmän ja vaativammin tavoittein kuin muussa perusopetuksessa

huomautus

Esimerkkejä painotusalueista ovat musiikki, kuvataide, ilmaisutaito, matemaattis-luonnontieteelliset aineet ja liikunta. Painotettua opetusta annetaan esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, ilmaisutaidon ym. erikoisluokilla.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c435

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

492

sairaalaopetus

sv sjukhusundervisning

en hospital education

määritelmä

perusopetus, jota annetaan *peruskoulun (1) oppilaalle* sairaala- tai avohoidon aikana

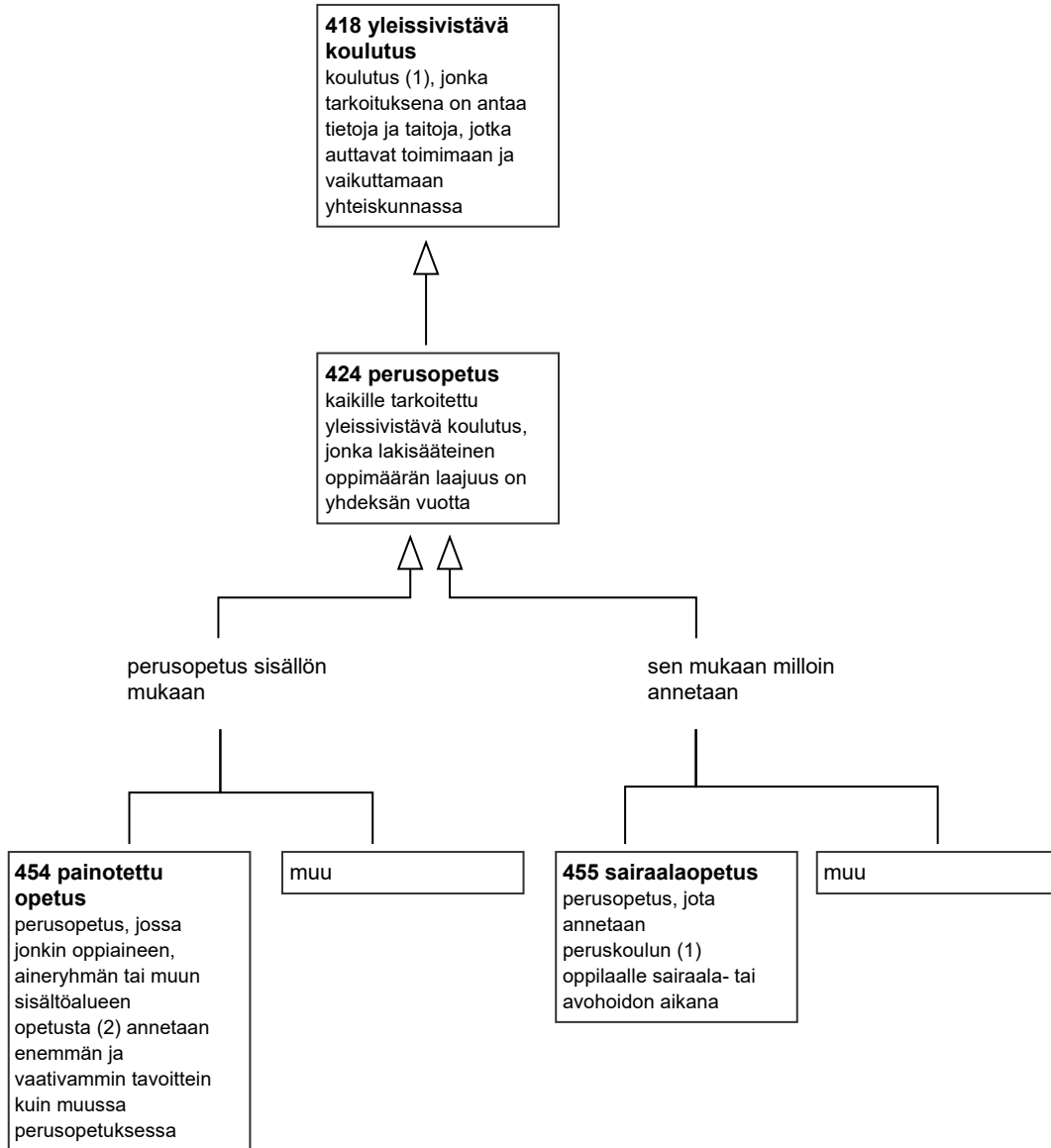
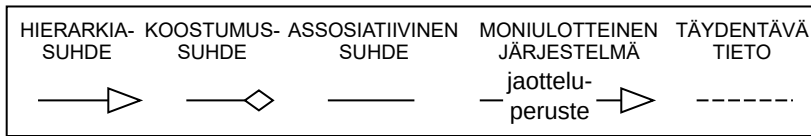
huomautus

Käsitteen tunnus: c437

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 54. Perusopetuksen lajeja.

6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti

493

ammatillinen tutkintokoulutus

sv yrkesinriktad examensutbildning

määritelmä

ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava [ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena on [ammatillisen tutkinnon](#), ammatillisen [tutkinnon osan](#) tai ammatillisten tutkinnon osien suorittaminen

huomautus

Vrt. [tutkintokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c1213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#), [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\) ja Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tällä käsitteellä ei ole OKSAssa englannin vastinetta. Vocational education and training to complete a qualification?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "workplace education and training" = workplace education and training (VET-laki 51§)? --

Riinan kommentti 9.3.2020: Tämä käsite (työpaikalla järjestettävä koulutus) on jo määritelty Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastossa; se on tulossa osaksi OKSAA. Merkkasin tuohon sanastoon tämän englannin vastineen "workplace education and training".

494

muu ammatillinen koulutus

sv övrig yrkesutbildning

en other vocational education and training; other VET

määritelmä

[ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus](#) tai [ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1218

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: muu ammatillinen koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: tutkintoon johtamaton ammatillinen koulutus, jonka puitteissa järjestetään ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta ja ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta

495

ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus

sv utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen

en advanced or supplementary vocational education and training; advanced or supplementary VET

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1219

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

496

ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för yrkesuppgifter

en education (and training?) for a particular vocational task

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

huomautus

Käsitteen tunnus: c1220

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsitteeseen amm 2019

Terminologi Seija Suonuuti 3.2.2017: Kommentti: Jatkossa voisi miettiä yleisempää määritelmää. Esimerkiksi ”-- valmistaa tiettyyn ammatilliseen tehtävään, joka ei ole tarpeeksi laaja tai soveltuva tutkintoon ja johon voi saada valtion rahoitusta”.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: On nyt laissa näin: ”education (and training?) for a particular vocational task”. Seija ottanee kantaa?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

497

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentava koulutus

sv handledande utbildning; förberedande utbildning

en preparatory education and training

määritelmä

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Käsitteen tunnus: c1221

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 30.10.2020: Tämän käsitteen määritelmää pitää laajentaa: tulee sisältää maahanmuuttajien AMK-koulutukseen valmentava jne.

OKSA-jaos 30.10.2020: jatkuvan oppimisen sanastosta saadaan määritelmän pohjaa

OKSA-jaos 30.10.2020: oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä tarkistettava tämän käsitteen tiedot

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Käsiteversiointi (valmentava koulutus 1 ja valmentava koulutus 2) tarvitaan, jotteivat vanhat tietomallit mene rikki. Vanhoissa lähteissä ilmaisu "valmentava koulutus" viittaa edelleen tähän käsitteeseen (yhteinen yläkäsite VALMalle ja TELMalle), nykyisin taas eri käsitteeseen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021: Ratkaisun taustaksi vielä kysymys, että tarvitaanko tietomalleissa jatkuvasti viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin? Maallikko voisi kuvitella, että tietomallit pyrittäisiin päivittämään niin, että viittaukset olisivat ajantasaisiin käsitteisiin. Tai ehkä kysymys voisi kuulua, *miten kauan* on tarvis viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin.

Piritta Sirvio, OKM, 26.11.2021: Tätä on aiemmin käytetty kattokäsitteenä lakiteknisistä syistä. Kuitenkin TUVA ja TELMA ovat varsin eriluonteisia, joten vaikka kummankin nimessä on valmentava koulutus, niin ehkei tarvita niputtaa niitä yhteen (sekoittaa enemmän kuin selventää). Tämän käsitteen voisi poistaa, ts. merkitä vanhentuneeksi.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Piritta Sirvion mukaan tämän käsitteen voi merkitä OKSAssa vanhentuneeksi. Tällöin vielä kysymys kaaviosta "ammattillisen koulutuksen lajeja", jossa esiintyy käsite valmentava koulutus. Mitkä ovat ammatillisen koulutuksen lajit nykyisin? Ammatillinen tutkintokoulutus, muu ammatillinen koulutus ja mitä muuta? Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus?

498

valmentavan koulutuksen osa; koulutuksen osa

sv del i den handledande utbildningen; utbildningsdel

en unit of preparatory education and training (?); education and training unit

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä valmentavan koulutuksen osista ovat *ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* osa ”opiskeluvalmiuksien vahvistaminen” sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa ”ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen”.

Vrt. käsite *tutkinnon osa*, jollaisista *ammattillinen tutkintokoulutus* muodostuu.

Käsitteen tunnus: c1491

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko maininta vain kokonaan?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Määritelmässä mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

OKSA-jaos 10.9.2021: Palataan tähän käsitteeseen, kun käsite valmentava koulutus on käsitelty.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -

pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Viime palaverissamme todettiin, että käsitteen valmentava koulutus voisi merkitä OKSAssa vanhentuneeksi. Piritta Sirvio ja Katri Kuukka olivat sitä mieltä, että käsitteen ”valmentavan koulutuksen osa” sijaan voisi määritellä käsitteen ”koulutuksen osa”, joka määriteltäisiin ”arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista tutkintokoulutukseen valmentava koulutus muodostuu”. Vielä varmistuskysymys, että onko niin, että TELMAN osat ovat edelleen ”valmentavan koulutuksen osia”? Pohdin, onko OKSAssa tärkeä näkyä, että ammatillisessa koulutuksessa on olemassa ”tutkinnon osia” ja toisaalta ”valmentavan koulutuksen osia” (TELMA). Vrt. esim. *ammattillinen koulutus* -käsitteen huomautus, jossa todetaan: ”Ammatillisessa koulutuksessa voi tutkinnon suorittamisen lisäksi suorittaa tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osia sekä muuta ammatillista koulutusta.”

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja oppivelvollisuuden laajentuminen -

pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Vai voisiko olla, että ammatillisessa koulutuksessa on nykyisin ”tutkinnon osia” ja toisaalta ”koulutuksen osia” (TELMA ja jos TUVAssa suoritetaan ammatillisia opintoja)?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: *koulutuksen osa* -käsitteestä esimerkkejä (TUVAssa):

Kaikille yhteinen koulutuksen osa: • Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat, joista opiskelija suorittaa vähintään kaksi: • Perustaitojen vahvistaminen (1-30 viikkoa) • Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa) • Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa) • Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (1-20 viikkoa) • Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa) • Valinnaiset opinnot (1-10 viikkoa)

499

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; VALMA

ei: ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning; utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education and training for VET; preparatory education and training for vocational education and training; preparatory education for vocational training

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa *opiskelijalle* valmiuksia *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa *ammattillinen tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* voivat järjestää *tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena* ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Ennen ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) vuonna 2015 voimaantullutta muutosta koulutuksen järjestäjät saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä *koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 1. (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautuu *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta voi kuitenkin suorittaa myös ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c861

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

Lukion englannin kielityöryhmän (Anu Halvari, OPH) kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 5.12.2018: Pitääkö "valmentavien" koulutusten englannin vastineiden poiketa jotenkin "valmistavien" koulutuksen englannin vastineista? Siis jotain sellaista kuin "coaching(???) vs. "preparatory". Tämä jää ammatillisen koulutuksen englannin työryhmän pohdittavaksi.

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS:* ammatilliseen koulutukseen kuuluva, *tutkintoon johtamaton koulutus (2)*, joka antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen tutkintokoulutukseen hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen tutkinto

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Merkitään vanhentuneeksi, linkitys TUVA-koulutus käsitteeseen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2021: Käsitteen korvautumisesta tutkintokoulutukseen valmentava koulutus -käsitteellä kirjoitettu huomautus. Tarkistattekko ja muokkaatte?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning som handleder för yrkesutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (preparatory education for vocational training)

500

työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus; TELMA

sv utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv

en preparatory education and training for work and independent living

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa sairauden tai vamman vuoksi *erityistä tukea (2)* tarvitsevalle *opiskelijalle* henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista *opetusta (1)* ja *ohjausta*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus on yksi tapa suorittaa *oppivelvollisuutta*.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus sisältää ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) muutosta järjestetyn työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (nk. valmentava II; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*).

Ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) elokuussa 2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* saattoivat järjestää tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta (nyk. ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.

Käsitteen tunnus: c862

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea (2) tarvitsevalle opiskelijalle henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta (1) ja ohjausta

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv)

501

ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus

sv utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens; utbildning för förvärvande av yrkeskompetens

en education required for achieving vocational competence

määritelmä

ammattillinen koulutus, jota ammatillisen koulutuksen *opiskelija* tarvitsee *tutkinnon perusteissa* tai *valmentavan koulutuksen perusteissa* edellytetyt osaamisen osoittamiseksi tai muun ammatillisen osaamisen hankkimiseksi

huomautus

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus tarkoittaa kaikkea ammatillista koulutusta, jossa opiskelija hankkii häneltä puuttuvaa, *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaista osaamista. Kuten ammatillinen koulutus yleensä, ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voi olla *ammattillista tutkintokoulutusta*, *valmentavaa koulutusta* tai *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voidaan toteuttaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävänä tai *koulutuksen järjestäjän* omissa *oppimisympäristöissä* annettavana *koulutuksena* (1).

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *osaamisen hankkiminen*.

Käsitteen tunnus: c1302

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne oli pohtinut, että laissa 531/2017 ”osaamisen hankkiminen” voitaisiin kääntää ”acquiring competence”. Pitäisikö tätä samaa termiä käyttää myös ”ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus”-termin englanninkielisessä vastineessa? Nyt se on ”education required for achieving vocational competence”.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vai acquiring vocational competence? Achieve = sisältää konnotaation ”saavuttaminen” kun taas acquire on mielestäni ”hankkiminen” -- **Riinan kommentti 9.3.2020:** Tästä muistaakseni puhuttiin kokouksessamme 18.2.2020, ja silloin päädyttiin siihen, että tässä yhteydessä achieving olisi ok?

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla? Vai onko TELMAssa koulutusoppimusta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning för förvärvande av yrkeskompetens)

Riinan kysymys ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Parasta DigiTukea -projektin ruotsin työryhmä päätyi suosittamaan ”utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens”. Entä Opetushallinnon sanastossa oleva ”utbildning för förvärvande av yrkeskompetens”, onko se sallittava synonyymi vai tarvitaanko sitä lainkaan?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (education required for achieving vocational competence)

502

urheilijan ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning för idrottare

en vocational education and training for athletes

määritelmä

ammattillinen koulutus, jossa *opiskelijalle* tarjotaan *opiskelun* ohella mahdollisuus urheilulajiin valmentautumiseen

huomautus

Urheilijan ammatillista koulutusta järjestetään niissä *koulutusorganisaatioissa*, joilla on *erityinen koulutustehtävä* tällaisen *koulutuksen (1)* järjestämiseksi.

Käsitteen tunnus: c485

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

503

erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning

määritelmä

ammattillinen koulutus, joka on tarkoitettu erityisopetusta tarvitseville *opiskelijoille*

huomautus

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla *erityinen koulutustehtävä* erityisopetuksen järjestämiseen, jotta se voi suunnata *hakukohteita* erityisopetuksena järjestettäviksi. Myös koulutuksen järjestäjä, jolla ei ole erityistä koulutustehtävää erityisopetuksen järjestämiseen, voi järjestää ammatillista koulutusta erityisopetuksena erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Käsitteen tunnus: c486

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva *erityisopetus (1)* (joka on perusopetuksen käsite) tai *erityisopetus (2)* (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

504

<ammattillinen koulutus>

opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot

sv studier som stöder studiefärdigheterna

en studies supporting learning skills

määritelmä

osana *ammattillista tutkintokoulutusta* järjestettävät opinnot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen osallistuminen ja *osaamisen osoittaminen näytössä* silloin, kun *opiskelijalla* ei ole riittäviä opiskeluvalmiuksia

huomautus

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot perustuvat kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin.

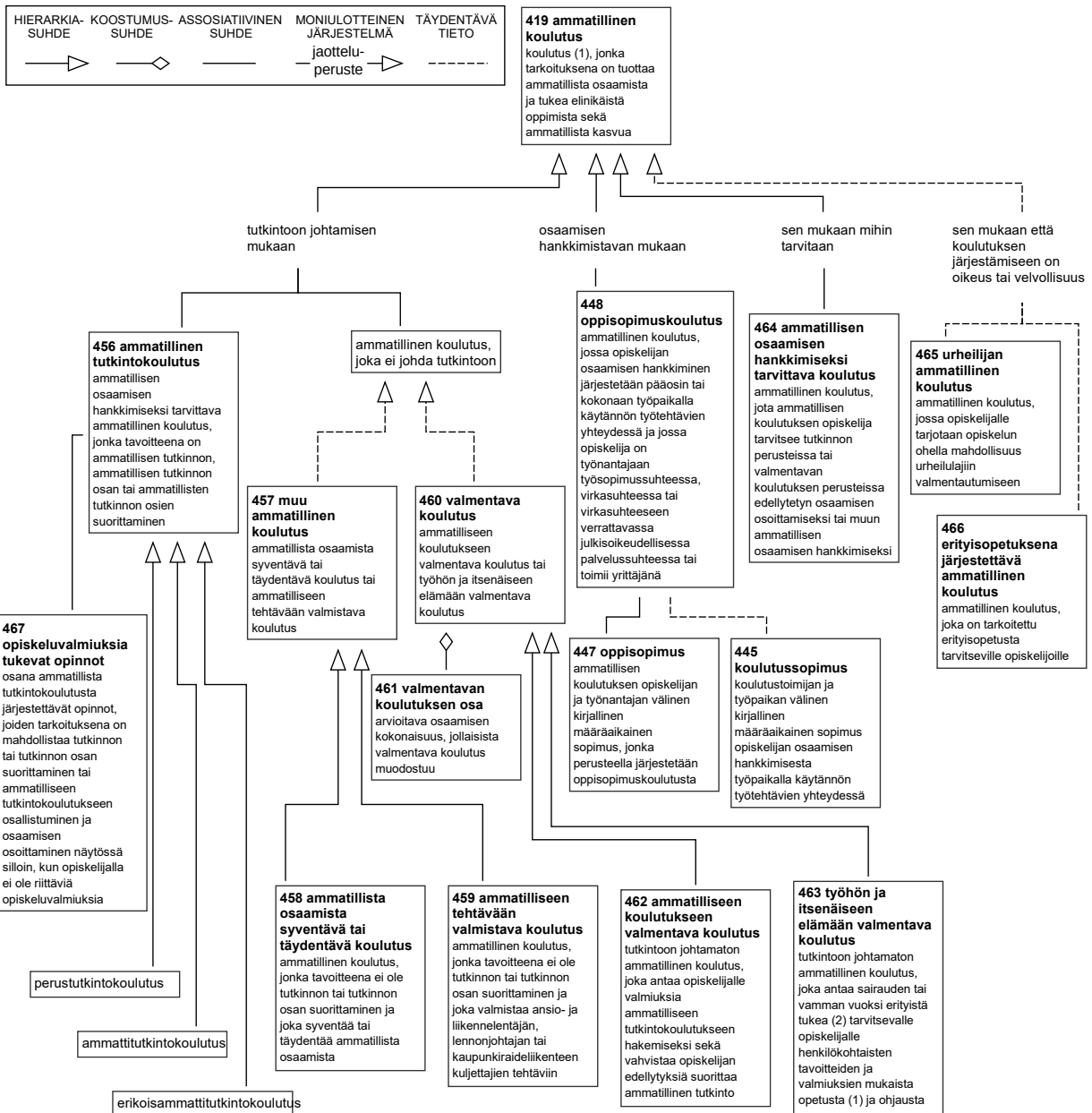
Käsitteen tunnus: c1303

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Käsittekaavio 55. Ammatillisen koulutuksen lajeja.

6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämismuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa

505

(vanhentunut)

ammatillinen peruskoulutus

sv grundläggande yrkesutbildning

en vocational upper secondary education and training; vocational upper secondary education

määritelmä

[ammatilliseen perustutkintoon](#) johtava tai valmistava [ammatillinen koulutus](#)

huomautus

Ammatillinen peruskoulutus antaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ja yleisen [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) korkeakouluihin \(1\)](#).

Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esimerkiksi [ammatilliset oppilaitokset](#), [ammatilliset erityisoppilaitokset](#) ja [kansanopistot](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c481

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande yrkesutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational upper secondary education and training)

506

(vanhentunut)

ammatillinen lisäkoulutus

sv yrkesinriktad tilläggsutbildning

en vocational further education and training

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), joka valmistaa [ammatti-](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#), tai ei [tutkintoon](#) valmistava ammatillinen jatko- ja [täydennyskoulutus](#)

huomautus

Ammatin- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina [näyttötutkintona](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c482

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesinriktad tilläggsutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational further education and training)

507

(vanhentunut)

ammattillinen aikuiskoulutus

sv yrkesinriktad vuxenutbildning

en vocational upper secondary education for adults; vocational adult education and training

määritelmä

aikuisille suunnattu ja järjestetty *ammattillinen koulutus*

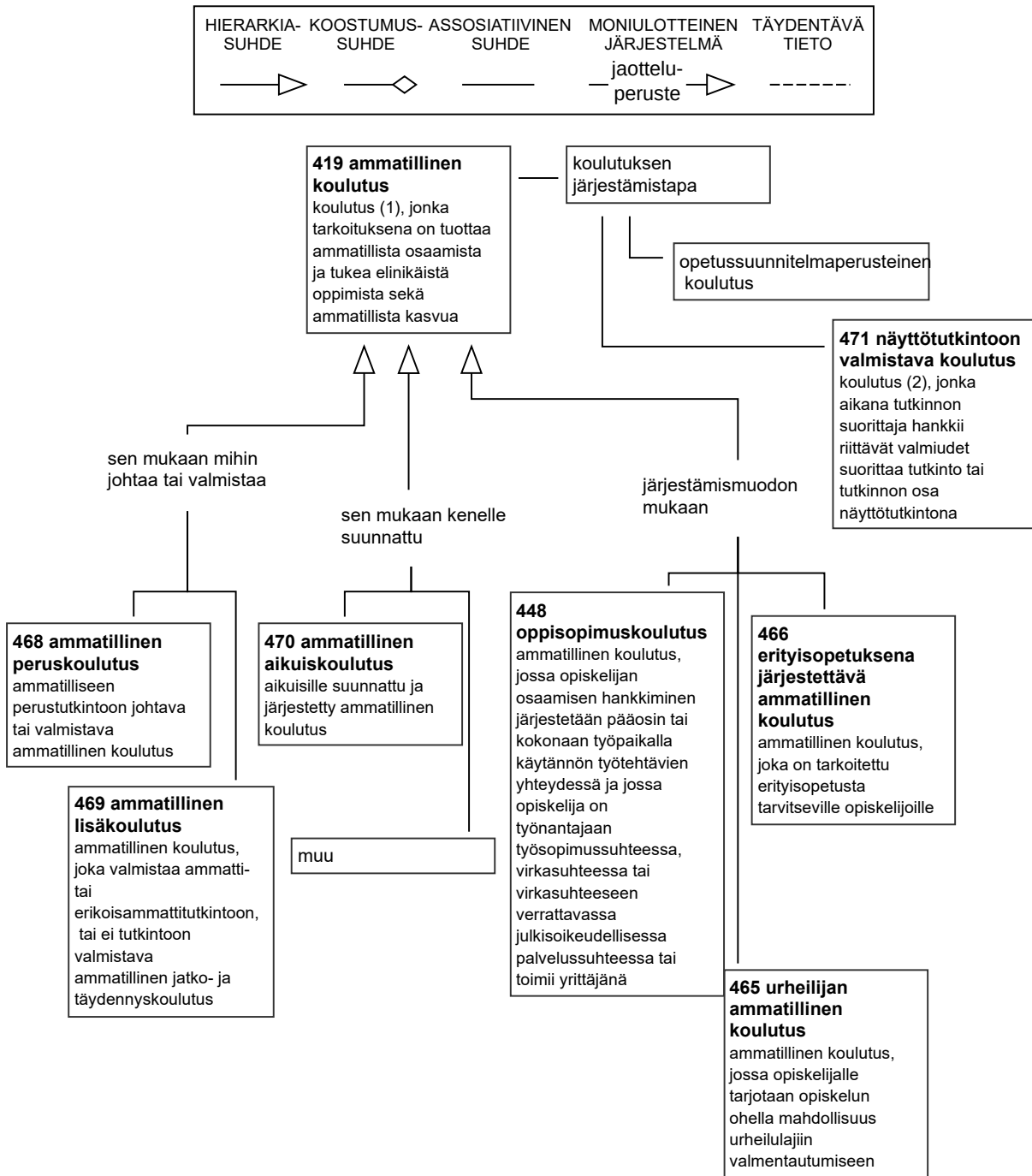
huomautus

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa voi suorittaa *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon*, *erikoisammattitutkinnon* tai osan jostain tutkinnosta (ks. *tutkinnon osa*). Opintoja voi tehdä työn ohessa, *oppisopimuskoulutuksena*, *työvoimapoliittisena koulutuksena* tai *henkilöstökoulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c484

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

Käsitekaavio 56. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.

6.4 Koulutus (2)

508

(vanhentunut)

näyttötutkintoon valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för fristående examen

en preparatory training for a competence-based qualification

määritelmä

koulutus (2), jonka aikana *tutkinnon suorittaja* hankkii riittävät valmiudet suorittaa *tutkinto* tai *tutkinnon osa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c474

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

509

erilliset opinnot *pl*

sv fristående studier utan rätt att avlägga examen

en non-degree studies

määritelmä

koulutus (2), joka suoritetaan *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c478

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

510

erikoistumiskoulutus

ei: erikoistumisopinnot *pl* (vanhentunut)

sv specialiseringsutbildning; specialiseringsstudier *pl*

en professional specialisation education; specialist education; specialist training <lääketieteen koulutukset>

määritelmä

amatillista kehittymistä ja erikoistumista edistävä *koulutus (2)*, jollaisia *yliopistot* ja *ammattikorkeakoulut* järjestävät *korkeakoulututkinnon* suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla *korkeakoulu (1)* toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet

huomautus

Käsitteen tunnus: c477

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

511

koulutuskokeilu

sv utbildningsförsök

en education trial; education pilot; training trial <toisen asteen koulutus>
rather than: educational trial

määritelmä

toiminta, jolla selvitetään *koulutuksen (2)*, *tutkinnon* tai *ammattillisen koulutuksen osaamisalan* toimivuutta ja sitä, miten se vastaa siihen kohdistuviin tarpeisiin tai vaatimuksiin

huomautus

Koulutuskokeilussa *koulutustoimijalle* voidaan myöntää *opetuksen järjestämislupa* tai *koulutuksen järjestämislupa* kyseessä olevan koulutuksen (2) järjestämiseksi esimerkiksi muutaman *lukuvuoden* ajan.

Englannin termit education trial ja education pilot ovat synonyymisia ilmauksia. Kuitenkin esimerkiksi pääministeri Juha Sipilän hallitus (v. 2015–2019) käytti termiä education pilot, kun viitattiin hallituksen kokeilukulttuurin mukaisiin, pienimuotoisiin ja lyhytkestoisiin koulutuskokeiluihin.

Termiä education trial voi käyttää kaikilla *koulutusasteilla*, termiä training trial puolestaan käytetään vain *toisen asteen koulutuksessa*.

Käsitteen tunnus: c480

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

512

työpaikkaohjaajakoulutus

sv arbetsplatshandledarutbildning

en workplace instructor training

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on tuottaa työelämässä toimivalle henkilölle valmiudet toimia *työpaikkaohjaajana*

huomautus

Koulutuksen järjestäjät järjestävät työpaikkaohjaajakoulutuksia. Työpaikkaohjaajien on suositeltavaa osallistua työpaikkaohjaajakoulutukseen, mutta osallistumista ei edellytetä.

Käsitteen tunnus: c1717

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

513

osaamisen arvioijan perehdytys

sv introduktion av bedömare

määritelmä

koulutuksen järjestäjän vastuulla oleva perehdytys, jonka tavoitteena on varmistaa, että *osaamisen arviointia (2)* suorittavalla henkilöllä on tähän tarvittava osaaminen

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 54 §) mukaan koulutuksen järjestäjällä on velvoite järjestää perehdytys *osaamisen arvioijille*. Vrt. *työpaikkaohjaajakoulutus*, jonka järjestämistä suositellaan.

Käsitteen tunnus: c1718

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

514

perusopetuksen lisäopetus; lisäopetus; 10. luokka; kymppiluokka

sv påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen; tionde klass

en voluntary additional basic education

määritelmä

lukuvuoden kestävä vapaaehtoinen, yleissivistävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu *perusopetuksen päättötodistuksen* samana tai edellisenä vuonna saaneille

huomautus

Perusopetuksen lisäopetuksen laajuus on vähintään 1100 tuntia.

Perusopetuksen lisäopetus korvautuu *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista *oppivelvollisuutta* voi kuitenkin suorittaa myös perusopetuksen lisäopetuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c430

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Koulutus (2)* -käsitteen alakäsitteitä

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (voluntary additional basic education)

515

aikuisten perusopetus

ei: oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus (vanhentunut)

sv grundläggande utbildning för vuxna

en basic education for adults

määritelmä

perusopetuksen päättötodistuksen saamiseen tähtäävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen *oppimäärää*

huomautus

Aikuisten perusopetus koostuu *opiskelijan* osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen *opetuksesta (1)*. Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi lukutaitovaiheen.

Aikuisten perusopetuksessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus: Perusopetuslaki (628/1998) käytti vuoteen 2020 saakka termiä oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus, koska termi aikuisten perusopetus ei sopinut tapaukseen, jossa opiskelija oli oppivelvollisuusiän ylittänyt (eli esimerkiksi 17-vuotias) muttei kuitenkaan vielä aikuinen eli 18 vuotta täyttänyt. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) käyttämä termi on kuitenkin aikuisten perusopetus.

Ks. myös *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen alkuvaihe*, *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen päättövaihe*, *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe*.

Käsitteen tunnus: c479

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Koulutus (2)* -käsitteen alakäsitteitä

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande utbildning för vuxna)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education for adults)

516

aikuisten perusopetuksen alkuvaihe

sv inledningsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna

en introductory phase to basic education for adults

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on antaa *oppijalle* sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan *aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa*

huomautus

Aikuisten perusopetuksen alkuvaihe voi sisältää lukutaitovaiheen (ks. *aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe*).

Käsitteen tunnus: c1643

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (introductory phase to basic education for adults)

517

aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe

sv läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna

en literacy training phase of basic education for adults

määritelmä

aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen mahdollisesti sisällytettävä vaihe, jossa annettava *opetus (2)* on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa tai joiden luku- ja kirjoitustaito ovat puutteellisia

huomautus

Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä.

Vrt. *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1644

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (literacy training phase of basic education for adults)

518

aikuisten perusopetuksen päättövaihe

sv slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna

en final phase of basic education for adults

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on *perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittaminen ja *päättötodistuksen* saaminen ja joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on opintoista suoriutumiseen riittävät opiskelutaidot sekä riittävä *opetuskielen (1)* hallinta

huomautus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot vastaavat perusopetuksen *vuosiluokkien* 7–9 opintoja.

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

Käsitteen tunnus: c1645

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

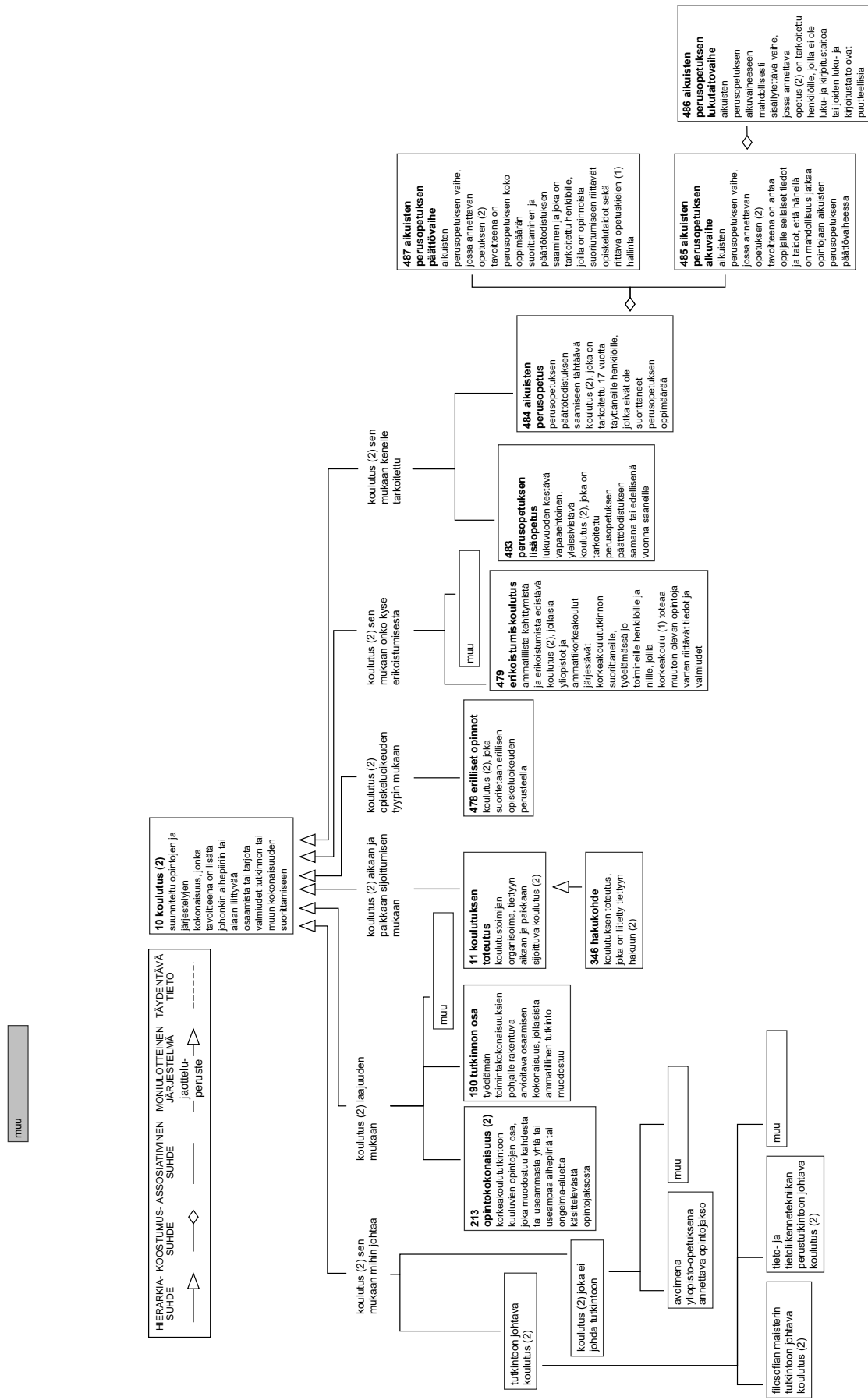
<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (final phase of basic education for adults)

Käsitekaavio 57. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Muutettu kaaviossa "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" olleiden käsitteiden (kuten perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus, aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus jne.) yläkäsitteeksi koulutus (1) koulutus (2):n sijaan. Syynä se, että ammatillisen koulutuksen puolella käsitteet "amatilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmistava koulutus" (ja niiden yhteinen yläkäsite "valmentava koulutus") oli määritelty yhdentyypiseksi ammatilliseksi koulutukseksi, ja ammatillinen koulutus on koulutus (1):ä. On vaikeaa ajatella (ainakaan terminologin ilman asiantuntijoiden tukea), missä kohtaa ammatillisen koulutuksen lajit konkretisoituvat yhdentyypiseksi koulutus (2):ksi (= "suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen"). Ja eikö toisaalta vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta" voida ajatella yhtä hyvin koulutus (1):nä kuin koulutus (2):nä?? Riippuu näkökulmasta, nähdäänkö se "toimintana, jonka tavoitteena on lisätä osaamista" vai "suunniteltuna opintojen ja järjestelyjen kokonaisuutena". Vai?

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Samalla kun teki tuon muutoksen em. kaavion käsitteisiin (ja antoi uuden kaavion nimeksi "Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan"), piti tehdä remonttia moneen koulutus (2):n alakäsitteeseen ja muuttaa ne koulutus (1):n alakäsitteiksi. Tässä saattoi mennä rikki jotain, mikä oli aikanaan pohdittu Suvi Remeksen ja Katarina Revon kanssa... Mutta nämä (= kaikki koulutus 1:n ja koulutus 2:n alakäsitteet) pitäisi joskus käydä läpi jonkun työryhmän kanssa niin että olisivat yhtenäisesti, sillä Suvin ja Katan kanssa aikanaan ajateltu linja on muutenkin saattanut vuosien saatossa pettää.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Esimerkiksi "täydennyskoulutus" ja "henkilöstökoulutus" on (alusta lähtien) määritelty koulutus (1):nä. Missä se ratkaiseva ero (vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen") on? Se että lukiokoulutukseen valmistavalla koulutuksella on opetussuunnitelman perusteet, ei riitä, koska myös perusopetuksella ja lukiokoulutuksella on opetussuunnitelman perusteet.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Koulutus (2):n alakäsitteiksi on nyt jäänyt opintokokonaisuus, tutkinnon osa ja koulutuksen toteutus, ja "konkreettisempina" alakäsitteinä on nyt ainoastaan erilliset opinnot ja erikoistumiskoulutus. Tosin ei liene mitään varmuutta, että jälkimmäiset tulisi määritellä nimenomaan koulutus (2):na eikä niitä missään tapauksessa voisi ajatella koulutus (1):nä. Keskusteltava korkeakoulujen asiantuntijoiden kanssa (Totti, Ilmari, Lara?).

6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2)

519

perusopetukseen valmistava opetus

sv undervisning som förbereder för grundläggande utbildning

en preparatory education for basic education

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *esiopetukseen* tai *perusopetukseen* siirtymistä varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c1633

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Riina Kosunen Katri Kuukalle, OPH, 8.6.2020: Onko niin, että sekä termistä "perusopetukseen valmistava opetus" että termistä "lukiokoulutukseen valmistava koulutus" on jätetty pois sana "maahanmuuttajille", mutta kuitenkin sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen" että "lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen" määritelmässä kuuluu olla, että opetuksen/koulutuksen kohderyhmänä ovat nimenomaan "maahanmuuttajataustaiset lapset" tai "maahanmuuttajat ja vieraskieliset"? -- **Katri Kuukka 18.6.2020:** Määritelmässä voi edelleen olla, mutta tuo LUVA tosiaan poistuu syksystä 2022.

520

lukiokoulutukseen valmistava koulutus

ei: maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som förbereder för gymnasieutbildning

en preparatory education for general upper secondary education

not: course preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; instruction preparing for general upper secondary education; instruction preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers (obsolete)

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään maahanmuuttajille ja vieraskielisille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [lukiokoulutukseen](#) siirtymistä varten

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus korvautuu [tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella](#) oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista [oppivelvollisuutta](#) voi kuitenkin suorittaa myös lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c469

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

521

tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; TUV-koulutus; < nivelvaiheen koulutus

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään henkilöille, jotka ovat suorittaneet [perusopetuksen oppimäärän](#) tai sitä vastaavan aiemman oppimäärän ja jotka tarvitsevat parantaa valmiuksiaan hakeutua [lukiokoulutukseen](#) tai [ammattilliseen tutkintokoulutukseen](#) tai suorittaa [toisen asteen tutkinto](#)

huomautus

Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaan tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen, ohjata opiskelijaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava [ylioppilastutkinto](#) taikka [ammattillinen tutkinto](#).

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu sellaisille [oppivelvollisille](#) ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta; opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame; sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen on yhdistetty aiemmat perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuneet nivelvaiheen koulutukset eli [perusopetuksen lisäopetus](#), [lukiokoulutukseen valmistava koulutus](#) ja [ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus](#).

Tutkintoon valmistavan koulutuksen kesto on enintään vuosi, mutta opiskelija voi siirtyä jo aiemmin opiskelemaan lukio- tai ammatilliseen koulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1688

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

522

(vanhentunut)

aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus

sv utbildning i läs- och skrifvärdigheter för vuxna invandrare

en literacy training for adult migrants

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on, että [oppija](#) oppii suomen tai ruotsin kielen alkeet sekä luku- ja kirjoitustaidon perusteet

huomautus

Käsite aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on vanhentunut 1.1.2018. Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla järjestetty koulutus (2), joka oli tarkoitettu oppijoille, jotka eivät osanneet lukea millään kielellä tai osasivat lukea muulla kuin latinalaisella kirjaimistolla, mutta lukutaito ei ollut riittävä tietoyhteiskunnan vaatimusten näkökulmasta. Vuoden 2018 alussa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle osaksi [koulutusjärjestelmää](#).

Vuoden 2018 alusta lähtien aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on korvautunut käsitteillä [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#) sekä [vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus](#). Myös [aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa](#) on mahdollisuus vahvistaa latinalaisen kirjaimiston hallintaa.

Käsitteen tunnus: c471

Luokka: ?

523

vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus

sv utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete

en literacy training in liberal adult education

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota annetaan [vapaan sivistystyön oppilaitoksissa](#) maahanmuuttajille kotoutumisen tueksi ja jonka tarkoituksena on kehittää [oppijan](#) luku- ja kirjoitustaitoa

huomautus

Luku- ja kirjoitustaidon kehittämisen ohella vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen tavoitteena on tutustuttaa oppijaa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja arkielämään.

Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus on tarkoitettu kotoutumisen tueksi sellaisille maahanmuuttajille, joilla ei omassa kotimaassaan tai muualla ole ollut mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja yleissivistystä, jotta he voisivat selviytyä [opiskelun](#), työssäkäynnin sekä käytännön arjen toimintojen haasteista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Opetushallitus on antanut vapaan sivistystyön lukutaitokoulutukseen opetussuunnitelmasuosituksen, joka tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c1646

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

524

kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

sv integrationsutbildning av vuxna invandrare; integrationsutbildning

en integration training for adult migrants; integration training for migrants

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen *opetusta (1)*; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta (1), ammatillista suunnittelua ja *ohjausta* jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien *opetussuunnitelman perusteiden* ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti *työvoimakoulutuksena*.

Vrt. *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c472

Luokka: ?

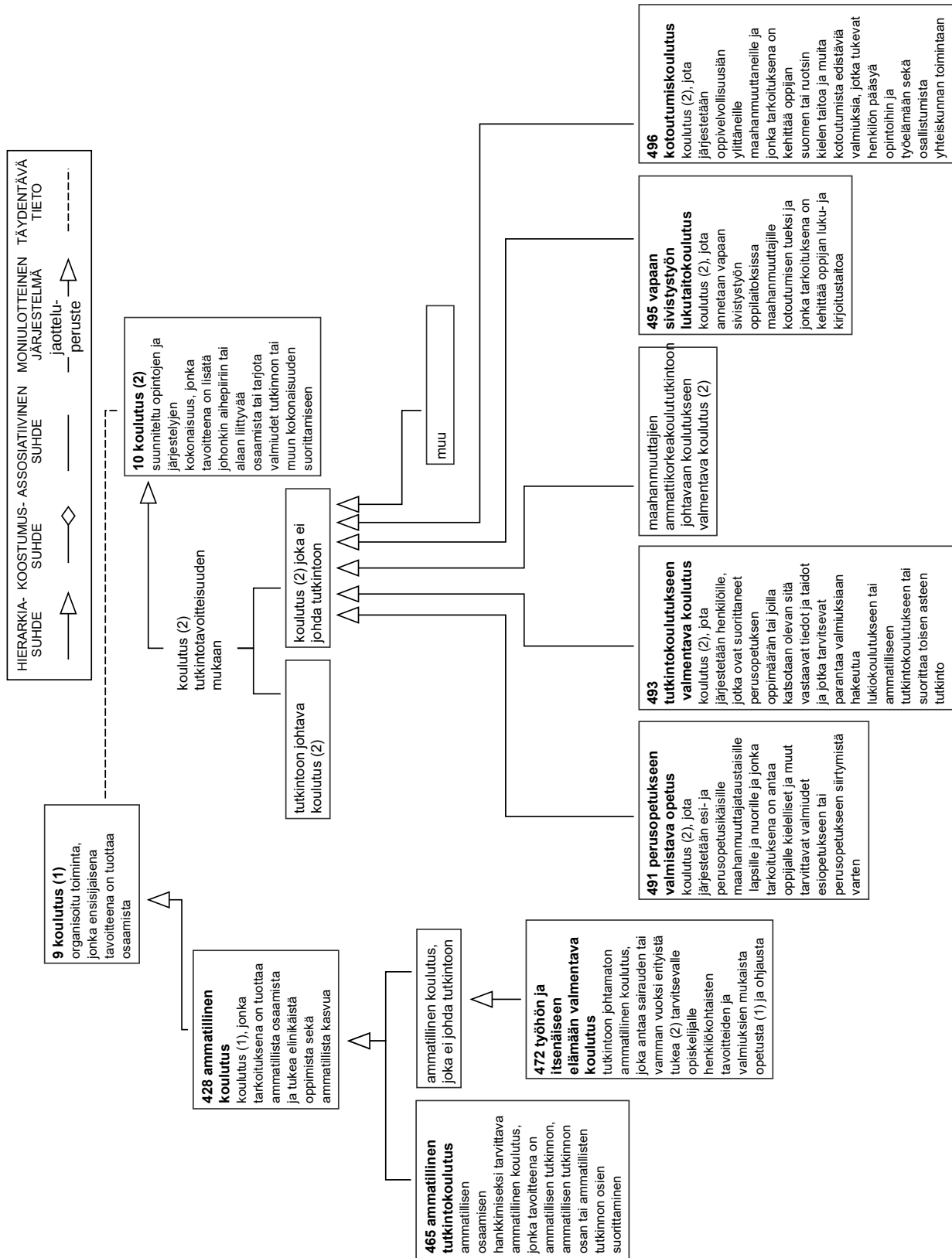
Käsittekaavio: [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.2.2020: Mille koulutusasteelle tämän käsitteen ajatellaan kuuluvan? Pitäisikö perustaa uusi aihepiiriluoikka ”työvoimakoulutus” (tm.)? -- **OKSA-jaos 15.5.2020:** Todettiin, että ei sovi nykyisiin luokkiin.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 30.4.2020: Tämän käsitteen englannin termissä on käytetty sanaa ”migrant”; joissakin muissa maahanmuuttajille tarkoitetuissa koulutuksissa ”immigrant”.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (integrationsutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (integration training for migrants)

Käsitekaavio 58. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).

tarkistettava / käsittelyyn yht 2020

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitukseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammatilliseen koulutukseen valmistava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus": muutetaanko ne

olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsitekaavio tutkintoon johtamattomat koulutukset tarkistettava

Terminologin kysymys 18.5.2021: Tästä kaaviosta poistetaan varmaankin ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmentava koulutus. Tarvitaanko muita muokkauksia?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2021: Poistettu kaaviosta vanhentuvat käsitteet valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Tarkistuspyyntö: onhan kaavio nyt ok?

6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)

Terminologi-Riinan kysymys 10.7.2020: Ks. kommentit kaavion ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan” kohdalta. Onko tässä luvussa olevat ammatillisen koulutuksen käsitteet syytä määritellä nimenomaan koulutus (2):n alakäsitteinä, vai olisiko syytä noudattaa samaa linjaa kuin kaaviossa ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan”, jossa valmentava koulutus on määritelty yhdentyypisenä ammatillisena koulutuksena eli sitä kautta tutkintoon johtamattomana koulutus (1):nä?

525

(vanhentunut)

ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus; ammattistartti

sv orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen; utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning

en preparatory training and guidance for vocational upper secondary education; pre-vocational programme; preparatory education for vocational studies

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammatilliseen perustutkintoon* johtavaan koulutukseen (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto

huomautus

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on tarjota *opiskelijalle ammatillisessa peruskoulutuksessa* tarvittavat perustiedot ja -taidot ja yksilöllistä tukea vastuulliseksi ja tasapainoiseksi ihmiseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi kehittymiseen.

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta voidaan järjestää esimerkiksi opiskelijoille, joilla on heikko *perusopetuksen päättötodistuksen* keskiarvo tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen *hakeutumiseen* tai opinnoista suoriutumiseen. Kohderyhmään voivat lukeutua muun muassa maahanmuuttajat ja vammaiset.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin *630/1998 koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, *kotitalousopetus*, *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus* 1. (ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus eli nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain *531/2017* myötä *ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c476

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

526

(vanhentunut)

maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus

sv förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare

en preparatory education for immigrants for vocational education and training

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *ammattilliseen peruskoulutukseen* siirtymistä varten

huomautus

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)*: *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c470

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

527

(vanhentunut)

<ammattillinen peruskoulutus>

kotitalousopetus

sv undervisning i huslig ekonomi

en course in home economics

määritelmä

tutkintoon johtamaton *koulutus (2)*, jonka tavoitteena on antaa *oppijalle* kotitalouden hoitamisessa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi tarvittavia käytännön tietoja ja taitoja

huomautus

Tässä määritelty kotitalousopetus ei tarkoita *perusopetuksen* kotitalous-*oppiainetta*.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)*: *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, kotitalousopetus, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c467

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (undervisning i huslig ekonomi, hushållsskola)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (course in home economics)

528

(vanhentunut)

vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus

sv undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte

en rehabilitative instruction and guidance for the disabled

määritelmä

opetus (1) ja *ohjaus*, joiden tarkoituksena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammattilliseen perustutkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto, tai joiden tarkoituksena on antaa *erityistä tukea (2)* runsaasti tarvitsevalle oppijalle lisää valmiuksia, mahdollisuuksia ja edellytyksiä *ammattilliseen peruskoulutukseen*, työhön ja itsenäiseen elämään

huomautus

Vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on vammaisille *opiskelijoille* järjestettävää *tutkintoon* johtamatonta *koulutusta (2)*. Se voi olla ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava I) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava II).

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin *630/1998 koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain *531/2017* myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c475

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (undervisning och handledning för handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rehabilitative instruction and guidance for the disabled)

6.5 Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä

529

**opiskelu-oikeus; opinto-oikeus; opiskelupaikka; > tutkintoon johtava opiskelu-oikeus;
> tutkintoon johtava opinto-oikeus; > tutkinnonsuoritusoikeus; > rajattu opiskelu-oikeus;
> rajattu opinto-oikeus**

sv studierätt; studieplats <opiskelupaikasta>
inte: examensrätt

en right to study; student place <opiskelupaikasta>
rather than: study right
not: study entitlement; study place

määritelmä

oikeus suorittaa *tutkinto* tai osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)*

huomautus

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädellään tutkintoon johtavia opiskelu-oikeuksia. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaan opiskelu-oikeuden määritelmä on siis yllä annettua suppeampi: opiskelu-oikeudella tarkoitetaan nimenomaan oikeutta suorittaa tutkinto (ei oikeutta osallistua koulutukseen (2) tai opetukseen (1)).

Ammatillisessa koulutuksessa ja *lukiokoulutuksessa* opiskelu-oikeus syntyy, kun *koulutuksen järjestäjä* ottaa *hakijan opiskelijaksi*. Opiskelu-oikeus alkaa *koulutuksen järjestäjän* päättämänä ajankohtana.

Lukiokoulutuksessa opiskelijan opiskelu-oikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana. Opiskelu-oikeus päättyy, kun opiskelija saa opintonsa suoritetuiksi, mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta tai opiskelijalle mahdollisesti myönnettävän lisäajan jälkeen. Opiskelu-oikeus voi päättyä myös siihen, että opiskelija menettää opiskelu-oikeutensa (ks. *opiskelu-oikeuden menettänyt*) tai siihen, opiskelija itse eroaa eli luopuu opiskelu-oikeudestaan (vrt. *eroamisesta ilmoittaminen*).

tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus;

tutkinnonsuoritusoikeus sekä **rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus:** Termin opiskelu-oikeus käyttöyhteydessä täytyy erikseen tarkentaa, onko kyse tutkintoonjohtavasta oikeudesta (termit ”tutkintoon johtava opiskelu-oikeus”, ”tutkintoon johtava opinto-oikeus” ja ”tutkinnonsuoritusoikeus”) vai oikeudesta osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* (termit ”rajattu opiskelu-oikeus” ja ”rajattu opinto-oikeus”).

opiskelupaikka: Termit opiskelu-oikeus ja opiskelupaikka ovat (ainakin lähes) synonyymeja, mutta niillä on hiukan eri käyttökontekstit. Esimerkiksi puhutaan *opiskelupaikan vastaanotosta* eikä opiskelu-oikeuden vastaanotosta.

examensrätt: Ruotsin termiä examensrätt käytetään joskus virheellisesti viittaamaan opiskelu-oikeuteen, vaikka se merkitsee tutkinnon myöntämislupaa.

study place: Englannin termi study place sisältää myös viittauksen fyysiseen paikkaan, joten sen käyttöä ei suositella suomen opiskelupaikka-termin vastineena.

Ks. myös *opiskelu-oikeuden päättyminen*.

Käsitteen tunnus: c487

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*, *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.6.2020:

Suomenkielisiin synonyymeihin on lisätty termit tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus; tutkinnonsuoritusoikeus sekä rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus. Olisiko näille tarpeen hakea ruotsin- ja englanninkieliset vastineet?

530

opiskeluvoikeuden tila

sv studierättens status

en status of the right to study
not: study entitlement status

määritelmä

oppijan opiskeluvoikeudelle tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Opiskeluvoikeuden tiloja voivat olla esimerkiksi aktiivinen, optio, päättynyt, passivoitu, luopunut ja peruutettu. Tilaa "aktiivinen" tarkennetaan *lukukausi-ilmoittautumisen tila* -tiedolla.

Käsitteen tunnus: c488

Käsittekaavio: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

531

opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en ~ put studies on hold *verb*

määritelmä

ammatillisen koulutuksen tai *lukiokoulutuksen koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla *opiskelijan opiskeluvoikeus* keskeytetään väliaikaisesti

huomautus

Kun opiskeluvoikeus keskeytetään väliaikaisesti, opiskelijan opiskeluvoikeus säilyy, mutta hän ei aktiivisesti opiskele keskeytyksen aikana. Vrt. *opiskeluvoikeuden menettänyt*, joka menettää opiskeluvoikeutensa kokonaan.

Opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen tehdään käytännössä yleensä *opiskelijan* hakemuksesta.

Korkeakouluiissa (1) opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen -käsitettä vastaa lähinnä käsite *poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1628

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 24.6.2020: Lukion englannin kielityöryhmän valitsema termi; sopiiko ammatilliselle?

OKSA-jaos 19.3.2021: Tero selvittää tarvitaanko OKSAan lisätä aiempien käsitteiden lisäksi oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen vai selvittääkö aiempien käsitteiden päivittämisellä

OKSA-jaos 19.3.2021: myös käsite "opiskeluvoikeuden menettäminen", 8 §

OKSA-jaos 19.3.2021: 1214/2020, 7 § ja 8 § selvitettävä juristeilta

532

opiskeluoikeuden peruuttaminen

sv indragning av studierätten

en revocation of the right to study; revoking the right to study

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla soveltumattomaksi osoittautuneen *opiskelijan opiskeluoikeus* peruutetaan

huomautus

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voi tulla kysymykseen *koulutuksessa (2)*, johon liittyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttaminen voidaan tehdä esimerkiksi, jos opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen (2) liittyvissä käytännön tehtävissä tai jos hän on terveydentilansa vuoksi soveltumaton. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voidaan tehdä myös kurinpidollistyyppisestä syystä.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijan *opiskelijavalinnassa* käyttämä dokumentaatio todetaan vilpilliseksi.

Käsitteen tunnus: c489

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (lukio) 13.5.2019: Onko tämä käsite käytössä lukiokoulutuksessa? Nyt käsite merkitty vain korkeakoulujen ja amatillisen käsitteeksi. Ovatko käsitteen tiedot (termi, määritelmä, huomautus) lukion kannalta ok?

533

opiskeluoikeuden palauttaminen

sv återställande *n* av studierätten

en reinstatement of the right to study <peruutetun opiskeluoikeuden palauttamisesta>; ~ readmission <menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta>

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* päätös, jolla *opiskelijan* peruutettu *opiskeluoikeus* palautetaan

huomautus

Peruutettu opiskeluoikeus (ks. *opiskeluoikeuden peruuttaminen*) tulee palauttaa, jos *opiskelija* osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole.

Termillä opiskeluoikeuden palauttaminen viitataan joskus myös menetetyn opiskeluoikeuden (ks. *opiskeluoikeuden menettäminen*) takaisin antamiseen, vaikka esimerkiksi *amatillisessa koulutuksessa* ja yliopistolaissa (558/2009) sillä tarkoitetaan nimenomaan peruutetun opiskeluoikeuden palauttamista.

Englanniksi (peruutetun) opiskeluoikeuden palauttamisesta käytetään termiä reinstatement of the right to study (esimerkiksi *yliopistolain 558/2009 englanninkielisessä käännöksessä*).

Menetetyn opiskeluoikeuden takaisin hakemisesta puolestaan käytetään epävirallisesti termiä reapplication ja menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta termiä readmission.

Käsitteen tunnus: c491

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

534

opiskeluoikeuden menettäminen

sv förlust av studierätten

en forfeiture of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

koulutuksen järjestäjän toimenpide, joka seuraa säännösten noudattamatta jättämisestä ja jossa *opiskelija* menettää *opiskeluoikeutensa*

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)*, mikäli on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi menettää *opiskeluoikeutensa* esimerkiksi mikäli hän on laiminlyönyt yliopistolain mukaisen ilmoittautumisvelvollisuuden (ks. *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*) tai ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa.

Menetetty opiskeluoikeus on mahdollista saada takaisin.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c490

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*, *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

535

eroamisesta ilmoittaminen <ammattillinen, lukiokoulutus>; **eroaminen** <ammattillinen, lukiokoulutus>; **opiskeluoikeudesta luopuminen** <korkeakoulut>

sv avstå sin studierätt *verb*

en waiver of the right to study <korkeakoulut>; renouncement of the right to study <korkeakoulut>

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jossa opiskelija ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* eroavansa tai *korkeakoululle (1)* luopuvansa *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

Ks. myös *eronnut* (eli opiskeluoikeudesta luopunut).

Käsitteen tunnus: c504

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle 6.11.2020: Nämä englannin vastineet ovat korkeakoulujen englannin työryhmän työstämät. Varmistus: sopivatko lukionkin näkökulmasta? Vrt. *eronnut*, jonka enkun vastineet ovat ”student who has waived the right to study”; ”student who has relinquished the right to study” ja hylättävä ”student who has resigned”.

536

opiskeluoikeuden päätyminen

sv studierättens upphörande

en termination of the right to study

määritelmä

opiskelijan opiskeluoikeuden loppuminen

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *eroamisesta ilmoittaminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *koulutuksen (2)*, johon hänet on otettu opiskelijaksi. Lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjä* antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat opiskelijan *eronneeksi katsominen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *tutkinnon, tutkinnon osan* tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. *Työvoimakoulutuksessa* opiskeluoikeus päättyy *koulutuksen järjestäjän* ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston sopimana ajankohtana.

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *opiskeluoikeudesta luopuminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi.

Käsitteen tunnus: c1615

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukiokoulutukselle 27.9.2019: Ammatillinen koulutus lisäsi päättymisen perusteisiin ”tai kun henkilö on suorittanut tutkinnon, tutkinnon osan tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi”. Voiko tämän (tai vastaavan) katsoa pätevän myös lukiokoulutukseen? (Ks. lukiota koskeva huomautus.)

537

lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen; opiskeluoikeuden jatkaminen <korkeakoulut>

ei: suoritusajan pidennys <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv förlängning av studierätt <korkeakoulut>; förlängning av studietid <korkeakoulut>; ~ fortsatt studierätt <korkeakoulut>

en extension of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; extension of the time for completing studies <lukiokoulutus>

määritelmä

koulutusorganisaation toimenpide, jolla opintojen suorittamisen sallittua kestoa tai *opiskeluoikeuden* kestoa jatketaan *opiskelijan* hakemuksesta

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen *oppimäärä* enintään neljässä vuodessa, jollei *koulutuksen järjestäjä* myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääntynyttä opintojen loppuun saattamiseen.

Korkeakoulutuksessa opiskelijan on opiskeluoikeuden jatkamista koskevan hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma opintojen loppuun saattamisesta. Opiskeluoikeutta voidaan jatkaa, mikäli opiskelijalla on suunnitelman perusteella mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopistolain (558/2009) mukaan opiskeluoikeutta voidaan *korkeakoulussa (1)* jatkaa korkeintaan kaksi vuotta tavoiteaikaa pidemmäksi.

Käsitteen tunnus: c892

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Missä tästä on säädetty? Lukiolaista ei löydy. OPS-perusteet?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Mats selvittää mitä ilmaisua käytetty. Ja voihan mukaan ottaa kaksikin vastinetta, mietitään järjestys.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysymys OKSAn lukiotyöryhmälle: pitäisikö suomen termiä ("suoritusajan pidennys") muuttaa uuden lukiolain mukaiseksi, esim. "lisääjän myöntäminen suoritusajaksi"? Tämä vaikuttaa siihen, mikä termi valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi. -- **Lukion sanastotyöryhmän kommentti englannille 21.5.2019:** Muutettu ensisijaiseksi suomen termiksi "lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen".

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan ruotsin vastineeseen

538

ensisijainen opiskeluoikeus

sv primär studierätt

en primary right to study

määritelmä

useasta yhdessä *korkeakoulussa (1)* samaan aikaan voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta* se, jonka *opiskelija* ilmoittaa ensisijaiseksi

huomautus

Eri tavoitetutkintoihin tähtäävistä, samassa korkeakoulussa (1) samaan aikaan voimassaolevista opiskeluoikeuksista vain yksi voi kunakin ajanjaksona olla ensisijainen.

Käsitteen tunnus: c493

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

539

erillinen opiskeluoikeus; erillinen opinto-oikeus

sv separat studierätt

en non-degree right to study; right to complete non-degree studies

not: separate non-degree right to study

määritelmä

ajallisesti rajattu *opiskeluoikeus*, joka oikeuttaa *opiskelijan* suorittamaan rajatun määrän *korkeakoulun (1) tutkintoon* kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuoritusoikeutta

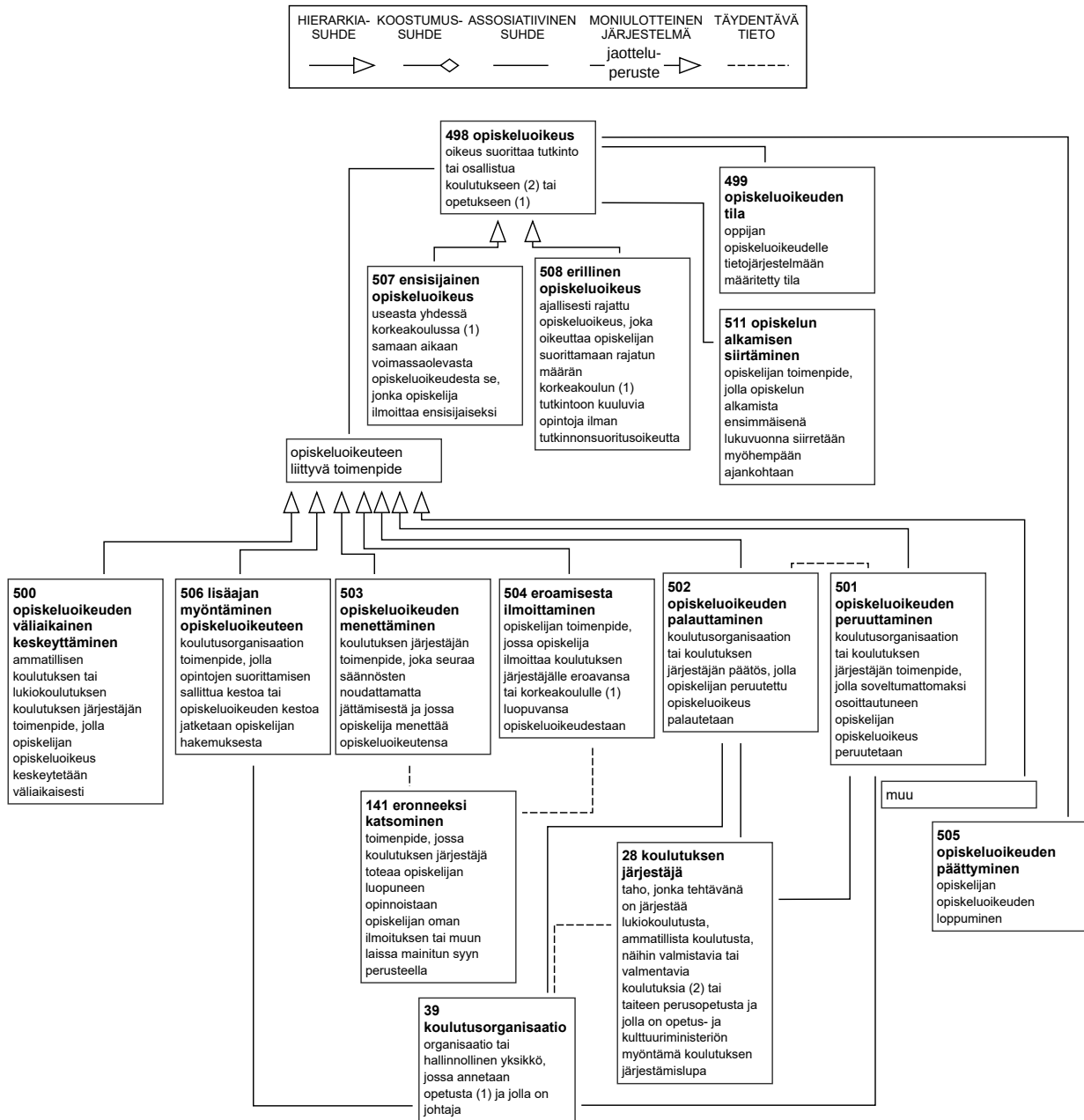
huomautus

Käsitteen tunnus: c494

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsittekaavio 59. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.

6.6 Ilmoittautuminen

540

oppilaaksi ilmoittautuminen

sv anmälning (1)

määritelmä

toimenpide, jolla *oppilasvalintaa* käyttävään *esi-* tai *perusopetukseen* hyväksytty *oppilas* ilmoittaa, aikooko hän osallistua *opetukseen* (1)

huomautus

Käsitteen tunnus: c495

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

541

opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)

ei: kirjoittautuminen (vanhentunut)

sv anmälning (2)

inte: inskrivning (1)

en enrolment

not: registration (2)

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelupaikan* vastaanottanut *hakija* ilmaisee *korkeakoululle* (1) aloittavansa *opiskelun*, minkä jälkeen hänet merkitään korkeakoulun (1) opiskelijarekisteriin *opiskelijaksi*

huomautus

Henkilön on tehtävä opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), kun hän saa uuden *opiskeluoikeuden*.

Opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) yhteydessä korkeakouluopiskelija tekee *lukuvuosi-ilmoittautumisen* läsnä olevaksi tai, mikäli laissa määritellyt ehdot täyttyvät, poissa olevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Mikäli korkeakouluopiskelijalla ei ole aiempia opiskeluoikeuksia, opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) tuloksena tapahtuu *kirjoilletulo*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä ”opiskelijaksi ilmoittautuminen”-toimenpidettä, vaan *opiskelupaikan vastaanotto* kattaa myös *oppilaitoksen* opiskelijaksi ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

enrolment, registration: Englannin registration-termiä käytetään ilmoittautumisesta *lukuvuosille* tai *lukukausille* (ks. *lukuvuosi-ilmoittautuminen* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*), kun taas opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), engl. enrolment, tehdään vain kerran, opintojen alussa.

Ks. myös *opiskelupaikan vastaanotto*.

Myös *vapaassa sivistystyössä* käytetään termiä opiskelijaksi ilmoittautuminen, mutta sillä viitataan eri käsitteeseen; ks. *opetukseen ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c496

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

542

opiskelun alkamisen siirtäminen

sv skjuta upp studiestarten *verb*

en deferral of the start of studies; postponement of the start of studies

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jolla *opiskelun* alkamista ensimmäisenä *lukuvuonna* siirretään myöhempään ajankohtaan

huomautus

Opiskelun alkamisen siirtäminen on mahdollista ainoastaan laissa säädetyistä syistä.

Opiskelun alkamisen siirtäminen tapahtuu ilmoittautumalla ensimmäiseksi lukuvuodeksi - tai poikkeuksellisesti ensimmäiseksi *lukukaudeksi* - poissa olevaksi (ks. *lukukausi-ilmoittautuminen*).

Vrt. *poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c492

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

543

<korkeakoulut>

kirjoilletulo

sv inskrivning (2); inskrivning i matrikeln <historiallinen, juhlallinen>

en entry into the student register

määritelmä

henkilön ensimmäinen kirjaaminen *korkeakoulun* (1) opiskelijarekisteriin *tutkintoon* johtavien opintojen aloittamisen yhteydessä

huomautus

Ks. myös *opiskelijaksi ilmoittautuminen* (1).

Käsitteen tunnus: c500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

544

lukuvuosi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (1)

sv läsårsanmälan /FI/

en registration for the academic year

rather than: annual registration

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyn *lukuvuoden lukukausia* koskevista *lukukausi-ilmoittautumisista*

huomautus

Opiskelijan velvollisuudesta ilmoittautua joka lukuvuosi säädetään yliopistolaisissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Lukuvuosi-ilmoittautumisella opiskelija voi ilmoittautua lukuvuoden lukukausiksi läsnä [olevaksi tai, mikäli laissa mainitut ehdot täyttyvät, poissaolevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaisissa ja ammattikorkeakoululaissa.

Lukuvuosi-ilmoittautuminen voi kohdistua *korkeakouluun* (1) tai tiettyyn *opiskelu-oikeuteen*.

Käsitteen tunnus: c883

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

545

lukukausi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (2)

sv terminsanmälan

en registration for the academic term

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelija* ilmoittaa olevansa läsnä tai poissa tietyn *lukukauden* ajan

huomautus

Käsitteen tunnus: c497

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

546

poissaolevaksi ilmoittautuminen

sv anmäla sig som frånvarande *verb*

en register as non-attending *verb*

määritelmä

lukukausi-ilmoittautuminen, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* ilmoittaa olevansa *lukukauden* poissa

huomautus

Korkeakoulujen (1) poissaolevaksi ilmoittautuminen -käsitettä vastaa *toisen asteen*

koulutuksessa lähinnä käsite *opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*.

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt; poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1660

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

547

lukukausi-ilmoittautumisen tila; ~ lukuvuosi-ilmoittautumisen tila

sv status för terminsanmälan

en registration status for the academic term; ~ registration status for the academic year

määritelmä

opiskelijan lukukausi-ilmoittautumiselle tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Lukukausi-ilmoittautumisen tila liittyy tarkentavana tietona *opiskeluvoikeuden tilaan* ”aktiivinen”.

Lukukausi-ilmoittautumisen tiloja ovat ”läsnä”, ”poissa” ja ”poissa, ei kuluta opintoaikaa”.

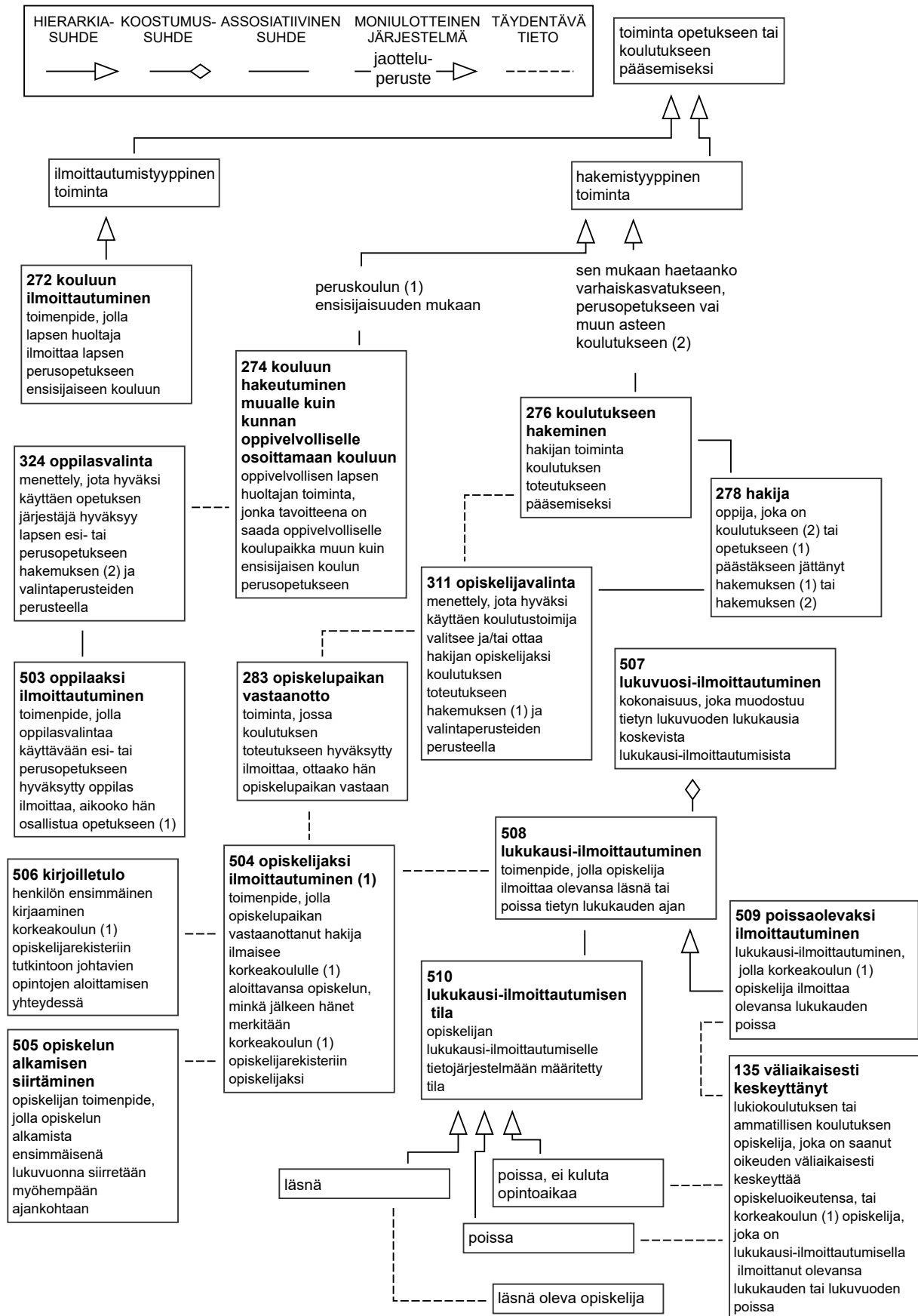
Lukuvuosi-ilmoittautumisen tila muodostuu tietyn *lukuvuoden* lukukausi-ilmoittautumisten

tilatiedoista.

Käsitteen tunnus: c884

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

Käsittekaavio 60. Ilmoittautumiskäsitteitä.

548

<korkeakoulut>

kirjoilletulopäivämäärä; kirjoihintulopäivämäärä

sv inskrivningsdatum *n*

en date of entry into the student register

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan kirjoilletulo* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tapahtunut

huomautus

Käsite kirjoilletulopäivämäärä on eri kuin käsite *opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä*.

Käsitteen tunnus: c501

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

549

lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä; ~ lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä

sv datum *n* för terminsanmälan

en date of registration for the academic term; ~ date of registration for the academic year

not: enrolment date

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt *lukukausi-ilmoittautumisen*

huomautus

Tietojärjestelmiin merkitään hienomman jaon mukainen tieto eli tieto lukukausi-ilmoittautumisesta. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä päätellään lukukausi-ilmoittautumispäivämääristä. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä on siis päivämäärä, jona opiskelija on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt tiettyyn *lukuvuoteen* liittyvät lukukausi-ilmoittautumiset.

Käsitteen tunnus: c499

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

550

<korkeakoulut>

opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä

sv startdatum *n* för studierätten

en start date of the right to study

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan opiskeluoikeus* on *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisterin merkinnän mukaan alkanut

huomautus

Opiskeluoikeus alkaa korkeakoulussa (1) yleensä ensimmäinen elokuuta tai ensimmäinen tammikuuta.

Käsitteen tunnus: c502

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

551

opintojen aloittamispäivämäärä

sv studiernas startdatum *n*

en start date of studies

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on *korkeakoulussa* (1) ensimmäistä kertaa läsnä olevana

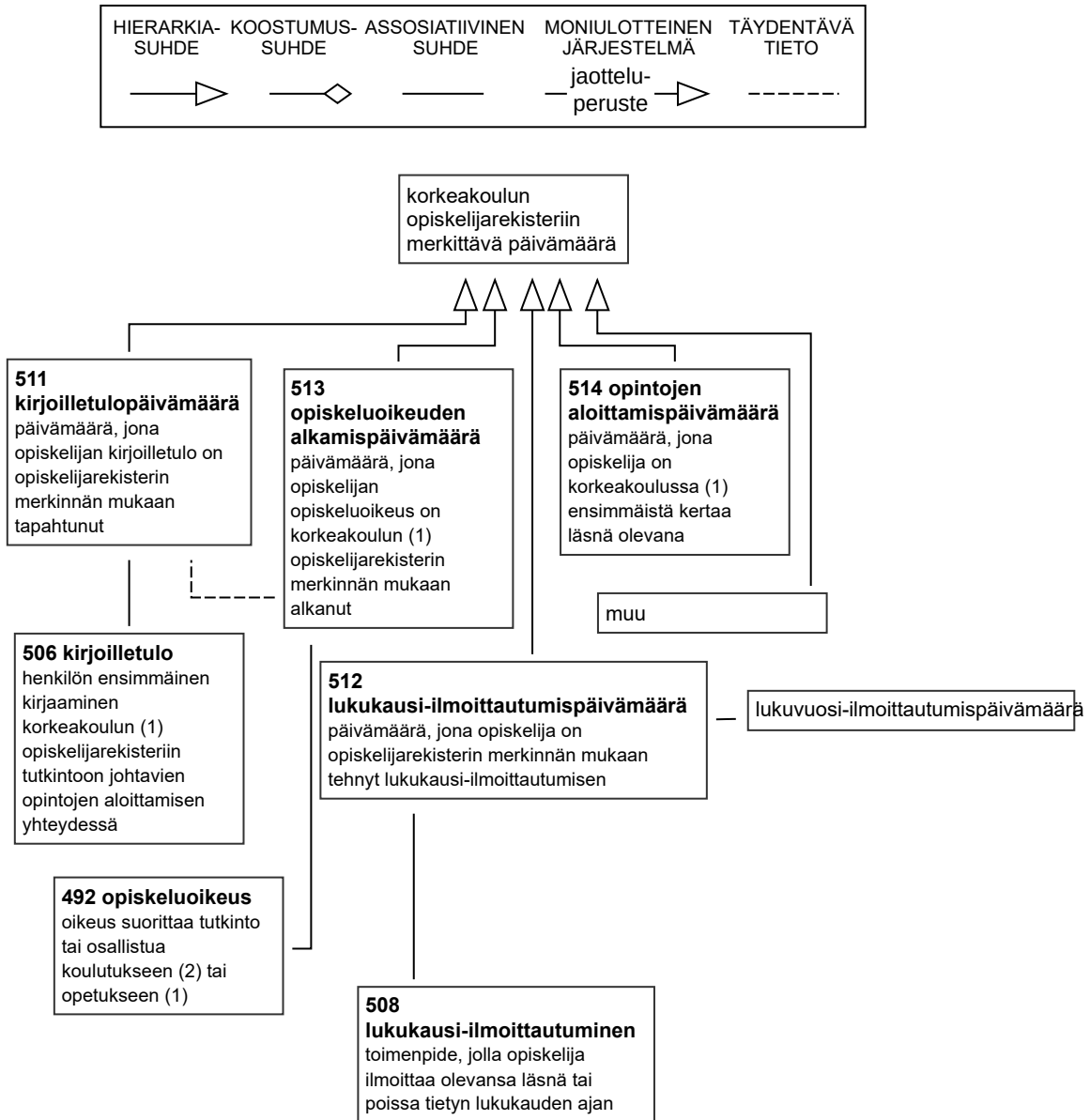
huomautus

Käsitteen tunnus: c908

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

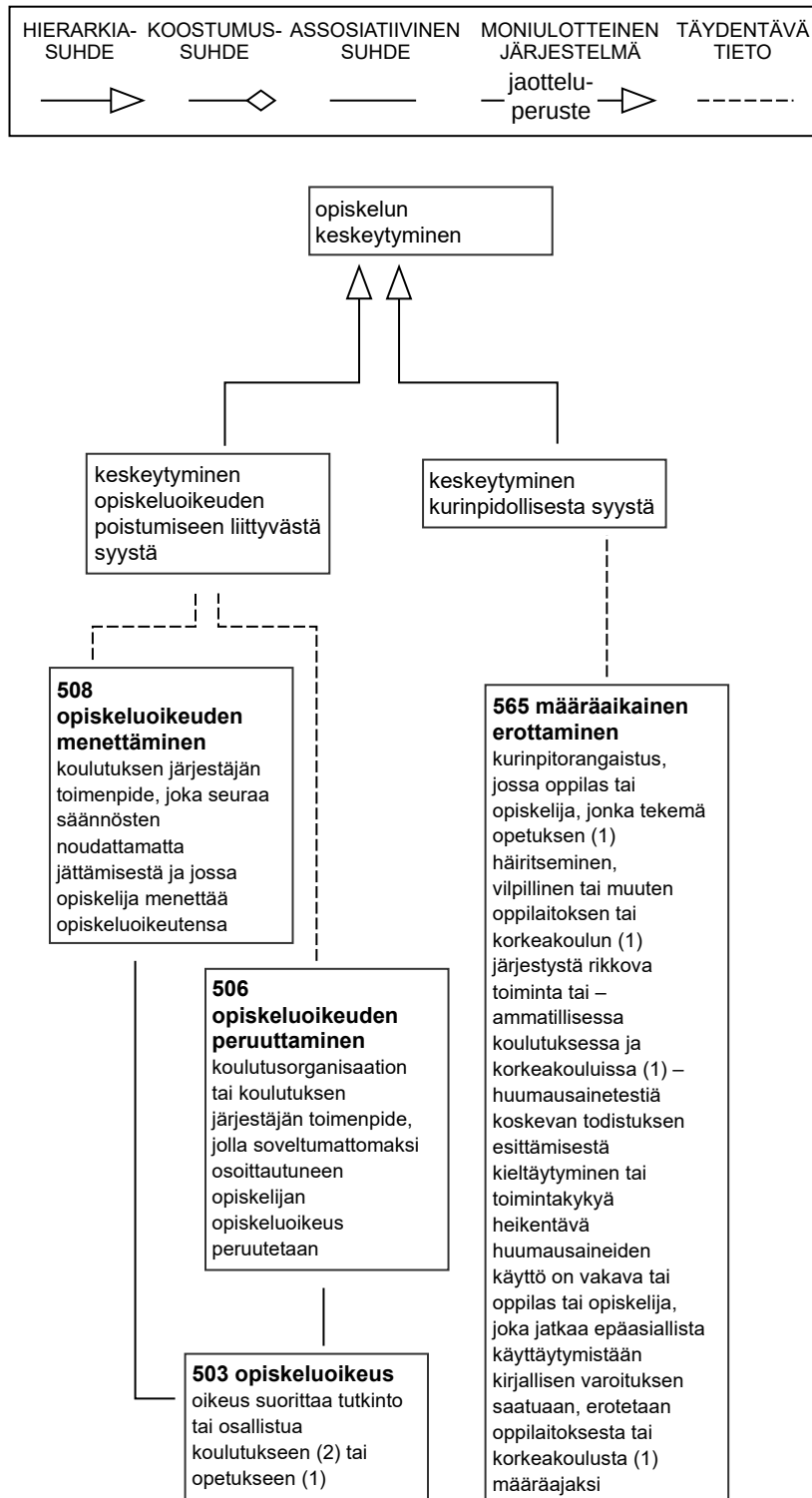
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsittekaavio 61. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.

6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen

6.7.1 Opiskelun keskeytyminen

Käsitekaavio 62. Opiskelun keskeytyminen.

6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen

552

esiopetuksen keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av förskoleundervisning

määritelmä

tilanne, jossa *lapsi* lakkaa osallistumasta *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c877

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

553

(vanhentunut)

koulunkäynnin keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av skolgång

määritelmä

tilanne, jossa *oppilas* lakkaa suorittamasta *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Käsite koulunkäynnin keskeyttäminen vanhentui oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Vrt. [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#).

Käsitteen tunnus: c503

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: ”lakkaa suorittamasta”, mistä ilmaisu peräisin? Ja sopiiko etenään nykyiseen oppivelvollisuuslakiin

OKSA-jaos 23.4.2021: korvataanko tämä käsitteellä ”oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen”? Tero tarkistaa juristeilta.

OKSA-jaos 23.4.2021: Kysymystä ei tarvitse miettiä, jos käsite poistuu.

OKM:n juristien kysymys OKSA-jaokselle 14.6.2021: Tarvitaanko OKSAan vanhentuvan käsitteen koulunkäynnin keskeyttäminen tilalle käsite oppivelvollisuuden luvattomalle keskeyttämiselle ([oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#) on ”luvallista”)? Jos tarvitaan, termi voisi olla esim. ”oppivelvollisuuden luvaton keskeyttäminen”, ja käsite olisi yhteinen kaikille oppivelvollisuuteen kuuluville koulutuksille.

554

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

määritelmä

koulutuksen järjestäjän tai *oppivelvollisen* asuinkunnan toimenpide, jolla mahdollistetaan se, että oppivelvollinen keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen määräajaksi

huomautus

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen koskee kaikkia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja.

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää *opetuksen järjestäjä, koulutuksen järjestäjä* tai asuinkunta.

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1791

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus> <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

555

(vanhentunut)

opintojen työvoimapoliittinen keskeyttäminen

sv < avbrott i studierna

en temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds

määritelmä

toimenpide, jossa yliopisto-opiskelija ilmoittaa luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* väliaikaisesti vähintään vuoden ajaksi, jona aikana häntä ei työttömyysturvalain mukaan pidetä päätoimisena *opiskelijana*

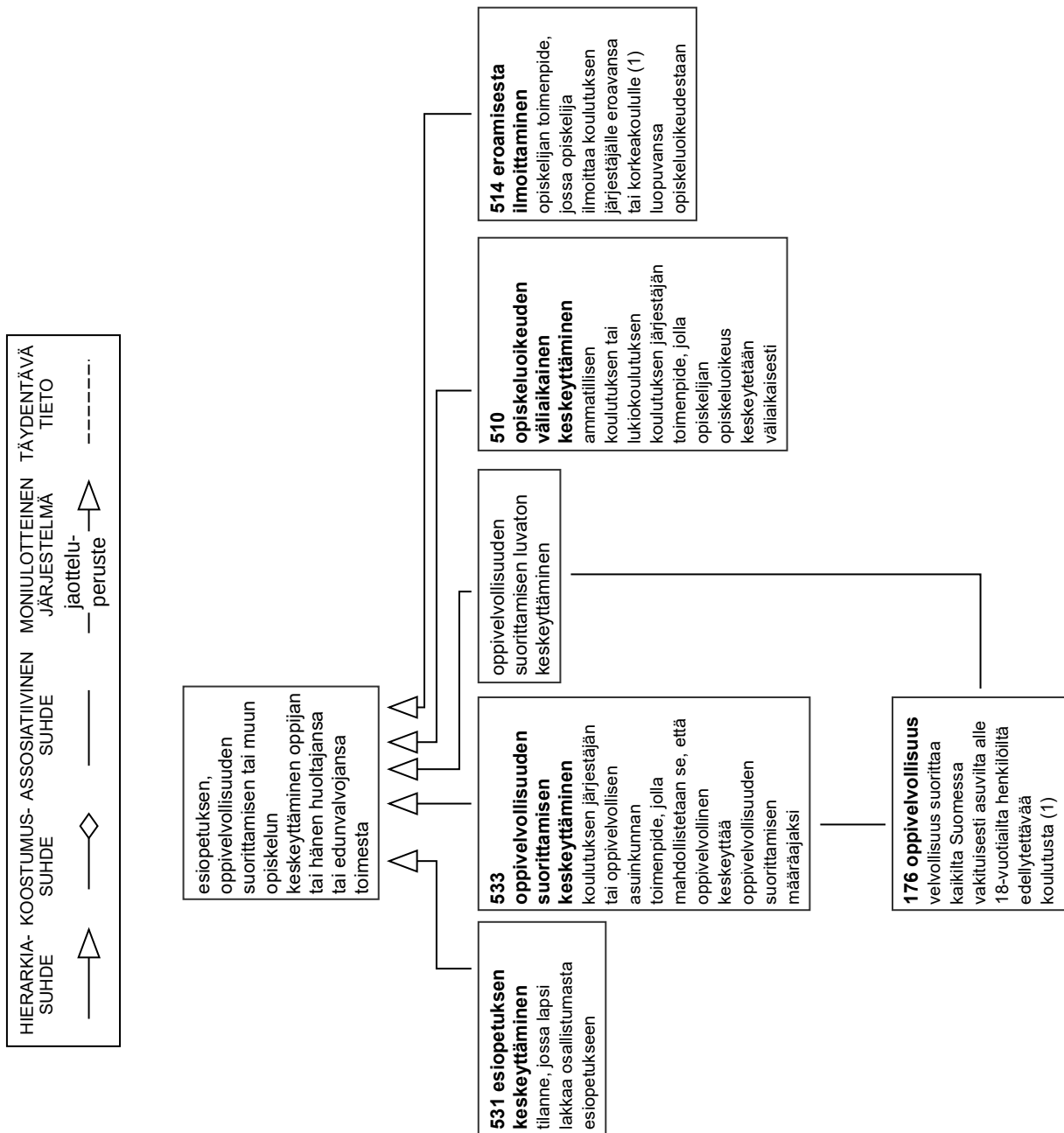
huomautus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana.

Vrt. *opiskeluoikeudesta luopuminen*.

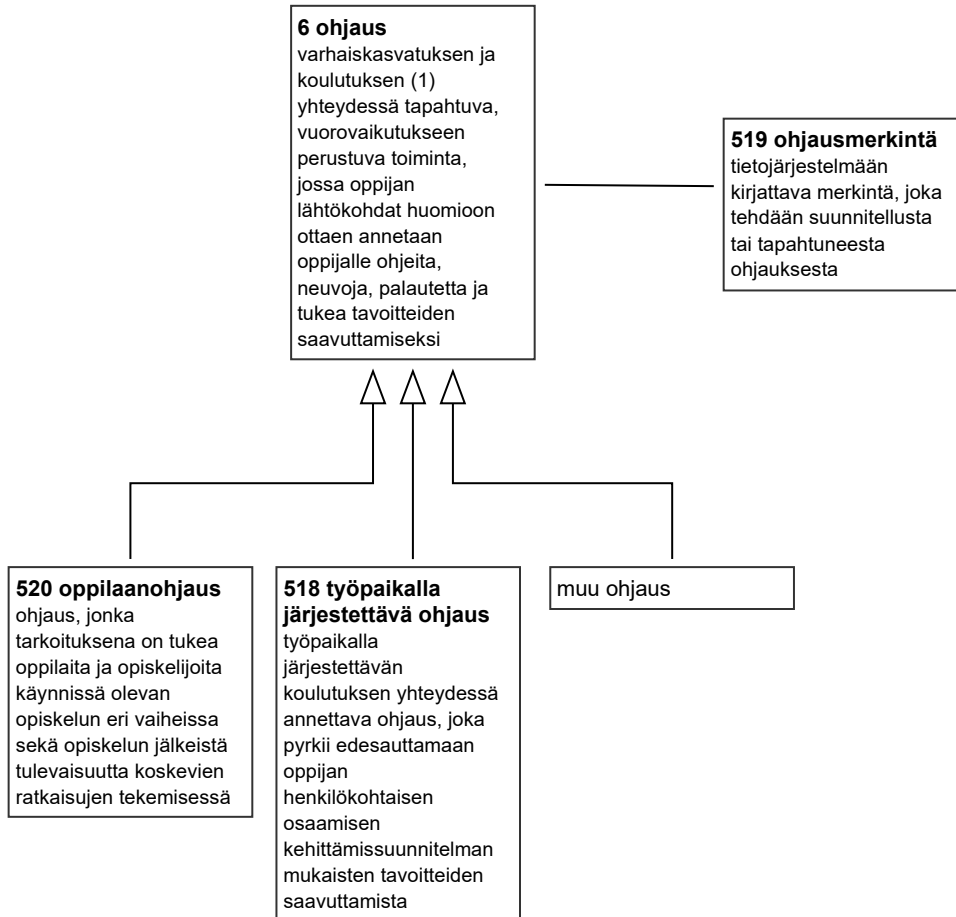
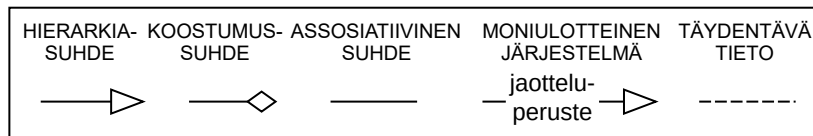
Käsitteen tunnus: c506

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

Käsitekaavio 63. Opiskelun keskeyttäminen.

6.8 Ohjaus

Käsitekaavio 64. Ohjauskäsitteitä.

556

työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

sv arbetsplatshandledning

en workplace tutoring

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä annettava *ohjaus*, joka pyrkii edesauttamaan *oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisten tavoitteiden saavuttamista

huomautus

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata *opiskelijaa osaamisen hankkimisessa* ja valmistaa opiskelijaa *näyttöön*.

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa *työpaikkaohjaaja* ja *oppilaitosohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1720

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

557

ohjausmerkintä; ohjauskirjaus

sv dokumentering av handledning

määritelmä

tietojärjestelmään kirjattava merkintä, joka tehdään suunnitellusta tai tapahtuneesta *ohjauksesta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1721

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

6.9 Opiskelun tuki

Seija-terminologin kysymys 16.1.2017: Eikö näitä lukuja saisi (myöhemmässä vaiheessa) yhdisteltyä tai osaa käsitteistä siirrettyä muualle?

6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus

558

oppilaanohjaus <perusopetus>; **opinto-ohjaus (1)** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **opintoneuvonta** <korkeakoulut>; > **opinto-ohjaus (2)** <yliopistot>; ~ **opiskelijaneuvonta** <korkeakoulut>

sv elevhandledning <perusopetus>; studiehandedning <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>; < studierådgivning <korkeakoulut>

en guidance for studies (1) <lukiokoulutus>; study guidance <lukiokoulutus, korkeakoulut>; student advice <korkeakoulut>; academic advice <yliopistojen opinto-ohjaus (2)>; > guidance counselling <lukiokoulutus; oppiaineeseen rinnastettava opinto-ohjaus>

määritelmä

ohjaus, jonka tarkoituksena on tukea *oppilaita* ja *opiskelijoita* käynnissä olevan *opiskelun* eri vaiheissa sekä opiskelun jälkeistä tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemisessä

huomautus

Tässä määriteltyyn ohjaustoimintaan sisältyy *perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* myös opintoja: perusopetuksessa kaikille yhteiseen *oppiaineeseen* rinnastettava oppilaanohjauksen *oppimäärä* ja *lukiokoulutuksessa oppiaineeseen* rinnastettava opinto-ohjauksen pakollinen *oppimäärä*.

Perusopetuksen oppilaanohjaukseen, *ammattillisen koulutuksen* opinto-ohjaukseen (1) ja *lukiokoulutuksen* opinto-ohjaukseen (1) kuuluu oppilaiden ja opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus.

Perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa ohjaus on oppilaiden, *oppilaitoksen henkilöstön* ja *huoltajien* yhteistoimintaa. Perusopetuksen oppilaanohjaus ja lukiokoulutuksen opinto-ohjaus (1) tutustuttaa *oppijoita* myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään.

Ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen (1) tavoitteena on muun muassa turvata opintojen sujuminen, tukea ja edistää henkilökohtaista kehitystä ja ammatillista kasvua sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta, työllistymismahdollisuuksista ja jatko-opintoihin *hakeutumisesta*.

Lukiokoulutuksen osalta vertaa myös opinto-ohjausta (1) laajempi käsite *opintojen ohjaus*.

Jälkimmäiseen sisältyy opinto-ohjauksen (1) lisäksi henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

Korkeakouluiissa (1) käytetään termiä opintoneuvonta. Opintoneuvonnan tavoitteena on neuvoa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä (esimerkkinä *pääaineen* vaihtamiseen tai tietyn *siuvaineen* saamiseen liittyvät menettelyt).

Yliopistoissa käsite opinto-ohjaus (2) on suppeampi kuin tässä määritelty käsite opintoneuvonta. Yliopistojen opinto-ohjauksella (2) tarkoitetaan kunkin *opintoalan* toimintaa, jota voi tehdä *professori* tai muu *opetushenkilöstön* edustaja.

Korkeakoulujen (1) käsite opiskelijaneuvonta on tässä määriteltyä laajempi käsite, johon sisältyy esimerkiksi *opiskelijavaihtoa* koskeva neuvonta.

studierådgivning: Ruotsin termi studierådgivning viittaa tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, esimerkiksi opintososiaalisiin teemoihin liittyvään ohjaamiseen.

guidance counselling: Termi guidance counselling viittaa yhtäältä *lukiokoulutuksen oppiaineeseen* rinnastettavaan opinto-ohjaukseen ja toisaalta *opinto-ohjaajan* tekemään ryhmä- tai henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka liittyy em. oppiaineeseen rinnastettavaan opinto-ohjaukseen.

Käsitteen tunnus: c902

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion sanastotyöryhmälle 28.9.2020: Pahoittelut että palataan tähän, mutta kun käsitteiden tietoja on tässä välillä muokattu, niin tarkistattekko vielä kerran, ovatko tämän opinto-ohjaus (1) -käsitteen tiedot ok, kun niitä vertaa käsitteeseen [opintojen ohjaus](#)? Näiden käsitteiden erohan vaikuttaa olevan veteen piirretty viiva, mutta onko ero nyt kuvattu siten kuin haluamme/kykenemme sen sanastossa kuvaamaan?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (elevhandledning)

6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut

559

opintososiaalinen etu <perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintososiaalinen etuus** <ammatillinen koulutus>; ~ **opintososiaalinen palvelu**

sv studiesocial förmån

en social benefit for students

määritelmä

lakisääteinen etu, jolla ylläpidetään ja edistetään [perusopetuksen oppilaan](#) tai [toisen asteen koulutuksen opiskelijan](#) oppimista, terveyttä ja hyvinvointia

huomautus

Etuudella tarkoitetaan taloudelliselta arvoltaan määriteltävissä olevaa hyödykettä, joka myönnetään saajan aseman tai elämäntilanteen perusteella ennalta määritellyin perustein. Etuudet eivät aina ole rahamääräisiä, mutta niiden rahallinen arvo on laskettavissa. [Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 4. laitos (TSK 49, 2017).] Etu puolestaan on yleiskielen sana ja viittaa hyödylliseen tai myönteiseen asiaan ottamatta kantaa siihen, voidaanko asian taloudellista arvoa määrittää. Opetus- ja koulutuslalla termejä opintososiaalinen etu ja opintososiaalinen etuus käytetään kuitenkin osin synonyymisesti.

Opintososiaaliset edut tai opintososiaaliset etuudet on laaja käsite, ja nämä edut tai etuudet voivat olla myös palveluita (nk. opintososiaaliset palvelut). Esimerkkejä opintososiaalisista palveluista ovat [opiskeluhoolto](#) sekä niihin sisältyvät [opiskeluterveydenhuolto](#) ja [kouluterveydenhuolto](#).

[Perusopetukseen](#), [lukiokoulutukseen](#) ja [ammatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan [ammatilliseen koulutukseen](#) sekä [valmentavaan koulutukseen](#) liittyviä opintososiaalisia etuja ovat esimerkiksi [opetuksen \(1\)](#) ja [kouluaterian](#) maksuttomuus.

Ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen liittyviä opintososiaalisia etuuksia ovat esim. avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet sekä ammatillisessa koulutuksessa lisäksi [oppisopimuskoulutuksessa](#) päiväraha ja korvaus majoitus- ja matkakustannuksista.

Vertaa Kelan maksamat opintoetudet eli etuudet, joilla tuetaan [peruskoulun \(1\)](#) jälkeisiä päätoimisia opintoja. Kelan myöntämiä opintoetuuksia ovat opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolainan valtiontakaus sekä koulumatkatuki, ateriatuki ja korkoavustus.

Käsitteen tunnus: c636

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut ja Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla? Vai onko TELMAssa koulutussopimusta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studieförmån)

560

oppilashuolto <esiopetus, perusopetus>; **opiskelijahuolto** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>;
opiskeluhoito <yhteinen nimitys oppilashuollolle ja opiskelijahuollolle>

sv elevvård <esiopetus, perusopetus>; studerandevård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; elevhälsa
 <opiskeluhoito>

en student welfare <oppilashuolto, opiskelijahuolto ja niiden yhdessä muodostama opiskeluhoito>; ~ student
 welfare body <opiskeluhoitoryhmä>
 not: pupil and student welfare <opiskeluhoito>; student care services

määritelmä

oppilaitoksessa tapahtuva toiminta, jonka tavoitteena on edistää **esiopetuksessa** olevan lapsen, **perusopetuksen oppilaan** tai **lukiokoulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen opiskelijan oppimista** ja tukea hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan

huomautus

Esiopetuksessa oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina lastenneuvolapalveluina.

Perusopetuksen oppilashuollon palvelut muodostuvat **kouluterveydenhuollon** sekä **koulukuraattorin** ja **koulupsykologin** palveluista.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon palvelut muodostuvat **opiskeluterveydenhuollon** palveluista sekä opiskeluhoillon **kuraattorin** ja **psykologin** palveluista.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoillon psykologin ja kuraattorin antamaa koulunkäynnin ja **opiskelun** tukea ja **ohjausta**, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä **oppijoiden** perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan oppijoiden **oppimista** ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on maksutonta.

oppilashuolto, opiskelijahuolto, opiskeluhoito: Oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädetty laissa 1287/2013. Laissa käytetään termiä opiskeluhoito, jolla viitataan sekä perusopetuslain (628/1998) mukaiseen oppilashuoltoon että lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaiseen opiskelijahuoltoon.

Käsitteen tunnus: c508

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
 <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen kielityöryhmälle 26.11.2018: pupil welfare –termi pohdittavaksi perusopetuksen kielityöryhmälle. Olisiko tarpeen ottaa sanastoon oppilashuollon englanninkieliseksi vastineeksi pupil welfare? Käyttöalaksi kuitenkin pitäisi ehkä merkitä vain ”esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6”? Eli perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 ei enää käytettäisi pupil-termiä? Onko pulmallista, että termiä pitäisi vaihtaa perusopetuksen sisällä vuosiluokkien 6 ja 7 välillä...?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen kielityöryhmälle 26.11.2018:

Amerikanenglannista ”pupil” on hävinnyt, ja mm. somen kautta amerikanenglanti on vaikuttanut myös brittienglantiin, niin että brittienglannissakin pupil harvinaistunut.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student welfare services)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil welfare; student welfare)

561

kouluterveydenhuolto

sv skolhälsovård

en school health care; school health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on seurata ja tukea [perusopetuksen oppilaiden](#) kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan

huomautus

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu myös tarjota ja järjestää tukea oppilaiden tarpeen mukaan, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään sekä varmistaa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat muun muassa [koululääkärin](#) ja [kouluterveydenhoitajan](#) tekemät terveystarkastukset, terveysneuvonta ja suun terveyden huolto.

[Esiopetuksessa](#) yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Kouluterveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu on [peruskoulun \(1\)](#) sijaintikunnalla.

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Käsitteen tunnus: c198

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = skolhälsovård)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = school health service)

562

opiskeluterveydenhuolto

mieluummin kuin: opiskelijaterveydenhuolto

sv studerandehälsovård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; studenthälsovård <korkeakoulut>

en student health care; student health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on edistää [toisen asteen oppilaitosten](#) ja [korkeakoulujen \(1\) opiskelijoiden](#) terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita

huomautus

Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat [lukioiden \(1\)](#), [ammattillista koulutusta](#) antavien [oppilaitosten](#) sekä [korkeakoulujen \(1\) opiskelijoille](#). Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan [erityisen tuen \(2\)](#) ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen.

Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019).

Käsitteen tunnus: c199

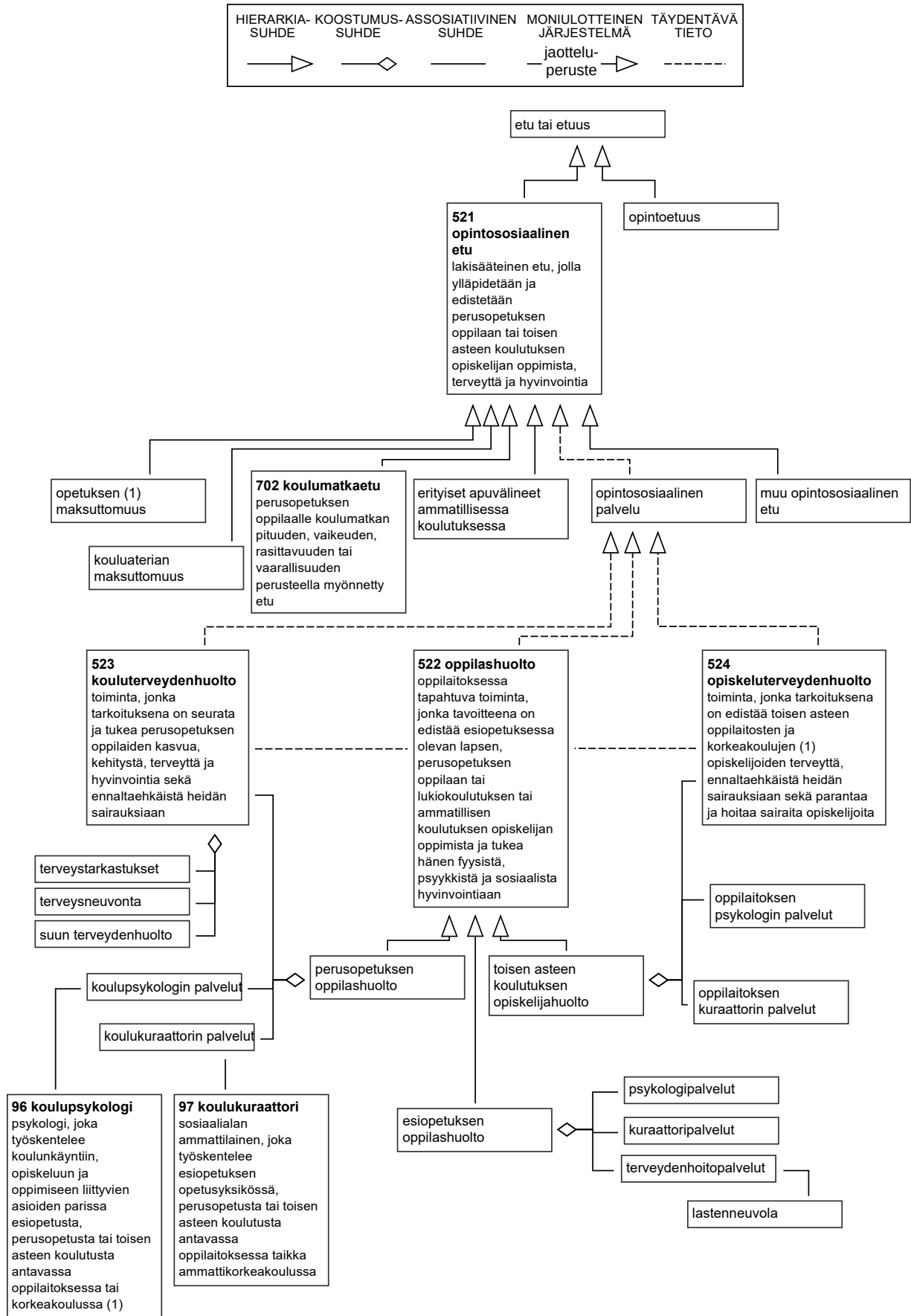
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student health service)

Käsitekaavio 65. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.

6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia

563

opiskelijan ateriakorvaus; ruokaraha

sv måltidsersättning för studerande

määritelmä

opiskelijan ateriointikulujen kattamiseen tarkoitettu korvaus, joka maksetaan *ammattilliseen perustutkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* opiskelijalle sellaisina opiskelupäivinä, joina opiskelija on ollut oikeutettu *maksuttomaan ateriaan* mutta ei ole voinut käyttää tätä oikeuttaan

huomautus

Opiskelijan ateriakorvausta maksetaan muun muassa *työpaikalla järjestettävän koulutuksen* ajalta.

Vrt. käsite *maksuton ateria*.

Tässä määriteltyä käsitettä ei tule sekoittaa toiseen ateriakorvaus-nimiseen käsitteeseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi työnantajan työntekijälle maksamaa kustannusten korvausta ateriointikuluista, jotka johtuvat työmatkasta.

Käsitteen tunnus: c1724

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: ateriakorvauksesta ei säädetä missään. Ateriakorvaus käytössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä, mutta käytännöt vaihtelevat. Voisi harkita, pitäisikö käsite poistaa OKSAsta kokonaan.

564

koulutuskorvaus

sv utbildningsersättning

en financial compensation for education and training

määritelmä

korvaus, jota *koulutuksen järjestäjä* maksaa työnantajalle *oppisopimuskoulutuksesta* aiheutuvista kustannuksista

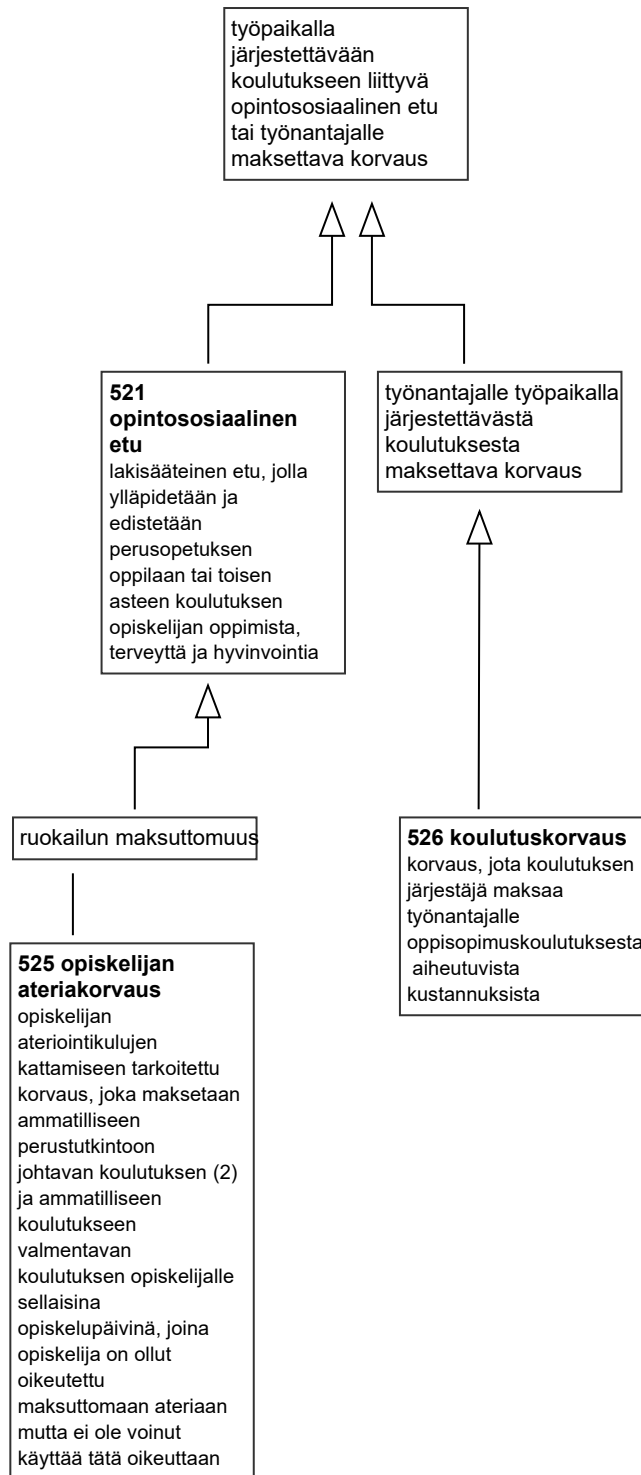
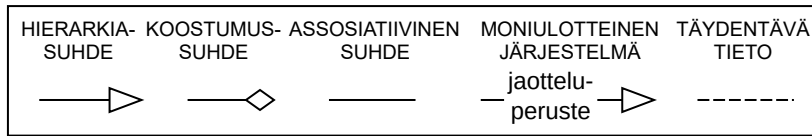
huomautus

Koulutuksen järjestäjä maksaa koulutuskorvausta oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c1726

Käsitekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 66. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.

6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut

565

opiskelun tukipalvelut

sv stödtjänster för studerande

en ancillary student support services; non-academic student support services <korkeakoulut>
rather than: study support services; student services
not: academic support services

määritelmä

koulutusorganisaation tarjoamat, varsinaista *opiskelua* tukevat palvelut

huomautus

Esimerkkejä opiskelun tukipalveluiksi luettavista *korkeakoulujen (1)* palveluista ovat opiskelijapalvelut, terveydenhuoltopalvelut (ks. *opiskeluterveydenhuolto*), esteettömyyspalvelut, vakuutuspalvelut, vapaa-ajanpalvelut ja liikuntapalvelut.

Monissa *korkeakouluissa (1)* opiskelun tukipalveluihin sisältyvät myös tieto- ja viestintäteknikan tukipalvelut.

Käsitteen tunnus: c509

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa

566

varhaiskasvatuksessa annettava tuki

sv stöd inom småbarnspedagogik

en support provided in early childhood education and care; support provided in ECEC

määritelmä

tuki, jonka lähtökohtana ovat *varhaiskasvatuksessa* olevan *lapsen* vahvuudet sekä *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet

huomautus

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen tarvitsema tuki kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan*. Siihen kirjataan varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamistapa ja arviointi.

Varhaiskasvatuksessa annettava tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

Käsitteen tunnus: c1851

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Seija: Käsitelty VAKA-kokouksessa 4

567

yleinen tuki

sv allmänt stöd *n*

en general support

määritelmä

kaiken *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* osana *opettajan arvioinnin (2)* perusteella annettava tuki, jonka tehtävänä on tukea *oppijaa* tavoitteiden saavuttamisessa

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata *oppilaan* tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana *peruskoulun (1)* arkea. Perusopetuslain (628/1998, 30 §) mukaan *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Yleisen tuen aikana voidaan käyttää kaikkia tukimuotoja lukuun ottamatta *erityisen tuen (1)* päätökseen perustuvaa *erityisopetusta*. Tuen tarpeen kasvaessa ja oppilaan tarvitessa suunnitelmallista tukea hänen tulee saada *tehostettua tukea*.

Käsitteen tunnus: c510

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (allmänt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (general support)

568

tehostettu tuki

sv intensifierat stöd *n*
en intensified support

määritelmä

tuki, jota annetaan [oppijalle](#), joka tarvitsee [yleistä tukea](#) voimakkaampaa, säännöllisempää ja suunnitelmallista tukea

huomautus

Perusopetuslain ([628/1998, 16a §](#)) mukaan [oppilaalle](#), joka tarvitsee [oppimisessaan](#) tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn [oppimissuunnitelman](#) mukaisesti.

Tehostettu tuki sisältää erityisesti [tukiopetusta](#) ja [osa-aikaista erityisopetusta](#), [opetukseen \(1\)](#) osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustajapalveluita, muita opetuspalveluita, erityisiä apuvälineitä, [oppilashuollon](#) palveluita sekä tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Tehostetun tuen ja oppimissuunnitelman keskeisestä sisällöstä määrätään [opetussuunnitelman perusteissa](#).

Käsitteen tunnus: c511

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (intensifierat stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intensified support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 22.3.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteitä määritellään kuitenkin vasta kevään 2022 aikana.

569

<esiopetus, perusopetus>

erityinen tuki (1)

sv särskilt stöd *n*

en special support

määritelmä

tuki, jota annetaan *esiopetuksen* ja *perusopetuksen oppijalle*, jonka kasvun, kehityksen tai *oppimisen* tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi *tehostetun tuen* avulla

huomautus

Perusopetuksessa peruste sille, että *oppilas* kuuluu erityisen tuen (1) piiriin, voi olla esimerkiksi vammaisuus, sairaus, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriö.

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaan erityinen tuki (1) muodostuu *erityisopetuksesta (1)* ja muusta *oppilaan* tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta.

Erityisen tuen (1) antamiseksi *opetuksen järjestäjän* tulee tehdä kirjallinen päätös.

Erityisopetus (1) ja oppilaan saama muu tuki muodostavat järjestelmällisen kokonaisuuden.

Käytettävissä ovat kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot. Erityinen tuki (1) järjestetään joko yleisen *oppivelvollisuuden* tai *pidennetyn oppivelvollisuuden* piirissä. Erityistä tukea saava oppilas opiskelee joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Mikäli oppilas opiskelee *oppiaineittain*, hän opiskelee eri oppiaineissa joko yleisen tai yksilöllistetyn *oppimäärän* mukaisesti.

Perusopetuksen erityistä tukea varten oppilaasta tehdään *pedagoginen selvitys*, minkä jälkeen tehdään erityistä tukea koskeva hallintopäätös.

Perusopetuksen oppilaalle laaditaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen *opetuksen (1)* ja muun tuen antaminen.

Käsitteen tunnus: c512

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019: Ammatillisen koulutuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen vastine-ehdotus näyttää olevan ”special needs support” (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja ammatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 22.3.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteitä määritellään kuitenkin vasta kevään 2022 aikana.

570

pedagoginen arvio tehostettua tukea varten

sv pedagogisk bedömning för intensifierat stöd

en pedagogical evaluation

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *yleisestä tuesta* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *tehostetun tuen* tarpeesta

huomautus

Tehostetun tuen aloittaminen ja käsittely moniammatillisessa oppilashuoltotyössä perustuu kirjalliseen pedagogiseen arvioon. Arvion laativat *oppilaan opettaja* tai opettajat yhdessä, ja tarvittaessa muut asiantuntijat yhteistyössä oppilaan ja *huoltajan* kanssa. Pedagogisessa arviossa kuvattavat asiat, kuten oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena, oppilaan saaman *yleisen tuen* vaikutukset sekä arvio tarvittavista tukijärjestelyistä, sisältyvät *opetussuunnitelman perusteisiin*.

Käsitteen tunnus: c513

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ruotsi: Terminologi 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

571

pedagoginen selvitys erityistä tukea varten

sv pedagogisk utredning för särskilt stöd

en pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *tehostetusta tuesta* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *erityisen tuen (1)* tarpeesta

huomautus

Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan *oppilaan* erityisen tuen (1) tarvetta. Pedagoginen selvitys tehdään ennen erityistä tukea koskevaa päätöstä.

Käsitteen tunnus: c515

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

572

perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä

sv individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen

en individualised curriculum

määritelmä

oppimäärä, joka on määritelty *erityistä tukea (1)* saavan *oppilaan* tavoitetasolle hänen omien edellytystensä mukaiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c516

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ruotsi: Terminologiharjoittelija 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

573

pidennetty oppivelvollisuus

sv förlängd läroplikt

en extended compulsory education

määritelmä

oppivelvollisuus, joka alkaa vuotta säädettyä aiemmin

huomautus

Jos *perusopetukselle* säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää kuusi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset ja sairaat lapset. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään aina myös päätös *erityisestä tuesta (1)*.

Käsitteen tunnus: c517

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

574

toiminta-alueittain järjestetty opetus

sv undervisning enligt verksamhetsområde

määritelmä

oppiainejaon sijasta käytettävä *perusopetuksen* järjestämistapa, jota voidaan käyttää vammaisen tai vakavasti sairaan *oppilaan* kohdalla ja josta tehdään päätös *erityisen tuen (1)* päätöksessä

huomautus

Vaikeimmin kehitysvammaisten *oppilaiden opetus (1)* voidaan järjestää oppiainejaon sijasta *koulutuksen järjestäjän* toiminta-alueittain. Myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus (1) voi olla perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Perusopetuksen *opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvat toiminta-alueet ovat motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot ja kognitiiviset taidot.

Käsitteen tunnus: c518

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

575

erityiset opetusjärjestelyt <perusopetus>; erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt <ammattillinen koulutus>

sv särskilda undervisningsarrangemang

määritelmä

hallintopäätökseen perustuva *opetuksen (1)* järjestäminen toisin kuin laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään

huomautus

Perusopetuksessa erityisiä opetusjärjestelyitä voidaan käyttää, kun kyse on *erityistä tukea (1)* saavasta *oppilaasta*. Tällaisen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä määrätään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisiä opetusjärjestelyjä voidaan käyttää myös tietyissä muissa perusopetuslain (628/1998) mukaisissa tilanteissa, kuten jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen *oppimäärää* vastaavat tiedot ja taidot, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Erityisistä opetusjärjestelyistä tehdään hallintopäätös, minkä jälkeen oppilaalle laaditaan *oppimissuunnitelma*.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyitä voidaan käyttää, kun on kyse erityisopetuksessa olevasta *opiskelijasta*.

Erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyitä voidaan käyttää myös tietyissä muissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisissa tilanteissa, kuten jos *opiskelijalla* katsotaan joltakin osin ennestään olevan tutkinnon sisältämiä opintoja vastaavat tiedot ja taidot, jos *tutkinnon* sisältämien opintojen suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisten opetus- ja opiskelijajärjestelyiden käyttämisen tavoitteena on, että opiskelija voi suorittaa *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)*, vaikka hän joiltakin osin ei voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai koulutuksen (2) perusteiden mukaisia *ammattitaitovaatimuksia* tai *osaamistavoitteita (2)*. Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) voidaan poiketa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c519

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "erityiset opetusjärjestelyt" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

576

<amatillinen koulutus>

erityinen tuki (2); amatillisen koulutuksen erityinen tuki

sv särskilt stöd *n* (2)

en special needs support

määritelmä

tuki ja siihen liittyvät erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt, jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hän tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi

huomautus

Erityinen tuki (2) on opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista ja pedagogista tukea.

Käsitteen tunnus: c1306

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys amatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019:

Perusopetuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen termiehdotus näyttää olevan "special support" (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja amatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

577

<amatillinen koulutus>

vaativa erityinen tuki

sv krävande särskilt stöd *n*

en intensive special needs support

määritelmä

erityinen tuki (2), jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi hän tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea

huomautus

Vaativaa erityistä tukea voivat antaa vain vaativan erityisen tuen tehtävän saaneet *koulutuksen järjestäjät*.

Käsitteen tunnus: c1307

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

578

osaamisen arvioinnin mukauttaminen

sv anpassning av bedömningen av kunnandet

en adjustment of competence assessment

määritelmä

järjestely, jossa [erityistä tukea \(2\)](#) saavan [opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden](#) mukaista [osaamisen arviointia \(2\)](#) muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2), jossa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet

huomautus

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) erityisen tuen (2) tavoitteena on, että opiskelija voi saavuttaa [tutkinnon perusteiden](#) tai [koulutuksen \(2\)](#) perusteiden mukaiset [ammattitaitovaatimukset](#) ja [osaamistavoitteet \(2\)](#). Erityistä tukea (2) saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2). Osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c881

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Kääntäjät pohtivat tätä. Adjust vai adapt?

579

oppimisen tuki

en support for learning

määritelmä

tuki, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa [lukiokoulutuksen opiskelijaa](#), jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Yksi lukiokoulutuksessa käytetty oppimisen tuen muoto on [erityisopetus \(2\)](#). Muita tuen muotoja ovat esimerkiksi [aineenopettajan](#) antama pedagoginen tuki, erilaiset opetusjärjestelyt ja [ylioppilaskokeen](#) suorittamiseen annettava lisäaika.

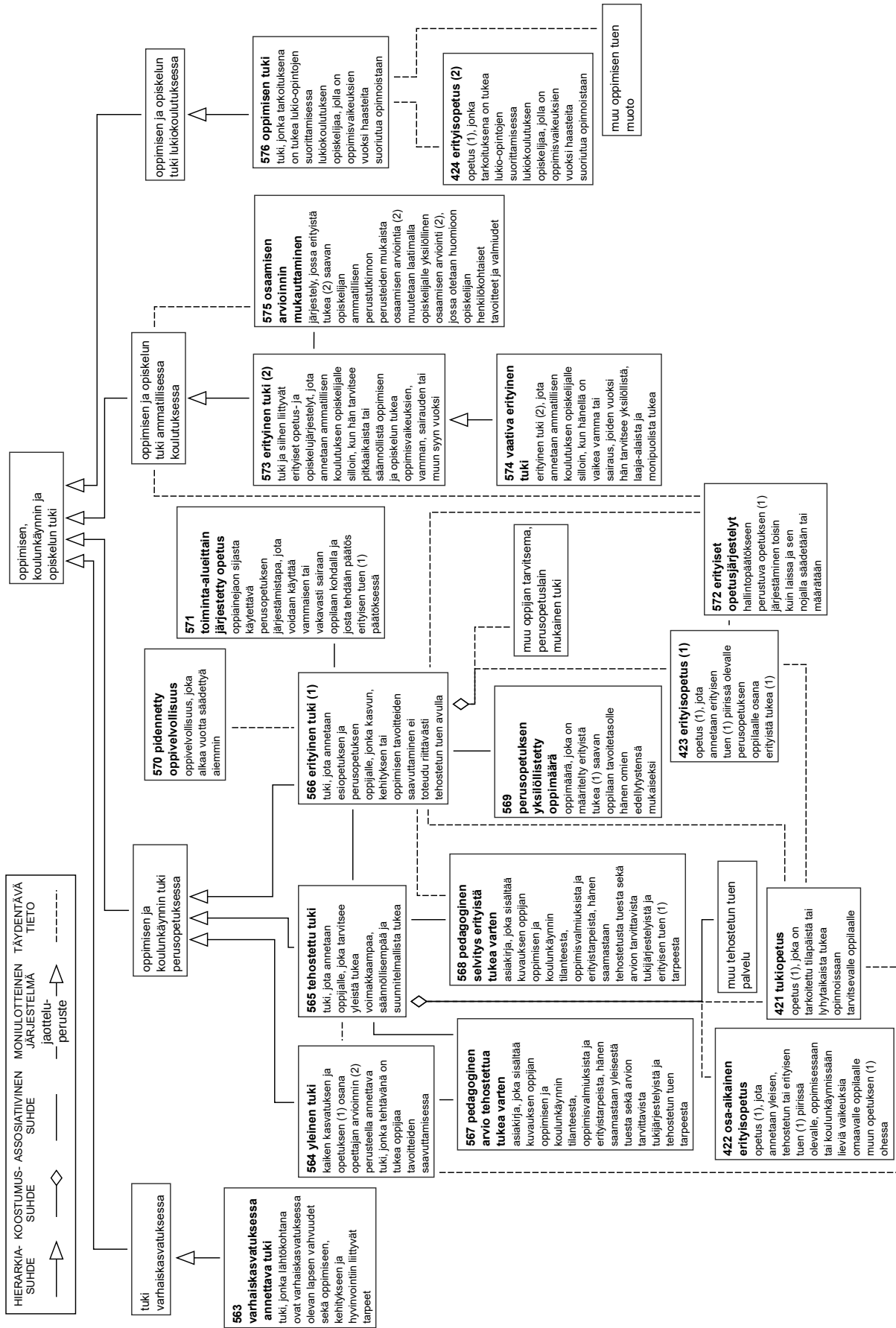
Käsitteen tunnus: c1686

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Käsitekaavio 67. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa.

6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet

6.9.5.1 Kurinpito

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Englannissa useita pääsanavaihtoehtoja: action, procedure, proceedings, measures; miten valita näistä kurinpidolle, kurinpitotoimille ja –rangaistuksille sopivat?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Näitä on tarpeen verrata yleishallintotoimenpiteiden englanninkielisiin nimityksiin. Merja ja Niina-terminologi vertaavat näitä VNK:n Yleishallintotermit-sanastoon.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Kurinpitokäsitteiden enkun vastinetyöryhmä oli VNK:ssa, mutta se ei ehtinyt työtään loppuun.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Merja tehnyt lukiolain käännökseen jotkin ratkaisut kurinpitokäsitteiden vastineille (eivät välttämättä samat joihin OKSassa päädytään); niitä päivitetään myöhemmin jos tarvis. Lukiolain termit tulevat LOPSiin (Anu Halvari).

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.</COMM>

580

kurinpito

sv disciplin
en discipline

määritelmä

opetuksen (1) yhteydessä *oppilasta* tai *opiskelijaa* kohtaan käytettävä menettely, joka tähtää järjestyksen ylläpitämiseen, *oppimisympäristön* turvallisuuteen ja *vilppiä* koskevien sääntöjen noudattamiseen

huomautus

Ks. myös *järjestyssäännöt*.

Käsitteen tunnus: c522

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

581

vilppi

sv fusk

en cheating

määritelmä

tahallinen, epärehellinen teko tai keino, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva *oppijan* omasta tai toisen henkilön osaamisesta taikka tutkittavaa aihetta koskevista havainnoista tai tutkimustuloksista

huomautus

Korkeakouluopinnoissa vilpin eri muotoja ovat esimerkiksi tenttivilppi eli luntaaminen (ruots. luntning, engl. cheating), plagiointi (ruots. plagiering, engl. plagiarism) eli luvaton toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana, autoplagiointi (engl. autoplagiarism) eli omien töiden kierrättäminen uusissa *opintosuorituksissa*, sepittäminen (engl. fabrication) eli tekaistujen havaintojen tai tulosten esittäminen tiedeyhteisölle, havaintojen vääristely (engl. misrepresentation, falsification) eli alkuperäisten havaintojen tarkoituksellinen muokkaaminen tai esittäminen niin, että havaintoihin perustuva tulos vääristyy, ja anastaminen (engl. misappropriation) eli luottamuksella esitetyn aineiston luvaton esittäminen tai esittäminen omassa nimissään.

Käsitteen tunnus: c1530

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

582

järjestyssäännöt; järjestysmääräykset

sv ordningsregler; ordningsstadga; ordningsbestämmelser

en rules; rules of procedure; rules and regulations; > school rules <perusopetus, toisen asteen koulutus>;

> school rules and regulations <perusopetus, lukiokoulutus>

not: school ordinance

määritelmä

koulutuksen järjestäjän oppilaitokselle hyväksymät tai *korkeakoulun (1)* itselleen hyväksymät säännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, *opiskelun* esteetöntä sujumista sekä *opiskeluympäristön* ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä

huomautus

Järjestyssääntöjen loukkaaminen voi johtaa *kurinpitokeinojen* käyttöön.

Käsitteen tunnus: c1309

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne on miettinyt, että englannin vastineiksi tulisi rules tai rules of procedure. OKSAssa on myös lukion englannin työryhmän pohtima vastine rules and regulations. Onko se ok myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Otetaanko mukaan sekä rules of procedure että rules and regulations?

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: 'Rules' ammatillisen koulutuksen näkökulmasta riittävä. Katsottava myös lukiokoulutuksen näkökulma.

583

<opetus ja koulutus>

kurinpitokeino <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **kurinpitotoimenpide** <perusopetus, korkeakoulut>

sv disciplinär åtgärd

en disciplinary action (1); disciplinary measure

määritelmä

keino *kurinpidon* toteuttamiseksi

huomautus

Kurinpitokeinot voidaan jakaa lievempiin keinoihin ja *kurinpitorangeistuksiin*.

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa* lievempiä kurinpitokeinoja ovat esimerkiksi *oppijan* poistaminen *opetustilasta* sekä *opetukseen osallistumisen epääminen*.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* tulee *opetussuunnitelman* (2) yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja *kasvatuskeskustelun* käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Käsitteen tunnus: c1310

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 22.10.2020:

Merja Flemingin selvittelyn mukaan kurinpitokeinosta käytetään sekä action että measure, joten pelkällä lukiokoulutuksen englannin työryhmällä ei kannata yrittää suosittaa vain jompaa kumpaa. Pidetään siis ainakin toistaiseksi molemmat.

584

<opetus ja koulutus>

kurinpitörangaistus

sv disciplinärt straff *n*; disciplinstraff *n*

en sanction; disciplinary sanction; < disciplinary action (2)
rather than: punishment

määritelmä

kurinpitökeino, jota käytetään vakavassa tai toistuvassa rikkomuksessa ja jossa *opiskelijaa* tai *oppilaan huoltajaa* on kuultava ennen toimenpiteitä

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Lukiolain (714/2018) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen sekä *asuntolasta erottaminen*.

Yliopistolain (558/2009) mukaisia kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan määräaikainen erottaminen. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää *yliopiston rehtori* ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitörangaistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa kurinpitörangaistusten antamista voivat rajoittaa syytteen vireilläolo ja tuomioistuinten ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1311

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: action/sanction: uudessa lukiolaissa kurinpitörangaistus oli luontevampaa kääntää action kuin sanction, joten OKSAssa on tarpeen selostaa, että joissakin konteksteissa on luontevampaa jotain ja joissakin jotain muuta...

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitökäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.

6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa

585

kasvatuskeskustelu

sv fostrande samtal

en disciplinary educational discussion

määritelmä

toimenpide, jossa *opetusta (1)* häirinneen tai muutoin *peruskoulun (1)* järjestystä rikkoneen, vilpillisesti menetelleen tai epäkunnioittavasti käyttäytyneen *oppilaan* kanssa keskustellen yksilöidään tämän teko tai laiminlyönti, tarvittaessa selvitetään sen syyt ja seuraukset sekä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi

huomautus

Kasvatuskeskustelusta on säädetty perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1267/2013). Kasvatuskeskustelu on yllä mainitussa tapauksessa ensisijainen toimenpide. Keskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia, ja se voidaan järjestää kerralla tai useassa osassa. Kasvatuskeskusteluun määrää *peruskoulun (1) opettaja* tai *rehtori*.

Ks. myös *vilppi*.

Vrt. *kurinpito*.

Käsitteen tunnus: c523

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (fostrande samtal)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (disciplinary educational discussion)

586

jälki-istunto

sv kvarsittning

en detention

määritelmä

perusopetuksessa käytettävä *kurinpitokeino*, jossa *oppilas opetuksen (1)* häiritsemisen, *oppilaitoksen* järjestyksen rikkomisen tai *vilpin* käytön vuoksi määrätään jäämään *oppilaitoksen* tiloihin normaalin koulupäivän päättymisen jälkeen

huomautus

Jälki-istunto on perusopetuslain (628/1998) mukainen kurinpitokeino. Jälki-istunnon pituus voi olla enintään kaksi tuntia. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja harjoituksia. Tehtävien ja harjoitusten tulee olla *kasvatusta*, opetusta (1) ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.

Käsitteen tunnus: c524

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

587

poistumismääräys; oppilaan poistumaan määrääminen <perusopetus>; opiskelijan poistumaan määrääminen <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv bestämmelse om att lämna utrymmet; uppmaning att avlägsna sig

en order to leave; ~ order someone to leave *verb*

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *opetusta (1)* häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai turvallisuutta vaarantava *oppilas* tai *opiskelija* määrätään poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta (1) annetaan, taikka *koulutusorganisaation* järjestämästä tilaisuudesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1538

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

588

oppilaan poistaminen; opiskelijan poistaminen

sv avlägsnande av en elev; avlägsnande av en studerande

en > removal from the class <poistaminen oppitunnilta>; > removal from the premises <poistaminen koulun alueelta>

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, joka ei noudata *poistumismääräystä*, poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta (1)* annetaan, taikka *oppilaitoksen* järjestämästä tilaisuudesta, tarvittaessa käyttäen tarpeellisia voimakeinoja

huomautus

Oppilaan poistaminen on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*. Näiden *koulutusasteiden* lainsäädännön mukaan *rehtorilla* ja *opettajalla* on lisäksi oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta oppilas tai opiskelija, joka ei poistu alueelta saatuaan tiedon *opetukseen osallistumisen epäamisestä*.

Perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) todetaan, että jos poistettava *oppija* koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, *rehtorilla* ja *opettajalla* on oikeus käyttää sellaisia oppijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Käsitteen tunnus: c1540

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

589

opetukseen osallistumisen epääminen

sv ~ förvägra (någon) rätt att delta i undervisning *verb*

en banning a student from attending instruction

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilaan* tai *opiskelijan* häiritsevän, uhkaavan tai väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi häneltä kielletään *opetukseen (1)* osallistuminen

huomautus

Opetukseen osallistumisen epääminen on perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukainen kurinpito- ja turvaamiskeino. Opetukseen osallistumisen epääminen voidaan tehdä vain lain nojalla.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1) oppijan* osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai opiskelijan tai *oppilaitoksessa*, korkeakoulussa (1) tai muussa *opetustilassa* työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai jos opetus (1) tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Perusopetuksessa oppilaan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

Lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* opiskelijan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään kolmeksi työpäiväksi.

Vrt. *poistumismääräys, oppilaan poistaminen*.

Käsitteen tunnus: c527

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja vertaa yo-lakiin, amk-lakiin ja vaka-lakiin

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: palataan

590

kirjallinen varoitus

sv skriftlig varning

en written warning

not: written caution

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annetaan asiakirja, jossa todetaan hänen *opetusta (1)* häiritsevä, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toimintansa tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytymisensä tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttämisensä sekä varoitetaan häntä toiminnan tai menettelyn mahdollisista seurauksista

huomautus

Kirjallinen varoitus on käytössä *perusopetuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa*, *lukiokoulutuksessa*, *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa*.

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaan kirjallinen varoitus voi seurata *opetuksen (1)* häiritsemisestä, koulun järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä.

Ammattillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijalle voidaan ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), yliopistolain (558/2009) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan antaa kirjallinen varoitus, jos opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai korkeakoulun (1) järjestystä, kieltäytyy huumausainetestä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Ammattillisessa koulutuksessa kirjallinen varoitus voidaan antaa myös *koulutuksen järjestäjän* asuntolassa asuvalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä.

written caution: Englannin termin written caution käyttöä kirjallisen varoituksen vastineena ei suositella, sillä termi viittaa poliisiin liittyvissä yhteyksissä eri käsitteeseen.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c529

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

591

opiskelu oikeuden pidättäminen; ~ pidättää oikeus opiskeluun *verbi*

sv avstängning från studierna; avhållande *n* från studierätt; ~ avhålla från studier *verb*

en suspension of a student from school

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän kurinpitotoimenpide*, jolla *ammattillisen koulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelijan opiskelu oikeus* pidätetään, kunnes opiskelija suostuu todistamaan täyttävänsä opiskelu oikeuden säilyttämisen edellytykset terveydentilan, toimintakyvyn ja mahdollisen rikostaustan osalta, tai jolla *lukiokoulutuksen* opiskelijan opiskelu oikeus pidätetään siihen saakka, kunnes opiskelija ei enää ole tutkimuksen alaisena rikoksesta

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* opiskelu oikeuden pidättäminen tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukaan kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija kieltäytyy tietyistä em. laeissa tarkoitetuista terveydentilansa tai toimintakykynsä toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai em. laeissa tarkoitettua rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta. Opiskelu oikeus voidaan pidättää siihen saakka, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin tai rikosrekisteriotteen toimittamiseen nähtäväksi.

Lukiolain (629/1998) mukaan lukiokoulutuksessa opiskelu oikeuden pidättäminen tulee kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja jos pidättäminen on opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden perusteltua.

Käsitteen tunnus: c1539

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.11.2018: Tulisiko termeille "opiskelu oikeuden pidättäminen" ja "pidättää oikeus opiskeluun" antaa synonyymiksi myös "koulutuksesta pidättäminen"? 714/2018, 41 §:ssä mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja 714/2018, 50 §:ssä "koulutuksesta pidättäminen". Onko kyseessä sama asia?

Terminologin kysymys lukiokoulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 4.9.2018: Onko tarpeen ottaa mukaan muoto "avhålla från studier" (vastineeksi suomen ilmaisulle "pidättää oikeus opiskeluun"), käytetäänkö tuollaista muotoa joskus?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: pohdittiin, onko eroa opiskelu oikeuden pidättämisellä ja opiskelusta pidättämisellä tms.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Riina, kysy tästä Matti Sillanmäeltä OKM:stä. Palataan kysymykseen.

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: maallikkoarvio on, että 41 §:ssä oleva opiskelu oikeuden pidättäminen ja 50 §:ssä oleva koulutuksesta pidättäminen olisivat sama asia

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: tästä kannattaa kysyä Matti Sillanmäeltä (on juristi)

Terminologin kysymys Matti Sillanmäelle, OKM, 27.5.2019: OKSAn ruotsin kielityöryhmä, joka pohtii käsitteiden vastineita ruotsiksi, totesi työssään, että laissa 714/2018, 41 §:ssä, mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja saman lain 50 §:ssä mainitaan "koulutuksesta pidättäminen". Työryhmä tarvitsisi tietää, onko kyseessä sama asia (siis onko lukiolain kontekstissa opiskelu oikeuden pidättäminen = koulutuksesta pidättäminen).

Matti Sillanmäki, OKM, 28.5.2019: Kyllä, 41 § opiskelu oikeuden pidättäminen / "pidättää oikeus opiskeluun" ja 50 §:ssä mainittu koulutuksesta pidättäminen tarkoittaa samaa asiaa. Lain 42 §:ssä käytetään myös käsitettä "opiskelusta pidättäminen".

592

<perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut>

määräaikainen erottaminen

sv avstängning för viss tid

en suspension; suspension for a fixed term; suspension for a fixed period

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, jonka tekemä *opetuksen (1)* häiritseminen, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toiminta tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen tai toimintakykyä heikentävä huumausainesten käyttö on vakava tai oppilas tai opiskelija, joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1)* määräajaksi

huomautus

Määräaikainen erottaminen merkitsee opiskelijalle *opiskeluoikeuden menettämistä* määräaikaisesti.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilas, jonka opetuksen (1) häiritseminen, muu oppilaitoksen järjestyksen rikkomisen tai vilpillinen menettely on vakava, samoin kuin oppilas, joka jatkaa aiempaa epäasiallista käyttäytymistään *jälki-istunnon* tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan erottaa määräaikaisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Ammattillisessa koulutuksessa opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Ks. myös *asuntolasta erottaminen*.

Lukiolain (629/1998) mukaan opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c530

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: *Opiskelun keskeytyminen* ja *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja tutkii yo-lain ja amk-lain

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: "for a fixed term": ei ehkä tarvita?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Merjan evästys: katsotaan myös yo-lain en-käännöksestä

yo-laki 558/2009, 45 §, en-käännös: "he or she may be suspended from the university for a fixed period of one year at most"

Lukion englannin kielityöryhmä 22.10.2020: Käsitteen tiedot päivitettävä suomeksi; ainakin lukiokoulutuksen lakiviittaus on vanhaan lakiin. Riina laita viestiä Anulle, Mikolle ja Akille.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: miten määräaikainen erottaminen ja *opiskeluoikeuden pidättäminen* eroavat? englannin vastineet riipuvat tästä erosta. käykö sama termi kumpaankin?

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OKSA-jaokselle ja lukion suomen työryhmälle 6.11.2020: Itse pohdin tässä nyt, voisiko opiskeluoikeuden pidättäminen olla englanniksi suspension of the right to study ja määräaikainen erottaminen jotain sellaista kuin suspension (for a fixed period?) of a student from school.

593

asuntolasta erottaminen

sv uppsägning från elevhemmet <lukiokoulutus>; uppsägning från internatboendet <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

inte: uppsägning från studieboenden

en denial of access to dormitory accommodation

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *opiskelija*, jonka tekemä *oppilaitoksen* tai *koulutuksen järjestäjän* asuntolan järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava tai joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *koulutuksen järjestäjän* asuntolasta

huomautus

Asuntolasta erottamista voidaan käyttää *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*, ja lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan se voidaan tehdä määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

uppsägning från studieboenden: Termiä uppsägning från studieboenden ei tule käyttää asuntolasta erottamisen vastineena, sillä sana studieboend viittaa ylipäänsä opiskelija-asuntoon, ei pelkästään asuntolaan.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c528

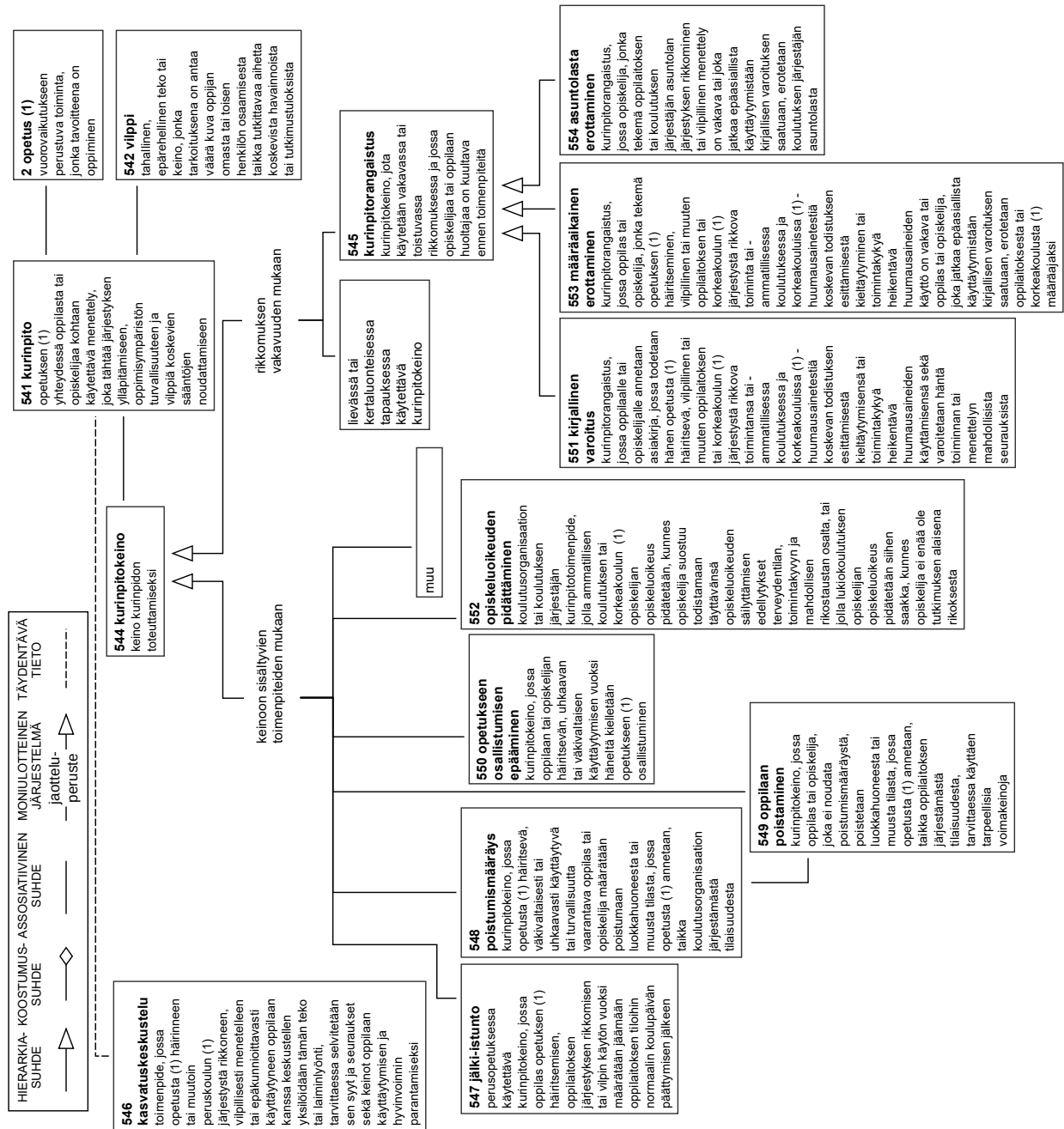
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsittekaavio 68. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.

6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa

594

<ammatillinen koulutus>

henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning

en personalisation

määritelmä

toiminta, jossa tehdään *opiskelijan* aiemmin hankkiman *osaamisen tunnustaminen* ja *tunnustaminen* sekä suunnitellaan opiskelijan tarvitseman *osaamisen hankkiminen* ja *osoittaminen* ja tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet

huomautus

Määritelmän ilmaisu ”suunnitellaan opiskelijan tarvitseman osaamisen hankkiminen ja osoittaminen” kattaa tarvittaessa *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen* ja *osaamisen arvioinnin mukauttamisen*.

Henkilökohtaistaminen tehdään opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon opiskelijan edellytykset ja valmiudet sekä hänen *urasuunnitelmansa*.

Määritelmässä mainittuihin ”tarvittaviin ohjaus- ja tukitoimiin” voivat opiskelijan tarpeesta riippuen sisältyä myös *opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot* ja *erityinen tuki (2)*.

Henkilökohtaistamisesta laaditaan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantuloa henkilökohtaistamisella tarkoitettiin ”näyttötutkintoon tai siihen valmistavaan *koulutukseen (2)* hakeutumisen, näyttötutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen suunnittelua ja toteuttamista asiakaslähtöisesti”. Lain (531/2017) mukaisesti vuoden 2018 jälkeen ei ole enää näyttötutkintojärjestelmää eikä näyttötutkintoja, joten henkilökohtaistamisen käsite on muuttunut yllä kuvatun kaltaiseksi.

Käsitteen tunnus: c440

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

595

urasuunnitelma

sv karriärplan

en career plan (new term)

määritelmä

henkilökohtaiseen osaamiseen kehittämissuunnitelmaan sisältyvä suunnitelma, joka koskee toimenpiteitä, joilla edistetään *opiskelijan* työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)* suorittamisen jälkeen

huomautus

Opiskelijan tavoitteena voi olla esimerkiksi työllistyminen määrättyihin työtehtäviin, yrittäjäyys tai jatko-opinnot.

Urasuunnitelma koskee opiskelijan opintojen aikaisen *osaamisen hankkimisen* sisällön ja toteutuksen suunnittelua sekä yksilöllisten valintojen tekemistä, jotta yksilön osaaminen vastaisi työelämän tarpeita ja edesauttaisi työllistymistä. Toisaalta urasuunnitelmaan voi sisältyä jatko-opintosuunnitelma taikka suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan urasuunnitelman sisältöön vaikuttavista tekijöistä sovitaan opintojen aloittamisesta lähtien tutkinnon suorittamisen loppuun asti.

Käsitteen tunnus: c1728

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

596

ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen; ammatillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen

sv avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet

en exception to vocational competence requirements or to key competence requirements

määritelmä

järjestely, jossa *ammattillisen perustutkinnon* suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin *tutkinnon perusteiden* edellyttämää osaamista

huomautus

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen tehdään osana *henkilökohtaistamista*. Siitä on tehtävä päätös, josta *opiskelijalla* on oikeus hakea oikaisua.

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että *tutkinnon perusteiden* tai *valmentavan koulutuksen perusteiden* mukaiset *ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)* ovat joko olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin *opiskelijalle* kohtuuttomia tai jos poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.

Esimerkiksi maahanmuuttanut, joka ei ole koskaan opiskellut ruotsin kieltä, voi suorittaa vastaavan osaamispiistemäärän suomen kieltä tai omaa äidinkieltään.

Käsitteen tunnus: c1308

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Ammatillisen englannin kieliryhmä 9.1.2020: exception to vocational competence requirements or recognition of professional qualificationskey competence requirements

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla?

597

(vanhentunut)

hakeutumisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid ansökan

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* tai siihen valmistavaan *koulutukseen (1)* *hakeutuminen* suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Hakeutumisen henkilökohtaistamisessa selvitetään *hakijan* näyttötutkinnon suorittamiseen ja *opiskeluun* vaikuttavat lähtökohdat, soveltuva *tutkinto*, aiemmin hankittu osaaminen, koulutustarve sekä *ohjauksen* ja *erityisen tuen (2)* tarve. Hakeutumisvaiheeseen sisältyy hakijan saavutetun *osaamisen tunnistaminen* sekä osoitetun *osaamisen tunnustaminen*.

Henkilökohtaistaminen alkaa viimeistään silloin, kun *koulutuksen järjestäjä* vastaanottaa *hakemuksen (1)* ja käsittelee sen.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c441

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

598

(vanhentunut)

tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid genomförandet av examen

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkinnon* suorittaminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa etsitään *tutkinnon suorittajalle* soveltuvat ja perustellut tutkintosuoritustavat ja toteutetaan ne. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorituksessa noudatetaan *tutkinnon perusteissa* määriteltyjä *ammattitaitovaatimuksia*, *arviointin (2)* kriteereitä sekä *ammattitaidon osoittamistapoja*. Tutkintosuorituksiksi hyväksytään myös aikaisemmin osoitettu osaaminen (vrt. *osaamisen tunnustaminen*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c442

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

599

(vanhentunut)

tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* liittyvä tarvittavan ammattitaidon hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen tarkoittaa *opiskelijan* osaamisen täydentämistä niiltä osin kuin tavoitteena oleva osaaminen tai ammattitaito on vielä vajaa.

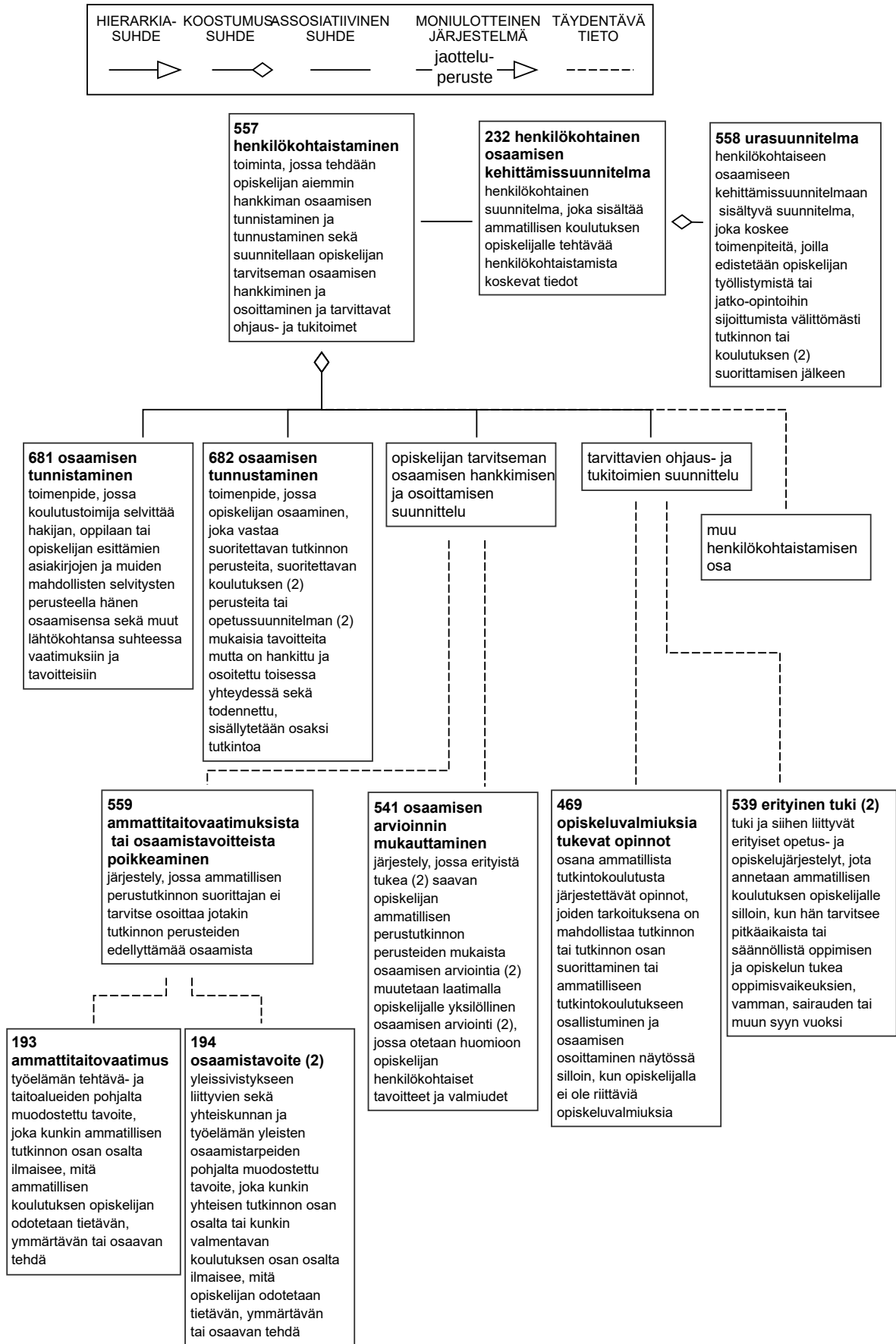
Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen tarkoittaa sellaisten joustavien opiskelijajärjestelyjen ja oppimismahdollisuuksien suunnittelua ja toteutusta sekä *oppimisympäristöjen* valintaa, joissa otetaan huomioon *opiskelijan* elämän- ja työtilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen ja todetut oppimistarpeet ja oppimisvalmiudet. Ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa käytetään *ohjauksen*, neuvonnan ja *opetuksen (1)* menetelmiä sekä erilaisia tukitoimia.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c443

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Käsitekaavio 69. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.

6.11 Opiskelijaliikkuvuus

600

opiskelijaliikkuvuus

sv studentmobilitet; studerandemobilitet; studentrörlighet

en student mobility; > credit mobility (1); > degree mobility

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* tekee *tutkintoonsa* tai *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa* sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa *oppilaitoksessaan*, *korkeakoulussaan* (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa maassa, johon on muuttanut opintojen suorittamista varten ja joka on muu kuin se maa, jossa hän on suorittanut *hakukelpoisuuden* antavan *pohjakoulutuksensa*

huomautus

Opiskelijaliikkuvuus on käsite, joka kattaa esimerkiksi kansainvälisen *opiskelijavaihdon*, kotimaisen opiskelijaliikkuvuuden (esimerkiksi korkeakoulujen (1) välisiin sopimuksiin perustuva kotimainen liikkuvuus, ks. *joustava opiskeluoikeus*) ja tutkintoon johtavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden.

Tutkinnon suorittamisen sisällä tapahtuvaa opiskelijaliikkuvuutta ovat mm. kansainvälinen *opiskelijavaihto* sekä *oppilaitoksen* tai korkeakoulun (1) ulkopuolella suoritettava *työharjoittelu*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) osan lähtömaan tutkintoonsa sisältyvistä opinnoista, käytetään englanniksi termiä *credit mobility*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut korkeakoulun (1) hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa, käytetään englanniksi termiä *degree mobility*.

Ruotsin yhdyssana-alkuosa "student-" on modernimpaa kieltä kuin "studerande-". Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c531

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2019: OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen määritelmässä kohta "suorittaa tutkintoonsa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan" ei päde amatilliseen, vrt. oppisopimus ja koulutussopimus. Kuitenkin myös amatillisessa koulutuksessa on käytössä käsite opiskelijaliikkuvuus. Joten OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen tiedot pitäisi tarkistaa amatillisen koulutuksen kannalta. -> **OKSA-jaos** lisäsi määritelmään "koulutustyöpaikassaan"

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Onko tämänhetkisen määritelmän mukaan opiskelijaliikkuvuuden alainen sellainen ulkomailta Suomeen [esim. humanitaarisen kriisin takia] muuttanut henkilö, joka on suorittanut lähtömaassaan pohjakoulutuksen ja hankkii tutkinnon Suomessa?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: määritelmässä on käytetty sanaa "suorittaa": amatillisessa opiskelija ei välttämättä tee suorituksia: ulkomailta voidaan oppia asioita, mutta näyttö järjestetään Suomessa. Silti kyse on liikkuvuudesta. Voisiko määritelmässä olla "opiskelee"?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Sopisiko määritelmäksi "toiminta, jossa opiskelija opiskelee tutkintoonsa tai henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan, korkeakoulussaan (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa ja tutkinnon suorittamisen alkaessa vaihtaa opintojen vuoksi maata"? Jälkimmäisen tarkennuksen on tarkoitus sulkea pois esim. muista syistä tulleet maahanmuuttajat, jotka alkavat opiskella Suomessa.

601

opiskelijavaihto; oppilasvaihto <lukiokoulutus>

sv studentutbyte; studerandeutbyte *n*

en student exchange; credit mobility (2) <tilastot>

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* suorittaa osan yhden maan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) *tutkinnosta* toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1)

huomautus

Opiskelijavaihto-termin englanninkielinen vastine on student exchange. Euroopan komission alainen tilastotietoa tuottava Eurostat käyttää kuitenkin termiä credit mobility erottaakseen käsitteen nk. degree mobility -käsitteestä (ks. määritelmät kohdasta *opiskelijaliikkuvuus*).

Ruotsin yhdyssana-alkuosa ”student-” on modernimpaa kieltä kuin ”studerande-”. Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c532

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

602

vaihto-opiskelija; vaihto-oppilas <lukiokoulutus>

sv utbytesstudent; utbyteselev <lukiokoulutus>

en exchange student

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *opiskelijavaihtoon*

huomautus

Käsitteen tunnus: c533

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Opiskelijan rooleja](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

603

lähtevä vaihto-opiskelija

sv utresande utbytesstudent

en outgoing exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka lähtee *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta* (1) *opiskelijavaihtoon* toiseen maahan

huomautus

Käsitteen tunnus: c534

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

604

saapuva vaihto-opiskelija

mieluummin kuin: tuleva vaihto-opiskelija

sv inkommande utbytesstudent

en incoming exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka saapuu *opiskelijavaihtoon oppilaitokseen* tai *korkeakouluun* (1) toisesta maasta

huomautus

Termiä tuleva vaihto-opiskelija ei suositella sen monitulkintaisuuden vuoksi.

Käsitteen tunnus: c535

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

605

joustava opiskeluoikeus; joustava opinto-oikeus; JOO

sv flexibel studierätt

määritelmä

määräaikainen *opiskeluoikeus*, joka mahdollistaa suomalaisen *yliopiston opiskelijalle tutkintoonsa* sisällytettävien opintojen suorittamisen toisessa suomalaisessa yliopistossa

huomautus

Joustavaa opiskeluoikeutta koskeva kansallinen sopimus, nk. JOO-sopimus, on tehty 11. kesäkuuta 2003. JOO-sopimuksen piiriin kuuluvat perustutkinto- ja jatkotutkinto-oikeuden saaneet opiskelijat. Joustavan opiskeluoikeuden tarkoittamat opinnot ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joita ei ole tarjolla opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta opiskelijan kotiyliopisto sitoutuu suorittamaan korvauksen joustavan *opiskelijaliikkuvuuden* kustannuksista kohdeyliopistolle. JOO-opiskelijaksi pääseminen edellyttää kotiyliopiston puolta ja kohdeyliopiston vahvistusta määräaikaiselle *opiskeluoikeudelle*. Yliopistoilla on myös alueellisia JOO-sopimuksia yhteistyöyliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* kanssa.

Joustavan opiskeluoikeuden käyttäminen on *kotimaista opiskelijaliikkuvuutta*.

Käsitteen tunnus: c903

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

606

<ammatillinen koulutus>

ulkomaanjakso

sv period av utbildning utomlands

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjattu ajanjakso, jonka aikana opiskelijan *osaamisen hankkiminen* tapahtuu ulkomailla

huomautus

Osaamisen hankkiminen ulkomailla voi tapahtua *koulutussopimuksen* perusteella tai muulla sovitulla tavalla, kuten *opiskelijavaihdossa*.

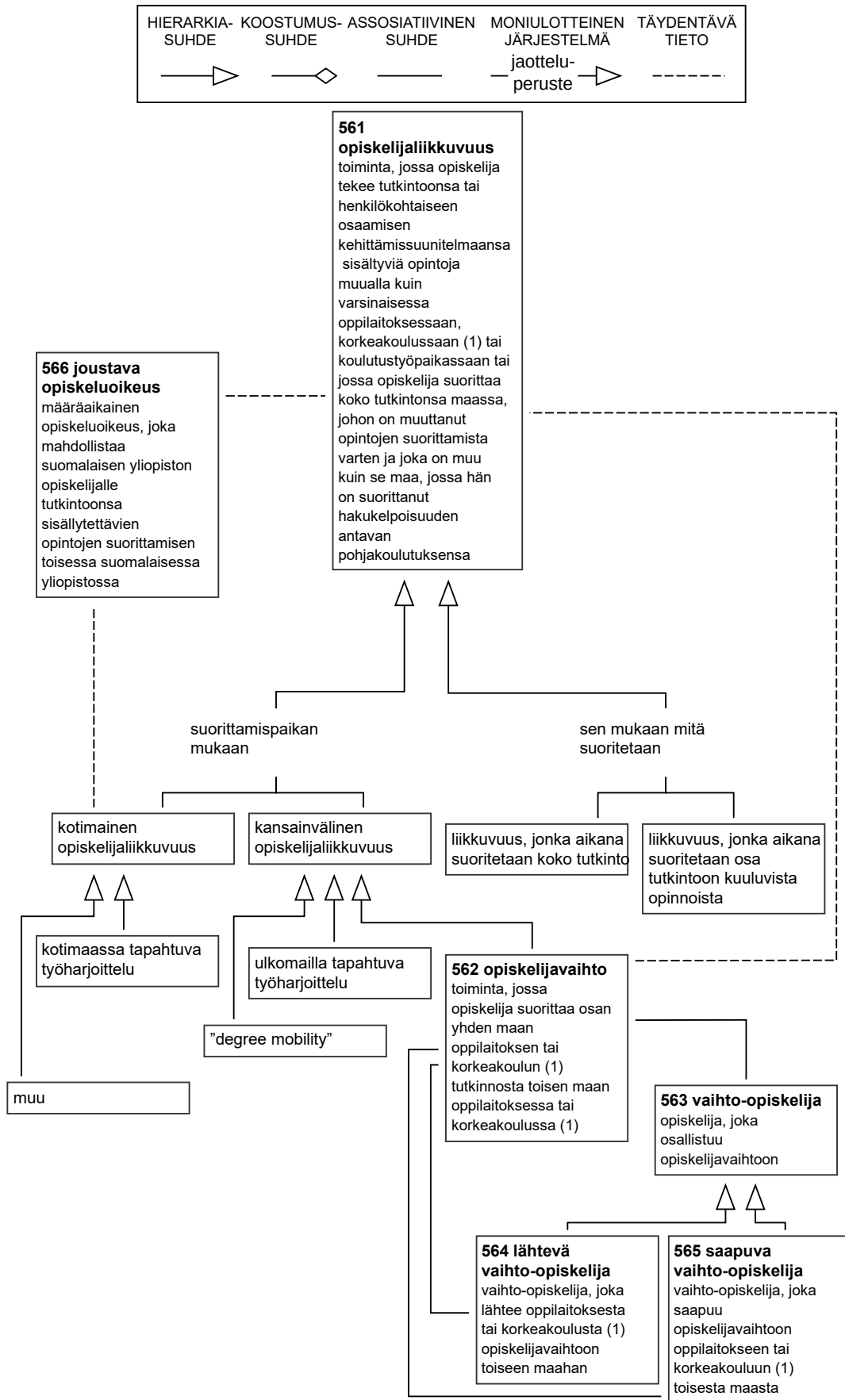
Tietojärjestelmissä oletuksena on, että osaamisen hankkiminen tapahtuu kotimaassa, ja tämän vuoksi tietojärjestelmissä rajataan erikseen ainoastaan ne tapaukset, joissa osaamisen hankkiminen tapahtuu ulkomailla.

Käsitteen tunnus: c1729

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Käsittekaavio 70. Opiskelijaliikkuvuus.

6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu

607

työelämään tutustuminen; TET

sv praktisk arbetslivsorientering; orientering i arbetslivet

en period of work experience

määritelmä

[perusopetukseen](#) kuuluva jakso, jonka aikana [oppilas](#) tutustuu työelämään ja ammatteihin aidossa työympäristössä

huomautus

Käsitteen tunnus: c536

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (praktisk arbetslivsorientering; orientering i arbetslivet)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (period of work experience)

608

työharjoittelu (1) <korkeakoulut>; **korkeakouluharjoittelu** <korkeakoulut>; **työssäoppiminen** <vapaa sivistystyö>; ~ **koulutussopimukseen perustuva koulutus** <ammattillinen koulutus>

sv arbetspraktik <korkeakoulut>; praktik <korkeakoulut>; högskolepraktik <korkeakouluharjoittelu>; inläring i arbetet <ammattillinen koulutus>

en traineeship <korkeakoulut>; placement; traineeship for university students <yliopistojen korkeakouluharjoittelu>; internship /US/ <korkeakoulut, erityisesti lääketiede ja eläinlääketiede>; on-the-job learning <ammattillinen koulutus>; on-the-job training <ammattillinen koulutus>; job placement; work-study (?)

määritelmä

tavoitteellinen *oppiminen*, joka tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Ammattikorkeakouluissa ja *yliopistoissa* käytetään termejä työharjoittelu ja korkeakouluharjoittelu.

Käsitteen tunnus: c537

Luokka: <yleinen/yhteinen>?, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

Englannin kielityöryhmä 17.2.2016: Tarkistettava amk-terminkäyttö: Miten korkeakouluharjoittelu käännetään amk-puolella, kun yo-puolella se käännetään traineeship for university students?

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: Merja Flemingin selvitys:

teaching practice (opetusharjoittelu)

practical traineeship (yleensä)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: kopioi tähän Suvin muistiinpanot (hahmottelua siitä onko työssäoppiminen ym. yläkäsite)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: työelämäjakso -> vaaditaan kaikilta, ei välttämättä olla korkeakouluharjoittelua

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: huom. että oppisopimus ja kisällioppiminen -> **OKSA-jaosto /**

Kari Korhonen 22.4.2016: asiaa käsitellään ammatillisen koulutuksen reformissa

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: harjoittelujen mahdollisia jakoperusteita:

-- työsuhde (oppisopimuskoulutus, korkeakouluharjoittelu) vs ei työsuhdetta

-- opintoihin sisältyvyys vs ei

-- ohjausvastuu (koulutusorganisaatio vs työnantaja)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 12.10.2017: Otetaanko ammatillisen koulutuksen puolelta (lähi)synonymiksi "koulutussopimukseen perustuva koulutus" ja jos, voisiko kertoa tarkemmin, miten poikkeaa muiden asteiden työharjoittelu-käsitteestä? Ainakaan koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa ei ole työsopimusta/työsuhdetta, kuten oppisopimuskoulutuksessa tai korkeakouluharjoittelussa.

Terminologi Seija Suonuutin kysymys kesäkuu 2017: Onko harkittu ratkaisu, että työharjoittelua ei ole määritelty yhdeksi tyypiksi harjoitteluksi, vrt. *kliininen harjoittelu*, *auskultointi (1)* ja *opetusharjoittelu*, jotka ovat kaikki harjoitteluja? Voisiko työharjoittelun määritelmä olla esim. "harjoittelu, jonka tarkoituksena on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuva tavoitteellinen oppiminen"?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: palataan syksyllä

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Entä (EU-konteksteissa käytettävä ja esim. IATE-termipankin antama) "work placement"?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Onko käytössä eri vastineita sen mukaan, onko harjoittelu pakollinen vai vapaaehtoinen? (Vaihtoehtojahan englannin vastineissa riittää, esim. traineeship, practical training...)

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Myös suomenkielinen termistö vakiintumatonta. Esim. HY:ssä käytössä oleva ”työelämäjakso” - onko sama asia kuin työharjoittelu?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Termit työharjoittelu, korkeakouluharjoittelu ym. ovat kyllä erittäin tärkeitä ja tulevat usein vastaan, joten vastineita kaivattaisiin. Palataan asiaan kuitenkin vasta, kun OKSA-jaos on käsitellyt asiaa lisää.

Terminologi Mari Suhonen, Sanastokeskus, 13.12.2017: Teimme TE digissä pieniä muutoksia seuraaviin OKSAsta lainattuihin käsitteisiin: oppisopimus, työharjoittelu. Muutokset liittyvät työelämän näkökulmaan. Jos ja kun työt jatkuvat, olisi hyvä käsitellä näitä jotenkin yhdessä.

Terminologi Päivi Kouki, Sanastokeskus, 21.9.2020: Työllisyyspalveluiden sanastossa on määritelty oppisopimussuhde ja työharjoittelusuhde.

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 11.11.2019: Enää ei liene järkevää pitää koulutussopimukseen perustuva koulutus -termiä työharjoittelun lähisynonyymina? Se on määritelty erikseen Parasta DigiTukea -sanastossa: ”koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välinen koulutussopimus”. Ehkä riittää vain tehdä viittaus työharjoittelu-käsitteen kohdalta: ”Ks. myös koulutussopimukseen perustuva koulutus”?

Terminologi 25.9.2020: Työharjoittelu-käsite jätetty pois OKSAn 1. julkaisusta, koska käsittekuvaus kesken. Julkaisua varten on luotu käsitettä kaaviossa edustava apukäsite.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoa varten tämän käsitteen OKSAsta lainattua luonnosmääritelmää muokattiin seuraavaan muotoon: ”korkeakoulutukseen sisältyvä, kestoaltaan määritelty tavoitteellisen oppimisen jakso, jossa oppiminen tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä”. Tällä määritelmämuodolla pyrittiin saamaan esiin ero käsitteen työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn työharjoittelun määritelmäluonnosta tähän suuntaan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Myös huomautuksia täydennettiin Jatkuvan oppimisen sanastoa varten seuraavilla kappaleilla:

1. huomautus: Korkeakoulutukseen liittyvä työharjoittelu on pääosin palkallista. Työharjoittelusta tehdään sopimus korkeakoulun, työnantajaorganisaation ja opiskelijan välillä, ja harjoitteluun voi liittyä myös harjoittelijan ja työnantajaorganisaation välinen sopimus.

2. huomautus: Toisen asteen koulutuksessa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tätä käsitettä vastaa osittain käsite työpaikalla järjestettävä koulutus / työssäoppiminen.

609

kliininen harjoittelu

sv klinisk praktik
en clinical training

määritelmä

lääketieteen tai terveysalan *korkeakoulututkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* tai erikoislääkärikoulutuksen aikana aidossa toimintaympäristössä tapahtuva harjoittelu

huomautus

Käsitteen tunnus: c1033

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

610

auskultointi (1); tuomioistuinharjoittelu

sv auskultering
en court training

määritelmä

oikeustieteen *ylemmän korkeakoulututkinnon* jälkeen tuomioistuimessa suoritettavissa oleva harjoittelu

huomautus

Auskultointi (1) pätevittää varatuomariksi, ja siinä perehdytään kärjäoikeuden, hovioikeuden ja hallinto-oikeuden lainkäyttötehtäviin.

Käsitteen tunnus: c538

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

611

opetusharjoittelu

ei: auskultointi (2) (vanhentunut)

sv undervisningspraktik
en teaching practice
not: teacher training

määritelmä

opettajankoulutukseen kuuluva, *oppilaitoksessa* tapahtuva *opettamisen* harjoittelu

huomautus

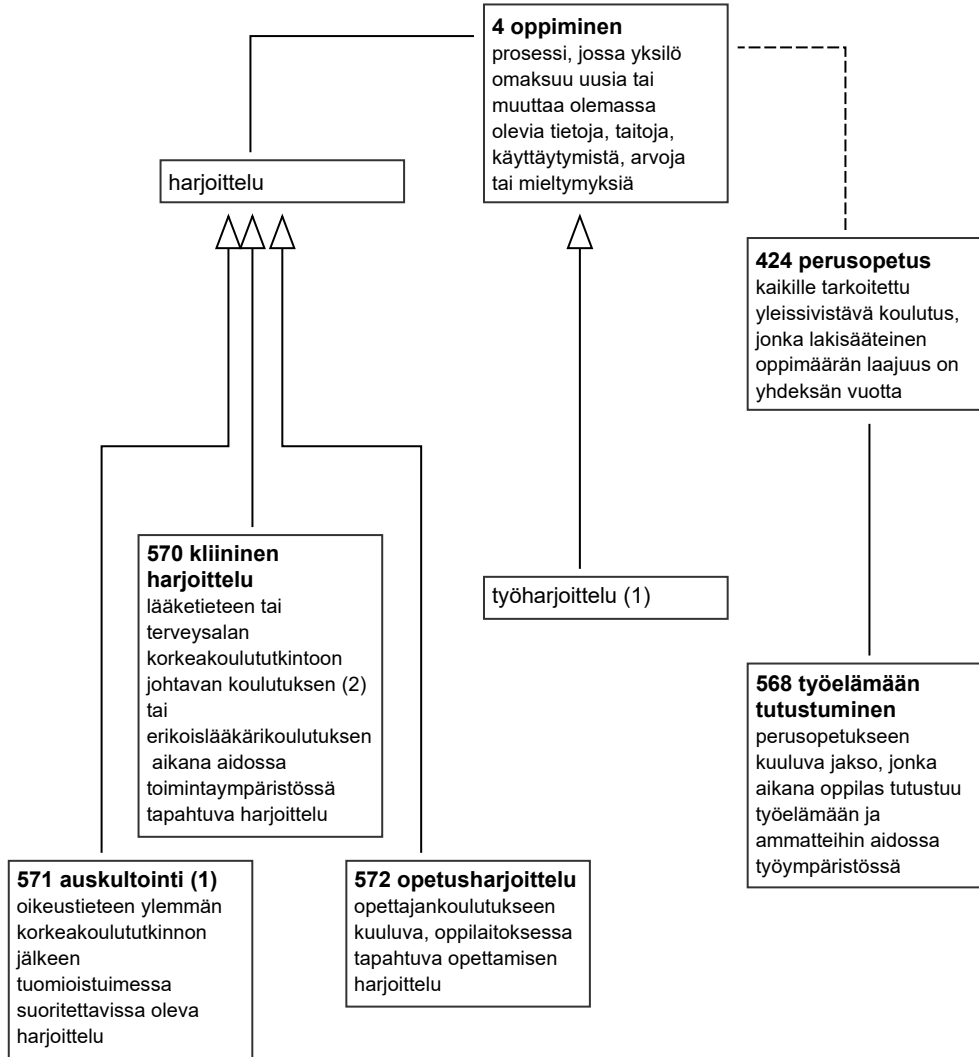
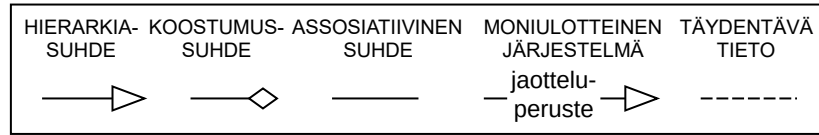
Käsitteen tunnus: c904

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaosto 22.4.2016: erotettu eri käsitteiksi

Käsitekaavio 71. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.

HUOM! Työharjoittelu kaaviossa apukäsitteenä, koska käsitteen käsittely on kesken eikä se ehdi ensimmäiseen julkaisuun.

6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt

6.13.1 Todistus

612

todistus

sv betyg

en certificate; diploma (3); report card; ~ licence

määritelmä

asiakirja, joka todistaa *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (1)* osallistumisesta, *koulutuksen (2)*, *tutkinnon*, *oppimäärän* tai *näytön* suorittamisesta, *oppimisen* tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta

huomautus

Esiopetuksessa käytettävä todistustyyppi on *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen *osallistumistodistus*.

Perusopetuksessa käytettävät todistustyytit ovat *lukuvuositolodistus*, *välitolodistus*, *päätötolodistus* ja *erotodistus* sekä *erityiseen tutkintoon* liittyvät todistukset eli *tolodistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta*, *tolodistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä* ja *tolodistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta*.

Ammatillisessa koulutuksessa todistustyytit ovat *tutkintotodistus*, *tolodistus suoritetuista tutkinnon osista*, *tolodistus opiskelijan osaamisesta*, *tolodistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta*, *tolodistus suoritetuista koulutuksen osista* ja *tolodistus koulutukseen osallistumisesta* (yhtäältä *tutkintokoulutukseen* ja toisaalta *valmentavaan koulutukseen* osallistumisesta). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa *tolodistus* osaamisesta.

Lukiokoulutuksessa käytettävät todistustyytit ovat *päätötolodistus*, *tolodistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta* ja *erotodistus*. Päätötolodistukseen voi sisältyä liitteinä muita *tolodistuksia*.

Korkeakouluissa (1) käytettäviin todistustyypeihin kuuluu muiden muassa *tutkintotodistus*.

Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan *tolodistuksia* esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa *tolodistus* suoritetuista opinnoista myös *opiskelun* kestäessä. *Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* *tolodistuksista* säädetään *asetuksissa 794/2004* ja *1129/2014*.

Vapaassa sivistystyössä yleisimmin käytettävä todistustyyppi on *osallistumistodistus*. Käytössä on myös *tolodistus opiskelijan osaamisesta*.

Käsitteen tunnus: c1386

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

OKSA-jaos 15.5.2020: korkeakouluissa *tolodistuksista* on säädetty myös, Ilmarilta tieto mitä ja missä

OKSA-jaos 15.5.2020: vapaa sivistystyö: Tero pyytää Annikalta tietoa

Annika Bussman, OKM, 15.5.2020: Käsitteäkseni [VST:ssä] yleisimmin tänään annetaan *tolodistuksia*, jotka sisältävät tietoja koulutuksen nimestä, koulutuksen laajuudesta ja mahdollisesti kurssin osa-alueet lueteltuna ja niiden laajuudet lueteltuna, mikäli on kyseessä pitkä kokopäiväinen koulutus.

Poikkeuksena tästä annetaan tietyissä tapauksissa *tolodistuksia*, joissa osaaminen on arvioitu, joko numero-asteikolla tai hyväksyty – hylätty asteikolla, eli käytännössä *tolodistus* hyväksytystä suorituksesta. Liikunnan koulutuskeskuksissa järjestetään muun muassa lukukauden kestävä kokopäiväinen linja, kaikille opistoille yhteisen opetus suunnitelman pohjalta, jossa on numeroarviointi.

Tämä tulee nyt muuttamaan työryhmätyön johdosta, eli moni oppilaitos työstää nyt opetussuunnitelmiaan siten, että ne pohjautuvat osaamisen kuvaamiseen ja yhä enemmän ryhdytään myös arvioimaan koulutusta. Kuulin viime viikolla, että Helsingfors arbis ja käsittääkseni myös Helsingin työväenopisto ovat molemmat muuttamassa koko koulutustarjontansa kuvaustapaa osaamisperusteiseksi jo ensi syksyksi, mikä on aika hurja juttu. Tämä ei kuitenkaan vielä tarkoita, että kaikkea arvioitaisiin, mutta peruspalikat laaditaan siis siten, että voidaan myös lähteä arvioimaan, mikäli tämä nähdään tarkoituksenmukaiseksi. Eli jos mietit Kosken osalta mitä tarkoittaa, niin he eivät ole tehneet mitään päätöstä Koskeen viemisestä, mutta katsovat, että uusi kuvaustapa palvelee heidän tavoitteitaan nostaa paremmin esille mitä koulutuksissa on tarkoitus oppia.

Eli tällä hetkellä siis pääasiassa todistuksia osallistumisesta ja jatkossa liikutaan suuntaan todistuksia osaamisesta.

Terminologin kysymys Annika Bussmanille (vst) 14.9.2020: Onko vapaan sivistystyön huomautus ok? Muotoiltu Annikan 15.5.2020 viestissään antamien tietojen pohjalta.

Terminologin kysymys kielityöryhmille (perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulut) 10.9.2020: Käsite lisätty OKSAan syksyllä 2020. Ruotsin- ja englanninkieliset vastineet tulisi täydentää eri koulutusasteiden näkökulmasta.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.10.2021: Huomautuksessa mainitaan todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta ja valmentava koulutus. Kun nämä käsitteet on käsitelty, palattava tarkistamaan ovatko nämä viittaukset ok.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.10.2021: Jos OKSAan lisätään käsite osaamistodistus, ja jos tällöin tarvitaan yhteinen yläkäsite nykyiselle käsitteelle todistus (c1386) ja käsitteelle osaamistodistus, niin voisiko/pitäisikö todistus-käsitteen termiä tarkentaa? (Jatkuvan oppimisen sanastossa on 29.10.2021 terminä "koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus"). Tosin muualla sanastossa on varmaan luontevinta edelleen viitata tässä määriteltyyn todistus-käsitteeseen pelkällä termillä todistus.

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 4.2.2022: Toimiiko pelkkä termi "todistus" mielestänne OKSAassa edelleen hyvin vai pitäisikö täsmentää?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022: Jatkuvan oppimisen sanastossa on käytetty todistus-termin sijaan täsmennettyä termiä "*koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus*". Myös määritelmää on täsmennetty: "*asiakirja, joka todistaa koulutusjärjestelmän mukaiseen opetukseen tai koulutukseen1 osallistumisesta, koulutuksen2, tutkinnon, oppimäärän tai näytön suorittamisesta, oppimisen tai opintojen etenemisestä tai muusta oppijan koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta*". Ovatko tällaiset täsmennykset tarpeen OKSAassa?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022: Todistus-käsitteen määritelmässä ei ole eksplisiittisesti mainittu, että se voisi todistaa osaamisesta. (Toki voi ajatella, että tuo loppu "tai muusta oppijan koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta" voi pitää sisällään osaamisesta todistamisen...?) Mutta pitäisikö osaamisesta todistamisen sisältyä yhtenä vaihtoehtona tässä määriteltyyn käsitteeseen? Vai ovatko osaamistodistukset tästä erillinen käsite?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg)

613

päättötodistus

ei: päästötodistus (vanhentunut)

sv avgångsbetyg *n*

en school-leaving certificate; diploma (2)

määritelmä

todistus tietyn *koulutuksen (2)* koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsite päättötodistus on käytössä mm. *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* sekä *taiteen perusopetuksessa* (kuten musiikki- ja tanssiopistoissa).

Ks. myös *perusopetuksen päättötodistus*, *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c539

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Todistus* ja *Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

614

todistus suoritetuista opinnoista (1) <lukiokoulutus>

sv betyg *n* över slutförda studier <lukiokoulutus>

en transcript of completed studies <lukiokoulutus>; > transcript of completed study units <lukiokoulutus; opintojaksoista>

määritelmä

todistus, jossa on tieto *oppilaan* tai *opiskelijan opintosuorituksista*

huomautus

Suoritetuista opinnoista voidaan antaa todistus opintojen aikana tai keskeytyneen *koulutuksen (2)* jälkeen.

Lukiokoulutuksessa todistus suoritetuista opinnoista (1) ei kuulu lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* lueteltuihin todistustyyppisiin, mutta lukiokoulutuksessa voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista (1) esimerkiksi jos opiskelija opiskeluaikanaan tarvitsee todisteen opiskelijastatuksestaan.

transcript of completed studies / transcript of completed study units: *Lukiokoulutuksessa* englanninkielinen termi transcript of completed studies on suositettavampi (kuin transcript of completed study units), sillä opintosuoritukset eivät välttämättä ole *opintojaksoja*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsitteet *todistus suoritetuista tutkinnon osista* ja *todistus suoritetuista koulutuksen osista*.

Vrt. *opintosuoritusote*, *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c546

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Todistus*

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVA-koulutuksessa suoritetuista lukio-opinnoista saa "todistuksen suoritetuista opinnoista" koulutuksen aikana suoritetuista lukiokoulutuksen opinnoista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko TUVA-näkökulman näkyä jotenkin "todistus suoritetuista opinnoista"-käsitteen kohdalla? Ehkä lähinnä huomautuksessa. Entä pitäisikö käsitteen "luokkaa" laajentaa nykyisestä <lukiokoulutus>-merkinnästä?

615

opintosuoritusote; opintorekisteriote; ote opintosuoritusrekisteristä

sv studieprestationsutdrag *n*; utdrag över studieprestationer); drag över studieprestationer
en transcript of study records

määritelmä

koulustoitimijan antama asiakirja, jossa on tieto *opiskelijan* rekisteröidyistä *opintosuorituksista*

huomautus

Lukiokoulutuksessa käsite opintosuoritusote on käytössä, mutta siitä ei ole säädetty lukiolainsäädännössä.

Korkeakouluissa (1): Tarvitessaan todisteen opintosuorituksistaan opiskelija voi ladata *korkeakoulun (1)* tietojärjestelmästä epävirallisen sähköisen opintosuoritusotteen tai tilata virallisen, allekirjoituksella ja korkeakoulun (1) leimoilla varmennetun opintosuoritusotteen.

Vrt. *todistus suoritetuista opinnoista (1)* ja *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c1625

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVA-koulutuksessa suoritetuista ammatillisen koulutuksen opinnoista saa opintosuoritusotteen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko TUVA-näkökulman näkyä jotenkin "opintosuoritusote"-käsitteen kohdalla? Ehkä lähinnä huomautuksessa. Entä pitäisikö käsitteen "luokkaa" laajentaa nykyisestä <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus> -merkinnästä?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utdrag över studieprestationer)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (drag över studieprestationer)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transcript of record)

616

todistus suoritetuista tutkinnon osista; todistus tutkinnon osan suorituksesta

sv betyg *n* över avlagda examensdelar; betyg *n* över avlagd examensdel
en certificate of completed qualification units

määritelmä

todistus, jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle ammatillisen tutkinnon osan* tai osien suorittamisesta

huomautus

Ennen 1.1.2018 voimaan astunutta ammatillisen koulutuksen reformia todistuksen suoritetuista tutkinnon osista antoi *tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunta*.

Vrt. *todistus suoritetuista koulutuksen osista* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c547

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg över avlagda examensdelar)

617

todistus suoritetuista koulutuksen osista

määritelmä

todistus, jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* osan tai osien tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osan tai osien suorittamisesta

huomautus

Vrt. *todistus suoritetuista tutkinnon osista* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c1682

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 10.9.2021: Myös *pienet osaamiskokonaisuudet* saattavat aiheuttaa tarvetta muokata sisältöä niin että kattaa muutakin valmentavaa koulutusta

OKSA-jaos 10.9.2021: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/todistusmaarays_oph-54-2018.pdf → tästä pitäisi olla uudempi määräys, voimaan 2/2021

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Todistusm%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys%20OPH-2147-2020.pdf>

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin-merkittavat-tiedot-0>

Tuulalta tieto, kumpi ylläolevista kahdesta on voimassaoleva!

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Pitäisikö tämän käsitteen käyttöalaksi/luokaksi merkitä ammatillisen lisäksi perusopetus ja lukiokoulutus? Siis TUVA-koulutuksen takia. Vai lisätäänkö omaksi luokakseen TUVA-koulutus? (**Huom.**, **terminologi**: tee vastaava muokkaus kaikkiin tietueisiin, joissa mukana TUVA-koulutuksen näkökulma.)

618

todistus suoritetusta koulutuksesta; > todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta

<ammattillinen koulutus>

sv betyg *n* över slutförd utbildning

en certificate of completed education and training; > certificate of completed preparatory education and training <todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta>

määritelmä

todistus, joka annetaan *tutkintoon* johtamattoman *koulutuksen (2)* suorittamisesta

huomautus

Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista (2), joista saa todistuksen, ovat *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*.

Korkeakoulujen (1) puolelta esimerkki tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta (2), josta saa todistuksen, ovat *yliopistossa* suoritettavat erilliset *opettajan* pedagogiset opinnot.

Vrt. *tutkintokoulutuksesta* annettava *tutkintotodistus*.

Käsitteen tunnus: c545

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: **Todistus**

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (erit. ammatillinen) 12.10.2021: Millä tavalla termiä todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta halutaan jatkossa käyttää? Jatkaako tämä nimitys olemassaoloaan? Jos jatkaa, viitataan sille sekä tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen että työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen?

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021: Marraskuussa todettiin, että esimerkiksi TUV:sta ja TELMA:sta saa todistuksen suoritetusta koulutuksesta. Entä OKS:assa oleva termi "todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta", onko se mielestänne edelleen relevantti vai poistetaan tai merkitään vanhentuneeksi? Nythän OKS:aan oli merkittävässä käsitteessä valmentava koulutus vanhentuneeksi (aiempi lakitekninen kattokäsite), mutta silti TUV:an ja TELMA:n yhteydessä voi tietysti mahdollisesti käyttää joko termiä "todistus suoritetusta koulutuksesta" tai termiä "todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta".

619

tutkintotodistus

sv examensbetyg *n*

en qualification certificate <ammattillinen koulutus>; degree certificate <korkeakoulut>; degree diploma <korkeakoulut>; < certificate (2)

määritelmä

suoritetusta *tutkinnosta* annettava *todistus*

huomautus

Tutkintotodistus on käsitteenä käytössä *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*. Lukiokoulutuksessa tutkintotodistuksena pidetään *ylioppilastutkintotodistusta*.

Tutkintotodistuksiin voidaan rinnastaa myös *perusopetuksen päättötodistus* ja *lukion päättötodistus*, mutta ne eivät ole tutkintotodistuksia, sillä *perusopetuksen* tai lukiokoulutuksen *oppimäärän* suorittamista ei tavata pitää tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termeillä certificate ja diploma viitataan todistuksen lisäksi joskus myös tutkintoon. Certificate viittaa myös muihin todistuksiin kuin tutkintotodistukseen, mutta sitä voidaan käyttää termin tutkintotodistus käännöksenä, kun kontekstista on muuten selvää, että kyseessä on tutkintotodistus (esim. käännettäessä tutkintotodistuksen otsikkoa).

Vrt. *todistus suoritetusta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c550

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Todistus*, *Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset*, *Tutkintotodistus* ja *Tutkinto*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Anu Halvari: LOPSissa "tutkinto" vain viittauksena ylioppilastutkintoon. (LL2018 myös muihin tutkintoihin)

Totti T., huhtikuu 2020: Lukion päättötodistuksella on sidos hakukelpoisuuteen esim. amk-opintoihin.

620

osallistumistodistus; > **todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta** <ammattillinen koulutus>;
> **todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta** <ammattillinen koulutus>

sv intyg *n* över deltagande i förskoleundervisningen <esiopetus>; intyg *n* över deltagande i...; intyg *n* över deltagande i övrig yrkesutbildning

en certificate of attendance; certificate of participation in VET <ammattillinen koulutus>; > certificate of participation in education and training to complete a qualification <todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta>; > certificate of participation in preparatory education and training <todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta>

määritelmä

todistus opetukseen (1) tai *koulutukseen (2)* osallistumisesta

huomautus

Esiopetuksessa on käytössä *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus.

Osallistumistodistus annetaan myös esimerkiksi *perusopetukseen valmistavaan opetukseen* osallistumisesta, maahanmuuttajien oman äidinkielen *opetukseen (2)* osallistumisesta ja *muuhun ammatilliseen koulutukseen* osallistumisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa ovat käytössä käsitteet todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta.

Käsitteen tunnus: c549

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmä 7.2.2022: (Totin selvityksessä korkeakouluista): osallistumistodistukseen liittyy vähemmän vaatimuksia: "tiedon äärellä oltu". Liittyy siis käsitteeseen oppimiskokemus.

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 23.2.2022: Tulisiko tämän käsitteen kuvausta muokata viime kokouksessa keskustellun perusteella? Määritelmässä puhutaan opetukseen (1) ja koulutukseen (2) osallistumisesta, mutta pitäisikö olla myös jotain koulutusjärjestelmän ulkopuolista, "tiedon äärellä oltu", kuten Totti sanoi viime kokouksessamme?

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 23.2.2022: Määritelmäksi esimerkiksi "todistus opetukseen (1) tai koulutukseen (2) tai tietoa tai osaamista tarjoavaan tilaisuuteen tai tilanteeseen osallistumisesta"? Ja huomautukseen, että opetus ja koulutus voivat olla koulutusjärjestelmään sisältyvää opetusta tai koulutusta tai sitten järjestelmän ulkopuolista. Huom. tällöin yläkäsite "todistus" ei voisi rajautua pelkästään koulutusjärjestelmään.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (intyg över deltagande i...)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of attendance)

621

kielitodistus

sv språkintyg *n*; > intyg *n* över avlagd allmän språkexamen <yleisestä kielitutkinnosta>

en certificate of language proficiency; language proficiency certificate

määritelmä

todistus, joka osoittaa henkilön osaavan tiettyä kieltä määrätyllä tasolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c559

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

622

<amatillinen koulutus>

todistus osaamisesta; todistus opiskelijan osaamisesta

määritelmä

todistus, joka osoittaa, mitä *amatillisen koulutuksen opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen kun on suorittanut *amatillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* siten, että *osaamisen arviointia* (2) on mukautettu tai *ammattitaitovaatimuksista* tai *osaamistavoitteista* (2) on poikettu ja todetaan ettei opiskelija ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2)

huomautus

Amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta voidaan antaa, kun on kyseessä *osaamisen arvioinnin mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*. Amatillisen *koulutuksen järjestäjä* arvioi, onko opiskelija saavuttanut *tutkinnon osien* keskeiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet* (2). Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä ei voi antaa *tutkintotodistusta*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen siitä opiskelijan osaamisesta, jonka hän on osoittanut.

Käsitteen tunnus: c1687

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

OKSA-jaos 12.6.2020: Tuula tarkistaa amatillisen lainsäädännön

OKSA-jaos 12.6.2020: e-perusteissa löytyy amatillisesta, kun on mukautettu ja on poikettu vaatimuksista, kun ei voida antaa todistusta tutkinnon osasta

OKSA-jaos 12.6.2020: Riina muotoilee määritelmäluonnoksen amatillisen näkökulmasta, palataan muihin asteisiin elokuussa

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Miten terminologin hahmottelemaa määritelmää pitää koulutusasteenne näkökulmasta muokata?

Terminologin kysymys amatilliselle 30.6.2020: Onko (amatillisen koulutuksen osalta) totta, että tutkinnon osa on pitänyt "suorittaa hyväksytysti" - suorittaako opiskelija hyväksytysti jos ei saavuta keskeisiä ammattitaitovaatimuksia?

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Pitäisikö määritelmässä mainittua kohtaa "hankkinut osaamista" tarkentaa: "hankkinut osaamista, joka on tunnustettu ja tunnustettu"?

Seija Rasku elokuva 2020: amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta annetaan nimenomaan silloin, kun opiskelija ei saavuta tutkinnon osan keskeisiä osaamistavoitteita tai ammattitaitovaatimuksia mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi. Hänelle ei näin ollen voi antaa todistusta suoritetusta tutkinnon osasta tai tutkintotodistusta, vaan hän saa todistuksen osaamisestaan (= siitä osaamisesta, jonka on osoittanut). Tuo kaavailun määritelmän alkuosa on siis ok, mutta jälkimmäinen osa ("sen jälkeen, kun on suorittanut hyväksytysti") ei istu amatilliseen.

OKSA-jaos 28.8.2020: Käsite on olemassa paitsi amatillisessa, myös vapaassa sivistystyössä.

OKSA-jaos 28.8.2020: Tomi, Tuula, Seija ja Riina laativat määritelmän joka sopii amatilliseen koulutukseen (ja toistaiseksi vain siihen).

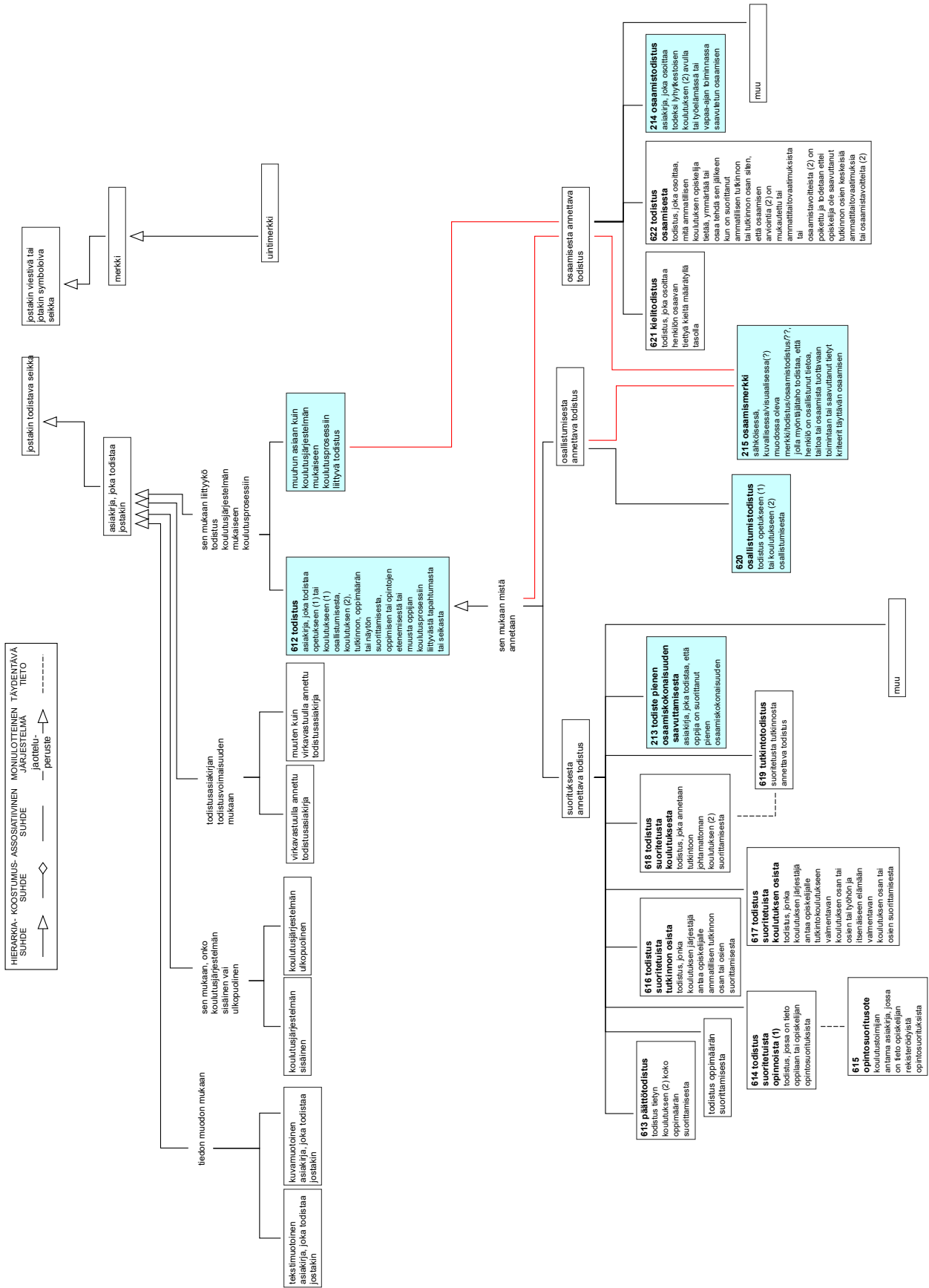
Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: VST-laissahan on kovin vähän pykälää sisällöistä. oppivelvollisuus uudistuksessa sinne on tulossa tällainen pykälä: 25 g § Todistukset ja osaamisen arviointi Tämän luvun mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. Opetushallitus määrää opetussuunnitelman perusteissa todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusten liitteistä. Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä opetussuunnitelman perusteissa määrättyyn osaamiseen. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan opetussuunnitelman perusteiden mukaiset vaatimukset ja tavoitteet. Opiskelijalle on annettava mahdollisuus itsearviointiin. Itsearviointi ei vaikuta osaamisen arviointiin. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Kansanopiston ylläpitäjän tulee järjestää mahdollisuus osaamisen uusimiseen, jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: Myös meidän työryhmän työn tuloksena koulutus tulee menemään yhä enemmän siihen suuntaan, että osaamista arvioidaan ja minusta silloin nimenomaan annetaan osaamisesta todistus. Sanoitus tässä pykäläluonnoksessa ole aivan kohdallaan, mutta minusta tämä todistus osaamisesta on juuri se tapa miten meidän pitäisi vst:ssä ilmaista asia, kun koulutusta nyt kehitetään osaamisperusteiseen suuntaan

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: [pykäläluonnostekstissä olisi ollut hyvä] kirjoittaa todistus osaamisesta, koska siitä tässä on kyse. Joten minusta vst saisi olla tuossa kohdassa mainittuna, jos se tulee oksaan.

Terminologin kysymys ammatilliselle (Tomi, Tuula, Seija Rasku) 18.9.2020: Kommentoitteko käsitteen määritelmää ja huomautusta? Olen hyvin epävarma monesta määritelmän kohdasta (esim. voidaanko sanoa, että opiskelija "suorittaa" tutkinnon tai tutkinnon osan, jos tehdään mukauttaminen ja/tai poikkeaminen), joten muokausehdotukset tai -kehotukset ovat tervetulleita!

OKSA-jaos 19.2.2021: Korkeakoulujen käsitteenä "todistus osaamisesta" olisi eri käsite kuin ammatillisen alalla määritelty → ei määritellä ainakaan toistaiseksi korkeakoulujen käsitteenä.

Käsitekaavio 72. Todistus.

Terminologin kommentti itselleen 23.2.2022: Muuta alimman hierarkiatason käsitteiden viivat nuoliksi, jos pidetään nämä käsitesuhteet

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022: Todistus-käsitettä jaettu alakäsitteisiin erilaisin jaotteluperustein, kuten viime kokouksessa puhuttiin. Kuitenkin ainakin toistaiseksi vaikuttaisi, että ainoastaan jaotteluperusteen "sen mukaan liiitykö todistus koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutusprosessiin" alle tulee käsitteitä. Onko kommentteja tähän kaavioon yleisellä tasolla? (Ainakin osaamismerkki-käsitteen sijoittuminen kaavioon on epäselvää...)

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet -pikkusanastotyöryhmälle 14.3.2022: Ovatko mielestänne merkit (kuten uimamaisterin merkki) yhdeytyyppisiä todistuksia? Itse aloin ajatella, että todistukset (joiden tarkoitus on osoittaa jotakin todeksi) ja merkit (joiden tehtävänä on viestittää jotakin) olisivat ehkä kaksi erillistä käsittehierarkiaa. (Mutta minne kuuluu osaamismerkki, onko se todistus vai merkki?)

623

välitodistus

sv mellanbetyg *n*
en interim report card
rather than: intermediate report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) aikana, muulloin kuin lopussa, annettava *todistus*

huomautus

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden](#) mukaan lukuvuoden aikana voidaan antaa välitodistuksia [opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa](#) päätettävällä tavalla. Välitodistuksen sisällöstä määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Vrt. [lukuvuositolistus](#) sekä mm. [lukiokoulutuksessa](#) käytettävä käsite [opintosuoritusote](#).

Käsitteen tunnus: c558

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 7.5.2020: Ehdotamme englannin termiksi "interim report card"; POPS 2014:n englannin käännöksessä on "intermediate report". Mitä mieltä olette?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intermediate report)

624

lukuvuositolistus

sv läsårsbetyg *n*
en school year report card

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) päättyessä annettava *todistus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c557

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läsårsbetyg)

625

perusopetuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från den grundläggande utbildningen
en primary and lower secondary education certificate; basic education certificate
not: final certificate

määritelmä

päättötodistus perusopetuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c540

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen)

626

lukion päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från gymnasiet
en general upper secondary education certificate
not: high school diploma /US/

määritelmä

päättötodistus lukiokoulutuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Amerikanenglannin termi high school diploma viittaa suunnilleen Suomen lukion päättötodistusta vastaavaan käsitteeseen Yhdysvalloissa. Termiä ei kuitenkaan voi käyttää suomalaisesta lukion päättötodistuksesta.

Ks. myös [lukio \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c541

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#) ja [Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

627

todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* i en ämneslärokurs i den grundläggande utbildningen

määritelmä

todistus perusopetuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c542

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

628

todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä

sv betyg *n* över delvis fullgjord lärokurs i den grundläggande utbildningen

määritelmä

todistus perusopetuksen oppimäärän osan suorittamisesta

huomautus

Todistus voidaan antaa esimerkiksi yhden *vuosiluokan* oppimäärän suorittamisesta.

Käsitteen tunnus: c543

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

629

todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg *n* från hela lärokursen i den grundläggande utbildningen

en certificate of completion of the basic education syllabus

määritelmä

todistus perusopetuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c544

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of completion of the basic education syllabus)

630

todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom gymnasieutbildningen

en certificate for completion of a subject syllabus

määritelmä

todistus lukiokoulutuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c887

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

631

<lukiokoulutus>

todistus suullisesta kielitaidosta; todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

sv intyg *n* över muntlig språkfärdighet

en certificate of oral skills

määritelmä

todistus, joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä kielen suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1057

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

632

lukiodiplomitodistus

en certificate of a general upper secondary school diploma

määritelmä

todistus, joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä *lukiodiplomin* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1678

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

hyväksytty

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

633

puheviestintätaitojen päättökokeen todistus; puhvi-todistus <arkikielessä>

en certificate of final examination for oral communications skills

not: certificate for puhvi test; puhvi certificate

määritelmä

todistus, joka annetaan *lukiokoulutuksen* aikana puheviestintätaitojen päättökokeen suorittamisesta

huomautus

Puheviestintätaitojen päättökoe (engl. final examination for oral communications skills) on Opetushallituksen vuosittain lukiolaisille ja *ammattillisen peruskoulutuksen opiskelijoille* laatima koe, jossa arvioidaan opiskelijan puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Kokeen järjestämisestä päätetään paikallisesti.

certificate for puhvi test; puhvi certificate: Näitä termimuotoja ei tulisi käyttää, sillä englannin kielen termissä ei pitäisi käyttää suomenkielistä lyhennettä.

Käsitteen tunnus: c1680

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

634

erotodistus <perusopetus, lukiokoulutus>; > **todistus lukiosta eroamisesta** <lukiokoulutus>; > **todistus suoritetuista opinnoista (2)** <lukiolaissa 714/2018>

sv skiljebetyg *n*

en certificate of termination of studies <perusopetus, lukiokoulutus>

rather than: > proof of completed study units <lukiokoulutus>

not: certificate of resignation; > certificate of resignation from general upper secondary school <lukiokoulutus>

määritelmä

todistus, josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan *perusopetuksen oppilaalle*, joka vaihtaa toiseen *peruskouluun (1)*, eroaa koulusta kesken perusopetuksen *oppimäärän* suorittamista tai ei ole saanut *oppivelvollisuutta* suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana, taikka *lukiokoulutuksen opiskelijalle*, joka eroaa *lukiosta (1)* ennen lukiokoulutuksen koko oppimäärän suorittamista tai jonka *opiskeluoikeus* on päättynyt kesken lukiokoulutuksen

huomautus

Perusopetuksen erotodistuksesta säädetään perusopetusasetuksessa (852/1998).

Lukiokoulutuksen erotodistuksesta säädetään lukioasetuksessa (810/1998).

certificate of resignation; certificate of resignation from general upper secondary school:

Erotodistuksen vastineena ei pitäisi käyttää sanan "resignation" sisältäviä termejä, sillä verbi "resign" viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei *opiskelupaikan* jättämiseen, ja lisäksi 'resignation' tapahtuu aina henkilön omasta aloitteesta.

Käsitteen tunnus: c548

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

635

ylioppilastutkintotodistus

sv studentexamensbetyg *n*
en matriculation examination certificate

määritelmä

tutkintotodistus ylioppilastutkinnon suorittamisesta

huomautus

Ks. myös *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c551

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Hakukelpoisuus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset ja Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

636

(vanhentunut)

ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från grundläggande yrkesutbildningen (?)
en vocational upper secondary certificate

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty tiedot kaikkien *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvien *tutkinnon osien* suorittamisesta

huomautus

Toisen osan ammatillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksesta muodostaa *näyttötodistus*.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c886

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

ruotsi tarkistettava (termi terminologin itse muodostama)

OPH / Westerholm 13.11.2015:

Examensbetyg från den grundläggande yrkesutbildningen
examensbetyg = avgångsbetyg + yrkesprovsbetyg

Ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistus
tutkintotodistus = päättötodistus + näyttötodistus

Maarit Luhtala selvitti ammatillisen opolta 26.3.2019, että ammatillisessa koulutuksessa on nykyisin tutkintotodistus = näytöt + opintokortti

637

(vanhentunut)

näyttötodistus

sv yrkesprovsbetyg *n*
en certificate of skills demonstration

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty *opiskelijan* hyväksytysti suorittamat *näytöt*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c552

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

638

(vanhentunut)

näyttötutkintotodistus

sv betyg *n* över fristående examen

en competence-based qualification; certificate of skills demonstration

määritelmä

tutkintotodistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta *näyttötutkintona*

huomautus

Näyttötutkintotodistuksen voi saada *ammattitutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* suorittamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c553

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.4.2017: Merja tiedustelee OKM:stä tätä ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 22.8.2017: Termi competence-based qualification on tällä hetkellä sekä *näyttötutkinnon* että näyttötutkintotodistuksen englanninkielisenä vastineena. Onko ok näin? Jos, niin täytyy merkitä homonyyminumerot (competence-based qualification (1) ja competence-based qualification (2)).

639

(vanhentunut)

ammattikirja

sv yrkesbevis

en certificate of vocational skills

määritelmä

Opetushallituksen hyväksymä asiakirja, jonka voi saada *ammattitutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* hyväksytysti suorittanut henkilö ja johon tehty merkintä *tutkinnosta* tai *tutkinnon osasta* on erilliseen todistukseen verrattava *todistus* tutkinnon tai sen osan suorittamisesta

huomautus

Ammattikirjaan merkitään seuraavat tiedot: ammattikirjan haltija henkilötunnuksineen, suoritettut tutkinnot ja tutkinnon osat, muut *koulutukset (2)* ja *pätevyudet* sekä työ- ja muut palvelussuhteet.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c554

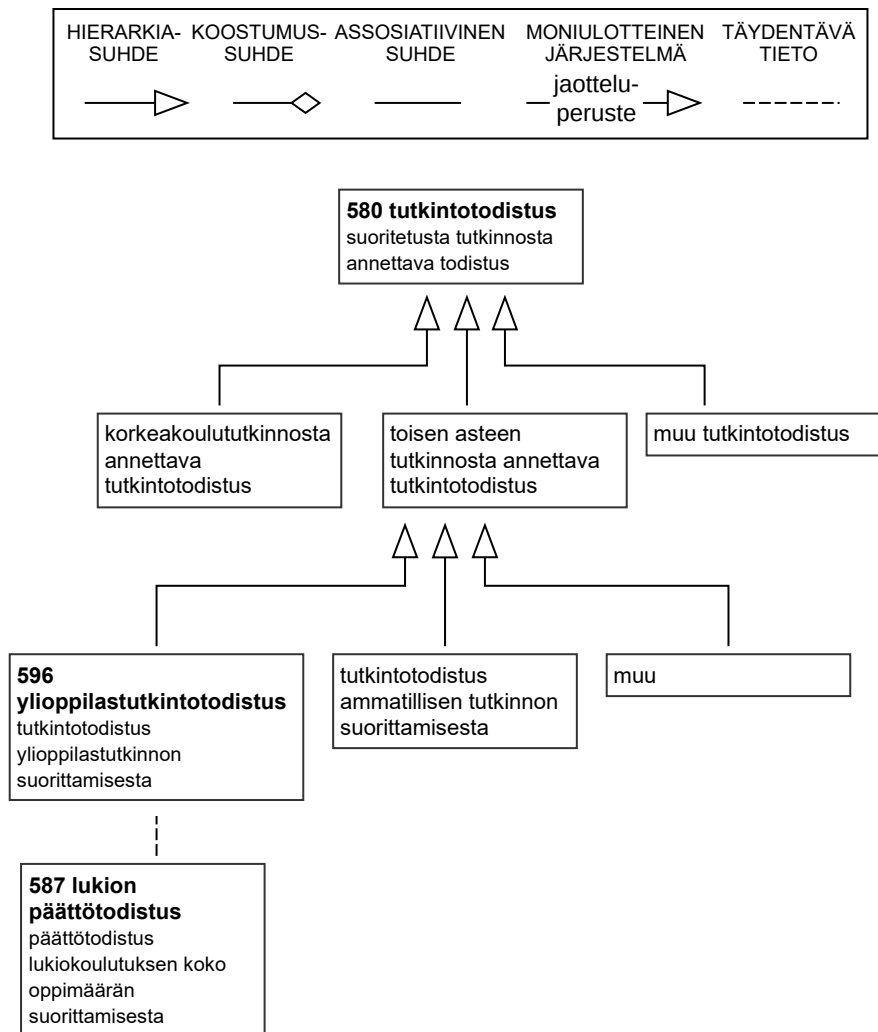
Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesbevis)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of vocational skills)

Käsitekaavio 74. Tutkintotodistus.

6.13.2 Tutkinto

640

tutkinto

sv examen

en qualification (1); degree (1) <korkeakoulut>; < certificate (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; < diploma (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; ~ studies (3) <tutkinnon edellytyksenä oleva koulutus (2)>

määritelmä

opetuksesta (1) vastaavan viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukainen suoritus, josta tehdään hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon saaminen edellyttää A) jonkin *koulutuksen (2)* suorittamista ja/tai B) osallistumista *tutkintotilaisuuteen* ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. Esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto edellyttää tietyn koulutuksen (2) läpikäymistä, kun taas esimerkiksi *näyttö* edellyttää tutkintotilaisuuteen osallistumista ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. *Ylioppilastutkinto* puolestaan edellyttää kumpaakin: A) *lukiokoulutuksen* suorittamista sekä B) tutkintotilaisuuteen osallistumista ja suorituksen hyväksymistä.

Se, mitä viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukaisia suorituksia pidetään tutkintoina, perustuu osin konventioihin. Esimerkiksi *perusopetuksen* ja lukiokoulutuksen koko *oppimääriä* ei pidetä tutkintoina eikä niiden suorittamista tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termit certificate ja diploma viittaavat tutkinnon lisäksi todistukseen (ks. *tutkintotodistus*).

studies: Englanniksi suomen tutkinto-termin vastineena voidaan joissakin tilanteissa käyttää myös termiä studies. Tällöin on yleensä kyseessä terminologisesti epätäsmällinen kielenkäyttö, jossa suomen termillä tutkinto viitataan tutkinnon edellytyksenä olevaan *koulutukseen (2)*.

Käsitteen tunnus: c560

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä, Tutkintorakenne, Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan), Osaamiskokonaisuuksia, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Osaamistavoitteet, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan, Tutkinto, Ulkomainen tutkinto, Aiemmat ammatilliset tutkinnot ja Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

641

tutkintonimike

sv examensbenämning; ~ akademisk grad

en qualification title <toisen asteen koulutus>; degree title <korkeakoulut>

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää suoritettuaan sen käyttöön oikeuttavan *tutkinnon*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintojen* osalta tutkintonimikkeistä on 1.8.2015 lähtien päättänyt Opetushallitus.

Ammattikorkeakoulujen osalta tutkintonimikkeistä säädetään asetuksella (1129/2014).

Yliopistoissa tutkintonimikkeiden säätely ei ole yhtä yksityiskohtaisella tasolla kuin ammattikorkeakouluissa. Esimerkkejä yliopistojen tutkintonimikkeistä ovat filosofian maisteri, tekniikan tohtori ja proviisori.

Epätäsmällisessä kielenkäytössä termiä tutkintonimike käytetään joskus myös viitattaessa tutkinnon nimeen. Tutkinnon nimi ja tutkintonimike ovat kuitenkin kaksi eri käsitettä. Esimerkki tutkinnon nimestä on ”filosofian maisterin tutkinto” ja esimerkki tutkintonimikkeestä ”filosofian maisteri”.

Ruotsin termi akademisk grad ei viittaa tutkintonimikkeeseen eikä tutkintoon, vaan arvoon (esimerkiksi kunniatohtorin arvo).

Käsitteen tunnus: c588

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

642

(vanhentunut)

perusasteen tutkinto

sv examen på grundstadiet; examen på grundnivå <Tilastokeskus>

en comprehensive school qualification; basic education qualification

määritelmä

perusopetuksen oppimäärän mukainen *tutkinto*

huomautus

Käsite perusasteen tutkinto on ollut käytössä aiemmin muun muassa tilastoinnissa, mutta koska *perusopetuksen oppimäärää* ei pidetä *tutkintona*, käsitteen perusasteen tutkinto käyttöä ei harhaanjohtavuuden vuoksi enää suositella.

Käsitteen tunnus: c561

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

643

toisen asteen tutkinto

sv examen på andra stadiet

en upper secondary qualification

määritelmä

toisen asteen koulutuksessa suoritettava *tutkinto*

huomautus

Toisen asteen tutkintoja ovat esimerkiksi *lukiokoulutuksen tutkinnot* (*ylioppilastutkinto*, *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto*) ja *amatillinen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c562

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinto](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

644

korkeakoulututkinto

sv högskoleexamen

en > university degree <yliopistotutkinto>; > university of applied sciences degree <ammattikorkeakoulututkinto>; academic degree; degree (2)
rather than: higher education degree
not: polytechnic degree <ammattikorkeakoulututkinto> (obsolete)

määritelmä

toisen asteen tutkinnon jälkeen *korkeakoulussa (1)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c573

Käsitekaaviot: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Tutkinto](#), [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

645

kielitutkinto

sv språkexamen

en language proficiency test (2)

määritelmä

kielitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Kielitutkintoja ovat *yleiset kielitutkinnot* ja *valtionhallinnon kielitutkinto*.

Viranomaisten määrittelemien kielitutkintojen lisäksi on olemassa esimerkiksi kaupallisten tahojen järjestämiä kokeita, kuten TOEFL-kielikoe.

Käsitteen tunnus: c581

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

646

yleinen kielitutkinto

sv allmän språkexamen

en national certificate of language proficiency
not: national language examination

määritelmä

kielitaidon hankkimistavasta riippumaton, toiminnallisen kielitaidon osoittamiseksi järjestetty *kielitutkinto*

huomautus

Yleisellä kielitutkinnolla mitataan viestinnällistä kielitaitoa tehtävissä, joita aikuinen voi kohdata henkilökohtaisissa, julkisissa, *koulutukseen (1)* ja työhön liittyvissä kielenkäyttötilanteissa, joissa puhutaan, kuunnellaan, kirjoitetaan tai luetaan vierasta kieltä joko Suomessa tai ulkomailla.

Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saame, saksa, suomi, venäjä (tilanne v. 2014).

Englannin sana examination viittaa koetilaisuuteen, joten termimuotoa national language examination ei suositella yleisen kielitutkinnon vastineeksi.

Käsitteen tunnus: c582

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

647

valtionhallinnon kielitutkinto

sv språkexamen för statsförvaltningen
en public administration language examination
rather than: > state administration language examination

määritelmä

julkishallinnon *henkilöstöltä* vaadittavan toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen tarkoitettu *kielitutkinto*

huomautus

Laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) käsitteestä käytetään termiä valtionhallinnon kielitutkinto. Tutkintoa käytetään kuitenkin nykyisin paitsi valtion, myös esimerkiksi kuntien ja evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevalta henkilöstöltä vaadittavan kielitaidon osoittamiseen. Tässä mielessä termi on suppea.

Valtionhallinnon kielitutkinnosta suositellaan käyttämään englanninkielistä termiä public administration language examination mieluummin kuin termiä state administration language examination, sillä edellinen kattaa valtionhallinnon lisäksi muun julkishallinnon, kuten kunnallishallinnon ja kirkon. Termiä state administration language examination on kuitenkin käytetty lain 424/2003 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c583

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

648

auktorisoidun kääntäjän tutkinto

sv examen för auktoriserade translatorer
en examination for authorised translators; authorised translators' examination

määritelmä

tutkinto, joka järjestetään auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittavan kieli-, kääntämis- ja muun taidon osoittamiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c584

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

649

(vanhentunut)

opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto

sv läroplansbaserad examen

määritelmä

opetussuunnitelmaan (2) perustuvana *koulutuksena (2)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c589

650

(vanhentunut)

näyttötutkinto

sv fristående examen

en competence-based qualification; competence-based vocational qualification for adults

määritelmä

ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa ammattitaito osoitetaan työtä tekemällä *tutkintotilaisuudessa*

huomautus

Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* tai *erikoisammattitutkinto*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c590

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

651

<perusopetus, lukiokoulutus>

erityinen tutkinto

sv särskild examen

en separate examination <perusopetus, lukiokoulutus>

not: special examination

määritelmä

tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa osoitetaan tietojen ja taitojen vastaavan *perusopetuksen* tai *lukiokoulutuksen oppimäärää* tai jommankumman oppimäärän osaa

huomautus

Eryisestä tutkinnosta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja -asetuksessa (852/1998) sekä lukiolaissa (714/2018) ja -asetuksessa (810/1998).

Käsitteen tunnus: c580

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

24.9.2020: Määrittely ok arviointityöryhmälle, ei muutoksia. Lisätty lakilinkit.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (separate basic education examination)

652

kaksoistutkinto

sv dubbelexamen

en ~ parallel studies to complete two or more qualifications <toisen asteen koulutus>; > double degree <korkeakoulut>; > dual degree <korkeakoulut>

määritelmä

koulutusorganisaatioiden väliseen sopimukseen perustuva kahden eri *tutkinnon* muodostama kokonaisuus

huomautus

Yleiskielessä sanalla kaksoistutkinto viitataan usein nimenomaan *ylioppilastutkinnosta* ja *ammattillisesta perustutkinnosta* muodostuvaan kokonaisuuteen. Lainsäädännöstä ei kuitenkaan löydy kaksoistutkinnolle tällaista määritelmää. Yleiskielen ilmaus kaksoistutkinto on tässä tapauksessa myös osin harhaanjohtava, sillä kyseessä on kaksi erillistä tutkintoa.

Korkeakouluissa (1) termillä kaksoistutkinto puolestaan tarkoitetaan useimmiten nimenomaan kansainvälistä kaksoistutkintoa eli kaksoistutkintoa, jonka *opiskelija* saa kahden eri maissa sijaitsevan korkeakoulun (1) opintojen suorittamisesta.

Vrt. myös termi kolmoistutkinto, jolla viitataan *lukiokoulutuksen oppimäärän, ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* muodostamaan kokonaisuuteen. Termi kolmoistutkinto ei esiinny lainsäädännössä, mutta sitä käytetään yleiskielessä. Termi on myös osin harhaanjohtava, sillä lukiokoulutuksen oppimäärä ei ole tutkinto.

Ks. myös *yhdistelmäopinnot*.

Käsitteen tunnus: c1038

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot

653

lukiokoulutuksen tutkinto

sv gymnasieexamen
en general upper secondary qualification

määritelmä

ylioppilastutkinto tai *tutkinto*, jonka suorittaminen tuottaa samat oikeudet kuin ylioppilastutkinnon suorittaminen

huomautus

Lukiokoulutuksen tutkinnot ovat *toisen asteen tutkintoja*. Lukiokoulutuksen tutkinnot antavat keskenään yhteneväiset *jatko-opintokelpoisuudet (1)*.

Lukiokoulutuksen tutkintoja ovat ylioppilastutkinnon lisäksi *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto* ja *DIA-tutkinto*.

Käsitettä lukiokoulutuksen tutkinto käytetään tilastoissa.

Ruotsin termi gymnasieexamen pienellä alkukirjaimella kirjoitettuna viittaa tässä määriteltyyn käsitteeseen; isolla alkukirjaimella kirjoitettuna se viittaa ahvenanmaalaiseen tutkintoon (*Gymnasieexamen*). Myös Ruotsissa termi gymnasieexamen on käytössä merkityksessä 'lukiokoulutuksen tutkinto'.

Ks. myös *lukiokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c563

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: Pyydetään Pamelan kanta tähän. Palataan.

654

ylioppilastutkinto

sv studentexamen; finländsk studentexamen
en matriculation examination; Finnish matriculation examination; national school-leaving examination <selittävä käännös>

määritelmä

lukiokoulutuksen oppimäärän mukainen valtakunnallinen yleissivistävä *tutkinto*

huomautus

Ylioppilastutkinto laaditaan valtakunnallisesti ja sen kokeet tarkastetaan keskitetysti yhtenäisin perustein. Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Kokeita järjestetään keväisin ja syksyisin. Kokelas saa suorittaa tutkinnon kerralla tai osina enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

finländsk studentexamen: Ruotsinruotsalaiselle yleisölle viestittäessä voi olla tarpeen käyttää pelkän termin "studentexamen" sijaan täsmällisempää synonyymia "finländsk studentexamen", jottei käsite sekoittuisi Ruotsin studentexamen-käsitteeseen. Ruotsissa ei ole suomalaistyyppistä lukiokoulutuksesta erillistä ylioppilastutkintoa kokeineen, vaan kun *opiskelija* on suorittanut kaikki *lukiokoulutuksen kurssit (1)*, hän saa ylioppilastutkinnon. Ruotsissa on erikseen vapaaehtoinen nk. högskoleprov, jota voidaan käyttää pyrittäessä *korkeakoulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c564

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys Nordisk mobilitet -projektille (Mari Suhonen) 16.6.2016: Olisiko sinulla kanavia kysyä tuon [Ruotsin systeemiä selvittävän] huomautuksen asiasisällön oikeellisuudesta? Jos ei - tai jos menee vaikeaksi - niin ei mitään! (Varmaan ainakin pitäisi kääntää huomautus ruotsiksi, jos haluaisi asiasisältöön kommentteja, vai?)

655

EB-tutkinto; European Baccalaureate -tutkinto

sv European Baccalaureate-examen; Europaskolornas European Baccalaureate -examen; EB-examen

en European Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; EB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ European Baccalaureate certificate <päättötodistus>; ~ EB certificate <päättötodistus>; < European Baccalaureate

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava [Eurooppa-koulujen tutkinto](#), joka suoritetaan kaksivuotisen [lukiokoulutuksen](#) päätteeksi

huomautus

European Baccalaureate: Englannin termi European Baccalaureate viittaa paitsi EB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

Käsitteen tunnus: c565

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

656

IB-tutkinto; International Baccalaureate -tutkinto

sv International Baccalaureate-examen; IB-examen

en International Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; IB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ International Baccalaureate certificate <todistus osin suoritetusta IB-tutkinto-ohjelmasta>

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava kansainvälinen englanninkielinen [tutkinto](#), johon johtavaa [opetusta \(1\)](#) annetaan Suomessa [erityisen koulutustehtävän](#) saaneissa [lukioissa \(1\)](#)

huomautus

Englannin termi International Baccalaureate viittaa paitsi IB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

International Baccalaureate diploma, International Baccalaureate certificate:

Englanninkieliset termit International Baccalaureate diploma ja International Baccalaureate certificate viittaavat eri käsitteisiin. IB diploma annetaan [opiskelijalle](#), joka suorittaa koko IB-tutkinto-ohjelman eli kuusi ainetta, kun taas IB certificate annetaan opiskelijalle, joka suorittaa ohjelman vain osittain (esimerkiksi viisi ainetta).

Käsitteen tunnus: c566

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

657

Reifeprüfung-tutkinto; Abiturprüfung-tutkinto

sv Reifeprüfung-examen; RP-examen

en Reifeprüfung diploma

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava vanhempi [tutkinto](#)

huomautus

Suomessa Reifeprüfung -tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa.

Reifeprüfung-tutkinnon korvaa kevästä 2019 lukien [DIA-tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c567

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

658

DIA-tutkinto; Deutsche Internationale Abitur -tutkinto

sv Deutsche Internationale Abitur-examen; DIA-examen

en German International Abitur Diploma

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava uusi *tutkinto*, joka korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon*

huomautus

Suomessa DIA-tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa *koulutusorganisaation opetuskieli* on saksa. DIA-tutkintoon tähtäävä *koulutus (2)* on alkanut lukuvuonna 2016–2017.

DIA-tutkinto korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon* kevästä 2019 lukien.

Käsitteen tunnus: c1498

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

659

Gymnasieexamen

sv Gymnasieexamen

en Gymnasieexamen diploma; general upper secondary school Gymnasieexamen diploma

not: Gymnasieexamen high school diploma

määritelmä

ahvenanmaalaisen Ålands lyceum -lukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä kansallisen *ylioppilastutkinnon* kanssa muodostaa yleissivistävän *lukiokoulutuksen tutkinnon*, tai Ålands yrkesgymnasium -ammattilukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä *näyttötutkinnon* kanssa muodostaa ammattisuuntautuneen lukiokoulutuksen tutkinnon

huomautus

Opiskelija voi käyttää Gymnasieexamen-tutkinnosta saamaansa *todistusta* (gymnasieexamensbetyg) esimerkiksi hakeutuessaan opiskelemaan Ruotsiin.

Käsitteen tunnus: c568

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

660

ammatillinen tutkinto

sv yrkesinriktad examen

en vocational qualification

määritelmä

ammatillisen osaamisen kohottamiseen ja ylläpitämiseen sekä ammattitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Ammatillisia *tutkintoja* ovat *ammatillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c569

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: vocational qualification. yleiskielinen termi, ei varsinainen tutkintotaso; käsittää ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon

661

ammattillinen perustutkinto

sv yrkesinriktad grundexamen
en initial vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella

huomautus

Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c570

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

662

ammattitutkinto

sv yrkesexamen
en further vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattillista perustutkintoa](#) syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin

huomautus

Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c571

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: further vocational qualification (OPH). Perustermi on noin; erilaisten tutkintojen nimet rakennetaan Further Qualification in/for, esim. Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/kaannossuosituksia

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 23.8.2017: Onko tarkoitus, että laitetaan huomautukseen tietoa tarkempien tutkintonimien rakenteesta ja esimerkkejä vastineista (kuten Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics)?

663

erikoisammattitutkinto

sv specialyrkesexamen
en specialist vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattitutkintoa](#) syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista

huomautus

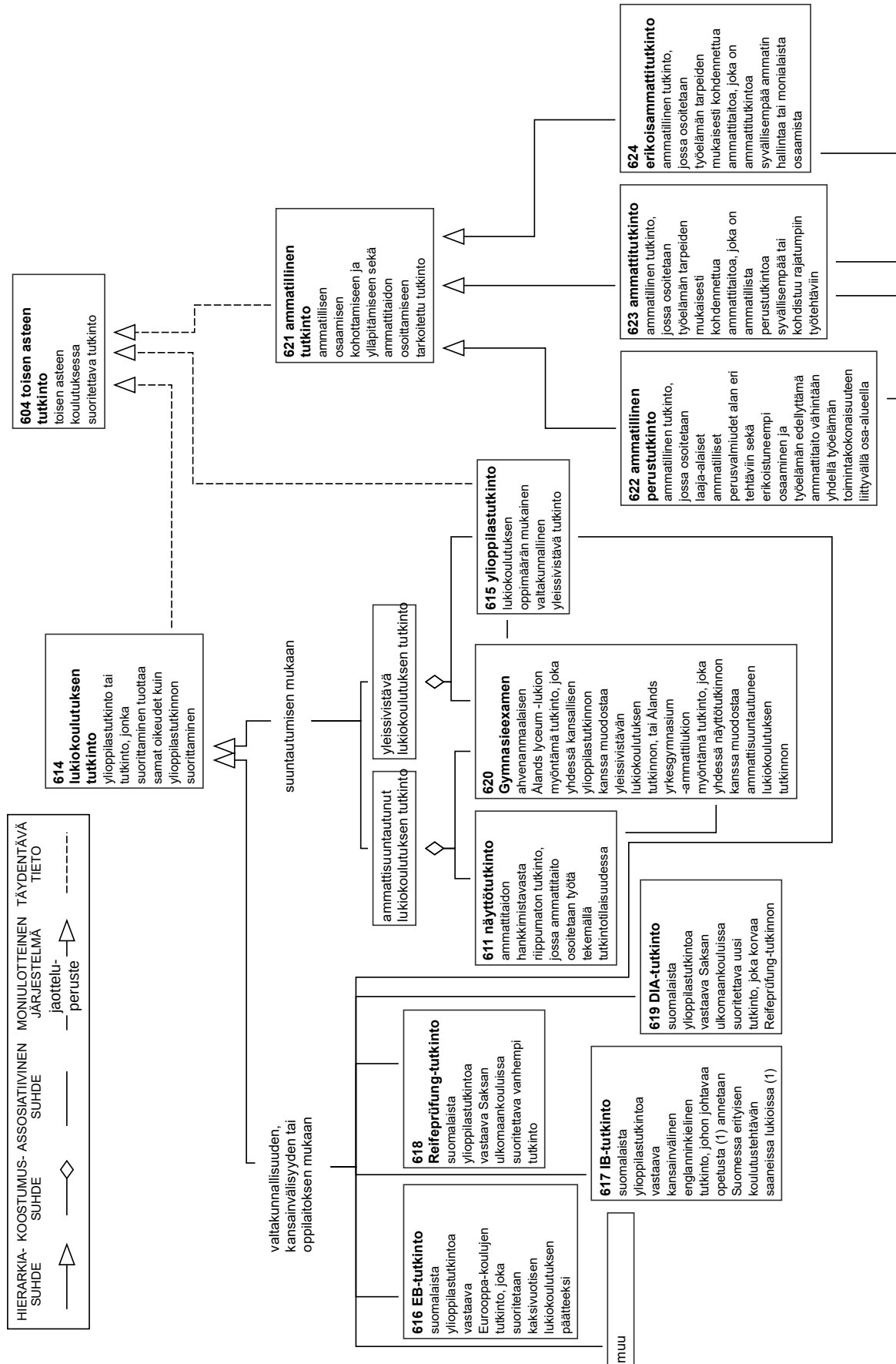
Ks. myös tilastokäsite ammatillisen koulutuksen tutkintotyyppi.

Käsitteen tunnus: c572

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

Käsitekaavio 76. Toisen asteen tutkinnot.

6.13.2.2 Korkeakoulututkinto

664

ammattikorkeakoulututkinto

sv yrkeshögskoleexamen

en bachelor's degree (2); Bachelor's degree (2)

not: first-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Bachelor's degree (obsolete)

määritelmä

alin [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa ammattikorkeakouluissa Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Health Care, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c575

Käsittekaaviot: [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

665

alempi korkeakoulututkinto

sv lägre högskoleexamen

en bachelor's degree (1); Bachelor's degree (1); first-cycle degree

not: lower university degree

määritelmä

alin [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä alempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan alemman korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja [ylempi korkeakoulututkinto](#) sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c574

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

666

ylempi ammattikorkeakoulututkinto

sv högre yrkeshögskoleexamen

en master's degree (2); Master's degree (2)

not: second-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Master's degree (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulututkinnon](#) tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon pohjalta [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Business Management, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c577

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

667

ylempi korkeakoulututkinto

sv högre högskoleexamen

en master's degree (1); Master's degree (1); second-cycle degree

not: higher university degree

määritelmä

[alemman korkeakoulututkinnon](#) tai vastaavien opintojen pohjalta [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetystä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c576

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

668

jatkotutkinto

sv påbyggnadsexamen; forskarexamen

en third-cycle degree; ~ licenciate and doctoral degrees *pl*; ~ licenciate or doctoral degree rather than: < postgraduate degree

määritelmä

ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Jatkotutkintoja ovat *tohtorin tutkinnot* ja *liseniaatin tutkinnot* lukuun ottamatta eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja.

Termiä jatkotutkinto käytettiin myös *ammattikorkeakoulujen* jatkotutkintokokeilussa (v. 2002–2005). Tästä kokeilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakoulujen jatkotutkintoja olivat ammattikorkeakoulun liiketalouden jatkotutkinto, ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan jatkotutkinto ja ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotutkinto. Kokeilun jälkeen ammattikorkeakouluihin vakiintui kuitenkin termin jatkotutkinto sijaan termi *ylempi ammattikorkeakoulututkinto*. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa yliopistojen *ylempää korkeakoulututkintoa*.

Englannin postgraduate-termiä käytettäessä tulee ottaa huomioon, että sillä voidaan viitata tässä määritellyn jatkotutkinnon lisäksi myös ylempään korkeakoulututkintoon (esim. maisterin tutkinto).

Käsitteen tunnus: c593

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

669

liseniaatin tutkinto; lisensiaatintutkinto

sv licentiatexamen

en licentiate degree; Licentiate degree; interim degree preceding the doctorate <kuvaileva vastine>; pre-doctoral degree <kuvaileva vastine>

määritelmä

yliopistossa suoritettava alempi *jatkotutkinto*

huomautus

Lisensiaatin tutkinto on jatkokoulutuksen välitutkintona toiseksi ylin *korkeakoulututkinto*.

Poikkeuksia ovat lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen alat, joilla lisensiaatin tutkinto on *ylempi korkeakoulututkinto*. Näiden alojen lisensiaatintutkinnot ovat laajempia kuin tavanomainen ylempi korkeakoulututkinto, maisterintutkinto.

Jatkokoulutukseen otettu *opiskelija* voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista, *tutkintoon* mahdollisesti sisältyvän *erikoistumiskoulutuksen* sekä laatinut *opinnäytetyönä* lisensiaatintutkimuksen, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. Musiikin, teatterin ja tanssin alalla lisensiaatintutkimuksen voi korvata myös julkisilla opin- ja taidonnäytteillä.

Termin licentiate degree / Licentiate degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto.

Englanniksi ensisijainen termi on licentiate degree, mutta mikäli tarvitaan kuvailevaa vastinetta, niin voidaan käyttää muotoja 'interim degree preceding the doctorate' tai 'pre-doctoral degree'.

Käsitteen tunnus: c578

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

670

tohtorin tutkinto

sv doktorsexamen
en doctoral degree; doctorate; Doctor's degree
rather than: PhD /US/

määritelmä

yliopistossa suoritettava ylin *jatkotutkinto*

huomautus

Tohtorin tutkinto koostuu tieteellisen tai taiteellisen jatkokoulutuksen opinnoista sekä julkisesti puolustetusta väitöskirjatutkimuksesta tai kuvataiteen, musiikin, taideteollisella ja teatteri- ja tanssialalla väitöskirjalle vaihtoehtoisesti julkisesta opin- ja taidonnäytteestä. Tutkintoon liittyvissä opinnoissa ja *opinnäytetöissä* tulee *tutkinnon* suorittajan osoittaa hyvää perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaan sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Yhdysvalloissa termiä PhD käytetään tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena (ei esimerkiksi vain filosofian tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena).

Käsitteen tunnus: c579

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

671

yhteistutkinto

sv gemensam examen
en joint degree

määritelmä

korkeakoulututkinto, jonka *opiskelija* saa kahden tai useamman *korkeakoulun* (1) yhdessä kehittämän ja järjestämän *koulutusohjelman* (2) suorittamisesta

huomautus

Yhteistutkinnon suorittamisesta annetaan yksi *tutkintotodistus*. Kun kahden tai useamman korkeakoulun (1) yhdessä järjestämän koulutusohjelman (2) suorittaminen tuottaa kaksi tutkintotodistusta, kyseessä on *kaksoistutkinto*.

Käsitteen tunnus: c888

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

672

<korkeakoulut>

koulutusohjelma (2); ~ tutkinto-ohjelma

sv utbildningsprogram *n* (2)

en degree programme (3); degree studies

määritelmä

kokoelma opintoja, joiden perusteella *opiskelija* saa *korkeakoulututkinnon*

huomautus

Korkeakouluissa (1) termillä koulutusohjelma (2) viitataan tapaan järjestää *tutkintoon* johtavat opinnot. Opintojen järjestäminen koulutusohjelmapohjaisesti on vaihtoehto oppiainepohjaiselle järjestämiselle.

Joskus termejä koulutusohjelma (2) ja tutkinto-ohjelma käytetään synonyymisesti, mutta usein näitä käsitteitä pidetään toistensa lähikäsitteinä tai jompaa kumpaa käsitettä pidetään toisen yläkäsitteenä.

Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tutkinto-ohjelmaksi kutsutaan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa (2). Tällöin tutkinto-ohjelma on koulutusohjelman (2) hierarkkinen alakäsite.

Jossakin korkeakoulussa (1) puolestaan koulutusohjelma (2) (kuten sähkötekniikan koulutusohjelma) voi koostua useista tutkinto-ohjelmista (kuten sähkötekniikan kandidaattiohjelmasta ja sähkötekniikan DI-ohjelmasta). Tällaisessa tapauksessa koulutusohjelma (2) voidaan hahmottaa tutkinto-ohjelman koostumussuhteiseksi yläkäsitteeksi.

Vrt. toisen asteen *ammattillisen koulutuksen osaamisala*, josta käytetään myös termiä koulutusohjelma (1).

Vrt. *erikoistumiskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c300

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

673

maisteriohjelma

sv magisterprogram

en Master's degree programme; Master's programme

määritelmä

koulutusohjelma (2), joka tähtää *ylempään korkeakoulututkintoon* ja pohjautuu *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sitä tasoltaan vastaavaan *koulutukseen* (2) ja johon on erillinen *opiskelijavalinta*

huomautus

Opetusministeriön asetuksessa [767/2008](#) on lueteltu maisteriohjelmat, jotka kussakin *yliopistossa* voi suorittaa. Asetuksessa mainittujen maisteriohjelmien lisäksi on olemassa muita maisterivaiheen *koulutuksia* (2), joihin on erilliset opiskelijavalinnat. Myös niistä käytetään arkikielessä termiä maisteriohjelma.

Käsitteen tunnus: c301

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

674

ensimmäisen syklin tutkinto

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluva eli alemmaa korkeakoulututkintoa vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Ensimmäisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 180–240 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Tavallisin esimerkki ensimmäisen syklin tutkinnosta on kandidaatin tutkinto.

Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon (esim. kandidaatin tutkinto) suorittaminen vaatii kolmesta neljään lukuvuotta opiskelua; toisen syklin tutkinnon (esim. maisterin tutkinto) suorittaminen lukuvuoden tai kaksi lisää.

Käsitteen tunnus: c1500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017: Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

Terminologin kysymys 28.11.2017: Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Wikipedia: First cycle: typically 180–240 ECTS credits (a minimum of 60 credits per academic year), usually awarding a bachelor's degree. The European Higher Education Area did not introduce the bachelor-with-honours programme, which allows graduates to receive a "BA hon." degree (for example, in the UK, Australia, New Zealand and Canada) which (in the UK, Australia and New Zealand) may enable graduates to begin doctoral studies without first obtaining a master's degree.

Second cycle: typically 60–120 ECTS credits (a minimum of 60 ECTS per academic year), usually awarding a master's degree.

Third cycle (doctoral degree): There is no concrete ECTS range, since the disciplines vary in length and comprehensiveness. However, some countries have minimum credit weight requirements on doctoral degrees. Those country-level requirements typically require 120-420 ECTS of study.

In most cases, it would take three to four years to earn a bachelor's degree and another one or two years for a master's degree. Doctoral degrees usually require another two to four years of specialization, primarily individual research under a mentor. Degree names may vary by country. One academic year normally corresponds to 60 ECTS credits, equivalent to 1,500–1,800 hours of study.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia?

Terminologin kysymys 22.1.2022: Tarvitaanko määritellä/kuvata Bolognan prosessi?

Terminologin luonnosta 22.1.2022: Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla tutkintorakenteita, luomalla yhteinen opintojen mitoitusjärjestelmä ja lisäämällä opiskelijoiden liikkuvuutta.

Terminologin kysymys korkeakouluille 22.1.22: Määritelmässä ehkä pelkkä "luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluminen" ei riitä, jos on tullut myös short cycle (lyhyen syklin???) -tutkinnot tai -koulutusohjelmat? Siksi mietin, pitäisikö tasoa kuvata "alemman korkeakoulututkinnon vastaamisella". Mitä mieltä olette? Tai sitten EQF:n tasolla (taso 6?)?

675

toisen syklin tutkinto

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen toiselle tasolle kuuluva eli ylempää korkeakoulututkintoa vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Toisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 60–120 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Tavallisin esimerkki toisen syklin tutkinnosta on maisterin tutkinto.

Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon (esim. kandidaatin tutkinto) suorittaminen vaatii kolmesta neljään vuotta opiskelua; toisen syklin tutkinnon (esim. maisterin tutkinto) suorittaminen vuoden tai kaksi lisää.

Käsitteen tunnus: c1501

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017: Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

Terminologin kysymys 28.11.2017: Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia?

676

kolmannen syklin tutkinto

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen kolmannelle tasolle kuuluva eli jatkotutkintoa vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Third cycle (doctoral degree): There is no concrete ECTS range, since the disciplines vary in length and comprehensiveness. However, some countries have minimum credit weight requirements on doctoral degrees. Those country-level requirements typically require 120-420 ECTS of study.

Doctoral degrees usually require another two to four years of specialization, primarily individual research under a mentor. Degree names may vary by country. One academic year normally corresponds to 60 ECTS credits, equivalent to 1,500–1,800 hours of study.

Käsitteen tunnus: c1502

Luokka: <korkeakoulut>

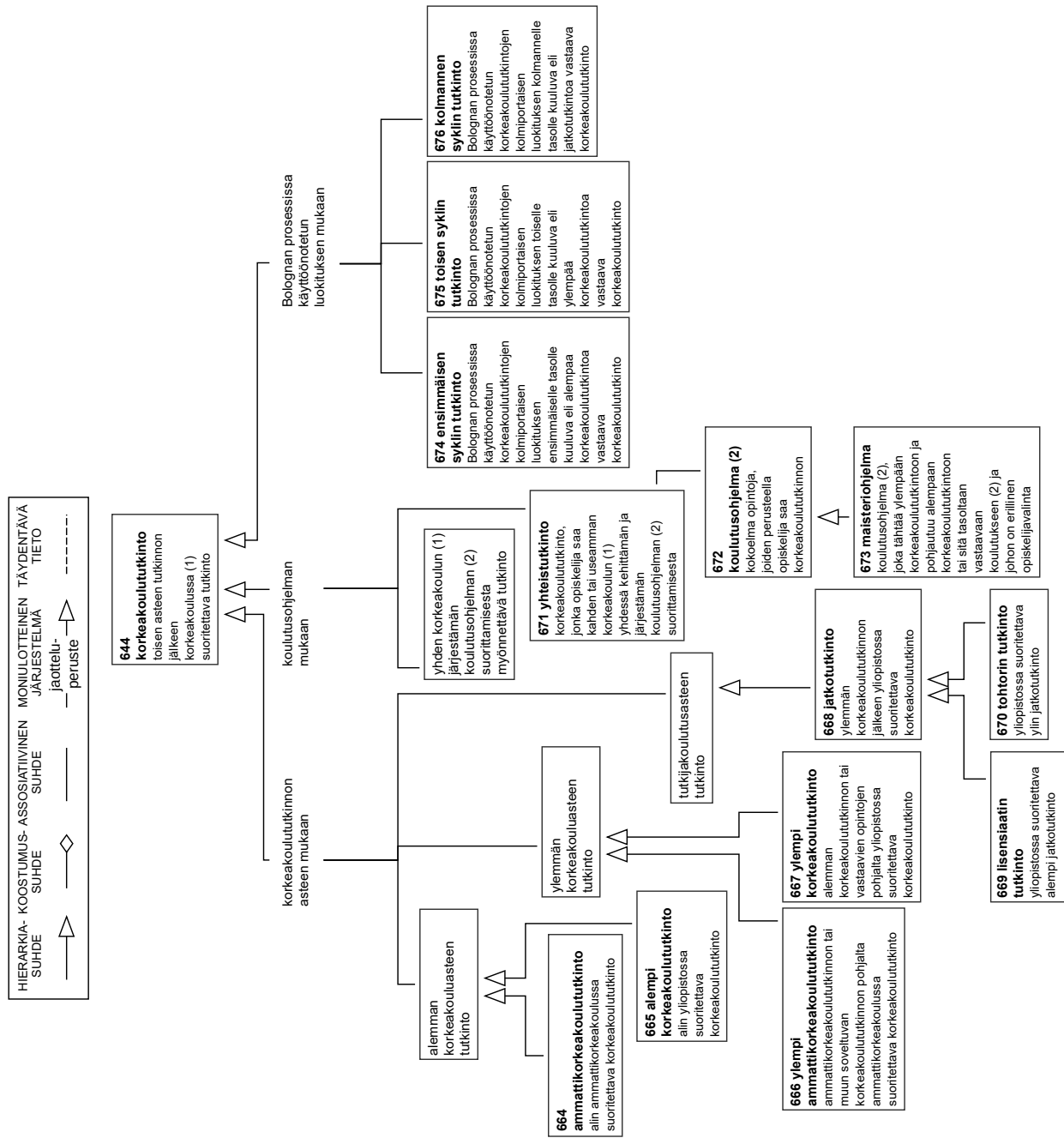
Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017: Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

Terminologin kysymys 28.11.2017: Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? (Huomautukset tämän käsitteen kohdalla vielä englanniksi, mutta kun sisältö on sovittu, Riina tuottaa suomenkielisen tekstin ja pyytää kommentit Ilmarilta ja Totilta.)

Käsitteekaavio 77. Korkeakoulututkinto.

6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto

677

ulkomainen tutkinto

mieluummin kuin: ulkomailla suoritettu tutkinto

sv examen som avlagts utomlands; utomlands avlagd examen; > utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier <Helsingin yliopisto>

en foreign qualification; foreign diploma; foreign degree <korkeakoulut>

määritelmä

muun maan kuin Suomen *koulutusjärjestelmässä* suoritettu *tutkinto*

huomautus

Ulkomainen tutkinto voi tuottaa *hakijalle hakukelpoisuuden koulutukseen (2)* Suomessa.

Yliopistolain (558/2009) mukaan pelkästään *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sekä alempaan että *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa *opiskelijaksi* henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa *kelpoisuuden* vastaaviin korkeakouluopintoihin.

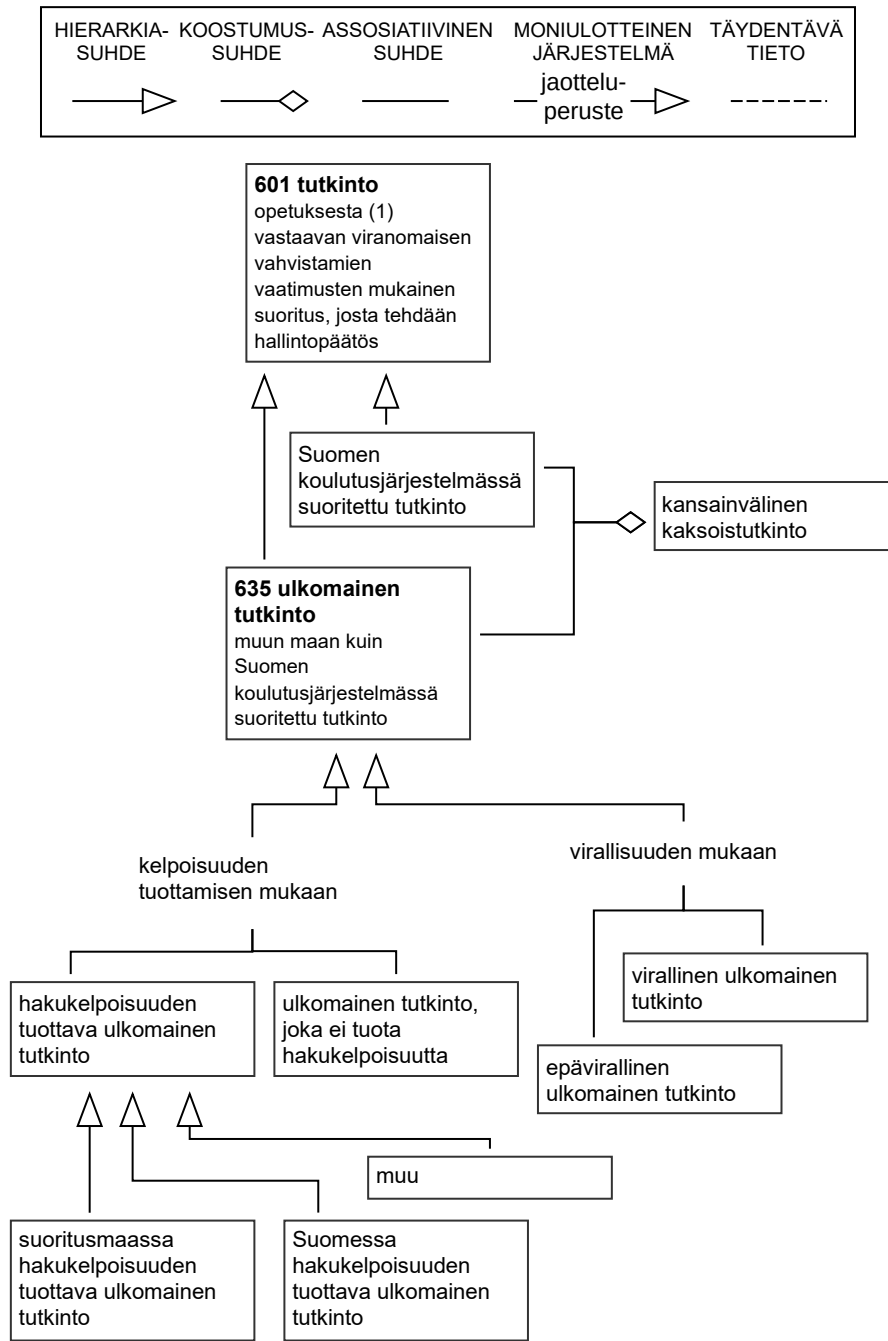
Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Käsitteen tunnus: c591

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 78. Ulkomainen tutkinto.

6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot

678

(vanhentunut)

kouluasteen tutkinto

sv examen på skolstadiet

määritelmä

ammattillisten [oppilaitosten](#) aikaisempien, alemman asteen opintolinjojen [tutkinto](#)

huomautus

Käsite kouluasteen tutkinto poistui käytöstä 1990-luvun puolivälissä [ammattillisen koulutuksen](#) rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin kouluasteen tutkintoja vastaavat [toisen asteen tutkinnot](#).

[Ammatillisten oppilaitosten](#) aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös [opistoasteen tutkinto](#), [ammattillisen korkea-asteen tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c585

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

679

(vanhentunut)

opistoasteen tutkinto

sv examen på institutnivå; institutexamen

määritelmä

ammattillisten [oppilaitosten](#) aikaisempien, keskimmäisen asteen opintolinjojen [tutkinto](#)

huomautus

Opistoasteen [koulutuksen \(1\)](#) sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa [ammattillisen koulutuksen](#) rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin opistoasteen tutkintoja vastaavat lähinnä [toisen asteen tutkinnot](#) ja [ammattikorkeakoulututkinnot](#).

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa opistoasteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

[Ammatillisten oppilaitosten](#) aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös [kouluasteen tutkinto](#), [ammattillisen korkea-asteen tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c586

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

680

(vanhentunut)

ammattillisen korkea-asteen tutkinto

sv examen inom yrkesutbildning på högre nivå

määritelmä

ammattillisten [oppilaitosten](#) aikaisempien, ylimmän asteen opintolinjojen [tutkinto](#)

huomautus

Ammattillisen korkea-asteen [koulutuksen \(1\)](#) sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa [ammattillisen koulutuksen](#) rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin ammatillisen korkea-asteen tutkintoja vastaavat lähinnä [ammattikorkeakoulututkinnot](#).

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa ammatillisen korkea-asteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

[Ammatillisten oppilaitosten](#) aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

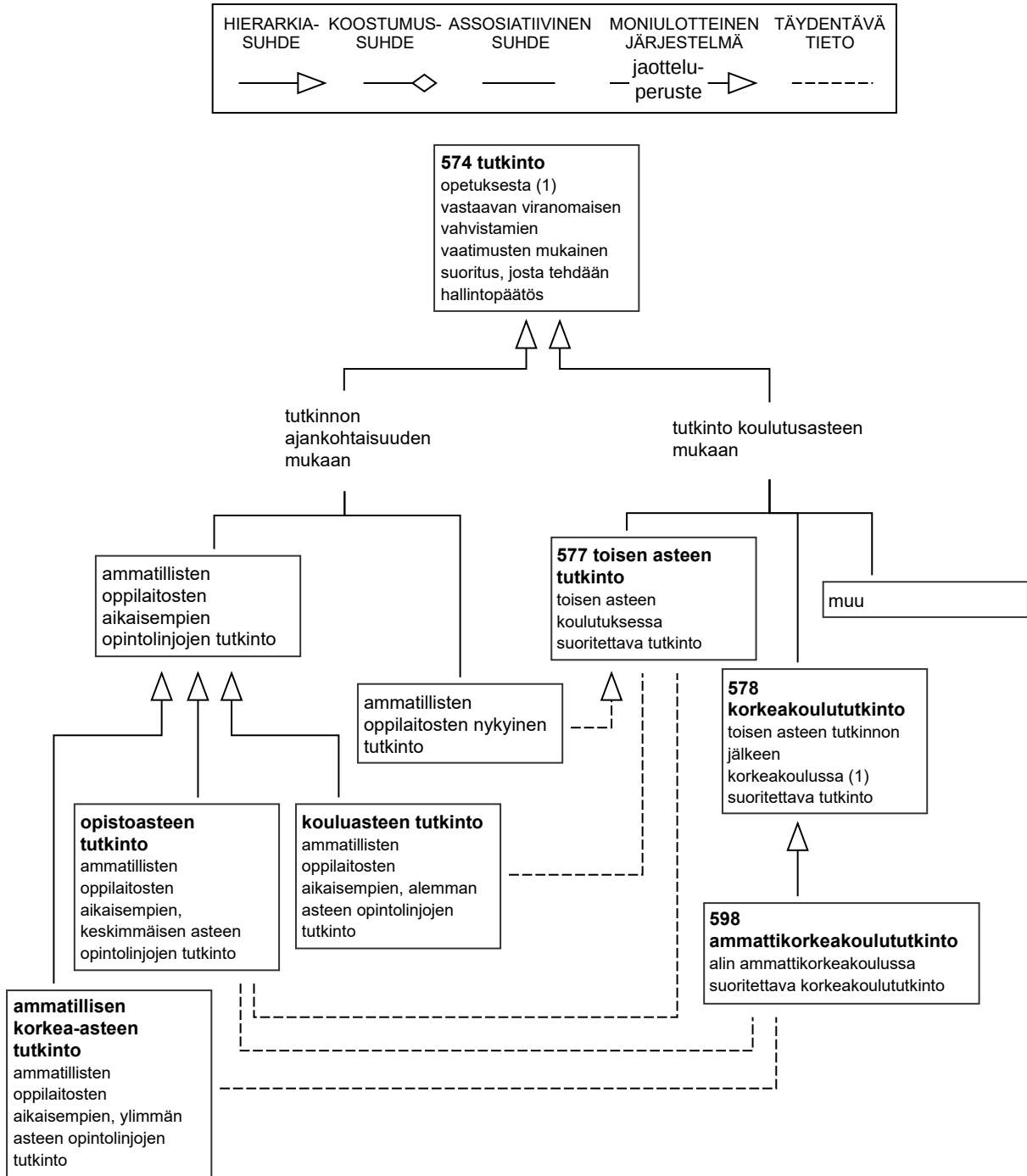
Ks. myös [kouluasteen tutkinto](#), [opistoasteen tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c587

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 79. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.

6.13.3 Opintosuorituksia

681

opintosuoritus

sv studieprestation

en completed study unit <suoritettu opintojakso>; completed course <suoritettu opintojakso korkeakoulussa>; completed credit <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; completed unit (?) <ammattillinen koulutus>; performance; study attainment <erityisesti säädöksissä>; successful pass <hyväksyty opintosuoritus, esim. ylioppilastutkinnon koe>; ~ assessment result

määritelmä

[oppijan koulutukseen \(2\)](#) liittyvä suoritus, jonka laajuus on määritetty ja joka arvioidaan

huomautus

Opintosuorituksen laajuus voidaan ilmaista esimerkiksi [opintopisteinä \(1\)](#), [opintopisteinä \(2\)](#), [opintoviikkoina](#) tai [osaamispisteinä](#).

Opintosuoritus-käsitteelle tarvitaan englanniksi useita eri vastinetermejä, joita kutakin käytetään hiukan eri konteksteissa. Käyttöesimerkkejä:

[opiskelijan omassa tietojärjestelmänäkymässä, jossa opintosuoritukset pisteinä:] 'completed study units: --' tai 'completed courses: --'

fi: Matin opintosuoritus liittyy kokonaisuuteen "Maantieteen perusopinnot".

en: Matti's study attainment is a part of the module 'Basic Studies in Geography'.

fi: [Opettaja](#) syöttää tulevaisuudessa opintosuoritukset itse tietojärjestelmään.

en: In the future, the teacher enters the assessment results to the data system.

fi: [Opiskelijalla](#) on hyväksyty opintosuoritus [opintojaksosta](#) "Johdatus kasvatustieteeseen".

en: The student has successfully passed the course 'Introduction to Educational Science'.

fi: Voitko tulostaa minulle opintosuoritusotteeni?

en: Can you print me my transcript of study records, please?

Vrt. [opintosuoritusote](#).

Ks. myös [arviointi \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c624

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#), [Opintosuorituksia ja Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti/kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle

29.8.2017: OKSA-jaoksessa esitettiin kysymysmerkillä, että ammatillisen koulutuksen "opintosuorituksesta" käyttämä englannin vastine olisi "completed unit". Termi täytyy tarkistaa ammatillisen koulutuksen englantia tuntevalta.

682

opinnäytetyö; ~ opinnäyte

sv lärdomsprov *n*; examensarbete *n* <akademisk>; ~ vetenskapligt arbete *n* <akademisk>

en final project <lähinnä toisen asteen koulutus>; thesis <lähinnä korkeakoulut>; thesis project <lähinnä korkeakoulut>

määritelmä

opiskelijan koulutuksen (1) aikana hankkimaan tietoa ja osaamista kokoava ja osoittava kirjallinen tai muu työ

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opinnäytetyö voi olla esimerkiksi *opiskelijan* suunnittelema ja tekemä tuote, portfolio tai esitys. *Korkeakouluissa (1)* opinnäytetöitä ovat esimerkiksi pro gradu- ja diplomityöt sekä väitöskirjat.

Opinnäyte-termiä käytetään usein opinnäytetyö-termin synonyymina. Toisaalta opinnäyte-termillä voidaan viitata opinnäytetyön koostumussuhteiseen yläkäsitteeseen (opinnäyte voi koostua useista opinnäytetöistä). Kolmanneksi opinnäyte-termillä voidaan viitata *tutkinnon* osaan, jonka suorittamistapa on opinnäytetyön tekeminen.

Ruotsin termi lärdomsprov on käytössä myös akateemisessa ympäristössä; esim. Åbo Akademi viittaa tällä termillä pro gradun ja *kypsyysnäytteen* muodostamaan kokonaisuuteen.

Helsingin yliopisto käyttää opinnäytetyöstä (esim. pro gradu) ruotsiksi vastinetta examensarbete.

Englannin kielessä sana thesis viittaa kirjalliseen tuotokseen. Tämän vuoksi thesis-sanaa ei voi käyttää (ainakaan yksinään), jos opinnäytetyökokonaisuus sisältää kirjallisen työn lisäksi myös muuta.

Ruotsin termillä "vetenskapligt arbete" viitataan tietoa ja osaamista kokoavaan ja osoittavaan *opintojaksoon* tai *kurssiin (3)*.

Käsitteen tunnus: c606

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

683

kypsyysnäyte; maturiteetti

sv mognadsprov *n*; mogenhetsprov *n*
inte: maturitetsprov *n* (föråldrad)

en maturity essay; maturity test

määritelmä

kirjallinen työ, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* osoittaa perehtyneisyytensä *opinnäytetyönsä* alaan sekä *tutkintoa* varten vaadittavan suomen tai ruotsin kielen taitonsa

huomautus

Kypsyysnäyte muodostuu lyhyehköstä opinnäytetyön alaan liittyvästä esseekirjoitelmasta. Kypsyysnäytteellä pyritään varmentamaan opinnäytetyön ja sen tekijän yhteys.

Kypsyysnäyte vaaditaan *ammattikorkeakoulututkintoa* sekä *alempaa korkeakoulututkintoa* ja *ylempää korkeakoulututkintoa* varten. Kun kypsyysnäyte edellytetään jo alempaa korkeakoulututkintoa varten, sillä usein kuitataan myös ylempään tutkintoon liittyvä näytevaatimus.

Mikäli *yliopiston* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

Mikäli *ammattikorkeakoulun* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä.

Käsitteen tunnus: c1050

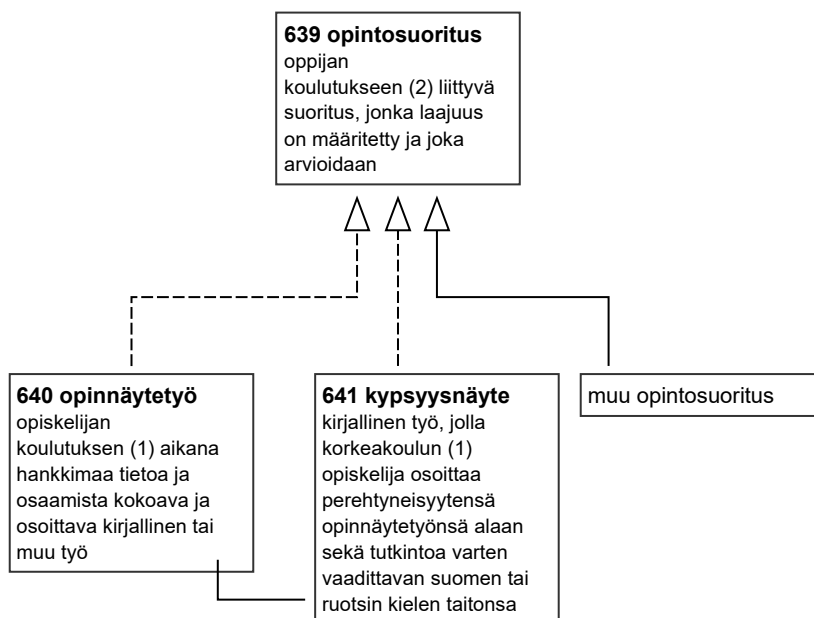
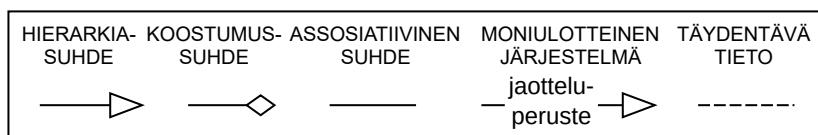
Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 5.12.2017: Olisin vielä kysynyt tarkennusta kypsyysnäytteen vastineisiin mogenhetsprov ja maturitetsprov. Ovatko kumpikin tosiaan hylättäväksi merkittäviä termimuotoja? Ja onko kumpikin myös vanhentunut termimuoto? -- **Puck Sumelius 5.12.2017:** Tässä näkyy käytäntö vaihtelevan, huomaan Google-haun perusteella. HY:n ruotsin kääntäjät käyttävät vain mognadsprov. Muualla HY:ssä saattaa olla kaksi muuta vielä käytössä, mutta ainakin minun korvissani maturitetsprov tuntuu hieman vanhanaikaiselta. Päädyn siihen, että vannonatta paras – voin kysellä hieman HY:n ulkopuolisilta tutuilta, miten tämän asian laita oikein on. Älä hylkää kumpaakaan.

Käsitekaavio 80. Opintosuorituksia.

6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

684

<ammatillinen koulutus>

osaamisen osoittaminen

sv påvisande av kunnandet

en demonstration of competence

not: skills demonstration (obsolete)

määritelmä

toiminta, jolla *ammatillisen tutkintokoulutuksen* tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* osoittaa *ammatillisen tutkinnon perusteissa* tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa määritellyn ammattitaidon tai osaamisen

huomautus

Osaamisen osoittaminen voi tapahtua *näytön* kautta tai muulla tavalla.

Käsitteen tunnus: c1317

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

685

<amatillinen koulutus>

näyttö

ei: näyttökoe (vanhentunut)

sv yrkesprov *n*

en competence demonstration

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut *amatillisen tutkinnon perusteissa* määritellyn keskeisen ammattitaidon ja osaamisen

huomautus

Ammatilliset tutkinnot (*amatillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*) suoritetaan näytön avulla.

Näyttö arvioidaan suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin *arviointikriteereihin*.

Näyttö on yhdenlaista *osaamisen osoittamista*.

Näyttö korvaa *amatillisen koulutuksen* aikaisemmat käsitteet *ammattiosaamisen näyttö* ja *tutkintotilaisuus*.

Ks. myös *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c1318

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Tutkinnon suorittaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys amatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Vrt. *osaamisen osoittaminen*, jonka englannin vastine on demonstration of competence. Vaikea tehdä eroa englanniksi pelkällä sanajärjestyksellä...

Terminologin kysymys 9.3.2020: Onko mahdollista muodostaa osaamisen osoittamiselle ja näytölle eri englanninkieliset vastineet? Jos ei, niin sitten pitää vain laittaa competence demonstration (1) ja competence demonstration (2), mutta tämä ei tietysti toimi käännöstekstissä.

Arviointisanastotyöryhmän ja Seija-terminologin kysymys amatilliselle koulutukselle 15.6.2020: Olisiko tarpeen lisätä näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen arviointiaineisto? Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä.

686

näyttöympäristö

sv yrkesprovsmiljö; omgivning där yrkesprovet genomförs; miljön för examenstillfället; > plats för yrkesprovet <fyysinen paikka>

en environment for competence demonstration

määritelmä

ympäristö, jossa *opiskelija* osoittaa ammatillisen osaamisen käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Näyttöympäristö on paikka, jossa *näyttö* suoritetaan.

Tavoitteena on, että näyttöympäristö on mahdollisimman autenttinen eli ensisijaisesti todellinen työympäristö tai, mikäli se ei ole mahdollista, mahdollisimman pitkälle todellista työympäristöä vastaava.

Näyttöympäristönä toimii usein työpaikka, mutta perustellusta syystä näyttöympäristö voi olla myös muu paikka, esimerkiksi *oppilaitoksen* oma ympäristö tai simulaattori.

Käsitteen tunnus: c1730

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (miljön för examenstillfället)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (authentic environment for competence demonstration)

687

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttö

sv yrkesprov *n*

määritelmä

ammatillisessa peruskoulutuksessa käytettävä *tutkinnon osien arviointimenetelmä (2)*, jossa *opiskelija* osoittaa osaamisensa käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Erityistä tukea (2) tarvitseva opiskelija voi suorittaa näytön mukautetuin ammattitavoittein ja *arviointikriteerein*; ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c604

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: "vocational skills demonstration" - tätä on käytetty OPH:n nettisanastoissa. Miten erotetaan ammattitaidon hankkiminen ja osaamisen hankkiminen englanniksi?

688

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

tutkintotilaisuus

sv examenstillfälle *n*

en demonstration of skills

määritelmä

tilaisuus, jossa *näyttötutkinnon* suorittaja osoittaa *tutkinnon perusteissa* määritellyn, tiettyyn *tutkinnon osaan* liittyvän ammattitaidon

huomautus

Tutkintotilaisuuksia järjestetään tutkinnonosittain.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c605

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

689

(vanhentunut)

näyttötutkinnon tutkintosuoritus

sv examensprestation vid fristående examen

en execution

määritelmä

näyttötutkinnon suorittajan *tutkintotilaisuudessa* antama osoitus *tutkinnon perusteissa* vaadittavasta ammattitaidosta

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c619

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

690

<ammattillinen koulutus>

ammattitaidon osoittamistavat

sv olika sätt *n pl* att visa yrkesskicklighet; sätt *n pl* att visa yrkesskickligheten

en method of demonstrating competence

määritelmä

määräys siitä, miten *ammattillisten tutkinnon osien* edellyttämä ammattitaito osoitetaan

huomautus

Ammattitaito osoitetaan *ammattiosaamisen näytöissä* tai *tutkintotilaisuuksissa*.

Käsitteen tunnus: c620

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

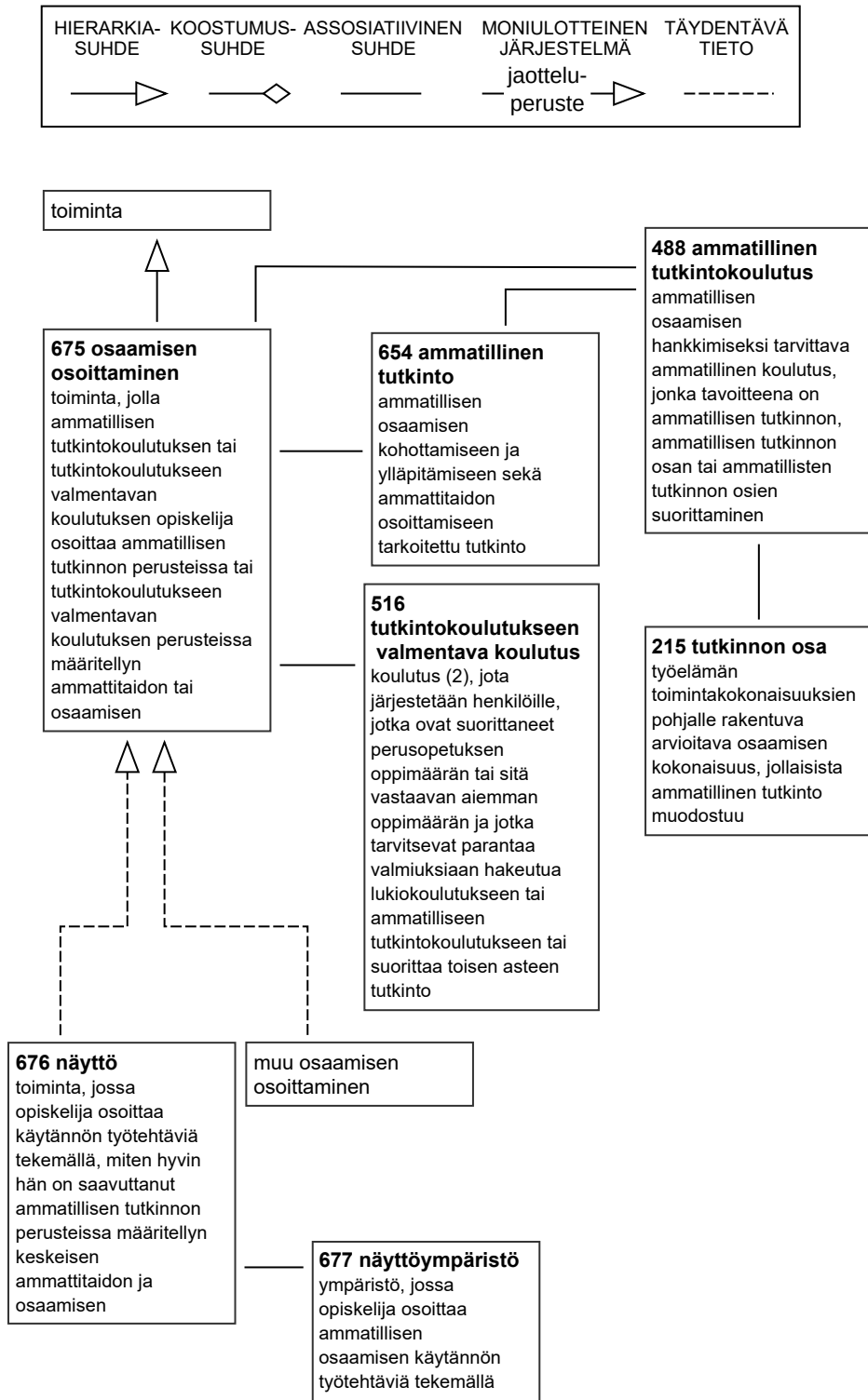
<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmä sopinut, että "ammattitaidon osoittaminen" käännetään laissa 531/2017 englanniksi "demonstration of vocational skills". Tämän pohjalta tulisi varmaan muodostaa myös tämän ammattitaidon osoittamistavat -käsitteen englannin vastine.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (sätt att visa yrkesskickligheten)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (method of demonstrating competence)

Käsitekaavio 81. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsitekaavio tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa tarkistettava

Terminologin kysymys 11.3.2021: Mitä kohtia kaaviossa muokattava? Valmentava koulutus varmaan ainakin.

OKSA-jaos 21.5.2021: valmentava koulutus poistuu; Riina poista kaaviosta

6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi

691

arviointi (2); oppilaan arviointi; opiskelijan arviointi; opintosuorituksen arviointi <korkeakoulut>; > arvostelu

sv bedömning; elevbedömning <oppilaan arviointi>; bedömning av eleven <oppilaan arviointi>; bedömning av den studerande <opiskelijan arviointi>; bedömning av studieprestationer <opintosuorituksen arviointi korkeakouluissa>

inte: utvärdering (2); evaluering (2)

en assessment (1); pupil assessment <oppilaan arviointi>; student assessment <opiskelijan arviointi>; > assessment of learning; > assessment of learning outcomes <oppimistulosten arviointi>; > assessment for learning <formatiivisessa arvioinnissa>; > marking <arvostelu>; > grading <arvostelu>

not: evaluation (2)

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten* arvottaminen

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaan arvioinnissa arvioidaan oppilaan oppimista, työskentelyä, käyttäytymistä ja *opintosuorituksia*.

Arviointia (2) voidaan tehdä opintojen aikana ja opintojen päättyessä (nk. *päättöarviointi*).

Opintojen aikaista arviointia (2) on esimerkiksi kokeen tai tentin pisteyttäminen ja kurssiarvosanan antaminen.

Arvioinnin (2) tyyppejä ovat *numeerinen arviointi* ja *sanallinen arviointi*.

Termiä arvostelu käytetään suppeammassa merkityksessä; esimerkiksi kokeen arvostelu.

Englannin termi assessment viittaa tavoitteen ja tuloksen vertailuun mittausten perusteella, joten se voidaan kääntää suomeksi paitsi sanalla "arviointi", myös sanalla "mittaaminen".

assessment / evaluation: Kun on kyse yksilön oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvioinnista (2), englannin kielessä käytetään termiä assessment, ei evaluation. Englannin termi evaluation tarkoittaa arvottavaa analyysia, ja koulutuksen alalla evaluation liittyy lähinnä järjestelmän *arviointiin (1)* (esimerkiksi *koulutuksen arviointi*).

assessment / evaluation: Esimerkki englannin termien evaluation ja assessment käytöstä opetus- ja koulutusalailla:

fi: Tämän oppimisen ja osaamisen arviointiin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kohdentuneen arvioinnin tarkoituksena on [--].

en: The purpose of this evaluation focusing on the assessment of learning and competence in basic education and general upper secondary education is to [--].

Käsitteen tunnus: c594

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englantia kesken>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 22.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.12.2018: suomenkielisistä synonyymeista puuttuu ”oppimisen arviointi” (engl. assessment of learning). Tätä termiä käytetty LOPSissa. Tulisiko se lisätä myös OKSAan, samoin kuin englanninkielinen vastine? -- **Najat Ouakrim-Soivio 11.2.2019:** HUOM! Assessment for learning tarkoittaa oppimisen aikaista arviointia, osaamisen arviointi on puolestaan assessment of learning. En missään tapauksessa käyttäisi englanninkielisiä käsitteitä vaan oppimisen arvioinnin synonyyminä formatiivista arviointia ja osaamisen arvioinnin synonyyminä summatiivista arviointia. -- **OKSA-jaos 15.2.2019:** Tässä käsitteessä lienee yhdistetty oppimisen aikainen eli formatiivinen arviointi ja oppimistulosten arviointi eli summatiivinen arviointi. Voisiko tämä toimia yhteisenä yläkäsitteenä näille molemmille?

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil assessment; student assessment)

Riinan kysymys perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmille 21.3.2022: Tarvitaanko tehdä ero pupil ja student (perusopetus vs. toisen asteen koulutus)?

692

arviointiaineisto

sv bedömningsmaterial *n*; evalueringsmaterial *n*

en assessment data; evaluation data

määritelmä

kaikki [arvioinnissa \(1\)](#) tai [arvioinnissa \(2\)](#) käytetty ja sitä varten kerätty tieto ja materiaali tai annettu näyttö, johon arviointi (1) tai arviointi (2) perustuu

huomautus

Arviointiaineisto voi olla tuotettu esimerkiksi myös kyselyillä, haastatteluilla tai muilla [arviointimenetelmillä \(1\)](#).

Arviointiaineistoa voi olla esimerkiksi kirjallinen tai muuten tallennettu opintoja tai osaamista koskeva aineisto.

Määritelmässä käytetty sana näyttö on merkitykseltään laajempi kuin [ammattillisessa koulutuksessa](#) käytettävä käsite [näyttö](#).

Käsitteen tunnus: c609

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

Kysymys arviointisanastoryhmän kokouksessa 15.6.2020: Pitäisikö ammatillisen koulutuksen osalta arviointiaineiston ja näytön välillä olla suhde? Termi näyttö esiintyy myös yleissivistävässä koulutuksessa, mutta käsite ei ole sama kuin ammatillisessa koulutuksessa. Voisiko joku ammatillisen koulutuksen asiantuntija ottaa kantaa? Laissa on näytön kohdalla viittaus arviointiaineiston säilyttämisestä. **Jan** voisi kysyä Karvissa. Toisaalta näyttö on tässä määritelmässä yleisemmässä merkityksessä ja sitä ei linkitetä näyttö-käsitteeseen.

Vastaus 2.7. Janilta: Tällaisen vastauksen sain: Itse miellen asian seuraavasti: näyttö on toiminnallinen tilanne, jossa opiskelija osoittaa osaamisensa työtehtäviä tekemällä aidoissa työelämän tilanteissa. Arviointiaineisto on taas puolestaan se, johon kirjataan opiskelijan näytöstä tai muusta arviointimenetelmästä (esim. koe) saama arvosana sekä arvioinnin perustelut. Koulutuksen järjestäjien tulee lain mukaan säilyttää tätä aineistoa vähintään puoli vuotta mahdollisten opiskelijan pyytämien tarkistus- ja oikaisupyynnöiden vuoksi.

Vastaus ammatillisen koulutuksen työryhmältä 8.7.2020: Arviointisanastotyöryhmä kysyi OKSAn ammatillisen koulutuksen työryhmältä 15.6.2020, olisiko tarpeen lisätä ammatillisen koulutuksen näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen ”arviointiaineisto”. Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä. Ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ei 26.6. pidetyssä kokouksessaan nähnyt järkeväksi lisätä huomautusta näyttö-käsitteen kohdalle, vaan osaamisen arviointi (c1099) -käsitteen kohdalle. Sinne lisättiin huomautus: ”Osaamisen arviointi tehdään arviointiaineiston pohjalta.” **Lisäksi:** ”Arviointiaineisto-käsitteen määritelmässä on ok käyttää näyttö-sanaa yleisemmässä merkityksessä kuin ammatillisessa koulutuksessa määritelty näyttö-käsite. Kuitenkin ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ehdottaa, että arviointiaineisto-käsitteen (c609) kohdalle merkittäisiin esim. viimeiseksi huomautukseksi seuraava: ”Määritelmässä käytetty sana ’näyttö’ on merkitykseltään laajempi kuin ammatillisessa koulutuksessa käytettävä käsite /näyttö/.”

Seija 5.8.2020: Kirjattu ehdotus uudeksi huomautukseksi ammatillisen koulutuksen työryhmän mukaan.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 17.8.2020

693

arviointikriteeri; arvioinnin kriteeri <ammattillinen koulutus>; **arviointiperuste** <lukiokoulutus>

sv bedömningskriterium *n*; utvärderingskriterium *n*; kriterium *n* för bedömning; kriterium *n* för utvärdering

en > evaluation criterion <arvioinnin (1) kriteeri>; > assessment criterion <arvioinnin (2) kriteeri>

määritelmä

peruste, jonka avulla *arvioinnin (1)* tai *arvioinnin (2)* kohteen tai kohteiden arvo, tila tai keskinäinen järjestys määritetään

huomautus

Arvioinnissa (1) ja arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Toiminnan arvioinnissa (1) arviointikriteerit kertovat millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan.

Arviointikriteeri on *varhaiskasvatuksessa laatuindikaattoria* tarkemmin määrittävä tai erotteleva ominaisuus.

Oppilaan tai *opiskelijan* arvioinnissa (2) arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason. Arviointikriteerit on määritelty esimerkiksi *perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa* ja *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa*. Vertaa *päättöarvioinnin kriteeri*.

Ammatillisessa koulutuksessa arvioinnin kriteereitä ovat *osaamisen arvioinnissa (2)* käytettävät kuvaukset kunkin *arvosanan* edellyttämästä osaamisesta. Määritelmässä mainittu ”kohteiden keskinäisen järjestyksen määrittäminen” ei päde ammatilliseen koulutukseen, sillä ammatillisessa koulutuksessa *arvioinnin (2)* tarkoitus on osoittaa *opiskelijan* osaamisen taso suhteessa ennalta määrättyihin arvioinnin kriteereihin, ei esimerkiksi asettaa opiskelijoita paremmuusjärjestykseen.

evaluation criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”One evaluation criterion used in evaluating learning outcomes is the number of students who enter higher education.”

assessment criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”When assessing a pupil’s knowledge and skills for the purpose of issuing reports and certificates, assessment criteria derived from the objectives defined in the core curriculum are used.”

Käsitteen tunnus: c613

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Arviointi* ja *Laatukäsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 17.8.2020 ja tarkennettu 2.9.2020

694

<perusopetus>

päätöarvioinnin kriteeri

sv kriterium *n* vid slutbedömning

en final assessment criteria

määritelmä

arviointikriteeri, jota käytetään *perusopetuksen oppilaan* kunkin *oppiaineen* päätöarvosanaa muodostettaessa ja joka perustuu oppiaineelle määriteltyihin *arvosanoihin* vaadittavaan tieto- ja taitotasoon

huomautus

Arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Perusopetuksen *yhteisten oppiaineiden* päätöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Perusopetuksen päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen. Tätä aikaisemmin kriteerit on määritelty vain arvosanalle 8.

Käsitteen tunnus: c614

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020.

695

arvosana; > numeroarvosana

sv vitsord *n*; > siffervitsord *n* <numeroarvosana>

en grade (2); mark; > matriculation examination grade <ylioppilastutkinnon arvosana>; > matriculation examination test grade <ylioppilaskokeen arvosana>

määritelmä

arvioinnin (2) tuloksena *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annettava, järjestetystä joukosta valittava numeerinen tai sanallinen ilmaus

huomautus

Numeromuotoinen arvosana voidaan antaa esimerkiksi asteikolta 4–10 (*perusopetus* ja *lukiokoulutus*) tai 1–5.

Esimerkki sanallisen ilmauksen muotoisesta arvosanasta on magna cum laude approbatur.

Käsitteen tunnus: c617

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ei muutoksia arviointisanastoryhmässä

696

arvosana-asteikko

sv vitsordsskala; betygsskala
hellre än: bedömningskala

en grading scale; marking scale; assessment scale

määritelmä

asteikko, joka määrittää *arvosanojen* keskinäisen järjestyksen ja suhteet

huomautus

Eri *koulutusasteilla* käytetään eri asteikkoja. Esimerkiksi *perusopetuksessa* käytetään numeroasteikkoa 4–10.

Arvosana-asteikoista on säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi perusopetusasetuksessa (1998/852) ja asetuksessa lukiokoulutuksesta (1998/810).

Ruotsin termi bedömningskala viittaa mihin tahansa arviointiasteikkoon.

Käsitteen tunnus: c618

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (bedömningskala; betygsskala)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment scale)

697

arviointimenetelmä (2)

sv bedömningsmetod; metod för bedömning; utvärderingsmetod

en assessment method; evaluation method

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten arvioinnissa (2)* käytettävä kohdekohtainen *arviointimenetelmä (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c610

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<po sv 2022>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020 ja 2.9.2020 (määritelmän muokkaus)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (bedömningsmetod; utvärderingsmetod)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment method; evaluation method)

698

osaamisen arviointi (1)

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason *arviointi (2)*

huomautus

Perusopetuksessa osaamisen arvioinnissa (1) käytetään perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* määriteltyjä, tavoitteista johdettuja *arviointikriteereitä* kuudennen *vuosiluokan* päätteeksi annettavassa arvioinnissa (2) ja *päättöarvioinnissa*.

Käsitteen tunnus: c1736

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointiryhmässä 2.9.2020

699

<ammattillinen koulutus>

osaamisen arviointi (2)

sv bedömning av kunnandet

en competence assessment

määritelmä

ammattillisen tutkintokoulutuksen tai *valmentavan koulutuksen opiskelijan* osaamisen olemassaolon ja tason *arviointi (2)*

huomautus

Osaamisen arviointi (2) tapahtuu vertaamalla osaamista *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen (2)* perusteissa määrättyihin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *osaamistavoitteisiin (2)* ja niiden *arviointikriteereihin*.

Erityistä tukea (2) saavalle opiskelijalle voidaan laatia yksilöllinen osaamisen arviointi (2) (ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*). Lisäksi ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) on mahdollista poiketa (ks. *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*).

Osaamisen arviointia (2) tehdään *osaamisen tunnistamisen* ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä sekä erilaisten osaamisen osoittamistapojen, kuten *näyttöjen*, yhteydessä.

Osaamisen arviointi (2) tehdään *arviointiaineiston* pohjalta.

Käsitteen tunnus: c1099

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: *Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä*, *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

700

<oppijan arviointi>

sanallinen arviointi

sv verbal bedömning; verbalt omdöme

en written assessment; verbal assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan tekstinä

huomautus

Sanallinen arviointi voidaan ilmaista yhteydestä riippuen määrättyssä muodossa tai yksilöllisenä tekstinä.

Käsitteen tunnus: c595

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (verbal assessment)

701

numeerinen arviointi

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan numerona [arvosana](#)-asteikolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c1535

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

702

päätösarviointi

sv slutbedömning

en final assessment

määritelmä

opintojen päättyessä tehty [arviointi \(2\)](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) päätösarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin [oppilas](#) on saavuttanut perusopetuksen [opetussuunnitelman perusteissa oppiaineille](#) asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä.

Käsitteen tunnus: c1423

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (slutbedömning)

703

itsearviointi (2); oppilaan itsearviointi; opiskelijan itsearviointi

sv självbedömning; självvärdering (2); självutvärdering; självvärdering (2)

en self-assessment

määritelmä

arviointi (2), jossa *oppilas* tai *opiskelija* itse arvottaa *oppimistaan*, osaamistaan tai työskentelyään

huomautus

Itsearviointiin (2) tulee tapahtua suhteessa tavoitteeseen ja perustellusti.

Vrt. *itsearviointi (1)*, jossa arvioinnin kohde on yleisempi.

Käsitteen tunnus: c616

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysytään vielä Pamelalta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: självbedömning olisi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä värdering ja utvärdering? Ovatko esim. joillakin toisilla koulutusasteilla käytössä, esim. perusopetus?? Kysytään tosiaan Pamelalta näistä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmässä 19.10.2020

704

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

palaute

sv respons

en feedback

määritelmä

oppimisesta, osaamisesta, työskentelystä tai toiminnasta saatava kommentti tai arvio, joka tukee kohteen kehittymistä tai kehittämistä

huomautus

Palaute voi olla luonteeltaan hyvin erilaista ja se voi olla henkilökohtaista tai kohdistua esim.

koulutuksen tai *varhaiskasvatuksen järjestäjään* tai *koulutukseen (1)*.

Palaute voi olla positiivista tai negatiivista.

Jotta palautetta voidaan saada tai antaa, tavoitteen saavuttamista on pitänyt ensin arvioida.

Palautetta voidaan käsitellä palautekeskustelussa tai siitä voidaan laatia palauteraportti.

Palaute on osa *formatiivista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1737

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

705

vertaispalaute

en peer feedback

määritelmä

palaute, jonka ryhmän jäsenet antavat toisilleen

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisesta*, osaamisesta tai työskentelystä antama palaute.

Vertaispalautteen tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää palautetaitoja.

Vertaispalaute on lähellä *vertaisarviointia* (1).

Perusopetuksessa itsearviointi (2) ja vertaispalaute ovat osa *formatiivista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1739

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

Käsite erotettu vertaisarvioinnin (1) käsitteestä omaksi käsitteekseen arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020. Siirretään ehkä jatkossa muiden palautekäsitteiden yhteyteen?

Terminologin kommentti 12.5.2020: Korkeakouluissa on käytössä lähikäsite **vertaisoppiminen**, jolla tarkoitetaan yhteisöllistä työtapa, jossa oleellista on toiselta yhteisöltä oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen. Vertaisoppiminen on parhaimmillaan osa pitkäkestoista kehittämiskumppanuutta. (Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019 - 2024, Karvi Julkaisut 19:2019). Vastavuoroinen oppimisprosessi, jossa organisaatiot tai yhteisöt jakavat tietoa, osaamista ja kokemuksia. Vertaisoppimisessa organisaatio voi saada vertaispalautetta omasta toiminnastaan sekä uusia oivalluksia ja ideoita oman organisaation ja sen toiminnan kehittämiseen. Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: yksilö, organisaatio tai verkostot. (Karvi.fi: Arvioinnin ja laadunhallinnan tuen käsitteet). **Vertaisoppiminen lisätään sanastoon, jos OKSA-työryhmä niin päättää. Ei kuulu arviointiryhmän rajaukseen.** Välitetty pääryhmälle / Riina Kosuselle

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 28.5.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

706

<ammattillinen koulutus>

palaute osaamisen kehittymisestä

sv respons på hur kunnandet utvecklats

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijalle annettava *palaute*, jolla ohjataan ja kannustetaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä *itsearviointiin* (2)

huomautus

Opiskelijan osaamisen kehittymistä arvioi ja siitä palautetta voi antaa esimerkiksi *opetuksesta* (2) vastaava *opettaja* tai *työpaikkaohjaaja*. Palaute osaamisen kehittymisestä annetaan *ammattillisen tutkintokoulutuksen* aikana tai *ammattillisen tutkinnon* suorittamisen ja *osaamisen arvioinnin* (2) yhteydessä.

Ks. myös *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c1313

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

OKSA-jaos / Tim L. 15.2.2019: Kun OKSAn arviointiluvut ovat valmiit, niin tämän käsitteen kohdalle lisätään viittaus käsitteeseen 'opintojen/opetuksen/oppimisen aikainen arviointi' (mikä käsitteen termiksi sitten lopullisessa arviointiluvussa tulee, 'formatiivinen arviointi' vai??)

707

tieteellisen julkaisun vertaisarviointi; vertaisarviointi (2)

sv referentgranskning

en peer review

määritelmä

menettely, jossa tutkimustuloksia julkaiseva taho pyytää tieteenalan asiantuntijoita ennakolta arvioimaan julkaistavaksi tarjotun käsikirjoituksen tieteellisen julkaisukelpoisuuden

huomautus

Tieteellisen julkaisun vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että tutkimustulokset ovat valideja, ajanmukaisia ja kiinnostavia. Vertaisarviointi (2) liittyy myös julkaisukanavien tasoluokitusvaatimuksiin.

Vertaisarviointia (2) voivat käyttää esimerkiksi lehdet, konferenssit ja kirjankustantajat.

Käsitteen tunnus: c1547

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: käsite liittyy tähän lukuun vain assosiaation kautta. Tässä ei ole kyse vuorovaikutteisesta toiminnasta, jollaista tässä luvussa määritelty vertaisarviointi on.

708

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

arviointikeskustelu

sv bedömningssamtal *n*; utvärderingssamtal *n*

en assessment discussion

määritelmä

keskustelu, joka käydään *tutkinnon suorittajan* sekä opetusalan ja työelämän edustajien välillä osana *arviointia (2)*

huomautus

Arviointikeskustelu käydään esimerkiksi *tutkintotilaisuuden* arvioinnin (2) yhteydessä.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c607

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (bedömningssamtal)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment discussion)

709

(vanhentunut)

näyttötutkinnon arviointikokous

sv bedömningsmöte *n*

määritelmä

kokous, jossa työnantaja, työntekijöitä ja *opettajia* edustavat, *tutkintotoimikunnan* hyväksymät arvioijat tekevät *arviointiaineiston* perusteella esityksen *tutkinnon osan arvioinnista (2)* tutkintotoimikunnalle

huomautus

Arvioijilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka arvioivat *opiskelijan* oppimista, osaamista tai tutkintosuoritusta.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c608

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

710

(vanhentunut)

tutkinnon osan arviointisuunnitelma

sv bedömningsplan för examensdel

määritelmä

suunnitelma *tutkinnon osan arvioinnin (2)* tekemisestä ja *arviointimenetelmistä (2)*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c611

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

711

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

arviointiesitys

sv bedömningsförslag *n*

määritelmä

työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavan arvioijaryhmän tekemä tutkinnonosakohtainen esitys, joka tehdään *tutkintotoimikunnalle* päätöksentekoa varten ja joka perustuu kattaviin *näyttötutkintojen tutkintosuoritusten arviointeihin (2)*

huomautus

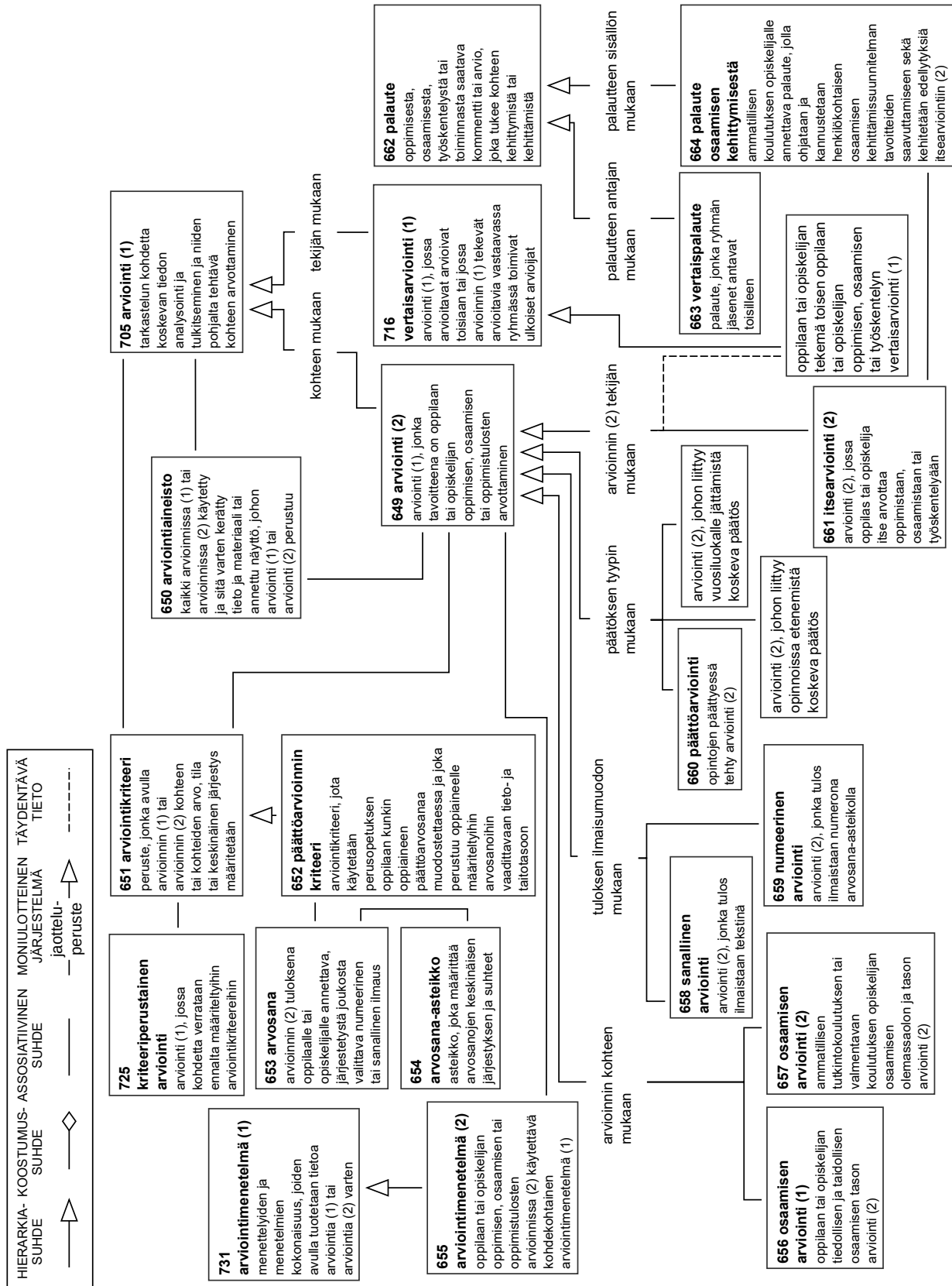
Arvioijaryhmä esittää tutkintotoimikunnalle, miltä osin *opiskelijan todennettu osaaminen* soveltuu tunnustettavaksi vastaamaan suoritettavan *tutkinnon tutkinnonosia*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c615

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 82. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.

6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2)

712

arvioinnin tarkistaminen

sv kontroll av bedömningen
en rectification of assessment (1)

määritelmä

ratkaisu, jossa [osaamisen arvioijat opiskelijan](#) kirjallisesta pyynnöstä tarkistavat [osaamisen arviointia \(2\)](#) tai hylkäävät pyynnön

huomautus

Jos [ammattillisen tutkintokoulutuksen](#) opiskelija on tyytymätön arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen, hän voi pyytää [arvioinnin oikaisua](#) asianomaiselta [työelämätoimikunnalta](#).
[Valmentavan koulutuksen](#) opiskelija pyytää arvioinnin oikaisua [rehtorilta](#).

Ks. myös [arvioinnin tarkistuspyyntö](#).

[Perusopetuksessa ammattillisen koulutuksen](#) käsitettä arvioinnin tarkistaminen vastaa lähinnä käsite [arvioinnin uusiminen \(1\)](#).

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisu](#).

Käsitteen tunnus: c1314

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for rectification of assessment" kuulostaa terminologisesti ajateltuna ennemminkin arvioinnin tarkistuspyynnöltä kuin arvioinnin tarkistamiselta...? Voisiko OKSAssa olla "arvioinnin tarkistuspyyntö" = "request for rectification of assessment" ja "arvioinnin tarkistaminen" = "rectification of assessment"? Tällöin pitäisi vielä ottaa huomioon, että "rectification of assessment" on OKSAssa tällä hetkellä myös "arvioinnin oikaisun" englannin vastineena (sellaisessa tapauksessa, että arvioinnin oikaisussa on kyse virheellisten tietojen korjaamisesta). Eli tarvittaisiin homonyyminumerot (1 ja 2).

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020:

Näkisimme, että rectification-ilmaisu olisi hyvä muuttaa (vrt. muut koulutusasteet, joilla rectification-termi on vaihdettu muihin ilmaisuihin).

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:

Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla?

713

arvioinnin tarkistuspyyntö

sv begäran om kontroll av bedömningen
en request for rectification of assessment

määritelmä

kirjallinen pyyntö, jolla [ammattillisen koulutuksen opiskelija](#) hakee [arvioinnin tarkistamista](#) saamaansa [osaamisen arviointiin \(2\)](#)

huomautus

Mikäli opiskelija on tyytymätön osaamisen arviointiin (2), hän voi tehdä [osaamisen arvioijille](#) arvioinnin tarkistuspyynnön.

[Perusopetuksessa](#) ammatillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistuspyyntö vastaa lähinnä käsite arvioinnin uusimispyyntö.

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisupyntö](#).

Käsitteen tunnus: c1315

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämän englannin vastine pitää tarkastaa Päivi Koskelaiselta.

714

arvioinnin uusiminen (1)

sv ombedömning

en reassessment

not: revised decision on assessment

määritelmä

ratkaisu *huoltajan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* pyyntöön tehdä uusi sellainen *arviointi (2)*, johon liittyy opinnoissa etenemistä tai (*perusopetuksessa*) *vuosiluokalle* jättämistä koskeva päätös, tai ratkaisu huoltajan, oppilaan tai opiskelijan pyyntöön tehdä uusi *päätösarviointi*

huomautus

Arvioinnin uusimista (1) voi itse pyytää 15 vuotta täyttänyt oppilas.

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin uusimista (1) koskevan ratkaisun antaa *oppilaitoksen rehtori*.

Ratkaisu voi olla uuden arvioinnin (2) tekeminen tai pyynnön hylkääminen.

Ammatillisessa koulutuksessa perusopetuksen käsitettä arvioinnin uusiminen (1) vastaa lähinnä *arvioinnin tarkistaminen*.

Yliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*.

Käsitteen tunnus: c601

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

715

arvioinnin oikaisuvaatimus <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **arvioinnin oikaisuapyyntö**
<ammattillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv begäran om omprövning; ~ begära omprövning av bedömningen *verb*

en request for an administrative review of an assessment

not: claim for a revised assessment; request for rectification of an assessment; appeal (2) <valitus>; challenge
<yleiskieltä>

määritelmä

pyyntö, jolla *arvioinnin uusimiseen (1)*, *arvioinnin tarkistamiseen* tai – *korkeakoulussa (1)* –
opintosuorituksen *arviointiin (2)* tai *opintosuorituksen hyväksilukemiseen* tyytymätön *huoltaja* tai *oppija*
hakee oikaisua arvioinnin uusimista (1), arvioinnin tarkistamista, *opintosuorituksen* arviointia (2) tai
hyväksilukemista koskevaan päätökseen

huomautus

Arvioinnin oikaisuvaatimuksen tai -pyynnön voi tehdä oppilaan huoltaja tai 15-vuotias tai sitä
vanhempi *oppilas* tai *opiskelija* itse.

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuvaatimus osoitetaan
aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa arvioinnin oikaisuapyyntö on myös oltava kirjallinen, ja
pyyntö osoitetaan ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisesti *työelämätoimikunnalle* ja
valmentavassa koulutuksessa rehtorille.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voi yliopistolain 558/2009 ja
ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan suullisesti tai kirjallisesti pyytää oikaisua
opintosuorituksensa arviointiin (2) tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin
osoitetun osaamisensa hyväksilukemiseen. Opintosuorituksen arviointia (2) koskeva
oikaisuapyyntö on tehtävä arvostelun suorittaneelle *opettajalle*. Hyväksilukemista koskeva
oikaisuapyyntö on tehtävä päätöksen tehneelle henkilölle.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* arvioinnin oikaisuapyyntö johdosta tehtyyn päätökseen
(*arvioinnin oikaisu*) saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään
määrätyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Käsitteen tunnus: c1316

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus> <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: arvioinnin oikaisu = request for review of
assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne
ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin
oikaisuapyyntöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisuapyyntö englannin
vastineena on ollut "request for an administrative review of an assessment". Voisiko OKSAssa tämän
pitkän muodon sijaan tai synonyymiksi siis ottaa lyhyemmän (ja hiukan epätarkemman) muodon
"request for review of assessment"? Kumpi muoto otetaan ensisijaiseksi?

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:
Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan? Korvataan TELMAlla?

716

arvioinnin oikaisu

- sv omprövning av bedömning; rättelse av bedömning; > rättelse av bedömning av kunnande
<ammattillinen koulutus, osaamisen arvioinnin oikaisu>
- en administrative review of an assessment; ~ correction of an assessment <virheellisten tietojen korjaaminen>
- not: revised decision; rectification of assessment (2); assessment rectification

määritelmä

ratkaisu [arvioinnin oikaisuvaatimukseen tai -pyyntöön](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) ja [lukiokoulutuksessa](#) kirjallinen [arvioinnin oikaisuvaatimus](#) osoitetaan aluehallintovirastolle. Aluehallintoviraston ratkaisuna voi olla kyseisen [arvioinnin uusimista \(1\)](#) koskevan hallintopäätöksen muuttaminen, hallintopäätöksen kumoaminen, arvioinnin oikaisua koskevan vaatimuksen hylkääminen tai asian palauttaminen [rehtorille](#) uudelleen käsiteltäväksi.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin oikaisu koskee vain [osaamisen arviointia \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#) voidaan perustellusta syystä myös edellyttää asettamaan uudet [osaamisen arvioijat](#).

[Yliopistossa](#) ja [ammattikorkeakoulussa opiskelija](#) voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan pyytää oikaisua [opintosuorituksensa arviointiin \(2\)](#) tai muulla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa [hyväksilukemiseen](#) (ks. [arvioinnin oikaisu](#)).

Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa arvioinnin oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn arvioinnin oikaisuun saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Käsitteen tunnus: c602

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

OKSAn ja Opetushallinnon sanaston harmonisointi: Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: rectification: tämä termi peräisin Opetushallinnon sanastosta. Kuitenkin sopii yhteyteen, jossa pyydetään esim. virheellisten tietojen korjaamista, ei niinkään hyvä tähän. Anu Halvari puhuu rectification-termistä OPH:ssa, onko harkittu ratkaisu vai voidaanko OPH:n sanastossakin korvata review'llä.

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Anu H. toivoo, että pidetään rectification toistaiseksi sallittavana synonyymina. Huom. Merja ja Päivi näkevät, että rectification olisi oikeastaan eri käsitteen termi, arvioinnin oikaisu (2) –käsitteen (jollaista ei ole OKSAssa) vastine.

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: request for review of assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisuvaatimukselta eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisun englannin vastineina on ollut "administrative review of an assessment", "administrative review of a reassessment" ja "rectification of an assessment". Mitkä kaikki näistä muodoista halutaan pitää mukana? Otetaanko OKSAssa mukaan myös lyhyempi (ja hiukan epätarkempi) muoto "review of assessment"? Mikä termimuodoista tulee ensisijaiseksi? Halutaanko/tarvitaanko mukaan myös tuo "rectification of an assessment" - työryhmännehan on ehdottanut, että käsitteen "arvioinnin tarkistaminen" vastineeksi tulisi "rectification of assessment".

Ammattillisen englannin työryhmän kommentti lukion englannin ryhmälle 20.2.2020:

Muuttaisimme rectification-termin muotoon correction, sillä rectification on OKSAssa käytössä eri käsitteen ([arvioinnin tarkistaminen](#)) vastineena.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Pohdittiin, onko lukion englannin termi "administrative review of a reassessment" vai "administrative review of an assessment". Lukiokoulutuksessahan oikaisuvaatimus ei koske alkuperäistä arviointia, kuten vaikkapa korkeakouluissa, vaan arvioinnin _uusimista_. Mutta pitäisikö englannin termin olla sama kaikille koulutusasteille, vai olisiko hyvä, että englannin termeissä näkyisivät nämä erot...? Merja pyytää kommentit (ainakin) tähän kohtaan VNK:n Päivi Koskelaiselta; Riina, muistuta Merjaa.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Käännösmuisteista löytyy myös esim. "rectification of decision" (päätöksen oikaisu). "Rectification" laitettiin hylättäväksi, tämä pätee ainakin lukion puolella, ammatillisella täytyy vielä käydä tästä keskustelu (Merja, Tomi, Seija).

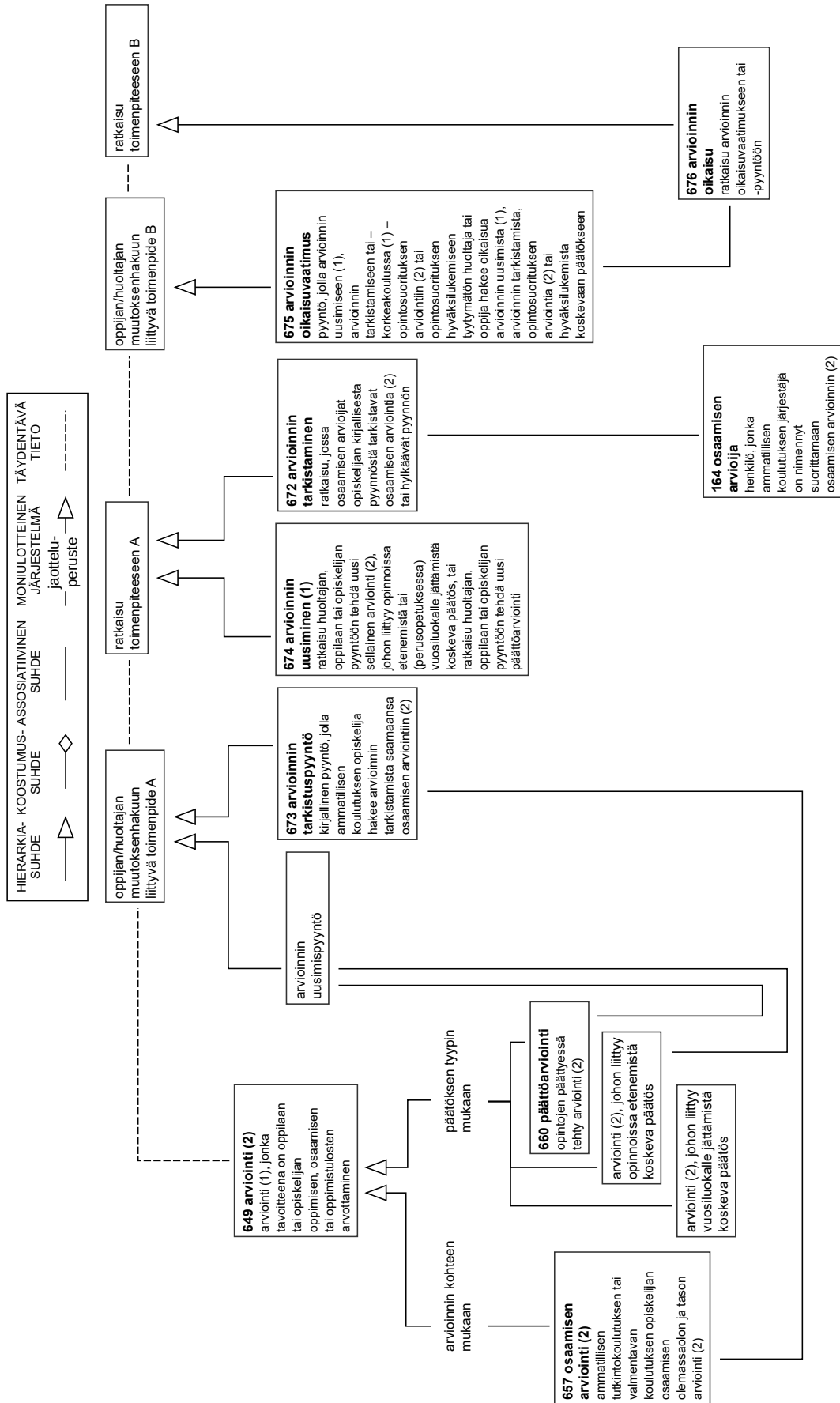
Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020: Ainakin lukiokoulutuksen puolella on todettu, että "rectification of assessment" ei ole juridisessa mielessä hyvä käännös, vaan se laitettiin hylättäväksi vastineeksi. Kannattaisiko myös ammatillisen koulutuksen puolella ottaa käyttöön termi "administrative review of an assessment" ja merkitä "rectification of assessment" hylättäväksi?

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 26.10.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (rättelse av bedömning)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (rättelse av bedömning av kunnande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rectification of assessment)

Käsitekaavio 83. Muutoksenhaku arviointiin (2).

6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen

717

suorituksen uusiminen; opintosuorituksen uusiminen; arvioinnin uusiminen (2) <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>; **osaamisen osoittamisen uusiminen** <ammatillinen koulutus>

sv omtagning

en ~ resit a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ resit an exam *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake an exam *verb* <kokeen uusiminen>

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* tekee *opintosuorituksensa* uudelleen tai osoittaa osaamisensa uudelleen ja saa siitä uuden *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)*

huomautus

Perusopetuksessa suorituksen uusiminen tulee kyseeseen tilanteissa, joissa *oppija* ei ole suorittanut hyväksytysti *koulutukseen (2)* kuuluvia opintoja tai hänen *arviointinsa (2)* on hylätty.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää *opiskelijalle* mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan *osaamisen arviointi (2)* on hylätty.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorituksen uusimiseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Sekä hyväksytyt että hylätyn opintosuorituksen uusimisessa voi olla kyse myös *arvosanan korottamisesta*.

Korkeakouluissa (1) suorituksen uusiminen voi tulla kyseeseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Korkeakoulu (1) voi määrätä vähimmäis- ja enimmäismäärän *opetukseen (1)* liittyvien kuulusteluiden ja muiden opintosuoritusten uusimiskertoille.

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *arvioinnin uusiminen (1)* ja *arvosanan korottaminen*.

Käsitteen tunnus: c600

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus englanti kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.2.2020: Eri koulutusasteille tarvitaan varmaan eri vastineet englanniksi. Lukiossa resit/retake a test/exam.

718

arvosanan korottaminen

sv höjning av vitsord

en grade improvement; mark improvement; improving a grade; improving a mark; ~ raise a grade *verb*; ~ raise a mark *verb*

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* uusii *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)* perustana olleen *opintosuorituksen* tai muun *osaamisen osoittamisen* tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman *arvosanan*

huomautus

Perusopetuksessa oppilas voi *opetukseen (1)* osallistumatta korottaa *lukuvuositodistukseen* merkittyä hylättyä arvosanaa. Hyväksytyt arvosanan korottamisesta ei ole erikseen säädetty, mutta *opetuksen järjestäjä* voi antaa tällaisen mahdollisuuden oppilaalle. Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*, *aikuisten perusopetuksessa* tai *erityisessä tutkinnossa*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa *suorituksen uusimisen* kautta.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyt arvosanan korottamiseen (hylätyn arvosanan kohdalla käytetään käsitettä *osaamisen osoittamisen uusiminen*).

Korkeakouluissa (1) arvosanan korottaminen tapahtuu *suorituksen uusimisen* kautta.

Vrt. *suorituksen uusiminen*, *arvioinnin oikaisuvaatimus*.

Käsitteen tunnus: c603

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

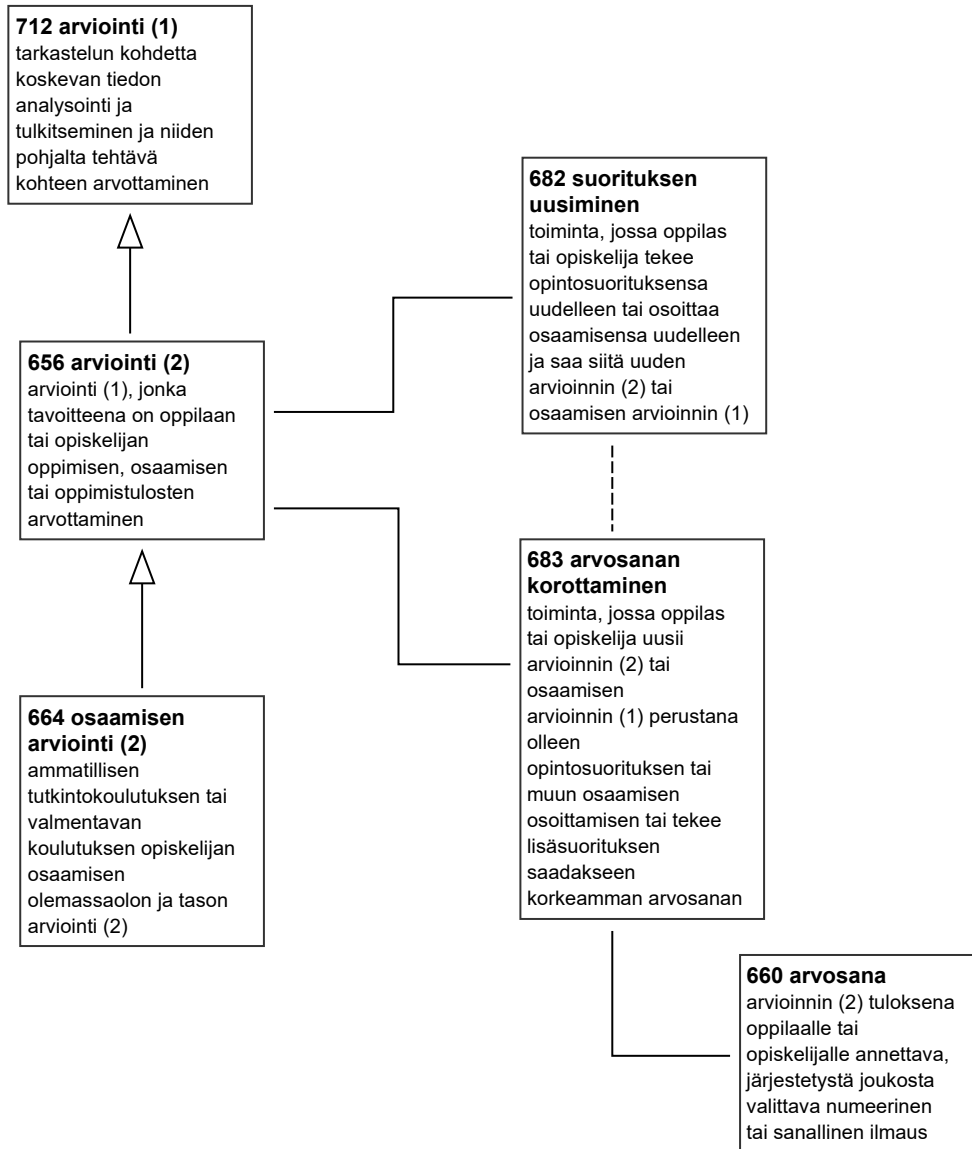
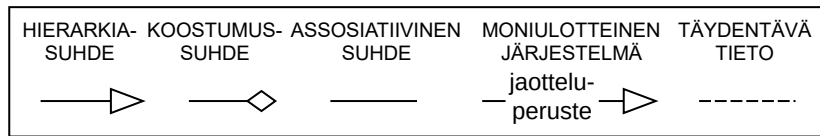
<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen englannin kielityöryhmälle 18.12.2018: Korkeakoulujen ja lukion englannin työryhmät antaneet englannin vastineita; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan perusopetuksen lisäopetus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

OKSA-jaos 10.9.2021: "Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan erityisessä tutkinnossa." Tässä oli aiemmin toisena vaihtoehtona perusopetuksen lisäopetus, mutta se poistettiin oppivelvollisuuslain myötä. Olisiko tähän lisättävä nykyisin, että korottaminen onnistuu myös TUVA-koulutuksessa? Kysymys Katri Kuukalle ja Riia Palmqvistille.

Käsitemaavio 84. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.

6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen

719

opinnollistaminen

- sv godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen; godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt; godkännande av kunskaper som visats på annat sätt <selittävä käännös>
- en identification and documentation of planned learning; recognition of non-formal learning; recognition of informal learning; accreditation of experiential learning; accreditation of learning demonstrated in some other manner <selittävä käännös>

määritelmä

toimenpide, jossa sovitaan, että osaaminen, jota *opiskelija* tulee hankkimaan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) ulkopuolella muuten kuin opiskelemalla, tullaan dokumentoimaan, tunnistamaan (ks. *osaamisen tunnistaminen*) ja tunnustamaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opinnollistamisessa voidaan jo ennen osaamista tuottavaa toimintaa (esimerkiksi työ tai harrastustoiminta) pohtia, miten kyseinen toiminta olisi sellaista, että se edistäisi oppimistavoitteiden saavuttamista.

Opinnollistaminen eroaa *osaamisen tunnustamisesta* siten, että opinnollistamisesta sovitaan ennen osaamisen hankkimista (esimerkiksi työn aloittamista).

Käsitteen tunnus: c1636

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille / terminologille 31.1.2020: Tämä on AMKien käsite ja työpajojen. Näiltä voisi tiedustella sv- ja en-vastineita.

Terminologin kysymys Glossary Groupille, erit. korkeakouluedustajille, 24.2.2020 (sähköposti): Mitä termiä/ilmiasua teidän korkeakoulussanne tai oppilaitoksessanne on käytetty ruotsin- ja englanninkielisenä vastineena tälle käsitteelle?

HY / Irma Hallberg-Rautalin 28.2.2020: "Termi on minulle ihan uusi, mutta huomasin että tosiaan lääketieteellisessä tiedekunnassa käyttävät tuota termiä. Aallon sivuilta löysin tällöisen: <https://into.aalto.fi/display/enopisk/Accrediation+of+learning+demonstrated+in+some+other+manner>. Vilja ja Bill, onko tuttu asia? Selvittelen alkuviikosta lääkiksen opintohallinnosta josko heillä olisi jo käytössä englanninkielinen termi.

Aalto / Vilja Pitkänen 28.2.2020: "Moi, nopeana vastauksena Irmalle: meillä Aallossa tuo on hyväksilukujen yhteydessä käytössä, mutta mitään näppärää termiä ei ole, vaan juuri tuo selittävä hässäkkä minkä Irma löysitkin, mutta pohdintaa on ollut muistakin varianteista. Meillä on vähän kiireinen työrupeama menossa, mutta lupasimme Riinalle palata asiaan vähän tuonnempana."

TY / Antti Koskinen 28.2.2020: Täältä Turusta myös sellainen pikakommentti, että tuntuu vaikealta (tai jopa mahdottomalta) keksiä tuolle vähän keinotekoiselle uudissanalle mitään yhtä englannin sanaa vastineeksi, tai edes sopivaa fraasia. Meillä ei ole koettu tarvetta ko. termin käyttämiselle muutenkaan, ainakaan vielä.

Yrkeshögskolan Novia / Thomas Böckelman 28.2.2020: Tietääkseni meillä (yh Novia) ei ole käytetty termiä ainakaan missään yleisessä käytössä. Täytyypä kysyä omalta väeltä.

HY / Puck Sumelius 28.2.2020: Meilläkin (HY/Kielipalvelut/ruotsin käännökset) tätä ei ole mielestäni käytetty, AHOT on tietenkin tuttu. Huomasin, että Aallossa on käytössä "godkännande av kunskaper som förvärvats på annat sätt". Jos AHOT on "identifiering (och godkännade) av tidigare förvärvad kunskap" niin mikä ruotsin sana toisi esiin opinnollistamisen etukäteissuunnitteluaspektin? Minustakin koko sana on vähän keinotekoinen.

Arcada / Lilian Sjöberg 2.3.2020: Ei ole Arcadassa käytössä vielä. Olen itse miettinyt tätä asiaa toisessa yhteydessä, enkä keksinyt mitään hyvää sanaa. Suomeksi ei saisi keksiä mitään uutta termiä miettimättä samalla käännoiksi 😊, koska suomen rakenne mahdollistaa melkein rajattomasti uusia sanoja. AMK-puolella ainakin Laurea ja Humak käyttävät termiä work-based learning (<https://wiki.humak.fi/display/IE/Work-based+learning+guide>).

Taideyliopisto / Minna Salomaa 2.3.2020: Kysyin vastaavalta opintopäälliköltämme asiasta, on kuulemma tuttu termi mutta se ei ole meillä vakiintuneessa käytössä, enkä itse ole kääntänyt sitä mitään tekstiä varten. Käännoksessä täytyy varmaan tyytyä selittämiseen ja varautua siihen, ettei eroa ahotointiin saada itsestään selvästi esille.

Aalto / Bill Hellberg 2.3.2020: Kuten sanottiin, termi on tullut vastaan mutta mitään näppärä termi ei ole käytössä meillä Aallossa. Vaikka ei kysytty, annan joitakin ajatuksia mahdollisista uusista vastineista.

Work-based learning voi olla kelpo vastine. Jos on tärkeä tuo esille, että opinnollistaminen tapahtuu ennen suorittamista, pitäisikö olla intended/planned/target tai jokin vastaava? Määritelmässä mainitaan, että kyseessä voi olla myös harrastustoiminta, onko sitten work liian rajoitettu sana? Ajattelin, että ehkä riittää, jos sanotaan vaan learning, kunhan learning on dokumentoitu ja tunnistettu/tunnustettu. Tunnistettu ja tunnustettu ehkä sulattaisiin yhteen recognition-sanan alle. Joten (esim.): identification and documentation of planned learning (?)

Tämä on vaan tämän hetken heittoni. Hyvä vastine riippuu tietysti siitä, miten termi tulee olemaan käytetty, eli kenelle. Onko tärkeä, että termi avautuisi ulkomaasta tuleville maksaville opiskelijoille? Vai onko tärkeämpi, että on yksi, mieluummin lyhyt hallinnollinen termi, jolla olisi tietty vakio määritelmä ja olisi lähinnä vain koulutushallintoihmisten käytössä?

Hämeen ammattikorkeakoulu / Irina Aittomäki 9.3.2020: Meillä HAMKissa on käytetty myös jossain määrin work-based learning termiä, mutta juuri tuon saman problematiikan kanssa olemme painineet, ettei termi kata kuin murto-osan siitä, mitä suomenkielinen termi kattaa ja termin erottaminen työharjoitteluun liittyvistä ohjeistuksista on hankalaa. Mieluummin sisällyttäisin termin osaamisen tunnistamiseen.

Ehkä AHOTissakin on turha raahata mukana enää sanoja "aiemmin hankitun". Mitä tulevat tai nykyiset opiskelijat tekevät historiatiedolla, jos ajatusmaailma on muuttunut hyväksymään myös koulutuksen aikana hankitun osaamisen hyväksilukemisen ja näytön? Tarkoitan sitä, että onko tarve erottaa AHOT ja OT (? osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen) korkeakoulujen henkilökunnasta lähtöisin oleva tarve, jonka sisällyttäminen väkisin näihin termeihin tekee asiasta hyvin sekavan opiskelijoille? Voisiko määrittelyssä lukea jotenkin: aiempi termi AHOT.

Identification and recognition of learning kattaisi menneen ja tulevan osaamisen. Vaihtoehtona voisi olla Accreditation of learning. Näyttö (skills demonstration) ja hyväksiluku (credit transfer) kuuluvat osaamisen tunnistamiseen.

Tampereen yliopisto / Anna Naukkarinen 9.3.2020: Termi ei ole juurikaan esiintynyt käännoissani täällä Tampereen yliopistossa, mutta olen jossain yhteydessä kääntänyt sen "recognition of non-formal learning" (termiin sisältyi mm. tieteellisten käsikirjoitusten arviointia, konferenssiesityksiä, tutkimushankkeen suunnitteluun osallistumista yms.)

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse *ei ole aiemmista opinnoista*. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien *opintojen* tunnustaminen on *hyväksilukua*, kun taas *työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin* tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on *opinnollistamista*. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: Minusta tässä vain on sellainen ristiriita, että hyväksiluku vaikuttaa tässä yläkäsitteeltä, jonka alle menee sekä aiempien opintojen että muun osaamisen tunnustaminen, mikä ei sitten taas vastaa OKSAn määritelmää. Myönnettäköön, että minusta Aallon termien käyttö on välillä minusta kähmäistä tai sitten en ymmärrä sitä. Välillä vaikuttaa siltä, että Aallossa opinnollistaminen olisi hyväksiluvun alakäsite, mutta sitten kuitenkin sanotaan, että opinnollistaminen ei ole hyväksilukua. Aallon hyväksilukuohjeissa sanotaan näin (boldaukset minun):

-- Muuten kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistamisessa noudatetaan Aalto-yliopistossa pääosin kahta vaihtoehtoista toimintamallia: Kun opiskelija tunnistaa saavuttaneensa jonkin Aallon kurssin osaamistavoitteet muualla kuin muodollisessa koulutuksessa, voi opiskelija hakea kurssin hyväksilukua. Silloin opiskelijan hankkimaa osaamista verrataan korvattaviksi esitettyjen kurssien osaamistavoitteisiin ja opiskelijalta voidaan edellyttää kirjallisen dokumentoinnin lisäksi näyttöä osaamisestaan. Lisänäyttönä voi olla esimerkiksi suullinen tai kirjallinen tentti, essee, portfolio tai harjoitustyö.

-- Aalto-yliopisto tunnistaa joitakin vakiintuneita tapoja (esimerkiksi Aalto-yhteisön luottamustoimet, harjoittelu) hankkia osaamista muodollisen koulutuksen ulkopuolella. Tällaisella tavalla hankittua osaamista varten on olemassa kursseja, joista opiskelija voi kokemuksensa pohjalta hakea opintopisteitä kurssille määritetyn suorittamistavan mukaisesti. Opinnollistamiseen voidaan myös käyttää ns. vaihtuvaisältöistä kurssikoodia, jolloin osaamista tarkastellaan suhteessa koulutusohjelman tai tutkinnon osaamistavoitteisiin. Tällä menettelyllä mikä tahansa tutkintoon soveltuva muualla hankittu osaaminen voidaan opinnollistaa ohjelmajohtajan päätöksellä. Kyse ei ole tällöin hyväksiluvusta.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: [po.] ohjeessa *ei ole mainintaa siitä, että opinnollistamisen tapauksessa pitäisi sopia asiasta etukäteen*. Voisin olla asiasta yhteydessä vielä meidän opintolakimiehiin, joiden kanssa näitä käännöksiä olemme pyöritelleet.

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: Kun tutkimme tätä Aallon hyväksilukukäännöksiä varten, tuli vastaan erilaisia vastineita. Yksi oli tuo Annan mainitsema non-formal learning. Oli myös informal learning ja vähän lähteestä riippuen oli erilaisia rajanvetoja, mikä näiden kahden ero on. UK:ssa näytti olevan käytössä tällaiset kuin "accreditation of prior certificated learning" (APCL) joka on muodollisen oppimisen hyväksilukua ja "accreditation of prior experiential learning" (APEL) joka on työkokemuksen tms. muun osaamisen hyväksilukua. Minusta näissä ollaan oikeilla jäljillä siinä mielessä, että on tehty termitasolla ero opintojen ja muun osaamisen välillä. Emme kuitenkaan Aallossa päätyneet ottamaan näitä toistaiseksi tällaisenaan käyttöön, kun täällä on aiemmissa materiaaleissa käytetty mm. "muualla hankittua osaamista" ja "muuten osoitettua osaamista" ja ehkä vielä jotakin muutakin, ja opinnollistamisen suhde noihin oli osittain epäselvä. Siksi päädyimme siihen kauheaan selittävään rimpsuun, jonka Irmakin oli löytänyt 😊. Jos päätyisimme yhteiseen ratkaisuun jotenkin, todella mieluusti ehdottaisimme niitä käyttöön myös Aallossa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Glossary Groupin englannin jaoksella haasteita saada käsitteelle englannin vastinetta.

Pitääkö opinnollistamisen erota ensisijaisesti opintosuorituksen hyväksilukemisesta (opinnollistaminen kohdistuisi muuten kuin muodollisesti opiskelemalla saavutettuun osaamiseen ja hyväksilukeminen opintosuoritukseen) (Aallon näkökanta, ainakin mahdollisesti)

VAI

pitääkö opinnollistamisen erota ennen kaikkea osaamisen tunnustamisesta (opinnollistaminen on suunnittelua joka tapahtuu ennen osaamisen hankkimista, ja osaamisen tunnustaminen tapahtuu sitten osaamisen hankkimisen jälkeen) (OKSAn tämänhetkinen näkökanta)?

Korkeakouluissa tuntuu olevan käsitystä, että osaamisen tunnustaminen on yläkäsite, joka jakaantuu opinnollistamiseen (muuten kuin opiskelemalla saavutetun osaamisen tunnustaminen) ja opintosuorituksen hyväksilukemiseen.

OKSA-jaos 12.6.2020: kaaviomme pitää sinällään paikkansa [esim. Aallon kommentitkin huomioon ottaen], mutta organisaatiokohtaiset käytännöt voivat poiketa

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsittelyssä.

OKSA-jaos 12.6.2020: AMKeilla on oma OHA-forum, ja näillä myös yhteinen kokous

Terminologin kysymys OKSAn ruotsin Glossary Groupille 24.8.2020: Sain yhteydenoton Åbo Akademista, jossa hankkeessa "Yrittäjyysosaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) ja yrittäjyysosaamista kerryttävän työskentelyn opinnollistaminen" pohdittiin näin: "Varsinkin ruotsinkieliset käsitteet ovat tuottaneet meillekin päänvaivaa, koska yliopistossamme hankitun osaamisen tunnistamisesta ja opinnollistamisesta puhutaan vielä vähän. Hankitun osaamisen tunnistamisesta olemme Åbo Akademilla paremman puutteessa käyttäneet puhekielistä sanaa "ahotering". Hankkeen yhteydessä olemme taas kääntäneet suomenkieliset käsitteet seuraavasti: "Identifiering och erkännande av tidigare förvärvad entreprenörskapskunnande (AHOT) och tillgodoräknande av erfarenheter relaterade till entreprenörskapskunnande". "

Eli tuon hankkeen nimen käännöksen pohjalta "opinnollistamisen" ruotsinkielinen vastine olisi jotain sellaista kuin "tillgodoräknande av erfarenheter". Ja Glossary Groupin ruotsin asiantuntijoiden kesken on tähän saakka ollut esillä selittävä käännös "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt". Olisiko kenellekään tullut mieleen mitään näppärää ja/tai informatiivista ilmaisua? Mietin itse, että olisiko se opinnollistamisen tiivistetty idea, joka pitäisi kääntää ruotsiksi, jotain sellaista kuin "osaamisen muuttaminen tunnustetuiksi opinnoiksi ennalta sovitusti". Hyvin kömpelön kouluruotsin pohjalta "konvertering av kunnande till studier som bestäm(t)s i förhand"??? (Tuossa tuo "som" kyllä näyttää viittaavan sanaan "studier", vaikka haluaisin sen viittaavan "konvertering"iin.)

OHA-forum 18.9.2020: OHA-forum (toimeksisaaneet Kati Toikkanen (TUNI) ja Soili Törmälä) selvittänyt vuonna 2019 kansallisia ahot-linjauksia yliopistoille. Tässä työssä Kati Toikkanen perehtynyt OKSAn käsitteiden (opinnollistaminen, osaamisen tunnistaminen, osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen) kuvauksiin ja toteaa, että käsittekuvaukset sopivat hyvin yhteen kansallisten ahot-linjauksien taustalla olevan ajattelun kanssa.

Charlotta Wendelin, project manager, Handelshögskolan vid Åbo Akademi 17.12.2020: Olemme Åbo Akademiella syksyn mittaan keskustelleet paljon näistä termeistä useiden henkilöiden kanssa ja yrittäneet keksiä niille ruotsinkieliset vastineet, jotka kuvaisivat näitä prosesseja/ilmiöitä mahdollisimman hyvin ja selkeästi. Kuten ensimmäisessä viestissäni mainitsin, olemme mukana OKM:n rahoittamassa kansallisessa opiskelijayrittäjyyden ja yrittäjyystaitojen kehittämishankkeessa (HOTIT OPIT, 2018-2020), jonka aikana olemme mm. kehittäneet yoop.fi –nimisen digityökalun (www.yoop.fi) yrittäjyysosaamisen ahotoinnin ja opinnollistamisen helpottamiseksi. Työkalun suomenkielistä sisältöä käännettäessä ruotsiksi havahtuimme käännösfirman kanssa siihen, että ahotoinnista ja opinnollistamisesta puhutaan suomeksi usein samassa lauseessa, esim. näin: "Ahotoinnin- ja opinnollistamisen käytännöt vaihtelevat korkeakouluittain", joten totesimme tarvitsevamme ilmaisun ruotsiksi, joka kattaa nämä kaksi termiä. Emme nimittäin keksineet ahotoinnille ja opinnollistamiselle yksittäisiä termejä, vaan muokkasimme jo olemassa olevia selittäviä käännöksiä, jotka löytyvät OKSA:sta ja/tai lähettämästäsi viestistä. Ehdotuksemme ovat seuraavat:

Osaamisen tunnustaminen (Ahotointi/Hottaus)

Erkännande av tidigare förvärvat kunnande

Totesimme, että sana "tidigare" on hyvä olla mukana ilmaisussa, vaikka sana "förvärvat" viittaakin menneeseen aikaan, jotta käy selkeästi ilmi, että osaaminen on hankittu ennen tarkasteluhetkeä. Sana "kunnande" taas viittaa osaamiseen laajemmin eikä vain yksittäiseen taitoon (kompetens). Jos halutaan, niin koko ilmaisun voi myös kirjoittaa muotoon "identifiering och erkännande av...", vaikka tunnistaminen on edellytys tunnustamiselle, joten sanaa "identifiering" ei välttämättä tarvita (vrt. osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).

Opinnollistaminen

Godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt

Totesimme, että sana "förvärva" pitäisi olla muodossa "förvärvats", jotta käy ilmi, että osaaminen hankitaan tarkasteluhetken jälkeen. Totesimme myös, että "på annat sätt" ilmaus kertoo jo, että osaaminen hankitaan muulla tavalla kuin muodollisessa koulutuksessa, joten ei ole tarvetta käyttää esim. ilmaisua "...som förvärvats utanför den formella utbildningen", jotta tämä käy ilmi. Kun puhutaan siitä, että opiskelija on jo opinnollistanut osaamistaan, niin ilmaisu pitää tietenkin muuttaa muotoon "godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt".

Yhteisnimike näille kahdelle:

Tillgodoräknande av icke-formellt lärande

Totesimme OKSA:n termejä analysoidessamme, että hyvä yhteisnimike ahotoinnille ja opinnollistamiselle voisi olla "tillgodoräknande av icke-formellt lärande". Tämä siitä syystä, että termit sisällyttäminen ja korvaaminen koskevat muodollista opetusta ja ahotointi (osaamisen tunnustaminen) ja opinnollistaminen viittaavat muodollisen opetuksen ulkopuolelta hankittuun/hankittavaan osaamiseen. Olemme tietoisia siitä, että on olemassa formaalia, non-formaalia ja informaalia oppimista, ja että ahotointi ja opinnollistaminen viittaavat niin non-formaaliin kuin informaaliinkin oppimiseen. Totesimme kuitenkin, että ilmaus "Tillgodoräknande av lärande som förvärvats utanför den formella utbildningen" on liian pitkä käytettäväksi, joten olemme sitä mieltä, että ns. maallikko ymmärtää ilmauksen ydinajatuksen sanasta "icke-formellt", vaikka tieteellisestä näkökulmasta katsottuna sana itsessään ei ota huomioon esim. vapaa-ajalla hankittua osaamista (informaali oppiminen). Mainittakoon vielä, että sana "validering" nousi esiin monessa eri yhteydessä, mm. ehdotuksena tälle yhteisnimikkeelle, mutta tulimme siihen lopputulokseen, että "validering" viittaa pikemminkin itse tilaisuuteen (esim. näyttöpäivä tai keskustelu), jossa opetushenkilökunnan edustaja varmistaa, että opiskelijalla on väittämänsä osaamista ja näyttöä siitä.

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 16.1.2021: Åbo Akademista on ehdotettu kahta termiä/ilmaisuutta, godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen ja godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt (perustelut yllä). Sopivatko nämä tai toinen niistä? Entä tarvitaanko muotoa "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt" lainkaan?

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 16.1.2021: Mitkä ehdotetuista muodoista pidetään OKSAssa mukana? Entä onko mitään apua ruotsin kielityöryhmän pohdinnoista (mm. Åbo Akademista saadut ehdotukset)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.1.2021: Åbo Akademista saatiin kommentteja/ehdotuksia etenkin OKSAn ruotsinkielisiä vastinetermejä ajatellen. Mutta OKSA-jaokselta tarvittaisiin kommentteja, onko ruotsinkielisten termien taustalla oleva ajattelu ok. Voidaanko ajatella, että opintosuorituksen korvaaminen, opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja opinnollistaminen ovat kaikki yhdentyypistä hyväksilukemista? Entä onko kommentteja ruotsinkieliseen vastineeseen "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

OKSA-jaos 9.3.2021: ÅA:sta tullut ruotsin termiä koskeva ehdotus: On opinnollistaminen tuotakin, mutta hiukan yllättävä näkökulma, erilainen painotus kuin OKSAssa ajateltu. Totti käy keskustelua aiheesta korkeakoulujen, muidenkin kuin ÅA:n, kanssa.

Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken, 10.3.2021: Opinnollistaminen on edelleen mahdoton käännettävä J, ÅA:n ehdotus "godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt" varmaan paras mahdollinen.

Terminologin kysymys Hankenille 12.3.2021: Entä täsmällisempi vastine-ehdotus eli "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

720

osaamisen tunnistaminen

sv identifiering av kunnande

en identification of prior learning; identification of learning; identification of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutustoimija* selvittää *hakijan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohtansa suhteessa vaatimuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä 'osaaminen' viittaa myös ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomaan osaamiseen, josta *oppijalla* ei ole asiakirjoja, jotka riittävästi ilmaisivat taidon tason vastaavuutta *tutkinnon perusteissa* määrättyjen *ammattitaitovaatimusten* tai *osaamistavoitteiden (2)* kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä *koulutuksen järjestäjän* edustaja selvittää hakijan tai opiskelijan saavuttaman osaamisen erilaisin menetelmin, mukaan lukien verkkosivusto www.osaan.fi. Niiltä osin kuin todennettu osaaminen vastaa suoritettavan *tutkinnon* osia tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueita, osaaminen tunnustetaan osaksi tutkintoa. Jos opiskelijalla on asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella osaamista, jonka perusteella *tutkinto*, *tutkinnon osa* tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa (ks. *osaamisen osoittaminen*). Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

identification of prior learning: Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä.

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*, *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c628

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

721

osaamisen tunnustaminen

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi

sv erkännande av kunnande

hellre än: erkännande av tidigare förvärvat kunnande; > erkännande av tidigare förvärvat kompetens

en recognition of prior learning; accreditation of prior learning (2); recognition of learning; recognition of competence; accreditation of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* osaaminen, joka vastaa suoritettavan *tutkinnon perusteita*, suoritettavan *koulutuksen (2)* perusteita tai *opetussuunnitelman (2)* mukaisia tavoitteita mutta on hankittu ja osoitettu toisessa yhteydessä sekä todennettu, sisällytetään osaksi *tutkintoa*

huomautus

Toisessa yhteydessä hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä *todistuksella*.

Esimerkiksi *korkeakoulujen (1)* osaamisen tunnustamisen prosessissa yksi tai useampi asiantuntija arvioi todennetun osaamisen ja valitun tutkinnon *tutkintovaatimusten* vastaavuuden sekä esittää tutkinnon myöntäjälle osaamisen tunnustamista tutkinnoksi tai sen osaksi.

Osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin *opintosuorituksia*.

aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi: Suomenkielinen termi aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on tässä sanastossa merkitty epäsuositettavaksi termiksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.)

erkännande av tidigare förvärvat kompetens: Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa "tidigare förvärvat kompetens") viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen.

recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2): Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.

Vrt. tutkinnon tunnustaminen.

Käsitteen tunnus: c629

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<amatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

HAMK / Irina Aittomäki 10.3.2020: käytämme edelleen AHOT-termiä suomeksi ja englanniksi, mutta olen aiemminkin osallistunut vastaavanlaisen keskusteluun, jossa korkeakoulujen kesken vertailimme käsityksiämme siitä, onko nykyaikaista puhua AHOTista, HOTista vai jopa OTista. Tämän keskustelun osallistujat eivät tosin olleet kielenkääntäjiä tai terminologeja. Konsultoin tuolloin "osaamisen asiantuntijoita", mutta siitä huolimatta käytämme edelleen AHOTia (englanniksi RPL:ää, jota käyttää myös osa UK:n korkeakouluista). Olemme vain lisänneet mukaan kuvausta opinnollistamisesta, joka tuo mukaan näkökulman opintojen aikaisen osaamisen kertymisestä muulla tavalla kuin formaalissa korkeakoulutuksessa. <https://minedu.fi/documents/1410845/5554689/Alustus+2.+11.2017+LVN.pdf> Yläkäsitteenä AHOT häiritsee, koska se ei ohjaa opiskelijaa hakemaan osaamisen tunnistamista esim. opintojen ohella tehtävästä työstä tai ei-korkeakoulutasoisesta osaamisesta kuten puolustusvoimain palveluksesta tai partiotoiminnasta, joista meillä voi saada opintopisteitä. Lisäksi tuleviin kehityssuuntiin kuuluvat esiahotointi (joka nimi voisi olla jotain muuta) ja ristiinopiskelu, joka lisääntyy koko ajan.

OHA-forum 18.9.2020: Määritelmässä "tutkintovaatimusten" sijaan tulisi mahdollisesti puhua "opetussuunnitelmasta" ja/tai "osaamistavoitteista". [Tämä kysymys riittää ottaa keskusteluun vuoden 2021 puolella.]

722

oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (uudistermi); ~ **esi-HOKS** <ammattillinen koulutus>

mieluummin kuin: esiahotointi <korkeakoulut>

määritelmä

toiminta, jossa *oppija* vertaa jo hankittua tai tavoitteena olevaa osaamistaan tarjolla olevan *koulutuksen (2)* sisältöön ja arvioi mahdollisuuksia *osaamisen tunnustamiseen* tai *opintasuoritusten hyväksilukemiseen*

huomautus

Oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista voi sisältää pohdintaa siitä, mihin vaihtoehtoiseen *oppilaitokseen* tai *koulutukseen (2)* hakemalla oppija voisi tarkoituksenmukaisimmin saada hyväksiluetuksi olemassa olevaa tai tavoitteena olevaa osaamistaan.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi tehdä arvion osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista (eli nk. esiahotoinnin) ennen koulutusta (2), koulutuksen (2) aikana tai uuteen koulutukseen (2) hakeutuessaan.

Käsitteen tunnus: c1634

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

723

ennakollinen hyväksilukeminen; ennakollinen hyväksiluku

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* kotikorkeakoulu päättää, että opinnot, jotka opiskelija tulee suorittamaan muussa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)*, tullaan sisällyttämään osaksi opiskelijan tavoitteena olevaa *tutkintoa opintasuorituksen hyväksilukemisen* kautta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1635

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

724

opintosuorituksen hyväksilukeminen; opintosuorituksen hyväksiluku

sv tillgodoräknande *n* av studieprestation; tillgodoräknande av studier

en accreditation of prior learning (1); credit transfer

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* aiempi *opintosuoritus* sisällytetään osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opintosuorituksen hyväksilukeminen voi tapahtua *opintosuorituksen korvaamisen* tai *opintosuorituksen sisällyttämisen* kautta.

Ammatillisen koulutuksen osalta käsite opintosuorituksen hyväksilukeminen on vanhentunut.

Ammatillisessa koulutuksessa *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*

muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin opintosuorituksia.

Lukiokoulutuksessa lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjän* on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa *oppilaitoksessa* suoritettut lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvat opinnot hyväksilukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää.

sisällyttää: Opintosuorituksen hyväksilukeminen -käsitteen määritelmässä esiintyvää sanaa "sisällyttää" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja osaamisen tunnustamisen yhteydessä) kahdessa merkityksessä. Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan sanastossa määriteltyyn *opintosuorituksen sisällyttämiseen* (erotukseksi opintosuorituksen korvaamisesta).

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c625

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja Tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulut englanti kesken>

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia.. mutta ei ehkä avata tätä nyt.

Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava. Ilmarin ehdotus määrittelyratkaisuksi on mahdollinen sillä rajauksella, että en käyttäisi moduuli-termiä ennen kuin se on kk-tarpeisiin määritelty. (Löytyy OKSAsta lukiosanastosta).

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn [opinnollistamisen] määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse ei ole aiemmista opinnoista. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien opintojen tunnustaminen on hyväksilukua, kun taas työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on opinnollistamista. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Terminologi Riina Kosunen 9.3.2020: Tosiaan osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen voivat OKSAn mukaan kohdistua osaamiseen, joka on hankittu ”millä tavalla hyvänsä”, mutta opintosuorituksen hyväksiluku kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen. Tässä mielessä opintosuorituksen hyväksiluvun enkkuvastine ”accreditation of prior learning” on liian laaja, ja tämän me itse asiassa totesimme aikanaan Glossary Groupin korkeakoulukokouksessakin, mutta silloin oltiin sitä mieltä, että opintosuoritukselle on vaikea löytää hyvää vastinetta ja niinpä tuo prior learning saa olla. Mutta sittemmin tilanne on tosiaan tainnut muuttua, koska tämän jälkeen sanastoon on lisätty tuo ”osaamisen tunnistaminen”, joka sekoin on tuollaista accreditation/recognition-tyyppistä toimintaa mutta voi kohdistua myös vaikkapa työssä tai harrastuksessa hankittuun osaamiseen. Eli opintosuorituksen hyväksiluvulle tarvittaisiin ehkä täsmällisempi vastine? ”opintosuoritus” on OKSAssa ”completed study unit”, ”completed course” tai ”study attainment”. Mitä mieltä tosiaan olette Viljan mainitsemasta UK-termistä ”accreditation of certificated learning” opintosuorituksen hyväksilukemisen vastineena?

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: sekä aiempien opintojen että muun osaamisen hyväksyminen osaksi tutkintoa vaatii ymmärtääkseni aiemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen. Siksi on epäloogista, jos hyväksiluvun määritelmässä ei ole [osaamisen tunnistamista ja tunnustamista] ja opinnollistamisen määritelmässä on.

HAMK / Aittomäki 10.2.2020: Jako on meilläkin selkeä tältä osin: vain korkeakoulutasoisista opinnoista voi saada hyväksiluvun ja kaikki muu osaaminen osoitetaan näytöllä. Hyväksiluku on siis osaamisen tunnustamisen alikäsite.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Voiko ajatella - ja OKSAssa kuvata - että hyväksilukeminen on osaamisen tunnustamisen erikoistapaus, siis sellainen, jossa hyväksyminen kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen (eikä muulla tavoin hankittuun osaamiseen)? -- **Totti T., huhtikuu 2020:** Kiinnostava näkökulma.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Tai jos noin ei voi ajatella, niin pitäisikö näkyä, että opintosuorituksen hyväksilukeminen edellyttää osaamisen tunnistamista ja osaamisen tunnustamista (vrt. Aallon kommentti yllä)? Nythän OKSAn huomautus vaikuttaa siltä kuin osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen olisivat (vain?) ammatillisen koulutuksen käsitteitä ja että siellä osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustamisen muodostavat yhdessä [korkeakoulujen ja lukion] opintosuorituksen hyväksilukemista vastaavan käsitteen? Millä tavalla tai missä tilanteissa osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen toteutuvat korkeakouluissa?

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsitelyssä.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (tillgodoräkande av studier)

725

opintosuorituksen korvaaminen

sv ersättande av studieprestation

en substitution of studies; substitution of a course; > substitution of a credit <korkeakoulut>

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* eri yhteydessä suorittaman *opintosuorituksen* todetaan vastaavan jotakin tavoitteena olevan *tutkinnon tutkintovaatimusten* kohtaa ja jossa kyseisen tutkintovaatimusten kohdan suorittaminen kokonaan tai osittain korvataan eri yhteydessä suoritettulla opintosuorituksella

huomautus

Esimerkiksi Helsingin yliopistossa matematiikkaa opiskeleva voi mahdollisesti korvata tutkintovaatimusten edellyttämän *opintojakson* Analyysi I Turun yliopistossa tehdyllä suorituksella Analyysi I.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen korvaaminen ja *opintosuorituksen sisällyttäminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c626

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

726

opintosuorituksen sisällyttäminen

sv inkluderande av studieprestation

en inclusion of studies; inclusion of a course; > inclusion of a credit

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* jossakin *koulutusorganisaatiossa* tekemä *opintosuoritus* sisällytetään osaksi toisen *koulutusorganisaation tutkintoa* ilman, että suoritus korvaa mitään sisällöllisesti tarkasti määriteltyä kohtaa *tutkintovaatimuksissa*

huomautus

Esimerkiksi opiskelija sisällyttää kauppatieteen *perusopinnot sivuaineeksi* tutkintoonsa *yliopistossa*, jossa ei järjestetä kauppatieteen *koulutusta (2)*.

sisällyttäminen: Opintosuorituksen sisällyttäminen -käsitteen nimityksessä esiintyvää sanaa "sisällyttäminen" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä) kahdessa eri merkityksessä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan tässä määriteltyyn opintosuorituksen sisällyttämiseen (erotukseksi *opintosuorituksen korvaamisesta*). Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen sisällyttäminen ja *opintosuorituksen korvaaminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c627

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

727

tutkinnon tunnustaminen; tutkinnon rinnastaminen <Opetushallituksen käyttämä termi>; tutkinnon laillistaminen <Valviran käyttämä termi>

sv erkännande av examina

en recognition of qualifications

määritelmä

1) toimenpide, jossa selvitetään, millaisen *kelpoisuuden* tai *pätevyyden* jossakin maassa suoritettu *tutkinto* tai opintosuoritus antaa haettaessa työtä tai *opiskelupaikkaa* toisessa maassa, ja jonka lopputuloksena on näitä seikkoja koskeva päätös

VAI 2) toimenpide, jossa työn tai opiskelupaikan hakemista varten selvitetään muussa maassa suoritettun tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös

huomautus

Tutkinnon tunnustaminen on toimenpide, jonka lopputuloksena on päätös tutkinnon tunnustamisesta.

Tutkinnon tunnustaminen eroaa käsitteistä *osaamisen tunnustaminen* ja *opintosuorituksen hyväksilukeminen* siten, että tutkinnon tunnustamisesta ei seuraa päätöstä tutkinnon, osaamisen tai opintosuorituksen hyväksilukemisesta osaksi laajempaa kokonaisuutta, vaan siinä tehdään ainoastaan päätös muussa maassa suoritettun tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuudesta suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa.

Tutkinnon tunnustamisesta vastaa tilanteen mukaan työnantaja tai viranomainen (ns. ammatillinen tunnustaminen) tai koulutuksen järjestäjä (ns. akateeminen tunnustaminen). Joissakin tilanteissa tunnustamisen ehdoksi voidaan määrätä täydentäviä opintoja tai muita täydentäviä suorituksia. [lähde: Montonen/OPH]

ammatillinen tunnustaminen: Jos tehtävään ei ole lakiin perustuvia kelpoisuusvaatimuksia, ulkomaisen tutkinnon tai opintosuorituksen tuottamaa pätevyyttä rekrytointitilanteessa arvioi työnantaja. Jos tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin). [lähde: Montonen/OPH]

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin.

akateeminen tunnustaminen: Termillä akateeminen tunnustaminen viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettun *koulutuksen (2)* perusteella sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*.

Tunnustaminen on yleistermi. Samasta toiminnasta voidaan käyttää muitakin termejä, joista useat pohjautuvat lainsäädäntöön. Esimerkkejä näistä termeistä ovat rinnastaminen (Opetushallitus), laillistaminen (Valvira) ((ja *hyväksiluku* (koulutuksen järjestäjät)??)).

Vrt. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c1035

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja Tunnustaminen](#)

Suvi Remes 19.4.2016: korkeakouluilta (AHOT) saatuihin tietoihin pohjautuva käsitelisysehdotus

Suvi 19.4.2016: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen

OKSA-jaos 10.9.2021: tutkintojen tunnustamista tehdään myös OPH:ssa (tutkintojen tunnustamisyksikkö, Carita Blomqvist). Tilastokeskukseen tulee tiedot tunnustetuista ulkomaisista tutkinnoista.

Heli Hiltunen / Tilastokeskus, 12.10.2021: Lupasin aiemmassa OKSAn kokouksessa selvittää tunnustettujen tutkintojen käsitteeseen liittyen sitä, mistä kaikkialta tulee Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin tutkintoja. Lähteitä on kaksi: 1) Ulkomailla suoritettut ja Suomessa laillistetut terveydenhuollon tutkinnot (VALVIRA) Vuosittain n. 1000 tutkintoa. Päivitysaineistosta väestöön kuuluu 70-80 prosenttia. 2) Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamis- ja rinnastamispäätökset (OPH) Vuosittain 600-800 tutkintoa. Osa tutkinnon tunnustamista hakeneista ei kuulu väestöön.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: OPH:n muokkaamassa käsitekuvausversiossa on vain yksi termi, tutkinnon tunnustaminen, mutta määritelmäluonnoksen mukaan käsite liittyy sekä tutkintoihin että muihin opintosuorituksiin. Onko nähdäkseenne järkevää, että termillä "tutkinnon tunnustaminen" viitattaisiin myös muun opintosuorituksen tunnustamiseen? Mietin, tulisiko lisätä synonyymiksi "opintosuorituksen tunnustaminen" tms.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: OPH:lta saatujen muokkausten perusteella vaikuttaa siltä, että tähän käsitteeseen on toisaalta yhdistetty sekä ammatillinen tutkinnon tai opintosuorituksen tunnustaminen että akateeminen tunnustaminen, mutta toisaalta määritelmä ei nähdäkseeni nykyisellään täysin kata akateemista tunnustamista (määritelmäluonnoksessa puhutaan opiskelupaikan hakemisesta, mutta ei muusta opintosuorituksen hyväksilukemisesta tai osaamisen tunnustamisesta osaksi suoritettavaa tutkintoa).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: Onko OPH:n käyttämä käsite akateeminen tunnustaminen synonyymi OKSAssa aiemmin määritellylle käsitteelle *opintosuorituksen hyväksilukeminen* ja/tai *osaamisen tunnustaminen*? Onko toimiva lähestymistapa tehdä tutkinnon tunnustaminen -käsitteen määritelmästä niin laaja, että se kattaa sekä ammatillisen tutkinnon/opintosuorituksen tunnustamisen että opintosuorituksen hyväksilukemisen tai osaamisen tunnustamisen? Vai pidetäänkö nämä eri käsitteinä?

Terminologin kommentti itselleen 4.11.2021: Muokattava OKSA-jaoksen keskustelun pohjalta viimeistä huomautusta, jossa puhutaan tunnustamisen synonyymeista.

Terminologin kommentti itselleen 4.11.2021: Mahdollisesti muokattava tämän alaluvun otsikkoa, jos/kun tähän lukuun lisätään käsite tutkinnon tunnustaminen.

OKSA-jaos 28.1.2022: ei tarvita uutta opintosuorituksen tunnustaminen -käsitettä

OKSA-jaos 28.1.2022: tutkinnon tunnustaminen on vain vastaavuuspäätöksiä kelpoisuuteen ja pätevyyteen liittyen, eli kun tehdään päätös siitä että joku vastaa jotain. Näistä ei seuraa sisällyttämispäätöksiä, tästä ero ahotointiin

OKSA-jaos 28.1.2022: akateeminen tunnustaminen: tätä tapahtuu sekä opiskelijavalintatilanteissa että opintosuorituksen hyväksilukemisessa

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tutkintojen-tunnustaminen>

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/tutkintojen-ja-opintojen-akateeminen-tunnustaminen>

OKSA-jaos 28.1.2022: voitaisiin koettaa yhdistää ekan ja vikan huomautuskappaleen ajatukset niin ettei ristiriitaa, tehdään jaoksen kokousten välillä, Ilmari, Mikko ja Riina

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Miten käsitekuvausta saataisiin muokattua niin, ettei siinä ole sisäistä ristiriitaa? Nyt ensimmäisessä huomautuskappaleessa todetaan, että tutkinnon tunnustaminen on eri käsite kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen ja osaamisen tunnustaminen, mutta viimeisessä sanotaan, että hyväksiluku on yksi synonyyminen termi tutkinnon tunnustamiselle.

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Lisäksi terminologin näkökulmasta vaikuttaa, että tuo mitä sanotaan akateemiseksi tunnustamiseksi ei ole tässä määritellyn tutkinnon tunnustamisen alakäsite, koska tutkinnon tunnustamisen määritelmässä ei mainita hyväksilukemista mutta akateemisen tunnustamisen kuvaukseen hyväksilukeminen sisältyy.

OKSA-jaos 18.2.2022: minkä tason päätöksiä ovat tutkinnon tunnustamista koskevat työnantajan päätökset? mitä ne koskevat? -> Mikko selvittää

OKSA-jaos 18.2.2022: "ulkomaisen tutkinnon tai opintosuorituksen tuottamaa pätevyyttä rekrytointitilanteessa arvioi työnantaja" -> joustavaa, ei vertaudu hallintopäätökseen

OKSA-jaos 18.2.2022: pohditaan, olisiko käsitettä supistettava ja rajattava: akateeminen tunnustaminen eri käsitteeksi kuin tutkinnon tunnustaminen? ja ammatillisesta tunnustamisesta pois työnantajan tekemä "tunnustaminen"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Kun koetetaan tehdä tämän käsitteen ja lähikäsitteiden rajoja selviksi, luonnostelin määritelmästä kaksi vaihtoehtoa (1 ja 2): kumpi vaikuttaa toimivammalta? (Siinä toisessa olevat tiedot voidaan esittää huomautuksessa.)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Poistetaanko tutkinnon tunnustamisen alta kuvaukset käsitteille ammatillinen tunnustaminen ja akateeminen tunnustaminen, kun niissä näyttää olevan ainakin tällä hetkellä ristiriitaa tutkinnon tunnustamisen määritelmän kanssa?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (erkännande av examina)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (recognition of qualifications)

728

ammattillinen tunnustaminen

määritelmä

1) tunnustaminen VAI: *tutkinnon tunnustaminen*, jossa selvitetään, millaisen kelpoisuuden tai pätevyyden jossakin maassa suoritettu tutkinto tai opintosuoritus antaa haettaessa työtä toisessa maassa

VAI 2) toimenpide, jossa työn hakemista varten selvitetään muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös

huomautus

Jos tehtävään ei ole lakiin perustuvia kelpoisuusvaatimuksia, ulkomaisen tutkinnon tai opintosuorituksen tuottamaa pätevyyttä rekrytointitilanteessa arvioi työnantaja. Tätä toimintaa ei kuitenkaan pidetä varsinaisena tutkinnon tunnustamisena. (??)

Jos tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin). [lähde: Montonen/OPH]

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin.

Käsitteen tunnus:

Luokka:

Käsittekaavio: [Tunnustaminen](#)

Riinan kysymys itselleen: kannattaako ammatillinen tunnustaminen ja akateeminen tunnustaminen ollenkaan pitää "tutkinnon tunnustaminen" -käsitteen alakäsitteinä vai olisivatko laajemman "tunnustaminen"-käsitteen alakäsitteitä

Riina: tunnustamista voi tehdä työnantaja, viranomainen tai koulutuksen järjestäjä?

Riina: tunnustaminen voi olla vastaavuuden hyväksymistä tai suorituksen hyväksilukua...

OKSA-jaos 18.2.2022: minkä tason päätöksiä ovat tutkinnon tunnustamista koskevat työnantajan päätökset? mitä ne koskevat? -> Mikko selvittää

OKSA-jaos 18.2.2022: "ulkomaisen tutkinnon tai opintosuorituksen tuottamaa pätevyyttä rekrytointitilanteessa arvioi työnantaja" -> joustavaa, ei vertaudu hallintopäätökseen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Määritelläänkö sanastossa erikseen ammatillinen tunnustaminen ja akateeminen tunnustaminen, tai mainitaanko niistä jotain ainoastaan esim. tutkinnon tunnustamisen huomautuksissa?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Kumpi määritelmäluonnos on sopivampi, 1 vai 2?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Miten näette, onko ammatillisen tunnustamisen määritelmäluonnos ok? (Onko ammatillinen tunnustaminen tutkinnon tunnustamisen alakäsite vai laajemman "tunnustaminen"-käsitteen alakäsite?) Miten huomautuksia muokataan, pidetäänkö myös työnantajan tekemää arviointia ammatillisena tunnustamisena?

729

akateeminen tunnustaminen

määritelmä

tunnustaminen VAI: *tutkinnon tunnustaminen*, jossa selvitetään, millaisen kelpoisuuden tai pätevyuden jossakin maassa suoritettu tutkinto tai opintosuoritus antaa haettaessa opiskelupaikkaa toisessa maassa

VAI 2) toimenpide, jossa opiskelupaikan hakemista varten selvitetään muussa maassa suoritettun tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös

huomautus

Akateemisella tunnustamisella viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettun *koulutuksen (2)* perusteella sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*.

Käsitteen tunnus:

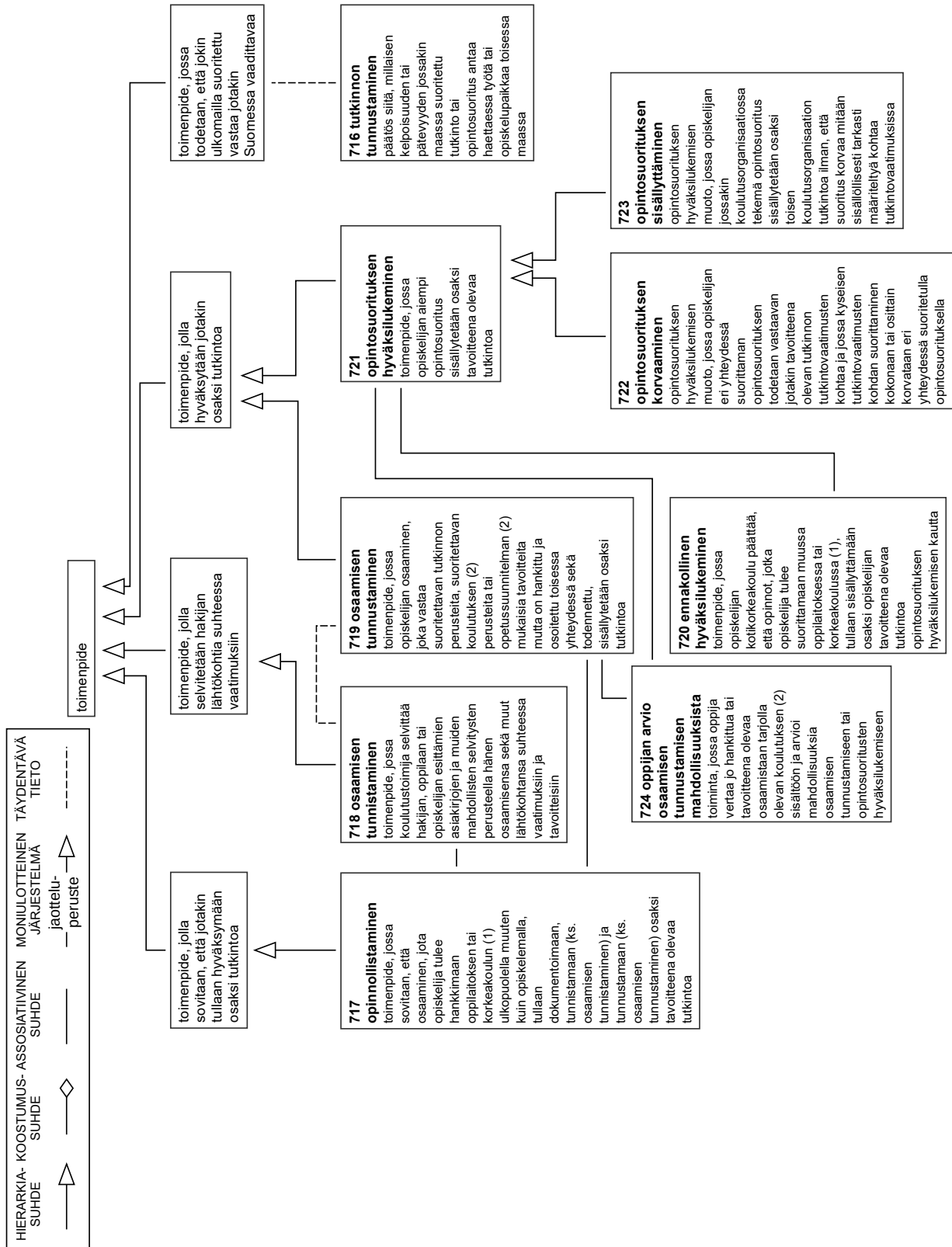
Luokka:

Käsittekaavio: [Tunnustaminen](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Määritelläänkö sanastossa erikseen ammatillinen tunnustaminen ja akateeminen tunnustaminen, tai mainitaanko niistä jotain ainoastaan esim. tutkinnon tunnustamisen huomautuksissa?

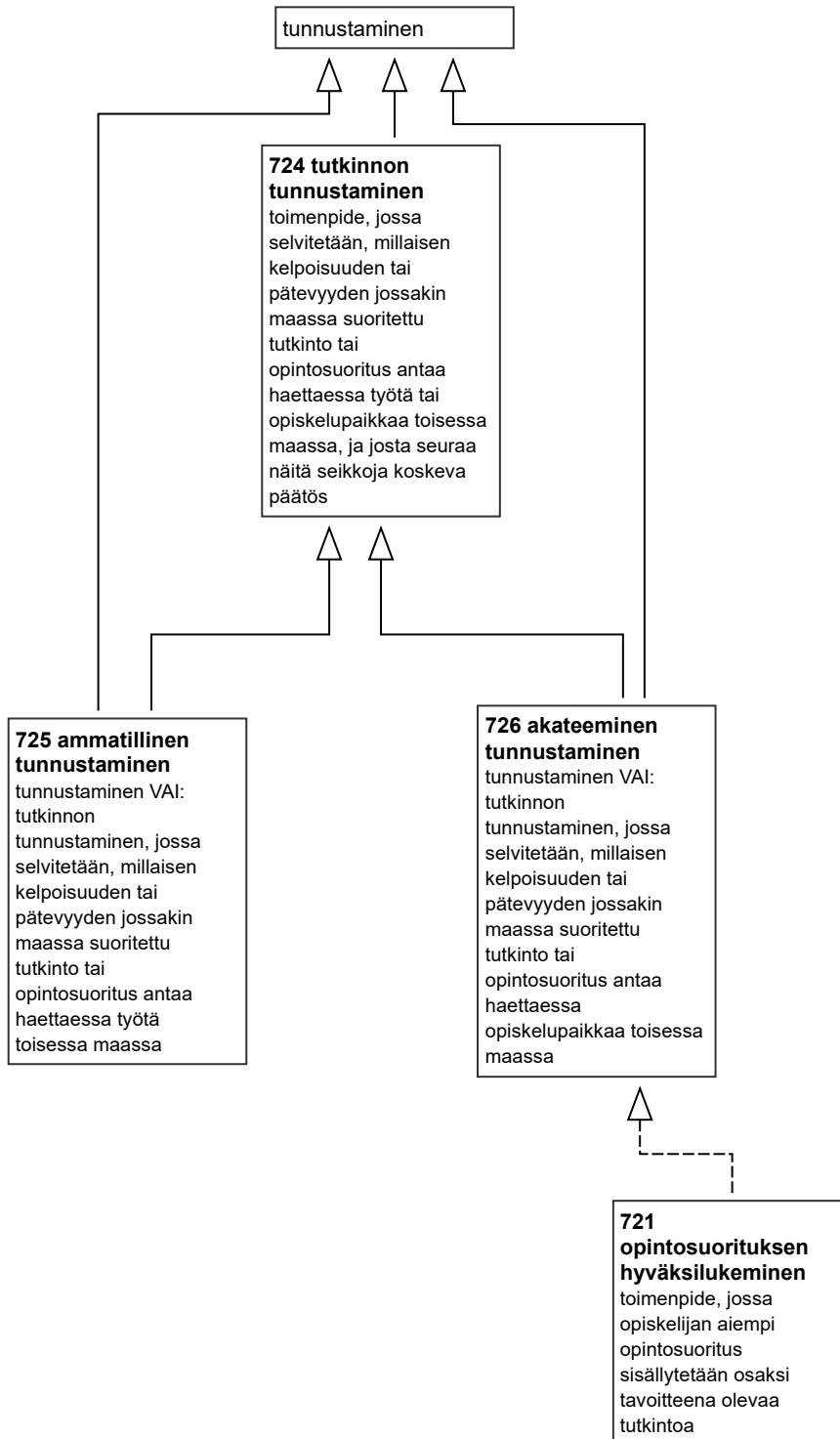
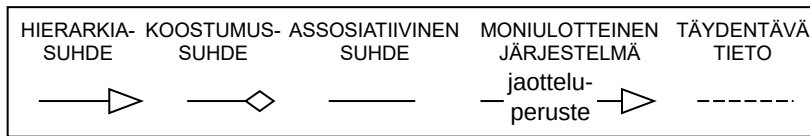
Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Kumpi määritelmäluonnos on sopivampi, 1 vai 2?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.3.2022: Miten näette, onko akateemisen tunnustamisen määritelmäluonnos ok? (Onko akateeminen tunnustaminen tutkinnon tunnustamisen alakäsite vai laajemman "tunnustaminen"-käsitteen alakäsite?) Miten huomautuksia muokataan, pidetäänkö myös opintosuorituksen hyväksilukemista akateemisena tunnustamisena?

Käsittekaavio 85. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

→ yläkäsitteenä järjestyksessä tässä tarkastelussa pitää kaikilla "toimenpide", niin ovat ikään kuin toisiinsa verrattavia käsitteitä

Käsitekaavio 86. Tunnustaminen.

6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut

730

varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik; kundavgift för småbarnspedagogik
en early childhood education and care client fee; client fee for early childhood education and care; ECEC client fee

määritelmä

[varhaiskasvatuksesta](#) perittävä asiakasmaksu

huomautus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on aina lapsikohtainen ja kunta tekee siitä maksupäätöksen tai [yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) sopimuksen.

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä [päiväkotitoiminnassa](#) ja [perhepäivähoidossa](#) perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esimerkiksi [avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta](#) kunta voi periä päättämänsä asiakasmaksun.

Käsitteen tunnus: c1602

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Seija: Hyväksytty kokouksessa 4.

731

kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på heltid; kundavgift för småbarnspedagogik på heltid
en client fee for full-time early childhood education and care; full-time ECEC client fee

määritelmä

[kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1603

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

732

osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på deltid; kundavgift för småbarnspedagogik på deltid
en client fee for part-time early childhood education and care; part-time ECEC client fee

määritelmä

[osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

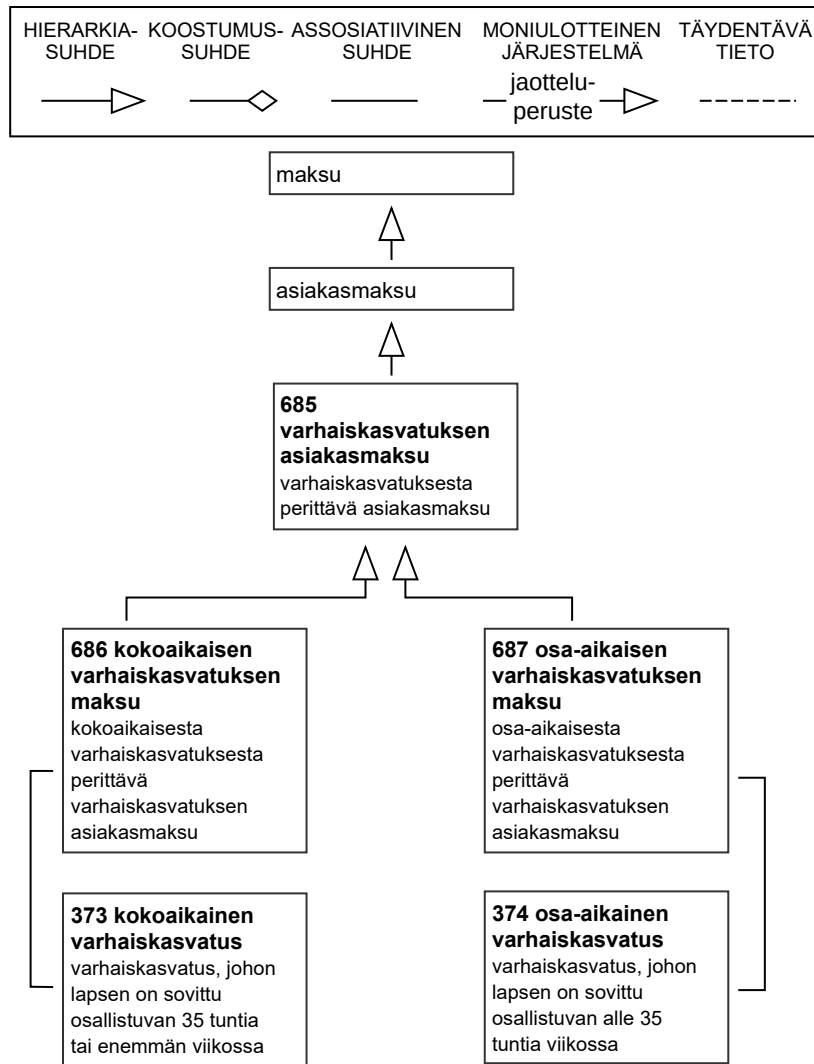
Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:ssä (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1604

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 87. Varhaiskasvatuksen maksut.

733

opiskelumaksu; opintomaksu; opiskelijamaksu; maksu opetukseen osallistumisesta <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu>; **opetuksesta perittävä maksu** <korkeakoulut>; ~ **materiaalimaksu**

sv studieavgift

en > course fee <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu opetukseen osallistumisesta>; > education and training fee <ammattillinen koulutus>; ~ materials fee <materiaalimaksu>

määritelmä

koulutukseen (1) osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Toisen asteen koulutukseen (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus) liittyvä *opetus (1)* ja *ohjaus* on maksutonta, mutta *opiskelijoilta* voidaan periä esimerkiksi materiaalimaksuja.

Ammattitutkintokoulutuksessa, erikoisammattitutkintokoulutuksessa ja muussa ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla katetaan osittain *koulutuksen (2)* järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Aikuisten *lukiokoulutuksessa* yksittäisen *oppiaineen* opiskelijalta (nk. aineopiskelija) voidaan periä maksu opetukseen osallistumisesta.

Vapaan sivistystyön lainsäädännössä käytetään termiä opiskelumaksu, mutta yleiskielessä vapaan sivistystyön opiskelumaksuista käytetään nimityksiä kurssimaksu, *lukukausimaksu* ja lukuvuosimaksu. Vapaan sivistystyön koulutuksessa voi olla myös materiaalimaksuja.

Ammattikorkeakoulujen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1440/2014) mukaan *ammattikorkeakoulu* voi periä maksuja avoimista ammattikorkeakouluopinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1082/2009) mukaan *yliopisto* voi periä maksuja avoimista yliopisto-opinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Korkeakouluissa (1) voidaan edellä mainittujen opetuksesta perittävien maksujen lisäksi periä myös mm. materiaalimaksuja.

Käsitteen tunnus: c634

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.1.2017: Onko tämä sellainen käsite, joka tulisi ottaa korkeakoulujen kielityöryhmien kieliversioitavaksi? Vai mille asteelle kuuluu (nyt merkitty lukio, ammatillinen, vapaa sivistystyö, vai onko kaikille yhteinen? Onko määritelmä ok?

OKSA-jaos 28.8.2020: Palataan tähän, sillä käsite menee osin uusiksi oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi. Joko syksyllä 2020 tai viimeistään vuoden 2021 alussa.

734

lukukausimaksu; ~ lukuvuosimaksu

sv termsavgift; ~ läsårsavgift <lukuvuosimaksu>
en tuition fee /GB/; ~ annual tuition fee <lukuvuosimaksu>
rather than: tuition (2) /US/

määritelmä

koulutuksesta (1) lukukautta kohti perittävä *opiskelumaksu*

huomautus

Termillä lukuvuosimaksu viitataan *lukuvuotta* kohti perittävään opiskelumaksuun.

Lainsäädännössä termi lukuvuosimaksu (tai lukukausimaksu) on käytössä ainoastaan *korkeakoulujen (1)* osalta. Kuitenkin myös muilla *koulutusasteilla* (esim. *perusopetuksessa erityisen koulutustehtävän* saaneilla *oppilaitoksilla* sekä *vapaassa sivistystyössä*) perittäviä maksuja voidaan nimittää lukukausi- tai lukuvuosimaksuiksi.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukukausimaksu on käytössä EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville *opiskelijoille vieraskielisessä koulutuksessa*.

Englannin sana tuition viittaa *opettamiseen*. Amerikanenglannissa termi tuition viittaa myös *opetukseen (1)* liittyvään maksuun, kuten lukukausimaksuun; brittienglannissa tuition-sanan perään on lisättävä 'fee'. On suositettavampaa käyttää sanaa tuition *opettamisesta* ja tuition fee opetukseen liittyvästä maksusta, jotta käsitteiden välille saadaan tehtyä ero.

Käsitteen tunnus: c630

Luokka: <perusopetus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

735

lukuvuosimaksuvelvollisuus

määritelmä

opiskelijan velvollisuus suorittaa lukuvuosimaksu

huomautus

Lukuvuosimaksulla tarkoitetaan *koulutuksesta (1) lukuvuotta* kohti perittävää *opiskelumaksua*, ks. *lukukausimaksu*.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukuvuosimaksu ja lukuvuosimaksuvelvollisuus liittyy *koulutukseen (1)*, joka on muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä, johtaa *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* eikä ole *tilauskoulutusta*. Esimerkki tällaisesta koulutuksesta (1) on vieraskielinen perustutkintokoulutus, kuten englanninkielisen *maisteriohjelman koulutus (2)*.

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan opiskelijalla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta, mikäli hän on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai mikäli hänet Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, tai mikäli hän on edellä mainittujen perheenjäsen. Lukuvuosimaksuvelvollisuutta ei ole myöskään opiskelijalla, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai jos hän on edellä mainittujen perheenjäsen.

Käsitteen tunnus: c1541

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

tarkistettava / käsittelyyn krk 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

736

lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija

määritelmä

opiskelija, jolla on *lukuvuosimaksuvelvollisuus*

huomautus

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat *korkeakoulujen (1) tutkinto-opiskelijat*, joilta korkeakoulu (1) lain mukaisesti perii *opiskelusta* lukuvuosimaksun.

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopiston* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu *lukuvuodessa*.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *ammattikorkeakoulututkintoon* tai *ylempään ammattikorkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu lukuvuodessa.

Ks. myös *lukukausimaksu*.

Käsitteen tunnus: c1542

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

737

tutkintomaksu

sv examensavgift

en qualification fee

määritelmä

tutkintoon osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Esimerkiksi *ylioppilastutkintoon* osallistuvalta tutkintomaksu peritään tutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä.

Käsitteen tunnus: c631

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensavgift)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (qualification fee)

738

ylioppilaskunnan jäsenmaksu

sv studentkårens medlemsavgift; studentkårsavgift

en student union membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään *ylioppilaskunnan* jäsenyydestä

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenmaksu on *yliopistojen perustutkinto-opiskelijoille* pakollinen.

Käsitteen tunnus: c632

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

739

opiskelijakunnan jäsenmaksu

sv studerandekårens medlemsavgift; studerandekårsavgift
en student association membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään *opiskelijakunnan (1)* jäsenyydestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1051

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 25.6.2018: Onko ehdotettu englannin vastine ok?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 25.6.2018: Ovatko em. ruotsinkieliset vastineet ok; ovat terminologin ”itse kehittämiä”?

740

YTHS-maksu; Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu

sv SHVS-avgift; avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse
en Finnish Student Health Service fee
rather than: FSHS fee

määritelmä

terveydenhuoltopalveluista *korkeakoulun (1) lukukausi-ilmoittautumisen* yhteydessä perittävä maksu

huomautus

YTHS-maksu on *opiskelijalle* pakollinen, jos hän ilmoittautuu läsnä olevaksi.

Käsitteen tunnus: c633

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

741

(vanhentunut)

maksu tutkinnon järjestämisestä

sv avgift för examensarrangemangen

määritelmä

maksu, joka voidaan periä *ammattitutkintoon* tai *erikoisammattitutkintoon* osallistuvalta, joka suorittaa *tutkinnon* osallistumatta tutkintoon valmistavaan *koulutukseen (2)*

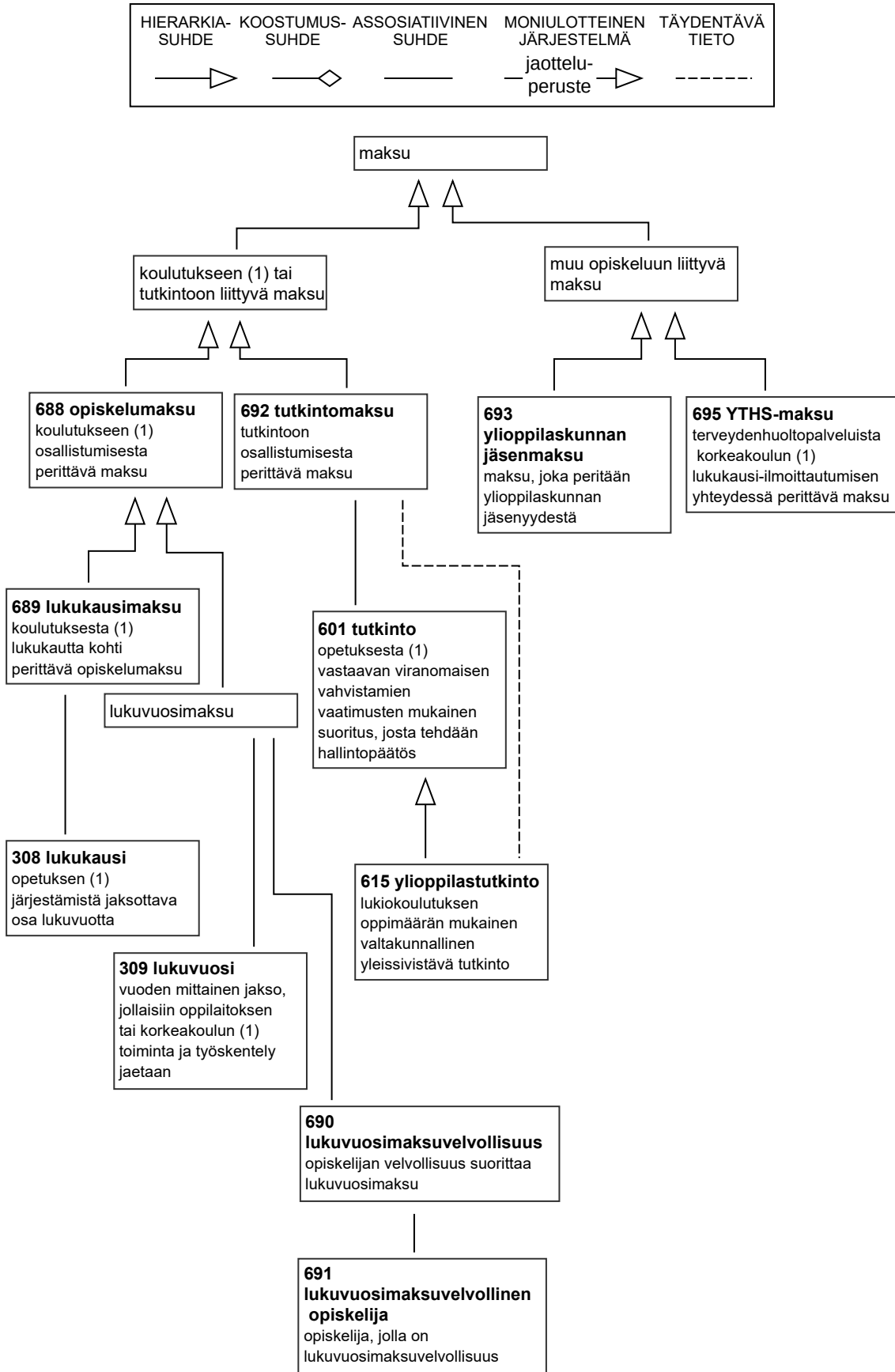
huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c635

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 88. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.

6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä

742

aamu- ja iltapäivätoiminta

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet

en morning and afternoon activities

määritelmä

perusopetuksen oppilaille ennen koulupäivää tai sen jälkeen järjestettävä vapaaehtoinen toiminta

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1- ja 2-luokkalaisille sekä niille muiden *vuosiluokkien* oppilaille, jotka saavat *erityistä tukea (1)*.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998).

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ovat esimerkiksi *koulun kerhotoiminta* ja *taiteen perusopetus*.

Toiminnan järjestäjinä voivat olla esimerkiksi *peruskoulut (1)*, kunnan nuorisopalvelut, järjestöt tai seurakunnat.

Käsitteen tunnus: c454

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

743

koulun kerhotoiminta

sv skolans klubbverksamhet

määritelmä

perusopetuksen oppilaille järjestetty vapaa-ajan toiminta, jonka lähtökohtana ovat *peruskoulun (1)* kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 47 §) mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta *opetukseen (1)* läheisesti liittyvää toimintaa.

Koulun kerhotoimintaa järjestetään *perusopetuksen* yhteydessä oppituntien ulkopuolella.

Kerhotoiminnan tavoitteena on olla monipuolista, lasten ja nuorten kasvua tukevaa toimintaa, joka vakiintuu osaksi lasten ja nuorten iltapäivää.

Käsitteen tunnus: c876

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

744

varhaiskasvatuksen ruokailu

sv måltider inom småbarnspedagogik

en meals *pl* in early childhood education and care; ECEC meals *pl*

määritelmä

varhaiskasvatuksessa olevalle *lapselle* järjestetty tarkoituksenmukainen ja ohjattu ruokailu

huomautus

Vertaa *kouluateria*.

Käsitteen tunnus: c976

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

745

kouluateria <perusopetus>; **maksuton ateria** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>; ~ **kouluruokailu** <perusopetus>; ~ **maksuton ruokailu** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>

sv skolmåltid

en school meal

määritelmä

oppilaitoksen oppilailleen tai *opiskelijoilleen* maksutta tarjoama ateria

huomautus

Aterian järjestämisestä vastaa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä*, mutta käytännössä aterian tarjoaa oppilaitos.

Esiopetuksessa ja *perusopetuksessa* opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille maksuton ateria työpäivittäin. Oikeus kouluateriaan koskee perusopetukseen valmistavan *opetuksen (1)* oppilaita, perusopetuksen ja *perusopetuksen lisäopetuksen* oppilaita sekä oppivelvollisuusikä yrittäneitä perusopetuksen opiskelijoita.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria päätoimisille opiskelijoille työpäivittäin. Velvollisuus järjestää maksuton ateria liittyy nuorten lukiokoulutukseen sekä toisaalta sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettävään lukiokoulutukseen. Ks. tarkemmin lukiolaki 714/2018, 35 §.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria muun muassa päätoimisille ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* opiskelijoille sellaisina päivinä, joina opiskelijan on oltava läsnä koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. *Oppivelvollisella* opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Ks. tarkemmin laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 100 §.

Ammatillisessa koulutuksessa oikeus maksuttomaan ruokailuun ei kuitenkaan koske *oppisopimuskoulutuksen*, *työvoimakoulutuksen* eikä *henkilöstökoulutuksen* opiskelijoita.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan *peruskoulu (1)* määrittelee omassa *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan* kouluruokailun keskeiset periaatteet sekä kuvaa järjestämisessä huomioon otettavat terveys-, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet.

Vrt. *varhaiskasvatuksen ruokailu*.

Käsitteen tunnus: c637

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 11.12.2021:

Huomautuksessa mainitaan perusopetuksen lisäopetus. Pitäisikö korvata esim. käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus? Vai poistetaanko vain kokonaan?

746

koulumatka

sv skolväg <koulumatka etäisyytenä tai konkreettinen tie tai reitti>; skolresa <koulumatka siirtymisenä paikasta toiseen>

en distance between home and school; distance between a student's home and school
not: school travel

määritelmä

[oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) matka asuinpaikasta [oppilaitokseen](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka kodin ja koulupaikkakoulun välillä on yli viisi kilometriä tai jos matka on oppilaalle esimerkiksi liian vaarallinen.

Oppilas tai opiskelija voi koulumatkatukilain ([48/1997](#)) mukaan olla oikeutettu koulumatkatukeen (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c638

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

747

koulumatkaetu

sv skolreseförmån (??); skolskjutsförmån

en school transport (?)

määritelmä

[perusopetuksen oppilaalle koulumatkan](#) pituuden, vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella myönnetty etu

huomautus

Koulumatkaetu voidaan myöntää, jos [oppilaan](#) koulumatka on yli viisi kilometriä tai jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Koulumatkaetu voi olla maksuton kuljetus tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus.

[Lukiokoulutuksessa](#) perusopetuksen koulumatkaetua vastaa Kelan maksama koulumatkatuki (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c639

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: Perusopetuslaissa (628/1998) käytetään termiä ”koulumatkaetu”, onko se kuljetusedun synonyymi? Pitäisikö koulumatkaetu lisätä suomenkieliseksi termiksi?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: suomen termiä kuljetusetu ei löydy säädöksistä. Perusopetuslaissa ”koulumatkaetu” on käännetty ”stöd för skolresor”.

OKSA-jaksen kommentti lukion ruotsin työryhmälle 14.6.2019: Suomen termimuoto ”kuljetusetu” oli virheellinen, tarkoitus on olla perusopetuslain mukainen termi ”koulumatkaetu”.

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

748

kuljetuspäätös

sv beslut *n* om skolskjuts

määritelmä

koulumatkaedun myöntämistä koskeva päätös

huomautus

Kuljetuspäätös tehdään oppijakohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään myös väliaikaisesta kuljetusedusta, jollainen voi tulla kyseeseen esimerkiksi loukkaantumistapauksessa.

Käsitteen tunnus: c641

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

749

kodin ja koulun yhteistyö <perusopetus>; **kodin ja oppilaitoksen yhteistyö** <lukiokoulutus>

sv samarbete *n* mellan hem och skola <perusopetus>; samarbete *n* mellan hem och läroanstalt <lukiokoulutus>

en cooperation between home and school <perusopetus, lukiokoulutus>; home-school cooperation <perusopetus, lukiokoulutus>; ~ homes and schools working together

määritelmä

toiminta, jossa *huoltajilla* on mahdollisuus yhdessä *opettajan* ja *oppilaiden* kanssa osallistua *oppilaitoksen* opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja *arviointiin (1)*

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan huoltajille tulee antaa tietoa *opetussuunnitelmasta (1)*, *opetuksen (1)* järjestämisestä, *oppilashuollosta* ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön.

Käsitteen tunnus: c514

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi

7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä

750

arviointi (1)

sv utvärdering (1); evaluering (1)

en evaluation (1); > assessment (2) <oppijan, oppimisen tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

tarkastelun kohdetta koskevan tiedon analysointi ja tulkitseminen ja niiden pohjalta tehtävä kohteen arvottaminen

huomautus

Arviointi (1) tehdään [arviointikriteerien](#) tai tavoiteasetannan perusteella.

Arviointi (1) voi kohdistua esimerkiksi toiminnan tai sen tulosten laatuun tai tehokkuuteen.

Opetustoimen alueella tehtävää arviointia (1) ovat mm. [opintosuoritusten](#) arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) ja [koulutuksen arviointi](#).

utvärdering / bedömning: Ruotsin kielessä terminkäyttö poikkeaa suomen kielestä. Tässä määrittelystä yläkäsitteestä arviointi (1) sekä käsitteestä koulutuksen arviointi käytetään termiä utvärdering, kun taas mm. käsitteistä oppilaan arviointi, opiskelijan arviointi ja opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) käytetään termiä bedömning.

assessment (2): Englannin termi assessment (2) viittaa ennen kaikkea mittausten perusteella tehtävään tavoitteen ja tuloksen vertailuun, ja suomeksi assessment käännetään usein sanalla mittaaminen. Termiä assessment käytetään myös käsitteen oppilaan arviointi / opiskelijan arviointi / opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) englanninkielisenä vastineena.

Ks. myös [arviointikriteeri](#).

Käsitteen tunnus: c750

Luokka: <yhteinen/yleinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#), [Arviointi](#), [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin voidaan jättää pois

Terminologien (Riina Kosunen ja Seija Suonuuti) kommentti 16.8.2016: käsite arviointi (1) tarvitaan monen muun käsitteen yläkäsitteenä, ei suositella jätettäväksi pois. Sen sijaan auditointi ja seuranta voidaan sanastotyön kannalta tarvittaessa jättää pois (jollei ole esim. vaarana, että alan kielenkäytössä käsitteet arviointi (1), auditointi ja seuranta sekoittuvat keskenään ja tarvitaan selvennystä).

Terminologin kommentti (Seija): siirretty tähän arviointisanastotyön ajaksi. Voidaan tarvittaessa siirtää takaisin kohtaan Oppilaan arviointi.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020

751

seuranta

sv uppföljning

en monitoring (?); follow-up (?)

määritelmä

tiedonkeruun perusteella tehtävä kohteen järjestelmällinen havainnointi

huomautus

Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä *oppijoiden oppiminen*, osaaminen ja *oppimistulokset* ja toisaalta *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä toiminta ja järjestelmät.

Seuranta ei ole luonteeltaan arvottavaa, vrt. *arviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c752

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois

Englannin kielityöryhmän kommentti 31.5.2016: Merja selvittää, mitä Karvi käyttää, tarvitaan varmaan useita synonyymeja

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 31.5.2016: Määritelmässä ”kohteen” on hyvin epämääräinen, kohdehan voi olla vaikka yksittäinen lapsi. Mitä tällä tarkemmin tarkoitetaan?

OKSA-jaoksen kommentti korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 26.1.2018: Seurannan kohteet ovat samat kuin arvioinnin (1) kohteet. Asiasta on kirjoitettu täsmentävä huomautus: ”Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä oppijoiden oppiminen, osaaminen ja oppimistulokset ja toisaalta opetukseen (1) ja koulutukseen (1) liittyvä toiminta ja järjestelmät.”

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: Käsitteen esiintymiskontekstiin kaivataan täsmennystä, jotta englannin vastineet voidaan valita.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: 'Student tracking' saa osumia UK:ssa. En tiedä, onko sama asia.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

752

kehittävä arviointi

määritelmä

arvioinnin (1) toimintaperiaate, jossa kehitetään toimintaa sitomalla yhteen arviointi (1) ja aktiivinen kehittäminen

huomautus

Kehittävä arviointi on osallistavaa ja sen perustana on arvioinnin (1) toteuttajan ja arviointiin osallistuvan välinen luottamus ja *koulutusorganisaation* vastuu toimintansa kehittämisestä.

Kehittävän arvioinnin menetelmät voidaan räätälöidä tapauskohtaisesti tukemaan *arviointien vaikuttavuutta* ja toiminnan kehittämistä jo arviointiprosessin aikana.

Kehittävän arvioinnin tuloksena osallistujat saavat *palautetta* toimintansa kehittämiskohteista, hyvistä käytänteistä ja vahvuuksista.

Käsitteen tunnus: c1742

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

753

kansallinen arviointi; kansallisen tason arviointi

määritelmä

arviointi (1), joka tehdään valtakunnallisesti samoilla yhteisillä periaatteilla

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) vastaa *varhaiskasvatuksen, opetuksen (1)* ja *koulutuksen (1)* kansallisesta arvioinnista.

Kansallinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *koulutustoimijoihin* tai oppilas- tai opiskelijaryhmiin. Kansallinen arviointi voi olla myös esimerkiksi *teema-arviointia*.

Kansallinen arviointi on *ulkoista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1744

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

754

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus; Karvi

sv Nationella centret för utbildningsutvärdering

en Finnish Education Evaluation Centre; FINEEC

määritelmä

koulutuksen (1) ja *varhaiskasvatuksen ulkoisen arvioinnin* riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävät määritellään laissa

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa *arviointiin (1)* perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten.

Arviointikeskuksen päätehtävänä on toteuttaa koulutukseen (1) ja varhaiskasvatukseen sekä *varhaiskasvatuksen, opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjien* ja *korkeakoulujen (1)* toimintaan sekä *vapaaseen sivistystyöhön* liittyviä arviointeja (1), tehdä *arviointisuunnitelman* mukaisia *oppimistulosten arviointeja*, tukea *varhaiskasvatuksen, opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjiä* sekä korkeakouluja (1) arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskeissa asioissa sekä kehittää koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen arviointia (1).

Arviointikeskuksesta on säädetty laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (2013/1295).

Käsitteen tunnus: c1745

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englantia kesken>

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Nationella centret för utbildningsutvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Finnish Education Evaluation Centre)

755

arviointineuvosto

määritelmä

valtioneuvoston nimittämä asiantuntijaelin, joka seuraa ja kehittää *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* toimintaa ja laatii toiminnan strategiset linjaukset sekä vastaa kansallisesta koulutuksen *arviointisuunnitelman* laatisesta

huomautus

Arviointineuvostoilla on keskeinen rooli kansallisten arviointikohteiden määrittämisessä.

Arviointineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja päätösvaltaisuudesta säädetään asetuksessa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (1317/2013).

Käsitteen tunnus: c1746

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

756

paikallinen arviointi; paikallisen tason arviointi

määritelmä

arviointi (1), joka tehdään alueellisesti tai yhden toimijan alueella

huomautus

Paikallinen arviointi voi olla esimerkiksi yhden *koulutuksen* tai *varhaiskasvatuksen järjestäjän* tai *palveluntuottajan* tekemä arviointi (1).

Käsitteen tunnus: c1747

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

757

toiminnan tasolla tehtävä arviointi; yksikössä tehtävä arviointi

määritelmä

paikallinen arviointi, joka tehdään yhden toimijan alueella tai *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *koulutusorganisaation toimipisteessä*

huomautus

Toiminnan tasolla tehtävä arviointi on *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1748

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

758

<varhaiskasvatus>

pedagogisen toiminnan arviointi

määritelmä

toiminnan tasolla tehtävä arviointi, joka tehdään *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *lapsiryhmässä*

huomautus

Pedagogisen toiminnan tasolla *arvioinnin (1)* kohteena on *varhaiskasvatushenkilöstön* toiminta ja *lapsen* kohtaama *varhaiskasvatuksen* laatu. Arvioinnin kohteena eivät ole lasten ominaisuudet, kehitys tai *oppiminen*.

Pedagogisen toiminnan arviointi on pääasiassa *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1749

Luokka: varhaiskasvatus

Luokka: arviointi

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

Kirsi Alila 22.1.2021: Minusta pedagogisen toiminnan arviointi pitäisi ehdottomasti koskea muutakin [=muutakin koulutusasteita] kuin varhaiskasvatusta, mutta te osaatte sanoa, voinko sen vielä lisätä muille ja keskusteluttaa sen lisäämisestä tässä vaiheessa vai vasta myöhemmin. Yksi vaihtoehto toki on, että jos keskustelu tästä käsitteestä käydään muiden tahojen osalta myöhemmin, myös vakan osalta se käydään silloin samaan aikaan, eli jäisi nyt kokonaan pois. Minulle käy kuinka vaan.

759

ulkoinen arviointi; ulkopuolinen arviointi

sv extern utvärdering

en external evaluation; extern evaluation

määritelmä

arviointi (1), jonka tekee kohteen ulkopuolinen arvioija

huomautus

Varhaiskasvatus- ja *koulutustoimijoita* on laeissa velvoitettu osallistumaan ulkoiseen arviointiin, esimerkiksi varhaiskasvatustilaki [540/2018](#), perusopetuslaki [628/1998](#), lukiolaki [714/2018](#), laki ammatillisesta koulutuksesta [531/2017](#), ammattikorkeakoululaki [932/2014](#), ja yliopistolaki [558/2009](#).

Kansallista koulutusta koskeva ulkoisen arviointi on laissa ([2013/1295](#)) säädetty *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* (Karvi) tehtäväksi.

Vertaa *itsearviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c1479

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

760

itsearviointi (1)

sv självbedömning; självvärdering (1); självvärdering (1); intern utvärdering
en self-evaluation

määritelmä

arvioinnin (1) kohteen itse tekemä *arviointi (1)*

huomautus

Itsearviointin (1) kautta tuotetaan tietoa toiminnasta, *toimintakulttuurista* sekä vallitsevista arvoista ensisijaisesti toimijan sisäiseen käyttöön. Itsearviointi (1) auttaa tunnistamaan kehittämiskohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää systemaattisen kehittämisen tukena.

Itsearviointi (1) on keskeisessä asemassa laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Itsearviointi (1) on osa *formatiivista arviointia*.

Esimerkiksi varhaiskasvatuslaki (540/2018) ja perusopetuslaki (628/1998) velvoittavat *koulutuksen järjestäjiä* oman toiminnan arviointiin (1).

Itsearviointi (1) on käytössä *oppilaiden* ja *opiskelijoiden* arvioinnissa. Vrt. *itsearviointi (2)*

Vertaa *ulkoinen arviointi*.

Käsitteen tunnus: c1029

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Arviointi*

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Terminologin kommentti 6.5.2016: OKSAn puolella on käsitteet arviointi (1), arviointi (2) ja arviointi (3):

arviointi (1) on yleinen arviointi-käsite (arviointi (2):n ja arviointi (3):n yläkäsite)

arviointi (2); opiskelijan/opintosuorituksen arviointi = oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvon määrittäminen (c594)

arviointi (3); koulutuksen arviointi = toiminta, jossa selvitetään, missä määrin opetus (1) tai koulutus (1) on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa (c642)

Terminologin kysymys Karville 14.8.2018: Tulisiko käsitteen *vertaisarviointi* (ID1094) olla tässä luvussa, jossa on yleisiä arviointikäsitteitä (kuten tekijän mukaan itsearviointi ja ulkopuolinen arviointi)? Onko vertaisarviointi sekä oppilaan/opiskelijan arvioinnin että koulutuksen arvioinnin muoto?

Seija 22.4.2020: Nyt esimerkeissä on vain varhaiskasvatus. Niitä voidaan joko muokata yleisemmiksi tai lisätä esimerkkejä muilta koulutusasteilta.

Seija 15.5.2020: Onko lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden itsearviointi oikeasti aikaisemmin määriteltyä itsearviointi (2):sta? 28.5.2020: Todettiin, että lapset voi jättää pois itsearviointin yhteydessä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

761

vertaisarviointi (1)

sv kamratbedömning; kollegial bedömning; referentgranskning

en peer evaluation; peer assessment

määritelmä

arviointi (1), jossa arvioitavat arvioivat toisiaan tai jossa arvioinnin (1) tekevät arvioitavia vastaavassa ryhmässä toimivat ulkoiset arvioijat

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* tekemä toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisen*, osaamisen tai työskentelyn vertaisarviointi (1).

Vertaisarvioinnin (1) tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää arviointitaitoja.

Vertaisarviointia (1) voidaan käyttää myös *varhaiskasvatus-* tai *koulutustoimijoiden* arvioinnissa.

Vrt. *tieteellisen julkaisun vertaisarviointi* ja *vertaispalaute*.

Käsitteen tunnus: c1094

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulu>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ruotsin kielityöryhmä 6.2.2017: Ehdotus OKSA-sanastoon/ kysymys OKSA-sanastojaostolle: pitäisikö sanastoon lisätä kamratbedömning / kollegial bedömning / referentgranskning ?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tämä käsite mahdollisesti lisättävä arviointikäsitteisiin (itsearviointi, ulkopuolinen arviointi, vertaisarviointi...)

OKSA-jaos 15.6.2018: arviointikäsitteet yleensäkin kaipaavat Karvin osallistumista

OKSA-jaos 15.6.2018: pyydetään Karvia kommentoimaan OKSAn arviointikäsitelukuja ja ehdottamaan lisäysehdotuksia

OKSA-jaos 15.6.2018: Riina tekee arviointikäsitteisiin liittyvistä kysymyksistä Excel-taulukon joka lähetetään Karviin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Tulisiko vertaisarviointi-käsite olla sanastossa määritelty oppilaan/opiskelijan arvioinnin muotona vai koulutuksen arvioinnin muotona vai kenties sekä että?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pidetäänkö vertaisarviointia ulkopuolisen arvioinnin muotona vai jaotellaanko erikseen itsearviointi, ulkopuolinen/ulkoinen arviointi ja vertaisarviointi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pitäisikö määritellä myös ulkopuolinen/ulkoinen arviointi -käsite?

OKSA-jaos 24.8.2018: Käsite on käytössä korkeakouluilla käytössä sekä tässä määritellyssä merkityksessä että liittyen tieteellisten artikkeleiden arvioimiseen julkaisua varten. Kun määritelmä on selvillä, näkee, tarvitaanko tieteellisten artikkeleiden tapaus määritellä eri käsitteenä.

Totti Tuhkanen 24.9.2018: Korkeakouluissa tieteelliseen julkaisemiseen liittyvä vertaisarviointi määritellään usein julkaisusarjakohtaisesti, kuten <https://aikakauskirjalahde.wordpress.com/vertaisarviointi/>, tai yliopisto/laitostasolla vahvistettuna tutkimuksen laadunvarmistusperiaatteena. Tieteellisten Seurain Valtuuskunta kuvaa va-toiminnan tiivistetysti: <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/lisatietoa-vertaisarvioinnista>

Seija 12.5.2020: Käsite on jaettu kahtia kokouksen 7.5.2020 päätöksen mukaisesti. Korkeakoulujen vertaisoppiminen on toistaiseksi jätetty pois, koska oppimiskäsitteet eivät kuulu arviointityöryhmän työn rajaukseen.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

762

systemaattinen arviointi

sv systematisk utvärdering

en systematic evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa kohteesta kerätään tietoa suunnitelmallisesti eri tavoin ja menetelmin ja tietoa verrataan ennalta asetettuihin ominaisuuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Systemaattiseen arviointiin liittyy myös ajallinen suunnitelmallisuus ja toistettavuus.

Määriteltyjä tavoitteita voidaan kuvailla tarkemmin [laatuindikaattorien](#) avulla.

Systemaattisen arviointitiedon kerääminen edellyttää, että indikaattorit käsitteellistetään vielä arviointiperusteiksi, [arviointikriteereiksi](#).

Käsitteen tunnus: c1750

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

763

diagnostinen arviointi

sv diagnostisk bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; diagnostisk utvärdering
en diagnostic assessment

määritelmä

etukäteen tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää *oppilaan* tai *opiskelijan* lähtötaso

huomautus

Diagnostisen arvioinnin tarkoitus on kartoittaa oppimisedellytyksiä ja sitä, miten oppilas tai opiskelija hallitsee arvioitavia tietoja ja taitoja.

Diagnostinen arviointi on tyypillistä myös oppimisvaikeuksien seulonnassa.

Diagnostiseen arviointiin voi liittyä *seurantaa*.

Käsitteen tunnus: c1041

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa

Seija 30.4.2020: mukana on myös aikaisemmin kirjattu termi koulutuksen diagnostinen arviointi, mutta jos koulutuksen arvioinnilla arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, voidaanko sitä tehdä lähtötason selvittämiseksi etukäteen?

Hyväksytty arviointityöryhmässä 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmässä puhutaan oppilaan tai opiskelijan lähtötasosta, ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen), mutta yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos diagnostinen arviointi liittyy oppijan (osaamisen?) lähtötasoon, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen diagnostinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi *bedömning* ja englanniksi *assessment*; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin *utvärdering* ja *evaluation*. Tarvitaanko diagnostisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä *utvärdering* että *bedömning* ja englanniksi sekä *evaluation* että *assessment*, vai miten?

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Näin maallikon/terminologin näkökulmasta diagnostinen ja formatiivinen arviointi kuulostavat nykymääritelmiensä perusteella arviointi (2):n alakäsitteiltä, mutta *summatiivisen arvioinnin* määritelmä on kirjoitettu yleisemmin, niin että se selvästi sopii arviointi (1):n alakäsitteeksi (ja sen erikoistapauksena on oppijan summatiivinen arviointi).

764

formatiivinen arviointi; ohjaava arviointi

sv formativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; formativ utvärdering; formativ utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

en formative assessment

määritelmä

oppimisprosessin aikainen arviointi (1), jonka tarkoitus on ohjata ja tukea *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

huomautus

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta tai opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiiivinen arviointi on osa *opetusta (1)*.

Itsearviointi (1) ja *vertaispalautte* ovat osa formatiivista arviointia.

Käsitteen tunnus: c1043

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmän mukaan tämän on "tarkoitus ohjata ja tukea oppilaan tai opiskelijan oppimisen edistymistä", ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen). Yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos formatiivinen arviointi liittyy oppijan oppimisen edistämiseen, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen formatiivinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko formatiivisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

765

prognostinen arviointi; koulutuksen prognostinen arviointi

sv prognostisk utvärdering; prognostisk utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

määritelmä

arviointi (1), joka pyrkii ennustamaan nykytilan perusteella tulevaa

huomautus

Suomalaisessa *koulutusjärjestelmässä* esimerkiksi *ylioppilastutkinnolla* ja *valintakokeilla* on prognostinen tehtävä.

Käsitteen tunnus: c1042

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä 2016, kun käsitellään muutakin ammatillista

Terminologin kysymys 26.5.2016: Tarvitaanko siis luoda sanastoon mm. käsitteet *prognostinen arviointi (1)*, joka on opiskelijan/opintosuorituksen arviointia, ja *prognostinen arviointi (2)*, joka on koulutuksen arviointia? Eli luodaanko kaikista näistä käsitteistä kaksi homonyymista versiota?

Arviointisanastoryhmä 28.5.2020: Tämä ei ryhmän mielestä kuulu sen rajauksessa oleviin arviointikäsitteisiin. Pitäisi käsitellä ammatillisen koulutuksen puolella. Kahta käsitettä ei meistä tarvita ja määritelmäehdotuksesta on tehty yleinen. Samoin on tehty arviointisanastoryhmässä tässä yhteydessä oleville muille arviointikäsitteille.

Riina- ja Seija-terminologit 5.6.2020: Tämän kohdalta on poistettu CLAS <arviointi>, jotta Riinan ei tarvitse varoa muokkaamasta tietuetta. Mutta kuuluu siis toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen arviointikäsitteistöön.

766

summatiivinen arviointi

sv summativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; summativ utvärdering <koulutuksen arviointi>
en summative assessment

määritelmä

tarkastelujakson lopussa tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää, saavutettiin asetetut tavoitteet

huomautus

Summatiivinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* osaamiseen. Summatiivista arviointia käytetään esimerkiksi kuvaamaan, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas tai opiskelija on saavuttanut *opetussuunnitelmassa (2)* asetetut tavoitteet.

Esimerkiksi perusopetusasetus (852/1998) velvoittaa antamaan kunkin *lukuvuoden* päättyessä oppilaalle *lukuvuositolustuksen*, joka perustuu summatiiviseen arviointiin. Myös opintojen päättyessä annettu *päättötodistus* perustuu summatiiviseen arviointiin.

Koulutuksen (1) summatiivisesta arvioinnista käytetään ruotsin termiä summativ utvärdering av utbildning.

Käsitteen tunnus: c1044

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu vielä 17.8.2020

767

koulutuksen arviointi; < arviointi (3)

sv utvärdering av utbildning; evaluering av utbildning
en evaluation of education; < evaluation (3)

määritelmä

arviointi (1), jossa selvitetään, missä määrin *opetus (1)* tai *koulutus (1)* on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa

huomautus

Koulutuksen arviointi koskee kaikkia *koulutusasteita*. Koulutuksen arvioinnilla pyritään tukemaan *koulutuksen (1)* toteuttamista ja kehittämistä ja parantamaan *oppimisen* edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjällä voi olla velvollisuus arvioida järjestämänsä koulutusta (1) itse (ks. *itsearviointi (1)*) ja osallistua ulkopuolisen tahon tekemään koulutuksen arviointiin (1) (nk. *ulkoinen arviointi*).

Käsitteen tunnus: c642

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

768

oppimistulosten arviointi

sv utvärdering av lärresultat; utvärdering av inlärningsresultat

en learning outcome evaluation; assessment of learning outcomes (??)

määritelmä

opetussuunnitelman (1) tavoitteiden saavuttamisen, *oppiaineen* osaamisen tason sekä *koulutuksen (2)* tasa-arvon toteutumisen *arviointi (1)*

huomautus

Oppimistulosten arviointi koostuu yleensä tehtäväsarjasta, joka voi kohdistua osaamisen eri osa-alueille.

Esi- ja *perusopetuksessa* kansallinen oppimistulosten arviointi kohdistuu *opetussuunnitelman perusteiden* tavoitteiden saavuttamiseen ja on yleensä *otantaperustaista arviointia*, jonka tulokset voidaan yleistää koskemaan koko ikäluokkaa.

PISA (Programme for International Student Assessment) on esimerkki kansainvälisestä oppimistulosten arvioinnista. PISA on OECD:n jäsenmaiden yhteinen tutkimusohjelma, joka tuottaa tietoa *koulutuksen (2)* tilasta ja tuloksista kansainvälisessä vertailukehyksessä. Muita esimerkkejä kansainvälisistä arvioinneista ovat TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) ja PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study).

Käsitteen tunnus: c1752

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020, lisätty huomautus 24.9.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utvärdering av inlärningsresultat)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment of learning outcomes)

769

otantaperustainen arviointi

määritelmä

arviointi (1), jossa tarkastellaan vain osaa kohteista ja otoksen perusteella tehdään päätelmiä kokonaisuudesta

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus arvioi *oppimistuloksia* otantaperustaisesti. Kansalliset *oppimistulosten arvioinnit* eivät ensisijaisesti arvioi yksittäisiä kouluja, *oppilaita* tai *opiskelijoita*, vaan ne arvioivat *koulutusjärjestelmää*.

Otos on varsinaisen kohderyhmän osa, joka valitaan joko satunnaisotannalla tai systemaattisella otannalla. Otoksen edustavuus ratkaisee, kuinka tarkasti tulokset kuvaavat koko kohderyhmää.

Käsitteen tunnus: c1754

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

770

kriteeriperustainen arviointi; kriteeriperusteinen arviointi

sv ; > kriterielrelaterad bedömning <oppilaan arviointi>

en ; > criterion-referenced assessment <oppilaan arviointi>

määritelmä

arviointi (1), jossa kohdetta verrataan ennalta määriteltyihin [arviointikriteereihin](#)

huomautus

Esimerkiksi [varhaiskasvatuksessa arvioinnin \(1\)](#) kohteena olevaa toimintaa verrataan arviointikriteereihin ja sen perusteella päätellään, miten toiminta toteutuu.

[Perusopetuksessa yhteisten oppiaineiden päättöarvioinnin kriteerit](#) on määritelty perusopetuksen [opetussuunnitelman perusteissa](#).

[Oppilaan](#) tai [opiskelijan arvioinnissa \(2\)](#) arviointikriteerit määrittelevät eri [arvosanoihin](#) vaadittavan osaamisen tason

Toiminnan laatua ja tuloksia verrataan yleensä yhdessä sovittuihin arviointikriteereihin.

Käsitteen tunnus: c1756

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Seija 28.4.2020: Tästä puuttuvat muut koulutusasteet, koska ne ovat tällä hetkellä arviointikäsitteistön rajauksen ulkopuolella.

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kriterielrelaterad bedömning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (criterion-referenced assessment)

771

teema-arviointi

sv temautvärdering

määritelmä

arviointi (1), joka kohdistuu johonkin sisällölliseen kokonaisuuteen tai aihepiiriin

huomautus

Teema-arviointi voi kohdistua [koulutusta \(1\)](#) tai [varhaiskasvatusta](#) käsitteleviin, yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin ja kriittisiin teemoihin tai [koulutusjärjestelmän](#) osaan tai tilaan.

Käsitteen tunnus: c1758

Luokka: <yleinen/yhteinen>

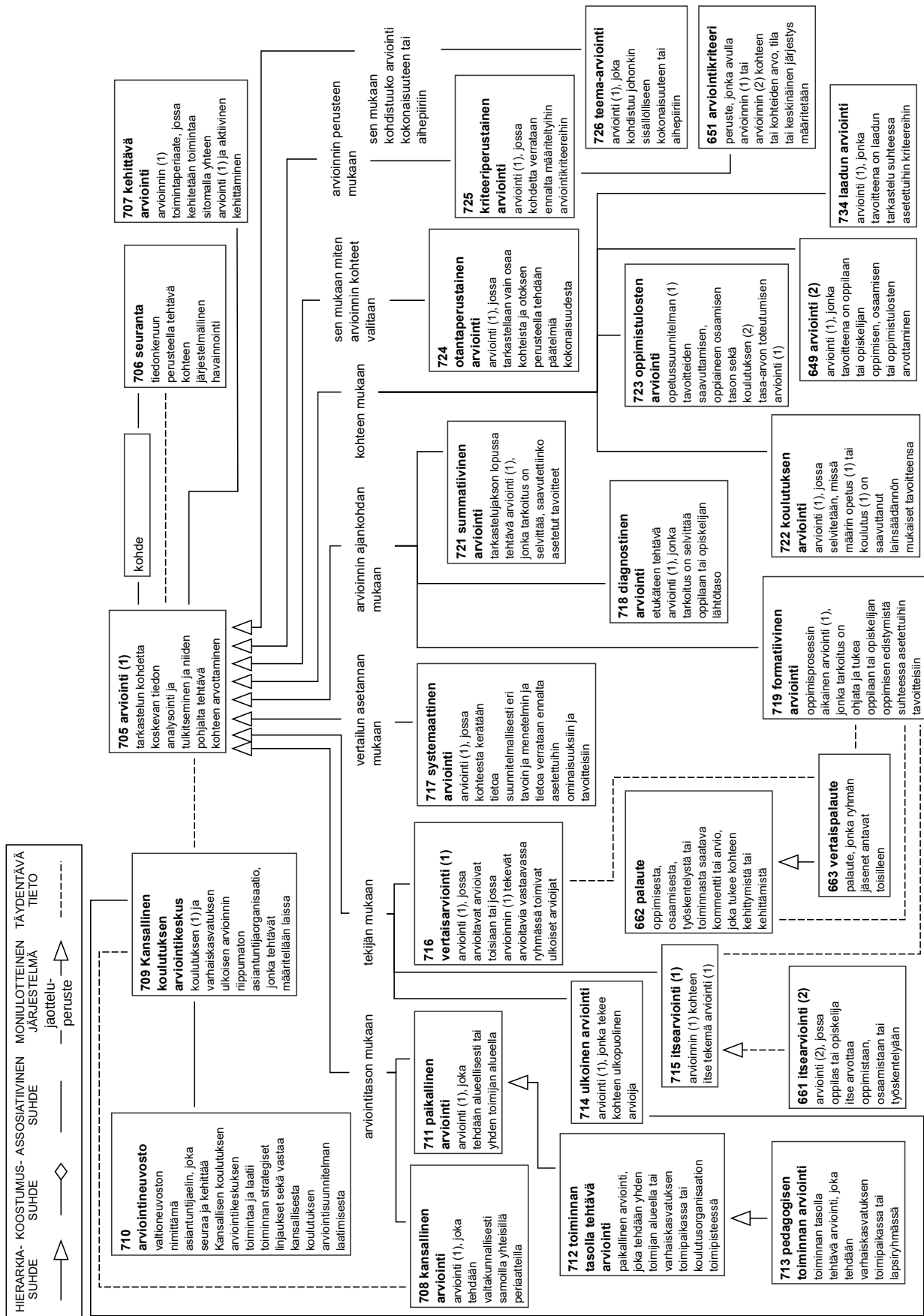
Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (temautvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (thematic review)

Käsitekaavio 89. Arviointi.

772

arvioinnin vaikuttavuus

sv effekt

en impact; effectiveness

määritelmä

arviointitiedon hyödyntämisen aikaansaama ensi- tai toissijainen muutos

huomautus

Arvioinnilla (1) haetaan ensisijaisesti positiivista vaikuttavuutta. Vaikuttavuus voi olla suoraa tai epäsuoraa.

Arvioinnin vaikuttavuus voi ilmetä tietyllä aikajänteellä sekä *arvioinnin (1)* kohteille että päätöksenteossa ja kehittämisessä *koulutusjärjestelmän* eri tasoilla.

Esimerkki epäsuorasta vaikuttavuudesta on *ylioppilastutkinnon* kielikoetyyppien heijastuminen *oppimateriaaleihin* ja koetyyppien käyttö lukio-opetuksessa.

Arvioinnin vaikuttavuus on esimerkiksi myös yksi *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* strategisista tavoitteista.

Käsitteen tunnus: c1759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<arviointi englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (effekt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (effectiveness)

773

arvioinnin viitekehys

sv referensram

en framework of reference

määritelmä

arvioinnin (1) runkona toimivat ja sitä ohjaavat osaamisen ja laadun määrittelyt

huomautus

Arvioinnin viitekehys voi arvottaa eri osaamisen tasoja ja tavoitteita. Sen voivat muodostaa esimerkiksi laatustandardit, erilaisten osaamiskokonaisuuksien määrittelyt tai arviointi- tai laatukriteerit.

Tutkintojen viitekehuksesta säädetään tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa laissa (93/2017) sekä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (120/2017). Viitekehys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseen eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta (European Qualifications Framework, EQF).

Muita arvioinneissa (1) käytettäviä viitekehymiä ovat esimerkiksi perusopetuksen laatukriteerit ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (Karvi 24:2018) sekä esimerkiksi myös kansainväliset varhaiskasvatuksen laadun teoreettinen viitekehys (European Quality Framework for Early Childhood and Care 2014) ja kielenopetuksessa käytettävä Eurooppalainen viitekehys (Common European Framework of Reference, CEFR).

Käsitteen tunnus: c1760

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

774

arviointisuunnitelma

sv utvärderingsplan

en evaluation plan

määritelmä

suunnitelma, joka sisältää [arvioinnin \(1\)](#) kohteet ja arviointien (1) aikataulun

huomautus

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) toimintaa ohjaa koulutuksen arviointisuunnitelma, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa.

[Varhaiskasvatuksen](#) tai [koulutuksen järjestäjillä](#) tai palveluntuottajilla voi olla organisaatio- tai kuntakohtainen arviointisuunnitelma

Käsitteen tunnus: c1761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmän kokouksessa 24.9.2020.

775

arviointiraportti

sv utvärderingsrapport

en evaluation report

määritelmä

[arvioinnista \(1\)](#) ja sen tuloksista kirjoitettu raportti

huomautus

Arviointiraportit voivat olla paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti julkaistavia. Paikallisia raportteja julkaisevat esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjät](#). Kansallisia arviointiraportteja julkaisee esimerkiksi [Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#).

Käsitteen tunnus: c1762

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020.

776

arviointimenetelmä (1); arviointimetodi

määritelmä

menettelyiden ja menetelmien kokonaisuus, joiden avulla tuotetaan tietoa [arviointia \(1\)](#) tai [arviointia \(2\)](#) varten

huomautus

Eri arviointimenetelmiä (1) voidaan käyttää esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#), [koulutuksen \(2\)](#) tai [opetuksen \(1\)](#) toteuttamisen arviointiin (1) tai [oppilaan](#) tai [opiskelijan oppimisen](#) ja osaamisen arviointiin (2).

Arviointimenetelmien (1) käyttöön liittyviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi arviointikriteeristöihin (ks. [arviointikriteeri](#)) tai [itsearviointiin \(1\)](#) kyselylomakkeisiin, voidaan joissain yhteyksissä viitata termillä arviointityökalu.

Vrt. [arviointimenetelmä \(2\)](#)

Käsitteen tunnus: c1763

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

777

arviointijärjestelmä (1)

määritelmä

tietojärjestelmä, jonka avulla kerätään arviointitietoja ja tuotetaan [arviointiin \(1\)](#) tai [arviointiin \(2\)](#) perustuvaa tietoa

huomautus

Esimerkki arviointijärjestelmästä (1) on [varhaiskasvatuksen](#) laadunarviointijärjestelmä.

Käsitteen tunnus: c1769

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

778

arviointijärjestelmä (2); kansallinen laadun arviointijärjestelmä

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla [arviointeja \(1\)](#) toteutetaan ja arviointitietoa kerätään

huomautus

Yhtenäisellä arviointijärjestelmällä (2) pyritään suunnitelmalliseen ja kumuloituvaan arviointi- ja seurantatiedon tuotantoon. Kansallisella laadun arviointijärjestelmällä pyritään myös arviointien (1) luotettavuuden lisäämiseen.

Käsitteen tunnus: c1770

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Seija 13.5.2020: Jaettu kahdeksi käsitteeksi kokouksen 7.5.2020 päätöksellä.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020 ja tarkistettu laatukäsitteiden yhteydessä 24.9.2020

7.2 Laatu

779

laadun arviointi

sv utvärdering av kvaliteten

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on laadun tarkastelu suhteessa asetettuihin kriteereihin

huomautus

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee arvioida toimintaansa (esimerkiksi varhaiskasvatustalaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014 ja yliopistolaki 558/2009). *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä *korkeakouluja (1)* arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskevissa asioissa (1295/2013, § 2).

Laatukriteeri on ominaisuus, joka on valittu laadun määrittämisen perusteeksi. Ks. myös *arviointikriteeri*.

Käsitteen tunnus: c1773

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 24.9.2020

780

laadunarviointimalli

määritelmä

arviointimalli, jonka tukee *laadunhallintaa* ja laadun kehittämistä

huomautus

Laadunarviointimalli voi kohdistua esimerkiksi järjestäjätasolle tai pedagogiseen toimintaan esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa*.

Esimerkki yleisesti käytetystä järjestäjätason laadunarviointimallista on CAF-arviointimalli (Common Assessment Framework, European Public Administration Network).

Käsitteen tunnus: c1774

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

781

laatuindikaattori

sv kvalitetsindikator

en quality indicator

määritelmä

laatulausuma, jolla kuvataan millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan

huomautus

Laatuindikaattorit muunnetaan systemaattisen arviointitiedon keräämiseksi [arviointikriteereiksi](#).

[Varhaiskasvatuksessa](#) laatuindikaattori on kuvaus laadukkaan varhaiskasvatuksen olennaisista ja tavoiteltavista ominaisuuksista. Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit kuvaavat tavoitetason ja ne luovat pohjan kansallisesti yhtenäisille toimintatavoille ja periaatteille, joiden mukaisesti varhaiskasvatuksen [arviointia \(1\)](#) ja kehittämistä voidaan toteuttaa.

Käsitteen tunnus: c1775

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

782

laadunhallinta

sv kvalitetsledning; kvalitetssäkring

en quality management

määritelmä

toimenpiteet, joilla pyritään määrittämään ja saavuttamaan organisaation laatutavoitteet

huomautus

Laadunhallinta sisältää johtamista, suunnittelua, [arviointia \(1\)](#) ja toiminnan kehittämistä.

Laadunhallinta kattaa laadun suunnittelun ja ohjauksen, laadunvarmistuksen ja laadun parantamisen tai kehittämisen. Laadunhallinta on laadukasta organisaation johtamista, eikä sitä voi toteuttaa organisaation johtamisjärjestelmästä erillisenä.

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) tehtävänä on tukea [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjiä](#) sekä [korkeakouluja \(1\)](#) [arviointia \(1\)](#) ja laadunhallintaa koskevissa asioissa ([1295/2013](#), § 2).

Käsitteen tunnus: c1776

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssäkring)

783

laadunhallintajärjestelmä; laatujärjestelmä; laadunvarmistusjärjestelmä

sv kvalitetsstyrningssystem; kvalitetssystem

en quality management system

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla laatua hallitaan ja *laadunhallintaan* liittyvää tietoa kerätään ja käsitellään

huomautus

Laadunhallintajärjestelmä kattaa yleensä ainakin laadunhallinnan organisaatiosta, vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvan kokonaisuuden.

Vrt. *arviointijärjestelmä (2)*

Käsitteen tunnus: c1777

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssystem)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (quality management system)

784

laatutekijä; laadun tekijä

sv kvalitetsfaktor

en factor of quality

määritelmä

tekijä, joka kuvaa laatua tietyistä näkökulmista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1778

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisatsatöryhmässä 19.10.2020

785

laadun rakennetekijä

sv strukturell kvalitetsfaktor

en structural factor of quality

määritelmä

varhaiskasvatuksen tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen liittyvä *laatutekijä*, jota määrää lainsäädäntö tai muu sääätely

huomautus

Laadun rakennetekijöitä voidaan säädellä esimerkiksi laeissa, asetuksissa tai muissa valtakunnallisissa asiakirjoissa, esimerkiksi *opetussuunnitelmissa (1)*.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun rakennetekijät liittyvät toiminnan puitteisiin, kuten varhaiskasvatuksen järjestämiseen, toimintamuotoihin, tiloihin ja turvallisuuteen, *varhaiskasvatushenkilöstön* ja *lasten* suhdelukuihin, *kelpoisuuksiin* ja henkilöstörakenteeseen.

Laadun rakennetekijät ovat suhteellisen pysyviä ja ne luovat reunaehdot pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli *laadun prosessitekijöille*.

Käsitteen tunnus: c1780

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisatsatöryhmässä 26.10.2020

786

laadun prosessitekijä

sv process-relaterad kvalitetsfaktor

en process-related factor of quality

määritelmä

laatutekijä, joka kuvaa miten toiminnalle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä toteutetaan

huomautus

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa** laadun prosessitekijät ovat pedagogiikan ydintoimintoja ja yksikön pedagogista **toimintakulttuuria** kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys **lapsen** kokemuksiin.

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa** laadun prosessitekijät ovat pedagogista toimintakulttuuria, kuten vuorovaikutusta, pedagogista prosessia tai toiminnan sisältöjä kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys **lapsen** kokemuksiin, **oppimiseen**, kehitykseen ja hyvinvointiin.

Laadun rakennetekijät luovat reunaehdoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli laadun prosessitekijöille.

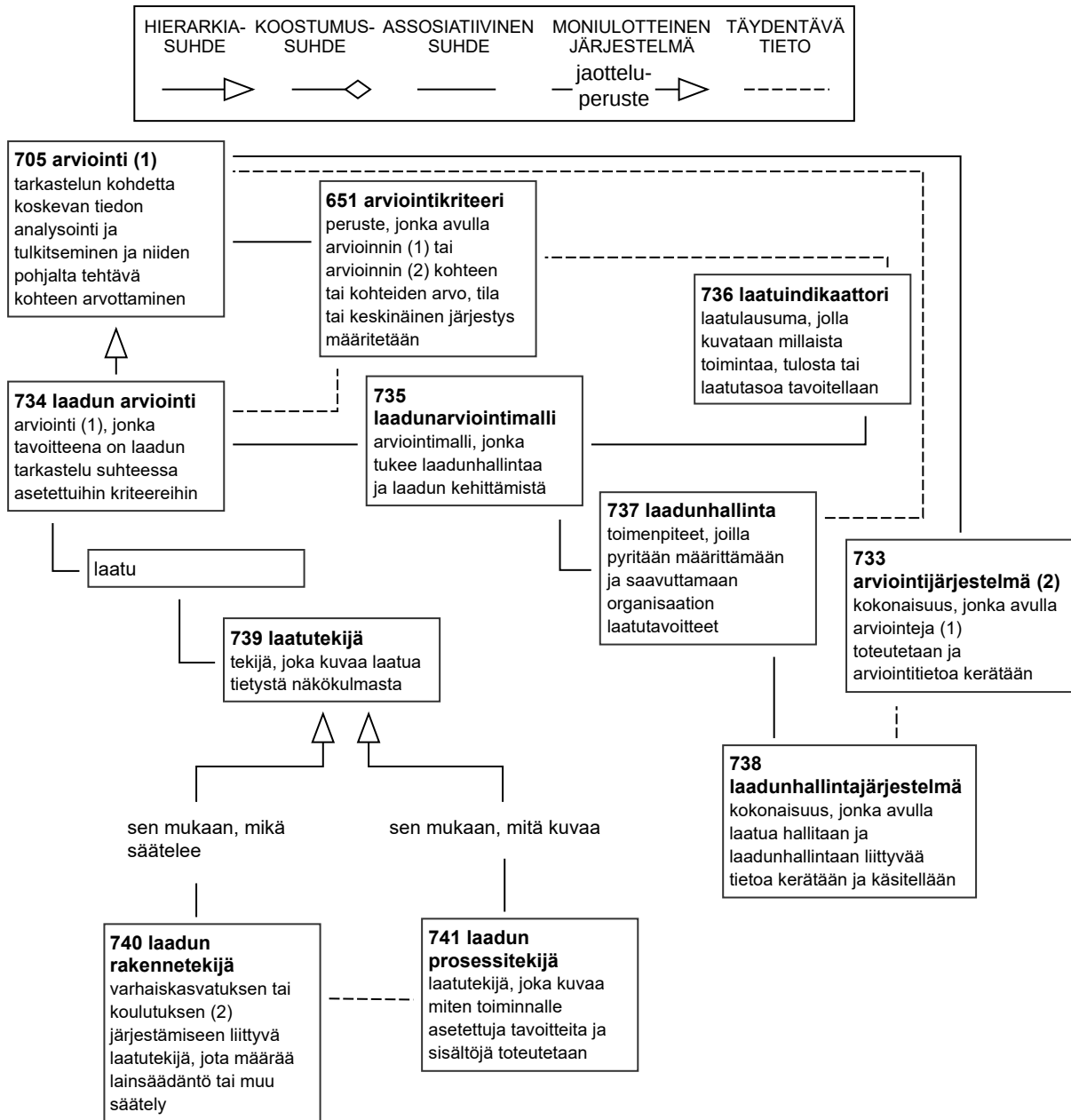
Käsitteen tunnus: c1782

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020

Käsitekaavio 91. Laatukäsitteitä.

8 Muutoksenhaku

787

muutoksenhaku

sv ändringssökande

en request for a review; review procedure; ~ appeal (1)

määritelmä

toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan hallinto-oikeudelle, jos se koskee *opiskelijalle* annettavaa *kirjallista varoitusta*, opiskelijan *määräaikaista erottamista*, asuntolasta erottamista, *opiskeluoikeuden* pidättämistä tai säädettyjä etuja ja oikeuksia.

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalle, jos se koskee *opiskeluoikeuden peruuttamista* tai *opiskeluoikeuden palauttamista*.

Käsitteen tunnus: c1320

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Onko tarpeen pitää OKSAssa muutoksenhakuun liittyviä käsitteitä? Jos on, tarvitsisiko niitä olla muitakin kuin vain muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus? Kannattaisiko käsitteet erottaa omaksi muutoksenhaku-luvukseen OKSAn sisällä? Ovatko muutoksenhakukäsitteet yhteisiä kaikille koulutusasteille (tai ainakin perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulutus) vai onko näiden välillä eroja? -- **OKSA-jaos 24.4.2020:** Jos OKSAn muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Vrt. esim. Kelan sanasto, jossa on erillinen luku muutoksenhakukäsitteille. Tosin Kelakin on ollut sitä mieltä, etteivät käsitteet ole mitenkään Kela-spesifejä ja että oikeastaan ne kuuluisivat jonkun muun tehtäväksi (julkisen hallinnon yhteinen Ydinsanastoryhmä tmv.) hallinnonalojenvälisesti.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Muutoksenhaun määritelmä Kelan sanastossa: "menettely, jossa viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta". Onko OKM:n hallinnonalalla kuitenkin olennaista, että muutosta haetaan nimenomaan ja aina "tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta"?

OKSA-jaos 24.4.2020: Jos OKSAn muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

788

oikaisuvaatimus

sv begäran om omprövning; rättelseyrkan; rättelseyrkande *n*
en request for an administrative review
not: claim for a revised decision

määritelmä

oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi

huomautus

Hallintolain (434/2003) mukaan oikaisua saa vaatia laissa säädettyihin päätöksiin. Opetustoimen alalla päätöksistä, joihin saa vaatia oikaisua, on säädetty eri *koulutusasteita* koskevissa laeissa.

Varhaiskasvatuksessa saa vaatia oikaisua *lapsen* varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen kunnan toimielimeltä (varhaiskasvatuslaki 540/2018).

Perusopetuksessa saa vaatia oikaisua perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun päätökseen, joka koskee *oppilaaksi ottamista*, oikeutta saada uskonnon ja elämäkatsomustiedon *opetusta (1)*, *erityisen tuen (1)* järjestämistä, *erityisiä opetusjärjestelyjä*, *pidennettyä oppivelvollisuutta* tai perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa koulutuksessa saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, *opiskelijalle* annettavaa *erityistä tukea (2)* tai *osaamisen arvioinnin mukauttamista*, *ammattitaitovaatimuksista* ja *osaamistavoitteista (2)* poikkeamista, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* suoritusaikaa, opiskelijan *eronneeksi katsomista* tai huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa saa vaatia oikaisua esimerkiksi päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, lisäajan myöntämistä opintoihin, *opiskeluvoikeuden* päättymistä, suoritettujen *opintosuoritusten hyväksilukemista*, *opiskelun* poikkeavaa järjestämistä tai oikeutta saada uskonnon tai elämäkatsomustiedon opetusta (1). Edellä mainittuja päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa oikaisuvaatimus voi koskea myös *ylioppilastutkintolautakunnan* tekemää päätöstä.

Korkeakouluissa (1) saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opintosuorituksen* arvostelua tai *opiskelijavalintaa*. Oikaisuvaatimus tehdään korkeakoululle (1) itselleen.

Vrt. käsite *arvioinnin oikaisuvaatimus; arvioinnin oikaisupyyntö*.

Käsitteen tunnus: c1321

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

OKSA-jaos 24.4.2020: Näistä [muutoksenhakuun liittyivistä] käsitteistä kaivataan kaaviota.

9 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä

789

ammattiala

sv yrkesområde *n*; fackområde; bransch

en vocational field (?)

määritelmä

luokka, jollaisiin ammatit jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala.

Käsitteen tunnus: c754

Luokka: <yleinen/yhteinen> <amatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kieliversiointi)

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Termi "vocational field" on suppeampi kuin määritelmä. Mikä termi käytössä Tilastokeskuksessa?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesområde; bransch)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational field)

790

<koulutus, työnhaku>

kelpoisuus

sv behörighet

en eligibility (2); qualification (2); competence; ~ meet the requirements *verb*

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen (2)* tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä *hakukelpoisuus*.

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämässä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*.

Ks. myös *pääsyaatimukset*.

Käsitteen tunnus: c755

<kieliversiointiin korkeakoulut>

791

kokelasnumero

en matriculation examination candidate ID

määritelmä

tunnus, joka annetaan *ylioppilastutkintoon* osallistuvalla henkilöllä kunkin tutkintokerran yksilöimistä varten

huomautus

Vrt. *oppijanumero*, *opiskelijanumero*.

Käsitteen tunnus: c1683

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

792

koulunkäyntihistoria

en student education record; education record

määritelmä

tieto *oppilaitoksista*, joissa *oppilas* on opiskellut

huomautus

Koulunkäyntihistoria on usein opintohallintojärjestelmään liittyvä, ja historiatietoja kerätään esimerkiksi koulunvaihtotilanteissa.

Käsitteen tunnus: c756

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

793

lähtökoulu

määritelmä

peruskoulu (1), josta *oppilas* siirtyy kesken *oppivelvollisuuden* suorittamisen toiseen peruskouluun (1) tai *perusopetuksen* päätyttyä jatko-opintoihin

huomautus

Käsitteen tunnus: c757

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti perusopetuksen ruotsin

kielityöryhmälle (kesä 2018): edu.fi-sivustolla perusopetuksen oppilaan arviointia käsittelevän otsikon alla olevassa "erotodistus"-kohdassa puhutaan suomeksi lähtökoulusta, mutta ruotsinkielisessä vastaavassa tekstissä käytetään nimitystä "gammal skola". Ks.

https://www.edu.fi/perusopetus/oppilaan_arviointi/ops2004/erotodistus &

https://www.edu.fi/planera/grundlaggande_utbildning/elevbedomningen/skiljebetyg. Herää kysymys, pitääkö termi luoda itse, mikäli "den gamla skolan" on liian yleiskielinen.

794

mukautettu arviointi

sv anpassad bedömning /SE/

huomautus

Käsitteen tunnus: c895

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

795

mukautetut osaamistavoitteet

sv anpassade krav p/ på yrkesskicklighet

huomautus

Käsitteen tunnus: c896

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

796

opetustila

sv undervisningslokal

hellre än: undervisningsutrymme

en teaching facilities; education facilities; > classroom <luokkahuone>; > lecture room <luentosali>

määritelmä

fyysinen tila, jossa *opetusta (1)* järjestetään

huomautus

Opetustiloja ovat esimerkiksi luokkahuone, luentosali ja auditorio.

Opetustila ja *opiskelutila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c758

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

797

opiskelutila

sv studierum *n*

en study facilities *pl*; learning facilities *pl*

määritelmä

fyysinen tila, joka on tarkoitettu *oppijan* itsenäiseen *opiskeluun*

huomautus

Esimerkkejä opiskelutiloista ovat ryhmätyöskentelytila ja mikroluokka.

Opiskelutila ja *opetustila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

798

opiskelijakunta (1)

sv studerandekår (1)

en student association

rather than: student body (2); student union (2)

määritelmä

ammattikorkeakoulun opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntaan kuulumisen on vapaaehtoista; vrt. *yliopiston ylioppilaskunta*.

student body (2), student union (2): Opiskelijakunnan vastineina käytetään joskus myös termejä student body ja student union, mutta niiden käyttöä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (1) englanninkielisenä vastineena ei suositella. Student body -termi viittaa *oppilaitoksen* kaikkien opiskelijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, ja sitä käytetään perusasteen *oppilaskunnista* ja *toisen asteen oppilaitosten opiskelijakunnista (2)*. Student union puolestaan on *yliopistojen* vastaavan käsitteen, *ylioppilaskunnan*, englanninkielinen vastine.

Vrt. *oppilaskunta*, *ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c774

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

799

opiskelijanumero

sv elevnummer *n*; studienummer *n*; studentnummer *n* (1) <korkeakoulut>; studerandenummer *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ~ matrikelnummer <korkeakoulut juhlavissa yhteyksissä>
inte: inlärandenummer (1)

en student number

määritelmä

koulutusorganisaation sisäisessä käytössä oleva *opiskelijan* yksilöivä tunnus

huomautus

Toisen asteen oppilaitoksissa käytäntö vaihtelee: joissakin *oppilaitoksissa* on oppilaitoksen sisäisessä käytössä oleva opiskelijanumero, toisissa ei.

studentnummer (1), studerandenummer, matrikelnummer: Joissakin *yliopistoissa* termi matrikelnummer on täysi synonyymi termeille studentnummer (1) ja studerandenummer. Toisissa yliopistoissa matrikelnummer on puolestaan lähinnä historiallinen ja juhlavissa yhteyksissä käytettävä termi. Joissakin yliopistoissa studerandenummer- ja matrikelnummer-nimiset tunnukset muodostetaan keskenään eri tavalla.

Vrt. *oppijanumero*.

Käsitteen tunnus: c897

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Lukion sanastotyöryhmän kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 21.5.2019: YTL:ssä kokelailla on numerot (8 merkkiä pitkät), mutta YTL:n numero ei tietysti käsitteenä ole sama kuin koulutusorganisaation oma opiskelijanumero... Oppilaitoksilla lienee kyllä omissa järjestelmissään (esim. Vilmassa) oppilaitoskohtaiset numerot.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2020: Onko niin, että perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja amatillisessa ei ole tällaista oppilaitoskohtaista numeroa (oppilasnumero tai opiskelijanumero)? Voidaanko OKSAan merkitä, että tämä käsite on käytössä vain korkeakouluissa? Muilla koulutusasteilla käytetään valtakunnallista ID:tä?

OKSA-jaos 28.2.2020: Toisella asteella käytäntö vaihtelee oppilaitoksittain, joissakin oppilaitoksissa opiskelijanumero on, toisissa ei. Pidetään tästä huolimatta käsite myös lukion ja amatillisen alalla käytössä olevana.

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Missä tätä termiä käytetään (lukioyhteyksissä)? Mistä lähteistä ruotsin vastinetermejä kannattaa hakea tai kysyä? Oppilaitoksista?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: elevnummer: ei kuulosta sopivalta lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studienummer: kuulostaa oudolta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studentnummer: olisi virheellinen lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studerandenummer: kuulostaa sopivimmalta/oikeimmalta lukioon; eri asia on, käytetäänkö tätä missään!

Terminologin kysymys lukion ja amatillisen sv-kielityöryhmille 27.11.2020: Merkitäänkö, että elevnummer on käytössä lukiossa/amatillisessa koulutuksessa? Entä studienummer?

800

opiskelijapalautte

sv studentrespons
en student feedback

määritelmä

toiminta, jossa *opetukseen (1)* tai *koulutuksen toteutukseen* osallistunut *oppija* antaa tietoa niitä koskevista näkemyksistään huomioonotettavaksi opetuksen (1) tai *koulutuksen (2)* arvioimisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä, tai tällaisen toiminnan tulos

huomautus

Opetukseen (1) tai koulutuksen toteutukseen osallistunut *opiskelija* voi olla velvoitettu tai oikeutettu antamaan siitä *palautetta*.

Käsitteen tunnus: c623

<kieliversiointiin korkeakoulut>

801

oppijanumero

sv studentnummer *n (2)* <lain 1058/1998 mukainen termi kaikille koulutusasteille>; nationellt elevnummer *n*
inte: inlärandenummer *n (2)*
en national learner ID

määritelmä

oppijan yksilöivä valtakunnallinen tunnus

huomautus

Oppijanumeroa voidaan käyttää yksilöintiin ja indeksointiin, ja sitä voivat käyttää niin *koulutuksen* ja *opetuksen järjestäjät* kuin viranomaisetkin.

Henkilölle luodaan oppijanumero, kun hän asioi ensimmäistä kertaa Opintopolku-palvelussa.

Oppijanumero on valtakunnallisesti yksikäsitteinen, joten sitä voidaan käyttää korvaamaan *koulutusorganisaatioiden* paikalliset *opiskelijanumerot* ja -tunnukset. Oppijanumero on 11 numeroa pitkä luku, jonka viimeinen numero on tarkistusmerkki. Teknisesti oppijanumero rakentuu osaksi JHS 159:n ohjeistamaa ISO OID -yksilöintitunnusta (International Standard Organization: Object Identifier). ISO OID -koodi on puurakenteinen hierarkia, jonka haara 1.2.246.562.24 on varattu oppijanumerolle.

studentnummer (2), nationellt elevnummer: Laissa 1058/1998 (laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä) oppijanumeron ruotsinkielisenä vastineena käytetään termiä studentnummer *koulutusasteesta* riippumatta. Tämän termin sijaan voi käyttää termiä nationellt elevnummer niissä yhteyksissä, joihin termi studentnummer ei konnotaatioidensa vuoksi sovi (ruotsin sana 'student' viittaa *ylioppilaaseen* ja korkeakouluopiskelijaan).

Käsitteen tunnus: c760

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 21.5.2021: Oppijanumeron kuvausta tulee tarkistaa, mutta ei tehdä sitä nyt.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Mihin tarkistustarve liittyy, liittyikö se jotenkin koulutusjärjestelmän laajentamiseen lakisääteisestä? Syyn voisi kirjoittaa muistiin tulevaa käsittelyä varten.

OKSA-jaos 11.6.2021: Tämän käsitteen käytön laajentamista suunnitellaan nk. KOSKI-HE:ssa. Määritelmä voisi muuttua kattamaan oppijan lisäksi henkilökunnan jäsenet. Palataan kysymykseen vuodenvaihteen 2021-2022 jälkeen.

802

oppilaskunta <perusopetus>; **opiskelijakunta (2)** <lukiokoulutus, ammatillinen>

sv elevkår <perusopetus>; studerandekår (2) <lukiokoulutus>

en student body (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

määritelmä

perusopetusta antavan *oppilaitoksen oppilaista* tai *toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista* muodostuva yhteisö

huomautus

Perusopetuksessa oppilaskunta voi muodostua yhden *peruskoulun (1)* oppilaista tai olla useamman koulun yhteinen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaskunnan tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää oppilaiden ja *opetuksen järjestäjän* välistä yhteistyötä.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta (2). Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.

Lukiokoulutuksessa jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Oppilas- tai opiskelijakunta voi keskuudestaan valita hallituksen. Käsitteet oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus (*toisen asteen oppilaitoksissa* opiskelijakunta (2) ja opiskelijakunnan hallitus) sekaantuvat toisinaan keskenään.

Vrt. *opiskelijakunta (1)*, *ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c773

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 1.4.2019:

Onko perusopetuksessa ”pupil and student association” vai pelkkä ”student association”?

OKSA-jaos 24.5.2019: voisi kirjoittaa huomautukset, joissa kuvataan, mihin tarkoitukseen oppilaskunta/opiskelijakunta on. Riina luonnostelee huomautukset. Palataan tarkistamaan ne.

Terminologin kysymys lukiolle 4.6.2019: Ovatko terminologin luonnostelemat huomautukset oman koulutusasteenne osalta ok?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student association)

803

koulutusmateriaali; > kurssimateriaali

sv utbildningsmaterial

en educational material; > course material <erityisesti korkeakoulut; kurssimateriaalista>

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* tai *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä

huomautus

Käsite koulutusmateriaali kattaa oppijan käyttämän *oppimateriaalin* ja opettajan käyttämän *opetusmateriaalin* (esim. tehtävien ratkaisut).

Termillä kurssimateriaali viitataan esim. *korkeakoulun (1) opintojaksolla* käytettävään koulutusmateriaaliin.

Käsitteen tunnus: c1072

<kieliversiointiin korkeakoulut>

804

opetusmateriaali

sv undervisningsmaterial; ~ lärarens material
en teaching material; instructional material

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opettajan käyttämä opetusmateriaali voi poiketa *oppijan* käyttämästä *oppimateriaalista* esim. siten, että edellinen sisältää tehtävien ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1073

<kieliversiointiin korkeakoulut>

805

oppimateriaali

sv studiematerial; ~ elevens material
en learning material; study material

määritelmä

aineisto, jota *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu

huomautus

Oppimateriaaleja voivat olla kirjat ja muut painotuotteet, audiovisuaaliset aineistot kuten televisio-ohjelmat sekä mm. erilaiset sähköiset aineistot.

Kullakin *opintojaksolla* käytettävä oppimateriaali voidaan mainita opetustarjontatietojen yhteydessä (kohdassa "kurssin kirjallisuus").

Käsitteen tunnus: c761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

806

<työnhaku>

pätevyys; ammattipätevyys

sv behörighet; kompetens
en professional competence; occupational competence; vocational competence; vocational skill

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään liittyvät vaatimukset

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet pätevyys ja *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c763

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen englanti kesken> <amatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Sovittu, että lain 531/2017 käännöksessä käytetään "ammattipätevyyden tunnustamisesta" vastinetta "recognition of professional qualifications". Pitäisikö tämä "professional qualification" ottaa mukaan myös tämän pätevyys; ammattipätevyys -käsitteen englannin vastineisiin?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Jos "professional" on pakko olla lain 531/2017 englannin käännöksessä, niin silloin olisi mielestäni syytä lisätä "ammattipätevyys" -termin yhdeksi vastineeksi tuo professional...

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän ja terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.10.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite on määriteltä eri tavalla, tulisiko OKSAn määritelmää muokata vastaavaan suuntaan?

807

todennettu osaaminen

sv intygande av yrkeskompetens

en ~ validation of learning

huomautus

Käsitteen tunnus: c898

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitteitä, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: todennettu osaaminen: Mietittiin tätä siitä näkökulmasta, että pitäisi määritellä mitä tarkoittaa todennettu osaaminen. Todennettu osaaminen sisältää luvanvaraisen ja viranomaisen tunnustaman tutkinto- ja suoritustiedon. Ehkä se voisi maallikolle olla hyvä tarkenne kun esimerkiksi tutkinto-käsitteestä ei ehkä aukene kunnolla? Tästäkin voidaan keskustella, että tarvitaanko lisää.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: validation of learning -> validation of competence (ammatillinen osaaminen)? learning olisi kai lähinnä todennettu oppiminen?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vrt. esim. kansallinen todennetun osaamisen rekisteri – national register of verified competence

808

tutkimus- ja kehittämistoiminta; t&k-toiminta

sv forsknings- och utvecklingsverksamhet; FoU

määritelmä

järjestelmällinen / suunnitelmallinen toiminta tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä

huomautus

Käsitteen tunnus: c768

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

Työryhmä 12.4.2013: Otetaanko mukaan? Vrt. ammatillisessa koulutuksessa työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta. Ammattikorkeakouluilla on kaikilla t&k-toimintaa (eli ei ole sidottu mihinkään erikseen määriteltyyn tehtävään, kuten toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa).

OKSA-jaosto 20.5.2016: Suvi R. välittää tämän TUHA-verkoston pohdittavaksi.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Pitäisikö olla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta?

Terminologin kysymys 9.9.2016: Onko Outi Tasalalla tietoa, onko TUHA-verkosto saanut tämän pohdittavakseen ja ovatko kommentoineet jotain käsitteen tarpeellisuudesta sanastossa?

Outi Tasala 12.9.2016: "tutkimus- ja kehittämistoiminta"-termin osalta sain seuraavan tiedon TUHA-ryhmän koordinaattorilta. Termi löytyy heiltä ja määrittely kuulemma tarketunee vielä:

järjestelmällistä / suunnitelmallista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä. Kriteeri on, että tavoitteena on oltava jotain olennaisesti uutta. T & K toimintaa sisältyy tavallisesti perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämissyö

OKSA-jaosto 23.9.2016: Käsitteellä on kuvaus TUHA-verkoston sanastossa. Ei sisällytetä tätä käsitettä ainakaan OKSAn ensimmäiseen julkaisuversioon.

809

tutkinnon vahvistuspäivämäärä

huomautus

Käsitteen tunnus: c899

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Mietittiin, että [tutkinnon vahvistuspäivämäärä] pitäisi laittaa käsitteeksi ja määritellä, mitä oikeasti tarkoittaa vahvistuspäivämäärä. Esim. ammatillisella puolella pitäisi olla oppilaitoksen rehtorin allekirjoitus ja tutkintotoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Eli onko vahvistuspäivämäärä esimerkiksi sellainen päivä, jolloin allekirjoitukset on tehty tai tutkintosuoritus on sähköisesti hyväksytty.

810

työkokemus

sv arbetserfarenhet

määritelmä

taitojen ja tietojen kokonaisuus, jonka työssäolo ja ammatillinen toiminta tuottaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c748

811

viittomakieli

sv teckenspråk *n*

en sign language

määritelmä

kuurojen käyttämä luonnollinen kieli, joka on käsien ja kehon sekä ilmeiden avulla osoitettujen merkkien järjestelmä

huomautus

Perusopetuksessa viittomakieli on äidinkieli ja kirjallisuus -*oppiaineen oppimäärä* sekä mahdollinen *koulutusorganisaation opetuskieli*.

Käsitteen tunnus: c749

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

UA 5.6.2012: perusopetus: äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä, mahdollinen opetuskieli

UA 5.6.2012: lukio: viittomakieltä käyttävä syntymäkuuro, varhaislapsuudessa kuuroutunut tai kuuroilta vanhemmilta äidinkielenään viittomakielen oppinut henkilö

Terminologi 8.6.2012: sijoitetaanko käsite julkishallinnon käsitteisiin (käsitettä ei ole JHSmetassa) vai esim. koulutustarjontaan? Vai käsitteen opetuskieli yhteyteen?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (teckenspråk)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sign language)

812

ylioppilaskoe; ylioppilastutkinnon koe

sv studentexamensprov *n*; prov *n* i studentexamen

en matriculation examination test; test

määritelmä

ylioppilastutkinnon myöntämisen edellytyksenä oleva koe

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan ylioppilaskokeita järjestetään äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa. Jokainen ylioppilaskoe arvostellaan erikseen. Mikäli kokelas saa vähintään neljässä ylioppilaskokeessa hyväksytyin *arvosanan* tietyin lisäehdoin, hänelle myönnetään ylioppilastutkinto.

matriculation examination test: Esimerkiksi käsitteen ”äidinkielen (suomi) ylioppilaskoe” vastine englanniksi on ”matriculation examination test in Finnish language and literature”.

Käsitteen tunnus: c770

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

813

ylioppilastutkintolautakunta

sv studentexamensnämnden

en Matriculation Examination Board

määritelmä

opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, joka vastaa *ylioppilastutkinnon* johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä ylioppilastutkinnon hallinnosta

huomautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnalla on oikeus ottaa apujäseniä.

Käsitteen tunnus: c771

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

814

ylioppilastutkinnon suoritusvuosi

sv år *n* då studentexamen har avlagts

en year of completion of the matriculation examination

määritelmä

vuosi, jona henkilölle on myönnetty *ylioppilastutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c772

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

815

ylioppilaskunnan jäsen

sv studentkårsmedlem

en student union member

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenyyden saa maksamalla jäsenmaksun. Jäsenyys oikeuttaa tiettyihin sosiaalipalveluihin ja taloudellisiin etuihin. Kaikkien *yliopistojen ylempää korkeakoulututkintoa* ja *alempaa korkeakoulututkintoa* suorittavien tulee maksaa *ylioppilaskuntien jäsenmaksu* ilmoittautuessaan läsnä olevaksi *opiskelijaksi*. *Jatkotutkintoa* suorittaville maksun suorittaminen on vapaaehtoista.

Käsitteen tunnus: c776

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

816

ylioppilaskunta

sv studentkår

en student union (1)

määritelmä

yliopiston opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Yliopistolain (558/2009) mukaan ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi *alempaan korkeakoulututkintoon* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta *tilauskoulutukseen* osallistuvia opiskelijoita.

Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita, esimerkiksi *jatko-opiskelijoita*.

Vrt. *oppilaskunta*, *opiskelijakunta (1)*.

Käsitteen tunnus: c775

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

10 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi

Tässä OKSA-sanaston liitteessä on annettu noin 45 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementin suomenkieliset nimet sekä lyhyet kuvaukset tietoelementtien sisällöstä. Tietoelementtien sisältökuvaukset on laadittu terminologisen sanastotyön periaatteista poikkeavalla tavalla.

10.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider)

817

esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut

en GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds

määritelmä

tietoa *koulutustoimijan* esteettömyydestä ja palveluista vammaisille *opiskelijoille*

huomautus

ECTS-tiedon kuvaus englanniksi: Descriptive information about facilities that would be useful to students with special needs contemplating study at an institution providing ECTS learning opportunities

Käsitteen tunnus: c777

818

hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi; organisaation nimi; koulutustoimija (ECTS-termi)

en InstitutionName

määritelmä

koulutustoimijan yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c778

819

kansainväliset koulutusohjelmat; vieraskieliset koulutusohjelmat

en GeneralInformationOnInternationalProgrammes

määritelmä

kuvaus kansainvälisille *opiskelijoille* suunnatuista *koulutusohjelmista (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c779

820

kieliopinnot

en GeneralInformationOnLanguageCourses

määritelmä

tietoa [koulutuksen järjestäjän](#) tarjoamista kieliopinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c780

Katarina Repo 21.12.2015: Avointen korkeakoulujen tarjontaan ollaan lisäämässä seuraavanlaisia opintokokonaisuus-käsitteitä:

- Soveltavat opinnot
- Kieliopinnot
- Yleiset/yhteiset opinnot
- Vapaasti valittavat opinnot
- Ammattiopinnot

Katarina Repo 21.12.2015: Käsite kieliopinnot löytyy ECTS-luvusta, joten sen voisi käsitellä myös Suomen korkeakoulutuksen näkökulmasta.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Ehdotus termiksi: "koulutuksen järjestäjän tarjoamat kieliopinnot"

Terminologin kysymys 9.9.2016 Katalle (Slack): Kysyisin, oliko ajatus siis, että varsinaisen määrittelevän sanaston puolelle lisättäisiin Suomen korkeakoulujen käsitteenä kieliopinnot? Toisaalta en tiedä, mikä käsite korkeakouluissa vastaa tätä ECTS:n "kieliopinnot"-tietoa. Osaatko sinä sanoa/ehdottaa...? Niin ja eikö käsitettä kieliopinnot (tms.) ole tarpeen määritellä muuten kuin korkeakoulujen näkökulmasta? Eli eikö esim. ammatillisessa tai lukiossa ole / voi olla tällaista käsitettä?

Katarina Repo 12.9.2016: ei kieliopinnot varmastikaan ole mikään kk-spesifi käsite mutta se on sattunut tulemaan tuon avoimen kk-tarjonnan kautta ehdolle

821

opetuksen vastuuhenkilöt

en InstitutionAcademicAuthorities

määritelmä

tietoa [koulutuksen \(2\)](#) suunnittelun, toteutuksen ja korvaavuuksien määrittelystä vastaavista henkilöistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c781

822

opetuksen vuosikello

en InstitutionAcademicCalendar

määritelmä

[lukukausien](#) ja periodien sekä [opetustarjonnan](#) ajankohdat kertova [koulutustoimijan](#) kalenteri

huomautus

Käsitteen tunnus: c782

823

opintojen rahoitus

en GeneralInformationOnFinancialSupport

määritelmä

tietoa opintotuesta, stipendeistä ja muusta rahoitukseen liittyvästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c783

824

opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa

en InstitutionMainUniversityRegulations

määritelmä

opintojen hyväksilukemista koskeva [koulutustoimijan](#) ohjeisto

huomautus

Käsitteen tunnus: c784

825

opiskelijapalvelut; opintotoimisto; ~ hakutoimisto <ammattikorkeakoulut>

en GeneralInformationOnStudentAffairsOffice

määritelmä

tietoa opiskelijapalveluiden yhteystiedoista ja palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c785

826

opiskelija ruokailu

en GeneralInformationOnMeals

määritelmä

tietoa ruokailusta, opiskelijaravintoloista ja opiskelijalounaan hinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c786

827

organisaation ECTS-koordinaattori

en InstitutionalEctsCoordinator

huomautus

ECTS User's Guide -dokumentissa ei ole nimetty/määritelty organisaation ECTS-koordinaattoria. Annettu tarkkuustaso kuvattavalle asialle on yleisempi: organisaation tiedoista tulee löytyä kuvaus [opiskelijalle](#) tarjottavista opintopalveluista. Kyseessä on siis [koulutustoimijan](#) itse määrittelemä ja asettama kansainvälisiin opintohallintoasioihin liittyvä vastuurooli.

Käsitteen tunnus: c787

828

opintoihin liittyvät työharjoittelut

en GeneralInformationOnInternships

määritelmä

tietoa siitä, miten [työharjoittelun](#) voi liittää opintoihin, mahdollisesta rahoituksesta ja [opintopisteistä \(2\)](#) sekä työpaikan hankkimismenettelyistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c788

829

organisaation yleiskuvaus

en InstitutionGeneralDescription

määritelmä

[koulutustoimijaa](#) koskevaa tietoa, josta käy ilmi mm. organisaation tyyppi

huomautus

Käsitteen tunnus: c789

830

opiskelijajärjestöt

sv studentnätverk *n pl*

en GeneralInformationOnStudentAssociations

määritelmä

tietoa opiskelijajärjestöjen toiminnasta ja yhteistyöstä [korkeakoulun \(1\)](#) kanssa

huomautus

Käsitteen tunnus: c790

831

terveydenhuoltopalvelut

en GeneralInformationOnMedicalFacilities

määritelmä

tietoa opiskelijaterveydenhuollosta (ml. yhteystiedot ja hinnat) (ks. OKSA-sanaston käsite [opiskeluterveydenhuolto](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c791

832

tietoa elämisen kustannuksista

en GeneralInformationOnCostOfLiving

määritelmä

[opiskelijaa](#) ohjaavaa tietoa siitä, mihin kaikkeen opintojen rahoituksen tulisi riittää

huomautus

Käsitteen tunnus: c792

833

tietoa opiskelijaliikkuvuudesta

en GeneralInformationForMobileStudents

määritelmä

käytännön tietoa [vaihto-opiskelijoille](#), vaihtoon lähteville, koko [tutkinnon](#) suorittamista harkitseville ulkomailla asuville ja [yhteistutkinnoista](#) kiinnostuneille henkilöille (vrt. OKSA-sanaston käsite [opiskelijaliikkuvuus](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c793

Ruotsi: Terminologi 21.2.2013: Synergia-ryhmän mukaan ”opiskelijaliikkuvuudesta” on korkeakoulujen tietomallissa tähän asti käytetty termiä ”studerandemobilitet”; Synergia-ryhmän suositus on ”studentmobilitet”. Onko näillä termeillä jokin ero? Onko esim. studerandemobilitet termi, joka sopii myös muualle kuin korkeakouluihin?

834

tietoa opiskelijaliikkunnasta

en GeneralInformationOnSportsFacilities

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#), [opiskelijajärjestöjen](#) ja muiden yhteistyötahojen [opiskelijoille](#) tarjoamista liikuntapalveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c794

835

tietoa oppimisympäristöstä

en GeneralInformationOnStudyFacilities

määritelmä

konkreettinen kuvaus [opetuksen \(1\)](#) fyysisistä (mm. tilat, välineet ja opetusmateriaalit) ja tietoteknisistä resursseista (vrt. OKSA-sanaston käsite [oppimisympäristö](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c795

836

tietoa vakuutuksista

en GeneralInformationOnInsurance

määritelmä

[koulutustoimijan](#) tarjoamaa tietoa [opiskelun](#) aikaisista vakuutuksista

huomautus

Käsitteen tunnus: c796

837

valintamenettely (ECTS-termi)

en InstitutionAdmissionProcedures

määritelmä

tietoa [opiskelijavalintojen](#) toteutuksesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c797

838

vapaa-ajanpalvelut

en GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities

määritelmä

tietoa tarjolla olevista vapaa-aikaan liittyvistä palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c798

10.2 Koulutus (Learning Opportunity)

839

arviointikriteerit (ECTS-termi)

en DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations

määritelmä

sanallinen kuvaus arviointikriteereistä (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointikriteerit](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c799

840

arviointimenetelmät (ECTS-termi)

en CourseUnitAssessmentMethods

määritelmä

menetelmä, jolla [opiskelijan](#) osaaminen mitataan ja todetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointimenetelmä \(2\)](#))

huomautus

Esimerkiksi kirjalliset kokeet, testit, haastattelut, portfolioit.

Käsitteen tunnus: c800

841

jatko-opintomahdollisuudet

en DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies

määritelmä

tietoa mahdollisista jatko-opintoväylistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c802

842

koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet

en DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals

määritelmä

kuvaus siitä, mitä [oppija](#) tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään [koulutuksen \(2\)](#) suoritettuaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [osaamistavoitteet \(1\)](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c803

843

koulutuksen nimi; tutkintoon johtavan koulutuksen nimi

en DegreeProgrammeTitle

määritelmä

koulutuksen (2) yksilöivä, luonnollista kieltä oleva tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c804

844

koulutuksen rakenne (ECTS-termi)

en DegreeProgrammeStructureDiagram

määritelmä

osat, joista *tutkintoon* johtavat tai *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintorakenne (1)*)

huomautus

Koulutuksen rakenne esitetään kaaviona ja kuvauksena. Koulutuksen rakenne -tiedoista ilmenevät osat, joista opinnot koostuvat, sekä *tutkinnon osien* laajuudet ja mahdollisesti suoritusaikataulu.

Käsitteen tunnus: c805

845

koulutuksen tyyppi

en LearningOpportunityType

määritelmä

tieto siitä, minkä tyyppinen *koulutus (2)* on kyseessä

huomautus

Arvoja ovat esimerkiksi *tutkinto*, *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus (2)* ja *opintojakso*.

Käsitteen tunnus: c806

846

koulutustunnus

mieluummin kuin: koulutusmoduulitunnus

sv id *n* för utbildning

määritelmä

oppilaitoksen tai *korkeakoulun (1) koulutukselle (2)* antama tunnus

huomautus

Koulutustunnus voidaan antaa Learning Opportunitylle tai LO-instancelle.

Tunnuksen on oltava yksikäsitteinen kontekstissa, jossa sitä käytetään.

Käsitteen tunnus: c807

847

kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinnäytetöistä; kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista

en DegreeProgrammeFinalExamination

määritelmä

sanallinen kuvaus *koulutuksen (2)* loppukokeista/opinnäytetyöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c808

848

luennoitsija (ECTS-termi); opettaja (ECTS-termi)

en Lecturer

määritelmä

koulutuksen (2) sisällöllisestä toteutuksesta vastaava henkilö

huomautus

Vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opettaja*.

Käsitteen tunnus: c809

849

ohjeellinen suoritusvuosi

en CourseUnitYearOfStudy

määritelmä

tieto siitä, millä *vuosiluokalla opintojakso* on tarkoitus suorittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c810

850

opetuskieli (ECTS-termi); opetuskielet (ECTS-termi)

en LanguageOfInstruction

määritelmä

kieli, jolla *opetusta (1)* annetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *koulutusorganisaation opetuskieli*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c811

851

opetusmenetelmät

en CourseUnitTeachingMethods

määritelmä

kuvaus opetusmenetelmistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c812

852

opintojakso (ECTS-termi); kurssi (ECTS-termi); opinto (ECTS-termi)

en CourseUnit

määritelmä

vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opintojakso*

huomautus

Käsitteen tunnus: c813

853

opintojakson kuvaus

en CourseUnitContent

määritelmä

kuvaus *opintojakson* sisällöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c814

854

opintojakson nimi; kurssin nimi; opinnon nimi

en CourseUnitTitle

määritelmä

opintojakson yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c815

855

opintojakson taso ; kurssin taso; opinnon taso

en CourseUnitLevel

määritelmä

kansallisella tasolla käytetyn tasoluokituksen mukainen tieto

huomautus

Esimerkiksi *korkeakouluissa (1) perusopinnot, aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Käsitteen tunnus: c816

856

opintojakson tunnus; kurssin tunnus; opinnon tunnus

en CourseUnitCode

määritelmä

opintojakson, kurssin tai opinnon yksiselitteisesti yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c817

857

opintojakson tyyppi <ECTS-termi>; kurssin tyyppi; opinnon tyyppi

en CourseUnitType

määritelmä

opintojakson, kurssin tai opinnon pakollisuutta kuvaava tieto

huomautus

Käsitteen tunnus: c818

858

oppimateriaali (ECTS-termi); > kirjallisuus

en CourseUnitRecommendedReading

määritelmä

aineisto, jota käytetään *opetuksessa (1)* tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimateriaali*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c819

859

pääsyvaatimukset; edellytykset

en prerequisite

määritelmä

vaatimukset, jotka *hakijan* tai *opiskelijan* täytyy täyttää päästäkseen *koulutukseen (2)* tai tietyille *opintojaksolle*

huomautus

Esimerkiksi mitä opintoja tai millainen *työkokemus* hakijalla (1) on oltava.

Vrt. Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) määritelty osittain vastaava käsite *hakukelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c820

860

toistuva opetuksen järjestämisaikajakso

en CourseUnitTermPattern

huomautus

Esimerkiksi "syyslukukausittain", "joka toinen vuosi kevätlukukaudella", "vuosittain periodissa 2".

Käsitteen tunnus: c821

861

tutkintonimike (ECTS-termi)

en qualification (ECTS)

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää, kun hän on suorittanut jonkin *tutkinnon* (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintonimike*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c822

11 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä

862

osaamisprofiili

huomautus

Käsitteen tunnus: c1833

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 13.9.2021: Varmistettava, onko kyseessä tosiaan käsite osaamisprofiili vai oppimisprofiili. Osaamisprofiili kuulostaa "lopullisemmalta".

OKSA-jaos 15.10.2021: Osaamisprofiili on vakiintumaan päin oleva käsite, joten mieluummin se kuin oppimisprofiili (joka monimerkityksisempi)

OKSA-jaos 15.10.2021: sopii lisätä OKSAan, jos käsite tulee käyttöön uusissa palveluissa

863

osaamisen kartoitus

huomautus

Käsitteen tunnus: c1834

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

OKSA-jaos 15.10.2021: lisätään OKSAan

864

suoritustapa

Luokka:

Totti Tuhkanen 10.10.2017: Koulutuksen toteutustietoja kuvaavassa M2R-skeemassa on kohdassa suoritustapa | tapa seuraavat arvot:

Kirjallinen tentti

Sähköinen tentti: luokat Exam-tentti, muu sähköinen tentti

Suullinen tentti

Essee

Harjoitustyö(t)

Tutkielma / opinnäytetyö

Projekti / käytännön työ

Työharjoittelu

Portfolio

Luento- / oppimispäiväkirja

Osallistuminen opetukseen

Seminaari

Näyttökoe

OKSA-jaos 12.11.2021: nykyisin nämä ovat suoritteen attribuutteja, eivät ehkä kaipaa syvällistä määrittelyä

OKSA-jaos 12.11.2021: tulisiko nämä olla OKSAssa jonkin käsitteen kohdalla, voisi auttaa harmonisointia ja yhtenäistää esim. arvojen nimityksiä

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos vuonna 2022 koetetaan jälleen keskittyä OKSAan roolin löytämiseen digitalisaatiohankkeissa, tässä hyvä esimerkki siitä, mille tasolle käsitteiden määrittely terminologisessa sanastossa kannattaa viedä ja mikä jätetään koodistoihin.

OKSA-jaos 12.11.2021: suoritustapa-käsite lisätään OKSAan, nämä tulisivat sen huomautukseen esimerkkeinä koodiarvoista (linkitys Peppi- ym. maailmaan)

865

korkea-asteen tutkinto

huomautus

Käsitteen tunnus: c1499

Luokka:

Kata Repo 23.11.2017: Onko käsite *toisen asteen tutkinto* käytössä? En pidä esimerkiksi *korkeakoulututkintoa* ja *toisen asteen tutkintoa* toisiinsa verrannollisina. Pitäisi ehkä puhua ”korkea-asteen tutkinnosta” jos haluttaisiin rinnastaa?

Terminologin kysymys 28.11.2017: Lisätäänkö sanastoon käsite korkea-asteen tutkinto? Joka voisi olla vieruskäsite käsitteille perusasteen tutkinto ja toisen asteen tutkinto, vai...?

Tilastokeskus: Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet jaetaan alimman korkea-asteen, alemman korkeakouluasteen, ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen suorittaneisiin.

Alimman korkea-asteen koulutus kestää 2-3 vuotta keskiasteen jälkeen. Näitä ovat esim. teknikon, merkonomin ja sairaanhoitajan tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja.

Alempaan korkeakouluasteeseen luetaan ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot.

Ylempään korkeakouluasteeseen luetaan ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja ylemmät korkeakoulututkinnot (maisteritutkinnot) sekä lääkäreiden erikoistumistutkinnot.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnot ovat tieteellisiä lisensiaatin ja tohtorin tutkintoja.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko korkeakoulututkinto-kaavio ajan tasalla. ja tulisiko OKSAan korkeakoulututkinnon alakäsitteiksi lisätä Bolognan mukaiset syklit.

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

12 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä

866

osaaminen; ~ kompetenssi <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä>

sv kompetens; kunnande

en competence

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttää niitä tiettyyn tarkoitukseen

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset.

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen.

Käsitteen tunnus: c95

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Jatkuvan oppimisen sanastoluonnos (kesäkuu 2021)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa on määritelty käsite osaaminen. Tulisiko käsite lisätä myös OKSAan? Ja jos lisätään, sopiiko sama käsittekuvaus kuin Jatkuvassa oppimisessa, vai tulisiko sitä muokata?

OKSA-jaos 11.6.2021: mahdollisesti tämän käsitteen voisi lisätä OKSAan, toki geneerinen

OKSA-jaos 11.6.2021: Kysymys: missä ja miten on määritelty tieto ja taito? Riina selvittää.

OKSA-jaos 11.6.2021: tulisiko koulutus/koulutusjärjestelmä mainita jotenkin ainakin huomautuksessa, ainakin OKSAn puolella?

OKSA-jaos 11.6.2021: myös muualla kuin koulutusjärjestelmässä hankittu osaaminen pyritään laajenevasti tunnustamaan

OKSA-jaos 11.6.2021: osaamis-käsite OKSAssa syytä pitää laajana, myös yleissivistävyyden kattavana, ei vain esim. työelämän tarvitsemia taitoja sisältävänä

OKSA-jaos 11.6.2021: chat: "Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla."

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle 30.12.2021: "Osaaminen"-käsitettä, samoin kuin käsitteitä "tiedot" ja "taito", on alustavasti pohdittu TEM:n **Työllisyyspalvelujen sanastoluonnoksessa** (toukokuu 2021) **ESCO-luokituksen sanaston** pohjalta (alustavissa luonnoksissa näyttää muodostuvan kehä osaamisen ja taidon välille). Jos näitä käsitteitä määritellään OKSAssa, ne otetaan mielellään vastaan Työllisyyspalvelujen sanastossa.

- **tiedot:** määritelmä: oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulos. huomautus: Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta.

- **taito:** kyky soveltaa tietoja ja käyttää olemassa olevaa osaamista tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisuun

- **osaaminen:** tietojen ja taitojen kokonaisuus

Tässä vaikuttaa olevan määrittelykehä taidon ja osaamisen käsitteiden välillä, täytyy kysyä tästä.

ESCO-luokituksen sanasto:

knowledge: "knowledge means the outcome of the assimilation of information through learning. Knowledge is the body of facts, principles, theories and practices that is related to a field of work or study."

skill: ESCO applies the same definition of "skill" as the European Qualifications Framework (EQF). According to this "skill means the ability to apply knowledge and use know-how to complete tasks and solve problems". They can be described as cognitive (involving the use of logical, intuitive and creative thinking) or practical (involving manual dexterity and the use of methods, materials, tools and instruments).

competence: ESCO applies the same definition of "competence" as the European Qualification Framework (EQF). According to this "competence means the proven ability to use knowledge, skills and personal, social and/or methodological abilities, in work or study situations and in professional and personal development." They are described in terms of responsibility and autonomy. While sometimes used as synonyms, the terms skill and competence can be distinguished according to their scope. The term skill refers typically to the use of methods or instruments in a particular setting and in relation to defined tasks. The term competence is broader and refers typically to the ability of a person - facing new situations and unforeseen challenges - to use and apply knowledge and skills in an independent and self-directed way.

OKSA-jaos 12.11.2021: mahdollisesti lisätään? Tai vähintään käydään kunnollinen keskustelu, kun mukana laajemmin edustava joukko jaoksen jäseniä.

OKSA-jaos 12.11.2021: alkuvuoteen 2022, kun saadaan Jatkuvan oppimisen sanaston lausuntopalaute mukaan ja kun ollaan lisäämässä Jatkuvan oppimisen sanaston käsitteitä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: toiveena, että mukana olisi myös käsitekaavio, kun näitä käsitteitä käsitellään

OKSA-jaos 12.11.2021: selvitettävä osaamisen suhde käsitteeseen kyvykkyys

OKSA-jaos 12.11.2021: osaaminen on yhtäältä yleiskielinen ilmaus, toisaalta käsitteelle voitaisiin määrittämällä saada vakiinnutettu käsitteisisältö. Kuitenkin osaaminen-käsitteen määritelmältä puuttunee säädöspohja. Tosin EU:n käyttämä kompetenssi-käsite on kuvattu EY-säädöksissä.

OKSA-jaos 12.11.2021: yksi mahdollisuus olisi ottaa OKSAssa määriteltäviksi säädöspohjaiset osaamiskäsitteet, kuten perusopetuksen "laaja-alainen osaaminen" (transversal skills) ja ammatillisen koulutuksen "osaamisen hankkiminen"

OKSA-jaos 12.11.2021: Terminologin kommentti: Jos osaaminen-käsite määritellään, OKSAssa olisi käytävä läpi kaikki viittaukset ilmaisuun/käsitteeseen osaaminen ja tarkistettava, onko kyse OKSAssa määritellystä käsitteestä vai yleiskielisestä.

OKSA-jaos 12.11.2021: OKSAn koulutus (1) -käsitteen määritelmän mukaan osaaminen on koulutuksen (1) lopputuote

OKSA-jaos 12.11.2021: vrt. osaamismerkki

Terminologin kommentti 30.12.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa **kyvykkyys** on määritelty "organisaation kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella sekä hyödyntää osaamistaan ja muita resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan". Eli "osaaminen" liittyy Jatkuvan oppimisen sanastossa yksilöön, "kyvykkyys" organisaatioon.

867

osaamistaso

määritelmä

[oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) osaaminen verrattuna määriteltyihin [arviointikriteereihin](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1785

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Seija 31.8.2020: todella monessa määritelmässä on käytetty ilmaisua "osaamisen taso". Tätä on käytetty enemmän yleiskielisenä ja osaamistason lisääminen tarkoittaa, että nämä ilmaisut on käytävä läpi. Niitä on paljon myös ammatillisessa koulutuksessa. Mahtaako aika riittää tähän?

Jos käsite määritellään, sen linkkautuminen muihin käsitteisiin tulee esille, jos termi muissa määritelmissä muutetaan. Esim osaamisen arvioinnin määritelmä muuttuu "...tiedollisen ja taidollisen osaamistason arviointi".

Ei määritellä arviointiryhmässä, päätös 24.9.2020. Siirretään jatkokehityslistalle. Käsite esiintyy laajasti ja sanastossa viitataan usein osaamiseen, osaamisen tasoon ja osaamistasoon. Siirretään viimeistelyssä lukuun Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voidaan mahdollisesti lisätä OKSAan, jos tämä koetaan tarvittavan myös määriteltynä käsitteenä eikä vain yleiskielisenä ilmaisuna (osaamisen taso). Tosiaan sOKSAn kohdat, joissa mainitaan "osaamisen taso" täytyy käydä läpi ja pohtia, onko niissä kyse tässä määritellystä käsitteestä vai onko ilmaus yleiskielisemmin käytetty.

OKSA-jaos 12.11.2021: ratkaistaan, kun käsitellään käsitettä osaaminen (Riina liittää siihen kokonaisuuteen)

868

tutkintotavoitteet

huomautus

Käsitteen tunnus: c1492

odottaa käsittelyä

VNK:n englannin kääntäjän Merja Flemingin kommentti 5.5.2017: Minulla on yhtenä isona kokonaisuutena työn alla OKM:n uudet verkkosivut englanniksi. Siinä yhteydessä tuli mieleen, että OKSAssa ei taida olla termiä (korkeakoulujen) tutkintotavoitteet. Olisiko se mahdollisesti sellainen, joka voisi olla sanastossa? Ei haittaa jos ei sovi kokonaisuuteen, tuli vain mieleen.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ratkaisua varten selvítettävä, onko tutkintotavoitteet ministeriön strategisen ohjauksen välineisiin liittyvä käsite ("ministeriö ottaa/antaa tavoitteeksi että Suomessa valmistuu enemmän IT-alan ihmisiä")? Riina kysyy Totilta ja Ilmarilta. Sen jälkeen ratkaistaan, onko tälle tarvetta OKSAssa. Ei ehdoteta lisättäväksi.

Totti 3.11.2021: Tämän käsitteen pohtiminen on Ilmarin alaa. Mutta onhan se tulosohtausmekanismin peruskäsite. [--] Kyllä voisi sisältyä OKSAan.

Ilmari 3.11.2021: Tutkintotavoitteet ovat tosiaan yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen laajuuden ohjauksen menettely, voi esimerkiksi kurkata sopimuksesta, luku 3.2
<https://minedu.fi/documents/1410845/3992561/Helsingin+yliopisto+sopimus+2021-2024.pdf/0037ce7d-08bf-3e5b-f09e-2ea14760ba35/Helsingin+yliopisto+sopimus+2021-2024.pdf?version=1.1&t=1611840757037>

Ilmari 3.11.2021: Eli kyseessä on tulossopimuskausittain korkeakoulujen kanssa sovittavat suoritettujen tutkintojen ala- ja tasokohtaiset määrälliset tavoitteet. (ala siis koulutusala, luokituksena ns. OKM:n ohjauksen ala –luokitus)

Ilmari 3.11.2021: Teknisempi huomio on, että tutkintotavoitteet toimivat suoritettujen tutkintojen määrien perusteella allokoitavan korkeakoulujen perusrahoituksen "leikkurina", eli tavoitteen ylittävältä osin suoritettut tutkinnot eivät vaikuta rahoitukseen (yliopistoissa maisterintutkintojen osalta). ks. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190119#Pidm45237815597264> "

1) yliopistossa kalenterivuonna suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen lukumäärä lukuun ottamatta tilauskoulutuksessa suoritettuja tutkintoja, kuitenkin enintään sopimuskaudelle asetettua koulutusalaryhmittäistä tutkintotavoitetta vastaavaan rahoitusrajaan saakka;"

OKSA-jaos 12.11.2021: "jatkuvan oppimisen myötä tämä ei ole koko kuva korkeakoulujen toiminnasta" -tyyppinen tieto huomautukseen

OKSA-jaos 12.11.2021: strategisen ohjauksen luonne käsitteiden määrittelyn kautta näkyväksi

OKSA-jaos 12.11.2021: vieruskäsitteitä voisivat olla kasvatustavoitteet ym.

OKSA-jaos 12.11.2021: lyhyt linjaus- ja taustoituskeskustelu myöhemmässä OKSA-jaoksen kokouksessa: strategisen tason käsitteiden lisääminen OKSAan

869

oppiarvo

määritelmä

varsinkin korkeakoulussa suoritettujen oppinäytteiden perusteella saavutettu arvo

huomautus

Aiemmin esimerkiksi maisteri oli maksullinen arvonimi, jonka sai ylempään korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen maksamalla pienen maksun. Maisterin arvonimen hankkimiseen oikeuttava tutkinto oli esimerkiksi humanistisella alalla filosofian kandidaatti (fil. kand. tai FK), ja tämä nimi tarkoitti silloin ylempää tutkintoa, ei alempaa kuten nykyisin. Alempaa tutkintoa kutsuttiin esimerkiksi humanistisilla aloilla nimellä humanististen tieteiden kandidaatti (hum. kand tai HuK), luonnontieteellisillä aloilla nimellä luonnontieteiden kandidaatti. [lähde: www.kirjastot.fi]
Käsitteen tunnus: c1545

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Sanastokeskus TSK:n työntekijän kommentti/kysymys 13.9.2018: Onko oppiarvo sama vai eri käsite kuin *tutkintonimike*? Jos kyseessä on eri käsite, voisiko myös käsitteen oppiarvo määritellä? Tai jos oppiarvo on tutkintonimikkeen synonyymi, voisiko sen mainita tutkintonimikkeen kohdalla? Onko oppiarvo kenties vanhentunut termi?

Korkeakoulusanasto: ”Tutkinnon suorittaneelle voidaan myöntää oikeus käyttää tutkintoa vastaavaa, suoritettujen oppinäytteiden perusteella saavutettua oppiarvoa, esimerkiksi humanististen tieteiden kandidaatin arvo, lääketieteen kandidaatin arvo, maisterin arvo (oikeustieteen maisterin arvo, filosofian maisterin arvo jne.), ekonomin arvo ja tohtorin arvo. Oppiarvoja ei käännetä.”

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: mahdollisesti ei lisättäväksi OKSAan?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko käsite vanhentunut, voiko jättää pois vai vaikuttaako tarpeelliselta

Terminologin kysymys itselleen 5.1.2022: Riina, selvitä muistiinpanoista mitä Totin ja Ilmarin kanssa keskusteltiin.

870

ryhmänohjaus

en homeroom group guidance

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva *ohjaus*, jota *ryhmänohjaaja* antaa *ryhmälleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1784

Luokka: <lukiokoulutus>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: OKSasta puuttuu tämä lukiokoulutuksessa tarpeellinen käsite. Sopiiko lisätä? Yllä oma luonnoksemme määritelmäksi.

Mikko Hartikainen, OKSAn lukiotyöryhmän jäsen, OPH, 6.11.2020: Nopeasti asiaa pohdittuani, lisäämiselle olisi ehkä hyvät perusteensa. Selkeästi määrittyvä ja laajasti vakiintunut käsite ryhmänohjaus lukiokoulutuksessa on. Käsittääkseni myös aikuisten perusopetuksessa se on ainakin jossain määrin käytössä. Oppivelvolliselle annettavassa perusopetuksessa ryhmänohjaus ei käsittääkseni ole perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 käsite, eikä myöskään perusopetuksen järjestämisessä käytössä yksiselitteisenä käsitteenä. On siis ennen kaikkea toisella asteella, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tunnistettu / käytetty termi.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle koulutukselle, 6.11.2020: Tulisiko määritellä laajemmin, siis myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Eli pitäisikö esim. määritelmään kirjoittaa ”lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen kuuluva ohjaus, jota --”?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voisiko mennä ohjaus-käsitteen suppeampana synonyymina?

OKSA-jaos 12.11.2021: Riina laittaa viestiä Mikolle ja Anulle, mitä mieltä ovat: voisiko olla ohjaus-käsitteen kohdalla esitetty vai olisiko parempi olla erikseen? Vai pois?

871

suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

huomautus

Käsitteen tunnus: c1685

Luokka:

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Kuulimme, ettei OKSAan ole otettu esim. yksittäisiä oppiaineita erillisinä käsitteinään. Ymmärrämme, ettei oppiaineita ole määritelty, mutta ehdottaisimme, että ylioppilastutkinnon eri kokeet (jotka osin ovat samoja kuin oppiaineet) otettaisiin mukaan ilman määritelmiä eli pelkillä ruotsin ja erityisesti(?) englannin vastinetermeillä varustettuina.

Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020: portugali, lyhyt oppimäärä / portugali, pitkä oppimäärä? Oppiaineet ja yo-tutkinnon kokeet tosiaan osin eri nimisiä.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Ylioppilaskokeiden kohdalla englannin termipulmia aiheuttaneet mm. "suomi tai ruotsi toisena kielenä", "suomi toisena kotimaisena kielenä", "reaaliaineet", "islamin uskonto" ("islam religion" vai pelkkä "islam"?)jne. -> **Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020:** nämä saattaisivat kaivata määrittelemistä/avaamista.

OKSA-jaos 15.5.2020: Todettiin, että on OKSAan on toivottu lisättäväksi käsitteitä, esim. oppiaineet tai yo.tutkinnon kokeet, joita ei kuitenkaan kannata määritellä, mutta joille tarvittaisiin luotettavasti selvitettyt ruotsin ja englannin vastineet.

OKSA-jaos 15.5.2020: Keskusteltiin, voisivatko tällaiset käsitteet olla OKSAssa omana liitteenään tai voitaisiinko Opetushallinnon sanastoa (<http://www03.oph.fi/sanasto/>) päivittää ja viedä käsitteet osaksi sitä. Opetushallinnon sanasto pitäisi harmonisoida OKSA-sanaston vastineiden kanssa, nykyisellään Opetushallinnon sanasto vanhentunut. Käsitteitä on monessa paikassa ja ajantasalla pitäminen haastavaa, tämä haaste puoltaisi liitettä OKSA-sanastoon. VNK:n kääntäjillä kaikista ajantasaisimmat listaukset sv- ja en-vastineista; niitä kannattaa hyödyntää. Sovittiin, että Tuula Sumkin selvittää Opetushallinnon sanaston tilanteen ja tiedustelee ylläpidon tilannetta. Riina tiedustelee VNK:n kääntäjiltä listauksia.

OKSA-jaos 9.3.2021: Tässä mennään helposti oppiainekeskusteluun. Onko OKSAn rajauksen mukaista sisällyttää sanastoon käsitteitä, joilla ei ole terminologisia määritelmiä? Tero ottaa yhteyttä OPH:hon; palataan seuraavassa kokouksessa.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: tämäntyyppiset käsitteet ovat enemmän OPH:n sanaston kaltaista käsitteistöä (ei määrittelevää tietoa vaan pelkät vastineet)

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: pelkät suomi-ruotsi- ja suomi-englanti-vastineparit tulisivat ehkä osaksi esim. MOTiin vietävää listaa, joka harmonisoitu OKSAn kanssa vastineiden osalta. Palataan tähän, kun päätetään OPH:n sanaston ja OKSAn harmonisoinnista.

OKSA-jaos 12.11.2021: tarkastellaan, kun Opetushallinnon sanaston ja OKSAn välinen vertailu on tehty

872

auditointi

sv auditing

en auditing

määritelmä

toiminnan tai järjestelmän [arviointi \(1\)](#), jossa kohdetta verrataan toimijan itse laatimaan toiminnan tai järjestelmän standardin tai mallin mukaiseen kuvaukseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c751

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois vakan osalta

Arviointityöryhmä 7.5.2020: Jätetään hautumaan, kunnes ammatillinen ja korkeakoulutus ovat mukana. Keskeinen esim ammatillisella ja korkeakoulupuolella. Ehkä jatkossa varhaiskasvatuksessa. VAKAssa tehty kunnan laatustandardien tsekkaamisessa.

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos ja kun arviointikäsitteitä tarkastellaan myös ammatillisen ja korkeakoulujen näkökulmasta, tämä voi osoittautua tarpeelliseksi. Palataan siinä vaiheessa.

12.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä

873

omaehtoinen koulutus (2)

sv frivillig utbildning; självständig utbildning (2); självständiga studier; utbildning på egen hand

en self-motivated education (2)

määritelmä

omaehtoinen koulutus (1), joka kustannetaan valtaosin valtion ja kuntien rahoituksella ja mahdollisesti pieneltä osin [opiskelumaksuilla](#)

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) ja [vapaa sivistystyön](#) rahoituksen näkökulmasta käsitteet omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(1\)](#) ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c473

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(2\)](#) OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

OKSA-jaos 21.5.2021: OKSasta karsittiin pois käsite omaehtoinen koulutus (määritelmällä "muu kuin oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus"). Tuntui oudolta ajatella, että esim. korkeakoulutus olisi omaehtoista koulutusta, ja muutenkin käsitteen koettiin enemmän sekoittavan kuin selventävän.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 8.6.2021: Tarvitaanko siis myöskään käsitettä omaehtoinen koulutus (2)? Tai jos tarvitaan, silloin täytyy ehkä lisätä myös omaehtoinen koulutus (1).

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

874

henkilöstökoulutus (2)

sv personalutbildning

en staff-development and other training provided or purchased by employers; staff training

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on kokonaan tai osittain työnantajan rahoittamaa

huomautus

Ammatillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet

henkilöstökoulutus (2) ja *omaehtoinen koulutus (2)* ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c465

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

tarkistettava / käsittelyyn ammref 2018

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: OKSA-jaostolle ehdotus: pidetään sanastossa myös käsite *henkilöstökoulutus (1)*, jota EI määritellä rahoituksen kautta vaan yksinkertaisesti ”työnantajan henkilöstölleen järjestämä tai hankkima koulutus (1)”. Tämä käsite on vastinpari OKSAn käsitteelle .

Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: Ehdotetaan että vastinparin ”henkilöstökoulutus (1)” & ”omaehtoinen koulutus (1)” lisäksi tulee toinen vastinpari: ”henkilöstökoulutus (2)” (rahoituksen kautta määritelty) & ”omaehtoinen koulutus (2)”. Onko ok?

Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 7.4.2017: Pitäisikö/voisiko tämän käsitteen nimetä täsmällisemmin, esim. ”työnantajan rahoittama henkilöstökoulutus”? Tai ”työnantajan kokonaan tai osittain rahoittama henkilöstökoulutus”?

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin *omaehtoinen koulutus (2)* ja OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

875

maksu hyväksytyt arvosanan korottamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1495

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Seija Rasku 7.11.2017: Maksuihin liittyen ”maksu hyväksytyt arvosanan korottamisesta” voisi olla käsite, joka voitaisiin lisätä. Ks. laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 105 §.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistöä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

876

laskennallinen rahoitus

en imputed funding

huomautus

Käsitteen tunnus: c1543

Olga Lappi, OPH:n viestintä ja OPH:n sanastotyöryhmä, 14.6.2018: Toinen hankaluus on "laskennallinen rahoitus"- termin käännöksen kanssa. Ministeriö käyttää "imputed funding". Tämä on ilmeisesti rahoitusalan perussanastoa, mutta meille aiemmin tuntematon. Olemme aikaisemmin käyttäneet "calculatory funding", joka on meidän mielestä paljon ymmärrettävämpi, mutta onko sillä sitten kovinkin eri merkitys?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

24/7 early childhood education and care	417	alumni	175
24/7 ECEC	417	alumnus	175
academic advice	558	ancillary student support services	565
academic continuing education	479	annual plan for the implementation of the local curriculum	255
academic degree	644	annual registration	544
academic staff	103	annual tuition fee	734
academic support services	565	appeal (1)	787
academic year	340	appeal (2)	715
academy	91	applicant	309
accepting a student place	314	applicant category	347
accepting an offer of admission	314	applicant for early childhood education and care	296
accepting an offered student place	314	application	312
accreditation of competence	721	application and admissions system	377
accreditation of experiential learning	719	application cycle	341
accreditation of learning demonstrated in some other manner	719	application data	370
accreditation of prior learning (1)	724	application ID	391
accreditation of prior learning (2)	721	application number	391
achieved learning outcomes	278	application period	319
acquiring competence	7	application procedure	316
acquisition of competence	7	application procedure for early childhood education ..	295
additional application round	326	application round	341
additional proof of competence	345	application semester	335
adjustment of competence assessment	578	application term	335
administrative decision on admission	352	application year	336
administrative decision on the admission to early childhood education and care	297	applied course	234
administrative review of an assessment	716	applying for early childhood education	295
admission based on prior academic record	359	applying for education	307
admission decision	352	applying for education and training	307
admission decision	352	applying to weighted-curriculum education	306
admission of a student	343	apprenticeship agreement	484
admission of pupils (1)	354	apprenticeship training	485
admission of pupils (2)	355	apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation	488
admission offered	360	apprenticeship training based on a public service relationship	487
admission point	346	apprenticeship training based on an employment relationship	486
admission queue	383	apprenticeship training coordinator	183
admission ranking phase	378	aptitude test	350
admission score	346	area of study	30
admission status	385	around-the-clock early childhood education and care	417
admissions criterion	344	assessment (1)	691
admissions procedure (1)	316	assessment (2)	750
admissions procedure (2)	381	assessment criterion	693
admissions proposal	389	assessment data	692
admissions result	386	assessment discussion	708
admissions type listing	383	assessment for learning	691
admitted	364	assessment method	697
admitted student (1)	364	assessment of learning	691
admitted student (2)	148	assessment of learning outcomes	691
admittee	364	assessment of learning outcomes (??)	768
adult education and training	471	assessment rectification	716
adult education centre	82	assessment result	681
adult student	160	assessment scale	696
advance assignments	353	assessor of competence	185
advanced or supplementary VET	495	assistant (ECEC)	128
advanced or supplementary vocational education and training	495	assistant in early childhood education and care	128
advanced studies	242		
alumna	175		
alumnae	175		

Numbers in the index refer to the term record numbers.

auditing	872	certificate of resignation from general upper secondary school	634
authorisation to award a qualification and to provide VET	44	certificate of skills demonstration	637
authorisation to provide education	44	certificate of skills demonstration	638
authorised translators' examination	648	certificate of termination of studies	634
authority	105	certificate of vocational skills	639
autoplaiarism; see cheating.....	581	certificate-based admission	359
available courses	272	challenge	715
available courses and modules	272	cheating	581
available instruction	272	cheating on exam; see cheating.....	581
available intake	368	child	149
available student place	368	child's individual early childhood education and care plan	197
available teaching	272	childcarer (ECEC)	126
average weekly instruction time per year	289	childcarer in early childhood education and care ..	126
bachelor's degree (1)	665	childminder in family daycare	127
Bachelor's degree (1)	665	claim for a revised assessment	715
bachelor's degree (2)	664	claim for a revised decision	788
Bachelor's degree (2)	664	class	437
banning a student from attending instruction	589	class supervisor	133
basic education	461	class teacher	133
basic education certificate	625	class teacher	134
basic education for adults	515	class teaching	421
basic education in arts	467	classroom	796
basic education qualification	642	classroom assistant	115
basic education syllabus	188	classroom teacher	134
basic studies	240	client fee for early childhood education and care ..	730
bilingual education	433	client fee for full-time early childhood education and care	731
bilingual educational institution	78	client fee for part-time early childhood education and care	732
bilingual instruction	433	clinical training	609
blended learning	453	college	90
blended teaching	452	combination studies	208
business and industry committee	96	commissioned education	474
campus	55	commissioned education student	164
candidate	160	common subject	247
care	3	common unit	218
career plan	595	communication language	280
careers adviser	139	competence	790
caregiver	150	competence	866
centre-based early education activities	399	competence area	275
certificate	612	competence assessment	699
certificate (1)	640	competence badge (?)	215
certificate (2)	619	competence demonstration	685
certificate for completion of a subject syllabus	630	competence point	291
certificate for puhvi test	633	competence-based	490
certificate of a general upper secondary school diploma	632	competence-based qualification	638
certificate of attendance	620	competence-based qualification	650
certificate of competence (?)	214	competence-based vocational qualification for adults	650
certificate of completed education and training	618	completed course	681
certificate of completed preparatory education and training	618	completed credit	681
certificate of completed qualification units	616	completed study unit	681
certificate of completion of the basic education syllabus	629	completed unit (?)	681
certificate of final examination for oral communications skills	633	composition of qualification	205
certificate of language proficiency	621	comprehensive education	461
certificate of oral skills	631	comprehensive school	70
certificate of participation in education and training to complete a qualification	620	comprehensive school education	461
certificate of participation in preparatory education and training	620	comprehensive school enrolment	303
certificate of participation in VET	620	comprehensive school qualification	642
certificate of resignation	634	compulsory course (1)	243
		compulsory course (2)	232
		compulsory education	189

compulsory schooling	189	date of registration for the academic year	549
compulsory studies	206	day in early childhood education and care	414
compulsory studies	226	day in ECEC	414
compulsory studies	232	daycare	458
compulsory study unit	243	daycare centre	37
compulsory unit	206	decide which courses to take	304
computation model for admissions	390	decision on admission	352
computer-aided teaching	430	decision on student admission	352
conditional acceptance of an offer of admission ..	315	decision on the admission to early childhood education and care	297
conditional acceptance of student place	315	decision on the organisation of early childhood education and care	297
contact teaching	450	deem to have discontinued studies	159
continuing education	478	deem to have dropped out	159
continuing professional development	478	deem to have resigned	159
continuous learning	15	deferral of the start of studies	542
contract for arranging competence-based qualifications	46	defined learning outcomes	277
cooperation between home and school	749	degree (1)	640
coordinating teacher	137	degree (2)	644
core curriculum	198	degree certificate	619
core studies	240	degree diploma	619
correction of an assessment	716	degree mobility	600
course (1)	211	degree programme (1)	9
course (2)	231	degree programme (2)	10
course (3)	188	degree programme (3)	672
course catalogue	260	degree programme (4)	472
course coordinator	137	degree requirements	256
course fee	733	degree structure	205
course in home economics	527	degree student	161
course material	803	degree studies	672
course preparatory to general upper secondary education	520	degree system	31
course registration	304	degree title	641
course selection	272	DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies	841
course unit; see study unit.....	211	DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals .	842
courses on offer	272	DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegul	839
CourseUnit	852	ations	839
CourseUnitAssessmentMethods	840	DegreeProgrammeFinalExamination	847
CourseUnitCode	856	DegreeProgrammeStructureDiagram	844
CourseUnitContent	853	DegreeProgrammeTitle	843
CourseUnitLevel	855	demonstration of competence	684
CourseUnitRecommendedReading	858	demonstration of eligibility	334
CourseUnitTeachingMethods	851	demonstration of skills	688
CourseUnitTermPattern	860	denial of access to dormitory accommodation	593
CourseUnitTitle	854	deputy head of early education centre	120
CourseUnitType	857	designated person	105
CourseUnitYearOfStudy	849	detention	586
court training	610	development and service activities for working life	61
cr	292	diagnostic assessment	763
credit (1)	290	differentiation of teaching	268
credit (2)	292	diploma (1)	640
credit mobility (1)	600	diploma (2)	613
credit mobility (2)	601	diploma (3)	612
credit transfer	724	direct admission	359
credit unit	293	director of early childhood education and care	118
criterion-referenced assessment	770	disciplinary action (1)	583
cross-curricular theme	266	disciplinary action (2)	584
cross-institutional student	172	disciplinary educational discussion	585
curriculum	253	disciplinary measure	583
custodian	150	disciplinary sanction	584
daily early childhood education and care	413	discipline	580
daily ECEC	413	discretionary admission	358
data model for admissions	390	distance between a student's home and school .	746
date of entry into the student register	548		
date of registration for the academic term	549		

distance between home and school	746	ECTS credit	292
distance teaching	451	education (1)	1
distribution of lesson hours	187	education (2)	2
distribution of study hours	187	education (3)	8
Doctor's degree	670	education (and training?) for a particular vocational task	496
doctoral degree	670	education and training fee	733
doctorate	670	education and training provision	271
double degree	652	education and training to complete a qualification	472
dropout	158	education and training unit	498
dual degree	652	education assistant	115
e-teaching	430	education facilities	796
early childhood education and care	458	education institution (2)	54
early childhood education and care activities	397	education licence	44
early childhood education and care centre	37	education note	302
early childhood education and care client fee	730	education pilot	511
early childhood education and care day	414	education programme (1)	9
early childhood education and care environment	442	education programme (2)	10
early childhood education and care personnel	99	education provided by universities of applied sciences	465
early childhood education and care place	298	education provided in a foreign language	287
early childhood education and care service	396	education provider (1)	41
early childhood education and care service organiser	33	education provider (2)	42
early childhood education and care service provider	34	education provider offering comprehensive education	41
early childhood education and care site	35	education provider offering general upper secondary education	42
early childhood education and care staff	99	education provider-specific curriculum	254
early childhood education and care unit	35	education record	792
early childhood education decision	297	education required for achieving vocational competence	501
early childhood education enrolment	301	education system	17
early childhood education premises	35	education trial	511
early childhood educator (1)	123	educational background	330
early childhood educator (2)	126	educational establishment (1)	53
early childhood educator (3)	125	educational establishment (2)	54
early education centre	37	educational institute (1)	53
early education centre activities	399	educational institute (2)	54
early education setting	35	educational institution (1)	53
early years education	458	educational institution (2)	54
early years teacher; see teacher in early childhood education and care	123	educational level	28
EB certificate	655	educational material	803
EB diploma	655	educational organisation	53
ECEC	458	educational premises	55
ECEC activities	397	educational trial	511
ECEC applicant	296	educator in early childhood Steiner education	129
ECEC centre	37	educator in early childhood Steiner education and care	129
ECEC client fee	730	effectiveness	772
ECEC day	414	elementary school	56
ECEC director	118	eligibility (1)	328
ECEC employee	101	eligibility (2)	790
ECEC environment	442	eligibility for doctoral studies	332
ECEC intake (tilastoissa)	299	eligibility for further studies	331
ECEC meals	744	eligibility for postgraduate studies	332
ECEC personnel	99	eligibility for third-cycle studies	332
ECEC place	298	enrolment	541
ECEC service	396	enrolment date	549
ECEC service organiser	33	entrance exam	349
ECEC service provider	34	entrance examination	349
ECEC services which operate 24/7	417	entrance examination group	376
ECEC staff	99	entrance test	349
ECEC staff member	101	entrant	148
ECEC unit	35		
ECEC working term	407		
ECEC working year	406		
ECTS cr	292		

entrepreneur's apprenticeship training	489	Finnish matriculation examination	654
entry into the student register	543	Finnish Student Health Service fee	740
environment for competence demonstration	686	first calendar year of educational programme	338
European Baccalaureate	655	first semester of studies	337
European Baccalaureate certificate	655	first term of school	337
European Baccalaureate diploma	655	first term of studies	337
European School	76	first-cycle degree	665
European Schooling	76	first-cycle polytechnic degree	664
evaluation (1)	750	first-time applicant	310
evaluation (2)	691	flexible basic education	429
evaluation (3)	767	flexible comprehensive education	429
evaluation criterion	693	flexibly scheduled early childhood education and care	416
evaluation data	692	flexibly scheduled ECEC	416
evaluation method	697	folk high school	80
evaluation of education	767	follow-up (?)	751
evaluation plan	774	foreign degree	677
evaluation report	775	foreign diploma	677
evening care in early childhood education and care .. 419		foreign language educational institution	77
evening care in ECEC	419	foreign qualification	677
examination for authorised translators	648	forfeiture of the right to study	534
exception to vocational competence requirements or to key competence requirements	596	form in which early childhood education and care is organised	404
exchange student	602	form of education (1)	50
execution	689	form of education (2)	273
extended compulsory education	573	form of education (2)	51
extended hours in ECEC (1)	416	form of education (3)	48
extended hours in ECEC (2)	419	form of instruction	448
extension of the right to study	537	form of learning	447
extension of the time for completing studies	537	form of vocational education and training; see form of education (3).....	48
extension studies	478	form teacher	133
extent of studies	274	formative assessment	764
extern evaluation	759	framework of reference	773
external evaluation	759	free choice studies (?)	219
facilitation	4	fresher	148
factor of quality	784	freshman	148
faculty (1)	91	FSHS fee	740
faculty (2)	103	full-day early childhood education and care	410
falsification; see cheating.....	581	full-day ECEC	410
family daycare (1)	400	full-time early childhood education and care	408
family daycare (2)	38	full-time early childhood education and care	410
family daycare childminder	127	full-time ECEC	408
family daycare premises	38	full-time ECEC client fee	731
family-based daycare	400	full-time teacher	131
fee-paid teacher	142	further training	478
fee-paying service	68	further vocational qualification	662
feedback	704	general education	455
field of education (1)	29	general support	567
field of education (2)	30	general upper secondary education	463
field of study (1)	29	general upper secondary education certificate	626
field of study (2)	30	general upper secondary education syllabus	188
field of vocational education and training	29	general upper secondary qualification	653
final assessment	702	general upper secondary school	73
final assessment criteria	694	general upper secondary school diploma	230
final certificate	625	general upper secondary school Gymnasieexamen diploma	659
final examination for oral communications skills; see certificate of final examination for oral communications skills.....	633	GeneralInformationForMobileStudents	833
final phase of basic education for adults	518	GeneralInformationOnCostOfLiving	832
final project	682	GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilitie s	838
financial compensation for education and training	564	GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpec ialNeeds	817
FINEEC	754	GeneralInformationOnFinancialSupport	823
Finnish Education Evaluation Centre	754		

GeneralInformationOnInsurance	836	impact	772
GeneralInformationOnInternationalProgrammes .	819	improving a grade	718
GeneralInformationOnInternships	828	improving a mark	718
GeneralInformationOnLanguageCourses	820	imputed funding	876
GeneralInformationOnMeals	826	in-depth course	233
GeneralInformationOnMedicalFacilities	831	in-service training	478
GeneralInformationOnSportsFacilities	834	inclusion of a course	726
GeneralInformationOnStudentAffairsOffice	825	inclusion of a credit	726
GeneralInformationOnStudentAssociations	830	inclusion of studies	726
GeneralInformationOnStudyFacilities	835	incoming exchange student	604
geographical area of operation of a vocational education and training provider	65	individual early childhood education and care plan for a child	197
German International Abitur Diploma	658	individual ECEC plan	197
grade (1)	436	individual educational plan	262
grade (2)	695	individual plan for completing competence-based qualification	263
grade improvement	718	individual study and training plan	264
grading	691	individual study plan	258
grading scale	696	individual study programme	259
grading; see assessment (1).....	691	individualised curriculum	262
graduate programme	472	individualised curriculum	572
graduate studies	472	initial intake	368
group	437	initial vocational qualification	661
group family daycare (1)	401	institute-specific curriculum	254
group family daycare (2)	39	InstitutionAcademicAuthorities	821
group family daycare premises	39	InstitutionAcademicCalendar	822
group in early childhood education and care	36	InstitutionAdmissionProcedures	837
group in ECEC	36	InstitutionalEctsCoordinator	827
group supervisor	133	InstitutionGeneralDescription	829
group tutor	133	InstitutionMainUniversityRegulations	824
guardian	150	InstitutionName	818
guidance	5	instruction (1)	2
guidance counselling	558	instruction (2)	4
guidance counsellor (1)	138	instruction given in the form of lectures	423
guidance counsellor (2)	139	instruction preparatory to general upper secondary education	520
guidance for studies (1)	558	instruction preparing for general upper secondary education	520
guidance for studies (2)	5	instructional material	804
Gymnasieexamen diploma	659	instructor	115
Gymnasieexamen high school diploma	659	instructor	130
half-day early childhood education and care	411	intake quota	348
half-day ECEC	411	integration training for adult migrants	524
head of early childhood education and care	118	integration training for migrants	524
head of early education centre	119	intended learning outcomes	277
head of family daycare	121	intensified support	568
head of family-based daycare	121	intensive special needs support	577
high school	73	interim degree preceding the doctorate	669
high school diploma	626	interim report card	623
higher education	464	intermediate report	623
higher education degree	644	intermediate studies	241
higher education institution	87	International Baccalaureate certificate	656
higher university degree	667	International Baccalaureate diploma	656
home-school cooperation	749	internship	608
homeroom group	437	introductory phase to basic education for adults .	516
homeroom group guidance	870	job placement	608
homeroom teacher	133	joint admissions	357
homes and schools working together	749	joint application procedure	321
hospital education	492	joint application system; see joint application procedure.....	321
hourly-paid teacher	142	joint degree	671
IB diploma	656	key competence requirement	223
identification and documentation of planned learning	719	key competences for lifelong learning	14
identification of competence	720	kindergarten (1)	458
identification of learning	720		
identification of prior learning	720		
IEP	262		

kindergarten (2)	37	lifewide learning	13
kindergarten special teacher	124	listing based on admissions type	383
kindergarten teacher	123	literacy training for adult migrants	522
labour market training	480	literacy training in liberal adult education	523
language immersion	434	literacy training phase of basic education for adults ..	517
language of instruction (1)	282	local curriculum	254
language of instruction (2)	283	local curriculum for early childhood education and	
language of instruction and degrees	282	care	196
language of instruction and examination	282	local curriculum for ECEC	196
language of instruction, examinations and degrees ...	282	local optional studies	229
language of learning	285	local school	393
language of qualification	285	LOI; see organisation of studies.....	10
language proficiency certificate	621	LOS; see studies (1).....	9
language proficiency test (1)	351	lower secondary school	57
language proficiency test (2)	645	lower university degree	665
language programme	252	luentosali; see teaching facilities.....	796
language shower	435	luokkahuone; see teaching facilities.....	796
language test	351	maintainer of liberal adult education institution	43
language used in early childhood education and care		major	237
.....	281	major subject	237
language used in ECEC	281	mandatory course (1)	243
LanguageOfInstruction	850	mandatory course (2)	232
learner	146	mandatory studies	232
learning	12	mandatory study unit	243
learning achievements	278	mark	695
learning attainments	278	mark improvement	718
learning environment	443	marking	691
learning facilities	797	marking scale	696
learning material	805	master's degree (1)	667
learning objectives	277	Master's degree (1)	667
learning opportunity (1)	9	master's degree (2)	666
learning opportunity (2)	10	Master's degree (2)	666
learning opportunity (3)	11	Master's degree programme	673
learning opportunity instance	10	Master's programme	673
learning opportunity specification	9	materials fee	733
learning outcome evaluation	768	matriculation examination	654
learning outcomes (1)	277	Matriculation Examination Board	813
learning outcomes (2)	278	matriculation examination candidate ID	791
learning outcomes (2)	278	matriculation examination certificate	635
learning plan	257	matriculation examination grade	695
LearningOpportunityType	845	matriculation examination test	812
lecture	423	matriculation examination test grade	695
lecture room	796	maturity essay	683
lecturer	131	maturity test	683
Lecturer	848	maximum intake	368
lectures	423	meals in early childhood education and care	744
legal entity for early childhood education and care ...	32	meet the requirements	790
legal entity for education	40	mentor	179
lesson	270	method of demonstrating competence	690
level of education	28	method of vocational education and training (2) ...	49
liberal adult education	457	micro credential (1)	212
liberal adult education institution	79	micro credential (2)	213
liberal adult education teacher	145	migrant student	171
licence	612	minor	238
licence to award a qualification and to provide VET . .	44	minor subject	238
licence to provide education	44	misappropriation; see cheating.....	581
licenciate and doctoral degrees	668	misrepresentation; see cheating.....	581
licenciate or doctoral degree	668	mission of education	269
licentiate degree	669	mission of general upper secondary education ..	269
Licentiate degree	669	mode of teaching	446
lifelong learning	13	module (1)	216
		module (2)	244
		monitoring (?)	751

morning and afternoon activities	742	operational unit	59
morning and afternoon activities instructor	107	option available for application	373
multi-grade class	437	optional module	207
multi-member governing body of the education provider	64	optional subject	248
multiform teaching	452	order of preference	375
national application procedure; see joint application procedure.....	321	order someone to leave	587
national certificate of language proficiency	646	order to leave	587
national core curriculum	198	organisation of studies	10
national core curriculum for early childhood education and care	195	organiser of competence test	45
national core curriculum for ECEC	195	organiser of competence-based qualification	45
national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education	199	organiser of early childhood education and care	33
national curriculum guidelines on early childhood education and care	195	other VET	494
national education and training committee	94	other vocational education and training	494
national language examination	646	outgoing exchange student	603
national learner ID	801	parallel studies to complete two or more qualifications	652
national optional studies	227	parent	150
national qualification requirements	200	parent and carer	150
national school-leaving examination	654	parent or guardian	150
neighbourhood school	393	parent or other person who has custody of a student	150
non-academic student support services	565	part-day early childhood education and care	411
non-attending student	154	part-day ECEC	411
non-degree right to study	539	part-time early childhood education and care	409
non-degree student	167	part-time ECEC	409
non-degree studies	509	part-time ECEC client fee	732
non-standard hour early childhood education and care	416	part-time special needs education	425
non-standard hour ECEC	416	part-time teacher	142
number of ECEC places	299	part-weekly early childhood education and care	412
number of ECEC places available	299	part-weekly ECEC	412
obligation to arrange pre-primary education	192	partner institution for open university instruction	93
obligatory course (1)	243	PCDP instructor	184
obligatory course (2)	232	pedagogical evaluation	570
obligatory module	206	pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil	571
obligatory studies	232	peer assessment	761
obligatory study unit	243	peer evaluation	761
occupational competence	806	peer feedback	705
on a waiting list	366	peer learning	16
on-the-job learning	608	peer review	707
on-the-job training	608	performance	681
online teaching	430	period of work experience	607
open activities in early childhood education and care	402	person having custody	150
open activities in ECEC	402	person in charge	105
open badge	215	person in charge in early childhood education and care	122
open centre-based early education activities	403	person of compulsory school age	190
open early childhood education and care activities 402	402	person participating in commissioned education	164
open ECEC activities	402	person responsible for training agreement	180
open higher education studies	468	person who has custody of a child	150
open polytechnic education	470	person who qualifies as a first-time applicant	311
open UAS studies	470	person within the scope of compulsory education	190
open university of applied sciences studies	470	personal competence development plan	261
open university route	382	personal early childhood education and care plan	197
open university studies	469	personal ECEC plan	197
open university track	382	personal study plan	258
operating culture	445	personalisation	594
operating day of the early childhood education and care unit	415	personalisation documentation	265
operating licence	44	personalised early childhood education and care plan	197
		personalised ECEC plan	197
		personalised educational plan (?)	262

personalised study plan	258	preschool special teacher	124
personnel	98	preschool teacher (1)	123
personnel training	475	preschool teacher (2)	132
PhD	670	president	104
place in early childhood education and care	298	previous degree	330
place in ECEC	298	previous qualifications	330
place of activity	59	primary and lower secondary education	461
placement	379	primary and lower secondary education certificate	625
placement	608	primary application round	325
placement results	388	primary right to study	538
plagiarism; see cheating.....	581	primary school	56
plan for arranging competence tests	47	principal	104
playschool (1)	458	principal lecturer	144
playschool (2)	37	principal workplace instructor	178
playschool special teacher	124	prior degree	330
playschool teacher	123	private daycare	405
polytechnic	88	private early childhood education and care	405
polytechnic Bachelor's degree	664	private ECEC	405
polytechnic degree	644	privately run early childhood education and care	405
polytechnic education	465	process-related factor of quality	786
polytechnic Master's degree	666	procurement of education	67
postgraduate degree	668	professional competence	806
postgraduate programme	472	professional specialisation education	510
postgraduate student	163	professor	112
postponement of the start of studies	542	programme leading to a general upper secondary qualification	472
potential applicant	147	proof of completed study units	634
potential intake	368	proposal for placement phase	387
pre-application stage	300	provision of study opportunities	271
pre-doctoral degree	669	PSP	258
pre-primary education	460	public administration language examination	647
pre-primary education enrolment	301	public health nurse	116
pre-primary teacher	132	puhvi certificate	633
pre-vocational programme	525	punishment	584
preferred option for application	374	pupil	151
preferred study programme	374	pupil admission (1)	354
preliminary assignments	353	pupil admission (2)	355
preliminary selection phase	356	pupil admission based on selection criteria (??)	355
preparatory education and training	497	pupil and student welfare	560
preparatory education and training for VET	499	pupil assessment	691
preparatory education and training for vocational education and training	499	pupil in compulsory education	190
preparatory education and training for work and independent living	500	pupil selection	355
preparatory education for basic education	519	pupil with special needs	176
preparatory education for general upper secondary education	520	put studies on hold	531
preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers	520	qualification (1)	640
preparatory education for immigrants for vocational education and training	526	qualification (2)	790
preparatory education for vocational studies	525	qualification (ECTS)	861
preparatory education for vocational training	499	qualification certificate	619
preparatory education student	166	qualification committee	95
preparatory training and guidance for vocational upper secondary education	525	qualification fee	737
preparatory training for a competence-based qualification	508	qualification structure (1)	205
prerequisite	859	qualification structure (2)	31
prerequisites for admission of a student	328	qualification title	641
preschool (1)	458	qualification unit	216
preschool (2)	37	qualification-specific health requirement	333
preschool (3)	460	qualifications level	279
preschool education obligation	191	quality indicator	781
		quality management	782
		quality management system	783
		raise a grade	718
		raise a mark	718
		range of studies	274
		readmission	533

reassessment	714	school dropout	158
recognition of competence	721	school enrolment	303
recognition of informal learning	719	school ethos	445
recognition of learning	721	school head	104
recognition of non-formal learning	719	school health care	561
recognition of prior learning	721	school health service	561
recognition of qualifications	727	school meal	745
rectification of assessment (1)	712	school nurse	116
rectification of assessment (2)	716	school ordinance	582
rector	104	school psychologist	113
register as non-attending	546	school rules	582
registration (1)	304	school rules and regulations	582
registration (2)	541	school social worker	114
registration for the academic term	545	school transport (?)	747
registration for the academic year	544	school travel	746
registration status for the academic term	547	school values, practices and procedures	445
registration status for the academic year	547	school year	340
rehabilitative instruction and guidance for the disabled	528	school year report card	624
Reifeprüfung diploma	657	school-leaving certificate	613
reinstatement of the right to study	533	school-specific annual plan	255
religion and worldview studies	251	scope of competence (??)	274
remedial teaching	424	scope of studies	274
remote teaching	451	scope of syllabus	188
removal from the class	588	screening of application opportunities	300
removal from the premises	588	second-cycle degree	667
renouncement of the right to study	535	second-cycle polytechnic degree	666
report card	612	secondary application round	327
request for a review	787	secondary education establishment	72
request for an administrative review	788	secondary education institution	72
request for an administrative review of an assessment	715	secondary educational establishment	72
request for rectification of an assessment	715	secondary school	394
request for rectification of assessment	713	secondary school graduate	177
required course	243	select students	342
required prior studies	329	selection criterion	344
required study unit	243	selection decision	352
requirements for preparatory education and training . 204		selection method	381
requirements of competence-based qualification .201		selection procedure	381
resit a test	717	self-assessment	703
resit an exam	717	self-evaluation	760
retake a test	717	self-motivated education (2)	873
retake an exam	717	semester	339
retraining and upgrading of qualifications	473	SEN teacher	136
review procedure	787	senior high school	73
revised decision	716	separate admissions procedure	322
revised decision on assessment	714	separate application procedure	322
revocation of the right to study	532	separate examination	651
revoking the right to study	532	separate non-degree right to study	539
right to complete non-degree studies	539	service and production supporting instruction	69
right to early childhood education and care	186	service and production supporting tuition	69
right to study	529	set of study options available for applicants	371
rolling admissions	323	set of study units	225
rolling application procedure	323	shared application procedure	320
rules	582	shift care in early childhood education and care .	416
rules and regulations	582	shift care in ECEC	416
rules of procedure	582	sign language	811
sanction	584	site of early childhood education and care	35
school (1)	54	sixth form	73
school (2)	91	skills demonstration	684
school admission area	395	social benefit for students	559
school culture	445	social pedagogue (ECEC)	125
school doctor	117	social pedagogue in early childhood education and care	125
		special early childhood educator	124
		special education teacher	136

special education teacher (ECEC)	124	student health care	562
special education teacher in early childhood education and care	124	student health service	562
special educational mission	60	student in compulsory education	190
special educational needs teacher	136	student instruction week	294
special examination	651	student mobility	600
special needs assistant	115	student number	799
special needs class	439	student place	529
special needs early childhood educator	124	student selection	342
special needs early education teacher	124	student selection register	380
special needs education (1)	426	student services	565
special needs education (2)	427	student studying for an upper secondary qualification	161
special needs school	86	student taking part in a program leading to an upper secondary qualification	161
special needs support	576	student union (1)	816
special needs teacher	136	student union (2)	798
special needs teacher in ECEC	124	student union member	815
special school	86	student union membership fee	738
special support	569	student welfare	560
specialisation	276	student welfare body	560
specialisation course	233	student who has discontinued studies	158
specialisation studies	242	student who has forfeited the right to study	158
specialised vocational institution	85	student who has relinquished the right to study ...	157
specialist education	510	student who has resigned	157
specialist option	276	student who has waived the right to study	157
specialist training	510	student with special needs	176
specialist vocational qualification	663	student year group	441
specific educational mission	60	students who begin their studies in the same year 441	441
sports institute	84	studies (1)	9
staff	98	studies (2)	10
staff members taken into account in the staff-child ratio	100	studies (3)	640
staff training	874	studies supporting learning skills	504
staff-development and other training provided or purchased by employers	874	study (4)	6
stage of admissions procedure	384	study attainment	681
start class	428	study centre	83
start comprehensive school education one year earlier than enacted	193	study counsellor	139
start comprehensive school education one year later than enacted	194	study entitlement	529
start date of studies	551	study entitlement status	530
start date of the right to study	550	study entity	225
state administration language examination	647	study facilities	797
status of the right to study	530	study group	438
statutory duty to arrange pre-primary education ..	192	study guidance	558
structural factor of quality	785	study material	805
student	151	study module (1)	224
student	152	study module (2)	239
student admissions	342	study opportunities available	271
student admissions register	380	study place	529
student advice	558	study programme	260
student advisor	106	study programme (1)	9
student assessment	691	study programme (2)	10
student association	798	study programme available for application	373
student association membership fee	739	study right	529
student body (1)	802	study support services	565
student body (2)	798	study unit	211
student care services	560	study week	293
student counsellor	139	study year	340
student education record	792	subfield	30
student entitled to special needs education	176	subject	246
student entitled to special needs support (?)	176	subject group	250
student exchange	601	subject of common unit	246
student feedback	800	subject selection	249
		subject student	165
		subject syllabus	188

subject teacher	135	teaching time	449
subject teaching	431	team study	420
substitution of a course	725	technical vocational education and training	456
substitution of a credit	725	temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds	555
substitution of studies	725	term	339
subunit	216	termination of the right to study	536
successful pass	681	tertiary education	464
summative assessment	766	tertiary-level institution for occupational teacher training	89
summer university	81	test	812
supplementary application round	326	thematic studies	228
supplementary early childhood education and care ... 459		theme studies	236
supplementary ECEC	459	thesis	682
support for learning	579	thesis project	682
support provided in early childhood education and care	566	third-cycle degree	668
support provided in ECEC	566	time period when instruction takes place	449
suspension	592	time period when teaching takes place	449
suspension for a fixed period	592	time-restricted admissions	324
suspension for a fixed term	592	time-restricted application procedure	324
suspension of a student from school	591	TOEFL; see language proficiency test (2).....	645
syllabus	188	traineeship	608
syllabus student	165	traineeship for university students	608
systematic evaluation	762	training	8
target language	284	training agreement	482
teacher	130	training based on a training agreement	483
teacher (ECEC)	123	training programme	275
teacher in early childhood education and care ...	123	training staff	102
teacher in pre-primary education	132	training trial	511
teacher of common studies	141	transcript of completed studies	614
teacher training	611	transcript of completed study units	614
teacher-in-charge	137	transcript of study records	615
teacher's aide	115	transfer application procedure	308
teaching (1)	2	transfer student	171
teaching (2)	4	transition	444
teaching aide	115	transition phase	444
teaching and research staff	103	transversal competence	267
teaching and research staff on the 1st level of their career path	108	tuition (1)	4
teaching and research staff on the 2nd level of their career path	109	tuition (2)	734
teaching and research staff on the 3rd level of their career path	110	tuition fee	734
teaching and research staff on the 4th level of their career path	111	tutor	133
teaching and research staff on the first level of their career path	108	tutor group	437
teaching and research staff on the fourth level of their career path	111	TVET	456
teaching and research staff on the second level of their career path	109	type of application procedure	317
teaching and research staff on the third level of their career path	110	type of application round	318
teaching assistant	115	type of ECEC activity	398
teaching facilities	796	type of education	273
teaching group	438	type of ownership	52
teaching group size	440	UAS	88
teaching hour	270	undergraduate student	162
teaching material	804	unit (1)	59
teaching on offer	272	unit (2)	216
teaching practice	611	unit of preparatory education and training (?)	498
teaching premises	58	unit of scope	288
teaching provided in a foreign language	286	unit of the scope of studies	288
teaching staff	102	unit promoting individual vocational competence	221
		university	90
		university consortium	92
		university degree	644
		university education	466
		university of applied sciences	88
		university of applied sciences degree	644
		university of applied sciences education	465
		untentured teacher	142

upbringing	1	220	
upper secondary education	462	vocational upper secondary certificate	636
upper secondary general education	463	vocational upper secondary education	505
upper secondary general school	73	vocational upper secondary education and training ...	456
upper secondary qualification	643	vocational upper secondary education and training ...	505
upper secondary school (1)	72	vocational upper secondary education for adults ..	507
upper secondary school (2)	73	voluntary additional basic education	514
upper secondary school teacher	143	waiver of the right to study	535
upper secondary vocational education	456	web-based teaching	430
validated competence	278	weekend care in early childhood education and care	
validated learning	278	418
validation of learning	807	weekend care in ECEC	418
verbal assessment	700	weekly lesson per year	289
VET	456	weighted-curriculum	491
VET provider	42	work-study (?)	608
vocational adult education and training	507	working term in early childhood education and care ..	407
vocational competence	806	working term in ECEC	407
vocational competence requirement	222	working year in early childhood education and care ..	406
vocational education and training	456	working year in ECEC	406
vocational education and training for athletes	502	workplace education and training	481
vocational education and training provider	42	workplace instructor	178
vocational field (?)	789	workplace instructor training	512
vocational further education and training	506	workplace tutoring	556
vocational institution	74	written assessment	700
vocational qualification	660	written caution	590
vocational school	74	written warning	590
vocational school teacher	140	year	436
vocational skill	806	year of completion of the matriculation examination ..	814
vocational skills requirement	222	you have not received a study place	367
vocational special education institution	75		
vocational studies teacher	140		
vocational teacher	140		
vocational teacher training institution	89		
vocational unit	217		
vocational unit based on local competence needs			

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger termpostnumren.

1–6-skola	56	ansökning till utbildning	307
7–9-skola	57	ansöknings- och antagningssystem	377
akademi	91	ansökningsalternativ	373
akademisk grad	641	ansökningsbehörighet	328
aktör inom läroavtalsutbildning	97	ansökningsförfarande till utbildning	316
aktör inom småbarnspedagogik	32	ansökningsmål	373
allmän språkexamen	646	ansökningsnummer	391
allmänbildande utbildning	455	ansökningsobjekt	373
allmänt stöd	567	ansökningsomgång (1)	341
alumn	175	ansökningsomgång (2)	318
anmäla sig som frånvarande	546	ansökningsperiod	335
anmälan till förskolan	301	ansöknings sätt	317
anmälan till grundläggande utbildning	303	ansökningstermin	335
anmälan till skolan	303	ansökningstid	319
anmälan till undervisning	304	ansökningstyp	318
anmälning (1)	540	ansökningsår	336
anmälning (2)	541	ansökningsönskemål	374
anordnare av fristående examen	45	antagen (1)	364
anordnare av gymnasieutbildning	42	antagen (2)	360
anordnare av småbarnspedagogik	33	antagning av elev (1)	354
anordnare av utbildning (1)	41	antagning av elev (2)	355
anordnare av utbildning (2)	42	antagning av studerande (1)	342
anordnare av yrkesutbildning	42	antagning av studerande (2)	343
anpassad bedömning	794	antagning enligt provning	358
anpassade krav på yrkesskicklighet	795	antagning på basis av betyg	359
anpassning av bedömningen av kunnandet	578	antagning som studerande	343
anses ha avgått	159	antagnings- och lämplighetsprov	350
anskaffning av utbildning	67	antagningsbehörighet	328
anställd inom småbarnspedagogik	101	antagningsbeslut	352
anställda	98	antagningsframställning	389
anställda inom småbarnspedagogik	99	antagningsförfarande	381
ansvarig arbetsplatshandledare	178	antagningsförslag	387
ansvarig handledare	182	antagningsgrund	344
ansvarig lärare (1)	137	antagningskriterium	344
ansvarig lärare (2)	105	antagningskvot	348
ansvarig lärare (3)	182	antagningskö	383
ansvarig person inom småbarnspedagogik	122	antagningskörning	378
ansvarsperson	105	antagningspoäng	346
ansvarsperson för läroavtal	180	antagningsprincip (1)	344
ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats	180	antagningsprincip (2)	381
ansvarsperson för utbildningsavtal	180	antagningsprov	349
ansvarsperson inom småbarnspedagogik	122	antagningsregister	380
ansökan (1)	370	antagningsresultat	386
ansökan (2)	312	antagningsskede	384
ansökan (3)	313	antagningsstatus	385
ansökan för överflyttande studerande	308	antagnings sätt	381
ansökan med ansökningstid	324	antal nybörjarplatser; se nybörjarplats	368
ansökan om överflyttning	308	antal platser inom småbarnspedagogik	299
ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga	305	arbetserfarenhet	810
ansökan till betonad undervisning	313	arbetskraftsutbildning	480
ansökan till flera mål samtidigt	320	arbetslivskommission	96
ansökan till sekundär skola	313	arbetsplatshandledare	178
ansökan till skolan	313	arbetsplatshandledarutbildning	512
ansökan till småbarnspedagogik	295	arbetsplatshandledning	556
ansökan till undervisning med särskild betoning	306	arbetsplatsutbildare	178
ansökan till utbildning (1)	307	arbetspraktik	608
ansökan till utbildning (2)	312	arbetstagare inom småbarnspedagogik	101
ansökans nummer	391	assistent inom småbarnspedagogik	128
		auditering	872
		auskultering	610

Numren i registret anger termpostnumren.

dokument om personlig tillämpning	265	218	
dokumentering av handledning	557	examensfordringar	256
drag över studieprestationer	615	examensgrunder	200
du har inte fått en studieplats	367	examensinriktad fortbildning	473
dubbelexamen	652	examensinriktad utbildning	472
dygnetruntvård	417	examenskommission	95
e-kurs	430	examensprestation vid fristående examen	689
EB-examen	655	examensrätt	529
effekt	772	examensspecifikt krav på hälsotillståndet	333
egentlig ansökan	325	examensstruktur	205
elev	151	examenssystem	31
elev i behov av särskilt stöd	176	examenstillfälle	688
elev med särskilda behov	176	examensutbildning	472
elevantagning (1)	354	examinand	160
elevantagning (2)	355	examinator	105
elevbedömning	691	extern utvärdering	759
elevens material	805	fackområde	789
elevhandledare	138	fakultet	91
elevhandledning	558	familjedaghem	38
elevhälsa	560	familjedagvård	400
elevkår	802	familjedagvårdare	127
elevnummer	799	familjedagvårdschef	121
elevupptagningsområde	395	familjedagvårdsföreståndare	121
elevvård	560	familjedagvårdsledare	121
enhet för studiernas omfattning	288	finländsk studentexamen	654
erkännande av examina	727	flerformsundervisning	452
erkännande av kunnande	721	flexibel grundläggande utbildning	429
erkännande av tidigare förvärvat kompetens	721	flexibel studierätt	605
erkännande av tidigare förvärvat kunnande	721	folkhögskola	80
ersättande av studieprestation	725	form för anordnandet av småbarnspedagogik	404
ersättande undervisning	432	form för ordnande av utbildning	48
etappmål	444	form i vilken utbildningen ordnas	48
Europaskola	76	formativ bedömning	764
Europaskolornas European Baccalaureate -examen	655	formativ utvärdering	764
European Baccalaureate-examen	655	formativ utvärdering av utbildning	764
evaluering (1)	750	forskarexamen	668
evaluering (2)	691	forskarstuderande	163
evaluering av utbildning	767	forskarutbildning; se tidigare utbildning.....	330
evalueringsmaterial	692	forsknings- och utvecklingsverksamhet	808
examen	640	fortbildning (1)	478
examen för auktoriserade translatorer	648	fortbildning (2)	479
examen inom yrkesutbildning på högre nivå	680	fortgående ansökan	323
examen på andra stadiet	643	fortsatt studierätt	537
examen på grundnivå	642	fostran	1
examen på grundstadiet	642	fostrande samtal	585
examen på institutnivå	679	FoU	808
examen på skolstadiet	678	fristående examen	650
examen som avlagts utomlands	677	fristående studerande	167
examens kravnivå	279	fristående studier utan rätt att avlägga examen	509
examens kvalifikationsnivå	279	fritt bildningsarbete	457
examensarbete	682	fritt valbar examensdel	219
examensarrangör	45	frivillig utbildning	873
examensavgift	737	frånvaroaanmäld studerande	154
examensbenämning	641	fusk	581
examensbetyg	619	förberedande utbildning	497
examensdel	216	förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare	526
examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet	220	fördjupad kurs	233
examensdel som erbjuder lokalt	220	fördjupade studier	242
examensdel som individuellt breddar examen	221	föreläsning	423
examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen	221	föreläsningsundervisning	423
examensdel som kompletterar yrkeskompetensen	218	företagarens läroavtalsutbildning	489
		förhandsantagning	356
		förhandsuppgifter	353

förlust av studierätten	534	handledande lärare	182
förlängd läroplikt	573	handledande utbildning	497
förlängning av studierätt	537	handledning	5
förlängning av studietid	537	heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..	410
förskola	458	heldagsvård	410
förskoleundervisning	460	huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete ..	43
första urval	356	huvudämne	237
förstagångssökande	310	hybridundervisning	454
försörjare	150	högre högskoleexamen	667
förurval	356	högre yrkeshögskoleexamen	666
förvägra (någon) rätt att delta i undervisning	589	högskola (1)	87
förvärvande av kunnande	7	högskola (2)	91
gemensam ansökan (1)	321	högskoleexamen	644
gemensam ansökan (2)	320	högskolepraktik	608
gemensam antagning	357	högskoleprov; se studentexamen.....	654
gemensam examen	671	högskoleutbildning	464
gemensam examensdel	218	högskolornas fortbildning	479
gemensamt ämne	247	högstadium; se 7–9-skola.....	57
genomgående tema	266	höjning av vitsord	718
godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt	719	IA	481
godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen	719	IB-examen	656
godkännande av kunskaper som visats på annat sätt	719	id för utbildning	846
grund för ansökning	334	identifiering av kunnande	720
grunderna för examen	200	idrottsutbildningscenter	84
grunderna för fristående examen	201	individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen	572
grunderna för förberedande utbildning	204	individuell plan för fristående examen	263
grunderna för gymnasieförberedande utbildning ..	199	individuell plan för hur undervisning skall ordnas ..	262
grunderna för handledande utbildning	204	individuell studie- och träningsplan	264
grunderna för läroplanen	198	individuell studieplan	258
grunderna för planen för småbarnspedagogik	195	individuell undervisning	422
grunderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	199	indragning av studierätten	532
grundexamensstuderande	162	inkluderande av studieprestation	726
grundläggande konstundervisning	467	inkommande utbytesstudent	604
grundläggande utbildning	461	inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	516
grundläggande utbildning för vuxna	515	inledningstermin för utbildningen	337
grundläggande yrkesutbildning	505	inlärandenummer (1)	799
grundskola (1)	70	inlärandenummer (2)	801
grundskola (2)	461	inlärare	146
grundstudier	240	inläring	12
grundutbildning (1)	330	inläring i arbetet	481
grundutbildning (2)	330	inläring i arbetet	608
grupp av ansökningsalternativ	371	inläring i arbetslivet	481
grupp av ansökningsmål	371	inläring i yrkeslivet	481
grupp av ansökningsobjekt	371	inlärningsmiljö	443
grupp av sökande	347	inlärningsresultat	278
grupp för urvalsprovssamarbete	376	inriktningsalternativ	276
grupp inom småbarnspedagogik	36	inskrivning (1)	541
gruppfamiljedaghem	39	inskrivning (2)	543
gruppfamiljedagvård	401	inskrivning i matrikeln	543
grupphandledare	133	inskrivning till förskolan	301
gruppundervisning	420	inskrivningsdatum	548
gymnasiediplom	230	institutexamen	679
gymnasieexamen	653	intagning av studerande	342
Gymnasieexamen	659	integrationsutbildning	524
gymnasiets lärokurs	188	integrationsutbildning av vuxna invandrare	524
gymnasieutbildning	463	intensifierat stöd	568
gymnasieutbildningens mål	269	intern utvärdering	760
gymnasium	73	International Baccalaureate-examen	656
halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..	411	introduktion av bedömare	513
halvdagsvård	411	inträdes- och lämplighetsprov	350
		inträdesprov	349
		intyg över avlagd allmän språkexamen	621

intyg över deltagande i förskoleundervisningen ...	620	107	
intyg över deltagande i övrig yrkesutbildning	620	lektion	270
intyg över deltagande i	620	lektor	131
intyg över muntlig språkfärdighet	631	LIA	481
intygande av yrkeskompetens	807	licentiatexamen	669
IP	262	livslångt inläring	15
ISP	258	livslångt lärande	13
kamratbedömning	761	livslångt lärande	15
karriärplan	595	lokal läroplan	254
klass	437	lokal plan för småbarnspedagogik	196
klassföreståndare	133	lokala valfria studier	229
klasslärare	134	luntning; se fusk.....	581
klassundervisning	421	lågstadium; se 1–6-skola.....	56
klientavgift för småbarnspedagogik	730	lägre högskoleexamen	665
klientavgift för småbarnspedagogik på deltid	732	läkare inom studerandehälsovård	117
klientavgift för småbarnspedagogik på heltid	731	lämplighetsprov	350
klinisk praktik	609	lära sig	12
kollegial bedömning	761	lära ut	4
kollegialt organ hos utbildningsanordnaren	64	lärande	12
kombinationsstudier	208	lärande i arbetet	481
kommunikationsspråk	280	lärande i arbetslivet	481
kompetens	806	lärandemiljö	443
kompetens	866	lärandemål	277
kompetensbaserat lärande	490	lärare	130
kompetensområde	275	lärare i fritt bildningsarbete	145
kompetenspoäng	291	lärare i gemensamma ämnen	141
kompletterande småbarnspedagogik	459	lärare i yrkesämnen	140
kompletteringsansökan	327	lärare inom förskoleundervisning	132
kontaktspråk	280	lärare inom småbarnspedagogik	123
kontaktundervisning	450	lärare på andra stadiet	143
kontinuerlig ansökan	323	lärarens material	804
kontinuerligt lärande	15	lärdomsprov	682
kontor	59	lärmiljö	443
kontroll av bedömningen	712	läroanstalt	54
krav på grundutbildning	329	läroanstalt för fritt bildningsarbete	79
krav på tidigare utbildning	329	läroanstalt med undervisning på främmande språk ...	77
krav på yrkeskunskap	222	läroanstalt på andra stadiet	72
krav på yrkesskicklighet	222	läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret	255
kriterielaterad bedömning	770	läroavtal	484
kriterium för bedömning	693	läroavtalsexpert	183
kriterium för utvärdering	693	läroavtalskoordinator	183
kriterium vid slutbedömning	694	läroavtalsutbildning	485
krävande särskilt stöd	577	läroavtalsutbildning för företagare	489
kundavgift för småbarnspedagogik	730	läroavtalsutbildning som grundar sig på	
kundavgift för småbarnspedagogik på deltid	732	arbetsavtalsförhållande	486
kundavgift för småbarnspedagogik på heltid	731	läroavtalsutbildning som grundar sig på ett	
kunnande	866	offentligt anställningsförhållande som kan	
kunskapsområde	275	jämföras med ett tjänsteförhållande	488
kurator	114	läroavtalsutbildning som grundar sig på	
kurs (1)	231	tjänsteförhållande	487
kurs (2)	211	läroinrättning	54
kurs via Internet	430	lärokurs	188
kursanmälan	304	läroplan	253
kvalitetsfaktor	784	läroplansbaserad examen	649
kvalitetsindikator	781	läroplansgrunderna	198
kvalitetsledning	782	läroplikt	189
kvalitetsstyrningssystem	783	läropliktig	190
kvalitetssystem	783	läroämne	246
kvalitetssäkring	782	läroämnesgrupp	250
kvarsättning	586	läskunnighetsskedet i den grundläggande	
kvällsvård	419	utbildningen för vuxna	517
kvällsvård inom småbarnspedagogik	419	läsår	340
LA	484	läsårsanmälan	544
ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet ...			

läsårsavgift	734	periodbetyg; se mellanbetyg.....	623
läsårsbetyg	624	person som behandlas som förstagångssökande	311
läsårsplan	255	person som börjat studera	148
magisterprogram	673	person som inlett studier	148
matrikelnummer	799	person som påbörjat studier	148
maturitetsprov	683	personal	98
medborgarinstitut	82	personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter	100
meddelande om läroplikt	302	personal inom småbarnspedagogik	99
mellanbetyg	623	personalutbildning	475
mentor	179	personalutbildning	874
metod för bedömning	697	personlig studieprogram	258
micro merit	212	personlig tillämpning	594
micro merit	213	personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet	599
miljön för examenstillfället	686	personlig tillämpning vid ansökan	597
modell för antagningsgrunderna	390	personlig tillämpning vid genomförandet av examen . 598	
mogenhetsprov	683	personlig utvecklingsplan för kunnandet	261
mognadsprov	683	personligt studieprogram	259
morgon- och eftermiddagsverksamhet	742	placering	379
mottagande av studieplats	314	plagiering; se fusk.....	581
mål för den grundläggande utbildningen	269	plan för anordnande av fristående examen	47
mål för förskoleundervisningen	269	plan för elevens lärande	257
mål för kunnandet (1)	277	plats för yrkesprovet	686
mål för kunnandet (2)	223	plats inom småbarnspedagogik	298
mål för undervisningen	269	plikt att delta i förskoleundervisningen	191
målsman	150	praktik	608
målsspråk	284	praktisk arbetslivsorientering	607
måltider inom småbarnspedagogik	744	primär skola	393
måltidsersättning för studerande	563	primär studierätt	538
mångsidig kompetens	267	prioritering av ansökningsönskemål	375
Nationella centret för utbildningsutvärdering	754	privat småbarnspedagogik	405
nationellt elevnummer	801	privat småbarnspedagogisk verksamhet	405
nyantagen	364	process-relaterad kvalitetsfaktor	786
nybörjarplats	368	professor	112
nyckelkompetenser för livslångt lärande	14	prognostisk utvärdering	765
närskola	393	prognostisk utvärdering av utbildning	765
närundervisning	450	prov i studentexamen	812
nätbaserad undervisning	430	psykolog	113
nätundervisning	430	PUK	261
obligatorisk examensdel	206	PUK-handledare	184
obligatorisk kurs (1)	243	på reservplats	363
obligatorisk kurs (2)	232	på reservplats	366
obligatorisk studieperiod	243	påbyggnadsexamen	668
obligatoriska studier	226	påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen	514
obligatoriskt studieavsnitt	243	påvisande av kunnandet	684
offentligfinansierade personalutbildning	476	rangordning av ansökningsönskemål	375
offentligt finansierade personalutbildning	476	referensram	773
olika sätt att visa yrkesskicklighet	690	referentgranskning	707
ombedömning	714	referentgranskning	761
omfattning av lärokurs	188	Reifeprüfung-examen	657
omfattning av studierna	274	rektor	104
omgivning där yrkesprovet genomförs	686	religion och livsåskådningkunskap	251
omprövning av bedömning	716	reservplats (???)	369
omtagning	717	respons	704
ordningsbestämmelser	582	respons på hur kunnandet utvecklats	706
ordningsregler	582	resultat av placeringen	388
ordningsstadga	582	riksomfattande valfria studier	227
organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov	63	RP-examen	657
orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen	525	rätt till småbarnspedagogik	186
orientering i arbetslivet	607	rättelse av bedömning	716
pedagogisk bedömning för intensifierat stöd	570		
pedagogisk utredning för särskilt stöd	571		
period av utbildning utomlands	606		

rättelse av bedömning av kunnande	716	småbarnspedagogisk miljö	442
rättelseyrkan	788	småbarnspedagogisk service	396
rättelseyrkande	788	småbarnspedagogisk verksamhet (1)	458
sakkunnig inom läroavtalsutbildning	183	småbarnspedagogisk verksamhet (2)	397
samarbete mellan hem och läroanstalt	749	småbarnspedagogisk verksamhet dygnetrunt	417
samarbete mellan hem och skola	749	småbarnspedagogiska tjänster	396
samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning	93	socionom inom småbarnspedagogik	125
sammansatt klass	437	sommaruniversitet	81
sekundär skola	394	specialbarntädgårdslärare	124
senareläggande av inledandet av skolgången	194	specialelev	176
separat ansökan	322	specialiseringsstudier	510
separat studierätt	539	specialiseringsutbildning	510
service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen	69	specialklass	439
serviceproducent av småbarnspedagogik	34	speciallärare	136
SHVS-avgift	740	speciallärare inom småbarnspedagogik	124
siffervitsord	695	specialskola	86
sjukhusundervisning	492	specialstuderande	176
självbedömning	703	specialundervisning (1)	426
självbedömning	760	specialundervisning (2)	427
självevaluering (1)	760	specialundervisning på deltid	425
självevaluering (2)	703	specialyrkesexamen	663
självständig utbildning (2)	873	specialyrkesläroanstalt	75
självständiga studier	873	språk inom småbarnspedagogik	281
självutvärdering	703	språkbad	434
självvärdering (1)	760	språkduch	435
självvärdering (2)	703	språkexamen	645
skiftesvård	416	språkexamen för statsförvaltningen	647
skiftesvård inom småbarnspedagogik	416	språkintyg	621
skiftomsorg	416	språkprogram	252
skiftomsorg inom småbarnspedagogik	416	språkprov	351
skiljebetyg	634	språkval	249
skjuta upp studiestarten	542	startdatum för studierätten	550
skolans klubbverksamhet	743	startklass	428
skolgångsbiträde	115	starttermin för utbildningen	337
skolhälsovård	561	statligt finansierade personalutbildning	476
skolhälsovårdare	116	status för terminsanmälan	547
skolkurator	114	steinerpedagog inom småbarnspedagogik	129
skolläkare	117	strukturell kvalitetsfaktor	785
skolmåltid	745	student (1)	152
skolning	8	student (2)	177
skolnät	392	studentantagning	342
skolplikt	189	studentexamen	654
skolpliktig	190	studentexamensbetyg	635
skolpsykolog	113	studentexamensnämnden	813
skolresa	746	studentexamensprov	812
skolreseförmån (??)	747	studenthälsovård	562
skolskjutsförmån	747	studentkår	816
skolunderbyggnad	330	studentkårens medlemsavgift	738
skolutbud	392	studentkårsavgift	738
skolväg	746	studentkårsmedlem	815
skriftlig varning	590	studentmobilitet	600
skyldighet att ordna förskoleundervisning	192	studentnummer (1)	799
slutbedömning	702	studentnummer (2)	801
slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	518	studentnätverk	830
småbarnspedagogik	458	studentrespons	800
småbarnspedagogik på deltid	409	studenttrörlighet	600
småbarnspedagogik på heltid	408	studentutbyte	601
småbarnspedagogik som ordnas dagligen	413	studerande	152
småbarnspedagogik under en del av veckan	412	studerande i examensutbildning	161
småbarnspedagogik under veckoslut	418	studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning	166
småbarnspedagogisk dag	414	studerande i öppen högskoleundervisning	168
		studerande som deltar i examensutbildning	161
		studerande som deltar i uppdragsutbildning	164

studerande som har tillfälligt avbrutit studierna	154	sökande (2)	147
studerandehälsovård	562	sökande (3)	146
studerandekår (1)	798	sökande som antagits	364
studerandekår (2)	802	sökande till småbarnspedagogik	296
studerandekårens medlemsavgift	739	ta emot studieplatsen villkorligt	315
studerandekårsavgift	739	teckenspråk	811
studerandemobilitet	600	temaområde	266
studerandenummer	799	temastudier	236
studerandeutbyte	601	tematiska studier	228
studerandevecka	294	temautvärdering	771
studerandevård	560	tentator	137
studieavgift	733	termin	339
studieavsnitt	211	terminsanmälan	545
studiecentral	83	terminsavgift	734
studieform	447	tidigare utbildning	330
studiehandledare	139	tidigareläggande av inledandet av skolgången	193
studiehandledning	558	tillgodoräknande av studieprestation	724
studiehelhet	225	tillgodoräknande av studier	724
studiehelhet (2)	239	tillstånd att driva läroanstalt	44
studieinriktning	276	tillstånd att ordna undervisning	44
studiekurs	211	tillstånd att ordna utbildning	44
studiematerial	805	tillvalsämne	248
studienummer	799	tilläggsansökan	326
studieområde	30	tilläggsprestation	345
studieperiod	211	tillämpad kurs	234
studieplats	529	timfördelning	187
studiepoäng (1)	290	timlärare	142
studiepoäng (2)	292	tionde klass	514
studieprestation	681	tjänster inom småbarnspedagogik	396
studieprestationsutdrag	615	tvåspråkig läroanstalt	78
studieprogram	260	tvåspråkig undervisning	433
studiepsykolog	113	typ av ansökan	318
studier	6	typ av utbildning inom utbildningsutbud	273
studier som stöder studiefärdigheterna	504	UA (1)	481
studieriktning	276		481
studiernas omfattning	274	UA (2)	482
studiernas startdatum	551		482
studierum	797	undervisning (1)	2
studierådgivare	106	undervisning (2)	4
studierådgivning	558	undervisning enligt verksamhetsområde	574
studierätt	529	undervisning i huslig ekonomi	527
studierättens status	530	undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte	528
studierättens upphörande	536	undervisning på främmande språk	286
studiesocial förmån	559	undervisning på två språk	433
studiespråk	285	undervisning som förbereder för grundläggande utbildning	519
studievecka	293	undervisnings- och examensspråk	282
stöd inom småbarnspedagogik	566	undervisnings- och forskningspersonal	103
stöd tjänster för studerande	565	undervisnings- och forskningspersonal på andra nivå	109
stöd undervisning	424	undervisnings- och forskningspersonal på andra steget	109
summativ bedömning	766	undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivå	111
summativ utvärdering	766	undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget	111
systematisk utvärdering	762	undervisnings- och forskningspersonal på första nivå	108
särskild examen	651	undervisnings- och forskningspersonal på första steget	108
särskild utbildningsuppgift	60	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1	108
särskild yrkesläroanstalt	85	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2	108
särskilda undervisningsarrangemang	575		
särskilt stöd	569		
särskilt stöd (2)	576		
sätt att visa yrkeskickligheten	690		
sättet på vilket yrkesutbildningen ordnas	49		
söka information om utbildningar	300		
söka sig till utbildning	300		
söka utbildning	300		
sökande (1)	309		

109	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3	110	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4 .111	undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett	108	undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra ..	111	undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre	110	undervisnings- och forskningspersonal på nivå två ...	109	undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån	110	undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget	110	undervisningsform	446	undervisningsgrupp	438	undervisningsgruppens storlek	440	undervisningslokal	796	undervisningsmaterial	804	undervisningsmetod	448	undervisningspersonal	102	undervisningsplan	254	undervisningspraktik	611	undervisningsspråk (1)	282	undervisningsspråk (2)	283	undervisningsställe	58	undervisningssätt	448	undervisningstidpunkt	449	undervisningstimme	270	undervisningsutbud	272	undervisningsutrymme	796	universitet	90	universitetscenter	92	universitetsutbildning	466	uppbyggnad av examen	205	uppdragsutbildning	474	uppdragsutbildningsstuderande	164	uppföljning	751	uppmaning att avlägsna sig	587	uppsägning från elevhemmet	593	uppsägning från internatboendet	593	uppsägning från studieboenden	593	urval	342	urvalsförfarande	381	urvalsförslag	387	urvalsgrupp	372	urvalskörning	378	urvalsmetod	381	urvalsparti	370	urvalsprov	349	urvalsprovgrupp	376	urvalsresultat	386	urvalsskede	384	urvalsstatus	385	urvalssätt	381	utbildning (1)	8	utbildning (2)	9	utbildning (3)	10	utbildning för förvärvande av yrkeskompetens	501	utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete	523	utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna	invandrare	522	utbildning på andra stadiet	462	utbildning på egen hand	873	utbildning på främmande språk	287	utbildning på högskolenivå	464	utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens	501	utbildning som förbereder för fristående examen .	508	utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning	525	utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	520	utbildning som förbereder för yrkesuppgifter	496	utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen	495	utbildning som grundar sig på utbildningsavtal ...	483	utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv	500	utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning	499	utbildning som handleder för yrkesutbildning	499	utbildning som leder till examen	472	utbildning som ordnas på en arbetsplats	481	utbildningen inleds	337	utbildningens mål	269	utbildningsaktör	40	utbildningsanordnare (1)	41	utbildningsanordnare (2)	42	utbildningsanordnarens läroplan	254	utbildningsanordnarens verksamhetsområde	65	utbildningsavtal	482	utbildningsbakgrund	330	utbildningsdel	498	utbildningsersättning	564	utbildningsform	48	utbildningsform	50	utbildningsform	51	utbildningsförsök	511	utbildningsinstitution	53	utbildningskommission	94	utbildningsmaterial	803	utbildningsmöjlighet	11	utbildningsnivå	28	utbildningsområde	29	utbildningsorganisation	53	utbildningsprogram (1)	275	utbildningsprogram (2)	672	utbildningsstadium	28	utbildningssystem	17	utbildningstillfälle	10	utbildningsutbud	271	utbyteselev	602	utbytesstudent	602	utdrag över studieprestationer)	615	utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier ..	677	utomlands avlagd examen	677	utresande utbytesstudent	603	utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet	62	utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet ...	61	utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning	66	utvärdering (1)	750	utvärdering (2)	691
-----	---	-----	--	--	-----	---	-----	--	-----	---	-----	---	-----	--	-----	-------------------------	-----	--------------------------	-----	-------------------------------------	-----	--------------------------	-----	-----------------------------	-----	--------------------------	-----	-----------------------------	-----	-------------------------	-----	----------------------------	-----	------------------------------	-----	------------------------------	-----	---------------------------	----	-------------------------	-----	-----------------------------	-----	--------------------------	-----	--------------------------	-----	----------------------------	-----	-------------------	----	--------------------------	----	------------------------------	-----	----------------------------	-----	--------------------------	-----	-------------------------------------	-----	-------------------	-----	----------------------------------	-----	----------------------------------	-----	---------------------------------------	-----	-------------------------------------	-----	-------------	-----	------------------------	-----	---------------------	-----	-------------------	-----	---------------------	-----	-------------------	-----	-------------------	-----	------------------	-----	-----------------------	-----	----------------------	-----	-------------------	-----	--------------------	-----	------------------	-----	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	----	---	-----	--	-----	--	------------------	-----	-----------------------------------	-----	-------------------------------	-----	-------------------------------------	-----	----------------------------------	-----	---	-----	---	-----	---	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	---	-----	--	-----	--	-----	--	-----	---	-----	---------------------------	-----	-------------------------	-----	------------------------	----	--------------------------------	----	--------------------------------	----	---------------------------------------	-----	--	----	------------------------	-----	---------------------------	-----	----------------------	-----	-----------------------------	-----	-----------------------	----	-----------------------	----	-----------------------	----	-------------------------	-----	------------------------------	----	-----------------------------	----	---------------------------	-----	----------------------------	----	-----------------------	----	-------------------------	----	-------------------------------	----	------------------------------	-----	------------------------------	-----	--------------------------	----	-------------------------	----	----------------------------	----	------------------------	-----	-------------------	-----	----------------------	-----	---------------------------------------	-----	--	-----	-------------------------------	-----	--------------------------------	-----	---	----	--	----	---	----	-----------------------	-----	-----------------------	-----

utvärdering av inlärningsresultat	768	yrkesinriktad vuxenutbildning	507
utvärdering av kvaliteten	779	yrkesläroanstalt	74
utvärdering av lärresultat	768	yrkesområde	789
utvärdering av utbildning	767	yrkespedagogisk lärarhögskola	89
utvärderingskriterium	693	yrkesprov	685
utvärderingsmetod	697	yrkesprov	687
utvärderingsplan	774	yrkesprovsbetyg	637
utvärderingsrapport	775	yrkesprovsmiljö	686
utvärderingssamtal	708	yrkesutbildning	456
valbar examensdel	207	yrkesutbildning för idrottare	502
valbart ämne	248	yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning	503
valfri examensdel	207	yrkesutbildningsanordnare	42
valfritt ämne	248	år då studentexamen har avlagts	814
verbal bedömning	700	årskurs (1)	436
verbalt omdöme	700	årskurs (2)	441
verksamhet inom småbarnspedagogik	397	årsveckotimme	289
verksamhetsdag inom småbarnspedagogik	415	återställande av studierätten	533
verksamhetsenhet	55	ägartyp	52
verksamhetsform inom småbarnspedagogik	398	ämne	246
verksamhetskultur	445	ämnesgrupp	250
verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik ...	407	ämneshelhet (1)	250
verksamhetspunkt	55	ämneshelhet (2)	266
verksamhetsspråk inom småbarnspedagogik	281	ämneslärare	135
verksamhetsställe (1)	55	ämneslärokurs	188
verksamhetsställe (2)	59	ämnesområde	266
verksamhetsställe inom småbarnspedagogik	35	ämnesstudier	165
verksamhetsår inom småbarnspedagogik	406	ämnesstudier	241
vetenskapligt arbete	682	ämnesundervisning	431
vice daghemschef	120	ämnesval	249
vice daghemsföreståndare	120	ämnesövergripande kurser i konststudier	235
villkorligt mottagande av studieplats	315	ändringssökande	787
vitsord	695	öppen daghemsverksamhet	403
vitsordsskala	696	öppen högskoleundervisning	468
vuxenutbildning	471	öppen småbarnspedagogisk verksamhet	402
vård	3	öppen universitetsundervisning	469
vård under veckoslut	418	öppen yrkeshögskoleundervisning	470
vårdnadshavare	150	öppna universitetsleden	382
webbaserad undervisning	430	öpu-leden	382
webbkurs	430	överflyttande studerande	171
yrkesbevis	639	övergångsperiod (?)	444
yrkesexamen	662	övergångsskede	444
yrkeshögskola	88	överlärare	144
yrkeshögskoleexamen	664	övrig personal; se undervisnings- och forskningspersonal.....	103
yrkeshögskoleutbildning	465	övrig småbarnspedagogik; se öppen småbarnspedagogisk verksamhet.....	402
yrkesinriktad examen	660	övrig yrkesutbildning	494
yrkesinriktad examensdel	217		
yrkesinriktad examensutbildning	493		
yrkesinriktad grundexamen	661		
yrkesinriktad tilläggsutbildning	506		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	108	koulutus	499
10. luokka	514	ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus	496
2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	109	ammattillisen korkea-asteen tutkinto	680
3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	110	ammattillisen koulutuksen erityinen tuki	576
4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111	ammattillisen koulutuksen hakumenettely	316
aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	107	ammattillisen koulutuksen jatkuva haku; ks. jatkuva haku.....	323
aamu- ja iltapäivätoiminta	742	ammattillisen koulutuksen järjestäjä	42
aamupäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta.....	742	ammattillisen koulutuksen järjestämistapa	49
Abiturprüfung-tutkinto	657	ammattillisen koulutuksen opetuskieli	282
AHOT	721	ammattillisen koulutuksen tutkintokieli	285
ahotointi	721	ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne	31
aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen	721	ammattillisen koulutuksen valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku.....	321
aihekokonaisuus	266	ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus	501
aikuiskoulutus	471	ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus ...	636
aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus .524		ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	596
aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus	522	ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus	495
aikuisten perusopetuksen alkuvaihe	516	ammattillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa	221
aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe	517	ammattillisten opintojen opettaja	140
aikuisten perusopetuksen päättövaihe	518	ammattiala	789
aikuisten perusopetus	515	ammattikirja	639
aineenopettaja	135	ammattikorkeakoulu	88
aineenopetus	431	ammattikorkeakoulun toimilupa	44
ainekokonaisuus	250	ammattikorkeakoulutus	465
aineopinnot	241	ammattikorkeakoulututkinto	664
aineopiskelija	165	ammattikoulutus	456
aineryhmä	250	ammattiosaamisen näyttö	687
ainevalinta	249	ammattiosaamisen näyttöjen toimielin	63
ajallisesti määritelty haku	324	ammattipätevyys	806
akateeminen tunnustaminen	729	ammattistartti	525
akatemia	91	ammattitaidon osoittamistavat	690
ala-aste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	56	ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa	218
alakoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	56	ammattitaitovaatimukset	222
alempi korkeakoulututkinto	665	ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	596
aloituspaikka	368	ammattitaitovaatimus	222
aloituspaikkamäärä; ks. aloituspaikka.....	368	ammattitutkinto	662
alumni	175	anastaminen; ks. vilppi.....	581
ammattillinen aikuiskoulutus	507	arvioinnin kriteeri	693
ammattillinen erikoisoppilaitos	85	arvioinnin oikaisu	716
ammattillinen erityisoppilaitos	75	arvioinnin oikaisupyyntö	715
ammattillinen koulutus	456	arvioinnin oikaisuvaatimus	715
ammattillinen lisäkoulutus	506	arvioinnin tarkistaminen	712
ammattillinen opettajakorkeakoulu	89	arvioinnin tarkistuspyyntö	713
ammattillinen oppilaitos	74	arvioinnin uusiminen (1)	714
ammattillinen osaaminen; ks. osaamisperusteisuus....	490	arvioinnin uusiminen (2)	717
ammattillinen peruskoulutus	505	arvioinnin vaikuttavuus	772
ammattillinen perustutkinto	661	arvioinnin viitekehys	773
ammattillinen tunnustaminen	728	arviointi (1)	750
ammattillinen tutkinnon osa	217	arviointi (2)	691
ammattillinen tutkinto	660	arviointi (3)	767
ammattillinen tutkintokoulutus	493	arviointiaineisto	692
ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus	499	arviointiesitys	711
ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus	525	arviointijärjestelmä (1)	777
ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus	499	arviointijärjestelmä (2)	778

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

arviointikeskustelu	708	erikoistumisopinnot	510
arviointikriteeri	693	erillinen opinto-oikeus	539
arviointikriteerit (ECTS-termi)	839	erillinen opiskeluoikeus	539
arviointimenetelmä (1)	776	erilliset opinnot	509
arviointimenetelmä (2)	697	erillishaku	322
arviointimenetelmät (ECTS-termi)	840	erillisopiskelija	167
arviointimetodi	776	erillisvalinta	322
arviointineuvosto	755	erityinen koulutustehtävä	60
arviointiperuste	693	erityinen tuki (1)	569
arviointiraportti	775	erityinen tuki (2)	576
arviointisuunnitelma	774	erityinen tutkinto	651
arviointityökalu; ks. arviointimenetelmä (1).....	776	erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija	176
arvosana	695	erityisen tuen päätöksen saanut oppilas	176
arvosana-asteikko	696	erityisen tuen päätös; ks. erityinen tuki (1).....	569
arvosanan korottaminen	718	erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt	575
arvostelu	691	erityiset opetusjärjestelyt	575
asiointikieli	280	erityiskoulu	86
asuntolasta erottaminen	593	erityislastentarhanopettaja	124
auditointi	872	erityisluokka	439
auktorisoidun kääntäjän tutkinto	648	erityisopettaja	136
auskultointi (1)	610	erityisopetukseen oikeutettu opiskelija	176
auskultointi (2)	611	erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus	503
autoplagiointi; ks. vilppi.....	581	erityisopetus (1)	426
avoimen korkeakoulutuksen opiskelija	168	erityisopetus (2)	427
avoimen väylä	382	erityisopiskelija	176
avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos	93	erityisoppilas	176
avoin ammattikorkeakouluopetus	470	eroaminen	535
avoin HOPS; ks. henkilökohtainen opintosuunnitelma	258	eroamisesta ilmoittaminen	535
avoin korkeakouluopetus	468	eroamisesta ilmoittanut	157
avoin päiväkotitoiminta (1)	403	eronneeksi katsominen	159
avoin päiväkotitoiminta (2)	402	eronneeksi katsottu	158
avoin varhaiskasvatustoiminta	402	eronneeksi katsottu oppivelvollinen	155
avoin yliopisto-opetus	469	eronnut	157
Deutsche Internationale Abitur -tutkinto	658	erotodistus	634
DIA-tutkinto	658	esi-HOKS	722
diagnostinen arviointi	763	esiahotointi	722
diplomityö; ks. opinnäytetyö.....	682	esikouluopetus	460
EB-tutkinto	655	esiopetukseen ilmoittautuminen	301
edellytykset	859	esiopetuksen keskeyttäminen	552
ehdollinen valinta	361	esiopetuksen opettaja	132
ehdollisesti hyväksytty	361	esiopetuksen tavoitteet	269
ehdollisesti hyväksytty hakija	365	esiopetus	460
elinikäinen oppiminen	13	esiopetusvelvollisuus (1)	191
elinikäisen oppimisen avaintaidot	14	esiopetusvelvollisuus (2)	192
elämänlevyinen oppiminen (?)	13	esitehtävät	353
ennakkotehtävät	353	esivalinta	356
ennakollinen hyväksilukeminen	723	esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut	817
ennakollinen hyväksiluku	723	etäopetus	451
ensikertalainen	310	etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	451
ensikertalainen hakija	310	Eurooppa-koulu	76
ensikertalaisena kohdeltava	311	European Baccalaureate -tutkinto	655
ensikertalaisena kohdeltava hakija	311	formatiivinen arviointi	764
ensimmäisen portaalan opetus- ja tutkimushenkilöstö . 108		Gymnasieexamen	659
ensimmäisen syklin tutkinto	674	hakemus (1)	312
ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija	310	hakemus (2)	313
ensisijainen koulu	393	hakemus koulutukseen	312
ensisijainen opiskeluoikeus	538	hakemus kouluun	313
erikoisammattitutkinto	663	hakemus painotettuun opetukseen	313
erikoisluokka; ks. painotettu opetus.....	491	hakemus toissijaiseen kouluun	313
erikoistumisala	276	hakemusnumero	391
erikoistumiskoulutus	510	hakeutuja	147
		hakeutuminen	300
		hakeutumisen henkilökohtaistaminen	597

hakija	309	itsearviointi (2)	703
hakijan valinnan tila	385	jatko-opintokelpoisuus (1)	331
hakijarekisteri	380	jatko-opintokelpoisuus (2)	332
hakijaryhmä	347	jatko-opintomahdollisuudet	841
haku (1)	316	jatko-opiskelija	163
haku (2)	370	jatkotutkinto	668
haku painotettuun opetukseen	306	jatkuva haku	323
haku- ja valintajärjestelmä	377	jatkuva oppiminen	15
hakuaika	319	jonotus	315
hakukausi	335	JOO	605
hakukelpoisuus	328	JOO-opinnot; ks. joustava opiskeluoikeus.....	605
hakukierros	341	JOO-opiskelija; ks. joustava opiskeluoikeus.....	605
hakukohde	373	joustava opinto-oikeus	605
hakukohdejoukko	371	joustava opiskeluoikeus	605
hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi	818	joustava perusopetus	429
hakukohteiden priorisointi	375	joustava valinta	358
hakumenettely; ks. koulutuksen hakumenettely.	316	julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva	
hakuperuste	334	koulutuksen hankkiminen	19
hakutapa	317	julkisena hankintana toteutettava koulutuksen	
hakutoimisto	825	hankkiminen (?)	19
hakutoive	374	julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus	476
hakutoiveiden priorisointi	375	jälki-istunto	586
hakutyypit	318	järjestysmääräykset	582
hakuvuosi	336	järjestyssäännöt	582
harkinnanvarainen valinta	358	järjestämislupa; ks. opetuksen järjestämislupa.....	44
havaintojen vääristely; ks. vilppi.....	581	kaikille pakolliset tutkinnon osat; ks. pakollinen	
henkilökohtainen näyttösuunnitelma	263	tutkinnon osa.....	206
henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva		kaikille valinnaiset tutkinnon osat; ks. valinnainen	
suunnitelma	262	tutkinnon osa.....	207
henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma ...	264	kaksikielinen opetus	433
henkilökohtainen opintosuunnitelma	258	kaksikielinen oppilaitos	78
henkilökohtainen opiskeluohjelma	259	kaksoistutkinto	652
henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma .	261	kansainvälinen kaksoistutkinto; ks. kaksoistutkinto....	652
henkilökohtaistaminen	594	kansainväliset koulutusohjelmat	819
henkilökohtaistamista koskeva asiakirja	265	kansalaisopisto	82
henkilöstö	98	kansallinen arviointi	753
henkilöstökoulutus	475	kansallinen arviointiraportti; ks. arviointiraportti....	775
henkilöstökoulutus (2)	874	kansallinen arviointisuunnitelma; ks.	
henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö	100	arviointisuunnitelma.....	774
HENSU	263	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	754
hoito	3	kansallinen laadun arviointijärjestelmä	778
HOJKS	262	kansallisen tason arviointi	753
HOKS	261	kansanopisto	80
HOKS-ohjaaja	184	Karvi	754
hoksaaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	184	kasvatus	1
hoksaajaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	184	kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	100
HOPS	258	kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva	
HOVS	264	henkilöstö	100
huoltaja	150	kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	100
hybridiopiskelu	454	kasvatuskeskustelu	585
hylätty	362	katsomusaine	251
hylätty hakija	367	kehittävä arviointi	752
hyväksytty	360	kelpoisuus	790
hyväksytty hakija	364	kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin	
IB-tutkinto	656	328
iltahoito	419	kerhotoiminta; ks. koulun kerhotoiminta.....	743
iltaopetus (1); ks. opetusmuoto.....	446	keskeyttänyt	154
iltaopetus (2); ks. opetusajankohta.....	449	kesäyliopisto	81
iltaopiskelu; ks. opetusmuoto.....	446	kielikoe (1)	351
iltapäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta....	742	kielikoe (2); ks. kielitutkinto.....	645
International Baccalaureate -tutkinto	656	kielikylpy	434
itsearviointi (1)	760	kieliohjelma	252

kieliopinnot	820	koulutukseen haku (1)	316
kielisuihku	435	koulutukseen haku (2)	307
kielitodistus	621	koulutukseen ilmoittautuminen	304
kielitutkinto	645	koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet	842
kielivalinta	249	koulutuksen alkamiskausi	337
kirjallinen varoitus	590	koulutuksen alkamisvuosi	338
kirjallisuus	858	koulutuksen arviointi	767
kirjoihintulopäivämäärä	548	koulutuksen hakumenettely	316
kirjoilletulo	543	koulutuksen hankinta	67
kirjoilletulopäivämäärä	548	koulutuksen hankintasopimusvastaava	181
kirjoittautuminen	541	koulutuksen järjestäjä	42
kliininen harjoittelu	609	koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin	64
kodin ja koulun yhteistyö	749	koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma	254
kodin ja oppilaitoksen yhteistyö	749	koulutuksen järjestäjän toiminta-alue	65
kohdekieli	284	koulutuksen järjestämislupa	44
kokelasnumero	791	koulutuksen järjestämismuoto	48
kokoaikainen varhaiskasvatus	408	koulutuksen järjestämistapa; ks. ammatillisen koulutuksen järjestämistapa.....	49
kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu	731	koulutuksen nimi	843
kokopäivähoito	410	koulutuksen osa	498
kokopäiväinen varhaiskasvatus	410	koulutuksen prognostinen arviointi	765
kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	110	koulutuksen rakenne	205
kolmannen syklin tutkinto	676	koulutuksen rakenne (ECTS-termi)	844
kolmoistutkinto; ks. kaksoistutkinto.....	652	koulutuksen tavoitteet	269
kompetenssi	866	koulutuksen toteutus	10
korkea-asteen tutkinto	865	koulutuksen tyyppi	845
korkeakoulu (1)	87	koulutulokas	174
korkeakoulu (2)	91	koulutus (1)	8
korkeakouluharjoittelu	608	koulutus (2)	9
korkeakoulujen täydennyskoulutus	479	koulutus (3)	10
korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli	282	koulutus (4)	11
korkeakoulutus	464	koulutusala	29
korkeakoulututkinto	644	koulutusaste	28
korvaaminen; ks. opintosuorituksen korvaaminen.....	725	koulutusjärjestelmä	17
korvaava opetus	432	koulutuskokeilu	511
kotitalousopetus	527	koulutuskorvaus	564
kotoutumiskoulutus	524	koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta . 21	
koulu	70	koulutuslainsäädäntö	22
kouluasteen tutkinto	678	koulutuslaji	273
kouluateria	745	koulutusmahdollisuus	11
koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä.....	17	koulutusmateriaali	803
koulukuraattori	114	koulutusmoduulitunnus	846
koululainen	151	koulutusmuoto (1)	50
koululykkäys	194	koulutusmuoto (2)	51
koululääkäri	117	koulutusohjelma (1)	275
koulumatka	746	koulutusohjelma (2)	672
koulumatkaetu	747	koulutusorganisaatio	53
koulumuoto	50	koulutusorganisaation opetuskieli	282
koulun kerhotoiminta	743	koulutusorganisaation toimipiste	55
koulun opetuskieli	282	koulutusopimukseen perustuva koulutus	483
koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen	194	koulutusopimukseen perustuva koulutus	608
koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen	193	koulutusopimus	482
koulunkäynnin keskeyttäminen	553	koulutusopimuskoulutus; ks. koulutusopimukseen perustuva koulutus.....	483
koulunkäyntiavustaja	115	koulutusopimusvastaava	180
koulunkäyntihistoria	792	koulutusta markkinahintaan myymällä rahoitettava koulutustoiminta	27
koulupsykologi	113	koulutustarjonnan koulutuslaji	273
kouluruokailu	745	koulutustarjonta	271
koulutarjonta	392	koulutustausta	330
kouluterveydenhoitaja	116	koulutustoimija	40
kouluterveydenhuollon lääkäri	117	koulutustoimija (ECTS-termi)	818
kouluterveydenhuolto	561	koulutustoimikunta	94
koulutukseen hakeminen	307		
koulutukseen hakija	309		

koulutustoiminta	18	lastentarhanopettaja	123
koulutustoiminta, josta ei säädetä		lehtori	131
koulutuslainsäädännössä	20	liikunnan koulutuskeskus	84
koulutustunnus	846	linja	276
kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan		lisensiaatin tutkinto	669
oppivelvolliselle osoittamaan kouluun	305	lisensiaatintutkinto	669
kouluun ilmoittautuminen	303	lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen	537
kouluverkko	392	lisähaku	326
kriteeriperustainen arviointi	770	lisänäyttö	345
kriteeriperusteinen arviointi	770	lisäopetus	514
kuljetuspäätös	748	luennoitsija (ECTS-termi)	848
kuraattori	114	luento-opetus	423
kurinpito	580	lukio (1)	73
kurinpitokeino	583	lukio (2)	463
kurinpitorangeistus	584	lukiodiplomi	230
kurinpitotoimenpide	583	lukiodiplomitodistus	632
kurssi (1)	231	lukiokoulutukseen valmistava koulutus	520
kurssi (2)	211	lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen	
kurssi (3)	211	perusteet	199
kurssi (ECTS-termi)	852	lukiokoulutuksen järjestäjä	42
kurssi-ilmoittautuminen	304	lukiokoulutuksen oppimäärä	188
kurssimaksu; ks. opiskelumaksu.....	733	lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot	187
kurssimateriaali	803	lukiokoulutuksen tarkoitus	269
kurssin kirjallisuus; ks. oppimateriaali.....	805	lukiokoulutuksen tavoitteet	269
kurssin nimi	854	lukiokoulutuksen tehtävät	269
kurssin taso	855	lukiokoulutuksen tutkinto	653
kurssin tunnus	856	lukiokoulutus	463
kurssin tyyppi	857	lukion päättötodistus	626
kurssitarjotin	272	lukukausi	339
kurssivalinnat	304	lukukausi-ilmoittautuminen	545
kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista ..	847	lukukausi-ilmoittautumisen tila	547
kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinäytetöistä		lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä	549
.....	847	lukukausimaksu	734
kymppiluokka	514	lukuvuosi	340
kypsyysnäyte	683	lukuvuosi-ilmoittautuminen	544
laadun arviointi	779	lukuvuosi-ilmoittautumisen tila	547
laadun prosessitekijä	786	lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä	549
laadun rakennetekijä	785	lukuvuosimaksu	734
laadun tekijä	784	lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija	736
laadunarviointijärjestelmä; ks. arviointijärjestelmä (1).	777	lukuvuosimaksuvelvollisuus	735
laadunarviointimalli	780	lukuvuosisuunnitelma	255
laadunhallinta	782	lukuvuositodistus	624
laadunhallintajärjestelmä	783	luntaaminen; ks. vilppi.....	581
laadunvarmistusjärjestelmä	783	luokanohjaaja	133
laaja-alainen osaaminen	267	luokanopettaja	134
laajennettu oppilaaksiottoalue; ks. oppilaaksiottoalue		luokanvalvoja	133
.....	395	luokka	437
laajennettu oppisopimuskoulutuksen		luokkaopetus	421
järjestämistehtävä	66	luopunut	157
laatuindikaattori	781	lykkääminen; ks. koulunkäynnin aloittamisen	
laatujärjestelmä	783	lykkääminen.....	194
laatutekijä	784	lähikoulu	393
lapsen henkilökohtainen		lähiohjausryhmä	437
varhaiskasvatussuunnitelma	197	lähiopetus	450
lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.		lähtevä vaihto-opiskelija	603
perhepäivähoitaja.....	127	lähtökoulu	793
lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	197	läsnäoloilmoittautuminen (1)	544
lapsi	149	läsnäoloilmoittautuminen (2)	545
lapsikohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen		lääkäri	117
avustaja.....	128	maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen	
laskennallinen rahoitus	876	valmistava koulutus	526
lastenhoitaja	126	maahanmuuttajien ja vieraskielisten	
		lukiokoulutukseen valmistava koulutus	520

maisteriohjelma	673	157	
maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta	875	oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu	
maksu opetukseen osallistumisesta	733	oppivelvollinen	155
maksu tutkinnon järjestämisestä	741	omaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	184
maksullinen palvelutoiminta	68	omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.	
maksuton ateria	745	perhepäivähoitaja.....	127
maksuton ruokailu	745	omistajatyyppejä	52
materiaalimaksu	733	opettaja	130
maturiteetti	683	opettaja (ECTS-termi)	848
mentori	179	opettaminen	4
mikromeriitti	212	opetukseen ilmoittautuminen	304
mikrosuoritus	212	opetukseen osallistumisen epääminen	589
mikrotodiste	213	opetuksen eriyttäminen	268
mikrotutkinto	212	opetuksen järjestäjä	41
modulaarisuus	245	opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma	254
moduuli (1)	224	opetuksen järjestämislupa	44
moduuli (2)	244	opetuksen järjestämismuoto	48
moduuli (3); ks. opintokokonaisuus (2).....	239	opetuksen tavoitteet	269
monimuoto-opetus	452	opetuksen vastuuhenkilöt	821
monimuoto-opiskelu	453	opetuksen vuosikello	822
monimuoto-opiskelu; ks. opetusmuoto.....	446	opetuksesta perittävä maksu	733
monipaikkainen opiskelu (?)	454	opetus (1)	2
mukautettu arviointi	794	opetus (2)	4
mukautetut osaamistavoitteet	795	opetus- ja tutkimushenkilöstö	103
muu ammatillinen koulutus	494	opetus- ja tutkintokieli; ks. koulutusorganisaation	
muu henkilöstö; ks. opetus- ja tutkimushenkilöstö.....	103	opetuskieli.....	282
muu varhaiskasvatus	402	opetusaika	449
muun hallinnonalan kuin opetushallinnon		opetusajankohta	449
koulutuslainsäädännössä säädetty		opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä	
koulutustoiminta	24	säädetty koulutustoiminta	23
muutokoulutus	473	opetusharjoittelu	611
muutoksenhaku	787	opetushenkilöstö	102
määräaikainen erottaminen	592	opetusjakso	211
neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .	111	opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä	
nivelvaihe	444	kielikoe	351
nivelvaiheen koulutus	521	opetuskielet (ECTS-termi)	850
numeerinen arviointi	701	opetuskieli (1)	282
numeroarvosana	695	opetuskieli (2)	283
näyttö	685	opetuskieli (ECTS-termi)	850
näyttökoe	685	opetusmateriaali	804
näyttötodistus	637	opetusmenetelmät	851
näyttötutkinnon arviointikokous	709	opetusmuoto	446
näyttötutkinnon järjestäjä	45	opetusohjelma	255
näyttötutkinnon järjestämissopimus	46	opetuspiste	58
näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma	47	opetusryhmä (1)	437
näyttötutkinnon perusteet	201	opetusryhmä (2)	438
näyttötutkinnon tutkintosuoritus	689	opetusryhmäkoko	440
näyttötutkinto	650	opetussuunnitelma (1)	253
näyttötutkintoon valmistava koulutus	508	opetussuunnitelma (2)	254
näyttötutkintotodistus	638	opetussuunnitelman perusteet	198
näyttöympäristö	686	opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto	649
ohjaava arviointi	764	opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta	69
ohjaava opettaja; ks. oppilaitosohjaaja.....	182	opetustapa	448
ohjaus	5	opetustarjonta	272
ohjauskirjaus	557	opetustila	796
ohjausmerkintä	557	opetustunti	270
ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....	178	opinnollistaminen	719
ohjeellinen suoritusvuosi	849	opinnot nimellä	854
oikaisuvaatimus	788	opinnot tason	855
oikeus varhaiskasvatukseen	186	opinnot tunnus	856
oma opinto-ohjelma	258	opinnot tyyppi	857
omaehtoinen koulutus (2)	873	opinnot näyte	682
oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu		opinnot näytetyö	682
		opinto (ECTS-termi)	852

opinto-ohjaaja	139	opiskelijamaksu	733
opinto-ohjaus (1)	558	opiskelijan arviointi	691
opinto-ohjaus (2)	558	opiskelijan ateriakorvaus	563
opinto-ohjelma	260	opiskelijan itsearviointi	703
opinto-oikeus	529	opiskelijan poistaminen	588
opintoala	30	opiskelijan poistumaan määrääminen	587
opintoetus; ks. opintososiaalinen etu	559	opiskelijaneuvonta	558
opintoihin ilmoittautuminen	304	opiskelijanumero	799
opintoihin liittyvät työharjoittelut	828	opiskelijapalaute	800
opintojakso	211	opiskelijapalvelut	825
opintojakso (ECTS-termi)	852	opiskelijaruokailu	826
opintojakson kuvaus	853	opiskelijaryhmä	437
opintojakson nimi	854	opiskelijaterveydenhuolto	562
opintojakson taso	855	opiskelijavaihto	601
opintojakson tunnus	856	opiskelijavalinta	342
opintojakson tyyppi	857	opiskelijavalintarekisteri	380
opintojaksotarjotin	272	opiskelijaviikko	294
opintojaksovalinnat	304	opiskelu	6
opintojen aloittamispäivämäärä	551	opiskeluhoito	560
opintojen laajuus	274	opiskelumaksu	733
opintojen laajuusyksikkö	288	opiskelumuoto (1)	446
opintojen mitoitusyksikkö	288	opiskelumuoto (2)	447
opintojen ohjaus	5	opiskelun alkamisen siirtäminen	542
opintojen rahoitus	823	opiskelun aloittaja	148
opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa	824	opiskelun tukipalvelut	565
opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen	555	opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä	550
opintokeskus	83	opiskeluoikeuden jatkaminen	537
opintokokonaisuus (1)	225	opiskeluoikeuden menettäminen	534
opintokokonaisuus (2)	239	opiskeluoikeuden menettänyt	158
opintomaksu	733	opiskeluoikeuden palauttaminen	533
opintoneuvoja	106	opiskeluoikeuden peruuttaminen	532
opintoneuvonta	558	opiskeluoikeuden pidättäminen	591
opintopiste (1)	290	opiskeluoikeuden päättymisen	536
opintopiste (2)	292	opiskeluoikeuden tila	530
opintopsykologi	113	opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen	531
opintorekisteriote	615	opiskeluoikeudesta luopuminen	535
opintososiaalinen etu	559	opiskeluoikeudesta luopunut	157
opintososiaalinen etuus	559	opiskeluoikeus	529
opintososiaalinen palvelu	559	opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto	315
opintosuorituksen arviointi	691	opiskelupaikan vastaanotto	314
opintosuorituksen hyväksilukeminen	724	opiskelupaikka	529
opintosuorituksen hyväksiluku	724	opiskeluterveydenhuollon lääkäri	117
opintosuorituksen kieli	285	opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja	116
opintosuorituksen korvaaminen	725	opiskeluterveydenhuolto	562
opintosuorituksen sisällyttäminen	726	opiskelutila	797
opintosuorituksen uusiminen	717	opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot	504
opintosuoritus	681	opiskeluympäristö	443
opintosuoritusote	615	opistoasteen tutkinto	679
opintosuunta	276	oppiaine	246
opintotarjotin	272	oppiaineen oppimäärä	188
opintotoimisto	825	oppiainekokonaisuus	250
opintoviikko	293	oppiaineryhmä	250
opiskelija	152	oppiarvo	869
opiskelijahuolto	560	oppija	146
opiskelijajärjestöt	830	oppijan arvio osaamisen tunnustamisen	
opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)	541	mahdollisuuksista	722
opiskelijaksi ilmoittautuminen (2)	304	oppijanumero	801
opiskelijaksi ottaminen	343	oppilaaksi ilmoittautuminen	540
opiskelijaksi ottamisen edellytykset	328	oppilaaksi ottaminen	354
opiskelijakunnan hallitus; ks. oppilaskunta	802	oppilaaksiotto	354
opiskelijakunnan jäsenmaksu	739	oppilaaksiottoalue	395
opiskelijakunta (1)	798	oppilaan arviointi	691
opiskelijakunta (2)	802	oppilaan itsearviointi	703
opiskelijaliikkuvuus	600	oppilaan poistaminen	588

oppilaan poistumaan määrääminen	587	osaamiskokonaisuus (1)	209
oppilaanohjaaja	138	osaamiskokonaisuus (2)	210
oppilaanohjaus	558	osaamismerkki	215
oppilaitoksen opetuskieli	282	osaamisperustaisuus; ks. osaamisperusteisuus ..	490
oppilaitoksen työsuunnitelma	255	osaamisperusteisuus	490
oppilaitoksen ylläpitämislupa	44	osaamispiste	291
oppilaitos	54	osaamisprofiili	862
oppilaitosohjaaja	182	osaamistaso	867
oppilas	151	osaamistavoite (2)	223
oppilashuolto	560	osaamistavoitteet (1)	277
oppilaskunnan hallitus; ks. oppilaskunta	802	osaamistavoitteet (2)	223
oppilaskunta	802	osaamistodistus	214
oppilasvaihto	601	osakunnan kuraattori; ks. koulukuraattori	114
oppilasvalinta	355	osallistumistodistus	620
oppimaan oppiminen; ks. oppiminen	12	osapäivähoito	411
oppimateriaali	805	osapäiväinen varhaiskasvatus	411
oppimateriaali (ECTS-termi)	858	osaviikkoinen varhaiskasvatus	412
oppiminen	12	otantaperustainen arviointi	769
oppimisen tuki	579	ote opintasuoritusrekisteristä	615
oppimisjakso	211	otos; ks. otantaperustainen arviointi	769
oppimissuunnitelma	257	paikallinen arviointi	756
oppimistulokset	278	paikallinen soveltava kurssi	234
oppimistulosten arviointi	768	paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	196
oppimisympäristö	443	paikallisen tason arviointi	756
oppimäärä	188	paikallisesti tarjottava tutkinnon osa	220
oppimäärän laajuus (1)	188	paikalliset valinnaiset opinnot	229
oppimäärän laajuus (2)	274	paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa	220
oppisopimus	484	painotettu opetus	491
oppisopimusasiantuntija	183	pakollinen kurssi	232
oppisopimuskoordinoija	183	pakollinen opintojakso	243
oppisopimuskoulutus	485	pakollinen tutkinnon osa	206
oppisopimustoimija	97	pakolliset opinnot	226
oppisopimusvastaava	180	palaute	704
oppivelvollinen	190	palaute osaamisen kehittymisestä	706
oppivelvollisen eronneeksi katsominen	156	palautekeskustelu; ks. palaute	704
oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen	554	palauseraportti; ks. palaute	704
oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt	153	palpa; ks. aloituspaikka	368
oppivelvollisuus	189	palveluntuottajakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	196
oppivelvollisuusilmoitus	302	pedagoginen arvio tehostettua tukea varten	570
oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus	515	pedagoginen selvitys erityistä tukea varten	571
oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus	477	pedagogisen toiminnan arviointi	758
organisaation ECTS-koordinaattori	827	perhepäivähoidon johtaja	121
organisaation nimi	818	perhepäivähoidon ohjaaja	121
organisaation yleiskuvaus	829	perhepäivähoitaja	127
osa-aikainen erityisopetus	425	perhepäivähoito	400
osa-aikainen varhaiskasvatus	409	perhepäiväkoti	38
osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu	732	perusasteen tutkinto	642
osaaminen	866	peruskoulu (1)	70
osaamisala	275	peruskoulu (2)	461
osaamisen arvioija	185	peruskouluun ilmoittautuminen	303
osaamisen arvioijan perehdytys	513	perusopetukseen ilmoittautuminen	303
osaamisen arvioinnin mukauttaminen	578	perusopetukseen valmistava opetus	519
osaamisen arviointi (1)	698	perusopetuksen lisäopetus	514
osaamisen arviointi (2)	699	perusopetuksen oppimäärä	188
osaamisen hankkiminen	7	perusopetuksen päättötodistus	625
osaamisen kartoitus	863	perusopetuksen tavoitteet	269
osaamisen laajuus	274	perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu	56
osaamisen laajuusyksikkö	288	perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	57
osaamisen osoittaminen	684	perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä	572
osaamisen osoittamisen uusiminen	717	perusopetus	461
osaamisen tavoitteet	277	perusopetuslain mukainen opetuskieli	282
osaamisen tunnistaminen	720		
osaamisen tunnustaminen	721		

perusopinnot	240	ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.	
perustutkinto-opiskelija	162	paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	196
pidennetty oppivelvollisuus	573	ryhmänohjaaja	133
pidättää oikeus opiskeluun	591	ryhmänohjaus	870
pieni osaamiskokonaisuus	212	ryhmänohjausryhmä	437
plagiointi; ks. vilppi.....	581	ryhmäopetus	420
pohjakoulutus	330	ryhmäperhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja....	127
pohjakoulutusvaatimus	329	ryhmäperhepäivähoito	401
poikkeaminen; ks. ammattitaitovaatimuksista tai		ryhmäperhepäiväkoti	39
osaamistavoitteista poikkeaminen.....	596	ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja; ks. päiväkodin	
poissaoleva opiskelija	154	johtaja.....	119
poissaolevaksi ilmoittautuminen	546	saapuva vaihto-opiskelija	604
poistumismääräys	587	saavutetut osaamistavoitteet	278
pro gradu -työ; ks. opinnäytetyö.....	682	sairaalaopetus	492
professori	112	sanallinen arviointi	700
prognostinen arviointi	765	seuranta	751
psykologi	113	siirto-opiskelija	171
psykologi- ja kuraattoripalvelut; ks. oppilashuolto.	560	siirtohaku	308
puheviestintätaitojen päättökoe; ks.		siirtymävaihe	444
puheviestintätaitojen päättökokeen todistus... 633		sijoittelu	379
puheviestintätaitojen päättökokeen todistus	633	sijoittelun tulos	388
puhvi-koe; ks. puheviestintätaitojen päättökokeen		sisällyttäminen; ks. opintosuorituksen sisällyttäminen	
todistus.....	633	726
puhvi-todistus	633	siivaine	238
puuttuva osaaminen; ks. osaamisen hankkiminen. . .7		sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä;	
puuttuvan osaamisen hankkiminen; ks. osaamisen		ks. oppisopimuskoulutus.....	485
hankkiminen.....	7	soveltava kurssi	234
päivittäinen varhaiskasvatus	413	soveltuvuuskoee	350
päivähoito (2)	396	starttiluokka	428
päivähoito (2)	458	starttiopetus	428
päivähoitopaikka	298	steinerpedagoginen varhaiskasvattaja	129
päivähoitopalvelun tuottaja	34	sulautuva opetus	452
päiväkodin johtaja	119	summatiivinen arviointi	766
päiväkodin varajohtaja	120	suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	871
päiväkoti	37	suorahaku	322
päiväkotitoiminta	399	suoravalinta	359
päiväopetus (1); ks. opetusmuoto.....	446	suorituksen uusiminen	717
päiväopetus (2); ks. opetusajankohta.....	449	suoritusajan pidennys	537
päiväopiskelu; ks. opetusmuoto.....	446	suoritustapa	864
pätevyys	806	suunnitelma kurinpitokeinojen ja	
pääaine	237	kasvatuskeskustelun käyttämisestä; ks.	
päästötodistus	613	kurinpitokeino.....	583
pääsy- ja soveltuvuuskoee	350	suuntautumisvaihtoehto	276
pääsykoee	349	systemaattinen arviointi	762
pääsyvaatimukset	859	syventävä kurssi	233
päättöarvioinnin kriteeri	694	syventävät opinnot	242
päättöarviointi	702	säädosperustaisesti julkisesti rahoitettu	
päättötodistus	613	koulustustoiminta	25
päätöksen mukaiset aloituspaikat; ks. aloituspaikka... 368		t&k-toiminta	808
päätös opiskelijaksi ottamisesta	352	taiteen perusopetus	467
päätös oppilaaksi ottamisesta	352	taiteiden välinen kurssi	235
päätös päivähoitosta	297	tarvittavan ammattitaidon hankkimisen	
rajattu HOPS; ks. henkilökohtainen		henkilökohtaistaminen	599
opintosuunnitelma.....	258	teema-arviointi	771
rajattu opinto-oikeus	529	teemaopinnot	236
rajattu opiskeluoikeus	529	tehostettu tuki	568
rehtori	104	TELMA	500
Reifepfung-tutkinto	657	temaattiset opinnot	228
ristiinopiskelija	172	tenttililppi; ks. vilppi.....	581
ruokaraha	563	terveydenhoitaja	116
ryhmä	437	terveydenhuoltopalvelut	831
ryhmäkohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen		TET	607
avustaja.....	128	tiedekunta	91
		tieteellisen julkaisun vertaisarviointi	707

tietoa elämisen kustannuksista	832	tutkimus- ja kehittämistoiminta	808
tietoa opiskelijaliikkuvuudesta	833	tutkinnon järjestäjä	45
tietoa opiskelijaliikunnasta	834	tutkinnon laillistaminen	727
tietoa oppimisympäristöstä	835	tutkinnon muodostuminen	205
tietoa vakuutuksista	836	tutkinnon nimi; ks. tutkintonimike.....	641
tilauskoulutus	474	tutkinnon osa	216
tilauskoulutusopiskelija	164	tutkinnon osan arviointisuunnitelma	710
todennettu osaaminen	278	tutkinnon pakollinen osa	206
todennettu osaaminen	807	tutkinnon perusteet	200
todiste pienen osaamiskokonaisuuden saavuttamisesta	213	tutkinnon rakenne	205
todistus	612	tutkinnon rinnastaminen	727
todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	630	tutkinnon suorittaja	160
todistus lukiosta eroamisesta	634	tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen ...	598
todistus opiskelijan osaamisesta	622	tutkinnon tunnustaminen	727
todistus osaamisesta	622	tutkinnon vaativuustaso	279
todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä	628	tutkinnon vahvistuspäivämäärä	809
todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta	629	tutkinnon valinnainen osa	207
todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	627	tutkinnonsuoritusoikeus	529
todistus suoritetuista koulutuksen osista	617	tutkinto	640
todistus suoritetuista opinnoista (1)	614	tutkinto-ohjelma	672
todistus suoritetuista opinnoista (2)	634	tutkinto-opiskelija	161
todistus suoritetuista tutkinnon osista	616	tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa ...	221
todistus suoritetusta koulutuksesta	618	tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa	44
todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta ... 618		tutkintojärjestelmä	31
todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta . 631		tutkintokohtainen terveydentilavaatimus	333
todistus suullisesta kielitaidosta	631	tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	521
todistus tutkinnon osan suorituksesta	616	tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet	202
todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta ...	620	tutkintokoulutuksen opiskelija	161
todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta	620	tutkintokoulutus	472
todistusvalinta	359	tutkintomaksu	737
tohtorin tutkinto	670	tutkintonimike	641
toiminnan tasolla tehtävä arviointi	757	tutkintonimike (ECTS-termi)	861
toiminta-alue	65	tutkintoon johtava koulutus	472
toiminta-alueittain järjestetty opetus	574	tutkintoon johtava opinto-oikeus	529
toimintakulttuuri	445	tutkintoon johtava opiskeluoikeus	529
toimintamuotokohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	196	tutkintoon johtavan koulutuksen nimi	843
toimipaikka	59	tutkintorakenne (1)	205
toimipiste; ks. koulutusorganisaation toimipiste.....	55	tutkintorakenne (2)	31
toisen asteen koulutus	462	tutkintosuoritus; ks. näyttötutkinnon tutkintosuoritus... 689	
toisen asteen opettaja	143	tutkintotavoitteet	868
toisen asteen oppilaitos	72	tutkintotilaisuus	688
toisen asteen tutkinto	643	tutkintotodistus	619
toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	521	tutkintotoimikunta	95
toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	109	tutkintovaatimukset	256
toisen syklin tutkinto	675	TUVA-koulutus	521
toissijainen hakija; ks. toissijainen koulu.....	394	työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä	62
toissijainen koulu	394	työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta	61
toistuva opetuksen järjestämisaajanjakso	860	työelämässä oppiminen	481
tukiopetus	424	työelämätoimikunta	96
tuleva vaihto-opiskelija	604	työelämään tutustuminen	607
tuntijako	187	työharjoittelu (1)	608
tuntiopettaja	142	työharjoittelu (2)	481
tuomioistuinharjoittelu	610	työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus . 500	
		työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet	203
		työkokemus	810
		työpaikalla järjestettävä koulutus	481
		työpaikalla järjestettävä ohjaus	556
		työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava	180
		työpaikalla opiskelu	481

työpaikalla oppiminen	481	vapaa sivistystyö	457
työpaikkakouluttaja	178	vapaa-ajanpalvelut	838
työpaikkaohjaaja	178	vapaan sivistystyön koulutus	457
työpaikkaohjaajakoulutus	512	vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus	523
työpaikkaohjaus	556	vapaan sivistystyön opettaja	145
työssä oppiminen	481	vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä	43
työssäoppiminen	481	vapaan sivistystyön oppilaitos	79
työssäoppiminen	608	vapaasti valittava tutkinnon osa	219
työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus ..	486	varasija	369
työvoimakoulutus	480	varasijalla	363
työvoimapolitiittinen koulutus	480	varasijalla oleva hakija	366
työväenopisto	82	varhaiskasvattaja (1)	123
täydennysshaku	327	varhaiskasvattaja (2)	126
täydennyskoulutuksen opiskelija	170	varhaiskasvattaja (3)	125
täydennyskoulutus	478	varhaiskasvattajat	99
täydennysopiskelija	169	varhaiskasvatukseen hakeminen	295
täydentävä varhaiskasvatus	459	varhaiskasvatukseen hakija	296
ulkoinen arviointi	759	varhaiskasvatuksen asiakasmaksu	730
ulkomaanjakso	606	varhaiskasvatuksen avustaja	128
ulkomailla suoritettu tutkinto	677	varhaiskasvatuksen erityisopettaja	124
ulkomainen tutkinto	677	varhaiskasvatuksen iltahoito	419
ulkopuolinen arviointi	759	varhaiskasvatuksen järjestäjä	33
urasuunnitelma	595	varhaiskasvatuksen järjestämismuoto	404
urheilijan ammatillinen koulutus	502	varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo	419
vaativa erityinen tuki	577	varhaiskasvatuksen lapsiryhmä	36
vaihto-opiskelija	602	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	126
vaihto-oppilas	602	varhaiskasvatuksen opettaja	123
valinnainen aine	248	varhaiskasvatuksen palveluntuottaja	34
valinnainen tutkinnon osa	207	varhaiskasvatuksen ruokailu	744
valinnan aloituspaikat; ks. aloituspaikka.....	368	varhaiskasvatuksen ryhmä	36
valinnan tila	385	varhaiskasvatuksen sosionomi	125
valinnan tulos	386	varhaiskasvatuksen toimintakausi	407
valinnan vaihe	384	varhaiskasvatuksen toimintakieli	281
valintaehdotus	387	varhaiskasvatuksen toimintamuoto	398
valintaesitys	389	varhaiskasvatuksen toimintamuoto; ks. opetusmuoto	446
valintakelpoisuus	328	varhaiskasvatuksen toimintapäivä	415
valintakiintiö	348	varhaiskasvatuksen toimintavuosi	406
valintakoe	349	varhaiskasvatuksen toimipaikka	35
valintakoeryhmä	376	varhaiskasvatuksen työntekijä	101
valintalaskennan tulos	387	varhaiskasvatuksen vastuhenkilö	122
valintalaskenta	378	varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito	418
valintamenettely	381	varhaiskasvatuksen vuorohoito	416
valintamenettely (ECTS-termi)	837	varhaiskasvatuksessa annettava tuki	566
valintaperuste	344	varhaiskasvatus	458
valintaperustemalli	390	varhaiskasvatukseen henkilöstö	99
valintapiste	346	varhaiskasvatustoiminta	118
valintapäätös	352	varhaiskasvatustoiminta	397
valintaryhmä	372	varhaiskasvatustyö	442
valintatapa	381	varsinainen haku	325
valintatapajono	383	vastuhenkilö (1)	105
valintatieto	385	vastuhenkilö (2)	122
VALMA	499	vastuullinen työpaikkaohjaaja	178
valmentava koulutus	497	vastuuopettaja	137
valmentavan koulutuksen opiskelija	166	vastuuopettaja (1); ks. oppilaitosohjaaja.....	182
valmentavan koulutuksen osa	498	vastuuopettaja (2); ks. HOKS-ohjaaja.....	184
valmentavan koulutuksen perusteet	204		
valpa; ks. aloituspaikka.....	368		
valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku ..	321		
valtakunnallinen soveltava kurssi	234		
valtakunnalliset valinnaiset opinnot	227		
valtionhallinnon kielitutkinto	647		
valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta	26		
vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus	528		

velvollisuus osallistua esiopetukseen; ks. esiopetusvelvollisuus (1).....	191	yhteishaku	321
verkko-opetus	430	yhteisten opintojen opettaja	141
vertaisarviointi (1)	761	yhteistutkinto	671
vertaisarviointi (2)	707	yhteistyöoppilaitos; ks. avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos.....	93
vertaisohjaus; ks. ohjaus.....	5	yhteisvalinta	357
vertaisoppiminen	16	yksikkökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	196
vertaispalaute	705	yksikössä tehtävä arviointi	757
vieraskielinen koulutus	287	yksilöopetus	422
vieraskielinen opetus	286	yksityinen varhaiskasvatus	405
vieraskielinen oppilaitos	77	yleinen kielitutkinto	646
vieraskieliset koulutusohjelmat	819	yleinen tuki	567
viikonloppuhoito	418	yleissivistävä koulutus	455
viikonloppuopetus; ks. opetusajankohta.....	449	ylempi ammattikorkeakoulututkinto	666
viittomakieli	811	ylempi korkeakoulututkinto	667
vilppi	581	yliopettaja	144
virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	487	yliopisto	90
virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	488	yliopistokeskus	92
vuorohoito	416	yliopistokoulutus	466
vuoropäivähoito	416	Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu	740
vuosikurssi (1)	436	ylioppilas	177
vuosikurssi (2)	441	ylioppilaskoe	812
vuosiluokka	436	ylioppilaskunnan jäsen	815
vuosisuunnitelma	255	ylioppilaskunnan jäsenmaksu	738
vuositaso	436	ylioppilaskunta	816
vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma	255	ylioppilastutkinnon koe	812
vuosiviikkotunti	289	ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	814
väitöskirja; ks. opinnäytetyö.....	682	ylioppilastutkinto	654
väliaikaisesti keskeyttänyt	154	ylioppilastutkintolautakunta	813
välitodistus	623	ylioppilastutkintotodistus	635
väyläopiskelija	173	yläaste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	57
yhdistelmäopinnot	208	yläkoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu.....	57
yhdysluokka; ks. luokka.....	437	ympärivuorokautinen hoito	417
yhteinen haku	320	ympärivuorokautinen päivähoito	417
yhteinen oppiaine	247	ympärivuorokautinen varhaiskasvatus	417
yhteinen tutkinnon osa	218	yrittäjän oppisopimuskoulutus	489
yhteisen tutkinnon osan osa-alue	246	YTHS-maksu	740
		YTO	246